

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

**Copyright © United Nations 1999
All rights reserved
Manufactured in the United States of America**

**Copyright © Nations Unies 1999
Tous droits réservés
Imprimé aux Etats-Unis d'Amérique**

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 1659

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

United Nations • Nations Unies

New York, 1999

***Treaties and international agreements
registered or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations***

VOLUME 1659

1992

1. Nos. 28550-28551

TABLE OF CONTENTS

I

***Treaties and international agreements
registered on 1 January 1992***

	<i>Page</i>
No. 28550. United Nations and Iraq:	
Memorandum of Understanding on the United Nations humanitarian programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Iran and Iraq/Turkey border areas. Signed at Baghdad on 24 November 1991	3
No. 28551. Multilateral:	
Convention on jurisdiction and the enforcement of judgements in civil and commercial matters (with protocols and declarations). Concluded at Lugano on 16 September 1988	13

***Traités et accords internationaux
enregistrés ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies***

VOLUME 1659

1992

I. N°s 28550-28551

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés le 1er janvier 1992*

	<i>Pages</i>
N° 28550. Organisation des Nations Unies et Iraq :	
Mémorandum d'accord relatif au programme humanitaire des Nations Unies pour l'Iraq, le Koweït et les régions proches des frontières de l'Iraq avec l'Iran et la Turquie. Signé à Bagdad le 24 novembre 1991	3
N° 28551. Multilatéral :	
Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale (avec protocoles et déclarations). Conclue à Lugano le 16 septembre 1988	13

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p. VIII).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that so far as that party is concerned the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its action does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status and does not confer on a party a status which it would not otherwise have.

*
* *

Unless otherwise indicated, the translations of the original texts of treaties, etc., published in this *Series* have been made by the Secretariat of the United Nations.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX).

Le terme « traité » et l'expression « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'Etat Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir que pour autant qu'il s'agit de cet Etat comme partie contractante l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un Etat Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que les actes qu'il pourrait être amené à accomplir ne confèrent pas à un instrument la qualité de « traité » ou d'« accord international » si cet instrument n'a pas déjà cette qualité, et qu'ils ne confèrent pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*
* *

Sauf indication contraire, les traductions des textes originaux des traités, etc., publiés dans ce *Recueil* ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

I

Treaties and international agreements

registered

on 1 January 1992

Nos. 28550 to 28551

Traités et accords internationaux

enregistrés

le 1er janvier 1992

N°s 28550 à 28551

No. 28550

UNITED NATIONS
and
IRAQ

Memorandum of Understanding on the United Nations humanitarian programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Iran and Iraq/Turkey border areas. Signed at Baghdad on 24 November 1991

Authentic text: English.

Registered ex officio on 1 January 1992.

ORGANISATION DES NATIONS UNIES
et
IRAQ

Mémorandum d'accord relatif au programme humanitaire des Nations Unies pour l'Iraq, le Koweït et les régions proches des frontières de l'Iraq avec l'Iran et la Turquie. Signé à Bagdad le 24 novembre 1991

Texte authentique : anglais.

Enregistré d'office le 1er janvier 1992.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING¹

The present Memorandum of Understanding summarizes the results of the discussions held in Baghdad on 20-23 November 1991 with the Government of the Republic of Iraq during the mission of the Executive Delegate of the Secretary-General for the UN humanitarian programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Iran and Iraq/Turkey Border Areas, pursuant to paragraph 21 of the Memorandum of Understanding signed on 18 April 1991² by H.E. the Minister of Foreign Affairs of the Government of Iraq and the Executive Delegate.

The parties conducted a thorough joint review of the humanitarian operations carried out under the auspices of the office of the Executive Delegate in cooperation with the Government of Iraq over the past seven months. They noted that the overall context in which these activities were taking place has undergone significant changes. They further concluded that the Programme, carried out with the full support of the Iraqi authorities, has substantial achievements to its credit. This includes assisting the repatriation of large numbers of refugees from neighbouring countries, the majority of them to their homes and places of origin. Tangible results have also been attained in providing help to the most vulnerable groups throughout Iraq, thanks to resources donated by the international community in response to the successive appeals that have been issued by the Executive Delegate. These contributions have amounted to more than 290 million dollars, of which 249 million are either spent or obligated. The present Memorandum of Understanding shall constitute a self-contained agreement, and its implementation shall not be construed as having any relation with other measures not envisaged therein.

The parties have agreed as follows:

1. Both sides affirm the importance of the need to continue to provide humanitarian assistance to Iraq to alleviate the suffering of the affected Iraqi civilian population.
2. The Government of Iraq welcomes the efforts of the United Nations and its specialized agencies in providing humanitarian assistance and relief to the civilian population and undertakes to support and cooperate in those endeavours on the basis of this Memorandum of Understanding.
3. For this purpose, the Government of Iraq agrees to cooperate with the United Nations to continue its humanitarian presence in Iraq, wherever such presence may be needed, and to facilitate it through the adoption of all necessary measures. This shall be ensured through the establishment of UN sub-offices and Humanitarian Centres (UNHUCs), in agreement and cooperation with the Government of Iraq.

¹ Came into force on 1 January 1992, in accordance with paragraph 23.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1606, No. 1-28034.

4. Each Centre will be staffed by United Nations personnel which, in addition to the regular staff members of the relevant UN agencies, may also include staff co-opted from the non-governmental organizations. The parties are mindful of the special contribution provided by other organizations, such as the International Committee of the Red Cross, the League of Red Cross and Red Crescent Societies and the International Organization for Migration. The Red Crescent Society of Iraq shall be called upon to play an effective role in the implementation of humanitarian assistance and relief projects.

5. UNHUCs shall facilitate the provision of humanitarian assistance to the needy and would include, inter alia, food aid, medical care, agricultural rehabilitation, shelter and any other humanitarian and relief measures in conformity with the principles of this memorandum.

6. Both sides agree that measures continue to be needed for the benefit of the persons who are still displaced and that such measures should be based primarily on their safe return and the provision of humanitarian assistance to facilitate their return and normalization of their lives in their places of origin.

7. The United Nations Guards Contingent as an integral part of the United Nations humanitarian programme will continue to perform its functions in protecting UN personnel, assets and operations linked with the UN humanitarian programme. The UN Guards will continue to be assigned as needed to any sub-offices and UNHUC's which are or may be established by the United Nations in Iraq.

8. The number of UN Guards will continue to be kept under review, and will not exceed a total strength of 500. The number of UN Guards assigned to the various Governorates will be decided in consultation with the Government authorities concerned, but would not exceed 150 in any Governorate.

9. The UN Guards will continue to be allowed to move freely, as their duties require in accordance with this Memorandum of Understanding, between all places where United Nations humanitarian assistance activities take place.

10. United Nations Guards are authorized to carry side-arms (pistols/revolvers) provided by the Iraqi authorities with the approval of the United Nations.

11. The Iraqi authorities will maintain the Chief Liaison Officer appointed to facilitate the Contingent's operations and the liaison officer at each centre to facilitate their work with the Iraqi authorities. The Iraqi authorities will continue to make available the facilities in Baghdad and elsewhere, including office space, maintenance and repair support, maps etc.

12. It is agreed that humanitarian assistance is impartial and that all civilians in need, wherever they are located, are entitled to receive it without discrimination.

13. In order to encourage the normalization of life where required, the United Nations will take all necessary measures, in cooperation with the Government of Iraq, for making the relief items available in all designated Humanitarian Centres, by road or by air as required, including from and through the neighbouring countries. The Government of Iraq will take all required measures on its side to facilitate the safe passage and delivery of emergency relief commodities throughout the country in a speedy and effective manner.

14. The Government of Iraq has established together with the United Nations a relief distribution monitoring structure to permit access to all civilians covered by the relief programme. An appropriate coordinating mechanism will be established between the two parties to meet regularly in order to monitor, review and plan future activities, as well as address any difficulties that may arise in the implementation for the current humanitarian assistance programme.

15. The implementation of the humanitarian assistance programme will continue to be coordinated by a senior UN official assigned to Baghdad, under the Executive Delegate's direction. He will have permanent access to high level government officials responsible for relief activities in the country to discuss policy and operational issues that may arise during the implementation of the programme.

16. Inter-governmental organizations, NGOs and other relief agencies will continue to be encouraged to participate in the implementation of the programme in close cooperation with the United Nations and under clearly defined terms of association agreed upon with the Government of Iraq.

17. The Government of Iraq will help in the prompt establishment in appropriate locations of United Nations sub-offices in support of humanitarian programmes for the civilian population including the returnees where necessary.

18. The Government of Iraq shall continue to cooperate in granting United Nations field staff access to the parts of the country requiring relief, by air or road as needed, to facilitate the implementation and monitoring of the Programme. United Nations staff will be allowed, in coordination with the Government of Iraq, to accompany the returnees to their home areas as required.

19. A United Nations radio communication system, which is an indispensable instrument for the success of relief and rehabilitation activities, will be maintained. The system will cover communications requirements within Baghdad and other cities covered by the relief Programme and within and outside the country, as appropriate.

20. In order to make optimal use of programme resources, the Government of Iraq will consider the establishment of a special exchange rate for relief operations carried out by agencies and organizations participating in the programme. Pending a decision in this regard the Government of Iraq undertakes to make available cash contributions in local currency in the amount of ID 1,000,000

at the beginning of each month, or in accordance with the estimates provided by the United Nations Coordinator, if less. Any unused balances remaining at the conclusion of the programme will be refunded to the Government of Iraq.

21. The basic framework for United Nations humanitarian action outlined above is intended to facilitate the task of coordination, effective implementation and monitoring of humanitarian assistance and relief operations.

22. The implementation of the above-mentioned principles shall be without prejudice to the sovereignty, territorial integrity, political independence, security and non-interference in the internal affairs of the Republic of Iraq.

23. This Memorandum of Understanding shall apply for a period of six months beginning on 1 January 1992 and ending on 30 June 1992. Six weeks before the expiration of the said period, the principles of the Memorandum and their operational modalities shall be reviewed with a view to assessing any further need for their operation.

Done at Baghdad on 18 Jamada al-Oula 1412 Hijrah corresponding to 24 November 1991 AD.

For the United Nations:

[Signed]

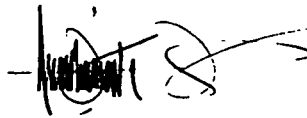

Name: SADRUDDIN AGA KHAN

Title: Executive Delegate of the United Nations Secretary-General for the UN Humanitarian Programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Iran and Iraq/Turkey Border Areas

For the Government
of the Republic of Iraq:

[Signed]

Name: AHMED HUSSEIN KHODAIR

Title: Minister of Foreign Affairs of the Republic of Iraq

[TRADUCTION — TRANSLATION]

MÉMORANDUM D'ACCORD¹

Le présent Mémorandum d'accord a pour but de récapituler le résultat des entretiens tenus à Bagdad du 20 au 23 novembre 1991 entre le Gouvernement de la République d'Iraq et le représentant du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies pour le Programme humanitaire des Nations Unies pour l'Iraq, le Koweït et les régions proches des frontières de l'Iraq avec l'Iran et la Turquie, en vertu du paragraphe 21 du Mémorandum d'accord signé le 18 avril 1991² par Son Excellence le Ministre des affaires étrangères du Gouvernement de l'Iraq et le représentant du Secrétaire général.

Les Parties ont procédé conjointement à un examen complet des opérations humanitaires entreprises sous les auspices du représentant du Secrétaire général en collaboration avec le Gouvernement de l'Iraq au cours des sept derniers mois. Elles ont pu constater que le contexte général dans lequel ces activités se sont déroulées s'était considérablement modifié. Elles ont en outre conclu que le Programme exécuté avec le plein appui des autorités iraqiennes avait permis de réaliser d'importants succès. Parmi ceux-ci, on pouvait citer l'aide apportée au rapatriement d'un grand nombre de réfugiés des pays voisins. Des résultats tangibles avaient également été obtenus en ce qui concerne l'assistance aux groupes les plus vulnérables d'Iraq, grâce aux ressources offertes par la communauté internationale en réponse aux appels répétés lancés par le représentant du Secrétaire général. Ces contributions s'élevaient à 290 millions de dollars dont 249 millions avaient déjà été dépensés ou engagés. Le présent Mémorandum d'accord constitue un accord qui se suffit à lui-même et son application ne peut être interprétée comme ayant un rapport quelconque avec d'autres mesures qui n'y sont pas visées.

Les Parties sont convenues de ce qui suit :

1. Les deux Parties affirment la nécessité de continuer à fournir une aide humanitaire à l'Iraq afin de soulager les souffrances de la population civile iraquienne affectée.

2. Le Gouvernement de l'Iraq se félicite des efforts déployés par l'Organisation des Nations Unies et de ses institutions spécialisées en vue d'assurer une aide et des secours humanitaires à la population civile. Il s'engage à appuyer ces efforts et à y coopérer sur la base du présent Mémorandum d'accord.

3. A cette fin, le Gouvernement de l'Iraq s'engage à coopérer avec l'Organisation des Nations Unies pour lui permettre de maintenir sa présence humanitaire en Iraq, partout où cela s'avérera nécessaire, et à adopter toutes les mesures propres à faciliter cette présence. Ceci se concrétisera par la création de bureaux auxiliaires et de centres humanitaires (UNHUC), en accord et en coopération avec le Gouvernement iraquien.

4. Chaque centre sera doté d'effectifs composés de membres du personnel des Nations Unies qui, outre les fonctionnaires permanents des institutions compéten-

¹ Entré en vigueur le 1er janvier 1992, conformément au paragraphe 23.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1606, n° I-28034.

tes des Nations Unies, pourrait également comprendre par cooptation des membres du personnel des organisations non gouvernementales telles que le Comité international de la Croix-Rouge et de la Ligue des sociétés de la Croix-Rouge et du Croissant-Rouge (ainsi que l'Organisation internationale pour les migrations). La société du Croissant-Rouge d'Iraq sera appelée à jouer un rôle dans l'exécution des projets d'assistance et de secours humanitaires.

5. Les centres humanitaires des Nations Unies faciliteront la fourniture d'une aide humanitaire à la population dans le besoin, notamment, une aide alimentaire, des soins médicaux, une aide au relèvement agricole, une aide au logement et toutes autres mesures d'assistance et de secours humanitaires, conformément aux dispositions du présent Mémoire.

6. Les deux Parties conviennent que l'adoption de mesures continue à s'imposer à l'intention des personnes qui demeurent déplacées et que ces mesures devraient être axées en priorité sur leur retour sain et sauf et la fourniture d'une aide humanitaire pour faciliter ce retour et amener une normalisation de leurs conditions de vie dans leurs lieux d'origine.

7. Comme élément du programme humanitaire de l'Organisation, le contingent de gardes des Nations Unies continuera à exercer ses fonctions de protection du personnel, des biens et des activités des Nations Unies qui relèvent du programme humanitaire de l'Organisation. Selon les besoins, les gardes des Nations Unies continueront à être affectés aux bureaux auxiliaires et aux centres humanitaires qui existent déjà ou qui pourraient être créés par les Nations Unies en Iraq.

8. Le nombre des gardes des Nations Unies qui, en tout état de cause, ne dépassera pas 500 au total, continuera à être observé attentivement. Le nombre de gardes des Nations Unies affectés aux différents gouvernorats sera fixé en consultation avec les autorités gouvernementales compétentes mais n'excédera pas le chiffre de 150 dans un quelconque gouvernorat.

9. Les gardes des Nations Unies pourront continuer à se déplacer librement selon les exigences de leurs fonctions conformément aux dispositions du présent Mémoire d'accord, entre les endroits où les activités d'assistance humanitaire des Nations Unies se poursuivent.

10. Les gardes des Nations Unies sont autorisés à porter des armes de défense (pistolets, revolvers) fournies par les autorités irakiennes avec l'accord de l'Organisation des Nations Unies.

11. Afin de faciliter les activités du contingent, les autorités irakiennes maintiendront un attaché de liaison principal ainsi que des attachés de liaison dans chaque centre de manière à rendre plus aisés les rapports de travail avec les autorités irakiennes qui continueront de mettre à la disposition de l'ONU, à Bagdad et ailleurs, des installations y compris des locaux à usage de bureaux, un appui pour l'entretien et la réparation, des cartes, etc.

12. Il est entendu que l'assistance humanitaire est impartiale et que tous les civils dans le besoin, où qu'ils se trouvent, ont droit d'en bénéficier.

13. Afin d'amener une normalisation des conditions de vie là où cela s'avère nécessaire, les Nations Unies prendront, en coordination avec le Gouvernement de l'Iraq, les mesures nécessaires pour faire parvenir les secours dans tous les centres humanitaires désignés, si nécessaire par air ou par la route, y compris en provenance des pays voisins et à travers eux. Pour sa part, le Gouvernement de l'Iraq veillera à

prendre toutes les mesures propres à faciliter le transport et la livraison des denrées de secours d'urgence dans des conditions de sécurité à travers tout le pays, de manière rapide et efficace.

14. En association avec l'Organisation des Nations Unies, le Gouvernement a mis en place un mécanisme de distribution et de supervision de manière à permettre à tous les civils auxquels est destiné le programme d'assistance d'en bénéficier. Un mécanisme de coordination approprié sera créé entre les deux parties qui permettra des consultations régulières concernant la surveillance et le suivi ainsi que la planification des activités à venir. Ce mécanisme rendra aussi possible l'examen de toute difficulté qui pourrait survenir en ce qui concerne l'exécution du Programme actuel d'assistance humanitaire.

15. L'exécution du Programme d'assistance humanitaire continuera à être coordonné par un haut fonctionnaire de l'Organisation des Nations Unies affecté à Bagdad, travaillant sous la direction du représentant du Secrétaire général. Il pourra à tout instant prendre contact avec un haut fonctionnaire iraquien responsable des activités de secours dans le pays, afin d'étudier les questions de politique générale et les problèmes opérationnels qui pourront se poser au cours de l'exécution du Programme.

16. Les organisations intergouvernementales, les organisations non gouvernementales et les autres organismes de secours continueront à être encouragés à participer à l'exécution du programme en étroite coopération avec l'Organisation des Nations Unies et selon des modalités clairement définies en accord avec le Gouvernement.

17. Le Gouvernement de l'Iraq prêtera son concours à l'installation rapide, dans des endroits appropriés, des bureaux auxiliaires de l'Organisation des Nations Unies destinés à appuyer les programmes humanitaires à l'intention de la population civile, y compris, selon le cas, les réfugiés qui sont de retour.

18. Le Gouvernement iraquien continuera à coopérer avec l'Organisation des Nations Unies pour permettre au personnel d'exécution d'accéder, au besoin par voie aérienne ou par la route, aux régions dans lesquelles les secours sont nécessaires, et pour faciliter l'application et la supervision du programme. Le personnel des Nations Unies sera autorisé, en consultation avec le Gouvernement de l'Iraq, à accompagner les réfugiés qui sont de retour vers les régions où ils habitaient, selon les besoins.

19. Un réseau de communications par radio, instrument indispensable au succès des activités de secours et de relèvement, sera maintenu par l'Organisation des Nations Unies. Ce réseau assurera les communications urbaines dans Bagdad et dans d'autres villes visées par le programme d'assistance et, le cas échéant, les communications tant à l'intérieur du pays qu'avec l'extérieur.

20. Afin d'assurer une utilisation optimale des ressources du programme, le Gouvernement de l'Iraq envisagera la possibilité d'instituer un taux de change spécial pour les opérations de secours effectuées par les agences et les organisations qui participent au programme. Dans l'attente d'une décision à cet égard, le Gouvernement s'engage à effectuer des contributions en espèces locales d'un montant de 1 million de dinars irakiens au début de chaque mois ou, si la somme requise est inférieure, conformément aux prévisions communiquées par le Coordonnateur des Nations Unies. Tout solde restant à la fin du programme sera remboursé au Gouvernement de l'Iraq.

21. Le cadre de l'action humanitaire de l'Organisation des Nations Unies indiqué ci-avant vise à faciliter la coordination, l'exécution efficace et la surveillance des opérations de secours et d'assistance humanitaire.

22. L'application des dispositions du présent Mémorandum ne devra en aucun cas porter atteinte aux principes de la souveraineté, de l'intégrité territoriale, de l'indépendance politique, de la sécurité et de la non-ingérence dans les affaires intérieures de la République d'Iraq.

23. Les dispositions du présent Mémorandum d'accord s'appliqueront pendant une période de six mois à compter du 1er janvier 1992 jusqu'au 30 juin 1992. Six semaines avant l'expiration de ladite période, ces dispositions et leurs modalités d'application seront réexaminées en vue de déterminer s'il est nécessaire d'en prolonger l'application.

FAIT à Bagdad le 18 Jamada al-Oula 1412 Hijrah (24 novembre 1991 après J.-C.)

Pour l'Organisation des Nations Unies :

Pour le Gouvernement
de la République d'Iraq :

[Signé]

[Signé]

Nom : SADRUDDIN AGA KHAN

Nom : AHMED HUSSEIN KHODAIR

Titre : Représentant du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies pour le programme humanitaire des Nations Unies pour l'Iraq, le Koweït et les régions proches des frontières de l'Iraq avec l'Iran et la Turquie

Titre : Ministre des affaires étrangères

No. 28551

MULTILATERAL

Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters (with protocols and declarations). Concluded at Lugano on 16 September 1988

Authentic texts: Spanish, Danish, German, Greek, English, French, Irish, Icelandic, Italian, Dutch, Norwegian, Portuguese, Finnish and Swedish.

Registered by Switzerland on 1 January 1992.

MULTILATÉRAL

Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale (avec protocoles et déclarations). Conclue à Lugano le 16 septembre 1988

Textes authentiques : espagnol, danois, allemand, grec, anglais, français, irlandais, islandais, italien, néerlandais, norvégien, portugais, finnois et suédois.

Enregistré par la Suisse le 1er janvier 1992.

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

CONVENIO RELATIVO A LA COMPETENCIA JUDICIAL Y A LA EJECUCIÓN DE RESOLUCIONES JUDICIALES EN MATERIA CIVIL Y MERCANTIL

PREAMBULO

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES EN EL PRESENTE CONVENIO,

PREOCUPADAS por fortalecer en sus territorios la protección jurídica de las personas en ellos establecidas,

CONSIDERANDO que es importante, a este fin, determinar la competencia de sus jurisdicciones en el orden internacional, facilitar el reconocimiento y establecer un procedimiento rápido al objeto de garantizar la ejecución de las resoluciones judiciales, de los documentos públicos con fuerza ejecutiva y de las transacciones judiciales,

CONSCIENTES de los vínculos existentes entre ellas, vínculos sancionados en el ámbito económico por acuerdos de libre cambio celebrados entre la Comunidad Económica Europea y los Estados miembros de la Asociación Europea de Libre Cambio,

TOMANDO EN CONSIDERACION el Convenio de Bruselas de 27 de septiembre de 1968 relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil, modificado por los Convenios de Adhesión en virtud de las sucesivas ampliaciones de las Comunidades Europeas,

CONVENCIDAS de que la extensión de los principios de dicho Convenio a los Estados contratantes en el presente instrumento reforzará la cooperación en los ámbitos judicial y económico en Europa,

DESEOSAS de garantizar una interpretación lo más uniforme posible del mismo,

HAN DECIDIDO, por todo ello, celebrar el presente Convenio y

HAN CONVENIDO LAS DISPOSICIONES SIGUIENTES:

TITULO I**AMBITO DE APLICACION****Artículo 1**

El presente Convenio se aplicará en materia civil y mercantil con independencia de la naturaleza del órgano jurisdiccional. No incluirá, en particular, las materias fiscal, aduanera y administrativa.

Se excluirá del ámbito de aplicación del presente Convenio:

1. el estado y la capacidad de las personas físicas, los regímenes matrimoniales, los testamentos y las sucesiones;
2. la quiebra, los convenios entre quebrado y acreedores y demás procedimientos análogos;
3. la Seguridad Social;
4. el arbitraje.

TITULO II**COMPETENCIA JUDICIAL****Sección 1****Disposiciones generales****Artículo 2**

Salvo lo dispuesto en el presente Convenio, las personas domiciliadas en un Estado contratante estarán sometidas, sea cual fuere su nacionalidad, a los órganos jurisdiccionales de dicho Estado.

A las personas que no tuvieran la nacionalidad del Estado en que estén domiciliadas les serán de aplicación las reglas de competencia judicial que se aplicaren a los nacionales.

Artículo 3

Las personas domiciliadas en un Estado contratante sólo podrán ser demandadas ante los tribunales de otro Estado contratante en virtud de las reglas establecidas en las secciones 2 a 6 del presente Título.

En particular, no podrá invocarse frente a ellas:

- en Bélgica: el artículo 15 del Código Civil (Code civil - Burgelijk Wetboek) y el artículo 638 de la Ley de Enjuiciamiento (Code Judiciaire - Gerechtelijk Wetboek),
- en Dinamarca: el artículo 246, apartados 2 y 3, de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Lov om rettsens pleje),
- en la República Federal de Alemania: el artículo 23 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Zivilprozeßordnung),
- en Grecia: el artículo 40 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας),
- en Francia: los artículos 14 y 15 del Código civil (Code civil),
- en Irlanda: las reglas que atribuyen la competencia judicial con fundamento en una cédula de emplazamiento entregada al demandado que se encontrare ocasionalmente en Irlanda,
- en Islandia: el artículo 77 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (lög um meðferð einkamála í héraði)
- en Italia: el artículo 2 y el artículo 4, apartados 1 y 2, de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Codice di procedura civile),

- en Luxemburgo: los artículos 14 y 15 del Código Civil (Code civil),
- en los Países Bajos: el artículo 126, párrafo tercero y el artículo 127 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Wetboek van Burgelijke Rechtsvordering),
- en Noruega: el artículo 32 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Tvistemålsloven),
- en Austria: el artículo 99 de la Ley sobre la competencia judicial (Jurisdiktionsnorm),
- en Portugal: el artículo 65, apartado 1, letra c), el artículo 65, apartado 2 y el artículo 65A, letra c) de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Código de Processo Civil) y el artículo 11 del Código de Procedimiento Laboral (Código de Processo de Trabalho),
- en Suiza: le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro en el sentido del artículo 4 de la loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato,
- en Finlandia: la segunda, tercera y cuarta frases del artículo 1 del Capítulo 10 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),
- en Suecia: la primera frase del artículo 3 del Capítulo 10 de la Ley de Enjuiciamiento Civil (Rättegångsbalken),
- en el Reino Unido: las reglas que atribuyen la competencia judicial con fundamento en:
 - a) una cédula de emplazamiento entregada al demandado que se encontrare ocasionalmente en el Reino Unido;
 - b) la existencia en el Reino Unido de bienes pertenecientes al demandado;
 - c) el embargo por el demandante de bienes sitos en el Reino Unido.

Artículo 4

Si el demandado no estuviere domiciliado en un Estado contratante la competencia judicial se regirá, en cada Estado contratante, por la ley de este Estado, sin perjuicio de la aplicación de lo dispuesto en el artículo 16.

Toda persona, sea cual fuere su nacionalidad, domiciliada en el territorio de un Estado contratante podrá invocar contra dicho demandado, del mismo modo que los nacionales de este Estado, las reglas de competencia judicial vigentes en el mismo y, en particular, las previstas en el artículo 3, párrafo segundo.

Sección 2

Competencias especiales

Artículo 5

Las personas domiciliadas en un Estado contratante podrán ser demandadas en otro Estado contratante:

1. en materia contractual, ante el tribunal del lugar en el que hubiere sido o debiere ser cumplida la obligación que sirviere de base a la demanda; en materia de contrato individual de trabajo, dicho lugar será aquél en el que el trabajador desempeñare habitualmente su trabajo y, si el trabajador no desempeñare habitualmente su trabajo en un único Estado, ese lugar será aquél en el que estuviere situado el establecimiento que le hubiere contratado;
2. en materia de alimentos, ante el tribunal del lugar del domicilio o de la residencia habitual del acreedor de alimentos o, si se tratare de una demanda incidental a una acción relativa al estado de las personas, ante el tribunal competente según la ley del foro para conocer de ésta, salvo que tal competencia se fundamentare exclusivamente en la nacionalidad de una de las partes;

3. en materia delictual o cuasidelictual, ante el tribunal del lugar donde se hubiere producido el hecho dañoso;
4. si se tratare de acciones por daños y porjuicios o de acciones de restitución fundamentadas en un acto que diere lugar a un procedimiento penal, ante el tribunal que conociere de dicho proceso, en la medida en que, de conformidad con su ley, dicho tribunal pudiere conocer de la acción civil;
5. si se tratare de litigios relativos a la explotación de sucursales, agencias o cualquier otro establecimiento, ante el tribunal del lugar en que se hallaren sitios;
6. en su condición de fundador, trustee o beneficiario de un trust constituido ya en aplicación de la ley, ya por escrito o por un acuerdo verbal confirmado por escrito, ante los tribunales del Estado contratante en cuyo territorio estuviere domiciliado el trust;
7. si se tratare de un litigio relativo al pago de la remuneración reclamada en razón del auxilio o el salvamento de los que se hubiere beneficiado un cargamento o un flete, ante el tribunal en cuya jurisdicción dicho cargamento o flete:
 - a) hubiere sido embargado para garantizar dicho pago, o
 - b) hubiere podido ser embargado a tal fin, pero se ha prestado una caución o cualquier otra garantía;

esta disposición sólo se aplicará cuando se pretendiere que el demandado tiene un derecho sobre el cargamento o el flete o que tenía tal derecho en el momento de dicho auxilio o salvamento.

Artículo 6

Las personas a las que se refiere el artículo anterior podrán también ser demandadas:

1. si hubiere varios demandados, ante el tribunal del domicilio de cualquiera de ellos;

2. si se tratare de una demanda sobre obligaciones de garantía o para la intervención de terceros en el proceso, ante el tribunal que estuviere conociendo de la demanda principal, salvo que ésta se hubiere formulado con el único objeto de provocar la intervención de un tribunal distinto del correspondiente al demandado;
3. si se tratare de una reconvención derivada del contrato o hecho en que se fundamentare la demanda inicial, ante el tribunal que estuviere conociendo de esta última;
4. en materia contractual, si la acción pudiese acumularse con otra en materia de derechos reales inmobiliarios dirigida contra el mismo demandado, ante el tribunal del Estado contratante en el que estuviere sito el inmueble.

Artículo 6 bis

Cuando, en virtud del presente Convenio, un tribunal de un Estado contratante fuere competente para conocer de acciones de responsabilidad derivadas de la utilización o la explotación de un buque, dicho tribunal o cualquier otro que le sustituyere en virtud de la ley interna de dicho Estado conocerá también de la demanda relativa a la limitación de esta responsabilidad.

Sección 3

Competencia en materia de seguros

Artículo 7

En materia de seguros, se determinará la competencia con arreglo a las disposiciones de la presente Sección, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 4 y en el artículo 5, apartado 5.

Artículo 8

El asegurador domiciliado en un Estado contratante podrá ser demandado:

1. ante los tribunales del Estado donde tuviere su domicilio, o
2. en otro Estado contratante, ante el tribunal del lugar donde tuviere su domicilio el tomador del seguro, o
3. si se tratare de un coasegurador, ante los tribunales del Estado contratante que entendiere de la acción entablada contra el primer firmante del coaseguro.

Cuando el asegurador no estuviere domiciliado en un Estado contratante pero tuviere sucursales, agencias o cualquier otro establecimiento en un Estado contratante se le considerará, para los litigios relativos a su explotación, domiciliado en dicho Estado.

Artículo 9

El asegurador podrá, además, ser demandado ante el tribunal del lugar en que se hubiere producido el hecho dañoso cuando se tratare de seguros de responsabilidad o de seguros relativos a inmuebles. La misma regla será de aplicación cuando se tratare de seguros que se refirieren a inmuebles y a bienes muebles cubiertos por una misma póliza y afectados por el mismo siniestro.

Artículo 10

En materia de seguros de responsabilidad civil, el asegurador podrá ser demandado igualmente ante el tribunal que conociere de la acción de la persona perjudicada contra el asegurado, cuando la ley de este tribunal lo permitiere.

Las disposiciones de los artículos 7, 8 y 9 serán aplicables en los casos de acción directa entablada por el perjudicado contra el asegurador cuando la acción directa fuere posible.

El mismo tribunal será competente cuando la ley reguladora de esta acción directa previere la posibilidad de demandar al tomador del seguro o al asegurado.

Artículo 11

Salvo lo dispuesto en el artículo 10, párrafo tercero, la acción del asegurador sólo podrá ser ejercitada ante los tribunales del Estado contratante en cuyo territorio estuviere domiciliado el demandado, ya sea tomador del seguro, asegurado o beneficiario.

Las disposiciones de la presente Sección no afectarán al derecho de interponer una reconvencción ante el tribunal que estuviere conociendo de una demanda inicial de conformidad con la presente Sección.

Artículo 12

Únicamente prevalecerán sobre las disposiciones de la presente Sección los convenios:

1. posteriores al nacimiento del litigio, o
2. que permitieren al tomador del seguro, al asegurado o al beneficiario formular demandas ante tribunales distintos de los indicados en la presente Sección, o
3. que, habiéndose celebrado entre un tomador de seguro y un asegurador, domiciliados o con residencia habitual en el mismo Estado contratante en el momento de la celebración del contrato, atribuyeren, aunque el hecho dañoso se hubiere producido en el extranjero, competencia a los tribunales de dicho Estado, a no ser que la ley de éste prohibiere tales convenios, o
4. celebrados con un tomador de seguro que no estuviere domiciliado en un Estado contratante, a no ser que se tratase de un seguro obligatorio o se refiriere a un inmueble sito en un Estado contratante, o

5. que se refirieren a un contrato de seguro que cubriera uno o varios de los riesgos enumerados en el artículo 12 bis.

Artículo 12 bis

Los riesgos contemplados en el artículo 12, punto 5, son los siguientes:

1. Todo daño a:

- a) buques de navegación marítima, instalaciones costeras y en alta mar o aeronaves, causado por hechos sobrevenidos en relación con su utilización para fines comerciales;
- b) mercancías distintas de los equipajes de los pasajeros, durante un transporte realizado por dichos buques o aeronaves, bien en su totalidad o bien en combinación con otros modos de transporte;

2. Toda responsabilidad, con excepción de la derivada de los daños corporales a los pasajeros o de los daños a sus equipajes:

- a) resultante de la utilización o la explotación de los buques, instalaciones o aeronaves, de conformidad con la letra a) del punto 1, cuando la ley del Estado contratante en el que estuviere matriculada la aeronave no prohibiere los convenios atributivos de jurisdicción en el aseguramiento de tales riesgos;
- b) por las mercancías durante uno de los transportes contemplados en la letra b) del punto 1;

3. Toda pérdida pecuniaria ligada a la utilización o a la explotación de buques, instalaciones o aeronaves de conformidad con la letra a) del punto 1, en particular la del flete o el beneficio del fletamento;

4. Todo riesgo accesorio a cualquiera de los contemplados en los puntos 1 a 3.

Sección 4

Competencia en materia de contratos celebrados por los consumidores

Artículo 13

En materia de contratos celebrados por una persona para un uso que pudiere considerarse ajeno a su actividad profesional, en lo sucesivo denominada "el consumidor", la competencia quedará determinada por la presente Sección, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 4 y en el artículo 5, punto 5;

1. cuando se tratase de una venta a plazos de mercaderías;
2. cuando se tratase de un préstamo a plazos o de otra operación de crédito vinculada a la financiación de la venta de tales bienes;
3. para cualquier otro contrato que tuviere por objeto una prestación de servicios o un suministro de mercaderías, si:
 - a) la celebración del contrato hubiere sido precedida, en el Estado del domicilio del consumidor, de una oferta especialmente hecha o de publicidad, y
 - b) el consumidor hubiere realizado en este Estado los actos necesarios para la celebración de dicho contrato.

Cuando el cocontratante del consumidor no estuviere domiciliado en un Estado contratante, pero poseyere una sucursal, agencia o cualquier otro establecimiento en un Estado contratante, se considerará para todos los litigios relativos a su explotación que está domiciliado en dicho Estado.

La presente Sección no se aplicará al contrato de transporte.

Artículo 14

La acción entablada por un consumidor contra la otra parte contratante podrá interponerse ante los tribunales del Estado contratante en que estuviere domiciliada dicha parte o ante los tribunales del Estado contratante en que estuviere domiciliado el consumidor.

La acción entablada contra el consumidor por la otra parte contratante sólo podrá interponerse ante los tribunales del Estado contratante en que estuviere domiciliado el consumidor.

Estas disposiciones no afectarán al derecho de presentar una reconvencción ante el tribunal que entendiere de una demanda principal de conformidad con la presente Sección.

Artículo 15

Únicamente prevalecerán sobre las disposiciones de la presente Sección los convenios:

1. posteriores al nacimiento del litigio, o
2. que permitieren al consumidor formular demandas ante tribunales distintos de los indicados en la presente Sección, o
3. que habiéndose celebrado entre un consumidor y su cocontratante, domiciliados o con residencia habitual en el mismo Estado contratante en el momento de la celebración del contrato, atribuyeren competencia a los tribunales de dicho Estado, a no ser que la ley de éste prohibiere tales convenios.

Sección 5**Competencias exclusivas****Artículo 16**

Son exclusivamente competentes, sin consideración del domicilio:

1. a) en materia de derechos reales inmobiliarios y contratos de arrendamiento de bienes inmuebles, los tribunales del Estado contratante donde el inmueble se hallare sito.

b) no obstante, en materia de contratos de arrendamiento de bienes inmuebles celebrados para uso particular durante un plazo máximo de seis meses consecutivos, son igualmente competentes los tribunales del Estado contratante donde estuviere domiciliado el demandado, siempre que el arrendatario fuere una persona física y que ninguna de las partes estuviere domiciliada en el Estado contratante en el que el inmueble se hallare sito;
2. En materia de validez, nulidad o disolución de sociedades y personas jurídicas que tuvieran su domicilio en un Estado contratante, o de decisiones de sus órganos, los tribunales de dicho Estado;
3. En materia de validez de las inscripciones en los registros públicos, los tribunales del Estado contratante en que se encontrare el registro;
4. En materia de inscripciones o validez de patentes, marcas, diseños o dibujos y modelos, y demás derechos análogos sometidos a depósito o registro, los tribunales del Estado contratante en que se hubiere solicitado, efectuado o tenido por efectuado el depósito o registro en virtud de lo dispuesto en algún convenio internacional;
5. en materia de ejecución de las resoluciones judiciales, los tribunales del Estado contratante del lugar de la ejecución.

Sección 6

Prórroga de la competencia

Artículo 17

1. Si las partes, cuando al menos una de ellas tuviere su domicilio en un Estado contratante, hubieren acordado que un tribunal o los tribunales de un Estado contratante fueren competentes para conocer de cualquier litigio que hubiere surgido o que pudiese surgir con ocasión de una determinada relación jurídica, tal tribunal o tales tribunales serán los únicos competentes. Tal convenio atributivo de competencia deberá celebrarse:

- a) por escrito o verbalmente con confirmación escrita, o
- b) en una forma que se ajustare a los hábitos que las partes tuvieran establecido entre ellas, o
- c) en el comercio internacional, en una forma conforme a los usos que las partes conocieren o debieren conocer y que, en dicho comercio, fueran ampliamente conocidos y regularmente observados por las partes en los contratos del mismo tipo en el sector comercial considerado.

Cuando ninguna de las partes que hubieren celebrado un acuerdo de este tipo estuviere domiciliada en un Estado contratante, los tribunales de los demás Estados contratantes sólo podrán conocer del litigio cuando el tribunal o los tribunales designados hubieren declinado su competencia.

2. El tribunal o los tribunales de un Estado contratante a los que el documento constitutivo de un trust hubiere atribuido competencia serán exclusivamente competentes para conocer de una acción contra el fundador, el trustee o el beneficiario de un trust si se tratare de relaciones entre estas personas o de sus derechos u obligaciones en el marco del trust.

3. No surtirán efectos los convenios atributivos de competencia ni las estipulaciones similares de documentos constitutivos de un trust si fueren contrarios a las disposiciones de los artículos 12 y 15 o si excluyeren la competencia de tribunales exclusivamente competentes en virtud del artículo 16.

4. Cuando se celebrare un convenio atributivo de competencia en favor de una sola de las partes, ésta conservará su derecho de acudir ante cualquier otro tribunal que fuere competente en virtud del presente Convenio.
5. En materia de contratos individuales de trabajo, los convenios atributivos de competencia sólo surtirán efectos si son posteriores al nacimiento del litigio.

Artículo 18

Con independencia de los casos en los que su competencia resultare de otras disposiciones del presente Convenio, será competente el tribunal de un Estado contratante ante el que compareciere el demandado. Esta regla no será de aplicación si la comparecencia tuviere por objeto impugnar la competencia o si existiere otra jurisdicción exclusivamente competente en virtud del artículo 16.

Sección 7

Comprobación de la competencia judicial y de la admisibilidad

Artículo 19

El tribunal de un Estado contratante, que conociere a título principal de un litigio para el que los tribunales de otro Estado contratante fueren exclusivamente competentes en virtud del artículo 16, se declarará de oficio incompetente.

Artículo 20

Cuando el demandado domiciliado en un Estado contratante fuere emplazado por un tribunal de otro Estado contratante y no compareciere, dicho tribunal se declarará de oficio incompetente si su competencia no estuviere fundamentada en las disposiciones del presente Convenio.

Este tribunal estará obligado a suspender el procedimiento en tanto no se acreditare que el demandado ha podido recibir la cédula de emplazamiento o documento equivalente con tiempo suficiente para defenderse o que se ha tomado toda diligencia a tal fin.

Las disposiciones del párrafo precedente se sustituirán por las del artículo 15 del Convenio de La Haya de 15 de noviembre de 1965 relativo a la notificación o traslado en el extranjero de documentos judiciales y extrajudiciales en materia civil o comercial, si la cédula de emplazamiento hubiere de ser remitida al extranjero, en cumplimiento del presente Convenio.

Sección 8

Litispendencia y conexidad

Artículo 21

Cuando se formularen demandas con el mismo objeto y la misma causa entre las mismas partes ante tribunales de Estados contratantes distintos, el tribunal ante el que se formulare la segunda demanda suspenderá de oficio el procedimiento en tanto no se declare competente el tribunal ante el que se interpuso la primera.

Cuando el tribunal ante el que se interpuso la primera demanda se declare competente, el tribunal ante el que se interpuso la segunda se inhibirá en favor de aquél.

Artículo 22

Cuando se presentaren demandas conexas ante tribunales de Estados contratantes diferentes y estuvieren pendientes en primera instancia, el tribunal ante el que se hubiere presentado la demanda posterior podrá suspender el procedimiento.

Este tribunal podrá de igual modo inhibirse, a instancia de una de las partes, a condición de que su ley permita la acumulación de asuntos conexos y de que el tribunal ante el que se hubiere presentado la primera demanda fuere competente para conocer de ambas demandas.

Se considerarán conexas, a los efectos del presente artículo, las demandas vinculadas entre sí por una relación tan estrecha que sería oportuno tramitarlas y juzgarlas al mismo tiempo a fin de evitar resoluciones que podrían ser inconciliables si los asuntos fueren juzgados separadamente.

Artículo 23

Cuando en demandas sobre un mismo asunto los tribunales de varios Estados contratantes se declararen exclusivamente competentes, el desistimiento se llevará a cabo en favor del tribunal ante el que se hubiere presentado la primera demanda.

Sección 9

Medidas provisionales y cautelares

Artículo 24

Podrán solicitarse medidas provisionales o cautelares previstas por la ley de un Estado contratante a las autoridades judiciales de dicho Estado, incluso si, en virtud del presente Convenio, un tribunal de otro Estado contratante fuere competente para conocer sobre el fondo.

TITULO III**RECONOCIMIENTO Y EJECUCION****Artículo 25**

Se entenderá por "resolución", a los efectos del presente Convenio, cualquier decisión adoptada por un tribunal de un Estado contratante con independencia de la denominación que recibiere, tal como auto, sentencia, providencia o mandamiento de ejecución, así como el acto por el cual el secretario judicial liquidare las costas del proceso.

Sección 1**Reconocimiento****Artículo 26**

Las resoluciones dictadas en un Estado contratante serán reconocidas en los demás Estados contratantes, sin que fuere necesario recurrir a procedimiento alguno.

En caso de oposición, cualquier parte interesada que invocare el reconocimiento a título principal podrá solicitar, por el procedimiento previsto en las Secciones 2 y 3 del presente Título, que se reconozca la resolución.

Si el reconocimiento se invocare como cuestión incidental ante un tribunal de un Estado contratante, dicho tribunal será competente para entender del mismo.

Artículo 27

Las resoluciones no se reconocerán:

1. si el reconocimiento fuere contrario al orden público del Estado requerido;
2. cuando se dictasen en rebeldía del demandado, si no se hubiere entregado o notificado al mismo la cédula de emplazamiento o documento equivalente, de forma regular y con tiempo suficiente para defenderse;
3. si la resolución fuere inconciliable con una resolución dictada en un litigio entre las mismas partes en el Estado requerido;
4. si el tribunal del Estado de origen, para dictar su resolución, hubiere desconocido, al decidir de una cuestión relativa al estado o capacidad de las personas físicas, a los regímenes matrimoniales, a los testamentos o a las sucesiones, una regla de Derecho internacional privado del Estado requerido, a menos que se hubiere llegado al mismo resultado mediante la aplicación de las normas de Derecho internacional privado del Estado requerido;
5. si la resolución fuere inconciliable con una resolución dictada con anterioridad en un Estado no contratante entre las mismas partes en un litigio que tuviere el mismo objeto y la misma causa, cuando esta última resolución reuniere las condiciones necesarias para su reconocimiento en el Estado requerido.

Artículo 28

Asimismo, no se reconocerán las resoluciones si se hubiere desconocido las disposiciones de las Secciones 3, 4 y 5 del Título II, así como en el caso previsto en el artículo 59.

También podrá denegarse el reconocimiento de las resoluciones en uno de los casos previstos en el artículo 54 ter, apartado 3 y en el artículo 57, apartado 4.

En la apreciación de las competencias mencionadas en los párrafos anteriores, el tribunal requerido quedará vinculado por las apreciaciones de hecho sobre las cuales el tribunal del Estado de origen hubiere fundamentado su competencia.

Sin perjuicio de las disposiciones de los párrafos primero y segundo, no podrá procederse a la fiscalización de la competencia del tribunal del Estado de origen; el orden público contemplado en el punto 1 del artículo 27, no afectará a las reglas relativas a la competencia judicial.

Artículo 29

La resolución extranjera en ningún caso podrá ser objeto de una revisión en cuanto al fondo.

Artículo 30

El tribunal de un Estado contratante ante el que se hubiere solicitado el reconocimiento de una resolución dictada en otro Estado contratante podrá suspender el procedimiento si dicha resolución fuere objeto de un recurso ordinario.

El tribunal de un Estado contratante ante el que se hubiere solicitado el reconocimiento de una resolución dictada en Irlanda o en el Reino Unido podrá suspender el procedimiento si la ejecución estuviere suspendida en el Estado de origen como consecuencia de la interposición de un recurso.

Sección 2

Ejecución

Artículo 31

Las resoluciones dictadas en un Estado contratante que allí fueren ejecutorias se ejecutarán, en otro Estado contratante cuando, a instancia de cualquier parte interesada, se hubiere otorgado su ejecución en este último Estado.

No obstante, en el Reino Unido, estas resoluciones se ejecutarán, en Inglaterra y el País de Gales, en Escocia o en Irlanda del Norte, previo registro con fines de ejecución, a instancia de parte interesada, en una u otra de esas partes del Reino Unido, según el caso.

Artículo 32

1. La solicitud se presentará:

- en Bélgica, ante el "Tribunal de première instance" o "Rechtbank van eerste aanleg",
- en Dinamarca, ante el "byret",
- en la República Federal de Alemania, ante el Presidente de una sala del "Landgericht",
- en Grecia, ante el μονομελής πρωτοδικείο,
- en España, ante el Juzgado de Primera Instancia,
- en Francia, ante el Presidente del "Tribunal de grande instance",
- en Irlanda, ante la "High Court",
- en Islandia, ante el "héraðsdómari",
- en Italia, ante la "Corte d'appello",
- en Luxemburgo, ante el Presidente del "Tribunal d'arrondissement",
- en los Países Bajos, ante el Presidente del "Arrondissementsrechtbank",
- en Noruega, ante el "Herreds" o "Byrett" en calidad de namsrett,
- en Austria, ante el "Landesgericht" o el "Kreisgericht",

- en Portugal, ante el "Tribunal Judicial de Circulo",
- en Suiza:
 - a) si se tratare de resoluciones por las que se condenare al pago de una cantidad de dinero, ante el "juge de la mainlevée"/"Rechtsöffnungsrichter"/"giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione", de conformidad con el procedimiento de levantamiento de embargo regulado por los artículos 80 y 81 de la ley federal sobre el proceso de reclamación de cantidad y sobre la quiebra/"Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs"/"legge federale sulla esecuzione e sul fallimento",
 - b) si se tratare de resoluciones por las que no se condenare al pago de una cantidad de dinero, ante el "juge cantonal d'exequatur compétent"/"zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter"/"giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur",
- en Finlandia, ante el "Ulosotonhaltija/överexekutor",
- en Suecia, ante el "Svea hovrätt",
- en el Reino Unido:
 - a) en Inglaterra y el País de Gales, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court", por mediación del "Secretary of State";
 - b) en Escocia, ante la "Court of Session" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Sheriff Court", por mediación del "Secretary of State";
 - c) en Irlanda del Norte, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court", por mediación del "Secretary of State";

2. La competencia territorial se determinará por el domicilio de la parte contra la que se solicitare la ejecución. Si dicha parte no estuviere domiciliada en el Estado requerido, la competencia se determinará por el lugar de ejecución.

Artículo 33

Las modalidades de presentación de la solicitud se determinarán con arreglo a la ley del Estado en el que se solicitare la ejecución.

El solicitante deberá elegir domicilio para la notificación del procedimiento en un lugar que correspondiere a la competencia judicial de la autoridad que conociere de la solicitud. No obstante, si la ley del Estado en el que se solicitare la ejecución no conociere la elección de domicilio, el solicitante designará un mandatario ad litem.

Se adjuntarán a la solicitud los documentos mencionados en los artículos 46 y 47.

Artículo 34

El tribunal ante el que se presentare la solicitud se pronunciará en breve plazo sin que la parte contra la cual se solicitare la ejecución pueda, en esta fase del procedimiento, formular observaciones.

La solicitud sólo podrá desestimarse por alguno de los motivos previstos en los artículos 27 y 28.

La resolución extranjera en ningún caso podrá ser objeto de una revisión en cuanto al fondo.

Artículo 35

El secretario judicial notificará de inmediato la resolución al solicitante de conformidad con las modalidades determinadas por la ley del Estado requerido.

Artículo 36

Si se otorgare la ejecución, la parte contra la cual se hubiere solicitado podrá interponer recurso contra la resolución dentro del mes siguiente a la fecha de su notificación.

Si dicha parte estuviere domiciliada en un Estado contratante distinto de aquél en el que se dictare la resolución por la que se otorgare la ejecución, el plazo será de dos meses a partir del día en que tuviere lugar la notificación, ya fuere personal, ya en su domicilio. Dicho plazo no admitirá prórroga en razón de la distancia.

Artículo 37

1. El recurso contra la resolución que otorgare la ejecución se presentará, según las normas que rigen el procedimiento contradictorio:

- en Bélgica, ante el "Tribunal de première instance" o "Rechtbank van eerste aanleg",
- en Dinamarca, ante el "Landsret",
- en la República Federal de Alemania, ante el "Oberlandsgericht",
- en Grecia, ante el "εφετείο",
- en España, ante la Audiencia Provincial,
- en Francia, ante la "Cour d'Appel",
- en Irlanda, ante la "High Court",
- en Islandia, ante el "héraðsdómari",
- en Italia, ante la "Corte d'appello",
- en Luxemburgo, ante la "Cour supérieure de Justice" reunida para entender en materia de apelación civil,

- en los Países Bajos, ante el "Arrondissementsrechtbank",
 - en Noruega, ante el "Lagmannsrett",
 - en Austria, ante el "Landesgericht" o el "Kreisgericht",
 - en Portugal, ante el "Tribunal da Relação",
 - en Suiza, ante el "Tribunal Cantonal"/"Kantonsgerecht"/"Tribunale cantonale",
 - en Finlandia, ante el "Hovioikeus/hovrätt",
 - en Suecia, ante el "Svea hovrätt",
 - en el Reino Unido:
 - a) En Inglaterra y País de Gales, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court",
 - b) En Escocia, ante la "Court of Session" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Sheriff Court",
 - c) en Irlanda del Norte, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court".
2. La resolución dictada sobre el recurso sólo podrá ser objeto:
- en Bélgica, Grecia, España, Francia, Italia, Luxemburgo y los Países Bajos, de un recurso de casación,
 - en Dinamarca, de un recurso ante el "Højesteret", previa autorización del Ministro de Justicia,
 - en la República Federal de Alemania, de una "Rechtsbeschwerde",

- en Irlanda, de un recurso sobre una cuestión de derecho ante la "Supreme Court",
- en Islandia, de un recurso ante el "Háttiréttur",
- en Noruega, de un recurso (kjæremål o anke) ante el "Høyesteretts Kjaeremalsutvalg" o "Høyesterett",
- en Austria, en el supuesto de un recurso, de un "Revisionrekurs" y, en el supuesto de una oposición, de un recurso ("Berufung") con la facultad eventual de una "Revision",
- en Portugal, de un recurso sobre una cuestión de derecho,
- en Suiza, de un "recours de droit public devant le tribunal fédéral"/"staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht"/"ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- en Finlandia, de un recurso ante el "Korkein oikeus/högsta domstolen",
- en Suecia, de un recurso ante el "Högsta Domstolen",
- en el Reino Unido, de un recurso único sobre una cuestión de derecho.

Artículo 38

El tribunal que conociere del recurso podrá, a instancia de la parte que lo hubiese interpuesto, suspender el procedimiento, si la resolución extranjera hubiere sido objeto de recurso ordinario en el Estado de origen o si el plazo para interponerlo no hubiere expirado; en este último caso, el tribunal podrá conceder un aplazamiento a efectos de la interposición de dicho recurso.

Cuando la resolución se hubiere dictado en Irlanda o en el Reino Unido, toda vía de recurso prevista en el Estado de origen será considerada como un recurso ordinario a los efectos de la aplicación del párrafo primero.

Dicho tribunal podrá igualmente subordinar la ejecución a la constitución de una garantía que él mismo determinará.

Artículo 39

Durante el plazo del recurso previsto en el artículo 36 y hasta que se hubiere resuelto sobre el mismo, sólomente se podrán adoptar medidas cautelares sobre los bienes de la parte contra la que se hubiere solicitado la ejecución.

La resolución que otorgare la ejecución comportará autorización para adoptar tales medidas cautelares.

Artículo 40

1. Si la solicitud fuere desestimada, el solicitante podrá interponer recurso:

- en Bélgica, ante la "Cour d'Appel" o el "Hof van Beroep",
- en Dinamarca, ante el "Landsret",
- en la República Federal de Alemania, ante el "Oberlandesgericht",
- en Grecia, ante el "εφετείο",
- en España, ante la Audiencia Provincial,
- en Francia, ante la "Cour d'Appel",
- en Irlanda, ante la "High Court",
- en Islandia, ante el "Héraðsdómari",
- en Italia, ante la "Corte d'Appello",

- en Luxemburgo, ante la "Cour Supérieure de Justice" reunida para entender en materia de apelación civil,
 - en los Países Bajos, ante el "Gerechtshof",
 - en Noruega, ante el "Lagmannsrett",
 - en Austria, ante el "Landesgericht" o el "Kreisgericht",
 - en Portugal, ante el "Tribunal da Relação",
 - en Suiza, ante el "Tribunal Cantonal"/"Kantonsgericht"/"tribunale cantonale",
 - en Finlandia, ante el "Hovioikeus/Hovrätt",
 - en Suecia, ante el "Svea Hovrätt",
 - en el Reino Unido:
 - a) en Inglaterra y País de Gales, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court",
 - b) en Escocia, ante la "Court of Session" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Sheriff Court",
 - c) en Irlanda del Norte, ante la "High Court of Justice" o, si se tratare de una resolución en materia de alimentos, ante la "Magistrates' Court".
2. La parte contra la que se hubiere solicitado la ejecución será citada de comparecencia ante el tribunal que conociere del recurso. En caso de incomparecencia se aplicarán las disposiciones del artículo 20, párrafos segundo y tercero, aunque dicha parte no estuviere domiciliada en uno de los Estados contratantes.

Artículo 41

La resolución que decidiere del recurso previsto en el artículo 40 sólo podrá ser objeto:

- en Bélgica, Grecia, España, Francia, Italia, Luxemburgo y los Países Bajos, de un recurso de casación,
- en Dinamarca, de un recurso ante el "Højesteret", previa autorización del Ministro de Justicia,
- en la República Federal de Alemania, de una "Rechtsbeschwerde",
- en Irlanda, de un recurso sobre una cuestión de derecho ante la "Supreme Court",
- en Islandia, de un recurso ante el "Háttiréttur",
- en Noruega, de un recurso (kjæremål o anke) ante el "Høyesteretts kjaeremalsutvalg" o "Høyesterett"
- en Austria, de un "Revisionrekurs",
- en Portugal, de un recurso sobre una cuestión de derecho,
- en Suiza, de un "recours de droit public devant le tribunal fédéral"/"staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht"/"ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- en Finlandia, de un recurso ante el "Korkein oikeus/högsta domstolen",
- en Suecia, de un recurso ante el "Högsta domstolen",
- en el Reino Unido, de un recurso sobre una cuestión de derecho.

Artículo 42

Cuando la resolución extranjera se hubiere pronunciado sobre varias pretensiones de la demanda y la ejecución no pudiere otorgarse para la totalidad de ellas, el tribunal concederá la ejecución para una o varias de las mismas.

El solicitante podrá instar una ejecución parcial.

Artículo 43

Las resoluciones extranjeras que condenaren al pago de multas coercitivas sólomente podrán ejecutarse en el Estado requerido cuando la cuantía hubiere sido fijada definitivamente por el tribunal del Estado de origen.

Artículo 44

El solicitante que en el Estado de origen hubiere obtenido total o parcialmente el beneficio de justicia gratuita o una exención de costas y gastos gozará, en el procedimiento previsto en los artículos 32 a 35, del beneficio de justicia gratuita más favorable o de la exención más amplia prevista por el derecho del Estado requerido.

El solicitante que instare la ejecución de una resolución dictada en Dinamarca o en Islandia por una autoridad administrativa en materia de alimentos podrá invocar en el Estado requerido el beneficio de las disposiciones del párrafo primero si presentare un documento expedido por el Ministerio de Justicia danés o por el Ministerio de Justicia islandés que acredite que cumple los requisitos económicos para poder beneficiarse total o parcialmente de la justicia gratuita o de una exención de costas y gastos.

Artículo 45

A la parte que instare en un Estado contratante la ejecución de una resolución dictada en otro Estado contratante no podrá exigirsele caución o depósito alguno, sea cual fuere su denominación, por su condición de extranjero o por no estar domiciliado o no ser residente en el Estado requerido.

Sección 3**Disposiciones comunes****Artículo 46**

La parte que invocare el reconocimiento o instare la ejecución de una resolución deberá presentar:

1. una copia auténtica de dicha resolución;
2. si se tratare de una resolución dictada en rebeldía, el original o una copia auténtica del documento que acredite la entrega o notificación de la demanda o de documento equivalente a la parte declarada en rebeldía.

Artículo 47

La parte que instare la ejecución deberá presentar además:

1. cualquier documento que acredite que, según la ley del Estado de origen, la resolución es ejecutoria y ha sido notificada;
2. un documento justificativo de que el solicitante goza, en su caso, del beneficio de justicia gratuita en el Estado de origen.

Artículo 48

De no presentarse los documentos mencionados en el artículo 46, apartado 2 y en el artículo 47, apartado 2, el tribunal podrá fijar un plazo para la presentación de los mismos, aceptar documentos equivalentes o dispensar de ellos si se considerare suficientemente ilustrado.

Si el tribunal lo exigiere, se presentará una traducción de los documentos; la traducción estará certificada por una persona autorizada a tal fin en uno de los Estados contratantes.

Artículo 49

No se exigirá legalización ni formalidad análoga alguna en lo que se refiriere a los documentos mencionados en los artículos 46, 47 y en el artículo 48, párrafo segundo, y en su caso, al poder para pleitos.

TITULO IV

DOCUMENTOS PUBLICOS CON FUERZA EJECUTIVA Y TRANSACCIONES JUDICIALES

Artículo 50

Los documentos públicos con fuerza ejecutiva, formalizados en un Estado contratante, serán declarados ejecutorios, a instancia de parte, en otro Estado contratante, con arreglo al procedimiento previsto en los artículos 31 y siguientes. La solicitud sólo podrá desestimarse cuando la ejecución del documento fuere contraria al orden público del Estado requerido.

El documento presentado deberá reunir las condiciones necesarias de autenticidad en el Estado de origen.

Serán aplicables, en la medida en que fuere necesario, las disposiciones de la Sección 3 del Título III.

Artículo 51

Las transacciones celebradas ante el tribunal durante un proceso y ejecutorias en el Estado de origen serán ejecutorias en el Estado requerido, en las mismas condiciones que los documentos públicos con fuerza ejecutiva.

TITULO V**DISPOSICIONES GENERALES****Artículo 52**

Para determinar si una parte está domiciliada en el Estado contratante cuyos tribunales conocieren del asunto, el tribunal aplicará su ley interna.

Cuando una parte no estuviere domiciliada en el Estado cuyos tribunales conocieren del asunto, el tribunal, para determinar si dicha parte lo está en otro Estado contratante, aplicará la ley de dicho Estado.

Artículo 53

A los efectos del presente Convenio, la sede de las sociedades y de otras personas jurídicas quedará asimilada al domicilio. Sin embargo, para determinar dicha sede, el tribunal que conociere del asunto aplicará las reglas de su Derecho internacional privado.

Para determinar si un trust está domiciliado en el Estado contratante cuyos tribunales conocen del asunto, el tribunal aplicará las reglas de su Derecho internacional privado.

TITULO VI

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Artículo 54

Las disposiciones del presente Convenio sólo serán aplicables a las acciones judiciales ejercitadas y a los documentos públicos con fuerza ejecutiva formalizados con posterioridad a la entrada en vigor del presente Convenio en el Estado de origen y a las solicitudes de reconocimiento o ejecución de una resolución o de un documento público con fuerza ejecutiva en el Estado requerido.

Sin embargo, las resoluciones dictadas después de la fecha de entrada en vigor del presente Convenio entre el Estado de origen y el Estado requerido como consecuencia de acciones ejercitadas con anterioridad a esta fecha serán reconocidas y ejecutadas en el Estado requerido con arreglo a las disposiciones del Título III, si las reglas de competencia aplicadas se ajustaren a las previstas en el Título II o en un Convenio en vigor entre el Estado de origen y el Estado requerido al ejercitarse la acción.

Si, mediante escrito anterior a la entrada en vigor del presente Convenio, las partes en litigio a propósito de un contrato hubieren acordado aplicar a este contrato el derecho irlandés o el derecho de una parte del Reino Unido, los tribunales de Irlanda o de esta parte del Reino Unido conservarán la competencia para conocer de este litigio.

Artículo 54 bis

Durante los tres años siguientes a la entrada en vigor del presente Convenio en Dinamarca, Grecia, Irlanda, Islandia, Noruega, Finlandia y Suecia, respectivamente, la competencia en materia marítima en cada uno de estos Estados se determinará no sólo con arreglo a las disposiciones del Título II sino también con arreglo a los apartados 1 a 7 del presente artículo. Sin embargo, estas disposiciones dejarán de ser aplicables en cada uno de estos Estados cuando el Convenio internacional para la unificación de ciertas reglas en materia de embargo preventivo de buques, firmado en Bruselas el 10 de mayo de 1952, entrare en vigor con respecto a cada uno de ellos.

1. Una persona domiciliada en un Estado contratante podrá ser demandada por un crédito marítimo ante los tribunales de uno de los Estados antes mencionados cuando el buque al que se refiriere el crédito o cualquier otro buque de su propiedad hubiere sido objeto de embargo judicial en el territorio de este último Estado en garantía del crédito, o hubiere podido ser objeto de embargo pero se hubiere prestado fianza u otra garantía en los casos siguientes:
 - a) si el demandante estuviere domiciliado en ese Estado;
 - b) si el crédito marítimo hubiere nacido en ese Estado;
 - c) si el crédito marítimo hubiere nacido en el curso de un viaje durante el cual se hubiere practicado o hubiere podido practicarse el embargo;
 - d) si el crédito proviniera de un abordaje o un daño causado por un buque, por ejecución u omisión de una manobra o por inobservancia de los reglamentos, bien a otro buque, o bien a las cosas o personas que se encontraren a bordo de cualquiera de ellos;
 - e) si el crédito se derivare de auxilio o salvamento;
 - f) si el crédito estuviere garantizado por una hipoteca naval u otra forma de garantía semejante sobre el buque embargado.
2. El acreedor podrá embargar el buque al que se refiriere el crédito marítimo o cualquier otro buque perteneciente a quien fuere propietario del buque al que se refiriere el crédito cuando se originó el crédito marítimo. No obstante, cuando se tratare de los créditos previstos en las letras o), p) o q) del apartado 5, sólo podrá ser embargado el buque al que se refiriere el crédito.
3. Se reputará que los buques tienen el mismo propietario cuando todas las partes de la propiedad pertenecieren a una misma persona o a las mismas personas.
4. En el caso de fletamento de un buque con cesión de la gestión náutica, cuando el fletador fuere el único responsable de un crédito marítimo relativo a dicho buque, podrá el demandante embargar dicho buque o

cualquier otro que perteneciere al fletador, pero no podrá ser embargado en virtud de tal crédito marítimo ningún otro buque perteneciente al propietario. La misma regla será de aplicación en los casos en que de un crédito marítimo respondiere una persona distinta del propietario.

5. Se entenderá por "crédito marítimo" la alegación de un derecho o de un crédito que tuviere una o varias de las causas siguientes:

- a) daños causados por un buque, sea por abordaje, sea de cualquier otro modo;
- b) pérdidas de vidas humanas o daños corporales causados por un buque o provenientes de la explotación de un buque;
- c) asistencia y salvamento;
- d) contratos relativos a la utilización o al arriendo de un buque mediante póliza de fletamento o de otro modo;
- e) contratos relativos al transporte de mercancías por un buque en virtud de una póliza de fletamento, de un conocimiento o de cualquier otra forma;
- f) pérdidas o daños a las mercancías y equipajes transportados por un buque;
- g) avería común;
- h) préstamo a la gruesa;
- i) remolque;
- j) pilotaje;
- k) suministro de productos o de material, cualquiera que sea el lugar en que se realizaren, hecho a un buque para su explotación o su conservación;
- l) construcción, reparaciones, equipo de un buque o gastos de dique;

- m) salarios del capitán, oficialidad o tripulación;
 - n) desembolsos del capitán y los efectuados por los cargadores, los fletadores o los agentes por cuenta del buque o de su propietario;
 - o) la propiedad impugnada de un buque;
 - p) la copropiedad de un buque o su posesión, o su explotación o los derechos a los productos de explotación de un buque en condominio;
 - q) cualquier hipoteca naval y cualquier otra forma de garantía semejante.
6. En Dinamarca, la expresión "embargo judicial" incluirá, en lo relativo a los créditos marítimos previstos en las letras o) y p) del apartado 5, el "forbud", siempre que este procedimiento fuere el único admitido respecto de tal crédito en los artículos 646 a 653 de la Ley de enjuiciamiento civil ("Lov om rettens pleje").
7. En Islandia, en lo referente a los créditos marítimos contemplados en las letras o) y p) del apartado 5 del presente artículo se considerará que la expresión "embargo" incluye el "lögbann", siempre que este procedimiento fuere el único admitido respecto de tal crédito en virtud del Capítulo III de la ley en materia de embargo y mandamiento ("lög um kyrrsetningu og lögbann").

TITULO VII

RELACIONES CON EL CONVENIO DE BRUSELAS Y CON LOS DEMAS CONVENIOS

Artículo 54 ter

1. El presente Convenio no impedirá la aplicación por parte de los Estados miembros de las Comunidades Europeas del Convenio relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil, firmado en Bruselas el 27 de septiembre de 1968, y del Protocolo relativo a la interpretación de dicho Convenio por el Tribunal de Justicia, firmado en Luxemburgo el

3 de junio de 1971, modificados por los Convenios de Adhesión a dicho Convenio y a dicho Protocolo de los Estados adheridos a las Comunidades Europeas. Dichos Convenios y Protocolo se denominarán en lo sucesivo "Convenio de Bruselas".

2. No obstante, el presente Convenio se aplicará en cualquier caso:

a) en materia de competencia, cuando el demandado estuviere domiciliado en un Estado contratante del presente Convenio que no fuere miembro de las Comunidades Europeas o cuando los artículos 16 ó 17 del presente Convenio otorgaren competencia a los tribunales de dicho Estado contratante;

b) en los supuestos de litispendencia o conexidad previstos en los artículos 21 y 22 del presente Convenio, cuando se presentaren las demandas en un Estado contratante que no fuere miembro de las Comunidades Europeas y en un Estado contratante miembro de las Comunidades Europeas;

c) en materia de reconocimiento y ejecución, cuando el Estado de origen o el Estado requerido no fuere miembro de las Comunidades Europeas.

3. Además de por las causas contempladas en el Título III, podrá denegarse el reconocimiento o la ejecución cuando la regla de competencia judicial en que se hubiere basado la resolución difiriere de la resultante del presente Convenio y la persona contra la que se pidiere el reconocimiento o la ejecución tuviere su domicilio en un Estado contratante no miembro de las Comunidades Europeas, a menos que la resolución pudiese ser reconocida o ejecutada con arreglo al derecho del Estado requerido.

Artículo 55

Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 54, párrafo segundo, y en el artículo 56, el presente Convenio sustituirá, entre los Estados que son partes del mismo, a los convenios celebrados entre dos o varios de estos Estados, a saber:

- el Convenio entre la Confederación Suiza y Francia sobre competencia judicial y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en París el 15 de junio de 1869,
- el Tratado entre la Confederación Suiza y España sobre ejecución recíproca de las sentencias definitivas o firmes en materia civil y mercantil, firmado en Madrid el 19 de noviembre de 1896,
- el Convenio entre la Confederación Suiza y el Reich alemán relativo al reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales y laudos arbitrales, firmado en Berna el 2 de noviembre de 1929,
- el Convenio entre Dinamarca, Finlandia, Islandia, Noruega y Suecia sobre reconocimiento y ejecución de sentencias, firmado en Copenhague el 16 de marzo de 1932,
- el Convenio entre la Confederación Suiza e Italia sobre el reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales, firmado en Roma el 3 de enero de 1933,
- el Convenio entre Suecia y la Confederación Suiza sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales y laudos arbitrales, firmado en Estocolmo el 15 de enero de 1936,
- el Convenio entre el Reino de Bélgica y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones judiciales y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia de obligaciones alimentarias, firmado en Viena el 25 de octubre de 1957,
- el Convenio entre la Confederación Suiza y Bélgica sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales y laudos arbitrales, firmado en Berna el 29 de abril de 1959,
- el Convenio entre la República Federal de Alemania y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de las resoluciones y las transacciones judiciales, y de los documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Viena el 6 de junio de 1959,

- el Convenio entre el Reino de Bélgica y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones judiciales, laudos arbitrales y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Viena el 16 de junio de 1959,
- el Convenio entre Austria y la Confederación Suiza sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales, firmado en Berna el 16 de diciembre de 1960,
- el Convenio entre Noruega y el Reino Unido sobre reconocimiento recíproco y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en Londres el 12 de junio de 1961,
- el Convenio entre el Reino Unido y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil, firmado en Viena el 14 de julio de 1961, acompañado de un Protocolo firmado en Londres el 6 de marzo de 1970,
- el Convenio entre el Reino de los Países Bajos y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones judiciales y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en La Haya el 6 de febrero de 1963,
- el Convenio entre Francia y Austria sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Viena el 15 de julio de 1966,
- el Convenio entre Luxemburgo y Austria sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Luxemburgo el 29 de julio de 1971,
- el Convenio entre Italia y Austria sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones y transacciones judiciales y de documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Roma el 16 de noviembre de 1971,
- el Convenio entre Noruega y la República Federal de Alemania sobre reconocimiento y ejecución de sentencias y documentos ejecutivos en materia civil y mercantil, firmado en Oslo el 17 de junio de 1977,

- el Convenio entre Dinamarca, Finlandia, Islandia, Noruega y Suecia sobre reconocimiento y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en Copenhague el 11 de octubre de 1977,
- el Convenio entre Austria y Suecia sobre reconocimiento y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en Estocolmo el 16 de septiembre de 1982,
- el Convenio entre Austria y España sobre reconocimiento y ejecución recíprocos de resoluciones y transacciones judiciales, y documentos públicos con fuerza ejecutiva en materia civil y mercantil, firmado en Viena el 17 de febrero de 1984,
- el Convenio entre Noruega y Austria sobre reconocimiento y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en Viena el 21 de mayo de 1984 y
- el Convenio entre Finlandia y Austria sobre reconocimiento y ejecución de sentencias en materia civil, firmado en Viena el 17 de noviembre de 1986,

Artículo 56

El Tratado y los Convenios mencionados en el artículo 55 continuarán surtiendo sus efectos en las materias a las que no se aplicare el presente Convenio.

Dicho Tratado y dichos Convenios continuarán surtiendo sus efectos en lo relativo a las resoluciones dictadas y los documentos públicos con fuerza ejecutiva formalizados antes de la entrada en vigor del presente Convenio.

Artículo 57

1. El presente Convenio no afectará a los convenios en que los Estados contratantes fueren o llegaren a ser parte y que, en materias parciales, regularen la competencia judicial, el reconocimiento o la ejecución de las resoluciones.

2. El presente Convenio no impedirá que un tribunal de un Estado contratante que fuere parte en un Convenio contemplado en el apartado 1 pudiera fundamentar su competencia en dicho Convenio, aunque el demandado estuviere domiciliado en un Estado contratante no parte en tal Convenio. El tribunal que conociere del asunto aplicará, en todo caso, el artículo 20 del presente Convenio.
3. Las resoluciones dictadas en un Estado contratante por un tribunal que hubiere fundado su competencia en un convenio de los contemplados en el apartado 1 serán reconocidas y ejecutadas en los demás Estados contratantes de conformidad con el Título III del presente Convenio.
4. Sin perjuicio de las causas comprendidas en el Título III, el reconocimiento o la ejecución podrá denegarse si el Estado requerido no fuere parte en un convenio de los contemplados en el apartado 1 y la persona respecto de la que se pidiere el reconocimiento o la ejecución estuviere domiciliada en dicho Estado, a menos que la resolución pudiere ser reconocida o ejecutada con arreglo a la ley del Estado requerido.
5. Cuando un convenio de los comprendidos en el apartado 1 en el que fueren parte el Estado de origen y el Estado requerido estableciere las condiciones para el reconocimiento o la ejecución de resoluciones, se aplicarán dichas condiciones. En todo caso, podrán aplicarse las disposiciones del presente Convenio relativas al procedimiento de reconocimiento y ejecución de resoluciones.

Artículo 58

(Sin contenido)

Artículo 59

El presente Convenio no impedirá que un Estado contratante se comprometa con un Estado tercero, en virtud de un Convenio sobre reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales, a no reconocer una resolución dictada en otro Estado contratante contra un demandado que tuviere su domicilio o su

residencia habitual en un Estado tercero cuando, en el caso previsto en el artículo 4, la resolución sólo hubiere podido fundamentarse en un criterio de competencia contemplado en el artículo 3, párrafo segundo.

Sin embargo, ningún Estado contratante podrá comprometerse con un Estado tercero a no reconocer una resolución dictada en otro Estado contratante por un tribunal cuya competencia se hubiere fundamentado en la existencia en dicho Estado de bienes pertenecientes al demandado o en el embargo por parte del demandante de bienes existentes en dicho Estado:

1. si la demanda se refiriere a la propiedad o a la posesión de dichos bienes, persiguere obtener la autorización de disponer de los mismos o se relacionare con otro litigio relativo a dichos bienes, o
2. si los bienes constituyeren la garantía de un crédito que hubiere sido objeto de la demanda.

TITULO VIII

DISPOSICIONES FINALES

Artículo 60

Podrán ser partes en el presente Convenio:

- a) los Estados que, en el momento de la apertura a la firma del presente Convenio, fueren miembros de las Comunidades Europeas o de la Asociación Europea de Libre Cambio;
- b) los Estados que, después de la apertura a la firma del presente Convenio, lleguen a ser miembros de las Comunidades Europeas o de la Asociación Europea de Libre Cambio;
- c) los Estados invitados a adherirse con arreglo a la letra b) del apartado 1 del artículo 62.

Artículo 61

1. El presente Convenio quedará abierto a la firma de los Estados miembros de las Comunidades Europeas o de la Asociación Europea de Libre Comercio.
2. El Convenio será sometido a la ratificación de los Estados signatarios. Los instrumentos de ratificación se depositarán ante el Consejo Federal Suizo.
3. El Convenio entrará en vigor el primer día del tercer mes siguiente a la fecha en que dos Estados, uno de ellos miembro de las Comunidades Europeas y el otro miembro de la Asociación Europea de Libre Comercio, hubieren depositado sus instrumentos de ratificación.
4. Con respecto a cualquier otro Estado signatario, el Convenio surtirá efecto el primer día del tercer mes siguiente al depósito de su instrumento de ratificación.

Artículo 62

1. Podrán adherirse al presente Convenio, tras su entrada en vigor,
 - a) los Estados contemplados en la letra b) del artículo 60,
 - b) los demás Estados que hubieren sido invitados a adherirse a instancia de un Estado contratante dirigida al Estado depositario. El Estado depositario sólo invitará a adherirse al Estado de que se tratare si, tras haber puesto en conocimiento de los Estados signatarios así como de los Estados contratantes señalados en las letras a) y b) del artículo 60 el contenido de las comunicaciones que ese Estado se propusiere hacer en aplicación del artículo 63, hubiere obtenido el acuerdo unánime de dichos Estados.
2. Si un Estado adherente deseara introducir especificaciones con arreglo a las disposiciones del Protocolo nº 1, se entablarán negociaciones a tal fin. El Consejo Federal Suizo convocará una conferencia de negociación.

3. Respecto de cualquier Estado adherente, el Convenio surtirá sus efectos el primer día del tercer mes siguiente al depósito del instrumento de adhesión.
4. No obstante, cuando se tratara de un Estado adherente de los contemplados en las letras a) o b) del apartado 1, el Convenio sólo surtirá efectos en las relaciones entre el Estado adherente y los Estados contratantes que no hubieren formulado objeciones a dicha adhesión antes del primer día del tercer mes siguiente a la fecha del depósito del instrumento de adhesión.

Artículo 63

Todo Estado que se adhiera deberá efectuar, en el momento del depósito de su instrumento de adhesión, las comunicaciones procedentes en virtud de los artículos 3, 32, 37, 40, 41 y 55 del presente Convenio e indicar, en su caso, las precisiones que se establecieron en la negociación del Protocolo nº 1.

Artículo 64

1. El presente Convenio tendrá una duración inicial de cinco años a partir de la fecha de su entrada en vigor, de conformidad con el artículo 61, apartado 3, incluso para los Estados que lo ratificaren o se adhirieren al mismo posteriormente.
2. Trascurrido el período inicial de cinco años, el Convenio se renovará tácitamente de año en año.
3. Trascurrido el período inicial de cinco años, cualquier Estado parte podrá, en cualquier momento, denunciar el Convenio, mediante notificación a tal efecto, dirigida al Consejo Federal Suizo.
4. La denuncia surtirá efecto al término del año siguiente a la expiración de un período de seis meses a partir de la fecha de recepción de la notificación de la denuncia por el Consejo Federal Suizo.

Artículo 65

Se adjuntan al presente Convenio:

- un Protocolo nº 1, relativo a determinados problemas de competencia, procedimiento y ejecución;
- un Protocolo nº 2, relativo a la interpretación judicial uniforme del Convenio;
- un Protocolo nº 3, relativo a la aplicación del artículo 57.

Dichos Protocolos forman parte integrante del Convenio.

Artículo 66

Cualquier Estado contratante podrá solicitar la revisión del presente Convenio. A tal fin, el Consejo Federal Suizo convocará una conferencia de revisión en el plazo de seis meses a partir de la fecha de la solicitud de revisión.

Artículo 67

El Consejo Federal Suizo notificará a los Estados que hubieren estado representados en la Conferencia diplomática de Lugano y a los Estados que se adhirieren al Convenio posteriormente:

- a) el depósito de cada uno de los instrumentos de ratificación o de adhesión,
- b) las fechas de entrada en vigor del presente Convenio para los Estados contratantes,
- c) las denuncias recibidas de conformidad con el artículo 64,
- d) las declaraciones recibidas en aplicación del artículo I bis del Protocolo nº 1,

- e) las declaraciones recibidas en aplicación del artículo I ter del Protocolo nº 1,
- f) las declaraciones recibidas en aplicación del artículo IV del Protocolo nº 1,
- g) las comunicaciones hechas en aplicación del artículo VI del Protocolo nº 1.

Artículo 68

El presente Convenio, redactado en un solo ejemplar en las lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, irlandesa, islandesa, italiana, neerlandesa, noruega, portuguesa y sueca, cuyos catorce textos son igualmente auténticos, será depositado en los archivos del Consejo Federal Suizo, que remitirá una copia autenticada conforme a cada uno de los gobiernos de los Estados que hubieren estado representados en la Conferencia diplomática de Lugano y a cada uno de los Estados que se adhirieren.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

KONVENTION OM RETTERNES KOMPETENCE OG OM FULD-
BYRDELSE AF RETSAFGØRELSER I BORGERLIGE SAGER,
HERUNDER HANDELSSAGER

PRÆMBEL

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I DENNE KONVENTION HAR -

I BESTREBELSERNE FOR inden for deres område at styrke retsbeskyttelsen for de der bosiddende personer,

UD FRA DEN BETRAGTNING, at det med henblik herpå er nødvendigt at fastlægge deres retters internationale kompetence, at lette anerkendelsen af retsafgørelser og at indføre en hurtig procedure for at sikre fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser samt af officielt bekræftede dokumenter og retsforlig,

I ERKENDELSE AF de indbyrdes forbindelser, der på det økonomiske område har fundet udtryk i de frihandelsoverenskomster, der er indgået mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og de stater, der er medlemmer af Den Europæiske Frihandelsamenslutning,

UNDER HENSYN TIL Bruxelles-Konventionen af 27. september 1968 om Retternes Kompetence og om Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handels-sager, som ændret ved tiltrædelseskonventionerne i forbindelse med de senere udvidelser af De Europæiske Fællesskaber, og

I OVERBEVISNINGEN OM, at en udvidelse af de i nævnte konvention nedfældede principper til at omfatte de stater, der er parter i dette dokument, vil styrke samarbejdet på det juridiske og økonomiske område i Europa,

I ØNSKET OM at sikre en så ensartet fortolkning som muligt af dette dokument -

I DENNE ÅND VEDTAGET at indgå denne konvention og

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

AFSNIT I**ANVENDELSESOMRÅDE****Artikel 1**

Denne konvention finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domemyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke sager om skat, told eller administrative anliggender.

Den finder ikke anvendelse på:

1. fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente;
2. konkurs, akkord og andre lignende ordninger;
3. social sikring;
4. voldgift.

AFSNIT II**KOMPETENCE****Afdeling 1****Almindelige bestemmelser****Artikel 2**

Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, søges ved retterne i denne stat.

Personer, som ikke er statsborgere i den stat, hvor de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Artikel 3

Personer, der har bopæl på en kontraherende states område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden kontraherende stat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2 til 6 i dette afsnit.

I særdeleshed kan følgende bestemmelser ikke gørese gældende imod dem:

- i Belgien: artikel 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil - Burgerlijk Wetboek) og artikel 638 i retsplejeloven (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek);
- i Danmark: paragraf 246, stk. 2 og 3, i lov om rettens pleje;
- i Forbundsrepublikken Tyskland: artikel 23 i civilprocesloven (Zivilprozessordnung);
- i Grækenland: artikel 40 i civilprocesloven (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας);
- i Frankrig: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil);
- i Irland: bestemmelserne om kompetence i medfør af en stævning forkyndt for eller meddelt den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Irland;
- i Island: artikel 77 i civilprocesloven (lög um meðferð einkamála í héraði);
- i Italien: artikel 2 og artikel 4, nr. 1 og 2, i civilprocesloven (Codice di procedura civile);
- i Luxembourg: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil);
- i Nederlandene: artikel 126, stk. 3, og artikel 127 i civilprocesloven (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering);
- i Norge: paragraf 32 i civilprocesloven (tvistemålsloven);
- i Østrig: artikel 99 i loven om retternes kompetence (Jurisdiktionsnorm);

- i Portugal: artikel 65, stk. 1, litra c), artikel 65, stk. 2, og artikel 65A, litra c), i civilprocesloven (Código de Processo Civil) og artikel 11 i procesloven om arbejdsforhold (Código de Processo do Trabalho);
- i Schweiz: le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro i henhold til artikel 4 i forbundsloven om international privatret (loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato);
- i Finland: kapitel 10, paragraf 1, andet, tredje og fjerde punktum, i retsplejeloven (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken);
- i Sverige: kapitel 10, paragraf 3, første punktum, i retsplejeloven (Rättegångsbalken);
- i Det Forenede Kongerige: bestemmelserne om kompetence i medfør af:
 - a) en stævning forkyndt for eller meddelt den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Det Forenede Kongerige;
 - b) sagsøgtes besiddelse af gods i Det Forenede Kongerige; eller
 - c) sagsøgers udlæg eller arrest i gods, der befinder sig i Det Forenede Kongerige.

Artikel 4

Såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt kontraherende stat efter statens egen lovgivning, dog med forbehold af bestemmelserne i artikel 16.

Over for en sagsøgt, der ikke har bopæl på en kontraherende stats område, kan enhver, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset sin nationalitet, i lighed med landets egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder der, herunder navnlig de regler, der er nævnt i artikel 3, stk. 2.

Afdeling 2

Specielle kompetenceregler

Artikel 5

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

1. i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den pågældende forpligtelse er opfyldt eller skal opfyldes; i sager vedrørende individuelle arbejdskontrakter, er dette sted der, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde eller, hvis arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører sit arbejde i et bestemt land, er dette sted der, hvor den virksomhed, som har antaget arbejdstageren, er beliggende;
2. i sager om underholdspligt, ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted eller, ved krav i forbindelse med sager om personers retlige status, ved den ret, der efter dennes egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet;
3. i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjjelsen er foregået;
4. i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til den nationale lovgivning kan påkende borgerlige krav;
5. i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende;
6. i sin egenskab af stifter af en trust, trustee eller begunstiget ved en trust oprettet enten i henhold til loven eller skriftligt eller ved en mundtlig aftale, der er bekræftet skriftligt, ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område trusten har hjemsted;

7. i sager om indsigelse mod betaling af den bjærgeløn, der forlanges for bjærgning, som er kommet en skibsladning eller fragt til gode, ved den ret, inden for hvis område der i den nævnte ladning eller i den dertil knyttede fragt:

a) er gjort arrest for at sikre sådan betaling, eller

b) kunne have været gjort arrest, men hvor der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed;

denne bestemmelse finder kun anvendelse, såfremt det gøres gældende, at sagsøgte har rettigheder i den nævnte skibsladning eller fragt, eller at han på bjærgningstidspunktet havde sådanne rettigheder.

Artikel 6

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan endvidere sagsøges:

1. såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl;
2. som tredjemand i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller som tredjemand i andre tilfælde, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage sagsøgte hans almindelige værneting;
3. i sager om modfordringer, der udspringer af den samme kontrakt eller det samme forhold, som hovedfordringen støttes på, ved den ret, hvor sagen om hovedfordringen er indbragt;
4. i sager om kontraktforhold, såfremt sagen kan forenes med en sag om rettigheder over fast ejendom mod samme sagsøgte, ved retten i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende.

Artikel 6a

Retten i en kontraherende stat, der i henhold til denne konvention har kompetence til at afgøre sager om ansvar i forbindelse med brugen eller driften af et skib, eller enhver anden ret, som i henhold til lovgivningen i den pågældende stat træder i stedet for førstnævnte ret, afgør også krav om begrænsning af dette ansvar.

Afdeling 3

Kompetence i forsikringsager

Artikel 7

I forsikringsager afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 8

En forsikringsgiver, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges:

1. ved retterne i den stat, hvor han har bopæl, eller
2. i en anden kontraherende stat, ved retten på det sted, hvor forsikringstageren har bopæl, eller
3. såfremt det drejer sig om en coassurandør, ved den ret i en kontraherende stat, ved hvilken der er anlagt sag mod den ledende assurandør.

Har forsikringsgiveren ikke bopæl på en kontraherende stats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en kontraherende stat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Artikel 9

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftals og genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.

Bestemmelserne i artikel 7, 8 og 9 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlagger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den samme ret også kompetent i forhold til disse personer.

Artikel 11

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 10, stk. 3, kan forsikringsgiveren kun anlægge sag ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget.

Bestemmelserne i denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 12

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1. såfremt denne er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
2. såfremt aftalen giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er navnt i denne afdeling, eller
3. såfremt aftalen er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, som på tidspunktet for kontraktens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i samme kontraherende stat, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat, eller
4. såfremt aftalen er indgået af en forsikringstager, der ikke har bopæl i en kontraherende stat, medmindre det drejer sig om en lovpligtig forsikring eller en forsikring vedrørende en fast ejendom, som er beliggende i en kontraherende stat, eller

5. såfremt aftalen vedrører en forsikringskontrakt, som dækker en eller flere af de i artikel 12a nævnte risici.

Artikel 12a

De i artikel 12, nr. 5, omhandlede risici er følgende:

1. enhver skade:

a) på søgående skibe, på offshore-anlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til kommercielle formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer,

b) på gods bortset fra passagerers bagage, når forsendelsen sker helt eller delvis som transport med nævnte skibe eller luftfartøjer;

2. ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage:

a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), for så vidt lovgivningen i den kontraherende stat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om retternes kompetence ved forsikring af sådanne risici,

b) for skade forårsaget af gods under transport som anført i nr. 1, litra b);

3. ethvert økonomisk tab i forbindelse med brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), navnlig tab af fragt eller befragtningsindtægter;

4. enhver risiko i forbindelse med en af de i nr. 1 til 3 nævnte risici.

Afdeling 4

Kompetence i sager om forbrugerkontrakter

Artikel 13

I sager om kontrakter indgået af en person med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervmæssige virksomhed, i det følgende benævnt "forbrugeren", afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5:

1. når sagen vedrører køb af løsregenstande, hvor købesummen skal betales i rater;
2. når sagen vedrører lån, der skal tilbagesbetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande;
3. når sagen vedrører andre kontrakter, hvis formål er levering af tjenesteydelser eller løsregenstande, og såfremt:
 - a) fremsættelse af særligt tilbud eller reklamering i den stat, hvor forbrugeren har bopæl, er gået forud for kontraktens indgåelse, og
 - b) forbrugeren i denne stat har foretaget de dispositioner, der er nødvendige til indgåelse af kontrakten.

Har forbrugeren medkontrahent ikke bopæl på en kontraherende stats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en kontraherende stat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Denne afdeling finder ikke anvendelse på transportkontrakter.

Artikel 14

Sager, som en forbruger agter at rejse mod den anden part i kontrakten, kan anlægges enten ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område denne part har bopæl, eller ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af den anden part i kontrakten, kan kun anlægges ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Disse bestemmelser berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 15

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1. såfremt denne er indgået, efter at tvisten er opstået, eller
2. såfremt aftalen giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
3. såfremt aftalen er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for kontraktens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i samme kontraherende stat, og aftalen tillægger retterne i denne stat kompetence, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 5

Enekompetence

Artikel 16

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

1. a) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende;
- b) i sager om leje- og forpagtningskontrakter vedrørende fast ejendom, der er indgået til midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den kontraherende stat, hvor sag-

søgte har bopæl, kompetente, under forudsætning af, at lejer eller forpagter er en fysisk person, og at ingen af parterne har bopæl i den kontraherende stat, på hvis område ejendommen er beliggende;

2. i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber eller juridiske personer, der har deres hjemsted på en kontraherende stats område, eller om beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende stat;
3. i sager om gyldigheden af indførelse i offentlige registre, retterne i den kontraherende stat, på hvis område registrene føres;
4. i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der medfører deponering eller registrering, retterne i den kontraherende stat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i en international konvention anses for at være foretaget;
5. i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den kontraherende stat, hvor fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

Afdeling 6

Aftaler om kompetence

Artikel 17

1. Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst én af dem har bopæl på en kontraherende stats område, har vedtaget, at en ret eller retterne i en kontraherende stat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er alene denne ret eller retterne i den pågældende stat kompetente. En sådan aftale om retternes kompetence skal være indgået enten:
 - a) skriftligt eller mundtligt med økriftlig bekræftelse, eller
 - b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller

- c) inden for international handel, i en form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindeligt kendt og regelmæssigt fulgt af parter i kontrakter af samme type inden for den pågældende handelsbranche.
- Såfremt en sådan aftale er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en kontraherende stats område, kan retterne i de øvrige kontraherende stater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har givet afkald på deres kompetence.
2. Den eller de retter i en kontraherende stat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en trust, har enekompetence i sager mod en stifter af en trust, en trustee eller en ved en trust begunstiget person, såfremt det drejer sig om forholdet mellem disse personer eller om deres rettigheder og pligter inden for trustens rammer.
3. Aftaler om retternes kompetence samt tilsvarende bestemmelser i et dokument om oprettelse af en trust er ugyldige, såfremt de strider mod bestemmelserne i artikel 12 og 15, eller såfremt de udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 16 er enekompetente.
4. Såfremt en aftale om retternes kompetence kun er indgået til fordel for en af parterne, bevarer denne retten til at anlægge sag ved enhver anden ret, der er kompetent efter denne konvention.
5. I sager om individuelle arbejdskontrakter er aftaler om retternes kompetence kun gyldige, såfremt de er indgået, efter at tvisten er opstået.

Artikel 18

For så vidt retten i en kontraherende stat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne konvention, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte kun giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 16 er enekompetent.

Afdeling 7

Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 19

En ret i en kontraherende stat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 16 henhører under en i en anden kontraherende stat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 20

Såfremt en sagsøgt, der har bopæl på en kontraherende stats område, er sagsøgt ved en ret i en anden kontraherende stat, men ikke giver møde, skal den pågældende ret på embeds vegne erklære sig inkompetent, såfremt den ikke er kompetent efter reglerne i denna konvention.

Retten skal udsætte påkendelsen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

Bestemmelserne i artikel 15 i Haagar-konventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål træder i stedet for bestemmelserne i foregående stykke, såfremt det indledende processkrift i sagen skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.

Afdeling 8

Litispændens og indbyrdes sammenhængende krav

Artikel 21

Såfremt krav, der har samme genetand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige kontraherende stater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sin afgørelse, indtil denne rets kompetence er fastslået.

Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 22

Såfremt krav, som er indbyrdes sammenhængende, fremsættes for retter i forskellige kontraherende stater, og sagerne verserer for disse retter i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte afgørelsen.

Denne ret kan ligeledes på begæring af en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at dens lovgivning tillader forening af indbyrdes sammenhængende krav, og at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent til at påkende begge krav.

Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidigt for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 23

Såfremt kravene henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Afdeling 9

Foreløbige, herunder sikrende retsmidler

Artikel 24

De foreløbige, herunder sikrende retsmidler, der er fastsat i en kontraherende stats lovgivning, kan kræves anvendt af den pågældende stats retslige myndigheder, selv om en ret i en anden kontraherende stat i medfør af denne konvention er kompetent til at påkende sagens realitet.

AFSNIT III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 25

I denne konvention forstås ved "retsafgørelse" enhver afgørelse truffet af en ret i en kontraherende stat, uanset hvorledes den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder justitssekretærens fastsættelse af søgsmkostninger.

Afdeling 1

Anerkendelse

Artikel 26

Retsafgørelser, der er truffet i en kontraherende stat, skal anerkendes i de øvrige kontraherende stater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde.

Bestrides et krav, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter fremgangsmåden i afdeling 2 og 3 i dette afsnit få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

Gøres anerkendelsen gældende under en vereerende sag ved en ret i en kontraherende stat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 27

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

1. såfremt en anerkendelse vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til;

2. såfremt det indledende proceskrift i sagen eller en tilsvarende retsakt ikke forskriftsmæssigt er blevet forkyndt eller meddelt den udeblevne sagsøgte i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen;
3. såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, som begæringen rettes til;
4. såfremt retten i domstaten ved sin afgørelse har afgjort et præjudicielt spørgsmål om fysiske personers retlige status eller deres rets- og handleevne, om formueforholdet mellem ægtefæller eller om arv efter loven eller testamente i modstrid med en bestemmelse i den internationale privatret i den stat, som begæringen rettes til, medmindre afgørelsen fører til samme resultat som i det tilfælde, hvor bestemmelserne i sidstnævnte stats internationale privatret havde været anvendt;
5. såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en ikke-kontraherende stat mellem samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne sidstnævnte afgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den stat, som begæringen rettes til.

Artikel 28

En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt bestemmelserne i afsnit II, afdeling 3, 4 og 5, er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 59.

En retsafgørelse kan desuden nægtes anerkendt, hvis der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 54b, stk. 3, eller artikel 57, stk. 4.

Ved prøvelsen af de i foranstående stykker nævnte kompetenceregler er den myndighed, som begæringen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domstaten har støttet sin kompetence.

Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 og 2 kan kompetencen for retternes i domstaten ikke efterprøves; kompetencereglerne er ikke omfattet af de i artikel 27, nr. 1, omhandlede grundlæggende retsprincipper.

Artikel 29

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 30

Geres anerkendelse af en afgørelse, der er truffet i en kontraherende stat, gældende ved en ret i en anden kontraherende stat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.

Geres anerkendelse af en afgørelse, der er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, gældende ved en ret i en kontraherende stat, kan denne udsætte sagen, såfremt fuldbyrdelsen er udsat i den stat, hvor afgørelsen er truffet, ved iværksættelse af appel eller genoptagelse.

Afdeling 2**Fuldbyrdelse****Artikel 31**

De i en kontraherende stat trufne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, når de på begæring af en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat.

I Det Forenede Kongerige kan sådanne afgørelser dog fuldbyrdes i England og Wales, Skotland eller Nordirland, når afgørelserne på begæring af en berettiget part med henblik på fuldbyrdelse er blevet registreret i den pågældende del af Det Forenede Kongerige.

Artikel 32

1. Begæringen skal fremsættes:

- i Belgien, over for "tribunal de première instance" eller "rechtbank van eerste aanleg",

- i Danmark, over for byretten,
- i Forbundsrepublikken Tyskland, over for formanden for et "Kammer des Landgerichts",
- i Grækenland, over for "μονομελής πρωτοδικείο",
- i Spanien, over for "Juzgado de Primera Instancia",
- i Frankrig, over for præsidenten for "tribunal de grande instance",
- i Irland, over for "High Court",
- i Island, over for "héraðsdómari",
- i Italien, over for "corte d'appello",
- i Luxembourg, over for præsidenten for "tribunal d'arrondissement",
- i Nederlandene, over for præsidenten for "arrondissementsrechtbank",
- i Norge, over for "herredrett" eller "byrett" som "namsrett",
- i Østrig, over for "Landesgericht" eller "Krisengericht",
- i Portugal, over for "Tribunal Judicial de Circulo",
- i Schweiz:
 - a) såfremt der er tale om retsafgørelser vedrørende opfyldelse af pengekrav, over for "juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione", efter proceduren i artikel 80 og 81 i forbundsloven om søgsmål til fyldstgørelse af krav og om konkurs (loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento),
 - b) såfremt der er tale om retsafgørelser, der ikke vedrører opfyldelse af pengekrav, over for "juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur",

- i Finland, over for "uloettonhaltija/överexekutor",
- i Sverige, over for "Svea hovrätt",
- i Det Forenede Kongerige:
 - a) i England og Wales, over for "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for "Magistrates' Court" ved fremsendelse gennem "Secretary of State",
 - b) i Skotland, over for "Court of Session" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for "Sheriff Court" ved fremsendelse gennem "Secretary of State",
 - c) i Nordirland, over for "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for "Magistrates' Court" ved fremsendelse gennem "Secretary of State".

2. Rettens stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem fuldbyrdelsen begæres. Såfremt denne part ikke har bopæl på den stats område, som begæringen rettes til, er stedet for fuldbyrdelsen afgørende for kompetencen.

Artikel 33

Fremgangsmåden ved fremsættelse af begæringen afgøres efter lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til.

Den, som fremsætter begæringen, skal vælge en processuel bopæl i retskredsen for den ret, som begæringen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til, ikke har regler om et sådant valg af bopæl, skal den, som fremsætter begæringen, udpege en procesfuldmægtig.

De dokumenter, som er nævnt i artikel 46 og 47, skal vedlægges begæringen.

Artikel 34

Den ret, som behandler begæringen, skal træffe sin afgørelse snarest muligt, uden at den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, på dette tidspunkt af sagens behandling kan fremsætte bemærkninger over for retten.

Begæringen kan kun afslås af en af de i artikel 27 og 28 anførte grunde.

Den udenlandske afgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 35

Justitssekretæren drager omsorg for, at den, der har fremsat begæringen, straks og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, begæringen er rettet til, får underretning om den afgørelse, der er truffet vedrørende begæringen.

Artikel 36

Såfremt fuldbyrdelse tillades, kan den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, anfægte afgørelsen ved appel eller genoptagelse inden en måned efter, at afgørelsen er forkyndt.

Såfremt den pågældende part har bopæl i en anden kontraherende stat end den, hvor afgørelsen, der tillader fuldbyrdelse, er truffet, er fristen for appel eller genoptagelse to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen er blevet forkyndt for ham personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 37

1. Appel skal ske, og begæring om genoptagelse skal indgives i overensstemmelse med reglerne om kontradiktorisk procedure:

- i Belgien, til "tribunal de première instance" eller "rechtbank van eerste aanleg",
- i Danmark, til landsretten,
- i Forbundsrepublikken Tyskland, til "Oberlandesgericht",
- i Grækenland, til "εφετικό",
- i Spanien, til "Audiencia Provincial",

- i Frankrig, til "cour d'appel",
 - i Irland, til "High Court",
 - i Island, til "héraðsdómari",
 - i Italien, til "corte d'appello",
 - i Luxembourg, til "Cour supérieure de Justice" som appelinstant i borgerlige sager,
 - i Nederlandene, til "arrondissementsrechtbank",
 - i Norge, til "lagmannsretten",
 - i Østrig, til "Landesgericht" eller "Kreisgericht",
 - i Portugal, til "Tribunal da Relação",
 - i Schweiz, til "tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale",
 - i Finland, til "hovioikeus/hovrätten",
 - i Sverige, til "Svea hovrätt",
 - i Det Forenede Kongerige:
 - a) i England og Wales, til "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Magistrates' Court",
 - b) i Skotland, til "Court of Session" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Sheriff Court",
 - c) i Nordirland, til "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Magistrates' Court".
2. Den afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen, kan kun anfægtes:
- i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene, ved en kassationsappel,

- i Danmark, ved appel til højesteret med tilladelse fra justitsministeren,
- i Forbundsrepublikken Tyskland, ved en "Rechtsbeschwerde",
- i Irland, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til "Supreme Court",
- i Island, ved appel til "Hæstiréttur",
- i Norge, ved appel (kjæremål eller anke) til "Høyesteretts kjæremålsutvalg" eller "Høyesterett",
- i Østrig, i tilfælde af en appel- eller genoptagelsessag, ved "Revisionsrekurs", og i tilfælde af en indsigelsessag, ved "Berufung" med eventuel mulighed for "Revision",
- i Portugal, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål,
- i Schweiz, ved en "recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- i Finland, ved appel til "korkein oikeus/högsta domstolen",
- i Sverige, ved appel til "högsta domstolen",
- i Det Forenede Kongerige, ved én enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

Artikel 38

Den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, kan efter begæring fra den part, som har indbragt sagen, udsætte sin afgørelse, såfremt den udenlandske afgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse, eller såfremt fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel eller indgivelse af begæring om genoptagelse.

Såfremt afgørelse er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, skal enhver form for appel eller genoptagelse i den pågældende domsstat anses som et ordinært retsmiddel ved anvendelsen af stk. 1.

Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 39

Så længe den i artikel 36 fastsatte frist for appel eller genoptagelse ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen, kan der kun anvendes sikrende retsmidler vedrørende den parts formuegoder, mod hvem fuldbyrdelsen begæres.

Den afgørelse, der tillader fuldbyrdelse, giver også hjemmel til at anvende sådanne retsmidler.

Artikel 40

1. Såfremt begæringen afslås, kan ansøgeren appellere eller indgive begæring om genoptagelse:

- i Belgien, til "cour d'appel" eller "hof van beroep",
- i Danmark, til landsretten,
- i Forbundsrepublikken Tyskland, til "Oberlandesgericht",
- i Grækenland, til "εφετείο",
- i Spanien, til "Audiencia Provincial",
- i Frankrig, til "cour d'appel",
- i Irland, til "High Court",
- i Island, til "héraðsdómari",
- i Italien, til "corte d'appello",
- i Luxembourg, til "Cour supérieure de Justice" som appelinstans i borgerlige sager,

- i Nederlandene, til "gerechtshof",
 - i Norge, til "lagmannsretten",
 - i Østrig, til "Landesgericht" eller "Kreisgericht",
 - i Portugal, til "Tribunal da Relação",
 - i Schweiz, til "tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale",
 - i Finland, til "hovioikeus/hovrätten",
 - i Sverige, til "Svea hovrätt",
 - i Det Forenede Kongerige:
 - a) i England og Wales, til "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Magistrates' Court",
 - b) i Skotland, til "Court of Session" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Sheriff Court",
 - c) i Nordirland, til "High Court of Justice" eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til "Magistrates' Court".
2. Den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, skal tilsiges til at give møde ved den ret, for hvilken appel- eller genoptagelsesægen er indbragt. Såfremt han ikke giver møde, finder bestemmelserne i artikel 20, stk. 2 og 3, anvendelse, selv om den pågældende part ikke har bopæl på en kontraherende stats område.

Artikel 41

Den afgørelse, der træffes i den i artikel 40 nævnte appel- eller genoptagelses-sag, kan kun anfægtes:

- i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene, ved en kassationsappel,
- i Danmark, ved appel til højesteret med tilladelse fra justitsministeren,

- i Forbundsrepublikken Tyskland, ved en "Rechtsbeschwerde",
- i Irland, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til "Supreme Court",
- i Island, ved appel til "Hæstiréttur",
- i Norge, ved appel (kjæremål eller anke) til "Høyesteretts kjæremålsutvalg" eller "Høyesterett",
- i Østrig, ved en "Revisionsrekurs",
- i Portugal, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål,
- i Schweiz, ved en "recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- i Finland, ved appel til "korkein oikeus/högsta domstolen",
- i Sverige, ved appel til "högsta domstolen",
- i Det Forenede Kongerige, ved én enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

Artikel 42

Såfremt der ved den udenlandske afgørelse er taget stilling til flere krav, og fuldbyrdelse ikke kan tillade for så vidt angår dem alle, skal retten tillade fuldbyrdelse af et eller flere af dem.

Den, som fremsætter begæringen, kan begære delvis fuldbyrdelse.

Artikel 43

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangsbøde, er kun eksigible i den stat, som begæringen rettes til, såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i domstaten.

Artikel 44

Den, som fremsætter begæringen, og som i domstaten helt eller delvis har haft fri proces eller har været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal i forbindelse med den i artikel 32-35 fastlagts fremgangsmåde have meddelt fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til.

Den, som fremsætter begæring om fuldbyrdelse af en afgørelse om underholdspligt, der er truffet af en administrativ myndighed i Danmark eller Island, kan i den stat, som begæringen rettes til, påberåbe sig de i stk. 1 nævnte fordele, såfremt han fremlægger en erklæring henholdsvis fra det danske justitsministerium eller fra det islandske justitsministerium med bekræftelse af, at han opfylder de økonomiske betingelser for helt eller delvis at få meddelt fri proces eller blive fritaget for gebyrer og omkostninger.

Artikel 45

Det kan ikke pålægges den part, som i en kontraherende stat begærer fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden kontraherende stat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlandning eller ikke har bopæl eller ophold i det pågældende land.

Afdeling 3

Falles bestemmelser

Artikel 46

Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller begærer fuldbyrdelse af en sådan, skal fremlægge:

1. en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser med hensyn til gædtgørelse af dens ægthed;
2. hvor det drejer sig om en udeblivelsesdom, det originale dokument eller en bekræftet genpart, hvoraf det fremgår, at det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt er blevet forkyndt for eller meddelt den udeblevne part.

Artikel 47

Den part, der begærer fuldbyrdelse, skal endvidere fremlægge:

1. et dokument, hvoraf det fremgår, at retsafgørelsen efter domstatens lovgivning er eksigibel og er forkyndt;
2. i givet fald et dokument, der godtgør, at der er meddelt ansøgeren fri proces i domstaten.

Artikel 48

Såfremt de i artikel 46, nr. 2, og artikel 47, nr. 2, nævnte dokumenter ikke fremlægges, kan retten fastsætte en frist for deres tilvejebringelse eller anerkende tilsvarende dokumenter eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.

Såfremt retten kræver det, skal der foretages en oversættelse af dokumenterne; oversættelsen skal bekræftes af en person, der er bemyndiget hertil i en af de kontraherende stater.

Artikel 49

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet med hensyn til de i artikel 46, 47 og artikel 48, stk. 2, nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmægter.

AFSNIT IV**OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG****Artikel 50**

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en kontraherende stat, skal efter begæring erklæres for eksigible i en anden kontraherende stat i overensstemmelse med den i artikel 31 og følgende fastsatte fremgangsmåde. Bega-

ringen kan kun afslås, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til.

Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den stat, hvor dokumentet er udstedt.

Bestemmelserne i aftenit III, afdeling 3, finder anvendelse i givet fald.

Artikel 51

Forlig, der er indgået for retten under en retsæag, og som er eksigible i den stat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den stat, som begæringen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter.

AFSNIT V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 52

Ved afgørelsen af, om en part har en bopæl i den kontraherende stat, for hvis retter sagen er indbragt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning.

Har en part ikke bopæl i den stat, ved hvis retter sagen er anlagt, skal retten ved afgørelsen af, om parten har bopæl i en anden kontraherende stat, anvende sidstnævnte stats lovgivning.

Artikel 53

Selskabers og juridiske personers hjemsted skal ved anvendelsen af denne konvention ligestilles med fysiske personers bopæl. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten dog anvende de internationale privatretlige regler, som gælder for den.

Ved sin afgørelse af, om en trust har hjemsted i den kontraherende stat, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende de internationale privatretlige regler, som gælder for den.

AFSNIT VI

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 54

Bestemmelserne i denne konvention finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at konventionen er trådt i kraft i domstaten, og, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

Retsafgørelser, som efter datoen for denne konventions ikrafttræden i forholdet mellem domstaten og den stat, begæringen er rettet til, er truffet i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i afsnit II eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domstaten og den stat, som begæringen er rettet.

Såfremt parterne skriftligt før denne konventions ikrafttræden i en tvist vedrørende en kontrakt har aftalt, at ireke retsregler eller retsreglerne i en del af Det Forenede Kongerige skal finde anvendelse på den pågældende kontrakt, bevarer retterne i Irland eller i vedkommende del af Det Forenede Kongerige adgangen til at træffe afgørelse i den pågældende tvist.

Artikel 54a

I tre år efter denne konventions ikrafttræden for henholdsvis Danmarks, Grækenlands, Irlands, Islands, Norges, Finlands og Sveriges vedkommende fastsættes kompetencen i søretssager i hver af disse stater ikke blot i henhold til bestemmelserne i afsnit II, men også i henhold til de nedenfor under nr. 1 til 7 anførte bestemmelser. Anvendelsen af disse bestemmelser ophører dog i hver af disse stater, når den internationale konvention om tilvejebringelse af ensartede regler for arrest i søgående skibe, som blev undertegnet i Bruxelles den 10. maj 1952, træder i kraft for den pågældende state vedkommende.

1. Personer med bopæl i en kontraherende stat kan i følgende tilfælde for et søretligt krav søges ved retterne i en af de ovennævnte stater, såfremt der ved en ret i en af disse stater til sikring af kravet er gjort eller - hvis der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed - kunne have været gjort arrest i det skib, kravet er rettet imod, eller i ethvert andet skib tilhørende den pågældende person, og:
 - a) sagsøgeren har bopæl på denne stats område;
 - b) det søretlige krav er opstået i denne stat;
 - c) det søretlige krav er opstået på en rejse, under hvilken arrest er blevet eller kunne have været gjort;
 - d) kravet hidrører fra et sammenstød eller fra en skade forvoldt af et skib på et andet skib eller på ting eller personer ombord, ved udførelse eller undladelse af en manøvre eller ved ikke-overholdelse af gældende regler;
 - e) kravet er opstået ved bjærgning; eller
 - f) kravet er sikret ved en panteret i det skib, hvori der er gjort arrest.
2. Arrest kan gøres i det skib, som det søretlige krav vedrører, eller i ethvert andet skib, som tilhører den person, der på tidspunktet for det søretlige kravs opståen var ejer af det skib, som det pågældende krav vedrører. For de i nr. 5, litra o), p) og q), omhandlede krav kan arrest dog kun gøres i det skib, som kravet vedrører.
3. Skibe anses at have samme ejer, når samtlige ejendomsanparter tilhører den eller de samme personer.
4. Når befragteren ved "bare boat"-befragtning af et skib hæfter alene for et søretligt krav, der vedrører skibet, kan arrest gøres i dette eller i ethvert andet skib, som tilhører befragteren, hvorimod arrest for dette søretlige krav ikke kan gøres i noget andet skib tilhørende ejeren. På samme måde forholder det sig i alle tilfælde, hvor en anden person end ejeren hæfter for et søretligt krav.

5. Ved et "særetligt krav" forstås en påstand om en rettighed eller et krav støttet på en eller flere af følgende grunde:

- a) skade forvoldt af et skib ved sammenstød eller på anden måde;
- b) tab af menneskeliv eller personskader forvoldt af et skib eller i forbindelse med driften af et skib;
- c) bjærgning;
- d) aftale om brug eller leje af skib på grundlag af et certeparti eller andet;
- e) aftale om transport af gods med et skib på grundlag af et certeparti, et konossement eller andet;
- f) tab af eller skade på gods og bagage under transport med et skib;
- g) groshaveri;
- h) bodmeri;
- i) bugsering;
- j) lodning;
- k) leverancer til et skib, uanset leveringsstedet, af varer eller materiel bestemt til skibets drift eller vedligeholdelse;
- l) bygning af, reparationer på og udstyr til et skib, eller udgifter til dok;
- m) kaptajns-, officers- eller mandskabshyre;
- n) kaptajnens udlæg og udlæg foretaget af afladere, befragtere eller agenter for skibets eller dets ejers regning;
- o) tvist om ejendomsretten til et skib;
- p) tvist mellem samejere om ejendomsretten til et skib, om besiddelsen eller driften af et skib eller om retten til indtægterne fra et skib;
- q) panteret i et skib.

6. I Danmark dækker udtrykket "arrest" også "forbud", for så vidt angår de ovenfor under nr. 5, litra o) og p), omhandlede søretlige krav, og for så vidt denne fremgangsmåde i det foreliggende tilfælde er den eneste, der kan finde anvendelse efter paragraf 646-653 i lov om rettens pleje.
7. I Island dækker udtrykket "arrest" også "lögþann", for så vidt angår de ovenfor under nr. 5, litra o) og p), omhandlede søretlige krav, og for så vidt denne fremgangsmåde i det foreliggende tilfælde er den eneste, der kan finde anvendelse ifølge kapitel III i lov om arrest og forbud (lög um kyrrsetningu og lögþann).

AFSNIT VII

FORBOLDET TIL BRUXELLES-KONVENTIONEN OG TIL ANDRE KONVENTIONEN

Artikel 54b

1. Denne konvention berører ikke De Europæiske Fællesskabers medlemsstaters anvendelse af Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968, og Protokollen om Domstolens Fortolkning af nævnte Konvention, undertegnet i Luxembourg den 3. juni 1971, som ændret ved konventionerne om tiltredelse af nævnte konvention og protokol af stater, der har tiltrådt De Europæiske Fællesskaber, idet disse konventioner og protokollen i det følgende under ét benævnes "Bruxelles-Konventionen".
2. Nærværende konvention finder dog altid anvendelse:
 - a) i spørgsmål om retternes kompetence, såfremt sagsøgte har bopæl i en stat, der er kontraherende part i denne konvention, men som ikke er medlem af De Europæiske Fællesskaber, eller såfremt der i henhold til artikel 16 eller 17 i denne konvention tillægges retterne i en sådan kontraherende stat kompetence;
 - b) i spørgsmål om litispændens eller indbyrdes sammenhængende krav som omhandlet i artikel 21 og 22, når sagen er anlagt i en kontraherende stat, der ikke er medlem af De Europæiske Fællesskaber, og i en kontraherende stat, der er medlem af De Europæiske Fællesskaber;

- c) i spørgsmål om anerkendelse og fuldbyrdelse, hvor enten domsstaten eller den stat, som begæringen rettes til, ikke er medlem af De Europæiske Fællesskaber.
3. Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan foruden af de i afsnit III nævnte grunde nægtes, hvis den kompetenceregulering, på grundlag af hvilken retsafgørelsen er truffet, er en anden end den, der følger af denne konvention, og hvis anerkendelse eller fuldbyrdelse begæres over for en part, der har bopæl i en kontraherende stat, der ikke er medlem af De Europæiske Fællesskaber, medmindre retsafgørelsen med anden hjemmel kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til gældende ret i den stat, begæringen rettes til.

Artikel 55

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, og artikel 56 træder denne konvention, for så vidt angår de stater, der er parter i den, i stedet for følgende konventioner, der er indgået mellem to eller flere af disse stater:

- Konventionen mellem Frankrig og Schweiz om Retternes Kompetence og Fuldbyrdelse af Domme i Civile Sager, undertegnet i Paris den 15. juni 1869,
- Traktaten mellem Schweiz og Spanien om Gensidig Fuldbyrdelse af Domme i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Madrid den 19. november 1896,
- Konventionen mellem Schweiz og Det Tyske Rige om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Bern den 2. november 1929,
- Konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Domme, undertegnet i København den 16. marts 1932,
- Konventionen mellem Schweiz og Italien om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser, undertegnet i Rom den 3. januar 1933,
- Konventionen mellem Sverige og Schweiz om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Stockholm den 15. januar 1936,
- Konventionen mellem Belgien og Østrig om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser og Officielt Bekræftede Dokumenter om Underholdspligt, undertegnet i Wien den 25. oktober 1957,

- Konventionen mellem Schweiz og Belgien om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Voldgiftskendelser, undertegnet i Bern den 29. april 1959,
- Konventionen mellem Tyskland og Østrig om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser, Retsforlig og Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Wien den 6. juni 1959,
- Konventionen mellem Belgien og Østrig om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser, Voldgiftskendelser og Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Wien den 16. juni 1959,
- Konventionen mellem Østrig og Schweiz om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser, undertegnet i Bern den 16. december 1960,
- Konventionen mellem Norge og Det Forenede Kongerige om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Domme i Civile Sager, undertegnet i London den 12. juni 1961,
- Konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Østrig om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Wien den 14. juli 1961, med dertil hørende ændringsprotokol, undertegnet i London den 6. marts 1970,
- Konventionen mellem Nederlandene og Østrig om Gensidig Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle sager, undertegnet i Haag den 6. februar 1963,
- Konventionen mellem Frankrig og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Wien den 15. juli 1966,
- Konventionen mellem Luxembourg og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser og Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Luxembourg den 29. juli 1971,
- Konventionen mellem Italien og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Retsafgørelser i Civile og Kommercielle Sager samt af Retsforlig og Notarialakter, undertegnet i Rom den 16. november 1971,
- Konventionen mellem Norge og Forbundsrepublikken Tyskland om Anerkendelse og Fuldbyrkelse af Domme og Eksigible Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Gølo den 17. juni 1977,

- Konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Afgørelser om Privatretlige Krav, undertegnet i København den 11. oktober 1977,
- Konventionen mellem Østrig og Sverige om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Civile Sager, undertegnet i Stockholm den 16. september 1982,
- Konventionen mellem Østrig og Spanien om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser, Ratsforlig og Eksigible, Officielt Bekræftede Dokumenter i Civile og Kommercielle Sager, undertegnet i Wien den 17. februar 1984,
- Konventionen mellem Norge og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Civile Sager, undertegnet i Wien den 21. maj 1984

og

- Konventionen mellem Finland og Østrig om Anerkendelse og Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Civile Sager, undertegnet i Wien den 17. november 1986.

Artikel 56

Den traktat og de konventioner, der er nævnt i artikel 55, bevarer deres gyldighed på de sagsområder, hvor denne konvention ikke finder anvendelse.

De bevarer ligeledes deres gyldighed, for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne konventions ikrafttræden.

Artikel 57

1. Denne konvention berører ikke konventioner, som de kontraherende stater har tiltrådt eller vil tiltræde, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser.
2. Denne konvention er ikke til hinder for, at en ret i en kontraherende stat, der er part i en i stk. 1 omhandlet konvention, kan anse sig for kompetent i medfør af en sådan konvention, selv når sagsøgte har bopæl i en kontraherende stat,

der ikke er part i den pågældende konvention. Den ret, ved hvilken sagen er anlagt, skal under alle omstændigheder anvende artikel 20 i nærværende konvention.

3. Afgørelser, der i en kontraherende stat er truffet af en ret, som har anset sig for kompetent i medfør af en i stk. 1 omhandlet konvention, skal anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige kontraherende stater i overensstemmelse med afsnit III i nærværende konvention.
4. Anerkendelse eller fuldbyrdelse kan foruden af de i afsnit III nævnte grunde nægtes, hvis den stat, begæringen rettes til, ikke er part i en i stk. 1 omhandlet konvention, og den person, mod hvem anerkendelse eller fuldbyrdelse begæres, har bopæl i denne stat, medmindre retsafgørelsen med anden hjemmel kan anerkendes eller fuldbyrdes i henhold til gældende ret i den stat, begæringen rettes til.
5. Hvis en i stk. 1 omhandlet konvention, som både domsstaten og den stat, begæringen rettes til, er parter i, fastsætter betingelser for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser, finder de pågældende betingelser anvendelse. Under alle omstændigheder kan de bestemmelser i nærværende konvention, der vedrører procedurerne for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, finde anvendelse.

Artikel 58

(udgår)

Artikel 59

Denne konvention er ikke til hinder for, at en kontraherende stat inden for rammerne af en konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af domme over for en tredjestat forpligter sig til ikke at anerkende en retsafgørelse, som i en anden kontraherende stat er truffet mod en sagsøgt, der har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted på denne tredjestats område, såfremt afgørelsen i et af de i artikel 4 nævnte tilfælde kun har kunnet støttes på en af de kompetencerøgler, som er nævnt i artikel 3, stk. 2.

Ingen kontraherende stat kan dog over for en tredjestat forpligte sig til ikke at anerkende en retsafgørelse truffet i en anden kontraherende stat af en ret, der

har kompetence som følge af, at der i denne stat findes gods tilhørende sagsøgte eller af, at sagsøger har gjort udlæg eller arrest i derværende gods,

1. såfremt begæringen vedrører ejendomsretten til eller besiddelsen af det nævnte gode, går ud på at opnå tilladelse til at råde over dette eller vedrører andre tvister om godset, eller
2. såfremt dette gods er stillet som sikkerhed for en fordring, der er genstand for begæringen.

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 60

I denne konvention kan deltage:

- a) stater, der på tidspunktet for åbningen for undertegnelse af denne konvention er medlemmer af De Europæiske Fællesskaber eller Den Europæiske Frihandels-sammenslutning;
- b) stater, der efter åbningen for undertegnelse af denne konvention bliver medlemmer af De Europæiske Fællesskaber eller Den Europæiske Frihandels-sammenslutning;
- c) stater, der opfordres til at tiltræde i overensstemmelse med artikel 62, stk. 1, litra b).

Artikel 61

1. Denne konvention står åben for undertegnelse af de stater, der er medlemmer af De Europæiske Fællesskaber eller af Den Europæiske Frihandels-sammenslutning.
2. Denne konvention skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos Det Schweiziske Forbundsråd.

3. Denne konvention træder i kraft på den første dag i den tredje måned efter den dato, på hvilken to stater, hvoraf den ene er medlem af De Europæiske Fællesskaber og den anden medlem af Den Europæiske Frihandelsammenslutning, har deponeret deres ratifikationsdokumenter.
4. For enhver anden signatarstat får konventionen virkning fra den første dag i den tredje måned efter deponeringen af denne stats ratifikationsdokument.

Artikel 62

1. Efter konventionens ikrafttræden kan den tiltrædes af:

a) de stater, der er omhandlet i artikel 60, litra b),

b) andre stater, der efter anmodning fra en kontraherende stat fremsendt til depositarstaten er blevet opfordret til at tiltræde. Depositarstaten opfordrer kun den pågældende stat til at tiltræde, hvis den efter at have underrettet signatarstaterne og de kontraherende stater, der er nævnt i artikel 60, litra a) og b), om indholdet af de meddelelser, som denne stat agter at indgive i henhold til artikel 63, har opnået deres enstemmige tilslutning hertil.

2. Ønsker en tiltrædende stat at tilføje nærmere enkeltheder i forbindelse med bestemmelserne i protokol nr. 1, skal der indledes forhandlinger herom. Det Schweiziske Forbundsråd indkalder til en forhandlingskonference.
3. For så vidt angår enhver tiltrædende stat, får konventionen virkning fra den første dag i den tredje måned efter deponeringen af tiltrædelsesdokumentet.
4. For så vidt angår en tiltrædende stat som omhandlet i stk. 1, litra a) eller b), får konventionen dog kun virkning i forbindelserne mellem den tiltrædende stat og de kontraherende stater, der ikke har fremsat indsigelse mod denne tiltrædelse inden den første dag i den tredje måned efter deponeringen af tiltrædelsesdokumentet.

Artikel 63

Enhver tiltrædende stat skal ved deponeringen af sit tiltrædelsesdokument meddele de oplysninger, der kræves til gennemførelse af artikel 3, 32, 37, 40, 41 og 55 i denne konvention, og i givet fald fremlægge de nærmere enkeltheder, der er blevet fastlagt under forhandlingerne med henblik på protokol nr. 1.

Artikel 64

1. Denne konvention er indgået for en indledende periode på fem år regnet fra dens ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 61, stk. 3, også for de stater, der måtte have ratificeret eller tiltrådt den på et senere tidspunkt.
2. Ved udløbet af den indledende femårs periode videreføres konventionen stilltende med et år ad gangen.
3. Fra udløbet af den indledende femårs periode kan enhver kontraherende stat til enhver tid opsig konventionen ved en meddelelse til Det Schweiziske Forbundsråd.
4. Opsigelsen får virkning ved udgangen af det kalenderår, der følger efter udløbet af en seks måneders periode regnet fra datoen for Det Schweiziske Forbundsråds modtagelse af meddelelsen om opsigelse.

Artikel 65

Til denne konvention er knyttet:

- Protokol nr. 1 om visse Problemer i forbindelse med Kompetence, Procedure og Fuldbyrkelse;
- Protokol nr. 2 om Ensartet Fortolkning af Konventionen.
- Protokol nr. 3 om Anvendelsen af Artikel 57.

Disse protokoller udgør en integrerende del af konventionen.

Artikel 66

Enhver kontraherende stat kan fremsætte en anmodning om ændring af denne konvention. Med henblik herpå indkalder Det Schweiziske Forbundsråd til en konference inden for en frist af seks måneder efter fremsættelsen af anmodningen.

Artikel 67

Det Schweiziske Forbundsråd giver de stater, der var repræsenteret på Den Diplomatisk Lugano-Konference, og de stater, der har tiltrådt konventionen på et senere tidspunkt, meddelelse om:

- a) deponeringen af ethvert ratifikations- eller tiltrædelsesdokument,
- b) datoerne for denne konventions ikrafttræden for de kontraherende stater,
- c) opsigelser modtaget i overensstemmelse med artikel 64,
- d) erklæringer modtaget i henhold til artikel Ia i protokol nr. 1,
- e) erklæringer modtaget i henhold til artikel Ib i protokol nr. 1,
- f) erklæringer modtaget i henhold til artikel IV i protokol nr. 1,
- g) meddelelser fremsat i henhold til artikel VI i protokol nr. 1.

Artikel 68

Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, islandsk, italiensk, nederlandsk, norsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, hvilke fjorten tekster har samme gyldighed, deponeres i Det Schweiziske Forbundsråds arkiver. Det Schweiziske Forbundsråd fremsender en bekræftet genpart til regeringen for hver stat, der var repræsenteret på Den Diplomatisk Lugano-Konference, og til regeringen for hver tiltrædende stat.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

ÜBEREINKOMMEN ÜBER DIE GERICHTLICHE ZUSTÄNDIGKEIT
UND DIE VOLLSTRECKUNG GERICHTLICHER ENTSCHEI-
DUNGEN IN ZIVIL- UND HANDELSSACHEN

PRÄAMBEL

DIE HOHEN VERTRAGSPARTEIEN DIESES ÜBEREINKOMMENS -

IN DEM BESTREBEN, in ihren Hoheitsgebieten den Rechtsschutz der dort ansässigen Personen zu verstärken,

IN DER ERWÄGUNG, dass es zu diesem Zweck geboten ist, die internationale Zuständigkeit ihrer Gerichte festzulegen, die Anerkennung von Entscheidungen zu erleichtern und ein beschleunigtes Verfahren einzuführen, um die Vollstreckung von Entscheidungen, öffentlichen Urkunden und gerichtlichen Vergleichen sicherzustellen,

IM BEWUSSTSEIN der zwischen ihnen bestehenden Bindungen, die im wirtschaftlichen Bereich durch die Freihandelsabkommen zwischen der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und den Mitgliedstaaten der Europäischen Freihandelsassoziation bestätigt worden sind,

UNTER BERÜCKSICHTIGUNG des Brüsseler Übereinkommens vom 27. September 1968 über die gerichtliche Zuständigkeit und die Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen in der Fassung der infolge der verschiedenen Erweiterungen der Europäischen Gemeinschaften geschlossenen Beitrittsübereinkommen,

IN DER ÜBERZEUGUNG, dass die Ausdehnung der Grundsätze des genannten Übereinkommens auf die Vertragsstaaten des vorliegenden Übereinkommens die rechtliche und wirtschaftliche Zusammenarbeit in Europa verstärken wird,

IN DEM WUNSCH, eine möglichst einheitliche Auslegung des Übereinkommens sicherzustellen -

HABEN in diesem Sinne BESCHLOSSEN, dieses Übereinkommen zu schliessen, und
SIND WIE FOLGT ÜBEREINGEKOMMEN:

TITEL I

ANWENDUNGSBEREICH

Artikel 1

Dieses Übereinkommen ist in Zivil- und Handelssachen anzuwenden, ohne dass es auf die Art der Gerichtsbarkeit ankommt. Es erfasst insbesondere nicht Steuer- und Zollsachen sowie verwaltungsrechtliche Angelegenheiten.

Es ist nicht anzuwenden auf

1. den Personenstand, die Rechts- und Handlungsfähigkeit sowie die gesetzliche Vertretung von natürlichen Personen, die ehelichen Güterstände, das Gebiet des Erbrechts einschliesslich des Testamentsrechts;
2. Konkurse, Vergleiche und ähnliche Verfahren;
3. die soziale Sicherheit;
4. die Schiedsgerichtsbarkeit.

TITEL II

ZUSTÄNDIGKEIT

1. Abschnitt

Allgemeine Vorschriften

Artikel 2

Vorbehaltlich der Vorschriften dieses Übereinkommens sind Personen, die ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats haben, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit vor den Gerichten dieses Staates zu verklagen.

Auf Personen, die nicht dem Staat, in dem sie ihren Wohnsitz haben, angehören, sind die für Inländer massgebenden Zuständigkeitsvorschriften anzuwenden.

Artikel 3

Personen, die ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats haben, können vor den Gerichten eines anderen Vertragsstaats nur gemäss den Vorschriften des 2. bis 6. Abschnitts verklagt werden.

Insbesondere können gegen diese Personen nicht geltend gemacht werden

- in Belgien: Artikel 15 des Zivilgesetzbuchs (Code civil - Burgerlijk Wetboek) sowie Artikel 638 der Zivilprozessordnung (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek);
- in Dänemark: Artikel 246 Absätze 2 und 3 der Zivilprozessordnung (Lov om retsens pleje);
- in der Bundesrepublik Deutschland: § 23 der Zivilprozessordnung;

- in Griechenland: Artikel 40 der Zivilprozessordnung (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας);
- in Frankreich: Artikel 14 und 15 des Zivilgesetzbuchs (Code civil);
- in Irland: Vorschriften, nach denen die Zuständigkeit durch Zustellung eines das Verfahren einleitenden Schriftstücks an den Beklagten während dessen vorübergehender Anwesenheit in Irland begründet wird;
- in Island: Artikel 77 der Zivilprozessordnung (lög um meðferð einkamála í héraði);
- in Italien: Artikel 2 und Artikel 4 Nummern 1 und 2 der Zivilprozessordnung (Codice di procedura civile);
- in Luxemburg: Artikel 14 und 15 des Zivilgesetzbuchs (Code civil);
- in den Niederlanden: Artikel 126 Absatz 3 und Artikel 127 der Zivilprozessordnung (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering);
- in Norwegen: § 32 der Zivilprozessordnung (tvistemålsloven);
- in Österreich: § 99 der Jurisdiktionsnorm;
- in Portugal: Artikel 65 Absatz 1 Buchstabe c, Artikel 65 Absatz 2 und Artikel 65a Buchstabe c der Zivilprozessordnung (Código de Processo Civil) und Artikel 11 der Arbeitsprozessordnung (Código de Processo de Trabalho);
- in der Schweiz: der Gerichtsstand des Arrestortes/for du lieu du séquestre/foro del luogo del sequestro gemäss Artikel 4 des Bundesgesetzes über das internationale Privatrecht/loi fédérale sur le droit international privé/legge federale sul diritto internazionale privato;
- in Finnland: Kapitel 10 § 1 Sätze 2, 3 und 4 der Prozessordnung (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken);

- in Schweden: Kapitel 10 Artikel 3 Satz 1 der Prozessordnung (Rättegångsbalken);
- im Vereinigten Königreich: Vorschriften, nach denen die Zuständigkeit begründet wird durch
 - a) die Zustellung eines das Verfahren einleitenden Schriftstücks an den Beklagten während dessen vorübergehender Anwesenheit im Vereinigten Königreich;
 - b) das Vorhandensein von Vermögenswerten des Beklagten im Vereinigten Königreich oder
 - c) die Beschlagnahme von Vermögen im Vereinigten Königreich durch den Kläger.

Artikel 4

Hat der Beklagte keinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats, so bestimmt sich, vorbehaltlich des Artikels 16, die Zuständigkeit der Gerichte eines jeden Vertragsstaats nach seinen eigenen Gesetzen.

Gegenüber einem Beklagten, der keinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, kann sich jede Person, die ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, in diesem Staat auf die dort geltenden Zuständigkeitsvorschriften, insbesondere auf die in Artikel 3 Absatz 2 angeführten Vorschriften, wie ein Inländer berufen, ohne dass es auf ihre Staatsangehörigkeit ankommt.

2. Abschnitt

Besondere Zuständigkeiten

Artikel 5

Eine Person, die ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, kann in einem anderen Vertragsstaat verklagt werden,

1. wenn ein Vertrag oder Ansprüche aus einem Vertrag den Gegenstand des Verfahrens bilden, vor dem Gericht des Ortes, an dem die Verpflichtung erfüllt worden ist oder zu erfüllen wäre; wenn ein individueller Arbeitsvertrag oder Ansprüche aus einem individuellen Arbeitsvertrag den Gegenstand des Verfahrens bilden, vor dem Gericht des Ortes, an dem der Arbeitnehmer gewöhnlich seine Arbeit verrichtet; verrichtet der Arbeitnehmer seine Arbeit gewöhnlich nicht in ein und demselben Staat, vor dem Gericht des Ortes, an dem sich die Niederlassung befindet, die den Arbeitnehmer eingestellt hat;
2. wenn es sich um eine Unterhaltssache handelt, vor dem Gericht des Ortes, an dem der Unterhaltsberechtigte seinen Wohnsitz oder seinen gewöhnlichen Aufenthalt hat, oder im Falle einer Unterhaltssache, über die im Zusammenhang mit einem Verfahren in bezug auf den Personenstand zu entscheiden ist, vor dem nach seinem Recht für dieses Verfahren zuständigen Gericht, es sei denn, diese Zuständigkeit beruht lediglich auf der Staatsangehörigkeit einer der Parteien;
3. wenn eine unerlaubte Handlung oder eine Handlung, die einer unerlaubten Handlung gleichgestellt ist, oder wenn Ansprüche aus einer solchen Handlung den Gegenstand des Verfahrens bilden, vor dem Gericht des Ortes, an dem das schädigende Ereignis eingetreten ist;
4. wenn es sich um eine Klage auf Schadensersatz oder auf Wiederherstellung des früheren Zustands handelt, die auf eine mit Strafe bedrohte Handlung gestützt wird, vor dem Strafgericht, bei dem die öffentliche Klage erhoben ist, soweit dieses Gericht nach seinem Recht über zivilrechtliche Ansprüche erkennen kann;
5. wenn es sich um Streitigkeiten aus dem Betrieb einer Zweigniederlassung, einer Agentur oder einer sonstigen Niederlassung handelt, vor dem Gericht des Ortes, an dem sich diese befindet;

6. wenn sie in ihrer Eigenschaft als Begründer, "trustee" oder Begünstigter eines "trust" in Anspruch genommen wird, der aufgrund eines Gesetzes oder durch schriftlich vorgenommenes oder schriftlich bestätigtes Rechtsgeschäft errichtet worden ist, vor den Gerichten des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet der "trust" seinen Sitz hat;
7. wenn es sich um eine Streitigkeit wegen der Zahlung von Berge- und Hilfslohn handelt, der für Bergungs- oder Hilfeleistungsarbeiten gefordert wird, die zugunsten einer Ladung oder einer Frachtforderung erbracht worden sind, vor dem Gericht, in dessen Zuständigkeitsbereich diese Ladung oder die entsprechende Frachtforderung

a) mit Arrest belegt worden ist, um die Zahlung zu gewährleisten,

oder

b) mit Arrest hätte belegt werden können, jedoch dafür eine Bürgschaft oder eine andere Sicherheit geleistet worden ist;

diese Vorschrift ist nur anzuwenden, wenn behauptet wird, dass der Beklagte Rechte an der Ladung oder an der Frachtforderung hat oder zur Zeit der Bergungs- oder Hilfeleistungsarbeiten hatte.

Artikel 6

Eine Person, die ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, kann auch verklagt werden,

1. wenn mehrere Personen zusammen verklagt werden, vor dem Gericht, in dessen Bezirk einer der Beklagten seinen Wohnsitz hat;
2. wenn es sich um eine Klage auf Gewährleistung oder um eine Interventionsklage handelt, vor dem Gericht des Hauptprozesses, es sei denn, dass diese Klage nur erhoben worden ist, um diese Person dem für sie zuständigen Gericht zu entziehen;

3. wenn es sich um eine Widerklage handelt, die auf denselben Vertrag oder Sachverhalt wie die Klage selbst gestützt wird, vor dem Gericht, bei dem die Klage selbst anhängig ist;
4. wenn ein Vertrag oder Ansprüche aus einem Vertrag den Gegenstand des Verfahrens bilden und die Klage mit einer Klage wegen dinglicher Rechte an unbeweglichen Sachen gegen denselben Beklagten verbunden werden kann, vor dem Gericht des Vertragsstaats, in dem die unbewegliche Sache belegen ist.

Artikel 6a

Ist ein Gericht eines Vertragsstaats nach diesem Übereinkommen zur Entscheidung in Verfahren wegen einer Haftpflicht aufgrund der Verwendung oder des Betriebs eines Schiffes zuständig, so entscheidet dieses oder ein anderes, an seiner Stelle durch das Recht dieses Staates bestimmtes Gericht auch über Klagen auf Beschränkung dieser Haftung.

3. Abschnitt

Zuständigkeit für Versicherungssachen

Artikel 7

Für Klagen in Versicherungssachen bestimmt sich die Zuständigkeit vorbehaltlich des Artikels 4 und des Artikels 5 Nummer 5 nach diesem Abschnitt.

Artikel 8

Der Versicherer, der seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, kann verklagt werden

1. vor den Gerichten des Staates, in dem er seinen Wohnsitz hat,

2. in einem anderen Vertragsstaat vor dem Gericht des Bezirks, in dem der Versicherungsnehmer seinen Wohnsitz hat, oder
3. falls es sich um einen Mitversicherer handelt, vor dem Gericht eines Vertragsstaats, bei dem der federführende Versicherer verklagt wird.

Hat ein Versicherer in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats keinen Wohnsitz, besitzt er aber in einem Vertragsstaat eine Zweigniederlassung, Agentur oder sonstige Niederlassung, so wird er für Streitigkeiten aus ihrem Betrieb so behandelt, wie wenn er seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet dieses Staates hätte.

Artikel 9

Bei der Haftpflichtversicherung oder bei der Versicherung von unbeweglichen Sachen kann der Versicherer ausserdem vor dem Gericht des Ortes, an dem das schädigende Ereignis eingetreten ist, verklagt werden. Das gleiche gilt, wenn sowohl bewegliche als auch unbewegliche Sachen in ein und demselben Versicherungsvertrag versichert und von demselben Schadensfall betroffen sind.

Artikel 10

Bei der Haftpflichtversicherung kann der Versicherer auch vor das Gericht, bei dem die Klage des Geschädigten gegen den Versicherten anhängig ist, geladen werden, sofern dies nach dem Recht des angerufenen Gerichts zulässig ist.

Auf eine Klage, die der Verletzte unmittelbar gegen den Versicherer erhebt, sind die Artikel 7 bis 9 anzuwenden, sofern eine solche unmittelbare Klage zulässig ist.

Sieht das für die unmittelbare Klage massgebliche Recht die Streitverkündung gegen den Versicherungsnehmer oder den Versicherten vor, so ist dasselbe Gericht auch für diese Personen zuständig.

Artikel 11

Vorbehaltlich der Bestimmungen des Artikels 10 Absatz 3 kann der Versicherer nur vor den Gerichten des Vertragsstaats klagen, in dessen Hoheitsgebiet der Beklagte seinen Wohnsitz hat, ohne Rücksicht darauf, ob dieser Versicherungsnehmer, Versicherter oder Begünstigter ist.

Die Vorschriften dieses Abschnitts lassen das Recht unberührt, eine Widerklage vor dem Gericht zu erheben, bei dem die Klage selbst gemäss den Bestimmungen dieses Abschnitts anhängig ist.

Artikel 12

Von den Vorschriften dieses Abschnitts kann im Wege der Vereinbarung nur abgewichen werden,

1. wenn die Vereinbarung nach der Entstehung der Streitigkeit getroffen wird,
2. wenn sie dem Versicherungsnehmer, Versicherten oder Begünstigten die Befugnis einräumt, andere als die in diesem Abschnitt angeführten Gerichte anzurufen,
3. wenn sie zwischen einem Versicherungsnehmer und einem Versicherer, die zum Zeitpunkt des Vertragsabschlusses ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt in demselben Vertragsstaat haben, getroffen ist, um die Zuständigkeit der Gerichte dieses Staates auch für den Fall zu begründen, dass das schädigende Ereignis im Ausland eingetreten ist, es sei denn, dass eine solche Vereinbarung nach dem Recht dieses Staates nicht zulässig ist,
4. wenn sie von einem Versicherungsnehmer abgeschlossen ist, der seinen Wohnsitz nicht in einem Vertragsstaat hat, ausgenommen soweit sie eine Versicherung, zu deren Abschluss eine gesetzliche Verpflichtung besteht, oder die Versicherung von unbeweglichen Sachen in einem Vertragsstaat betrifft, oder

5. wenn sie einen Versicherungsvertrag betrifft, soweit dieser eines oder mehrere der in Artikel 12a aufgeführten Risiken deckt.

Artikel 12a

Die in Artikel 12 Nummer 5 erwähnten Risiken sind die folgenden:

1. sämtliche Schäden

a) an Seeschiffen, Anlagen vor der Küste und auf hoher See oder Luftfahrzeugen aus Gefahren, die mit ihrer Verwendung zu gewerblichen Zwecken verbunden sind,

b) an Transportgütern, ausgenommen Reisegepäck der Passagiere, wenn diese Güter ausschliesslich oder zum Teil mit diesen Schiffen oder Luftfahrzeugen befördert werden;

2. Haftpflicht aller Art, mit Ausnahme der Haftung für Personenschäden an Passagieren oder Schäden an deren Reisegepäck,

a) aus der Verwendung oder dem Betrieb von Seeschiffen, Anlagen oder Luftfahrzeugen gemäss Nummer 1 Buchstabe a, es sei denn, dass nach den Rechtsvorschriften des Vertragsstaats, in dem das Luftfahrzeug eingetragen ist, Gerichtsstandsvereinbarungen für die Versicherung solcher Risiken untersagt sind,

b) für Schäden, die durch Transportgüter während einer Beförderung im Sinne der Nummer 1 Buchstabe b verursacht werden;

3. finanzielle Verluste im Zusammenhang mit der Verwendung oder dem Betrieb von Seeschiffen, Anlagen oder Luftfahrzeugen gemäss Nummer 1 Buchstabe a, insbesondere Fracht- oder Charterverlust;

4. irgendein zusätzliches Risiko, das mit einem der unter den Nummern 1 bis 3 genannten Risiken in Zusammenhang steht.

4. Abschnitt

Zuständigkeit für Verbrauchersachen

Artikel 13

Für Klagen aus einem Vertrag, den eine Person zu einem Zweck abgeschlossen hat, der nicht der beruflichen oder gewerblichen Tätigkeit dieser Person (Verbraucher) zugerechnet werden kann, bestimmt sich die Zuständigkeit unbeschadet des Artikels 4 und des Artikels 5 Nummer 5, nach diesem Abschnitt,

1. wenn es sich um den Kauf beweglicher Sachen auf Teilzahlung handelt,
2. wenn es sich um ein in Raten zurückzuzahlendes Darlehen oder ein anderes Kreditgeschäft handelt, das zur Finanzierung eines Kaufs derartiger Sachen bestimmt ist, oder
3. für andere Verträge, wenn sie die Erbringung einer Dienstleistung oder die Lieferung beweglicher Sachen zum Gegenstand haben, sofern
 - a) dem Vertragsabschluss in dem Staat des Wohnsitzes des Verbrauchers ein ausdrückliches Angebot oder eine Werbung vorausgegangen ist und
 - b) der Verbraucher in diesem Staat die zum Abschluss des Vertrags erforderlichen Rechtshandlungen vorgenommen hat.

Hat der Vertragspartner des Verbrauchers in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats keinen Wohnsitz, besitzt er aber in einem Vertragsstaat eine Zweigniederlassung, Agentur oder sonstige Niederlassung, so wird er für Streitigkeiten aus ihrem Betrieb so behandelt, wie wenn er seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet dieses Staates hätte.

Dieser Abschnitt ist nicht auf Beförderungsverträge anzuwenden.

Artikel 14

Die Klage eines Verbrauchers gegen den anderen Vertragspartner kann entweder vor den Gerichten des Vertragsstaats erhoben werden, in dessen Hoheitsgebiet dieser Vertragspartner seinen Wohnsitz hat, oder vor den Gerichten des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet der Verbraucher seinen Wohnsitz hat.

Die Klage des anderen Vertragspartners gegen den Verbraucher kann nur vor den Gerichten des Vertragsstaats erhoben werden, in dessen Hoheitsgebiet der Verbraucher seinen Wohnsitz hat.

Diese Vorschriften lassen das Recht unberührt, eine Widerklage vor dem Gericht zu erheben, bei dem die Klage selbst gemäss den Bestimmungen dieses Abschnitts anhängig ist.

Artikel 15

Von den Vorschriften dieses Abschnitts kann im Wege der Vereinbarung nur abgewichen werden,

1. wenn die Vereinbarung nach der Entstehung der Streitigkeit getroffen wird,
2. wenn sie dem Verbraucher die Befugnis einräumt, andere als die in diesem Abschnitt angeführten Gerichte anzurufen, oder
3. wenn sie zwischen einem Verbraucher und seinem Vertragspartner getroffen ist, die zum Zeitpunkt des Vertragsabschlusses ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt in demselben Vertragsstaat haben, und die Zuständigkeit der Gerichte dieses Staates begründet, es sei denn, dass eine solche Vereinbarung nach dem Recht dieses Staates nicht zulässig ist.

5. Abschnitt

Ausschliessliche Zuständigkeiten

Artikel 16

Ohne Rücksicht auf den Wohnsitz sind ausschliesslich zuständig

1. a) für Klagen, welche dingliche Rechte an unbeweglichen Sachen sowie die Miete oder Pacht von unbeweglichen Sachen zum Gegenstand haben, die Gerichte des Vertragsstaats, in dem die unbewegliche Sache belegen ist;
b) für Klagen betreffend die Miete oder Pacht unbeweglicher Sachen zum vorübergehenden privaten Gebrauch für höchstens sechs aufeinanderfolgende Monate sind jedoch auch die Gerichte des Vertragsstaats zuständig, in dem der Beklagte seinen Wohnsitz hat, sofern es sich bei dem Mieter oder Pächter um eine natürliche Person handelt und weder die eine noch die andere Partei ihren Wohnsitz in dem Vertragsstaat hat, in dem die unbewegliche Sache belegen ist;
2. für Klagen, welche die Gültigkeit, die Nichtigkeit oder die Auflösung einer Gesellschaft oder juristischen Person oder der Beschlüsse ihrer Organe zum Gegenstand haben, die Gerichte des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet die Gesellschaft oder juristische Person ihren Sitz hat;
3. für Klagen, welche die Gültigkeit von Eintragungen in öffentliche Register zum Gegenstand haben, die Gerichte des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet die Register geführt werden;
4. für Klagen, welche die Eintragung oder die Gültigkeit von Patenten, Warenzeichen, Mustern und Modellen, sowie ähnlicher Rechte, die einer Hinterlegung oder Registrierung bedürfen, zum Gegenstand haben, die Gerichte des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet die Hinterlegung oder Registrierung beantragt oder vorgenommen worden ist oder aufgrund eines zwischenstaatlichen Übereinkommens als vorgenommen gilt;
5. für Verfahren, welche die Zwangsvollstreckung aus Entscheidungen zum Gegenstand haben, die Gerichte des Vertragsstaats, in dessen Hoheitsgebiet die Zwangsvollstreckung durchgeführt werden soll oder durchgeführt worden ist.

6. Abschnitt

Vereinbarung über die Zuständigkeit

Artikel 17

(1) Haben die Parteien, von denen mindestens eine ihren Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, vereinbart, dass ein Gericht oder die Gerichte eines Vertragsstaats über eine bereits entstandene Rechtsstreitigkeit oder über eine künftige aus einem bestimmten Rechtsverhältnis entspringende Rechtsstreitigkeit entscheiden sollen, so sind dieses Gericht oder die Gerichte dieses Staates ausschliesslich zuständig. Eine solche Gerichtsstandsvereinbarung muss geschlossen werden

- a) schriftlich oder mündlich mit schriftlicher Bestätigung,
- b) in einer Form, welche den Gepflogenheiten entspricht, die zwischen den Parteien entstanden sind, oder
- c) im internationalen Handel in einer Form, die einem Handelsbrauch entspricht, den die Parteien kannten oder kennen mussten und den Parteien von Verträgen dieser Art in dem betreffenden Geschäftszweig allgemein kennen und regelmässig beachten.

Wenn eine solche Vereinbarung von Parteien geschlossen wurde, die beide ihren Wohnsitz nicht im Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats haben, so können die Gerichte der anderen Vertragsstaaten nicht entscheiden, es sei denn, das vereinbarte Gericht oder die vereinbarten Gerichte haben sich rechtskräftig für unzuständig erklärt.

(2) Ist in schriftlich niedergelegten "trust"-Bedingungen bestimmt, dass über Klagen gegen einen Begründer, "trustee" oder Begünstigten eines "trust" ein Gericht oder die Gerichte eines Vertragsstaats entscheiden sollen, so ist dieses Gericht oder sind diese Gerichte ausschliesslich zuständig, wenn es sich um Beziehungen zwischen diesen Personen oder ihre Rechte oder Pflichten im Rahmen des "trust" handelt.

(3) Gerichtsstandsvereinbarungen und entsprechende Bestimmungen in "trust"-Bedingungen haben keine rechtliche Wirkung, wenn sie den Vorschriften der Artikel 12 oder 15 zuwiderlaufen oder wenn die

Gerichte, deren Zuständigkeit abbedungen wird, aufgrund des Artikels 16 ausschliesslich zuständig sind.

- (4) Ist eine Gerichtsstandsvereinbarung nur zugunsten einer der Parteien getroffen worden, so behält diese das Recht, jedes andere Gericht anzurufen, das aufgrund dieses Übereinkommens zuständig ist.
- (5) Bei individuellen Arbeitsverträgen haben Gerichtsstandsvereinbarungen nur dann rechtliche Wirkung, wenn sie nach der Entstehung der Streitigkeit getroffen werden.

Artikel 18

Sofern das Gericht eines Vertragsstaats nicht bereits nach anderen Vorschriften dieses Übereinkommens zuständig ist, wird es zuständig, wenn sich der Beklagte vor ihm auf das Verfahren einlässt. Dies gilt nicht, wenn der Beklagte sich nur einlässt, um den Mangel der Zuständigkeit geltend zu machen, oder wenn ein anderes Gericht aufgrund des Artikels 16 ausschliesslich zuständig ist.

7. Abschnitt

Prüfung der Zuständigkeit und der Zulässigkeit des Verfahrens

Artikel 19

Das Gericht eines Vertragsstaats hat sich von Amts wegen für unzuständig zu erklären, wenn es wegen einer Streitigkeit angerufen wird, für die das Gericht eines anderen Vertragsstaats aufgrund des Artikels 16 ausschliesslich zuständig ist.

Artikel 20

Lässt sich der Beklagte, der seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat und der vor den Gerichten eines anderen Vertragsstaats

verklagt wird, auf das Verfahren nicht ein, so hat sich das Gericht von Amts wegen für unzuständig zu erklären, wenn seine Zuständigkeit nicht aufgrund der Bestimmungen dieses Übereinkommens begründet ist.

Das Gericht hat die Entscheidung so lange auszusetzen, bis festgestellt ist, dass es dem Beklagten möglich war, das den Rechtsstreit einleitende Schriftstück oder ein gleichwertiges Schriftstück so rechtzeitig zu empfangen, dass er sich verteidigen konnte, oder dass alle hierzu erforderlichen Massnahmen getroffen worden sind.

An die Stelle des vorstehenden Absatzes tritt Artikel 15 des Haager Übereinkommens vom 15. November 1965 über die Zustellung gerichtlicher und aussergerichtlicher Schriftstücke im Ausland in Zivil- oder Handelssachen, wenn das den Rechtsstreit einleitende Schriftstück gemäss dem erwähnten Übereinkommen zu übermitteln war.

8. Abschnitt

Rechtshängigkeit und im Zusammenhang stehende Verfahren

Artikel 21

Werden bei Gerichten verschiedener Vertragsstaaten Klagen wegen desselben Anspruchs zwischen denselben Parteien anhängig gemacht, so setzt das später angerufene Gericht das Verfahren von Amts wegen aus, bis die Zuständigkeit des zuerst angerufenen Gerichts feststeht.

Sobald die Zuständigkeit des zuerst angerufenen Gerichts feststeht, erklärt sich das später angerufene Gericht zugunsten dieses Gerichts für unzuständig.

Artikel 22

Werden bei Gerichten verschiedener Vertragsstaaten Klagen, die im Zusammenhang stehen, erhoben, so kann das später angerufene Gericht das Verfahren aussetzen, solange beide Klagen im ersten Rechtszug anhängig sind.

Das später angerufene Gericht kann sich auf Antrag einer Partei auch für unzuständig erklären, wenn die Verbindung im Zusammenhang stehender Verfahren nach seinem Recht zulässig ist und das zuerst angerufene Gericht für beide Klagen zuständig ist.

Klagen stehen im Sinne dieses Artikels im Zusammenhang, wenn zwischen ihnen eine so enge Beziehung gegeben ist, dass eine gemeinsame Verhandlung und Entscheidung geboten erscheint, um zu vermeiden, dass in getrennten Verfahren widersprechende Entscheidungen ergehen könnten.

Artikel 23

Ist für die Klage die ausschliessliche Zuständigkeit mehrerer Gerichte gegeben, so hat sich das zuletzt angerufene Gericht zugunsten des zuerst angerufenen Gerichts für unzuständig zu erklären.

9. Abschnitt

Einstweilige Massnahmen einschliesslich solcher,
die auf eine Sicherung gerichtet sind

Artikel 24

Die in dem Recht eines Vertragsstaats vorgesehenen einstweiligen Massnahmen einschliesslich solcher, die auf eine Sicherung gerichtet sind, können bei den Gerichten dieses Staates auch dann beantragt werden, wenn für die Entscheidung in der Hauptsache das Gericht eines anderen Vertragsstaats aufgrund dieses Übereinkommens zuständig ist.

TITEL III

ANERKENNUNG UND VOLLSTRECKUNG

Artikel 25

Unter "Entscheidung" im Sinne dieses Übereinkommens ist jede von einem Gericht eines Vertragsstaats erlassene Entscheidung zu verstehen ohne Rücksicht auf ihre Bezeichnung wie Urteil, Beschluss oder Vollstreckungsbefehl, einschliesslich des Kostenfestsetzungsbeschlusses eines Urkundsbeamten.

1. Abschnitt

Anerkennung

Artikel 26

Die in einem Vertragsstaat ergangenen Entscheidungen werden in den anderen Vertragsstaaten anerkannt, ohne dass es hierfür eines besonderen Verfahrens bedarf.

Bildet die Frage, ob eine Entscheidung anzuerkennen ist, als solche den Gegenstand eines Streites, so kann jede Partei, welche die Anerkennung geltend macht, in dem Verfahren nach dem 2. und 3. Abschnitt dieses Titels die Feststellung beantragen, dass die Entscheidung anzuerkennen ist.

Wird die Anerkennung in einem Rechtsstreit vor dem Gericht eines Vertragsstaats, dessen Entscheidung von der Anerkennung abhängt, verlangt, so kann dieses Gericht über die Anerkennung entscheiden.

Artikel 27

Eine Entscheidung wird nicht anerkannt,

1. wenn die Anerkennung der öffentlichen Ordnung des Staates, in dem sie geltend gemacht wird, widersprechen würde;
2. wenn dem Beklagten, der sich auf das Verfahren nicht eingelassen hat, das dieses Verfahren einleitende Schriftstück oder ein gleichwertiges Schriftstück nicht ordnungsgemäss und nicht so rechtzeitig zugestellt worden ist, dass er sich verteidigen konnte;
3. wenn die Entscheidung mit einer Entscheidung unvereinbar ist, die zwischen denselben Parteien in dem Staat, in dem die Anerkennung geltend gemacht wird, ergangen ist;
4. wenn das Gericht des Ursprungsstaats bei seiner Entscheidung hinsichtlich einer Vorfrage, die den Personenstand, die Rechts- und Handlungsfähigkeit sowie die gesetzliche Vertretung einer natürlichen Person, die ehelichen Güterstände oder das Gebiet des Erbrechts einschliesslich des Testamentsrechts betrifft, sich in Widerspruch zu einer Vorschrift des internationalen Privatrechts des Staates, in dem die Anerkennung geltend gemacht wird, gesetzt hat, es sei denn, dass die Entscheidung nicht zu einem anderen Ergebnis geführt hätte, wenn die Vorschriften des internationalen Privatrechts dieses Staates angewandt worden wären;
5. wenn die Entscheidung mit einer früheren Entscheidung unvereinbar ist, die in einem Nichtvertragsstaat zwischen denselben Parteien in einem Rechtsstreit wegen desselben Anspruchs ergangen ist, sofern diese Entscheidung die notwendigen Voraussetzungen für ihre Anerkennung in dem Staat erfüllt, in dem die Anerkennung geltend gemacht wird.

Artikel 28

Eine Entscheidung wird ferner nicht anerkannt, wenn die Vorschriften des 3., 4. und 5. Abschnitts des Titels II verletzt worden sind oder wenn ein Fall des Artikels 59 vorliegt.

Des weiteren kann die Anerkennung einer Entscheidung versagt werden, wenn ein Fall des Artikels 54b Absatz 3 bzw. des Artikels 57 Absatz 4 vorliegt.

Das Gericht oder die Behörde des Staates, in dem die Anerkennung geltend gemacht wird, ist bei der Prüfung, ob eine der in den vorstehenden Absätzen angeführten Zuständigkeiten gegeben ist, an die tatsächlichen Feststellungen gebunden, aufgrund deren das Gericht des Ursprungsstaats seine Zuständigkeit angenommen hat.

Die Zuständigkeit der Gerichte des Ursprungsstaats darf, unbeschadet der Bestimmungen der Absätze 1 und 2, nicht nachgeprüft werden; die Vorschriften über die Zuständigkeit gehören nicht zur öffentlichen Ordnung im Sinne des Artikels 27 Nummer 1.

Artikel 29

Die ausländische Entscheidung darf keinesfalls in der Sache selbst nachgeprüft werden.

Artikel 30

Das Gericht eines Vertragsstaats, in dem die Anerkennung einer in einem anderen Vertragsstaat ergangenen Entscheidung geltend gemacht wird, kann das Verfahren aussetzen, wenn gegen die Entscheidung ein ordentlicher Rechtsbehelf eingelegt worden ist.

Das Gericht eines Vertragsstaats, vor dem die Anerkennung einer in Irland oder im Vereinigten Königreich ergangenen Entscheidung geltend gemacht wird, kann das Verfahren aussetzen, wenn die Vollstreckung der Entscheidung im Ursprungsstaat wegen der Einlegung eines Rechtsbehelfs einstweilen eingestellt ist.

2. Abschnitt

Vollstreckung

Artikel 31

Die in einem Vertragsstaat ergangenen Entscheidungen, die in diesem Staat vollstreckbar sind, werden in einem anderen Vertragsstaat vollstreckt, wenn sie dort auf Antrag eines Berechtigten für vollstreckbar erklärt worden sind.

Im Vereinigten Königreich wird eine derartige Entscheidung jedoch in England und Wales, in Schottland oder in Nordirland vollstreckt, wenn sie auf Antrag eines Berechtigten zur Vollstreckung in dem betreffenden Teil des Vereinigten Königreichs registriert worden ist.

Artikel 32

(1) Der Antrag ist zu richten

- in Belgien an das "tribunal de première instance" oder an die "rechtbank van eerste aanleg";
- in Dänemark an das "byret";
- in der Bundesrepublik Deutschland an den Vorsitzenden einer Kammer des Landgerichts;
- in Griechenland an das "μονομελές πρωτοδικείο";
- in Spanien an das "Juzgado de Primera Instancia";
- in Frankreich an den Präsidenten des "tribunal de grande instance";
- in Irland an den "High Court";

- in Island an das "héraðsdómari";
- in Italien an die "corte d'appello";
- in Luxemburg an den Präsidenten des "tribunal d'arrondissement";
- in den Niederlanden an den Präsidenten der "arrondissementsrechtbank";
- in Norwegen an das "herredsrett" oder das "byrett" als "namsrett";
- in Österreich an das Landesgericht bzw. das Kreisgericht;
- in Portugal an das "Tribunal Judicial de Circulo";
- in der Schweiz:
 - a) für Entscheidungen, die zu einer Geldleistung verpflichten, an den Rechtsöffnungsrichter/juge de la mainlevée/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione im Rahmen des Rechtsöffnungsverfahrens nach den Artikeln 80 und 81 des Bundesgesetzes über Schuldbetreibung und Konkurs/loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento;
 - b) für Entscheidungen, die nicht auf Zahlung eines Geldbetrages lauten, an den zuständigen kantonalen Vollstreckungsrichter/juge cantonal d'exequatur compétent/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur;
- in Finnland an das "ulosotonhaltija/Överexekutor";
- in Schweden an das "Svea hovrätt";
- im Vereinigten Königreich:
 - a) in England und Wales an den "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen an den "Magistrates' Court" über den "Secretary of State";

- b) in Schottland an den "Court of Session" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen an den "Sheriff Court" über den "Secretary of State";
- c) in Nordirland an den "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen an den "Magistrates' Court" über den "Secretary of State".
- (2) Die örtliche Zuständigkeit wird durch den Wohnsitz des Schuldners bestimmt. Hat dieser keinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet des Vollstreckungsstaats, so ist das Gericht zuständig, in dessen Bezirk die Zwangsvollstreckung durchgeführt werden soll.

Artikel 33

Für die Stellung des Antrags ist das Recht des Vollstreckungsstaats massgebend.

Der Antragsteller hat im Bezirk des angerufenen Gerichts ein Wahlmizil zu begründen. Ist das Wahlmizil im Recht des Vollstreckungsstaats nicht vorgesehen, so hat der Antragsteller einen Zustellungsbevollmächtigten zu benennen.

Dem Antrag sind die in den Artikeln 46 und 47 angeführten Urkunden beizufügen.

Artikel 34

Das mit dem Antrag befasste Gericht erlässt seine Entscheidung unverzüglich, ohne dass der Schuldner in diesem Abschnitt des Verfahrens Gelegenheit erhält, eine Erklärung abzugeben.

Der Antrag kann nur aus einem der in den Artikeln 27 und 28 angeführten Gründe abgelehnt werden.

Die ausländische Entscheidung darf keinesfalls in der Sache selbst nachgeprüft werden.

Artikel 35

Die Entscheidung, die über den Antrag ergangen ist, teilt der Urkundsbeamte der Geschäftsstelle dem Antragsteller unverzüglich in der Form mit, die das Recht des Vollstreckungsstaats vorsieht.

Artikel 36

Wird die Zwangsvollstreckung zugelassen, so kann der Schuldner gegen die Entscheidung innerhalb eines Monats nach ihrer Zustellung einen Rechtsbehelf einlegen.

Hat der Schuldner seinen Wohnsitz in einem anderen Vertragsstaat als dem, in dem die Entscheidung über die Zulassung der Zwangsvollstreckung ergangen ist, so beträgt die Frist für den Rechtsbehelf zwei Monate und beginnt von dem Tage an zu laufen, an dem die Entscheidung dem Schuldner entweder in Person oder in seiner Wohnung zugestellt worden ist. Eine Verlängerung dieser Frist wegen weiter Entfernung ist ausgeschlossen.

Artikel 37

(1) Der Rechtsbehelf wird nach den Vorschriften, die für das streitige Verfahren massgebend sind, eingelegt

- in Belgien bei dem "tribunal de première instance" oder der "rechtbank van eerste aanleg";
- in Dänemark bei dem "landsret";
- in der Bundesrepublik Deutschland bei dem Oberlandesgericht;
- in Griechenland bei dem "εφετείο";
- in Spanien bei der "Audiencia Provincial";
- in Frankreich bei der "cour d'appel";

- in Irland bei dem "High Court";
- in Island bei dem "héraðsdómari";
- in Italien bei der "corte d'appello";
- in Luxemburg bei der "Cour supérieure de Justice" als Berufungsinstanz für Zivilsachen;
- in den Niederlanden bei der "arrondissementsrechtbank";
- in Norwegen bei dem "lagmannsrett";
- in Österreich bei dem Landesgericht bzw. dem Kreisgericht;
- in Portugal bei dem "Tribunal da Relação";
- in der Schweiz bei dem Kantonsgericht/tribunal cantonal/tribunale cantonale;
- in Finnland bei dem "hovioikeus/hovrätt";
- in Schweden bei dem "Svea hovrätt";
- im Vereinigten Königreich:
 - a) in England und Wales bei dem "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Magistrates' Court";
 - b) in Schottland bei dem "Court of Session" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Sheriff Court";
 - c) in Nordirland bei dem "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Magistrates' Court".

(2) Gegen die Entscheidung, die über den Rechtsbehelf ergangen ist, finden nur statt

- in Belgien, Griechenland, Spanien, Frankreich, Italien, Luxemburg und den Niederlanden: die Kassationsbeschwerde;
- in Dänemark: ein Verfahren vor dem "højesteret" mit Zustimmung des Justizministers;
- in der Bundesrepublik Deutschland: die Rechtsbeschwerde;
- in Irland: ein auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf bei dem "Supreme Court";
- in Island: ein Rechtsbehelf bei dem "Hæstiréttur";
- in Norwegen: ein Rechtsbehelf (Kjaeremal oder anke) bei dem "Høyesteretts Kjaeremalsutvalg" oder dem "Høyesterett";
- in Österreich im Fall eines Rekursverfahrens der Revisionsrekurs und im Fall eines Widerspruchsverfahrens die Berufung mit der allfälligen Möglichkeit einer Revision;
- in Portugal: ein auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf;
- in der Schweiz: die staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ recours de droit public devant le tribunal fédéral/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale;
- in Finnland: ein Rechtsbehelf beim "korkein oikeus/högsta domstolen";
- in Schweden: ein Rechtsbehelf beim "högsta domstolen";
- im Vereinigten Königreich: ein einziger auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf.

Artikel 38

Das mit dem Rechtsbehelf befasste Gericht kann auf Antrag der Partei, die ihn eingelegt hat, das Verfahren aussetzen, wenn gegen die Entscheidung im Ursprungsstaat ein ordentlicher Rechtsbehelf eingelegt oder die Frist für einen solchen Rechtsbehelf noch nicht verstrichen ist; in letzterem Fall kann das Gericht eine Frist bestimmen, innerhalb deren der Rechtsbehelf einzulegen ist.

Ist eine gerichtliche Entscheidung in Irland oder im Vereinigten Königreich erlassen worden, so gilt jeder in dem Ursprungsstaat statthafte Rechtsbehelf als ordentlicher Rechtsbehelf im Sinne von Absatz 1.

Das Gericht kann auch die Zwangsvollstreckung von der Leistung einer Sicherheit, die es bestimmt, abhängig machen.

Artikel 39

Solange die in Artikel 36 vorgesehene Frist für den Rechtsbehelf läuft und solange über den Rechtsbehelf nicht entschieden ist, darf die Zwangsvollstreckung in das Vermögen des Schuldners nicht über Massnahmen zur Sicherung hinausgehen.

Die Entscheidung, durch welche die Zwangsvollstreckung zugelassen wird, gibt die Befugnis, solche Massnahmen zu veranlassen.

Artikel 40

(1) Wird der Antrag abgelehnt, so kann der Antragsteller einen Rechtsbehelf einlegen

- in Belgien bei der "cour d'appel" oder dem "hof van beroep";
- in Dänemark bei dem "landsret";
- in der Bundesrepublik Deutschland bei dem Oberlandesgericht;

- in Griechenland bei dem "εφετεριο";
- in Spanien bei der "Audiencia Provincial";
- in Frankreich bei der "cour d'appel";
- in Irland bei dem "High Court";
- in Island bei dem "héraðsdómari";
- in Italien bei der "corte d'appello";
- in Luxemburg bei der "Cour supérieure de Justice" als Berufungsinstanz für Zivilsachen;
- in den Niederlanden bei dem "gerechtshof";
- in Norwegen bei dem "lagmansrett";
- in Österreich bei dem Landesgericht bzw. dem Kreisgericht;
- in Portugal bei dem "Tribunal da Relação";
- in der Schweiz bei dem Kantonsgericht/tribunal cantonal/tribunale cantonale;
- in Finnland bei dem "hovioikeus/hovrätt";
- in Schweden bei dem "Svea hovrätt";
- im Vereinigten Königreich:
 - a) in England und Wales bei dem "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Magistrates' Court";
 - b) in Schottland bei dem "Court of Session" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Sheriff Court";
 - c) in Nordirland bei dem "High Court of Justice" oder für Entscheidungen in Unterhaltssachen bei dem "Magistrates' Court".

- (2) Das mit dem Rechtsbehelf befasste Gericht hat den Schuldner zu hören. Lässt dieser sich auf das Verfahren nicht ein, so ist Artikel 20 Absätze 2 und 3 auch dann anzuwenden, wenn der Schuldner seinen Wohnsitz nicht in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat.

Artikel 41

Gegen die Entscheidung, die über den in Artikel 40 vorgesehenen Rechtsbehelf ergangen ist, finden nur statt

- in Belgien, Griechenland, Spanien, Frankreich, Italien, Luxemburg und den Niederlanden: die Kassationsbeschwerde;
- in Dänemark: ein Verfahren vor dem "højesteret" mit Zustimmung des Justizministers;
- in der Bundesrepublik Deutschland: die Rechtsbeschwerde;
- in Irland: ein auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf bei dem "Supreme Court";
- in Island: ein Rechtsbehelf bei dem "Hastiréttur";
- in Norwegen: ein Rechtsbehelf (kjaeremal oder anke) bei dem "Hoyesteretts kjaeremalsutvalg" oder dem "Hoyesterett";
- in Österreich: der Revisionsrekurs;
- in Portugal: ein auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf;
- in der Schweiz: die staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ recours de droit public devant le tribunal fédéral/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale;
- in Finnland: ein Rechtsbehelf beim "korkein oikeus/högsta domstolen";
- in Schweden: ein Rechtsbehelf beim "högsta domstolen";

- im Vereinigten Königreich: ein einziger auf Rechtsfragen beschränkter Rechtsbehelf.

Artikel 42

Ist durch die ausländische Entscheidung über mehrere mit der Klage geltend gemachte Ansprüche erkannt und kann die Entscheidung nicht im vollen Umfang zur Zwangsvollstreckung zugelassen werden, so lässt das Gericht sie für einen oder mehrere dieser Ansprüche zu.

Der Antragsteller kann beantragen, dass die Zwangsvollstreckung nur für einen Teil des Gegenstands der Verurteilung zugelassen wird.

Artikel 43

Ausländische Entscheidungen, die auf Zahlung eines Zwangsgelds lauten, sind in dem Vollstreckungsstaat nur vollstreckbar, wenn die Höhe des Zwangsgelds durch die Gerichte des Ursprungsstaats endgültig festgesetzt ist.

Artikel 44

Ist dem Antragsteller im Ursprungsstaat ganz oder teilweise Prozesskostenhilfe oder Kosten- und Gebührenbefreiung gewährt worden, so genießt er in dem Verfahren nach den Artikeln 32 bis 35 hinsichtlich der Prozesskostenhilfe und der Kosten- und Gebührenbefreiung die günstigste Behandlung, die das Recht des Vollstreckungsstaats vorsieht.

Der Antragsteller, welcher die Vollstreckung einer Entscheidung einer Verwaltungsbehörde begehrt, die in Dänemark oder in Island in Unterhaltssachen ergangen ist, kann im Vollstreckungsstaat Anspruch auf die in Absatz 1 genannten Vorteile erheben, wenn er eine Erklärung des dänischen oder des isländischen Justizministeriums darüber vorlegt, dass er die wirtschaftlichen Voraussetzungen für die vollständige oder teilweise Bewilligung der Prozesskostenhilfe oder für die Kosten- oder Gebührenbefreiung erfüllt.

Artikel 45

Der Partei, die in einem Vertragsstaat eine in einem anderen Vertragsstaat ergangene Entscheidung vollstrecken will, darf wegen ihrer Eigenschaft als Ausländer oder wegen Fehlens eines inländischen Wohnsitzes oder Aufenthalts eine Sicherheitsleistung oder Hinterlegung, unter welcher Bezeichnung es auch sei, nicht auferlegt werden.

3. Abschnitt

Gemeinsame Vorschriften

Artikel 46

Die Partei, welche die Anerkennung einer Entscheidung geltend macht oder die Zwangsvollstreckung betreiben will, hat vorzulegen

1. eine Ausfertigung der Entscheidung, welche die für ihre Beweiskraft erforderlichen Voraussetzungen erfüllt;
2. bei einer im Versäumnisverfahren ergangenen Entscheidung die Urschrift oder eine beglaubigte Abschrift der Urkunde, aus der sich ergibt, dass das den Rechtsstreit einleitende Schriftstück oder ein gleichwertiges Schriftstück der säumigen Partei zugestellt worden ist.

Artikel 47

Die Partei, welche die Zwangsvollstreckung betreiben will, hat ferner vorzulegen

1. die Urkunden, aus denen sich ergibt, dass die Entscheidung nach dem Recht des Ursprungsstaats vollstreckbar ist und dass sie zugestellt worden ist;
2. gegebenenfalls eine Urkunde, durch die nachgewiesen wird, dass der Antragsteller Prozesskostenhilfe im Ursprungsstaat erhält.

Artikel 48

Werden die in Artikel 46 Nummer 2 und in Artikel 47 Nummer 2 angeführten Urkunden nicht vorgelegt, so kann das Gericht eine Frist bestimmen, innerhalb deren die Urkunden vorzulegen sind, oder sich mit gleichwertigen Urkunden begnügen oder von der Vorlage der Urkunden befreien, wenn es eine weitere Klärung nicht für erforderlich hält.

Auf Verlangen des Gerichts ist eine Übersetzung der Urkunden vorzulegen; die Übersetzung ist von einer hierzu in einem der Vertragsstaaten befugten Person zu beglaubigen.

Artikel 49

Die in den Artikeln 46, 47 und in Artikel 48 Absatz 2 angeführten Urkunden sowie die Urkunde über die Prozessvollmacht, falls eine solche erteilt wird, bedürfen weder der Legalisation noch einer ähnlichen Förmlichkeit.

TITEL IV

ÖFFENTLICHE URKUNDEN UND PROZESSVERGLEICHE

Artikel 50

Öffentliche Urkunden, die in einem Vertragsstaat aufgenommen und vollstreckbar sind, werden in einem anderen Vertragsstaat auf Antrag in den Verfahren nach den Artikeln 31 ff. für vollstreckbar erklärt. Der Antrag kann nur abgelehnt werden, wenn die Zwangsvollstreckung aus der Urkunde der öffentlichen Ordnung des Vollstreckungsstaats widersprechen würde.

Die vorgelegte Urkunde muss die Voraussetzungen für ihre Beweiskraft erfüllen, die in dem Staat, in dem sie aufgenommen wurde, erforderlich sind.

Die Vorschriften des 3. Abschnitts des Titels III sind sinngemäss anzuwenden.

Artikel 51

Vergleiche, die vor einem Richter im Laufe eines Verfahrens abgeschlossen und in dem Staat, in dem sie errichtet wurden, vollstreckbar sind, werden in dem Vollstreckungsstaat unter denselben Bedingungen wie öffentliche Urkunden vollstreckt.

TITEL V

ALLGEMEINE VORSCHRIFTEN

Artikel 52

Ist zu entscheiden, ob eine Partei im Hoheitsgebiet des Vertragsstaats, dessen Gerichte angerufen sind, einen Wohnsitz hat, so wendet das Gericht sein Recht an.

Hat eine Partei keinen Wohnsitz in dem Staat, dessen Gerichte angerufen sind, so wendet das Gericht, wenn es zu entscheiden hat, ob die Partei einen Wohnsitz in einem anderen Vertragsstaat hat, das Recht dieses Staates an.

Artikel 53

Der Sitz von Gesellschaften und juristischen Personen steht für die Anwendung dieses Übereinkommens dem Wohnsitz gleich. Jedoch hat das Gericht bei der Entscheidung darüber, wo der Sitz sich befindet, die Vorschriften seines internationalen Privatrechts anzuwenden.

Um zu bestimmen, ob ein "trust" seinen Sitz in dem Vertragsstaat hat, bei dessen Gerichten die Klage anhängig ist, wendet das Gericht sein internationales Privatrecht an.

TITEL VI

ÜBERGANGSVORSCHRIFTEN

Artikel 54

Die Vorschriften dieses Übereinkommens sind nur auf solche Klagen und öffentlichen Urkunden anzuwenden, die erhoben oder aufgenommen worden sind, nachdem dieses Übereinkommen im Ursprungsstaat und, wenn die Anerkennung oder Vollstreckung einer Entscheidung oder Urkunde geltend gemacht wird, im ersuchten Staat in Kraft getreten ist.

Entscheidungen, die nach dem Inkrafttreten dieses Übereinkommens zwischen dem Ursprungsstaat und dem ersuchten Staat aufgrund einer vor diesem Inkrafttreten erhobenen Klage ergangen sind, werden nach Massgabe des Titels III anerkannt und zur Zwangsvollstreckung zugelassen, vorausgesetzt, dass das Gericht aufgrund von Vorschriften zuständig war, die mit den Zuständigkeitsvorschriften des Titels II oder eines Abkommens übereinstimmen, das im Zeitpunkt der Klageerhebung zwischen dem Ursprungsstaat und dem Staat, in dem die Entscheidung geltend gemacht wird, in Kraft war.

Ist zwischen den Parteien eines Rechtsstreits über einen Vertrag bereits vor Inkrafttreten dieses Übereinkommens eine schriftliche Vereinbarung getroffen worden, auf diesen Vertrag die Rechtsvorschriften Irlands oder eines Teils des Vereinigten Königreichs anzuwenden, so sind die Gerichte in Irland oder in diesem Teil des Vereinigten Königreichs weiterhin befugt, über diesen Streitfall zu entscheiden.

Artikel 54a

Während einer Zeit von drei Jahren nach Inkrafttreten dieses Übereinkommens bestimmt sich für Dänemark, Griechenland, Irland, Island, Norwegen, Finnland und Schweden die Zuständigkeit in Seerechtssachen in jedem dieser Staaten neben den Vorschriften des Titels II auch nach den in den folgenden Nummern 1 bis 7 aufgeführten Vorschriften. Diese Vorschriften werden von dem Zeitpunkt an in diesen Staaten nicht mehr angewandt, zu dem für diese Staaten das in Brüssel am 10. Mai 1952 unterzeichnete Internationale Übereinkommen zur Vereinheitlichung von Regeln über den Arrest in Seeschiffe in Kraft tritt.

1. Eine Person, die ihren Wohnsitz im Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, kann vor den Gerichten eines der oben genannten Staaten wegen einer Seeforderung verklagt werden, wenn das Schiff, auf welches sich die Seeforderung bezieht, oder ein anderes Schiff im Eigentum dieser Person in einem gerichtsförmlichen Verfahren innerhalb des Hoheitsgebiets des letzteren Staates zur Sicherung der Forderung mit Arrest belegt worden ist oder dort mit Arrest hätte belegt werden können, jedoch dafür eine Bürgschaft oder eine andere Sicherheit geleistet worden ist,
 - a) wenn der Gläubiger seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet dieses Staates hat;
 - b) wenn die Seeforderung in diesem Staat entstanden ist;
 - c) wenn die Seeforderung im Verlauf der Reise entstanden ist, während deren der Arrest vollzogen worden ist oder hätte vollzogen werden können;
 - d) wenn die Seeforderung auf einem Zusammenstoß oder auf einem Schaden beruht, den ein Schiff einem anderen Schiff oder Gütern oder Personen an Bord eines der Schiffe entweder durch die Ausführung oder Nichtausführung eines Manövers oder durch die Nichtbeachtung von Vorschriften zugefügt hat;
 - e) wenn die Seeforderung auf Hilfeleistung oder Bergung beruht oder
 - f) wenn die Seeforderung durch eine Schiffshypothek oder ein sonstiges vertragliches Pfandrecht an dem Schiff gesichert ist, das mit Arrest belegt wurde.
2. Ein Gläubiger kann sowohl das Schiff, auf das sich die Seeforderung bezieht, als auch jedes andere Schiff, das demjenigen gehört, der im Zeitpunkt des Entstehens der Seeforderung Eigentümer jenes Schiffes war, mit Arrest belegen lassen. Jedoch kann nur das Schiff, auf das sich die Seeforderung bezieht, wegen einer der in Nummer 5 Buchstaben o, p oder q aufgeführten Ansprüche und Rechte mit Arrest belegt werden.
3. Schiffe gelten als demselben Eigentümer gehörend, wenn alle Eigentumsanteile derselben Person oder denselben Personen zustehen.

4. Ist bei der Überlassung des Gebrauchs eines Schiffes die Schiffsführung dem Ausrüster unterstellt und schuldet dieser allein eine dieses Schiff betreffende Seeforderung, so kann der Gläubiger dieses Schiff oder jedes andere dem Ausrüster gehörende Schiff mit Arrest belegen lassen; jedoch kann kein anderes Schiff des Schiffseigners aufgrund derselben Seeforderung mit Arrest belegt werden. Entsprechendes gilt in allen Fällen, in denen eine andere Person als der Schiffseigner Schuldner einer Seeforderung ist.
5. "Seeforderung" bezeichnet ein Recht oder einen Anspruch, die aus einem oder mehreren der folgenden Entstehungsgründe geltend gemacht werden:
- a) Schäden, die durch ein Schiff durch Zusammenstoss oder in anderer Weise verursacht sind;
 - b) Tod oder Gesundheitsschäden, die durch ein Schiff verursacht sind oder die auf den Betrieb eines Schiffes zurückgehen;
 - c) Bergung und Hilfeleistung;
 - d) nach Massgabe einer Chartepartie oder auf andere Weise abgeschlossene Nutzungs- oder Mietverträge über ein Schiff;
 - e) nach Massgabe einer Chartepartie oder eines Konnossements oder auf andere Weise abgeschlossene Verträge über die Beförderung von Gütern mit einem Schiff;
 - f) Verlust oder Beschädigung von zu Schiff beförderten Gütern einschliesslich des Gepäcks;
 - g) grosse Haverei;
 - h) Bodmerei;
 - i) Schleppdienste;
 - j) Lotsendienste;

- k) Lieferung von Gütern oder Ausrüstungsgegenständen an ein Schiff, gleichviel an welchem Ort, im Hinblick auf seinen Einsatz oder seine Instandhaltung;
- l) Bau, Reparatur oder Ausrüstung eines Schiffes sowie Hafengebühren;
- m) Gehalt oder Heuer der Kapitäne, Schiffsoffiziere und Besatzungsmitglieder;
- n) Auslagen des Kapitäns und der Ablader, Befrachter und Beauftragten für Rechnung des Schiffes oder seines Eigentümers;
- o) Streitigkeiten über das Eigentum an einem Schiff;
- p) Streitigkeiten zwischen Miteigentümern eines Schiffes über das Eigentum, den Besitz, den Einsatz oder die Erträge dieses Schiffes;
- q) Schiffshypotheken und sonstige vertragliche Pfandrechte an einem Schiff.
6. In Dänemark ist als "Arrest" für die in Nummer 5 Buchstaben o und p genannten Seeforderungen der "forbud" anzusehen, soweit hinsichtlich einer solchen Seeforderung nur ein "forbud" nach den §§ 646 bis 653 der Zivilprozessordnung (lov om rettens pleje) zulässig ist.
7. In Island ist als "Arrest" für die in Nummer 5 Buchstaben o und p genannten Seeforderungen der "lögbann" anzusehen, soweit hinsichtlich einer solchen Seeforderung nur ein "lögbann" nach Kapitel III des Gesetzes über Arrest und gerichtliche Verfügungen (lög um kyrretningu og lögbann) zulässig ist.

TITEL VII

VERHÄLTNIS ZUM BRÜSSELER ÜBEREINKOMMEN UND ZU ANDEREN ABKOMMEN

Artikel 54b

- (1) Dieses Übereinkommen lässt die Anwendung des am 27. September 1968 in Brüssel unterzeichneten Übereinkommens über die gerichtliche Zuständigkeit

und die Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handels- sachen und des am 3. Juni 1971 in Luxemburg unterzeichneten Protokolls über die Auslegung des genannten Übereinkommens durch den Gerichtshof in der Fassung der Übereinkommen, mit denen die neuen Mitgliedstaaten der Europäischen Gemeinschaften jenem Übereinkommen und dessen Protokoll beigetreten sind, durch die Mitgliedstaaten der Europäischen Gemeinschaften unberührt. Das genannte Übereinkommen und dessen Protokoll zusammen werden nachstehend als "Brüsseler Übereinkommen" bezeichnet.

(2) Dieses Übereinkommen wird jedoch in jedem Fall angewandt

- a) in Fragen der gerichtlichen Zuständigkeit, wenn der Beklagte seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaates hat, der nicht Mitglied der Europäischen Gemeinschaften ist, oder wenn die Gerichte eines solchen Vertragsstaates nach den Artikeln 16 oder 17 zuständig sind;
- b) bei Rechtshängigkeit oder im Zusammenhang stehenden Verfahren im Sinne der Artikel 21 und 22, wenn Verfahren in einem den Europäischen Gemeinschaften nicht angehörenden und in einem den Europäischen Gemeinschaften angehörenden Vertragsstaat anhängig gemacht werden;
- c) in Fragen der Anerkennung und Vollstreckung, wenn entweder der Ursprungsstaat oder der ersuchte Staat nicht Mitglied der Europäischen Gemeinschaften ist.

(3) Ausser aus den in Titel III vorgesehenen Gründen kann die Anerkennung oder Vollstreckung versagt werden, wenn sich der der Entscheidung zugrunde liegende Zuständigkeitsgrund von demjenigen unterscheidet, der sich aus diesem Übereinkommen ergibt, und wenn die Anerkennung oder Vollstreckung gegen eine Partei geltend gemacht wird, die ihren Wohnsitz in einem nicht den Europäischen Gemeinschaften angehörenden Vertragsstaat hat, es sei denn, dass die Entscheidung anderweitig nach dem Recht des ersuchten Staates anerkannt oder vollstreckt werden kann.

Artikel 55

Dieses Übereinkommen ersetzt unbeschadet der Vorschriften des Artikels 54 Absatz 2 und des Artikels 56 die nachstehenden zwischen zwei oder mehr Vertragsstaaten geschlossenen Abkommen:

- das am 15. Juni 1869 in Paris unterzeichnete französisch-schweizerische Abkommen über die gerichtliche Zuständigkeit und die Vollstreckung gerichtlicher Urteile in Zivilsachen;
- den am 19. November 1896 in Madrid unterzeichneten spanisch-schweizerischen Vertrag über die gegenseitige Vollstreckung gerichtlicher Urteile und Entscheidungen in Zivil- und Handelsachen;
- das am 2. November 1929 in Bern unterzeichnete deutsch-schweizerische Abkommen über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und Schiedssprüchen;
- das am 16. März 1932 in Kopenhagen unterzeichnete Übereinkommen zwischen Dänemark, Finnland, Island, Norwegen und Schweden über die Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen;
- das am 3. Januar 1933 in Rom unterzeichnete italienisch-schweizerische Abkommen über die Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen;
- das am 15. Januar 1936 in Stockholm unterzeichnete schwedisch-schweizerische Abkommen über die Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und Schiedssprüchen;
- das am 25. Oktober 1957 in Wien unterzeichnete belgisch-österreichische Abkommen über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und öffentlichen Urkunden betreffend Unterhaltsverpflichtungen;
- das am 29. April 1959 in Bern unterzeichnete belgisch-schweizerische Abkommen über die Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und Schiedssprüchen;

- den am 6. Juni 1959 in Wien unterzeichneten deutsch-österreichischen Vertrag über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen, Vergleichen und öffentlichen Urkunden in Zivil- und Handelssachen;
- das am 16. Juni 1959 in Wien unterzeichnete belgisch-österreichische Abkommen über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen, Schiedssprüchen und öffentlichen Urkunden auf dem Gebiet des Zivil- und Handelsrechtes;
- den am 16. Dezember 1960 in Bern unterzeichneten österreichisch-schweizerischen Vertrag über die Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen;
- das am 12. Juni 1961 in London unterzeichnete britisch-norwegische Abkommen über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivilsachen;
- den am 14. Juli 1961 in Wien unterzeichneten britisch-österreichischen Vertrag über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen und das am 6. März 1970 in London unterzeichnete Protokoll zur Abänderung dieses Vertrags;
- das am 6. Februar 1963 in Den Haag unterzeichnete niederländisch-österreichische Abkommen über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und öffentlichen Urkunden auf dem Gebiet des Zivil- und Handelsrechts;
- das am 15. Juli 1966 in Wien unterzeichnete französisch-österreichische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und öffentlichen Urkunden auf dem Gebiet des Zivil- und Handelsrecht;
- das am 29. Juli 1971 in Luxemburg unterzeichnete luxemburgisch-österreichische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen und öffentlichen Urkunden auf dem Gebiet des Zivil- und Handelsrechtes;

- das am 16. November 1971 in Rom unterzeichnete italienisch-österreichische Abkommen über die Anerkennung und Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen, von gerichtlichen Vergleichen und von Notariatsakten;
- den am 17. Juni 1977 in Oslo unterzeichneten deutsch-norwegischen Vertrag über die gegenseitige Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen und anderer Schudttitel in Zivil- und Handelssachen;
- das am 11. Oktober 1977 in Kopenhagen unterzeichnete Übereinkommen zwischen Dänemark, Finnland, Island, Norwegen und Schweden über die Anerkennung und Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivilsachen;
- das am 16. September 1982 in Stockholm unterzeichnete österreichisch-schwedische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von Entscheidungen in Zivilsachen;
- das am 17. Februar 1984 in Wien unterzeichnete österreichisch-spanische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von gerichtlichen Entscheidungen, Vergleichen und vollstreckbaren öffentlichen Urkunden in Zivil- und Handelssachen;
- das am 21. Mai 1984 in Wien unterzeichnete norwegisch-österreichische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von Entscheidungen in Zivilsachen; und
- das am 17. November 1986 in Wien unterzeichnete finnisch-österreichische Abkommen über die Anerkennung und die Vollstreckung von Entscheidungen in Zivilsachen.

Artikel 56

Die in Artikel 55 angeführten Abkommen und Verträge behalten ihre Wirksamkeit für die Rechtsgebiete, auf die dieses Übereinkommen nicht anzuwenden ist.

Sie bleiben auch weiterhin für die Entscheidungen und die öffentlichen Urkunden wirksam, die vor Inkrafttreten dieses Übereinkommens ergangen oder aufgenommen sind.

Artikel 57

- (1) Dieses Übereinkommen lässt Übereinkommen unberührt, denen die Vertragsstaaten angehören oder angehören werden und die für besondere Rechtsgebiete die gerichtliche Zuständigkeit, die Anerkennung oder die Vollstreckung von Entscheidungen regeln.
- (2) Dieses Übereinkommen schliesst nicht aus, dass ein Gericht eines Vertragsstaats, der Vertragspartei eines Übereinkommens nach Absatz 1 ist, seine Zuständigkeit auf ein solches Übereinkommen stützt, und zwar auch dann, wenn der Beklagte seinen Wohnsitz in dem Hoheitsgebiet eines Vertragsstaats hat, der nicht Vertragspartei eines solchen Übereinkommens ist. In jedem Fall wendet dieses Gericht Artikel 2D an.
- (3) Entscheidungen, die in einem Vertragsstaat von einem Gericht erlassen worden sind, das seine Zuständigkeit auf ein in Absatz 1 bezeichnetes Übereinkommen gestützt hat, werden in den anderen Vertragsstaaten nach Titel III anerkannt und vollstreckt.
- (4) Ausser aus den in Titel III vorgesehenen Gründen kann die Anerkennung oder Vollstreckung versagt werden, wenn der ersuchte Staat nicht Vertragspartei eines in Absatz 1 bezeichneten Übereinkommens ist und wenn die Person, gegen die die Anerkennung oder Vollstreckung geltend gemacht wird, ihren Wohnsitz in diesem Staat hat, es sei denn, dass die Entscheidung nach einer anderen Rechtsvorschrift des ersuchten Staates anerkannt oder vollstreckt werden kann.
- (5) Sind der Ursprungsstaat und der ersuchte Staat Vertragsparteien eines in Absatz 1 bezeichneten Übereinkommens, welches die Voraussetzungen für die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen regelt, so gelten diese Voraussetzungen. In jedem Fall können die Bestimmungen des vorliegenden Übereinkommens über das Verfahren zur Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen angewandt werden.

Artikel 58

- gegenstandslos -

Artikel 59

Dieses Übereinkommen hindert einen Vertragsstaat nicht, sich gegenüber einem dritten Staat im Rahmen eines Abkommens über die Anerkennung und Vollstreckung von Urteilen zu verpflichten, Entscheidungen der Gerichte eines anderen Vertragsstaats gegen Beklagte, die ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt in dem Hoheitsgebiet des dritten Staates haben, nicht anzuerkennen, wenn die Entscheidungen in den Fällen des Artikels 4 nur in einem der in Artikel 3 Absatz 2 angeführten Gerichtsstände ergehen können.

Kein Vertragsstaat kann sich jedoch gegenüber einem dritten Staat verpflichten, eine Entscheidung nicht anzuerkennen, die in einem anderen Vertragsstaat durch ein Gericht gefällt wurde, dessen Zuständigkeit auf das Vorhandensein von Vermögenswerten des Beklagten in diesem Staat oder die Beschlagnahme von dort vorhandenem Vermögen durch den Kläger gegründet ist,

1. wenn die Klage erhoben wird, um Eigentums- oder Inhaberrechte hinsichtlich dieses Vermögens festzustellen oder anzumelden oder um Verfügungsgewalt darüber zu erhalten, oder wenn die Klage sich aus einer anderen Streitsache im Zusammenhang mit diesem Vermögen ergibt,

oder

2. wenn das Vermögen die Sicherheit für einen Anspruch darstellt, der Gegenstand des Verfahrens ist.

TITEL VIII

SCHLUSSBESTIMMUNGEN

Artikel 60

Vertragsparteien dieses Übereinkommens können sein

- a) die Staaten, die in dem Zeitpunkt, zu dem das Übereinkommen zur Unterzeichnung aufgelegt wird, Mitglieder der Europäischen Gemeinschaften oder der Europäischen Freihandelsassoziation sind;
- b) die Staaten, die nach diesem Zeitpunkt Mitglieder der Europäischen Gemeinschaften oder der Europäischen Freihandelsassoziation werden;
- c) die Staaten, die nach Artikel 62 Absatz 1 Buchstabe b zum Beitritt eingeladen werden.

Artikel 61

- (1) Dieses Übereinkommen liegt für die Staaten, die Mitglieder der Europäischen Gemeinschaften oder der Europäischen Freihandelsassoziation sind, zur Unterzeichnung auf.
- (2) Das Übereinkommen bedarf der Ratifikation durch die Unterzeichnerstaaten. Die Ratifikationsurkunden werden beim Schweizerischen Bundesrat hinterlegt.
- (3) Das Übereinkommen tritt am ersten Tag des dritten Monats in Kraft, der auf den Tag folgt, an dem zwei Staaten, von denen einer Mitglied der Europäischen Gemeinschaften und der andere Mitglied der Europäischen Freihandelsassoziation ist, ihre Ratifikationsurkunden hinterlegt haben.
- (4) Für jeden anderen Unterzeichnerstaat tritt das Übereinkommen am ersten Tag des dritten Monats in Kraft, der auf die Hinterlegung seiner Ratifikationsurkunde folgt.

Artikel 62

- (1) Dem Übereinkommen können nach seinem Inkrafttreten beitreten
- a) die in Artikel 60 Buchstabe b bezeichneten Staaten,
 - b) andere Staaten, die auf ein an den Depositarstaat gerichtetes Ersuchen eines Vertragsstaates hin zum Beitritt eingeladen worden sind. Der Depositarstaat lädt den betreffenden Staat zum Beitritt nur ein, wenn ihm nach Übermittlung des Inhalts der Mitteilungen, die der betreffende Staat nach Artikel 63 zu machen beabsichtigt, die Zustimmung aller Unterzeichnerstaaten sowie aller in Artikel 60 Buchstaben a und b bezeichneten Vertragsstaaten vorliegt.
- (2) Wünscht ein beitretender Staat Erklärungen im Sinne des Protokolls Nr. 1 abzugeben, so werden zu diesem Zweck Verhandlungen aufgenommen. Eine Verhandlungskonferenz wird durch den Schweizerischen Bundesrat einberufen.
- (3) Für jeden beitretenden Staat tritt das Übereinkommen am ersten Tag des dritten Monats in Kraft, der auf die Hinterlegung seiner Beitrittsurkunde folgt.
- (4) Für einen in Absatz 1 Buchstaben a oder b bezeichneten Staat tritt das Übereinkommen jedoch nur im Verhältnis zu den Vertragsstaaten in Kraft, die vor dem ersten Tag des dritten Monats, der auf die Hinterlegung der Beitrittsurkunde folgt, keine Einwände gegen den Beitritt erhoben haben.

Artikel 63

Jeder beitretende Staat hat bei der Hinterlegung seiner Beitrittsurkunde die für die Anwendung der Artikel 3, 32, 37, 40, 41 und 55 dieses Übereinkommens erforderlichen Mitteilungen zu machen und gegebenenfalls die bei den Verhandlungen über das Protokoll Nr. 1 festgelegten Erklärungen abzugeben.

Artikel 64

- (1) Dieses Übereinkommen wird zunächst für die Dauer von fünf Jahren geschlossen, gerechnet von seinem Inkrafttreten nach Artikel 61 Absatz 3; dies gilt auch für die Staaten, die das Übereinkommen später ratifizieren oder ihm später beitreten.
- (2) Nach Ablauf des anfänglichen Zeitraums von fünf Jahren verlängert sich das Übereinkommen stillschweigend um jeweils ein Jahr.
- (3) Nach Ablauf des anfänglichen Zeitraums von fünf Jahren kann jeder Vertragsstaat das Übereinkommen jederzeit durch eine an den Schweizerischen Bundesrat gerichtete Notifikation kündigen.
- (4) Die Kündigung wird am Ende des Kalenderjahres wirksam, das auf einen Zeitraum von sechs Monaten folgt, gerechnet vom Eingang ihrer Notifikation beim Schweizerischen Bundesrat.

Artikel 65

Diesem Übereinkommen sind beigelegt:

- ein Protokoll Nr. 1 über bestimmte Zuständigkeits-, Verfahrens- und Vollstreckungsfragen;
- ein Protokoll Nr. 2 über die einheitliche Auslegung des Übereinkommens;
- ein Protokoll Nr. 3 über die Anwendung von Artikel 57.

Diese Protokolle sind Bestandteil des Übereinkommens.

Artikel 66

Jeder Vertragsstaat kann eine Revision dieses Übereinkommens beantragen. Zu diesem Zweck beruft der Schweizerische Bundesrat innerhalb von sechs Monaten nach Beantragung der Revision eine Revisionskonferenz ein.

Artikel 67

Der Schweizerische Bundesrat notifiziert den Staaten, die auf der diplomatischen Konferenz von Lugano vertreten waren, und den Staaten, die dem Übereinkommen später beigetreten sind,

- a) die Hinterlegung jeder Ratifikations- oder Beitrittsurkunde;
- b) den Tag, an dem dieses Übereinkommen für die Vertragsstaaten in Kraft tritt;
- c) die nach Artikel 64 eingegangenen Kündigungen;
- d) die nach Artikel Ia des Protokolls Nr. 1 eingegangenen Erklärungen;
- e) die nach Artikel Ib des Protokolls Nr. 1 eingegangenen Erklärungen;
- f) die nach Artikel IV des Protokolls Nr. 1 eingegangenen Erklärungen;
- g) die Mitteilungen nach Artikel VI des Protokolls Nr. 1.

Artikel 68

Dieses Übereinkommen ist in einer Urschrift in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, irischer, isländischer, italienischer, niederländischer, norwegischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache abgefasst, wobei jeder Wortlaut gleichermassen verbindlich ist; es wird im Archiv des Schweizerischen Bundesrates hinterlegt, der den Regierungen der Staaten, die auf der diplomatischen Konferenz von Lugano vertreten waren, und jedem beitretenden Staat eine beglaubigte Abschrift übermittelt.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

**ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ**

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΒΑΣΗ,

ΜΕΡΙΜΝΩΝΤΑΣ για την ενίσχυση στο έδαφός τους της έννομης προστασίας των προσώπων που είναι εγκατεστημένα σ' αυτό,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ΟΤΙ είναι αναγκαίο για το σκοπό αυτό να καθορισθεί η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων τους, να διευκολυνθεί η αναγνώριση και να καθιερωθεί ταχεία διαδικασία για να εξασφαλιστεί η εκτέλεση των αποφάσεων, των δημοσίων εγγράφων και των δικαστικών συμβιβασμών,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ των μεταξύ τους δεσμών, που στον οικονομικό τομέα έχουν κατοχυρωθεί με τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου, που έχουν συναφθεί μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη σύμβαση των Βρυξελλών της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως τροποποιήθηκε με τις συμβάσεις προσχωρήσεως κατά τις διαδοχικές διευρύνσεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΕΙΣΘΕΙ ΟΤΙ η επέκταση των αρχών της συμβάσεως αυτής στα κράτη μέρη του παρόντος κειμένου θα ενισχύσει τη νομική και οικονομική συνεργασία στην Ευρώπη,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν την κατά το δυνατόν ομοιόμορφη ερμηνεία της,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ με αυτό το πνεύμα να συνάψουν την παρούσα σύμβαση και

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ :

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται σε αστικές και εμπαιικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.

Εξαιρούνται από την εφαρμογή της :

1. η προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι κληρονομικές σχέσεις,
2. οι πτωχεύσεις, πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες,
3. η κοινωνική ασφάλιση,
4. η δαιτησία.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 2

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας συμβάσεως, τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους αυτού, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.

Τα πρόσωπα που δεν έχουν την ιθαγένεια του κράτους στο οποίο κατοικούν υπάγονται, στο κράτος αυτό, στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται στους ημεδαπούς.

Άρθρο 3

Τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να εναχθούν ενώπιον των δικαστηρίων άλλου συμβαλλόμενου κράτους μόνο σύμφωνα με τους κανόνες που περιλαμβάνονται στα τμήματα 2 ως 6 του παρόντος τίτλου.

Δεν εφαρμόζονται σε βάρος τους, ιδίως :

- στο Βέλγιο : το άρθρο 15 του Code civil - Burgerlijk Wetboek (Αστικού κώδικα) και του άρθρου 638 του Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek (Δικονομικού κώδικα),
- στη Δανία : το άρθρο 246 παράγραφοι 2 και 3 του Lov om rettsens pleje (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),

- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας : το άρθρο 23 του Zivilprozessordnung (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στην Ελλάδα : το άρθρο 40 του Κώδικα πολιτικής δικονομίας,
- στη Γαλλία : τα άρθρα 14 και 15 του Code civil (Αστικού κώδικα),
- στην Ιρλανδία : οι διατάξεις οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία που θεμελιώνεται σε εισαγωγικό έγγραφο της δίκης επιδιόμενο σε εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στην Ιρλανδία,
- στην Ισλανδία : το άρθρο 77 του lög um meðferð einkamála í héraði, (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στην Ιταλία : το άρθρο 2 και το άρθρο 4 αριθ. 1 και 2 του Codice di procedura civile (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στο Λουξεμβούργο : το άρθρο 14 και 15 του Code civil (Αστικού κώδικα),
- στις Κάτω Χώρες : το άρθρο 126 παράγραφος 3 και το άρθρο 127 του Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στη Νορβηγία : το άρθρο 32 του tvistemålsloven (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στην Αυστρία : το άρθρο 99 του Jurisdiktionsnorm (Νόμου περί δικαιοδοσίας),
- στην Πορτογαλία : τα άρθρα 65 παράγραφος 1 εδάφιο γ), 65 παράγραφος 2 και 65Α εδάφιο γ) του Código de Processo Civil (Κώδικα πολιτικής δικονομίας) και το άρθρο 11 του Código de Processo de Trabalho (Κώδικα εργατικής δικονομίας),

- στην Ελβετία : οι κανόνες της κατά τόπου αρμοδιότητας σε θέματα μεσεγγύησης (le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro) κατά την έννοια του άρθρου 4 του ομοσπονδιακού νόμου για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, (loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato,
- στη Φινλανδία : η δεύτερη, τρίτη και τέταρτη πρόταση του τμήματος 1 του κεφαλαίου 10 του oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στη Σουηδία : η πρώτη πρόταση του άρθρου 3 του κεφαλαίου 10 του Rättegångsbalken (Κώδικα πολιτικής δικονομίας),
- στο Ηνωμένο Βασίλειο : οι διατάξεις οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία που θεμελιώνεται:
 - (α) σε εισαγωγικό έγγραφο της δίκης επιδιδόμενο σε εναγόμενο που βρίσκεται προσωρινά στο Ηνωμένο Βασίλειο,
 - (β) στην ύπαρξη στο Ηνωμένο Βασίλειο περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου,
 - (γ) στην κατάσχεση από τον ενάγοντα περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 4

Αν ο εναγόμενος δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, η διεθνής δικαιοδοσία σε κάθε συμβαλλόμενο κράτος ρυθμίζεται από το δίκαιο του κράτους αυτού, με την επιφύλαξη του άρθρου 16.

Κατά του εναγόμενου αυτού κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά του, μπορεί να επικαλεστεί στο κράτος αυτό, όπως και οι ημεδαποί, τους εκεί ισχύοντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας, και ιδίως εκείνους που προβλέπονται στο άρθρο 3 δεύτερη παράγραφος.

Τμήμα 2

Ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας

Άρθρο 5

Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να εναχθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος :

1. ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή· ως προς διαφορές από ατομικές συμβάσεις εργασίας, ο τόπος αυτός είναι εκείνος όπου ο εργαζόμενος εκτελεί συνήθως την εργασία του, ή, αν ο εργαζόμενος δεν εκτελεί συνήθως την εργασία του στην ίδια πάντα χώρα, ο τόπος όπου είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση που τον προσέλαβε·
2. ως προς υποχρεώσεις διατροφής, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο δικαιούχος της διατροφής έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του ή, εφόσον πρόκειται για αγωγή παρεπόμενη δίκης σχετικής με την προσωπική κατάσταση, ενώπιον του δικαστηρίου που κατά το δίκαιο του δικάζοντος δικαστή έχει διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση της δίκης αυτής, εκτός αν η διεθνής αυτή δικαιοδοσία θεμελιώνεται μόνο στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων·
3. ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός·

4. σε περιπτώσεις αγωγής αποζημιώσεως ή αποκαταστάσεως της προτέρας καταστάσεως που θεμελιώνονται σε αξιόποινη πράξη, ενώπιον του δικαστηρίου όπου ασκείται η ποινική δίωξη, κατά το μέτρο που σύμφωνα με το δίκαιό του το δικαστήριο αυτό μπορεί να επιληφθεί της πολιτικής αγωγής·
5. ως προς διαφορές σχετικές με την εκμετάλλευση υποκαταστήματος, πρακτορείου ή κάθε άλλης εγκαταστάσεως, ενώπιον του δικαστηρίου της τοποθεσίας τους·
6. υπό την ιδιότητά του ως ιδρυτή, trustee, ή δικαιούχου ενός trust που έχει συσταθεί, είτε δυνάμει νόμου, είτε γραπτά ή προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση, ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου το trust έχει την έδρα του·
7. σε διαφορές σχετικές με πληρωμή της αμοιβής που απαιτείται για την αρωγή ή τη διάσωση φορτίου ή ναύλου, ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου το εν λόγω φορτίο ή ο αντίστοιχος ναύλος :

(α) έχει κατασχεθεί για να εξασφαλισθεί η πληρωμή αυτή,

ή

(β) θα μπορούσε να είχε κατασχεθεί για το σκοπό αυτό αλλά παρασχέθηκε εγγύηση ή άλλου είδους ασφάλεια.

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται παρά μόνον εφόσον προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο εναγόμενος έχει δικαίωμα επί του φορτίου ή του ναύλου, ή ότι είχε τέτοιο δικαίωμα κατά το χρόνο της εν λόγω αρωγής ή διασώσεως.

Άρθρο 6

Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί επίσης να εναχθεί :

1. αν υπάρχουν πολλοί εναγόμενοι, ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας ενός από αυτούς·
2. αν πρόκειται για προσεπίκληση δικονομικού εγγυητή ή άλλη προσεπίκληση, ενώπιον του δικαστηρίου της κύριας δίκης, εκτός αν μόνος σκοπός τους ήταν να απομακρύνουν τον εγγυητή ή τον προσεπικαλούμενο από το δικαστήριο που θα είχε διεθνή δικαιοδοσία στην περίπτωση τους·
3. αν πρόκειται για ανταγωγή που απορρέει από την ίδια σύμβαση ή τα ίδια πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζεται η κύρια αγωγή, ενώπιον του δικαστηρίου όπου είναι εκκρεμής η αγωγή αυτή·
4. ως προς διαφορές εκ συμβάσεως, εάν η αγωγή μπορεί να συνδυασθεί με μια αγωγή εναντίον του ίδιου εναγομένου σε διαφορές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου, ενώπιον του δικαστηρίου του συμβαλλόμενου κράτους της τοποθεσίας του ακινήτου.

Άρθρο 6 α

Όταν, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους έχει διεθνή δικαιοδοσία για να κρίνει αγωγές αστικής ευθύνης που απορρέει από χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίου, το δικαστήριο αυτό ή κάθε άλλο που το υποκαθιστά, σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο του κράτους αυτού, εκδικάζει και τα αιτήματα τα σχετικά με τον περιορισμό αυτής της ευθύνης.

Τμήμα 3**Διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ασφαλίσεων****Άρθρο 7**

Σε υποθέσεις ασφαλίσεων η διεθνής δικαιοδοσία ρυθμίζεται από το παρόν τμήμα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5.

Άρθρο 8

Ο ασφαλιστής που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να εναχθεί :

1. ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους όπου έχει την κατοικία του,

ή

2. σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου ο αντισυμβαλλόμενος του ασφαλιστή έχει την κατοικία του,

ή

3. αν πρόκειται για συνασφαλιστή, ενώπιον του δικαστηρίου του συμβαλλόμενου κράτους, στο οποίο έχει εναχθεί ο κύριος ασφαλιστής.

Όταν ο ασφαλιστής δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση σε συμβαλλόμενο κράτος, θεωρείται, για διαφορές σχετικές με την εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους αυτού.

Άρθρο 9

Ο ασφαλιστής μπορεί, επιπλέον, να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου όπου συνέβη το ζημιογόνο γεγονός, αν πρόκειται για ασφάλιση αστικής ευθύνης, ή για ασφάλιση ακινήτων. Το ίδιο ισχύει αν η ασφάλιση αφορά από κρινού ακίνητα και κινητά που καλύπτονται από το ίδιο ασφαλιστήριο και η προσβολή τους οφείλεται στην ίδια αιτία.

Άρθρο 10

Σε υποθέσεις ασφαλίσεως αστικής ευθύνης, ο ασφαλιστής μπορεί επίσης να προσεπικληθεί ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλισμένου, αν το δίκαιο του δικαστηρίου το επιτρέπει.

Οι διατάξεις των άρθρων 7, 8 και 9 εφαρμόζονται σε περίπτωση ευθείας αγωγής του ζημιωθέντος κατά του ασφαλιστή, εφόσον η ευθεία αγωγή επιτρέπεται.

Αν το δίκαιο που διέπει την ευθεία αγωγή προβλέπει την προσεπίκληση του αντισυμβαλλόμενου ή του ασφαλισμένου, το ίδιο δικαστήριο έχει δικαιοδοσία και ως προς αυτούς.

Άρθρο 11

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 τρίτη παράγραφος, η αγωγή του ασφαλιστή μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος, ανεξάρτητα αν είναι αντισυμβαλλόμενος, ασφαλισμένος ή δικαιούχος.

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος δεν θίγουν το δικαίωμα ασκήσεως ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 12

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες :

1. μεταγενέστερες από τη γέννηση της διαφοράς, .

ή

2. που επιτρέπουν στον αντισυμβαλλόμενο, τον ασφαλισμένο ή τον δικαιούχο να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα,

ή

3. που, έχοντας συναφθεί ανάμεσα σε ασφαλιστή και αντισυμβαλλόμενο με κατοικία ή συνήθη διαμονή κατά το χρόνο συνάψεως της συμβάσεως στο ίδιο συμβαλλόμενο κράτος, απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια του κράτους αυτού, ακόμα και αν το ζημιόγνο γεγονός συμβεί στην αλλοδαπή, εκτός αν το δίκαιό του απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες,

ή

4. που έχουν συναφθεί από αντισυμβαλλόμενο χωρίς κατοικία σε συμβαλλόμενο κράτος, εκτός αν πρόκειται για υποχρεωτική ασφάλιση ή για ασφάλιση ακινήτου που κείται σε συμβαλλόμενο κράτος,

ή

5. που αφορούν ασφαλιστική σύμβαση, εφόσον αυτή καλύπτει έναν ή περισσότερους από τους αναφερόμενους στο άρθρο 12 α κινδύνους.

Άρθρο 12 α

Οι αναφερόμενοι στο άρθρο 12 σημείο 5 κίνδυνοι είναι οι ακόλουθοι :

1. κάθε απώλεια ή ζημία σε :

α) πλοία, εγκαταστάσεις ανοικτά των ακτών και στην ανοικτή θάλασσα ή αεροσκάφη, η οποία συνδέεται με τη χρησιμοποίησή τους για εμπορικούς σκοπούς,

β) εμπορεύματα, εκτός από τις αποσκευές επιβατών, κατά τη διάρκεια μεταφοράς που πραγματοποιείται με αυτά τα πλοία ή αεροσκάφη, είτε ολικά είτε σε συνδυασμό με άλλα μεταφορικά μέσα·

2. κάθε είδος ευθύνης, εκτός από την ευθύνη για σωματικές βλάβες των επιβατών ή για απώλεια ή ζημία των αποσκευών τους :

α) από τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 α), στο μέτρο που το δίκαιο του συμβαλλόμενου κράτους εγγραφής του αεροσκάφους δεν απαγορεύει τις συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας ως προς την ασφάλιση των κινδύνων αυτών,

β) για απώλεια ή ζημία που προκαλείται από εμπορεύματα κατά τη διάρκεια μεταφοράς υπό την έννοια του σημείου 1 β)·

3. κάθε χρηματική ζημία συνδεδεμένη με τη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση πλοίων, εγκαταστάσεων ή αεροσκαφών, σύμφωνα με το σημείο 1 α), ιδίως κάθε ζημία σχετική με το ναύλο ή τη ναύλωση·

4. κάθε άλλος κίνδυνος που συνδέεται προς έναν από τους αναφερόμενους στα σημεία 1 ως 3.

Τμήμα 4

Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών

Άρθρο 13

Σε συμβάσεις που ο σκοπός τους μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα αυτού που τις καταρτίζει, και που αποκαλείται στη συνέχεια "καταναλωτής", η διεθνής δικαιοδοσία καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 και του άρθρου 5 σημείο 5 :

1. όταν πρόκειται για πώληση ενσωμάτων κινητών με τμηματική καταβολή του τιμήματος, ή
2. όταν πρόκειται για δάνειο με σταδιακή εξόφληση ή για άλλη πιστωτική συναλλαγή συνδεδεμένη με τη χρηματοδότηση αγοράς ενσωμάτων κινητών, ή
3. για κάθε άλλη σύμβαση που έχει ως αντικείμενο παροχή υπηρεσιών ή προμήθεια ενσωμάτων κινητών αν :
 - α) πριν από την κατάρτιση της σύμβασως, έγινε στο κράτος της κατοικίας του καταναλωτή ειδική προοφορά ή διαφήμιση, και
 - β) ο καταναλωτής ολοκλήρωσε στο κράτος αυτό τις απαραίτητες για την κατάρτιση της σύμβασως πράξεις.

Όταν ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή δεν έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, αλλά διαθέτει υποκατάστημα, πρακτορείο ή εγκατάσταση σε συμβαλλόμενο κράτος, θεωρείται, ως προς τις διαφορές τις σχετικές με την εκμετάλλευσή τους, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους αυτού.

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις μεταφοράς.

Άρθρο 14

Η αγωγή καταναλωτή κατά του αντισυμβαλλόμενου μπορεί να ασκηθεί, είτε ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο αντισυμβαλλόμενος είτε ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο καταναλωτής.

Η αγωγή του αντισυμβαλλόμενου κατά του καταναλωτή μπορεί να ασκηθεί μόνον ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο καταναλωτής.

Οι διατάξεις αυτές δεν θίγουν το δικαίωμα ασκήσεως ανταγωγής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο είναι εκκρεμής η κύρια αγωγή που έχει εισαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

Άρθρο 15

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος τμήματος είναι δυνατή μόνο με συμφωνίες :

1. μεταγενέστερες από τη γέννηση της διαφοράς,

ή

2. που επιτρέπουν στον καταναλωτή να προσφύγει και σε άλλα δικαστήρια εκτός από αυτά που προβλέπονται στο παρόν τμήμα,

ή

3. που, έχοντας συναφθεί ανάμεσα σε καταναλωτή και αντισυμβαλλόμενο με κατοικία ή συνήθη διαμονή κατά το χρόνο συνάψεως της συμβάσεως στο ίδιο συμβαλλόμενο κράτος, απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια του κράτους αυτού, εκτός αν το δίκαιό του απαγορεύει τέτοιες συμφωνίες.

Τμήμα 5

Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία

Άρθρο 16

Αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, έχουν :

1. α) σε υποθέσεις εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και μισθώσεων ακινήτων, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους της τοποθεσίας του ακινήτου·
- β) πάντως, σε υποθέσεις μισθώσεων ακινήτων που συνάπτονται για προσωρινή ιδιωτική χρήση μέγιστης διάρκειας έξι συνεχών μηνών, έχουν επίσης διεθνής δικαιοδοσία και τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους στο οποίο έχει κατοικία ο εναγόμενος, εφόσον ο μισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο και κανένας από τους διαδίκους δεν έχει κατοικία στο συμβαλλόμενο κράτος της τοποθεσίας του ακινήτου·
2. σε θέματα κύρους, ακυρότητας ή λύσεως εταιριών ή νομικών προσώπων που έχουν την έδρα τους στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, ή αποφάσεων των οργάνων τους, τα δικαστήρια του κράτους αυτού·
3. σε θέματα κύρους των καταχωρήσεων σε δημόσια βιβλία, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου τηρούνται τα βιβλία αυτά·
4. σε θέματα καταχώρισης ή κύρους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, σημάτων, σχεδίων και προτύπων και άλλων ανάλογων δικαιωμάτων τα οποία επιδέχονται κατάθεση ή καταχώρηση, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους στο έδαφος του οποίου η κατάθεση ή η καταχώρηση ζητήθηκε, πραγματοποιήθηκε, ή θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με διεθνή σύμβαση·

5. σε θέματα αναγκαστικής εκτέλεσης αποφάσεων, τα δικαστήρια του συμβαλλόμενου κράτους του τόπου εκτέλεσης.

Τμήμα 6

Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας

Άρθρο 17

1. Αν τα μέρη, από τα οποία ένα τουλάχιστον έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, συμφώνησαν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους θα δικάζουν τις διαφορές που έχουν προκύψει ή που θα προκύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, το δικαστήριο αυτό ή τα δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία. Μια τέτοια συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να καταρτίζεται :

- α) είτε γραπτά είτε προφορικά με γραπτή επιβεβαίωση,
- β) είτε, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στην πρακτική που έχουν καθιερώσει οι συμβαλλόμενοι στις μεταξύ τους σχέσεις,
- γ) είτε, στο διεθνές εμπόριο, υπό τύπο ανταποκρινόμενο στις συνθήκες τις οποίες τα μέρη γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν και οι οποίες είναι ευρέως γνωστές σ'αυτό του είδους την εμπορική δραστηριότητα και τηρούνται τακτικά από τους συμβαλλόμενους σε συμβάσεις του είδους για το οποίο πρόκειται στη συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα.

Όταν μια τέτοια συμφωνία καταρτίζεται από μέρη εκ των οποίων κανένα δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους, τα δικαστήρια των άλλων συμβαλλόμενων κρατών δεν μπορούν να δικάσουν τη διαφορά εφόσον το ή τα υποδειχθέντα δικαστήρια δεν έχουν διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας τους.

2. Το δικαστήριο ή τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους στα οποία απονέμει διεθνή δικαιοδοσία η συστατική πράξη ενός trust, έχουν

αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία ως προς αγωγές κατά του ιδρυτή, του trustee ή του δικαιούχου ενός trust, αν πρόκειται για σχέσεις μεταξύ των προσώπων αυτών ή για δικαιώματα ή υποχρεώσεις τους από το trust.

3. Οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας καθώς και οι ανάλογες ρήτρες της ουσιαστικής πράξεως του trust δεν παράγουν αποτελέσματα αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις των άρθρων 12 και 15 ή αν τα δικαστήρια, τη διεθνή δικαιοδοσία των οποίων αποκλείουν, έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.
4. Αν συμφωνία διεθναύς δικαιοδοσίας έχει καταρτισθεί προς όφελος μόνον ενός μέρους, το μέρος αυτό διατηρεί το δικαίωμα να προσφύγει σε κάθε άλλα δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση.
5. Σε θέματα ατομικών συμβάσεων εργασίας, οι συμφωνίες διεθνούς δικαιοδοσίας παράγουν αποτελέσματα μόνο αν είναι μεταγενέστερες από τη γέννηση της διαφοράς.

Άρθρο 18

Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις της παρούσας συμβάσεως, το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται αν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθναύς δικαιοδοσίας, ή αν υπάρχει άλλο δικαστήριο με αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.

Τμήμα 7

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας και του παραδεκτού

Άρθρο 19

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, εφόσον καλείται να κρίνει, ως κύριο ζήτημα, διαφορά για την οποία δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 16.

Άρθρο 28

Όταν πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους ενάγεται ενώπιον δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους και δεν παρίσταται, το δικαστήριο διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, αν η δικαιοδοσία του δεν στηρίζεται στους όρους της παρούσας συμβάσεως.

Ο δικαστής οφείλει να αναστείλει τη διαδικασία εφόσον δεν διαπιστώνεται ότι ο εναγόμενος αυτός ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εντός της αναγκαίας για την άμυνά του προθεσμίας ή ότι καταβλήθηκε κάθε επιμέλεια για το σκοπό αυτό.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίστανται από εκείνες του άρθρου 15 της συμβάσεως της Χάγης της 15ης Νοεμβρίου 1965 για την επίδοση και κοινοποίηση στην αλλοδαπή δικαστικών και εξώδικων εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης έπρεπε να διαβιβασθεί σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή.

Τμήμα 8

Εκκρεμοδικία και συνάφεια

Άρθρο 21

Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων συμβαλλόμενων κρατών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, αναστέλλει αυτεπάγγελτα τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε άλλο επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ αυτού του δικαστηρίου.

Άρθρο 22

Όταν συναφείς αγωγές έχουν ασκηθεί ενώπιον δικαστηρίων διάφορων συμβαλλόμενων κρατών και είναι εκκρεμείς σε πρώτο βαθμό, κάθε δικαστήριο, εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία.

Κάθε δικαστήριο, εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί, μπορεί επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το δίκαιό του επιτρέπει την ένωση συναφών υποθέσεων και ότι το πρώτο δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τις δύο αγωγές.

Είναι συναφείς, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξεταστούν και να εκδικασθούν ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφευχθούν λύσεις που θα ήταν ασυμβίβαστες αν οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

Άρθρο 23

Όταν περισσότερα δικαστήρια έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, η διαπίστωση της ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας γίνεται υπέρ του δικαστηρίου που έχει πρώτο επιληφθεί.

Τμήμα 9**Ασφαλιστικά μέτρα****Άρθρο 24**

Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να ζητηθούν από τα δικαστήρια του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ**ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ****Άρθρο 25**

Ως απόφαση, κατά την έννοια της παρούσας συμβάσεως, νοείται κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από τον γραμματέα.

Τμήμα Ι

Αναγνώριση

Άρθρο 26

Απόφαση που εκδίδεται σε συμβαλλόμενο κράτος αναγνωρίζεται στα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία.

Σε περίπτωση αμφισβητήσεως, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση μπορεί να ζητήσει, κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στα τμήματα 2 και 3 του παρόντος τίτλου, να διαπιστωθεί ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί.

Αν η επίκληση της αναγνώρισεως γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου συμβαλλόμενου κράτους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 27

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται :

1. αν η αναγνώριση αντίκειται στη δημόσια τάξη του κράτους αναγνώρισεως·
2. αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον ερημοδικήσαντα εναγόμενο κανονικά και έγκαιρα ώστε να μπορεί να αμυνθεί·
3. αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος αναγνώρισεως·

4. αν, για να εκδόσει την απόφασή του, το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως επέλυσε προδικαστικό ζήτημα σχετικό με την προσωπική κατάσταση και ικανότητα των φυσικών προσώπων, τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων ή τις κληρονομικές σχέσεις, κατά τρόπο που αντίκειται σε κανόνα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του κράτους αναγνώρισεως, εκτός αν η απόφαση καταλήγει σε αποτέλεσμα ίδιο με εκείνο που θα προέκυπτε από την εφαρμογή των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του κράτους αναγνώρισεως·

5. αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε προγενέστερα μεταξύ των ίδιων διαδίκων και με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία σε μη συμβαλλόμενο κράτος, εφόσον η τελευταία αυτή απόφαση συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση της στο κράτος αναγνώρισεως·

Άρθρο 28

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται, επίσης, αν έχουν παραβιασθεί οι διατάξεις των τμημάτων 3, 4 και 5 του τίτλου II, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 59.

Εξάλλου, απόφαση μπορεί να μην αναγνωριστεί σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται στα άρθρα 54B σημείο 3 και 57 σημείο 4.

Κατά τον έλεγχο των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, η αρχή ενώπιον της οποίας ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες το δικαστήριο του κράτους προελεύσεως έχει θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της πρώτης και δεύτερης παραγράφου, δεν ερευνάται η διεθνής δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους προελεύσεως· οι σχετικές με τη διεθνή δικαιοδοσία κανόνες δεν αφορούν τη δημόσια τάξη υπό την έννοια του άρθρου 27 σημείο 1.

Άρθρο 29

Αποκλείεται η επί της ουσίας αναθεώρηση της αλλοδαπής απόφασης.

Άρθρο 30

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο.

Το δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, ενώπιον του οποίου γίνεται επίκληση της αναγνώρισης απόφασης που εκδόθηκε στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο και η εκτέλεση της οποίας έχει ανασταλεί στο κράτος προελεύσεως λόγω ασκήσεως ενδίκων μέσων, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία.

Τμήμα 2**Εκτέλεση****Άρθρο 31**

Απόφαση που εκδόθηκε και είναι εκτελεστή σε συμβαλλόμενο κράτος εκτελείται σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, αφού κηρυχθεί εκεί εκτελεστή με αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου.

Πάντως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, μια τέτοια απόφαση εκτελείται στην Αγγλία και Ουαλλία, τη Σκωτία ή τη Βόρεια Ιρλανδία, αφού προηγουμένως, με αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου, η απόφαση αυτή εγγραφεί προς εκτέλεση στο αντίστοιχο τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 32

1. Η αίτηση υποβάλλεται :

- στο Βέλγιο, στο tribunal de première instance ή rechtbank van eerste aanleg,
- στη Δανία, στο byret,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στον πρόεδρο τμήματος του Landgericht,
- στην Ελλάδα, στο μονομελές πρωτοδικείο,
- στην Ισπανία, στο Juzgado de Primera Instancia,
- στη Γαλλία, στον πρόεδρο του tribunal de grande instance,
- στην Ιρλανδία, στο High Court,
- στην Ισλανδία, στο héraðsdómari,
- στην Ιταλία, στο corte d'appello,
- στο Λουξεμβούργο, στον πρόεδρο του tribunal d'arrondissement,
- στις Κάτω Χώρες, στον πρόεδρο της arrondissementsrechtbank,
- στη Νορβηγία, στο herredsrett ή byrett, ως namsrett,
- στην Αυστρία, στο Landesgericht ή στο Kreisgericht,
- στην Πορτογαλία, στο Tribunal Judicial de Círculo,

- στην Ελβετία :

α) αν πρόκειται για απόφαση που διατάσσει την καταβολή χρηματικού ποσού, στον *juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/guidice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione*, στα πλαίσια της διαδικασίας που διέπεται από τα άρθρα 80 και 81 του ομοσπονδιακού νόμου για τις διώξεις χρεών και πτωχεύσεων (*loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento*),

β) αν πρόκειται για απόφαση που δεν διατάσσει την καταβολή χρηματικού ποσού, στο δικαστήριο περιαφής του εκτελεστήριου τύπου του συγκεκριμένου καντονίου (*juge cantonal d' exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/ giudice cantonale competente a pronunciare l' exequatur*),

- στη Φινλανδία, στο *ulosotonhaltija/överexekutor*,

- στη Σουηδία, στο *Svea hovrätt*,

- στο Ηνωμένο Βασίλειο:

α) στην Αγγλία και Ουαλλία, στο *High Court of Justice* ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο *Magistrates' Court* μετά από παραπομπή του *Secretary of State*,

β) στη Σκωτία, στο *Court of Session*, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς τις υποχρεώσεις διατροφής, στο *Sheriff Court*, μετά από παραπομπή του *Secretary of State*,

γ) στη Βόρεια Ιρλανδία, στο *High Court of Justice*, ή σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο *Magistrates' Court*, μετά από παραπομπή του *Secretary of State*.

2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από την κατοικία του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση. Αν το πρόσωπο αυτό δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους εκτελέσεως, η αρμοδιότητα καθορίζεται από τον τόπο εκτελέσεως.

Άρθρο 33

Η αίτηση υποβάλλεται κατά το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως.

Ο αιτών οφείλει να προβεί σε εκλογή κατοικίας στην περιφέρεια του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται. Αν πάντως το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως δεν προβλέπει την εκλογή κατοικίας, ο αιτών διορίζει αντίκλητο.

Στην αίτηση επισυνάπτονται τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα 46 και 47.

Άρθρο 34

Το δικαστήριο στα οποίο υποβάλλεται η αίτηση αποφασίζει αμελλητί, χωρίς ο διάδικος, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, να έχει στο στάδιο αυτό της διαδικασίας δικαίωμα υποβολής προτάσεων.

Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 27 και 28.

Αποκλείεται η επί της ουσίας ανασθεώρηση της αλλοδαπής αποφάσεως.

Άρθρο 35

Η απόφαση επί της αιτήσεως γνωστοποιείται αμελλητί στον αιτούντα, επιμελεία του γραμματέα του δικαστηρίου, όπως προβλέπει το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως.

Άρθρο 36

Αν η εκτέλεση επιτραπεί, το πρόσωπο κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση μπορεί να προσφύγει κατά της αποφάσεως μέσα σε ένα μήνα από την επίδοσή της.

Αν το πρόσωπο αυτό έχει την κατοικία του σε συμβαλλόμενο κράτος άλλο από εκείνο στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση, η προθεσμία είναι δύο μηνών από την ημέρα που του έγινε η επίδοση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία αυτή δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

Άρθρο 37

1. Η προσφυγή ασκείται, κατά τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας :

- στο Βέλγιο, στο tribunal de première instance ή rechtbank van eerste aanleg,
- στη Δανία, στο landsret.
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στο Oberlandesgericht,
- στην Ελλάδα, στο εφετείο,
- στην Ισπανία, στο Audiencia Provincial,
- στη Γαλλία, στο cour d'appel,
- στην Ιρλανδία, στο High Court,
- στην Ισλανδία, στο héraðsdomari,
- στην Ιταλία, στο corte d'appello,

- στο Λουξεμβούργο, στο Cour supérieure de justice, ως δευτεροβάθμιο πολιτικό δικαστήριο,
 - στις Κάτω Χώρες, στο arrondissementsrechtbank,
 - στη Νορβηγία, στο lagmannsrett,
 - στην Αυστρία, στο Landesgericht ή στο Kreisgericht,
 - στην Πορτογαλία, στο Tribunal da Relação,
 - στην Ελβετία, στο tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
 - στη Φινλανδία, στο Hovioikeus/hovrätt,
 - στη Σουηδία, στο Svea hovrätt,
 - στο Ηνωμένο Βασίλειο:
 - α) την Αγγλία και Ουαλλία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση απόφασης ως προς τις υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court,
 - β) στη Σκωτία, στο Court of Session, ή, σε περίπτωση απόφασης ως προς τις υποχρεώσεις διατροφής, στο Sheriff Court,
 - γ) στη Βόρεια Ιρλανδία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση απόφασης ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court.
2. Κατά της απόφασης της προσφυγής μπορεί να ασκηθούν μόνο :
- στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στην Ιταλία, στο Λουξεμβούργο και στις Κάτω Χώρες, αναίρεση,

- στη Δανία, προσφυγή ενώπιον του højesteret, με έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Rechtsbeschwerde,
- στην Ιρλανδία, appeal ενώπιον του Supreme Court για νομικό ζήτημα,
- στην Ισλανδία, προσφυγή ενώπιον του Hæstiréttur,
- στη Νορβηγία, προσφυγή (kjaeremål og anke) ενώπιον του Høyesteretts Kjaeremalsutvalg ή Høyesterett,
- στην Αυστρία, σε περίπτωση προσφυγής, Revisionsrekurs και σε περίπτωση ανακοπής, Berufung με δυνατότητα, ενδεχομένως, Revision,
- στην Πορτογαλία, προσφυγή για νομικό ζήτημα,
- στην Ελβετία, προσφυγή δημοσίου δικαίου ενώπιον του ομοσπονδιακού δικαστηρίου (recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale),
- στη Φινλανδία, προσφυγή ενώπιον του korkein oikeus/högsta domstolen,
- στη Σουηδία, προσφυγή ενώπιον του högsta domstolen,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα μόνο appeal για νομικό ζήτημα.

Άρθρο 38

Το δικαστήριο στο οποίο σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 37, ασκείται η προσφυγή μπορεί, με αίτηση του προσφεύγοντος μέρους, να αναστείλει τη διαδικασία, αν κατά της αλλοδαπής αποφάσεως έχει ασκηθεί

στο κράτος προελεύσεως τακτικό ένδικο μέσο ή αν η προθεσμία για την άσκηση του δεν έχει ακόμη εκπνεύσει· στην τελευταία περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να τάξει προθεσμία για την άσκηση του ένδικου αυτού μέσου.

Αν η απόφαση έχει εκδοθεί στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο κάθε ένδικο μέσο ή προσφυγή που προβλέπεται στο κράτος προελεύσεως θεωρείται, για την εφαρμογή της πρώτης παραγράφου, ως τακτικό ένδικο μέσο.

Το δικαστήριο αυτό μπορεί, επίσης, να εξαρτήσει την εκτέλεση από την παροχή εγγυήσεως, την οποία και καθορίζει.

Άρθρο 39

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 36, και ως ότου εκδοθεί απόφαση για την προσφυγή αυτή, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της παρουσίας του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

Η απόφαση που εγκρίνει την εκτέλεση εμπεριέχει και τη δυνατότητα λήψεως των ασφαλιστικών αυτών μέτρων.

Άρθρο 40

1. Αν η αίτησή του απορριφθεί, ο αιτών μπορεί να προσφύγει :

- στο Βέλγιο, στο *cour d'appel* ή στο *hof van beroep*,
- στη Δανία, στο *landsret*.
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στο *Oberlandesgericht*,

- στην Ελλάδα, στο εφετείο,
- στην Ισπανία, στο Audiencia Provincial,
- στη Γαλλία, στο Cour d'appel,
- στην Ιρλανδία, στο High Court,
- στην Ισλανδία, στο héraðsdómari,
- στην Ιταλία, στο corte d'appello,
- στα Λουξεμβούργο, στο Cour supérieure de justice, ως δευτεροβάθμιο πολιτικό δικαστήριο,
- στις Κάτω Χώρες, στην gerechtshof,
- στη Νορβηγία, στο lagmannsrett,
- στην Αυστρία, στο Landesgericht ή στο Kreisgericht,
- στην Πορτογαλία, στο Tribunal da Relação,
- στην Ελβετία, στο tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
- στη Φινλανδία, στο hovioikeus/hovrätt,
- στη Σουηδία, στο Svea hovrätt,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο:
 - α) στην Αγγλία και Ουαλλία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court,

β) στη Σκωτία, στο Court of Session, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς τις υποχρεώσεις διατροφής, στο Sheriff Court,

γ) στη Βόρεια Ιρλανδία, στο High Court of Justice, ή, σε περίπτωση αποφάσεως ως προς υποχρεώσεις διατροφής, στο Magistrates' Court.

2. Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση καλείται να παρευρεθεί ενώπιον του δικαστηρίου που εκδικάζει την προσφυγή. Σε περίπτωση ερημοδικίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 δεύτερη και τρίτη παράγραφος, έστω και αν ο διάδικος αυτός δεν έχει την κατοικία του σε συμβαλλόμενο κράτος.

Άρθρο 41

Κατά της αποφάσεως επί της προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 40 μπορεί να ασκηθούν μόνο :

- στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στην Ιταλία, στο Λουξεμβούργο και στις Κάτω Χώρες, αναίρεση,
- στη Δανία, προσφυγή ενώπιον του højesteret, με έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης,
- στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Rechtsbeschwerde,
- στην Ιρλανδία, appeal ενώπιον του Supreme Court για νομικό ζήτημα,
- στην Ισλανδία, προσφυγή ενώπιον του Hæstiréttur,
- στη Νορβηγία, προσφυγή (kjæremål ή anke) ενώπιον του Høyesteretts kjæremalsutvalg ή Høyesterett,
- στην Αυστρία, Revisionsrekurs,

- στην Πορτογαλία, προσφυγή για νομικό ζήτημα,
- στην Ελβετία, προσφυγή δημοσίου δικαίου ενώπιον του ομοσπονδιακού δικαστηρίου (recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale),
- στη Φινλανδία, προσφυγή ενώπιον του korkein oikeus/högsta domstolen,
- στη Σουηδία, προσφυγή ενώπιον του högsta domstolen,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα μόνο appeal για νομικό ζήτημα.

Άρθρο 42

Αν η αλλοδαπή απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων που έχουν οφρευθεί στην ίδια αγωγή και δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο σύνολό της, το δικαστήριο την κηρύσσει εκτελεστή ως προς μία ή περισσότερες από τις αξιώσεις.

Είναι δυνατό να ζητηθεί μερική εκτέλεση της αποφάσεως.

Άρθρο 43

Οι αλλοδαπές αποφάσεις που καταδικάζουν σε χρηματική ποινή ως μέσο εκτελέσεως κηρύσσονται εκτελεστές στο κράτος εκτελέσεως μόνο αν τα ποσό έχει προσδιορισθεί κατά τρόπο οριστικό από τα δικαστήρια του κράτους προελεύσεως.

Άρθρο 44

Ο αιτών στον οποίο έχει παρασχεθεί ολικά ή μερικά δωρεάν δικαστική αρωγή ή απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες στο κράτος προελεύσεως, απολαμβάνει, στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 32 ως 35, την ευμενέστερη μεταχείριση που προβλέπει το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως σε σχέση με τη δωρεάν δικαστική αρωγή ή την απαλλαγή από έξοδα και δαπάνες.

Προκειμένου για αίτηση εκτελέσεως αποφάσεως που έχει εκδοθεί στη Δανία ή στην Ισλανδία από διοικητική αρχή ως προς υποχρεώσεις διατροφής, ο αιτών μπορεί να επικαλεσθεί, στο κράτος εκτελέσεως, το ευεργέτημα των διατάξεων της πρώτης παραγράφου, αν προσκομίσει έγγραφο του δανικού ή του ισλανδικού Υπουργείου Δικαιοσύνης που να πιστοποιεί ότι συγκεντρώνει τις οικονομικές προϋποθέσεις για την ολική ή μερική παροχή της δωρεάν δικαστικής αρωγής ή απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες.

Άρθρο 45

Σε διάδικο που ζητεί σε συμβαλλόμενο κράτος την εκτέλεση αποφάσεως η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, καμιά εγγύηση ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν κατοικεί ή δεν διαμένει στο κράτος εκτελέσεως.

Τμήμα 3**Κοινές διατάξεις****Άρθρο 46**

Ο διάδικος που επικαλείται την αναγνώριση ή ζητεί την εκτέλεση αποφάσεως οφείλει να προσκομίσει :

1. αντίγραφο της απόφασης, το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας·
2. αν πρόκειται για απόφαση ερήμην, το πρωτότυπο ή κυρωμένο αντίγραφο εγγράφου που να αποδεικνύει ότι το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έχει επιδοθεί στον ερημοδικήσαντα διάδικο.

Άρθρο 47

Ο διάδικος που ζητεί την εκτέλεση, οφείλει, επιπλέον να προσκομίσει :

1. κάθε έγγραφο κατάλληλο να αποδείξει ότι, κατά το δίκαιο του κράτους προελεύσεως, η απόφαση είναι εκτελεστή και έχει επιδοθεί·
2. αν συντρέχει περίπτωση, έγγραφο που να αποδεικνύει ότι ο αιτών απολαμβάνει δωρεάν δικαστικής αρωγής στο κράτος προελεύσεως.

Άρθρο 48

Αν δεν προσάγονται τα έγγραφα που μνημονεύονται στο άρθρο 46 σημείο 2 και στο άρθρο 47 σημείο 2, το δικαστήριο μπορεί είτε να ορίσει προθεσμία προσαγωγής τους, είτε να δεχθεί ισοδύναμα έγγραφα, είτε, εφόσον κρίνει ότι έχει επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξει τον αιτούντα από το βάρος αυτό.

Το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την προσαγωγή μεταφράσεως των εγγράφων· η μετάφραση επικυρώνεται από πρόσωπο που, σε ένα από τα συμβαλλόμενα κράτη, έχει αυτή την εξουσία.

Άρθρο 49

Καυιά επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για τα έγγραφα που μνημονεύονται στα άρθρα 46, 47 και στο άρθρο 48 δεύτερη παράγραφος, καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για το διορισμό αντικλήτου.

ΤΙΤΛΟΣ IV**ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ****Άρθρο 50**

Τα δημόσια έγγραφα, που έχουν εκδοθεί και είναι εκτελεστά σε συμβαλλόμενο κράτος περιβάλλονται, κατόπιν αιτήσεως, τον εκτελεστήριο τύπο σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος κατά τη διαδικασία των άρθρων 31 επ. Η αίτηση απερρίπτεται μόνο αν η εκτέλεση του δημόσιου εγγράφου αντίκειται στη δημόσια τάξη του κράτους εκτελέσεως.

Το προσκομιζόμενο έγγραφο πρέπει να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας στο κράτος προελεύσεως.

Οι διατάξεις του τμήματος 3 του τίτλου III εφαρμόζονται εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Άρθρο 51

Συμβιβασμοί που καταρτίζονται ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια δίκης και είναι εκτελεστοί στο κράτος προελεύσεως, είναι εκτελεστοί και στο κράτος εκτελέσεως με τους ίδιους όρους όπως και τα δημόσια έγγραφα.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52

Για να καθορίσει αν διάδικος έχει την κατοικία του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει το εσωτερικό του δίκαιο.

Αν διάδικος δεν έχει κατοικία στο κράτος όπου έχει ασκηθεί η αγωγή, το δικαστήριο, προκειμένου να καθορίσει αν ο διάδικος έχει κατοικία σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, εφαρμόζει το δίκαιο του κράτους αυτού.

Άρθρο 53

Για την εφαρμογή της παρούσας συμβάσεως, η έδρα των εταιριών και νομικών προσώπων εξομοιώνεται προς την κατοικία. Για τον καθορισμό πάντως της έδρας αυτής εφαρμόζονται οι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του δικάζοντος δικαστή.

Για να καθορίσει αν trust έχει την έδρα του στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους σε δικαστήριο του οποίου έχει ασκηθεί η αγωγή, ο δικαστής εφαρμόζει τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 54

Οι διατάξεις της παρούσας συμβάσεως εφαρμόζονται μόνο στις αγωγές που ασκούνται, καθώς και στα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της στο κράτος προελεύσεως, όταν δε ζητείται η αναγνώριση ή η εκτέλεση αποφάσεως ή δημοσίου εγγράφου, στο κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

Αποφάσεις, πάντως, που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως στις σχέσεις μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνώρισεως ή εκτελέσεως κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου III αν οι εφαρμοσθέντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας είναι σύμφωνοι ή με τις διατάξεις του τίτλου II αυτής της συμβάσεως ή με σύμβαση που, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους προελεύσεως και του κράτους αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

Αν, με έγγραφο προγενέστερο της έναρξεως ισχύος της παρούσας συμβάσεως, οι διάδικοι σε διαφορά εκ συμβάσεως είχαν συμφωνήσει ότι εφαρμοστέο δικαιο στη συγκεκριμένη σύμβαση θα είναι το ιρλανδικό δικαιο ή το δικαιο ενός τμήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, τα δικαστήρια της Ιρλανδίας ή του τμήματος αυτού του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρούν την ευχέρεια να εκδικάσουν τη διαφορά αυτή.

Άρθρο 54 α

Επί τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως στη Δανία, στην Ελλάδα, στην Ιρλανδία, στην Ισλανδία, στη Νορβηγία, στη Φινλανδία

και στη Σουηδία αντίστοιχα, η διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα ναυτικού δικαίου σε καθένα από τα κράτη αυτά καθορίζεται όχι μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου ΙΙ, αλλά επίσης σύμφωνα με τις κατωτέρω παραγράφους 1 έως 7. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές θα παύσουν να εφαρμόζονται σε καθένα από τα κράτη αυτά, όταν η διεθνής σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων σχετικών με τη συντηρητική κατάσχεση πλοίων, που υπεγράφη στις Βρυξέλλες, στις 10 Μαΐου 1952, τεθεί σε ισχύ έναντι αυτών.

1. Πρόσωπο που κατοικεί στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να εναχθεί για ναυτική απαίτηση ενώπιον των δικαστηρίων ενός των προαναφερόμενων κρατών, εφόσον το πλοίο που αφορά η απαίτηση ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στην κυριότητά του έχει γίνει αντικείμενο δικαστικής κατασχέσεως στο έδαφος του τελευταίου αυτού κράτους προς εξασφάλιση της απαιτήσεως ή θα μπορούσε να είχε κατασχεθεί εκεί, έχει όμως παρασχεθεί εγγύηση ή άλλου είδους ασφάλεια, στις εξής περιπτώσεις :

α) αν ο ενάγων κατοικεί στο έδαφος του κράτους αυτού, ή

β) αν η ναυτική απαίτηση έχει γεννηθεί στο κράτος αυτό, ή

γ) αν η ναυτική απαίτηση έχει γεννηθεί στη διάρκεια πλοΐ κατά τον οποίο επιβλήθηκε ή θα μπορούσε να είχε επιβληθεί η κατάσχεση, ή

δ) αν η απαίτηση απορρέει από σύγκρουση ή από ζημία που προκάλεσε πλοίο, είτε σε άλλο πλοίο είτε σε πράγματα ή πρόσωπα που βρίσκονται πάνω σ' αυτό, κατά την εκτέλεση ή την παράλειψη εκτελέσεως ελιγμού, ή λόγω παραβάσεως των κανονισμών, ή

ε) αν η απαίτηση έχει γεννηθεί από αρωγή ή διάσωση, ή

στ) αν η απαίτηση είναι ασφαλισμένη με ναυτική υποθήκη ή άλλη εμπράγματα ασφάλεια συμβατικού χαρακτήρα επί του κατασχεθέντος πλοίου.

2. Μπορεί να κατασχεθεί το πλοίο το οποίο αφορά η ναυτική απαίτηση ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στο πρόσωπο που ήταν, κατά το χρόνο γεννήσεως της απαιτήσεως, κύριος του πλοίου εκείνου. Για τις απαιτήσεις, πάντως, που προβλέπονται στην παράγραφο 5 υπό ιε), ιστ) ή ιζ), μπορεί να κατασχεθεί μόνο το πλοίο το οποίο αφορά η απαίτηση.
3. Πλοία θεωρούνται ότι έχουν τον ίδιο κύριο εφόσον όλες οι μερίδες της κυριότητας ανήκουν στα (δίο ή τα ίδια πρόσωπα.
4. Σε περίπτωση ναυλώσεως πλοίου με παράδοση της θαλάσσιας διαχειρίσεως, όταν για ναυτική απαίτηση που αφορά πλοίο ευθύνεται μόνον ο ναυλωτής, μπορεί να κατασχεθεί το πλοίο αυτό ή κάθε άλλο πλοίο που ανήκει στο ναυλωτή αυτόν, κανένα όμως άλλο πλοίο που ανήκει στον κύριο δεν μπορεί να κατασχεθεί με βάση αυτή τη ναυτική απαίτηση. Το ίδιο ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες για τη ναυτική απαίτηση ευθύνεται πρόσωπο άλλο από τον κύριο.
5. Ως "ναυτική απαίτηση", νοείται το δικαίωμα ή η αξίωση που πηγάζει από μια ή περισσότερες από τις εξής αιτίες :
 - α) Ζημίες που προκαλεί πλοίο είτε με σύγκρουση είτε με άλλον τρόπο,
 - β) απόλεια ανθρώπινης ζωής ή σωματικές βλάβες που προκαλούνται από το πλοίο ή συνδέονται με την εκμετάλλευση πλοίου,
 - γ) αρωγή και διάσωση,
 - δ) συμβάσεις σχετικές με τη χρησιμοποίηση ή τη μίσθωση πλοίου με ναυλοσύμφωνο ή με άλλο τρόπο,
 - ε) συμβάσεις σχετικές με τη μεταφορά εμπορευμάτων με πλοίο βάσει ναυλοσυμφώνου, φορτωτικής ή με άλλο τρόπο,

- στ) απώλειες ή ζημιές σε εμπορεύματα και αποσκευές που μεταφέρονται με πλοίο,
- ζ) κοινή αβάρια,
- η) ναυτικό δάνειο,
- θ) ρυμούλκηση,
- ι) πλοήγηση,
- ια) προμήθεια προϊόντων ή υλικών, ανεξάρτητα από τον τόπο, για την εκμετάλλευση ή συντήρηση του πλοίου,
- ιβ) κατασκευή, επισκευή, εξοπλισμό πλοίου ή δαπάνες λιμενισμού,
- ιγ) μισθούς πλοιάρχου, αξιωματικών ή μελών του πληρώματος,
- ιδ) δαπάνες του πλοιάρχου και δαπάνες που ενεργούνται από φορτωτές, ναυλωτές ή πράκτορες για λογαριασμό του πλοίου ή του κυρίου του,
- ιε) διαφορές σχετικές με την κυριότητα πλοίου,
- ιστ) διαφορές μεταξύ συμπλοιοκτητών ως προς την κυριότητα, τη νομή, την εκμετάλλευση ή τα δικαιώματα στο προϊόν εκμεταλλεύσεως του πλοίου που τελεί υπό συμπλοιοκτησία,
- ιζ) ναυτική υποθήκη ή άλλη εμπράγματη ασφάλεια συμβατικού χαρακτήρα σε πλοίο.
6. Στη Δανία, ο όρος "συντηρητική κατάσχεση" καλύπτει, όσον αφορά τις ναυτικές απαιτήσεις των παραπάνω περιπτώσεων (ιε) και (ιστ), το "forbud" εφόσον η διαδικασία αυτή είναι η μόνη δυνατή στη

συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με τα άρθρα 646 ως 653 του Νόμου πολιτικής δικονομίας (Lov om rettsens pleje).

7. Στην Ισλανδία, ο όρος "συντηρητική κατάσταση" καλύπτει, όσον αφορά τις ναυτικές απαιτήσεις των περιπτώσεων που προβλέπονται στο σημείο 5 (ε) και (στ) του παρόντος άρθρου μια "lögbann", όταν η διαδικασία αυτή είναι η μόνη δυνατή για παρόμοια απαίτηση σύμφωνα με το κεφάλαιο III του νόμου περί κατασχέσεως και προσωρινών μέτρων (lög um kyttrentnigu og lögbann).

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 54 β

1. Η παρούσα σύμβαση δεν επηρεάζει την εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η οποία υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 27 Σεπτεμβρίου 1968, και του πρωτοκόλλου για την ερμηνεία της συμβάσεως αυτής από το Δικαστήριο, το οποίο υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουνίου 1971, όπως τροποποιήθηκαν από τις συμβάσεις προσχωρήσεως στην ανωτέρω σύμβαση και στο ανωτέρω πρωτόκολλο από τα προσχωρούντα κράτη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Το σύνολο αυτών των συμβάσεων και το πρωτόκολλο αποκαλούνται στη συνέχεια "σύμβαση των Βρυξελλών".
2. Ωστόσο, η παρούσα σύμβαση εφαρμόζεται οπωσδήποτε :
 - α) σε θέματα διεθνούς δικαιοδοσίας, όταν ο εναγόμενος έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους που δεν είναι μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ή όταν τα άρθρα 16 ή 17 της παρούσας συμβάσεως απονέμουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια αυτού του συμβαλλόμενου κράτους,

- β) σε περίπτωση εκκρεμοδικίας ή συνάφειας όπως προβλέπονται στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας συμβάσεως, όταν έχουν κινηθεί διαδικασίες σε ένα συμβαλλόμενο κράτος που δεν είναι μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και σε ένα συμβαλλόμενο κράτος που είναι μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- γ) σε θέματα αναγνώρισης και εκτελέσεως, όταν είτε το κράτος προελεύσεως είτε το κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως δεν είναι μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
3. Επιπλέον των λόγων που προβλέπονται στον τίτλο III, η αναγνώριση ή η εκτέλεση μπορεί να μην γίνει δεκτή αν η διεθνής δικαιοδοσία στην οποία βασίστηκε η απόφαση διαφέρει από εκείνη που απορρέει από την παρούσα σύμβαση και η αναγνώριση ή εκτέλεση επιδιώκεται κατά διαδίκου ο οποίος έχει κατοικία στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους που δεν είναι μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκτός αν η απόφαση μπορεί να αναγνωριστεί ή εκτελεστεί βάσει οποιουδήποτε κανόνα δικαίου στο κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

Άρθρο 55

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 54, παράγραφος 2 και του άρθρου 56, η παρούσα σύμβαση αντικαθιστά, ως προς τα κράτη μέρη αυτής, τις ακόλουθες μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλόμενων κρατών, συμβάσεις :

- τη σύμβαση μεταξύ της Γαλλίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 15 Ιουνίου 1869,
- τη συνθήκη μεταξύ της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και της Ισπανίας για την αμοιβαία εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Μαδρίτη στις 19 Νοεμβρίου 1896,

- τη σύμβαση μεταξύ της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Γερμανικού Ράϊχ για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Βέρνη στις 2 Νοεμβρίου 1929,
- τη σύμβαση μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στην Κοπεγχάγη στις 16 Μαρτίου 1932,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και της Ιταλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 3 Ιανουαρίου 1933,
- τη σύμβαση μεταξύ της Σουηδίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Στοκχόλμη στις 15 Ιανουαρίου 1936,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων επί υποχρέωσης διατροφής, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 25 Οκτωβρίου 1957,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Βελγίου για την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Βέρνη στις 29 Απριλίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 6 Ιουνίου 1959,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των

δισαιτητικών αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 16 Ιουνίου 1959,

- τη σύμβαση μεταξύ της Αυστρίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Βέρνη στις 16 Δεκεμβρίου 1960,
- τη σύμβαση μεταξύ της Νορβηγίας και του Ηνωμένου Βασιλείου για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση αστικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 12 Ιουνίου 1961,
- τη σύμβαση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 14 Ιουλίου 1961, και το σχετικό πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 6 Μαρτίου 1970,
- τη σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 6 Φεβρουαρίου 1963,
- τη σύμβαση μεταξύ της Γαλλίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 15 Ιουλίου 1966,
- τη σύμβαση μεταξύ του Λουξεμβούργου και της Αυστρίας για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιουλίου 1971,
- τη σύμβαση μεταξύ της Ιταλίας και της Αυστρίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών

συμβιβασμών και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 16 Νοεμβρίου 1971,

- τη σύμβαση μεταξύ της Νορβηγίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και εκτελεστών εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στο Όσλο στις 17 Ιουνίου 1977,
- τη σύμβαση μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας της Νορβηγίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στην Κοπεγχάγη στις 11 Οκτωβρίου 1977,
- τη σύμβαση μεταξύ της Αυστρίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Στοκχόλμη στις 16 Σεπτεμβρίου 1982,
- τη σύμβαση μεταξύ της Αυστρίας και της Ισπανίας για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημόσιων εγγράφων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 17 Φεβρουαρίου 1984,
- τη σύμβαση μεταξύ της Νορβηγίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 21 Μαΐου 1984 και
- τη σύμβαση μεταξύ της Φινλανδίας και της Αυστρίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 17 Νοεμβρίου 1986.

Άρθρο 56

Η συνθήκη και οι συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 55 συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα στα θέματα στα οποία η παρούσα σύμβαση δεν εφαρμόζεται.

Συνεχίζουν να παράγουν αποτελέσματα ως προς τις αποφάσεις που εκδόθηκαν και έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμβάσεως.

Άρθρο 57

1. Η παρούσα σύμβαση δεν θίγει τις συμβάσεις στις οποίες τα συμβαλλόμενα κράτη είναι ή θα γίνουν μέρη και οι οποίες, σε ειδικά θέματα, ρυθμίζουν τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεων.
2. Η παρούσα σύμβαση δεν αποκλείει τη δυνατότητα ενός δικαστηρίου συμβαλλόμενου κράτους που είναι μέρος συμβάσεως η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, να θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία του σύμφωνα με την τελευταία αυτή σύμβαση, ακόμη και αν ο εναγόμενος κατοικεί στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους που δεν είναι μέρος αυτής της συμβάσεως. Το επιληφθέν δικαστήριο εφαρμόζει, σε κάθε περίπτωση, το άρθρο 20 της παρούσας συμβάσεως.
3. Αποφάσεις που εκδίδονται από δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους κατά την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας του βάσει συμβάσεως η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, αναγνωρίζεται και εκτελείται στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη σύμφωνα με τον τίτλο III της παρούσας συμβάσεως.
4. Επιπλέον των λόγων που προβλέπονται στον τίτλο III, η αναγνώριση ή εκτέλεση μπορεί να μην γίνει δεκτή αν το κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος σε σύμβαση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 και το πρόσωπο εναντίον του οποίου επιδιώκεται η αναγνώριση ή η εκτέλεση έχει κατοικία στο κράτος αυτό, εκτός εάν η απόφαση μπορεί να αναγνωριστεί ή εκτελεστεί βάσει οποιουδήποτε άλλου κανόνος δικαίου στο κράτος αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

5. Εάν μία σύμβαση που ανσφέρεται στην παράγραφο 1, και της οποίας μέρη είναι και το κράτος προελεύσεως και το κράτος αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως, καθορίζει τις προϋποθέσεις αναγνωρίσεως ή εκτελέσεως αποφάσεων, εφαρμόζονται αυτές οι προϋποθέσεις. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις της παρούσας συμβάσεως που αφορούν τις διαδικασίες αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αποφάσεων μπορούν να εφαρμόζονται.

Άρθρο 58

(Χωρίς αντικείμενο)

Άρθρο 59

Η παρούσα σύμβαση δεν εμποδίζει συμβαλλόμενο κράτος να αναλάβει έναντι τρίτου κράτους, δυνάμει συμβάσεως αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αποφάσεων, την υποχρέωση να μην αναγνωρίζει απόφαση που έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος κατά εναγομένου που είχε κατοικία ή συνήθη διαμονή στο έδαφος του τρίτου κράτους, εφόσον, σε περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 4, η απόφαση στηρίχθηκε αποκλειστικά σε βάση δικαιοδοσίας προβλεπόμενη στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

Πάντως, συμβαλλόμενο κράτος δεν μπορεί να δεσμευθεί έναντι τρίτου κράτους να μην αναγνωρίζει απόφαση που έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, από δικαστήριο του οποίου η διεθνής δικαιοδοσία θεμελιώνεται στην ύπαρξη ή κατάσχεση από τον ενάγοντα στο κράτος αυτό, περιουσιών στοιχείων του εναγόμενου :

1. αν η αγωγή αφορά την κυριότητα ή τη νομή των περιουσιακών αυτών στοιχείων, έχει ως αίτημα την άδεια διαθέσεώς τους ή συνδέεται με άλλη επίδικη διαφορά αναφερόμενη σ'αυτά,
ή
2. αν τα περιουσιακά στοιχεία συνιστούν την εγγύηση απαιτήσεως που αποτελεί το αντικείμενο της αγωγής.

ΤΙΤΛΟΣ VIII**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 60**

Μπορούν να είναι μέρη στην παρούσα σύμβαση :

- α) κράτη τα οποία, τη στιγμή που η παρούσα σύμβαση ανοίγεται για υπογραφή, είναι μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών,
- β) κράτη τα οποία, μετά το άνοιγμα για υπογραφή της παρούσας συμβάσεως, γίνονται μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών,
- γ) κράτη που καλούνται να προσχωρήσουν σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 σημείο β).

Άρθρο 61

- 1. Η παρούσα σύμβαση ανοίγεται για υπογραφή από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών.
- 2. Η σύμβαση υποβάλλεται για επικύρωση από τα υπογράφοντα κράτη. Τα έγγραφα επικυρώσεως κατατίθενται στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο.
- 3. Η σύμβαση αρχίζει να ισχύει την πρώτη μέρα του τρίτου μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία δύο κράτη, από τα οποία ένα κράτος μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, καταθέτουν τα έγγραφά τους επικυρώσεως.

4. Η σύμβαση παράγει αποτελέσματα έναντι κάθε άλλου κράτους που την υπογράφει την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα μετά την κατάθεση του εγγράφου του επικυρώσεως.

Άρθρο 62

1. Μπορούν να προσχωρήσουν στην παρούσα σύμβαση, μετά την έναρξη ισχύος της :
 - α) τα κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 60 σημείο β),
 - β) άλλα κράτη τα οποία έχουν κληθεί να προσχωρήσουν ύστερα από αίτηση ενός συμβαλλόμενου κράτους προς το κράτος θεματοφύλακα. Το κράτος θεματοφύλακας καλεί το ενδιαφερόμενο κράτος να προσχωρήσει μόνον εάν έχει επιτύχει την ομόφωνη συγκατάθεση των υπογραφόντων κρατών καθώς και των συμβαλλόμενων κρατών που αναφέρονται στο άρθρο 60 σημεία α) και β), αφού προηγουμένως τα έχει ενημερώσει για το περιεχόμενο των γνωστοποιήσεων που σκοπεύει να κάνει το κράτος αυτό κατ'εφαρμογή του άρθρου 63.
2. Αν ένα κράτος που προσχωρεί επιθυμεί να παράσχει διευκρινίσεις κατά την έννοια του πρωτοκόλλου αριθ. 1, αρχίζουν διαπραγματεύσεις για το σκοπό αυτό. Το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο συγκαλεί διάσκεψη διαπραγματεύσεων.
3. Η σύμβαση παράγει τα αποτελέσματά της έναντι κάθε προσχωρούντος κράτους την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου προσχωρήσεως.
4. Πάντως, έναντι προσχωρούντος κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημεία α) ή β), η σύμβαση παράγει αποτελέσματα μόνο στις σχέσεις μεταξύ του προσχωρούντος κράτους και των συμβαλλόμενων κρατών που δεν έχουν προβάλει αντιρρήσεις στην προσχώρηση αυτή πριν από την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου προσχωρήσεως.

Άρθρο 63

Κάθε κράτος που προσχωρεί, οφείλει κατά την κατάθεση του εγγράφου του προσχωρήσεως, να παρέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή των άρθρων 3, 32, 37, 40, 41 και 55 της παρούσας συμβάσεως και τις διευκρινίσεις που συμφωνήθηκαν, ενδεχομένως, κατά τις διαπραγματεύσεις κατά την έννοια του πρωτοκόλλου αριθ. 1.

Άρθρο 64

1. Η παρούσα σύμβαση συνάπτεται για αρχικό χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, σύμφωνα με το άρθρο 61, παράγραφος 3, ακόμα και για τα κράτη που θα την επικυρώσουν ή θα προσχωρήσουν σ'αυτήν μετά από αυτή την ημερομηνία.
2. Κατά τη λήξη της αρχικής πενταετίας, η σύμβαση ανανεώνεται σιωπηρά κάθε έτος.
3. Μόλις εκπνεύσει η αρχική πενταετία, κάθε κράτος μέρος μπορεί οποτεδήποτε να καταγγείλει τη σύμβαση, απευθύνοντας σχετική κοινοποίηση στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο.
4. Η καταγγελία αρχίζει να ισχύει στο τέλος του ημερολογιακού έτους που θα ακολουθήσει την εκπνοή χρονικού διαστήματος έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής από το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο της κοινοποιήσεως της καταγγελίας.

Άρθρο 65

Τα ακόλουθα προσαρτώνται στην παρούσα σύμβαση :

- πρωτόκολλο αριθ. 1, για ορισμένα ζητήματα διεθνούς δικαιοδοσίας, διαδικασίας και εκτελέσεως,

- πρωτόκολλο αριθ. 2, για την ομοιόμορφη ερμηνεία της συμβάσεως,
- πρωτόκολλο αριθ. 3, για την εφαρμογή του άρθρου 57.

Τα πρωτόκολλα αυτά αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συμβάσεως.

Άρθρο 66

Κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί να ζητήσει την αναθεώρηση της παρούσας συμβάσεως. Προς τον σκοπό αυτό, το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο συγκαλεί αναθεωρητική διάσκεψη εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της αιτήσεως αναθεωρήσεως.

Άρθρο 67

Το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο κοινοποιεί στα κράτη που έχουν εκπροσωπηθεί στη Διπλωματική Συνδιάσκεψη του Λουγκάνο και τα κράτη που έχουν προσχωρήσει μεταγενέστερα στη σύμβαση :

- α) την κατάθεση κάθε εγγράφου επικυρώσεως ή προσχωρήσεως,
- β) τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος της παρούσας συμβάσεως έναντι των συμβαλλόμενων κρατών,
- γ) κάθε καταγγελία που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 64,
- δ) κάθε δήλωση που λαμβάνεται κατ'εφαρμογή του άρθρου I α του Πρωτοκόλλου αριθ. 1,
- ε) κάθε δήλωση που λαμβάνεται κατ'εφαρμογή του άρθρου I β του Πρωτοκόλλου αριθ. 1,
- στ) κάθε δήλωση που λαμβάνεται κατ'εφαρμογή του άρθρου IV του Πρωτοκόλλου αριθ. 1,

ζ) κάθε ανακοίνωση που γίνεται κατ'εφαρμογή του άρθρου VI του Πρωτοκόλλου αριθ. 1.

Άρθρο 68

Η παρούσα σύμβαση συντάσσεται σε ένα και μόνο αντίτυπο στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιρλανδική, ισλανδική, ισπανική, ιταλική, νορβηγική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα. Τα δεκατέσσερα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά. Η σύμβαση θα κατατεθεί στο αρχείο του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου, το οποίο θα διαβιβάσει κυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση κάθε κράτους που έχει εκπροσωπηθεί στη Διπλωματική συνδιάσκεψη του Λουγκάνο και στην κυβέρνηση κάθε κράτους που προσχωρεί.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

CONVENTION¹ ON JURISDICTION AND THE ENFORCEMENT OF JUDGMENTS IN CIVIL AND COMMERCIAL MATTERS

PREAMBLE

THE HIGH CONTRACTING PARTIES TO THIS CONVENTION,

ANXIOUS to strengthen in their territories the legal protection of persons therein established,

CONSIDERING that it is necessary for this purpose to determine the international jurisdiction of their courts, to facilitate recognition and to introduce an expeditious procedure for securing the enforcement of judgments, authentic instruments and court settlements,

AWARE of the links between them, which have been sanctioned in the economic field by the free trade agreements concluded between the European Economic Community and the States members of the European Free Trade Association,

TAKING INTO ACCOUNT the Brussels Convention of 27 September 1968 on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters,² as amended by the Accession Conventions³ under the successive enlargements of the European Communities,

¹ Came into force on 1 January 1992, i.e., the first day of the third month following the date on which two States, of which one is a member of the European Communities and the other a member of the European Free Trade Association, had deposited their instruments of ratification with the Government of Switzerland, in accordance with article 61 (3):

<i>Participant</i>	<i>Date of deposit of the instrument of ratification</i>
France*	3 August 1990
Netherlands	23 January 1990
(For the Kingdom in Europe.)	
Switzerland*	18 October 1991

* For the text of the reservations made upon ratification, see p. 834 of this volume.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1262, p. 153.

³ *Ibid.*, vol. 1542, Nos. I-26749 and I-26750, and vol. 1654, No. I-26867.

PERSUADED that the extension of the principles of that Convention to the States parties to this instrument will strengthen legal and economic cooperation in Europe,

DESIRING to ensure as uniform an interpretation as possible of this instrument,

HAVE in this spirit DECIDED to conclude this Convention and

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

TITLE I

SCOPE

Article 1

This Convention shall apply in civil and commercial matters whatever the nature of the court or tribunal. It shall not extend, in particular, to revenue, customs or administrative matters.

The Convention shall not apply to:

1. the status or legal capacity of natural persons, rights in property arising out of a matrimonial relationship, wills and succession;
2. bankruptcy, proceedings relating to the winding-up of insolvent companies or other legal persons, judicial arrangements, compositions and analogous proceedings;
3. social security;
4. arbitration.

TITLE II**JURISDICTION****Section 1****General provisions****Article 2**

Subject to the provisions of this Convention, persons domiciled in a Contracting State shall, whatever their nationality, be sued in the courts of that State.

Persons who are not nationals of the State in which they are domiciled shall be governed by the rules of jurisdiction applicable to nationals of that State.

Article 3

Persons domiciled in a Contracting State may be sued in the courts of another Contracting State only by virtue of the rules set out in Sections 2 to 6 of this Title.

In particular the following provisions shall not be applicable as against them:

- in Belgium: Article 15 of the civil code (Code civil - Burgerlijk Wetboek) and Article 638 of the judicial code (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek),
- in Denmark: Article 246(2) and (3) of the law on civil procedure (Lov om retsens pleje),
- in the Federal Republic of Germany: Article 23 of the code of civil procedure (Zivilprozessordnung),

- in Greece: Article 40 of the code of civil procedure (Κώδικας πολιτικής δικονομίας),
- in France: Articles 14 and 15 of the civil code (Code civil),
- in Ireland: the rules which enable jurisdiction to be founded on the document instituting the proceedings having been served on the defendant during his temporary presence in Ireland,
- in Iceland: Article 77 of the Civil Proceedings Act (lög um meðferð einkamála í héraði),
- in Italy: Articles 2 and 4, Nos 1 and 2 of the code of civil procedure (Codice di procedura civile),
- in Luxembourg: Articles 14 and 15 of the civil code (Code civil),
- in the Netherlands: Articles 126(3) and 127 of the code of civil procedure (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering),
- in Norway: Section 32 of the Civil Proceedings Act (tvistemålsloven),
- in Austria: Article 99 of the Law on Court Jurisdiction (Jurisdiktionsnorm)
- in Portugal: Articles 65(1)(c), 65(2) and 65A(c) of the code of civil procedure (Código de Processo Civil) and Article 11 of the code of labour procedure (Código de Processo de Trabalho),
- in Switzerland: le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro within the meaning of Article 4 of the loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato,

- in Finland: the second, third and fourth sentences of Section 1 of Chapter 10 of the Code of Judicial Procedure (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),
- in Sweden: the first sentence of Section 3 of Chapter 10 of the Code of Judicial Procedure (Rättegångsbalken),
- in the United Kingdom: the rules which enable jurisdiction to be founded on:
 - (a) the document instituting the proceedings having been served on the defendant during his temporary presence in the United Kingdom; or
 - (b) the presence within the United Kingdom of property belonging to the defendant; or
 - (c) the seizure by the plaintiff of property situated in the United Kingdom.

Article 4

If the defendant is not domiciled in a Contracting State, the jurisdiction of the courts of each Contracting State shall, subject to the provisions of Article 16, be determined by the law of that State.

As against such a defendant, any person domiciled in a Contracting State may, whatever his nationality, avail himself in that State of the rules of jurisdiction there in force, and in particular those specified in the second paragraph of Article 3, in the same way as the nationals of that State.

Section 2**Special jurisdiction****Article 5**

A person domiciled in a Contracting State may, in another Contracting State, be sued:

1. in matters relating to a contract, in the courts for the place of performance of the obligation in question; in matters relating to individual contracts of employment, this place is that where the employee habitually carries out his work, or if the employee does not habitually carry out his work in any one country, this place shall be the place of business through which he was engaged;
2. in matters relating to maintenance, in the courts for the place where the maintenance creditor is domiciled or habitually resident or, if the matter is ancillary to proceedings concerning the status of a person, in the court which, according to its own law, has jurisdiction to entertain those proceedings, unless that jurisdiction is based solely on the nationality of one of the parties;
3. in matters relating to tort, delict or quasi-delict, in the courts for the place where the harmful event occurred;
4. as regards a civil claim for damages or restitution which is based on an act giving rise to criminal proceedings, in the court seised of those proceedings, to the extent that that court has jurisdiction under its own law to entertain civil proceedings;
5. as regards a dispute arising out of the operations of a branch, agency or other establishment, in the courts for the place in which the branch, agency or other establishment is situated;

6. in his capacity as settlor, trustee or beneficiary of a trust created by the operation of a statute, or by a written instrument, or created orally and evidenced in writing, in the courts of the Contracting State in which the trust is domiciled;
7. as regards a dispute concerning the payment of remuneration claimed in respect of the salvage of a cargo or freight, in the court under the authority of which the cargo or freight in question:
 - (a) has been arrested to secure such payment,
or
 - (b) could have been so arrested, but bail or other security has been given;

provided that this provision shall apply only if it is claimed that the defendant has an interest in the cargo or freight or had such an interest at the time of salvage.

Article 6

A person domiciled in a Contracting State may also be sued:

1. where he is one of a number of defendants, in the courts for the place where any one of them is domiciled;
2. as a third party in an action on a warranty or guarantee or in any other third party proceedings, in the court seised of the original proceedings, unless these were instituted solely with the object of removing him from the jurisdiction of the court which would be competent in his case;
3. on a counterclaim arising from the same contract or facts on which the original claim was based, in the court in which the original claim is pending;

4. in matters relating to a contract, if the action may be combined with an action against the same defendant in matters relating to rights in rem in immovable property, in the court of the Contracting State in which the property is situated.

Article 6A

Where by virtue of this Convention a court of a Contracting State has jurisdiction in actions relating to liability arising from the use or operation of a ship, that court, or any other court substituted for this purpose by the internal law of that State, shall also have jurisdiction over claims for limitation of such liability.

Section 3

Jurisdiction in matters relating to insurance

Article 7

In matters relating to insurance, jurisdiction shall be determined by this section, without prejudice to the provisions of Articles 4 and 5(5).

Article 8

An insurer domiciled in a Contracting State may be sued:

1. in the courts of the State where he is domiciled, or
2. in another Contracting State, in the courts for the place where the policy-holder is domiciled, or
3. if he is a co-insurer, in the courts of a Contracting State in which proceedings are brought against the leading insurer.

An insurer who is not domiciled in a Contracting State but has a branch, agency or other establishment in one of the Contracting States shall, in

disputes arising out of the operations of the branch, agency or establishment, be deemed to be domiciled in that State.

Article 9

In respect of liability insurance or insurance of immovable property, the insurer may in addition be sued in the courts for the place where the harmful event occurred. The same applies if movable and immovable property are covered by the same insurance policy and both are adversely affected by the same contingency.

Article 10

In respect of liability insurance, the insurer may also, if the law of the court permits it, be joined in proceedings which the injured party has brought against the insured.

The provisions of Articles 7, 8 and 9 shall apply to actions brought by the injured party directly against the insurer, where such direct actions are permitted.

If the law governing such direct actions provides that the policy-holder or the insured may be joined as a party to the action, the same court shall have jurisdiction over them.

Article 11

Without prejudice to the provisions of the third paragraph of Article 10, an insurer may bring proceedings only in the courts of the Contracting State in which the defendant is domiciled, irrespective of whether he is the policy-holder, the insured or a beneficiary.

The provisions of this Section shall not affect the right to bring a counterclaim in the court in which, in accordance with this Section, the original claim is pending.

Article 12

The provisions of this Section may be departed from only by an agreement on jurisdiction:

1. which is entered into after the dispute has arisen, or
2. which allows the policy-holder, the insured or a beneficiary to bring proceedings in courts other than those indicated in this Section, or
3. which is concluded between a policy-holder and an insurer, both of whom are at the time of conclusion of the contract domiciled or habitually resident in the same Contracting State, and which has the effect of conferring jurisdiction on the courts of that State even if the harmful event were to occur abroad, provided that such an agreement is not contrary to the law of that State, or
4. which is concluded with a policy-holder who is not domiciled in a Contracting State, except in so far as the insurance is compulsory or relates to immovable property in a Contracting State, or
5. which relates to a contract of insurance in so far as it covers one or more of the risks set out in Article 12A.

Article 12A

The following are the risks referred to in Article 12(5):

1. any loss of or damage to
 - (a) sea-going ships, installations situated off-shore or on the high seas, or aircraft, arising from perils which relate to their use for commercial purposes,
 - (b) goods in transit other than passengers' baggage where the transit consists of or includes carriage by such ships or aircraft;

2. any liability, other than for bodily injury to passengers or loss of or damage to their baggage,
 - (a) arising out of the use or operation of ships, installations or aircraft as referred to in (1)(a) above in so far as the law of the Contracting State in which such aircraft are registered does not prohibit agreements on jurisdiction regarding insurance of such risks,
 - (b) for loss or damage caused by goods in transit as described in (1)(b) above;
3. any financial loss connected with the use or operation of ships, installations or aircraft as referred to in (1)(a) above, in particular loss of freight or charter-hire;
4. any risk or interest connected with any of those referred to in (1) to (3) above.

Section 4

Jurisdiction over consumer contracts

Article 13

In proceedings concerning a contract concluded by a person for a purpose which can be regarded as being outside his trade or profession, hereinafter called "the consumer", jurisdiction shall be determined by this Section, without prejudice to the provisions of Articles 4 and 5(5), if it is:

1. a contract for the sale of goods on instalment credit terms, or
2. a contract for a loan repayable by instalments, or for any other form of credit, made to finance the sale of goods, or

3. any other contract for the supply of goods or a contract for the supply of services, and

(a) in the State of the consumer's domicile the conclusion of the contract was preceded by a specific invitation addressed to him or by advertising, and

(b) the consumer took in that State the steps necessary for the conclusion of the contract.

Where a consumer enters into a contract with a party who is not domiciled in a Contracting State but has a branch, agency or other establishment in one of the Contracting States, that party shall, in disputes arising out of the operations of the branch, agency or establishment, be deemed to be domiciled in that State.

This Section shall not apply to contracts of transport.

Article 14

A consumer may bring proceedings against the other party to a contract either in the courts of the Contracting State in which that party is domiciled or in the courts of the Contracting State in which he is himself domiciled.

Proceedings may be brought against a consumer by the other party to the contract only in the courts of the Contracting State in which the consumer is domiciled.

These provisions shall not affect the right to bring a counterclaim in the court in which, in accordance with this Section, the original claim is pending.

Article 15

The provisions of this Section may be departed from only by an agreement:

1. which is entered into after the dispute has arisen, or
2. which allows the consumer to bring proceedings in courts other than those indicated in this Section, or
3. which is entered into by the consumer and the other party to the contract, both of whom are at the time of conclusion of the contract domiciled or habitually resident in the same Contracting State, and which confers jurisdiction on the courts of that State, provided that such an agreement is not contrary to the law of that State.

Section 5**Exclusive jurisdiction****Article 16**

The following courts shall have exclusive jurisdiction, regardless of domicile:

1. (a) in proceedings which have as their object rights in rem in immovable property or tenancies of immovable property, the courts of the Contracting State in which the property is situated;

(b) however, in proceedings which have as their object tenancies of immovable property concluded for temporary private use for a maximum period of six consecutive months, the courts of the Contracting State in which the defendant is domiciled shall also have jurisdiction, provided that the tenant is a natural person and neither party is domiciled in the Contracting State in which the property is situated;
2. in proceedings which have as their object the validity of the constitution, the nullity or the dissolution of companies or other legal persons or associations of natural or legal persons, or the decisions of their organs, the courts of the Contracting State in which the company, legal person or association has its seat;

3. in proceedings which have as their object the validity of entries in public registers, the courts of the Contracting State in which the register is kept;
4. in proceedings concerned with the registration or validity of patents, trade marks, designs, or other similar rights required to be deposited or registered, the courts of the Contracting State in which the deposit or registration has been applied for, has taken place or is under the terms of an international convention deemed to have taken place;
5. in proceedings concerned with the enforcement of judgments, the courts of the Contracting State in which the judgment has been or is to be enforced.

Section 6

Prorogation of jurisdiction

Article 17

1. If the parties, one or more of whom is domiciled in a Contracting State, have agreed that a court or the courts of a Contracting State are to have jurisdiction to settle any disputes which have arisen or which may arise in connection with a particular legal relationship, that court or those courts shall have exclusive jurisdiction. Such an agreement conferring jurisdiction shall be either:
 - (a) in writing or evidenced in writing, or
 - (b) in a form which accords with practices which the parties have established between themselves, or
 - (c) in international trade or commerce, in a form which accords with a usage of which the parties are or ought to have been aware and which in such trade or commerce is widely known to, and regularly observed by, parties to contracts of the type involved in the particular trade or commerce concerned.

Where such an agreement is concluded by parties, none of whom is domiciled in a Contracting State, the courts of other Contracting States shall have no jurisdiction over their disputes unless the court or courts chosen have declined jurisdiction.

2. The court or courts of a Contracting State on which a trust instrument has conferred jurisdiction shall have exclusive jurisdiction in any proceedings

brought against a settlor, trustee or beneficiary, if relations between these persons or their rights or obligations under the trust are involved.

3. Agreements or provisions of a trust instrument conferring jurisdiction shall have no legal force if they are contrary to the provisions of Articles 12 or 15, or if the courts whose jurisdiction they purport to exclude have exclusive jurisdiction by virtue of Article 16.
4. If an agreement conferring jurisdiction was concluded for the benefit of only one of the parties, that party shall retain the right to bring proceedings in any other court which has jurisdiction by virtue of this Convention.
5. In matters relating to individual contracts of employment an agreement conferring jurisdiction shall have legal force only if it is entered into after the dispute has arisen.

Article 18

Apart from jurisdiction derived from other provisions of this Convention, a court of a Contracting State before whom a defendant enters an appearance shall have jurisdiction. This rule shall not apply where appearance was entered solely to contest the jurisdiction, or where another court has exclusive jurisdiction by virtue of Article 16.

Section 7

Examination as to jurisdiction and admissibility

Article 19

Where a court of a Contracting State is seised of a claim which is principally concerned with a matter over which the courts of another Contracting State have exclusive jurisdiction by virtue of Article 16, it shall declare of its own motion that it has no jurisdiction.

Article 20

Where a defendant domiciled in one Contracting State is sued in a court of another Contracting State and does not enter an appearance, the court shall declare of its own motion that it has no jurisdiction unless its jurisdiction is derived from the provisions of this Convention.

The court shall stay the proceedings so long as it is not shown that the defendant has been able to receive the document instituting the proceedings or an equivalent document in sufficient time to enable him to arrange for his defence, or that all necessary steps have been taken to this end.

The provisions of the foregoing paragraph shall be replaced by those of Article 15 of the Hague Convention of 15 November 1965 on the service abroad of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters,¹ if the document instituting the proceedings or notice thereof had to be transmitted abroad in accordance with that Convention.

Section 8**Lis Pendens - related actions****Article 21**

Where proceedings involving the same cause of action and between the same parties are brought in the courts of different Contracting States, any court other than the court first seised shall of its own motion stay its proceedings until such time as the jurisdiction of the court first seised is established.

Where the jurisdiction of the court first seised is established, any court other than the court first seised shall decline jurisdiction in favour of that court.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 658, p. 163.

Article 22

Where related actions are brought in the courts of different Contracting States, any court other than the court first seised may, while the actions are pending at first instance, stay its proceedings.

A court other than the court first seised may also, on the application of one of the parties, decline jurisdiction if the law of that court permits the consolidation of related actions and the court first seised has jurisdiction over both actions.

For the purposes of this Article, actions are deemed to be related where they are so closely connected that it is expedient to hear and determine them together to avoid the risk of irreconcilable judgments resulting from separate proceedings.

Article 23

Where actions come within the exclusive jurisdiction of several courts, any court other than the court first seised shall decline jurisdiction in favour of that court.

Section 9**Provisional, including protective, measures****Article 24**

Application may be made to the courts of a Contracting State for such provisional, including protective, measures as may be available under the law of that State, even if, under this Convention, the courts of another Contracting State have jurisdiction as to the substance of the matter.

TITLE III**RECOGNITION AND ENFORCEMENT****Article 25**

For the purposes of this Convention, "judgment" means any judgment given by a court or tribunal of a Contracting State, whatever the judgment may be called, including a decree, order, decision or writ of execution, as well as the determination of costs or expenses by an officer of the court.

Section 1**Recognition****Article 26**

A judgment given in a Contracting State shall be recognised in the other Contracting States without any special procedure being required.

Any interested party who raises the recognition of a judgment as the principal issue in a dispute may, in accordance with the procedures provided for in Sections 2 and 3 of this Title, apply for a decision that the judgment be recognised.

If the outcome of proceedings in a court of a Contracting State depends on the determination of an incidental question of recognition that court shall have jurisdiction over that question.

Article 27

A judgment shall not be recognised:

1. if such recognition is contrary to public policy in the State in which recognition is sought;

2. where it was given in default of appearance, if the defendant was not duly served with the document which instituted the proceedings or with an equivalent document in sufficient time to enable him to arrange for his defence;
3. if the judgment is irreconcilable with a judgment given in a dispute between the same parties in the State in which recognition is sought;
4. if the court of the State of origin, in order to arrive at its judgment, has decided a preliminary question concerning the status or legal capacity of natural persons, rights in property arising out of a matrimonial relationship, wills or succession in a way that conflicts with a rule of the private international law of the State in which the recognition is sought, unless the same result would have been reached by the application of the rules of private international law of that State;
5. if the judgment is irreconcilable with an earlier judgment given in a non-contracting State involving the same cause of action and between the same parties, provided that this latter judgment fulfils the conditions necessary for its recognition in the State addressed.

Article 28

Moreover, a judgment shall not be recognised if it conflicts with the provisions of Sections 3, 4 or 5 of Title II or in a case provided for in Article 59.

A judgment may furthermore be refused recognition in any case provided for in Article 54B(3) or 57(4).

In its examination of the grounds of jurisdiction referred to in the foregoing paragraphs, the court or authority applied to shall be bound by the findings of fact on which the court of the State of origin based its jurisdiction.

Subject to the provisions of the first and second paragraphs, the jurisdiction of the court of the State of origin may not be reviewed; the test of public policy referred to in Article 27(1) may not be applied to the rules relating to jurisdiction.

Article 29

Under no circumstances may a foreign judgment be reviewed as to its substance.

Article 30

A court of a Contracting State in which recognition is sought of a judgment given in another Contracting State may stay the proceedings if an ordinary appeal against the judgment has been lodged.

A court of a Contracting State in which recognition is sought of a judgment given in Ireland or the United Kingdom may stay the proceedings if enforcement is suspended in the State of origin by reason of an appeal.

Section 2**Enforcement****Article 31**

A judgment given in a Contracting State and enforceable in that State shall be enforced in another Contracting State when, on the application of any interested party, it has been declared enforceable there.

However, in the United Kingdom, such a judgment shall be enforced in England and Wales, in Scotland, or in Northern Ireland when, on the application of any interested party, it has been registered for enforcement in that part of the United Kingdom.

Article 32

1. The application shall be submitted:

- in Belgium, to the tribunal de première instance or rechtbank van eerste aanleg,
- in Denmark, to the byret,

- in the Federal Republic of Germany, to the presiding judge of a chamber of the Landgericht,
- in Greece, to the μονομελής πρωτοδικείο,
- in Spain, to the Juzgado de Primera Instancia,
- in France, to the presiding judge of the tribunal de grande instance,
- in Ireland, to the High Court,
- in Iceland, to the héraðsdómari,
- in Italy, to the corte d'appello,
- in Luxembourg, to the presiding judge of the tribunal d'arrondissement,
- in the Netherlands, to the presiding judge of the arrondissementsrechtbank,
- in Norway, to the herredsrett or byrett as namsrett,
- in Austria, to the Landesgericht or the Kreisgericht,
- in Portugal, to the Tribunal Judicial de Circulo,
- in Switzerland:
 - (a) in respect of judgments ordering the payment of a sum of money, to the juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione, within the framework of the procedure governed by Articles 80 and 81 of the loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento,

(b) in respect of judgments ordering a performance other than the payment of a sum of money, to the juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Volletreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur,

- in Finland, to the ulosotonhaltija/överexekutor,

- in Sweden, to the Svea hovrätt,

- in the United Kingdom:

(a) in England and Wales, to the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment to the Magistrates' Court on transmission by the Secretary of State.

(b) in Scotland, to the Court of Session, or in the case of a maintenance judgment to the Sheriff Court on transmission by the Secretary of State;

(c) in Northern Ireland, to the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment to the Magistrates' Court on transmission by the Secretary of State.

2. The jurisdiction of local courts shall be determined by reference to the place of domicile of the party against whom enforcement is sought. If he is not domiciled in the State in which enforcement is sought, it shall be determined by reference to the place of enforcement.

Article 33

The procedure for making the application shall be governed by the law of the State in which enforcement is sought.

The applicant must give an address for service of process within the area of jurisdiction of the court applied to. However, if the law of the State in which enforcement is sought does not provide for the furnishing of such an address, the applicant shall appoint a representative ad litem.

The documents referred to in Articles 46 and 47 shall be attached to the application.

Article 34

The court applied to shall give its decision without delay; the party against whom enforcement is sought shall not at this stage of the proceedings be entitled to make any submissions on the application.

The application may be refused only for one of the reasons specified in Articles 27 and 28.

Under no circumstances may the foreign judgment be reviewed as to its substance.

Article 35

The appropriate officer of the court shall without delay bring the decision given on the application to the notice of the applicant in accordance with the procedure laid down by the law of the State in which enforcement is sought.

Article 36

If enforcement is authorised, the party against whom enforcement is sought may appeal against the decision within one month of service thereof.

If that party is domiciled in a Contracting State other than that in which the decision authorising enforcement was given, the time for appealing shall be two months and shall run from the date of service, either on him in person or at his residence. No extension of time may be granted on account of distance.

Article 37

1. An appeal against the decision authorising enforcement shall be lodged in accordance with the rules governing procedure in contentious matters:

- in Belgium, with the tribunal de première instance or rechtbank van eerste aanleg,
- in Denmark, with the landsret,
- in the Federal Republic of Germany, with the Oberlandesgericht,
- in Greece, with the ἀρειτσίο,
- in Spain, with the Audiencia Provincial
- in France, with the cour d'appel,
- in Ireland, with the High Court,
- in Iceland, with the héraðsdómari,
- in Italy, with the corte d'appello,
- in Luxembourg, with the Cour supérieure de justice sitting as a court of civil appeal,
- in the Netherlands, with the arrondissementsrechtbank,
- in Norway, with the lagmannsrett,
- in Austria, with the Landesgericht or the Kreisgericht,
- in Portugal, with the Tribunal da Relação,

- in Switzerland, with the tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
- in Finland, with the hovioikeus/hovrätt,
- in Sweden, with the Svea hovrätt,
- in the United Kingdom:
 - (a) in England and Wales, with the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment with the Magistrates' Court,
 - (b) in Scotland, with the Court of Session, or in the case of a maintenance judgment with the Sheriff Court,
 - (c) in Northern Ireland, with the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment with the Magistrates' Court.

2. The judgment given on the appeal may be contested only:

- in Belgium, Greece, Spain, France, Italy, Luxembourg and in the Netherlands, by an appeal in cassation,
- in Denmark, by an appeal to the højesteret, with the leave of the Minister of Justice,
- in the Federal Republic of Germany, by a Rechtsbeschwerde,
- in Ireland, by an appeal on a point of law to the Supreme Court,
- in Iceland, by an appeal to the Hæstiréttur,
- in Norway, by an appeal (kjæremål or anke) to the Høyesteretts Kjæremålsutvalg or Høyesterett,

- in Austria, in the case of an appeal, by a Revisionsrekurs and, in the case of opposition proceedings, by a Berufung with the possibility of a Revision,
- in Portugal, by an appeal on a point of law,
- in Switzerland, by a recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- in Finland, by an appeal to the korkein oikeus/högsta domstolen,
- in Sweden, by an appeal to the högsta domstolen,
- in the United Kingdom, by a single further appeal on a point of law.

Article 38

The court with which the appeal under the first paragraph of Article 37 is lodged may, on the application of the appellant, stay the proceedings if an ordinary appeal has been lodged against the judgment in the State of origin or if the time for such an appeal has not yet expired; in the latter case, the court may specify the time within which such an appeal is to be lodged.

Where the judgment was given in Ireland or the United Kingdom, any form of appeal available in the State of origin shall be treated as an ordinary appeal for the purposes of the first paragraph.

The court may also make enforcement conditional on the provision of such security as it shall determine.

Article 39

During the time specified for an appeal pursuant to Article 36 and until any such appeal has been determined, no measures of enforcement may be

taken other than protective measures taken against the property of the party against whom enforcement is sought.

The decision authorising enforcement shall carry with it the power to proceed to any such protective measures.

Article 40

1. If the application for enforcement is refused, the applicant may appeal:

- in Belgium, to the cour d'appel or hof van beroep,
- in Denmark, to the landsret,
- in the Federal Republic of Germany, to the Oberlandesgericht,
- in Greece, to the *εφετείο*,
- in Spain, to the Audiencia Provincial,
- in France, to the cour d'appel,
- in Ireland, to the High Court,
- in Iceland, to the *héraðsdómari*,
- in Italy, to the corte d'appello,
- in Luxembourg, to the Cour supérieure de justice sitting as a court of civil appeal,
- in the Netherlands, to the gerechtshof,
- in Norway, to the lagmannsrett,
- in Austria, to the Landesgericht or the Kreisgericht,

- in Portugal, to the Tribunal da Relação,
 - in Switzerland, to the tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
 - in Finland, to the hovioikeus/hovrätt,
 - in Sweden, to the Svea hovrätt,
 - in the United Kingdom:
 - (a) in England and Wales, to the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment to the Magistrates' Court,
 - (b) in Scotland, to the Court of Session, or in the case of a maintenance judgment to the Sheriff Court,
 - (c) in Northern Ireland, to the High Court of Justice, or in the case of a maintenance judgment to the Magistrates' Court.
2. The party against whom enforcement is sought shall be summoned to appear before the appellate court. If he fails to appear, the provisions of the second and third paragraphs of Article 20 shall apply even where he is not domiciled in any of the Contracting States.

Article 41

A judgment given on an appeal provided for in Article 40 may be contested only:

- in Belgium, Greece, Spain, France, Italy, Luxembourg and in the Netherlands, by an appeal in cassation,
- in Denmark, by an appeal to the højesteret, with the leave of the Minister of Justice,
- in the Federal Republic of Germany, by a Rechtsbeschwerde,

- in Ireland, by an appeal on a point of law to the Supreme Court,
- in Iceland, by an appeal to the Hæstiréttur,
- in Norway, by an appeal (kjæremål or anke) to the Høyesteretts kjæremålsutvalg or Høyesterett,
- in Austria, by a Revisionsrekurs,
- in Portugal, by an appeal on a point of law,
- in Switzerland, by a recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- in Finland, by an appeal to the korkein oikeus/högsta domstolen,
- in Sweden, by an appeal to the högsta domstolen,
- in the United Kingdom, by a single further appeal on a point of law.

Article 42

Where a foreign judgment has been given in respect of several matters and enforcement cannot be authorised for all of them, the court shall authorise enforcement for one or more of them.

An applicant may request partial enforcement of a judgment.

Article 43

A foreign judgment which orders a periodic payment by way of a penalty shall be enforceable in the State in which enforcement is sought only if the amount of the payment has been finally determined by the courts of the State of origin.

Article 44

An applicant who, in the State of origin, has benefited from complete or partial legal aid or exemption from costs or expenses, shall be entitled, in the procedures provided for in Articles 32 to 35, to benefit from the most favourable legal aids or the most extensive exemption from costs or expenses provided for by the law of the State addressed.

However, an applicant who requests the enforcement of a decision given by an administrative authority in Denmark or in Iceland in respect of a maintenance order may, in the State addressed, claim the benefits referred to in the first paragraph if he presents a statement from, respectively, the Danish Ministry of Justice or the Icelandic Ministry of Justice to the effect that he fulfils the economic requirements to qualify for the grant of complete or partial legal aid or exemption from costs or expenses.

Article 45

No security, bond or deposit, however described, shall be required of a party who in one Contracting State applies for enforcement of a judgment given in another Contracting State on the ground that he is a foreign national or that he is not domiciled or resident in the State in which enforcement is sought.

Section 3

Common provisions

Article 46

A party seeking recognition or applying for enforcement of a judgment shall produce :

1. a copy of the judgment which satisfies the conditions necessary to establish its authenticity;

2. in the case of a judgment given in default, the original or a certified true copy of the document which establishes that the party in default was served with the document instituting the proceedings or with an equivalent document.

Article 47

A party applying for enforcement shall also produce :

1. documents which establish that, according to the law of the State of origin, the judgment is enforceable and has been served;
2. where appropriate, a document showing that the applicant is in receipt of legal aid in the State of origin.

Article 48

If the documents specified in Article 46(2) and Article 47(2) are not produced, the court may specify a time for their production, accept equivalent documents or, if it considers that it has sufficient information before it, dispense with their production.

If the court so requires, a translation of the documents shall be produced; the translation shall be certified by a person qualified to do so in one of the Contracting States.

Article 49

No legalisation or other similar formality shall be required in respect of the documents referred to in Articles 46 or 47 or the second paragraph of Article 48, or in respect of a document appointing a representative ad litem.

TITLE IV**AUTHENTIC INSTRUMENTS AND COURT SETTLEMENTS****Article 50**

A document which has been formally drawn up or registered as an authentic instrument and is enforceable in one Contracting State shall, in another Contracting State, be declared enforceable there, on application made in accordance with the procedures provided for in Article 31 et seq. The application may be refused only if enforcement of the instrument is contrary to public policy in the State addressed.

The instrument produced must satisfy the conditions necessary to establish its authenticity in the State of origin.

The provisions of Section 3 of Title III shall apply as appropriate.

Article 51

A settlement which has been approved by a court in the course of proceedings and is enforceable in the State in which it was concluded shall be enforceable in the State addressed under the same conditions as authentic instruments.

TITLE V**GENERAL PROVISIONS****Article 52**

In order to determine whether a party is domiciled in the Contracting State whose courts are seised of a matter, the Court shall apply its internal law.

If a party is not domiciled in the State whose courts are seised of the matter, then, in order to determine whether the party is domiciled in another Contracting State, the court shall apply the law of that State.

Article 53

For the purposes of this Convention, the seat of a company or other legal person or association of natural or legal persons shall be treated as its domicile. However, in order to determine that seat, the court shall apply its rules of private international law.

In order to determine whether a trust is domiciled in the Contracting State whose courts are seised of the matter, the court shall apply its rules of private international law.

TITLE VI

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 54

The provisions of this Convention shall apply only to legal proceedings instituted and to documents formally drawn up or registered as authentic instruments after its entry into force in the State of origin and, where recognition or enforcement of a judgment or authentic instrument is sought, in the State addressed.

However, judgments given after the date of entry into force of this Convention between the State of origin and the State addressed in proceedings instituted before that date shall be recognised and enforced in accordance with the provisions of Title III if jurisdiction was founded upon rules which accorded with those provided for either in Title II of this Convention or in a convention concluded between the State of origin and the State addressed which was in force when the proceedings were instituted.

If the parties to a dispute concerning a contract had agreed in writing before the entry into force of this Convention that the contract was to be governed by the law of Ireland or of a part of the United Kingdom, the courts of Ireland or of that part of the United Kingdom shall retain the right to exercise jurisdiction in the dispute.

Article 54A

For a period of three years from the entry into force of this Convention for Denmark, Greece, Ireland, Iceland, Norway, Finland and Sweden, respectively, jurisdiction in maritime matters shall be determined in these States not only in accordance with the provisions of Title II, but also in accordance with the provisions of paragraphs 1 to 7 following. However, upon the entry into force of the International Convention relating to the arrest of sea-going ships, signed at Brussels on 10 May 1952,¹ for one of these States, these provisions shall cease to have effect for that State.

1. A person who is domiciled in a Contracting State may be sued in the courts of one of the States mentioned above in respect of a maritime claim if the ship to which the claim relates or any other ship owned by him has been arrested by judicial process within the territory of the latter State to secure the claim, or could have been so arrested there but bail or other security has been given, and either:
 - (a) the claimant is domiciled in the latter State, or
 - (b) the claim arose in the latter State, or
 - (c) the claim concerns the voyage during which the arrest was made or could have been made, or
 - (d) the claim arises out of a collision or out of damage caused by a ship to another ship or to goods or persons on board either ship,

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 439, p. 193.

either by the execution or non-execution of a manoeuvre or by the non-observance of regulations, or

(e) the claim is for salvage, or

(f) the claim is in respect of a mortgage or hypothecation of the ship arrested.

2. A claimant may arrest either the particular ship to which the maritime claim relates, or any other ship which is owned by the person who was, at the time when the maritime claim arose, the owner of the particular ship. However, only the particular ship to which the maritime claim relates may be arrested in respect of the maritime claims set out in (5)(o), (p) or (q) of this Article.

3. Ships shall be deemed to be in the same ownership when all the shares therein are owned by the same person or persons.

4. When in the case of a charter by demise of a ship the charterer alone is liable in respect of a maritime claim relating to that ship, the claimant may arrest that ship or any other ship owned by the charterer, but no other ship owned by the owner may be arrested in respect of such claim. The same shall apply to any case in which a person other than the owner of a ship is liable in respect of a maritime claim relating to that ship.

5. The expression "maritime claim" means a claim arising out of one or more of the following:

(a) damage caused by any ship either in collision or otherwise;

(b) loss of life or personal injury caused by any ship or occurring in connection with the operation on any ship;

(c) salvage;

- (d) agreement relating to the use or hire of any ship whether by charterparty or otherwise;
 - (e) agreement relating to the carriage of goods in any ship whether by charterparty or otherwise;
 - (f) loss of or damage to goods including baggage carried in any ship;
 - (g) general average;
 - (h) bottomry;
 - (i) towage;
 - (j) pilotage;
 - (k) goods or materials wherever supplied to a ship for her operation or maintenance;
 - (l) construction, repair or equipment of any ship or dock charges and dues;
 - (m) wages of masters, officers or crew;
 - (n) master's disbursements, including disbursements made by shippers, charterers or agents on behalf of a ship or her owner;
 - (o) dispute as to the title to or ownership of any ship;
 - (p) disputes between co-owners of any ship as to the ownership, possession, employment or earnings of that ship;
 - (q) the mortgage or hypothecation of any ship.
6. In Denmark, the expression "arrest" shall be deemed as regards the maritime claims referred to in (5)(o) and (p) of this Article, to

include a "forbud", where that is the only procedure allowed in respect of such a claim under Articles 646 to 653 of the law on civil procedure (lov om rettens pleje).

7. In Iceland, the expression "arrest" shall be deemed, as regards the maritime claims referred to in (5)(o) and (p) of this Article, to include a "lögþann", where that is the only procedure allowed in respect of such a claim under Chapter III of the law on arrest and injunction (lög um kyrrsetningu og lögþann).

TITLE VII

RELATIONSHIP TO THE BRUSSELS CONVENTION AND TO OTHER CONVENTIONS

Article 54B

1. This Convention shall not prejudice the application by the Member States of the European Communities of the Convention on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters, signed at Brussels on 27 September 1968 and of the Protocol on interpretation of that Convention by the Court of Justice, signed at Luxembourg on 3 June 1971,¹ as amended by the Conventions of Accession to the said Convention and the said Protocol by the States acceding to the European Communities, all of these Conventions and the Protocol being hereinafter referred to as the "Brussels Convention".
2. However, this Convention shall in any event be applied:
 - (a) in matters of jurisdiction, where the defendant is domiciled in the territory of a Contracting State which is not a member of the European Communities, or where Articles 16 or 17 of this Convention confer a jurisdiction on the courts of such a Contracting State;

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1262, p. 241.

- (b) in relation to a *lis pendens* or to related actions as provided for in Articles 21 and 22, when proceedings are instituted in a Contracting State which is not a member of the European Communities and in a Contracting State which is a member of the European Communities;
- (c) in matters of recognition and enforcement, where either the State of origin or the State addressed is not a member of the European Communities.
3. In addition to the grounds provided for in Title III recognition or enforcement may be refused if the ground of jurisdiction on which the judgment has been based differs from that resulting from this Convention and recognition or enforcement is sought against a party who is domiciled in a Contracting State which is not a member of the European Communities, unless the judgment may otherwise be recognised or enforced under any rule of law in the State addressed.

Article 55

Subject to the provisions of the second paragraph of Article 54 and of Article 56, this Convention shall, for the States which are parties to it, supersede the following conventions concluded between two or more of them:

- the Convention between the Swiss Confederation and France on jurisdiction and enforcement of judgments in civil matters, signed at Paris on 15 June 1869,¹
- the Treaty between the Swiss Confederation and Spain on the mutual enforcement of judgments in civil or commercial matters, signed at Madrid on 19 November 1896,²

¹ *British and Foreign State Papers*, vol. 59, p. 485 (French only).

² De Martens, *Nouveau Recueil général de Traités*, deuxième série, tome XXV, p. 65 (French and Spanish only); and *British and Foreign State Papers*, vol. 88, p. 483 (French only).

- the Convention between the Swiss Confederation and the German Reich on the recognition and enforcement of judgments and arbitration awards, signed at Berne on 2 November 1929,¹
- the Convention between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden on the recognition and enforcement of judgments, signed at Copenhagen on 16 March 1932,²
- the Convention between the Swiss Confederation and Italy on the recognition and enforcement of judgments, signed at Rome on 3 January 1933,³
- the Convention between Sweden and the Swiss Confederation on the recognition and enforcement of judgments and arbitral awards signed at Stockholm on 15 January 1936,⁴
- the Convention between the Kingdom of Belgium and Austria on the reciprocal recognition and enforcement of judgments and authentic instruments relating to maintenance obligations, signed at Vienna on 25 October 1957,⁵
- the Convention between the Swiss Confederation and Belgium on the recognition and enforcement of judgments and arbitration awards, signed at Berne on 29 April 1959,⁶
- the Convention between the Federal Republic of Germany and Austria on the reciprocal recognition and enforcement of judgments, settlements and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Vienna on 6 June 1959,⁷

¹ League of Nations, *Treaty Series*, vol. CIX, p. 273.

² *Ibid.*, vol. CXXXIX, p. 165.

³ *Ibid.*, vol. CXLII, p. 17.

⁴ *Ibid.*, vol. CLXIX, p. 347.

⁵ United Nations, *Treaty Series*, vol. 372, p. 177.

⁶ *Ibid.*, vol. 443, p. 35.

⁷ *Ibid.*, vol. 1699, No. I-29395.

- the Convention between the Kingdom of Belgium and Austria on the reciprocal recognition and enforcement of judgments, arbitral awards and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Vienna on 16 June 1959,¹
- the Convention between Austria and the Swiss Confederation on the recognition and enforcement of judgments, signed at Berne on 16 December 1960,²
- the Convention between Norway and the United Kingdom providing for the reciprocal recognition and enforcement of judgments in civil matters, signed at London on 12 June 1961,³
- the Convention between the United Kingdom and Austria providing for the reciprocal recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Vienna on 14 July 1961,⁴ with amending Protocol signed at London on 6 March 1970,⁵
- the Convention between the Kingdom of the Netherlands and Austria on the reciprocal recognition and enforcement of judgments and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at The Hague on 6 February 1963,⁶
- the Convention between France and Austria on the recognition and enforcement of judgments and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Vienna on 15 July 1966,⁷
- the Convention between Luxembourg and Austria on the recognition and enforcement of judgements and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Luxembourg on 29 July 1971,⁸

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 419, p. 45.

² *Ibid.*, vol. 1699, No. I-29396.

³ *Ibid.*, vol. 424, p. 173.

⁴ *Ibid.*, vol. 453, p. 267.

⁵ *Ibid.*, vol. 834, p. 348.

⁶ *Ibid.*, vol. 570, p. 101.

⁷ *Ibid.*, vol. 604, p. 265.

⁸ *Ibid.*, vol. 1003, p. 35.

- the Convention between Italy and Austria on the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, of judicial settlements and of authentic instruments, signed at Rome on 16 November 1971,¹
- the Convention between Norway and the Federal Republic of Germany on the recognition and enforcement of judgments and enforceable documents, in civil and commercial matters, signed at Oslo on 17 June 1977,²
- the Convention between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden on the recognition and enforcement of judgments in civil matters, signed at Copenhagen on 11 October 1977,³
- the Convention between Austria and Sweden on the recognition and enforcement of judgments in civil matters, signed at Stockholm on 16 September 1982,⁴
- the Convention between Austria and Spain on the recognition and enforcement of judgments, settlements and enforceable authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Vienna on 17 February 1984,⁵
- the Convention between Norway and Austria on the recognition and enforcement of judgments in civil matters, signed at Vienna on 21 May 1984,⁶ and
- the Convention between Finland and Austria on the recognition and enforcement of judgments in civil matters, signed at Vienna on 17 November 1986.⁷

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1388, p. 275.

² *Ibid.*, vol. 1320, p. 37.

³ *Ibid.*, vol. 1102, p. 163.

⁴ *Ibid.*, vol. 1424, p. 253

⁵ *Ibid.*, vol. 1408, p. 165.

⁶ *Ibid.*, vol. 1699, No. I-29397.

⁷ *Ibid.*, vol. 1507, p. 299.

Article 56

The Treaty and the conventions referred to in Article 55 shall continue to have effect in relation to matters to which this Convention does not apply.

They shall continue to have effect in respect of judgments given and documents formally drawn up or registered as authentic instruments before the entry into force of this Convention.

Article 57

1. This Convention shall not affect any conventions to which the Contracting States are or will be parties and which in relation to particular matters, govern jurisdiction or the recognition or enforcement of judgments.
2. This Convention shall not prevent a court of a Contracting State which is party to a convention referred to in the first paragraph from assuming jurisdiction in accordance with that convention, even where the defendant is domiciled in a Contracting State which is not a party to that convention. The court hearing the action shall, in any event, apply Article 20 of this Convention.
3. Judgments given in a Contracting State by a court in the exercise of jurisdiction provided for in a convention referred to in the first paragraph shall be recognized and enforced in the other Contracting States in accordance with Title III of this Convention.
4. In addition to the grounds provided for in Title III, recognition or enforcement may be refused if the State addressed is not a contracting party to a convention referred to in the first paragraph and the person against whom recognition or enforcement is sought is domiciled in that State, unless the judgment may otherwise be recognised or enforced under any rule of law in the State addressed.

5. Where a convention referred to in the first paragraph to which both the State of origin and the State addressed are parties lays down conditions for the recognition or enforcement of judgments, those conditions shall apply. In any event, the provisions of this Convention which concern the procedures for recognition and enforcement of judgments may be applied.

Article 58

(None)

Article 59

This Convention shall not prevent a Contracting State from assuming, in a convention on the recognition and enforcement of judgments, an obligation towards a third State not to recognise judgments given in other Contracting States against defendants domiciled or habitually resident in the third State where, in cases provided for in Article 4, the judgment could only be founded on a ground of jurisdiction specified in the second paragraph of Article 3.

However, a Contracting State may not assume an obligation towards a third State not to recognise a judgment given in another Contracting State by a court basing its jurisdiction on the presence within that State of property belonging to the defendant, or the seizure by the plaintiff of property situated there:

1. if the action is brought to assert or declare proprietary or possessory rights in that property, seeks to obtain authority to dispose of it, or arises from another issue relating to such property, or
2. if the property constitutes the security for a debt which is the subject-matter of the action.

TITLE VIII**FINAL PROVISIONS****Article 60**

The following may be parties to this Convention:

- (a) States which, at the time of the opening of this Convention for signature, are members of the European Communities or of the European Free Trade Association;
- (b) States which, after the opening of this Convention for signature, become members of the European Communities or of the European Free Trade Association;
- (c) States invited to accede in accordance with Article 62(1)(b).

Article 61

1. This Convention shall be opened for signature by the States members of the European Communities or of the European Free Trade Association.
2. The Convention shall be submitted for ratification by the signatory States. The instruments of ratification shall be deposited with the Swiss Federal Council.
3. The Convention shall enter into force on the first day of the third month following the date on which two States, of which one is a member of the European Communities and the other a member of the European Free Trade Association, deposit their instruments of ratification.
4. The Convention shall take effect in relation to any other signatory State on the first day of the third month following the deposit of its instrument of ratification.

Article 62

1. After entering into force this Convention shall be open to accession by:
 - (a) the States referred to in Article 60(b),
 - (b) other States which have been invited to accede upon a request made by one of the Contracting States to the depositary State. The depositary State shall invite the State concerned to accede only if, after having communicated the contents of the communications that this State intends to make in accordance with Article 63, it has obtained the unanimous agreement of the signatory States and the Contracting States referred to in Article 60(a) and (b).
2. If an acceding State wishes to furnish details for the purposes of Protocol No. 1, negotiations shall be entered into to that end. A negotiating conference shall be convened by the Swiss Federal Council.
3. In respect of an acceding State, the Convention shall take effect on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession.
4. However, in respect of an acceding State referred to in paragraph 1(a) or (b), the Convention shall take effect only in relations between the acceding State and the Contracting States which have not made any objections to the accession before the first day of the third month following the deposit of the instrument of accession.

Article 63

Each acceding State shall, when depositing its instrument of accession, communicate the information required for the application of Articles 3, 32, 37, 40, 41 and 55 of this Convention and furnish, if need be, the details prescribed during the negotiations for the purposes of Protocol No 1.

Article 64

1. This Convention is concluded for an initial period of five years from the date of its entry into force in accordance with Article 61 (3), even in the case of States which ratify it or accede to it after that date.
2. At the end of the initial five-year period, the Convention shall be automatically renewed from year to year.
3. Upon the expiry of the initial five-year period, any Contracting State may, at any time, denounce the Convention by sending a notification to the Swiss Federal Council.
4. The denunciation shall take effect at the end of the calendar year following the expiry of a period of six months from the date of receipt by the Swiss Federal Council of the notification of denunciation.

Article 65

The following are annexed to this Convention:

- a Protocol No. 1, on certain questions of jurisdiction, procedure and enforcement,
- a Protocol No. 2, on the uniform interpretation of the Convention,
- a Protocol No. 3, on the application of Article 57.

These Protocols shall form an integral part of the Convention.

Article 66

Any Contracting State may request the revision of this Convention. To that end, the Swiss Federal Council shall issue invitations to a revision conference within a period of six months from the date of the request for revision.

Article 67

The Swiss Federal Council shall notify the States represented at the Diplomatic Conference of Lugano and the States who have later acceded to the Convention of:

- (a) the deposit of each instrument of ratification or accession,
- (b) the dates of entry into force of this Convention in respect of the Contracting States,
- (c) any denunciation received pursuant to Article 64,
- (d) any declaration received pursuant to Article Ia of Protocol No. 1,
- (e) any declaration received pursuant to Article Ib of Protocol No. 1,
- (f) any declaration received pursuant to Article IV of Protocol No. 1,
- (g) any communication made pursuant to Article VI of Protocol No. 1.

Article 68

This Convention, drawn up in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Icelandic, Irish, Italian, Norwegian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, all fourteen texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Swiss Federal Council. The Swiss Federal Council shall transmit a certified copy to the Government of each State represented at the Diplomatic Conference of Lugano and to the Government of each acceding State.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume.]

CONVENTION¹ CONCERNANT LA COMPÉTENCE JUDICIAIRE ET L'EXÉCUTION DES DÉCISIONS EN MATIÈRE CIVILE ET COMMERCIALE

PRÉAMBULE

LES HAUTES PARTIES CONTRACTANTES À LA PRÉSENTE CONVENTION,

SOUHAITANT de renforcer sur leurs territoires la protection juridique des personnes qui y sont établies,

ESTIMANT qu'il importe à cette fin de déterminer la compétence de leurs juridictions dans l'ordre international, de faciliter la reconnaissance et d'instaurer une procédure rapide afin d'assurer l'exécution des décisions, des actes authentiques et des transactions judiciaires,

CONSCIENTES des liens qui existent entre elles et qui ont été consacrés dans le domaine économique par les accords de libre-échange conclus entre la Communauté économique européenne et les Etats membres de l'Association européenne de libre-échange,

PRENANT EN CONSIDÉRATION la convention de Bruxelles du 27 septembre 1968 concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale², telle qu'adaptée par les conventions d'adhésion³ lors des élargissements successifs des Communautés européennes,

¹ Entrée en vigueur le 1er janvier 1992, soit le premier jour du troisième mois ayant suivi la date à laquelle deux Etats, dont un Etat membre des Communautés européennes et un Etat membre de l'Association européenne de libre-échange eurent déposé leurs instruments de ratification auprès du Gouvernement suisse, conformément au paragraphe 3 de l'article 61 :

<i>Participant</i>	<i>Date du dépôt de l'instrument de ratification</i>
France*	3 août 1990
Pays-Bas	23 janvier 1990
(Pour le Royaume en Europe.)	
Suisse*	18 octobre 1991

* Pour le texte des réserves faites lors de la ratification, voir p. 834 du présent volume.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1262, p. 153.

³ *Ibid.*, vol. 1542, nos 1-26749 et 1-26750, et vol. 1654, n° 1-26867.

PERSUADÉES que l'extension des principes de cette convention aux Etats parties au présent instrument renforcera la coopération judiciaire et économique en Europe,

DÉSIREUSES d'assurer une interprétation aussi uniforme que possible de celui-ci,

ONT DÉCIDÉ dans cet esprit de conclure la présente convention et

SONT CONVENUES DES DISPOSITIONS QUI SUIVENT :

TITRE PREMIER

CHAMP D'APPLICATION

Article premier

La présente convention s'applique en matière civile et commerciale et quelle que soit la nature de la juridiction. Elle ne recouvre notamment pas les matières fiscales, douanières ou administratives.

Sont exclus de son application :

1. l'état et la capacité des personnes physiques, les régimes matrimoniaux, les testaments et les successions ;
2. les faillites, concordats et autres procédures analogues ;
3. la sécurité sociale ;
4. l'arbitrage.

TITRE II**COMPÉTENCE****Section première****Dispositions générales****Article 2**

Sous réserve des dispositions de la présente convention, les personnes domiciliées sur le territoire d'un Etat contractant sont attirées, quelle que soit leur nationalité, devant les juridictions de cet Etat.

Les personnes qui ne possèdent pas la nationalité de l'Etat dans lequel elles sont domiciliées y sont soumises aux règles de compétence applicables aux nationaux.

Article 3

Les personnes domiciliées sur le territoire d'un Etat contractant ne peuvent être attirées devant les tribunaux d'un autre Etat contractant qu'en vertu des règles énoncées aux sections 2 à 6 du présent titre.

Ne peuvent être invoqués contre elles notamment :

- en Belgique : l'article 15 du Code civil (Burgerlijk Wetboek) et l'article 638 du Code judiciaire (Gerechtelijk Wetboek),
- au Danemark : l'article 246 paragraphes 2 et 3 de la loi sur la procédure civile (Lov om rettings pleje),
- en République fédérale d'Allemagne : l'article 23 du Code de procédure civile (Zivilprozessordnung),

- en Grèce : l'article 40 du Code de procédure civile (Κώδικας πολιτικής δικονομίας),
- en France : les articles 14 et 15 du Code civil,
- en Irlande : les dispositions relatives à la compétence fondée sur un acte introductif d'instance signifié ou notifié au défendeur qui se trouve temporairement en Irlande,
- en Islande : l'article 77 du Code de procédure civile (lög um meðferð einkamála í héraði)
- en Italie : l'article 2 et l'article 4 n°s 1 et 2 du Code de procédure civile (Codice di procedura civile),
- au Luxembourg : les articles 14 et 15 du Code civil,
- aux Pays-Bas : l'article 126 troisième alinéa et l'article 127 du Code de procédure civile (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering),
- en Norvège : l'article 32 du Code de procédure civile (tvistemålsloven),
- en Autriche : l'article 99 de la loi sur la compétence judiciaire (Jurisdiktionsnorm),
- au Portugal : l'article 65 paragraphe 1 point c), l'article 65 paragraphe 2 et l'article 65A point c du Code de procédure civile (Código de Processo Civil) et l'article 11 du Code de procédure du travail (Código de Processo de Trabalho),
- en Suisse : le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro au sens de l'article 4 de la loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato,

- en Finlande : la deuxième, la troisième et la quatrième phrase de l'article 1er du chapitre 10 du Code de procédure judiciaire (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),
- en Suède : la première phrase de l'article 3 du chapitre 10 du Code de procédure judiciaire (Rättegångsbalken),
- au Royaume-Uni : les dispositions relatives à la compétence fondée sur :
 - a) un acte introductif d'instance signifié ou notifié au défendeur qui se trouve temporairement au Royaume-Uni ;
 - b) l'existence au Royaume-Uni de biens appartenant au défendeur ;
 - c) la saisie par le demandeur de biens situés au Royaume-Uni.

Article 4

Si le défendeur n'est pas domicilié sur le territoire d'un Etat contractant, la compétence est, dans chaque Etat contractant, réglée par la loi de cet Etat, sous réserve de l'application des dispositions de l'article 16.

Toute personne, quelle que soit sa nationalité, domiciliée sur le territoire d'un Etat contractant, peut, comme les nationaux, y invoquer contre ce défendeur les règles de compétence qui y sont en vigueur et notamment celles prévues à l'article 3 deuxième alinéa.

Section 2**Compétences spéciales****Article 5**

Le défendeur domicilié sur le territoire d'un Etat contractant peut être attrait, dans un autre Etat contractant :

1. en matière contractuelle, devant le tribunal du lieu où l'obligation qui sert de base à la demande a été ou doit être exécutée ; en matière de contrat individuel de travail, ce lieu est celui où le travailleur accomplit habituellement son travail, et, si le travailleur n'accomplit pas habituellement son travail dans un même pays, ce lieu est celui où se trouve l'établissement qui a embauché le travailleur ;
2. en matière d'obligation alimentaire, devant le tribunal du lieu où le créancier d'aliments a son domicile ou sa résidence habituelle ou, s'il s'agit d'une demande accessoire à une action relative à l'état des personnes, devant le tribunal compétent selon la loi du for pour en connaître, sauf si cette compétence est uniquement fondée sur la nationalité d'une des parties ;
3. en matière délictuelle ou quasi délictuelle, devant le tribunal du lieu où le fait dommageable s'est produit ;
4. s'il s'agit d'une action en réparation de dommage ou d'une action en restitution fondées sur une infraction, devant le tribunal saisi de l'action publique, dans la mesure où, selon sa loi, ce tribunal peut connaître de l'action civile ;
5. s'il s'agit d'une contestation relative à l'exploitation d'une succursale, d'une agence ou de tout autre établissement, devant le tribunal du lieu de leur situation ;

6. en sa qualité de fondateur, de trustee ou de bénéficiaire d'un trust constitué soit en application de la loi, soit par écrit ou par une convention verbale, confirmée par écrit, devant les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel le trust a son domicile ;
7. s'il s'agit d'une contestation relative au paiement de la rémunération réclamée en raison de l'assistance ou du sauvetage dont a bénéficié une cargaison ou un fret, devant le tribunal dans le ressort duquel cette cargaison ou le fret s'y rapportant :
 - a) a été saisi pour garantir ce paiement
 - ou
 - b) aurait pu être saisi à cet effet, mais une caution ou autre sûreté a été donnée ;

cette disposition ne s'applique que s'il est prétendu que le défendeur a un droit sur la cargaison ou sur le fret ou qu'il avait un tel droit au moment de cette assistance ou de ce sauvetage.

Article 6

Ce même défendeur peut aussi être attrait :

1. s'il y a plusieurs défendeurs, devant le tribunal du domicile de l'un d'eux ;
2. s'il s'agit d'une demande en garantie ou d'une demande en intervention, devant le tribunal saisi de la demande originaire, à moins qu'elle n'ait été formée que pour traduire hors de son tribunal celui qui a été appelé ;
3. s'il s'agit d'une demande reconventionnelle qui dérive du contrat ou du fait sur lequel est fondée la demande originaire, devant le tribunal saisi de celle-ci ;

4. en matière contractuelle, si l'action peut être jointe à une action en matière de droits réels immobiliers dirigée contre le même défendeur, devant le tribunal de l'Etat contractant où l'immeuble est situé.

Article 6 bis

Lorsque, en vertu de la présente convention, un tribunal d'un Etat contractant est compétent pour connaître des actions en responsabilité du fait de l'utilisation ou de l'exploitation d'un navire, ce tribunal ou tout autre que lui substitue la loi interne de cet Etat connaît aussi des demandes relatives à la limitation de cette responsabilité.

Section 3

Compétence en matière d'assurances

Article 7

En matière d'assurances, la compétence est déterminée par la présente section, sans préjudice des dispositions des articles 4 et 5 point 5.

Article 8

L'assureur domicilié sur le territoire d'un Etat contractant peut être attrait :

1. devant les tribunaux de l'Etat où il a son domicile

ou

2. dans un autre Etat contractant, devant le tribunal du lieu où le preneur d'assurance a son domicile

ou

3. s'il s'agit d'un coassureur, devant le tribunal d'un Etat contractant saisi de l'action formée contre l'apériteur de la coassurance.

Lorsque l'assureur n'est pas domicilié sur le territoire d'un Etat contractant, mais possède une succursale, une agence ou tout autre établissement dans un Etat contractant, il est considéré pour les contestations relatives à leur exploitation comme ayant son domicile sur le territoire de cet Etat.

Article 9

L'assureur peut, en outre, être attrait devant le tribunal du lieu où le fait dommageable s'est produit s'il s'agit d'assurance de responsabilité ou d'assurance portant sur des immeubles. Il en est de même si l'assurance porte à la fois sur des immeubles et des meubles couverts par une même police et atteints par le même sinistre.

Article 10

En matière d'assurance de responsabilité, l'assureur peut également être appelé devant le tribunal saisi de l'action de la personne lésée contre l'assuré si la loi de ce tribunal le permet.

Les dispositions des articles 7, 8 et 9 sont applicables en cas d'action directe intentée par la victime contre l'assureur lorsque l'action directe est possible.

Si la loi relative à cette action directe prévoit la mise en cause du preneur d'assurance ou de l'assuré, le même tribunal sera aussi compétent à leur égard.

Article 11

Sous réserve des dispositions de l'article 10 troisième alinéa, l'action de l'assureur ne peut être portée que devant les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel est domicilié le défendeur, qu'il soit preneur d'assurance, assuré ou bénéficiaire.

Les dispositions de la présente section ne portent pas atteinte au droit d'introduire une demande reconventionnelle devant le tribunal saisi d'une demande originaire conformément à la présente section.

Article 12

Il ne peut être dérogé aux dispositions de la présente section que par des conventions :

1. postérieures à la naissance du différend

ou

2. qui permettent au preneur d'assurance, à l'assuré ou au bénéficiaire de saisir d'autres tribunaux que ceux indiqués à la présente section,

ou

3. qui, passées entre un preneur d'assurance et un assureur ayant, au moment de la conclusion du contrat, leur domicile ou leur résidence habituelle dans un même Etat contractant, ont pour effet, alors même que le fait dommageable se produirait à l'étranger, d'attribuer compétence aux tribunaux de cet Etat sauf si la loi de celui-ci interdit de telles conventions,

ou

4. conclues par un preneur d'assurance n'ayant pas son domicile dans un Etat contractant, sauf s'il s'agit d'une assurance obligatoire ou qui porte sur un immeuble situé dans un Etat contractant,

ou

5. qui concernent un contrat d'assurance en tant que celui-ci couvre un ou plusieurs des risques énumérés à l'article 12 bis.

Article 12 bis

Les risques visés à l'article 12 point 5 sont les suivants :

1. tout dommage :

a) aux navires de mer, aux installations au large des côtes et en haute mer ou aux aéronefs, causé par des événements survenant en relation avec leur utilisation à des fins commerciales ;

b) aux marchandises autres que les bagages des passagers, durant un transport réalisé par ces navires ou aéronefs soit en totalité, soit en combinaison avec d'autres modes de transport ;

2. toute responsabilité, à l'exception de celle des dommages corporels aux passagers ou à leurs bagages,

a) résultant de l'utilisation ou de l'exploitation des navires, installations ou aéronefs, conformément au point 1 sous a) ci-avant, pour autant que la loi de l'Etat contractant d'immatriculation de l'aéronef n'interdise pas les clauses attributives de juridiction dans l'assurance de tels risques ;

b) du fait de marchandises durant un transport visé au point 1 sous b) ci-avant ;

3. toute perte pécuniaire liée à l'utilisation ou à l'exploitation des navires, installations ou aéronefs conformément au point 1 sous a) ci-avant, notamment celle du fret ou du bénéfice d'affrètement ;
4. tout risque lié accessoirement à l'un de ceux visés aux points 1 à 3 ci-avant.

Section 4

Compétence en matière de contrats conclus par les consommateurs

Article 13

En matière de contrat conclu par une personne pour un usage pouvant être considéré comme étranger à son activité professionnelle, ci-après dénommée "le consommateur", la compétence est déterminée par la présente section, sans préjudice des dispositions de l'article 4 et de l'article 5 point 5 ;

1. lorsqu'il s'agit d'une vente à tempérament d'objets mobiliers corporels ;
2. lorsqu'il s'agit d'un prêt à tempérament ou d'une autre opération de crédit liés au financement d'une vente de tels objets ;
3. pour tout autre contrat ayant pour objet une fourniture de services ou d'objets mobiliers corporels si :
 - a) la conclusion du contrat a été précédée dans l'Etat du domicile du consommateur d'une proposition spécialement faite ou d'une publicité et que
 - b) le consommateur a accompli dans cet Etat les actes nécessaires à la conclusion de ce contrat.

Lorsque le cocontractant du consommateur n'est pas domicilié sur le territoire d'un Etat contractant, mais possède une succursale, une agence ou tout autre établissement dans un Etat contractant, il est considéré pour les contestations relatives à leur exploitation comme ayant son domicile sur le territoire de cet Etat.

La présente section ne s'applique pas au contrat de transport.

Article 14

L'action intentée par un consommateur contre l'autre partie au contrat peut être portée soit devant les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel est domiciliée cette partie, soit devant les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel est domicilié le consommateur.

L'action intentée contre le consommateur par l'autre partie au contrat ne peut être portée que devant les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel est domicilié le consommateur.

Ces dispositions ne portent pas atteinte au droit d'introduire une demande reconventionnelle devant le tribunal saisi d'une demande originaire conformément à la présente section.

Article 15

Il ne peut être dérogé aux dispositions de la présente section que par des conventions :

1. postérieures à la naissance du différend

ou

2. qui permettent au consommateur de saisir d'autres tribunaux que ceux indiqués à la présente section

ou

3. qui, passées entre le consommateur et son cocontractant ayant, au moment de la conclusion du contrat, leur domicile ou leur résidence habituelle dans un même Etat contractant, attribuent compétence aux tribunaux de cet Etat sauf si la loi de celui-ci interdit de telles conventions.

Section 5

Compétences exclusives

Article 16

Sont seuls compétents, sans considération de domicile :

1.a) en matière de droits réels immobiliers et de baux d'immeubles, les tribunaux de l'Etat contractant où l'immeuble est situé ;

b) toutefois, en matière de baux d'immeubles conclus en vue d'un usage personnel temporaire pour une période maximale de six mois consécutifs, sont également compétents les tribunaux de l'Etat contractant dans lequel le défendeur est domicilié, à condition que le locataire soit une personne physique et qu'aucune des parties ne soit domiciliée dans l'Etat contractant où l'immeuble est situé ;

2. en matière de validité, de nullité ou de dissolution des sociétés ou personnes morales ayant leur siège sur le territoire d'un Etat contractant, ou des décisions de leurs organes, les tribunaux de cet Etat ;

3. en matière de validité des inscriptions sur les registres publics, les tribunaux de l'Etat contractant sur le territoire duquel ces registres sont tenus ;
4. en matière d'inscription ou de validité des brevets, marques, dessins et modèles, et autres droits analogues donnant lieu à dépôt ou à un enregistrement, les juridictions de l'Etat contractant sur le territoire duquel le dépôt ou l'enregistrement a été demandé, a été effectué ou est réputé avoir été effectué aux termes d'une convention internationale ;
5. en matière d'exécution des décisions, les tribunaux de l'Etat contractant du lieu de l'exécution.

Section 6

Prorogation de compétence

Article 17

1. Si les parties, dont l'une au moins a son domicile sur le territoire d'un Etat contractant, sont convenues d'un tribunal ou de tribunaux d'un Etat contractant pour connaître des différends nés ou à naître à l'occasion d'un rapport de droit déterminé, ce tribunal ou les tribunaux de cet Etat sont seuls compétents. Cette convention attributive de juridiction est conclue :
 - a) par écrit ou verbalement avec confirmation écrite, soit
 - b) sous une forme qui soit conforme aux habitudes que les parties ont établies entre elles, soit
 - c) dans le commerce international, sous une forme qui soit conforme à un usage dont les parties avaient connaissance ou étaient censées avoir connaissance et qui est largement connu et régulièrement observé dans ce type de commerce par les parties à des contrats du même type dans la branche commerciale considérée.

Lorsqu'une telle convention est conclue par des parties dont aucune n'a son domicile sur le territoire d'un Etat contractant, les tribunaux des autres Etats contractants ne peuvent connaître du différend tant que le tribunal ou les tribunaux désignés n'ont pas décliné leur compétence.

2. Le tribunal ou les tribunaux d'un Etat contractant auxquels l'acte constitutif d'un trust attribue compétence sont exclusivement compétents pour connaître d'une action contre un fondateur, un trustee ou un bénéficiaire d'un trust, s'il s'agit de relations entre ces personnes ou de leurs droits ou obligations dans le cadre du trust.
3. Les conventions attributives de juridiction ainsi que les stipulations similaires d'actes constitutifs de trust sont sans effet si elles sont contraires aux dispositions des articles 12 et 15 ou si les tribunaux à la compétence desquels elles dérogent sont exclusivement compétents en vertu de l'article 16.
4. Si une convention attributive de juridiction n'a été stipulée qu'en faveur de l'une des parties, celle-ci conserve le droit de saisir tout autre tribunal compétent en vertu de la présente convention.
5. En matière de contrats individuels de travail, les conventions attributives de juridiction ne produisent leurs effets que si elles sont postérieures à la naissance du différend.

Article 18

Outre les cas où sa compétence résulte d'autres dispositions de la présente convention, le juge d'un Etat contractant devant lequel le défendeur comparait est compétent. Cette règle n'est pas applicable si la comparution a pour objet de contester la compétence ou s'il existe une autre juridiction exclusivement compétente en vertu de l'article 16.

Section 7

Vérification de la compétence et de la recevabilité

Article 19

Le juge d'un Etat contractant, saisi à titre principal d'un litige pour lequel une juridiction d'un autre Etat contractant est exclusivement compétente en vertu de l'article 16, se déclare d'office incompétent.

Article 20

Lorsque le défendeur domicilié sur le territoire d'un Etat contractant est attiré devant une juridiction d'un autre Etat contractant et ne comparait pas, le juge se déclare d'office incompétent si sa compétence n'est pas fondée aux termes de la présente convention.

Le juge est tenu de surseoir à statuer aussi longtemps qu'il n'est pas établi que ce défendeur a été mis à même de recevoir l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent en temps utile pour se défendre ou que toute diligence a été faite à cette fin.

Les dispositions de l'alinéa précédent seront remplacées par celles de l'article 15 de la convention de La Haye, du 15 novembre 1965, relative à la signification et à la notification à l'étranger des actes judiciaires et extra-judiciaires en matière civile ou commerciale¹, si l'acte introductif d'instance a dû être transmis en exécution de cette convention.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 658, p. 163.

Section 8**Litispendance et connexité****Article 21**

Lorsque des demandes ayant le même objet et la même cause sont formées entre les mêmes parties devant des juridictions d'Etats contractants différents, la juridiction saisie en second lieu sursoit d'office à statuer jusqu'à ce que la compétence du tribunal premier saisi soit établie.

Lorsque la compétence du tribunal premier saisi est établie, le tribunal saisi en second lieu se dessaisit en faveur de celui-ci.

Article 22

Lorsque des demandes connexes sont formées devant des juridictions d'Etats contractants différents et sont pendantes au premier degré, la juridiction saisie en second lieu peut surseoir à statuer.

Cette juridiction peut également se dessaisir, à la demande de l'une des parties, à condition que sa loi permette la jonction d'affaires connexes et que le tribunal premier saisi soit compétent pour connaître des deux demandes.

Sont connexes, au sens du présent article, les demandes liées entre elles par un rapport si étroit qu'il y a intérêt à les instruire et à juger en même temps afin d'éviter des solutions qui pourraient être inconciliables si les causes étaient jugées séparément.

Article 23

Lorsque les demandes relèvent de la compétence exclusive de plusieurs juridictions, le dessaisissement a lieu en faveur de la juridiction première saisie.

Section 9**Mesures provisoires et conservatoires****Article 24**

Les mesures provisoires ou conservatoires prévues par la loi d'un Etat contractant peuvent être demandées aux autorités judiciaires de cet Etat, même si, en vertu de la présente convention, une juridiction d'un autre Etat contractant est compétente pour connaître du fond.

TITRE III**RECONNAISSANCE ET EXECUTION****Article 25**

On entend par décision, au sens de la présente convention, toute décision rendue par une juridiction d'un Etat contractant quelle que soit la dénomination qui lui est donnée, telle qu'arrêt, jugement, ordonnance ou mandat d'exécution, ainsi que la fixation par le greffier du montant des frais du procès.

Section première**Reconnaissance****Article 26**

Les décisions rendues dans un Etat contractant sont reconnues dans les autres Etats contractants, sans qu'il soit nécessaire de recourir à aucune procédure.

En cas de contestation, toute partie intéressée qui invoque la reconnaissance à titre principal peut faire constater, selon la procédure prévue aux sections 2 et 3 du présent titre, que la décision doit être reconnue.

Si la reconnaissance est invoquée de façon incidente devant une juridiction d'un Etat contractant, celle-ci est compétente pour en connaître.

Article 27

Les décisions ne sont pas reconnues :

1. si la reconnaissance est contraire à l'ordre public de l'Etat requis ;
2. si l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent n'a pas été signifié ou notifié au défendeur défaillant, régulièrement et en temps utile, pour qu'il puisse se défendre ;
3. si la décision est inconciliable avec une décision rendue entre les mêmes parties dans l'Etat requis ;
4. si le tribunal de l'Etat d'origine, pour rendre sa décision, a, en tranchant une question relative à l'état ou à la capacité des personnes physiques, aux régimes matrimoniaux, aux testaments et aux successions, méconnu une règle de droit international privé de l'Etat requis, à moins que sa décision n'aboutisse au même résultat que s'il avait fait application des règles du droit international privé de l'Etat requis ;
5. si la décision est inconciliable avec une décision rendue antérieurement dans un Etat non contractant entre les mêmes parties dans un litige ayant le même objet et la même cause, lorsque cette dernière décision réunit les conditions nécessaires à sa reconnaissance dans l'Etat requis.

Article 28

De même, les décisions ne sont pas reconnues si les dispositions des sections 3, 4 et 5 du titre II ont été méconnues ainsi que dans le cas prévu à l'article 59.

La reconnaissance d'une décision peut en outre être refusée dans l'un des cas prévus aux articles 54 ter paragraphe 3 et 57 paragraphe 4.

Lors de l'appréciation des compétences mentionnées aux alinéas précédents, l'autorité requise est liée par les constatations de fait sur lesquelles la juridiction de l'Etat d'origine a fondé sa compétence.

Sans préjudice des dispositions des premier et deuxième alinéas, il ne peut être procédé au contrôle de la compétence des juridictions de l'Etat d'origine ; les règles relatives à la compétence ne concernent pas l'ordre public visé à l'article 27 point 1.

Article 29

En aucun cas, la décision étrangère ne peut faire l'objet d'une révision au fond.

Article 30

L'autorité judiciaire d'un Etat contractant, devant laquelle est invoquée la reconnaissance d'une décision rendue dans un autre Etat contractant, peut surseoir à statuer si cette décision fait l'objet d'un recours ordinaire.

L'autorité judiciaire d'un Etat contractant devant laquelle est invoquée la reconnaissance d'une décision rendue en Irlande ou au Royaume-Uni et dont l'exécution est suspendue dans l'Etat d'origine du fait de l'exercice d'un recours peut surseoir à statuer.

Section 2**Exécution****Article 31**

Les décisions rendues dans un Etat contractant et qui y sont exécutoires sont mises à exécution dans un autre Etat contractant après y avoir été déclarées exécutoires sur requête de toute partie intéressée.

Toutefois, au Royaume-Uni, ces décisions sont mises à exécution en Angleterre et au Pays de Galles, en Ecosse ou en Irlande du Nord, après avoir été enregistrées en vue de leur exécution, sur requête de toute partie intéressée, dans l'une ou l'autre de ces parties du Royaume-Uni, suivant le cas.

Article 32**1. La requête est présentée :**

- en Belgique, au tribunal de première instance ou rechtbank van eerste aanleg,
- au Danemark, au byret
- en République fédérale d'Allemagne, au président d'une chambre du Landgericht,
- en Grèce, au μονομελής πρωτοδικείο,
- en Espagne, au Juzgado de Primera Instancia,
- en France, au président du tribunal de grande instance,
- en Irlande, à la High Court,

- en Islande, à la héraðsdómari,
- en Italie, à la corte d'appello,
- au Luxembourg, au président du tribunal d'arrondissement,
- aux Pays-Bas, au président de l'arrondissementsrechtbank,
- en Norvège, au herredsrett ou byrett en tant que namsrett,
- en Autriche, au Landesgericht ou au Kreisgericht,
- au Portugal, au Tribunal Judicial de Circulo,
- en Suisse :
 - a) s'il s'agit de décisions portant condamnation à payer une somme d'argent, au juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione, dans le cadre de la procédure régie par les articles 80 et 81 de la loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento,
 - b) s'il s'agit de décisions qui ne portent pas condamnation à payer une somme d'argent, au juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur,
- en Finlande, au ulosotonhaltija/överexekutor,
- en Suède, au Svea hovrätt,

- au Royaume-Uni :

- a) en Angleterre et au Pays de Galles, à la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, à la Magistrates' Court saisie par l'intermédiaire du Secretary of State ;
- b) en Ecosse, à la Court of Session ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, à la Sheriff Court, saisie par l'intermédiaire du Secretary of State ;
- c) en Irlande du Nord, à la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, à la Magistrates' Court saisie par l'intermédiaire du Secretary of State.

2. La juridiction territorialement compétente est déterminée par le domicile de la partie contre laquelle l'exécution est demandée. Si cette partie n'est pas domiciliée sur le territoire de l'Etat requis, la compétence est déterminée par le lieu de l'exécution.

Article 33

Les modalités du dépôt de la requête sont déterminées par la loi de l'Etat requis.

Le requérant doit faire élection de domicile dans le ressort de la juridiction saisie. Toutefois, si la loi de l'Etat requis ne connaît pas l'élection de domicile, le requérant désigne un mandataire ad litem.

Les documents mentionnés aux articles 46 et 47 sont joints à la requête.

Article 34

La juridiction saisie de la requête statue à bref délai, sans que la partie contre laquelle l'exécution est demandée puisse, en cet état de la procédure, présenter d'observation.

La requête ne peut être rejetée que pour l'un des motifs prévus aux articles 27 et 28.

En aucun cas, la décision étrangère ne peut faire l'objet d'une révision au fond.

Article 35

La décision rendue sur requête est aussitôt portée à la connaissance du requérant, à la diligence du greffier, suivant les modalités déterminées par la loi de l'Etat requis.

Article 36

Si l'exécution est autorisée, la partie contre laquelle l'exécution est demandée peut former un recours contre la décision dans le mois de sa signification.

Si cette partie est domiciliée dans un Etat contractant autre que celui où la décision qui autorise l'exécution a été rendue, le délai est de deux mois et court du jour où la signification a été faite à personne ou à domicile. Ce délai ne comporte pas de prorogation à raison de la distance.

Article 37

1. Le recours est porté, selon les règles de la procédure contradictoire :

- en Belgique, devant le tribunal de première instance ou la rechtbank van eerste aanleg,

- au Danemark, devant le landsret,
- en République fédérale d'Allemagne, devant l'Oberlandesgericht,
- en Grèce, devant l'εφετριο,
- en Espagne, devant l'Audiencia Provincial,
- en France, devant la cour d'appel,
- en Irlande, devant la High Court,
- en Islande, devant le héraðsdómari,
- en Italie, devant la corte d'appello,
- au Luxembourg, devant la Cour supérieure de justice siégeant en matière d'appel civil,
- aux Pays-Bas, devant l'arrondissementsrechtbank,
- en Norvège, devant le lagmannsrett,
- en Autriche, devant le Landesgericht ou le Kreisgericht,
- au Portugal, devant le Tribunal da Relação,
- en Suisse, devant le tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
- en Finlande, devant le hovioikeus/hovrätt,
- en Suède, devant le Svea hovrätt,

- au Royaume-Uni :

- a) en Angleterre et au Pays de Galles, devant la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Magistrates' Court ;
- b) en Ecosse, devant la Court of Session ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Sheriff Court ;
- c) en Irlande du Nord, devant la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Magistrates' Court.

2. La décision rendue sur le recours ne peut faire l'objet :

- en Belgique, en Grèce, en Espagne, en France, en Italie, au Luxembourg et aux Pays-Bas, que d'un pourvoi en cassation,
- au Danemark, que d'un recours devant le højesteret, avec l'autorisation du ministre de la justice,
- en République fédérale d'Allemagne, que d'une Rechtsbeschwerde,
- en Irlande, que d'un recours sur un point de droit devant la Supreme Court,
- en Islande, que d'un recours devant le Hæstiréttur,
- en Norvège, que d'un recours (kjæremål ou anke) devant le Høyesteretts Kjaeremalsutvalg ou Høyesterett,
- en Autriche, dans le cas d'un recours, que du Revisionsrekurs et, dans le cas d'une opposition, que du recours (Berufung) avec la faculté éventuelle d'une Revision,
- au Portugal, que d'un recours sur un point de droit,

- en Suisse, que d'un recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- en Finlande, que d'un recours devant le korkein oikeus/högsta domstolen,
- en Suède, que d'un recours devant le högsta domstolen,
- au Royaume-Uni, que d'un seul recours sur un point de droit.

Article 38

La juridiction saisie du recours peut, à la requête de la partie qui l'a formé, surseoir à statuer, si la décision étrangère fait, dans l'Etat d'origine, l'objet d'un recours ordinaire ou si le délai pour le former n'est pas expiré ; dans ce dernier cas, la juridiction peut impartir un délai pour former ce recours.

Lorsque la décision a été rendue en Irlande ou au Royaume-Uni, toute voie de recours prévue dans l'Etat d'origine est considérée comme un recours ordinaire pour l'application du premier alinéa.

Cette juridiction peut également subordonner l'exécution à la constitution d'une garantie qu'elle détermine.

Article 39

Pendant le délai du recours prévu à l'article 36 et jusqu'à ce qu'il ait été statué sur celui-ci, il ne peut être procédé qu'à des mesures conservatoires sur les biens de la partie contre laquelle l'exécution est demandée.

La décision qui accorde l'exécution emporte l'autorisation de procéder à ces mesures.

Article 40

1. Si sa requête est rejetée, le requérant peut former un recours :

- en Belgique, devant la cour d'appel ou le hof van beroep,
- au Danemark, devant le landsret,
- en République fédérale d'Allemagne, devant l'Oberlandesgericht,
- en Grèce, devant l'εφετικό,
- en Espagne, devant l'Audiencia Provincial,
- en France, devant la cour d'appel,
- en Irlande, devant la High Court,
- en Islande, devant le héraðsdómari,
- en Italie, devant la corte d'appello,
- au Luxembourg, devant la Cour supérieure de justice siégeant en matière d'appel civil,
- aux Pays-Bas, devant le gerechtshof,
- en Norvège, devant le lagmannsrett,
- en Autriche, devant le Landesgericht ou le Kreisgericht,
- au Portugal, devant le Tribunal da Relação,
- en Suisse, devant le tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
- en Finlande, devant le hovioikeus/hovrätt,

- en Suède, devant le Svea hovrätt,

 - au Royaume-Uni :
 - a) en Angleterre et au Pays de Galles, devant la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Magistrates' Court,

 - b) en Ecosse, devant la Court of Session ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Sheriff Court,

 - c) en Irlande du Nord, devant la High Court of Justice ou, s'il s'agit d'une décision en matière d'obligation alimentaire, devant la Magistrates' Court.
2. La partie contre laquelle l'exécution est demandée est appelée à comparaître devant la juridiction saisie du recours. En cas de défaut, les dispositions de l'article 20 deuxième et troisième alinéas sont applicables alors même que cette partie n'est pas domiciliée sur le territoire d'un des Etats contractants.

Article 41

La décision rendue sur le recours prévu à l'article 40 ne peut faire l'objet :

- en Belgique, en Grèce, en Espagne, en France, en Italie, au Luxembourg et aux Pays-Bas, que d'un pourvoi en cassation,

- au Danemark, que d'un recours devant le højesteret, avec l'autorisation du ministre de la justice,

- en République fédérale d'Allemagne, que d'une Rechtsbeschwerde,

- en Irlande, que d'un recours sur un point de droit devant la Supreme Court,
- en Islande, que d'un recours devant le Hæstiréttur,
- en Norvège, que d'un recours (kjæremål ou anke) devant le Høyesteretts kjaeremalsutvalg ou Høyesterett,
- en Autriche, que d'un Revisionsrekurs,
- au Portugal, que d'un recours sur un point de droit,
- en Suisse, que d'un recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- en Finlande, que d'un recours devant le korkein oikeus/högsta domstolen,
- en Suède, que d'un recours devant le högsta domstolen,
- au Royaume-Uni, que d'un seul recours sur un point de droit.

Article 42

Lorsque la décision étrangère a statué sur plusieurs chefs de la demande et que l'exécution ne peut être autorisée pour le tout, l'autorité judiciaire accorde l'exécution pour un ou plusieurs d'entre eux.

Le requérant peut demander une exécution partielle.

Article 43

Les décisions étrangères condamnant à une astreinte ne sont exécutoires dans l'Etat requis que si le montant en a été définitivement fixé par les tribunaux de l'Etat d'origine.

Article 44

Le requérant qui, dans l'Etat d'origine, a bénéficié en tout ou en partie de l'assistance judiciaire ou d'une exemption de frais et dépens, bénéficie, dans la procédure prévue aux articles 32 à 35, de l'assistance la plus favorable ou de l'exemption la plus large prévue par le droit de l'Etat requis.

Le requérant qui demande l'exécution d'une décision rendue au Danemark ou en Islande par une autorité administrative en matière d'obligation alimentaire peut invoquer dans l'Etat requis le bénéfice des dispositions du premier alinéa s'il produit un document établi respectivement par le ministère de la justice danois ou par le ministère de la justice islandais, et attestant qu'il remplit les conditions économiques pour pouvoir bénéficier en tout ou en partie de l'assistance judiciaire ou d'une exemption de frais de dépens.

Article 45

Aucune caution ni aucun dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé en raison, soit de la qualité d'étranger, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, à la partie qui demande l'exécution dans un Etat contractant d'une décision rendue dans un autre Etat contractant.

Section 3**Dispositions communes****Article 46**

La partie qui invoque la reconnaissance ou demande l'exécution d'une décision doit produire :

1. une expédition de celle-ci réunissant les conditions nécessaires à son authenticité;
2. s'il s'agit d'une décision par défaut, l'original ou une copie certifiée conforme du document établissant que l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent a été signifié ou notifié à la partie défaillante.

Article 47

La partie qui demande l'exécution doit en outre produire :

1. tout document de nature à établir que, selon la loi de l'Etat d'origine, la décision est exécutoire et a été signifiée;
2. s'il y a lieu, un document justifiant que le requérant bénéficie de l'assistance judiciaire dans l'Etat d'origine.

Article 48

A défaut de production des documents mentionnés à l'article 46 point 2 et à l'article 47 point 2, l'autorité judiciaire peut impartir un délai pour les produire ou accepter des documents équivalents ou, si elle s'estime suffisamment éclairée, en dispenser.

Il est produit une traduction des documents si l'autorité judiciaire l'exige ; la traduction est certifiée par une personne habilitée à cet effet dans l'un des Etats contractants.

Article 49

Aucune légalisation ni formalité analogue n'est exigée en ce qui concerne les documents mentionnés aux articles 46, 47 et 48 deuxième alinéa, ainsi que, le cas échéant, la procuration ad litem.

TITRE IV**ACTES AUTHENTIQUES ET TRANSACTIONS JUDICIAIRES****Article 50**

Les actes authentiques reçus et exécutoires dans un Etat contractant sont, sur requête, déclarés exécutoires dans un autre Etat contractant, conformément à la procédure prévue aux articles 31 et suivants. La requête ne peut être rejetée que si l'exécution de l'acte authentique est contraire à l'ordre public de l'Etat requis.

L'acte produit doit réunir les conditions nécessaires à son authenticité dans l'Etat d'origine.

Les dispositions de la section 3 du titre III sont, en tant que de besoin, applicables.

Article 51

Les transactions conclues devant le juge au cours d'un procès et exécutoires dans l'Etat d'origine sont exécutoires dans l'Etat requis aux mêmes conditions que les actes authentiques.

TITRE V**DISPOSITIONS GENERALES****Article 52**

Pour déterminer si une partie a un domicile sur le territoire de l'Etat contractant dont les tribunaux sont saisis, le juge applique sa loi interne.

Lorsqu'une partie n'a pas de domicile dans l'Etat dont les tribunaux sont saisis, le juge, pour déterminer si elle a un domicile dans un autre Etat contractant, applique la loi de cet Etat.

Article 53

Le siège des sociétés et des personnes morales est assimilé au domicile pour l'application de la présente convention. Toutefois, pour déterminer ce siège, le juge saisi applique les règles de son droit international privé.

Pour déterminer si un trust a son domicile sur le territoire d'un Etat contractant dont les tribunaux sont saisis, le juge applique les règles de son droit international privé.

TITRE VI

DISPOSITIONS TRANSITOIRES

Article 54

Les dispositions de la présente convention ne sont applicables qu'aux actions judiciaires intentées et aux actes authentiques reçus postérieurement à l'entrée en vigueur de la présente convention dans l'Etat d'origine et, lorsque la reconnaissance ou l'exécution d'une décision ou d'un acte authentique est demandée, dans l'Etat requis.

Toutefois, les décisions rendues après la date d'entrée en vigueur de la présente convention dans les rapports entre l'Etat d'origine et l'Etat requis à la suite d'actions intentées avant cette date sont reconnues et exécutées conformément aux dispositions du titre III si les règles de compétence appliquées sont conformes à celles prévues soit par le titre II soit par une convention qui était en vigueur entre l'Etat d'origine et l'Etat requis lorsque l'action a été intentée.

Si, par un écrit antérieur à l'entrée en vigueur de la présente convention, les parties en litige à propos d'un contrat étaient convenues d'appliquer à ce contrat le droit irlandais ou le droit d'une partie du Royaume-Uni, les tribunaux de l'Irlande ou de cette partie du Royaume-Uni conservent la faculté de connaître de ce litige.

Article 54 bis

Pendant trois années suivant l'entrée en vigueur de la présente convention à l'égard respectivement du Danemark, de la Grèce, de l'Irlande, de l'Islande, de la Norvège, de la Finlande et de la Suède, la compétence en matière maritime dans chacun de ces Etats est déterminée non seulement conformément aux dispositions du titre II, mais également conformément aux points 1 à 7 ci-après. Toutefois, ces dispositions cesseront d'être applicables dans chacun de ces Etats au moment où la convention internationale pour l'unification de certaines règles sur la saisie conservatoire des navires de mer, signée à Bruxelles le 10 mai 1952¹, sera en vigueur à son égard.

1. Une personne domiciliée sur le territoire d'un Etat contractant peut être atraite pour une créance maritime devant les tribunaux de l'un des Etats mentionnés ci-dessus lorsque le navire sur lequel porte la créance ou tout autre navire dont elle est propriétaire a fait l'objet d'une saisie judiciaire sur le territoire de ce dernier Etat pour garantir la créance, ou aurait pu y faire l'objet d'une saisie alors qu'une caution ou une autre sûreté a été donnée, dans les cas suivants :

- a) si le demandeur est domicilié sur le territoire de cet Etat ;
- b) si la créance maritime est née dans cet Etat ;
- c) si la créance maritime est née au cours d'un voyage pendant lequel la saisie a été faite ou aurait pu être faite ;

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 439, p. 193.

- d) si la créance provient d'un abordage ou d'un dommage causé par un navire, par exécution ou omission d'une manœuvre ou par inobservation des règlements, soit à un autre navire, soit aux choses ou personnes se trouvant à bord ;
- e) si la créance est née d'une assistance ou d'un sauvetage ;
- f) si la créance est garantie par une hypothèque maritime ou un mort-gage sur le navire saisi.
2. Peut être saisi le navire auquel la créance maritime se rapporte ou tout autre navire appartenant à celui qui était, au moment où est née la créance maritime, propriétaire du navire auquel cette créance se rapporte. Toutefois, pour les créances prévues au point 5 sous o), p) ou q), seul le navire sur lequel porte la créance pourra être saisi.
3. Des navires seront réputés avoir le même propriétaire lorsque toutes les parts de propriété appartiennent à une même ou aux mêmes personnes.
4. En cas d'affrètement d'un navire avec remise de la gestion nautique, lorsque l'affréteur répond seul d'une créance maritime se rapportant au navire, celui-ci peut être saisi ou tout autre navire appartenant à cet affréteur, mais aucun autre navire appartenant au propriétaire ne peut être saisi en vertu de cette créance maritime. Il en est de même dans tous les cas où une personne autre que le propriétaire est tenue d'une créance maritime.
5. On entend par "créance maritime", l'allégation d'un droit ou d'une créance ayant l'une ou plusieurs des causes suivantes :
- a) dommages causés par un navire soit par abordage, soit autrement ;
- b) pertes de vies humaines ou dommages corporels causés par un navire ou provenant de l'exploitation d'un navire ;
- c) assistance et sauvetage ;

- d) contrats relatifs à l'utilisation ou la location d'un navire par charte-partie ou autrement ;
- e) contrats relatifs au transport des marchandises par un navire en vertu d'une charte-partie, d'un connaissement ou autrement ;
- f) pertes ou dommages aux marchandises et bagages transportés par un navire ;
- g) avarie commune ;
- h) prêt à la grosse ;
- i) remorquage ;
- j) pilotage ;
- k) fournitures, quel qu'en soit le lieu, de produits ou de matériel faites à un navire en vue de son exploitation ou de son entretien ;
- l) construction, réparations, équipement d'un navire ou frais de cale ;
- m) salaires des capitaine, officiers ou hommes d'équipage ;
- n) débours du capitaine et ceux effectués par les chargeurs, les affréteurs et les agents pour le compte du navire ou de son propriétaire ;
- o) la propriété contestée d'un navire ;
- p) la copropriété d'un navire ou sa possession, ou son exploitation, ou les droits aux produits d'exploitation d'un navire en copropriété ;
- q) toute hypothèque maritime et tout mort-gage.

6. Au Danemark, l'expression "saisie judiciaire" couvre, en ce qui concerne les créances maritimes visées au point 5 sous o) et p), le forbad pour autant que cette procédure soit la seule admise en l'espèce par les articles 646 à 653 de la loi sur la procédure civile (Lov om rettsens pleje).
7. En Islande, le terme "saisie" est réputé englober, en ce qui concerne les créances maritimes visées au point 5 sous o) et p) du présent article une "lögbann", lorsque cette procédure est la seule possible pour une telle créance en vertu du chapitre III de la loi en matière de saisie et d'injonction (lög um kyrretningu og lögbann).

TITRE VII

RELATION AVEC LA CONVENTION DE BRUXELLES ET LES AUTRES CONVENTIONS

Article 54 ter

1. La présente convention n'affecte pas l'application par les Etats membres des Communautés européennes de la convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, signée à Bruxelles le 27 septembre 1968, et du protocole concernant l'interprétation par la Cour de justice de ladite convention, signé à Luxembourg le 3 juin 1971¹, tels que modifiés par les conventions relatives à l'adhésion à ladite convention et audit protocole des Etats adhérents aux Communautés européennes, l'ensemble de ces conventions et du protocole étant ci-après dénommé "la convention de Bruxelles".
2. Toutefois, la présente convention s'applique en tout état de cause :
 - a) en matière de compétence, lorsque le défendeur est domicilié sur le territoire d'un Etat contractant à la présente convention qui n'est

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1262, p. 241.

pas membre des Communautés européennes ou lorsque les articles 16 ou 17 de la présente convention confèrent une compétence aux tribunaux d'un tel Etat contractant ;

b) en matière de litispendance ou de connexité telles que prévues aux articles 21 et 22 de la présente convention, lorsque les demandes sont formées dans un Etat contractant qui n'est pas membre des Communautés européennes et dans un Etat contractant qui est membre des Communautés européennes ;

c) en matière de reconnaissance et d'exécution, lorsque soit l'Etat d'origine soit l'Etat requis n'est pas membre des Communautés européennes.

3. Outre les motifs faisant l'objet du titre III, la reconnaissance ou l'exécution peut être refusée si la règle de compétence sur la base de laquelle la décision a été rendue diffère de celle résultant de la présente convention et si la reconnaissance ou l'exécution est demandée contre une partie qui est domiciliée sur le territoire d'un Etat contractant qui n'est pas membre des Communautés européennes, à moins que la décision puisse par ailleurs être reconnue ou exécutée selon le droit de l'Etat requis.

Article 55

Sans préjudice des dispositions de l'article 54 deuxième alinéa et de l'article 56, la présente convention remplace entre les Etats qui y sont parties les conventions conclues entre deux ou plusieurs de ces Etats, à savoir :

- la convention entre la France et la Confédération suisse sur la compétence judiciaire et l'exécution des jugements en matière civile, signée à Paris le 15 juin 1869¹,

¹ *British and Foreign State Papers*, vol. 59, p. 485.

- le traité entre la Confédération suisse et l'Espagne sur l'exécution réciproque des jugements ou arrêts en matière civile et commerciale, signé à Madrid le 19 novembre 1896¹,
- la convention entre la Confédération suisse et le Reich allemand relative à la reconnaissance et à l'exécution de décisions judiciaires et de sentences arbitrales, signée à Berne le 2 novembre 1929²,
- la convention entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède sur la reconnaissance et l'exécution de jugements, signée à Copenhague le 16 mars 1932³,
- la convention entre la Confédération suisse et l'Italie sur la reconnaissance et l'exécution de décisions judiciaires, signée à Rome le 3 janvier 1933⁴,
- la convention entre la Suède et la Confédération suisse sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires et sentences arbitrales, signée à Stockholm le 15 janvier 1936⁵,
- la convention entre le Royaume de Belgique et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques, des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière d'obligations alimentaires, signée à Vienne le 25 octobre 1957⁶,
- la convention entre la Confédération suisse et la Belgique sur la reconnaissance et l'exécution de décisions judiciaires et de sentences arbitrales, signée à Berne le 29 avril 1959⁷,

¹ De Martens, *Nouveau Recueil général de Traités*, deuxième série, tome XXV, p. 65 (français et espagnol); et *British and Foreign State Papers*, vol. 88, p. 483 (français seulement).

² Société des Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. CIX, p. 273.

³ *Ibid.*, vol. CXXXIX, p. 165.

⁴ *Ibid.*, vol. CXLII, p. 17.

⁵ *Ibid.*, vol. CLXIX, p. 347.

⁶ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 372, p. 177.

⁷ *Ibid.*, vol. 443, p. 35.

- la convention entre la République fédérale d'Allemagne et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions et transactions judiciaires, et des actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à Vienne le 6 juin 1959¹,
- la convention entre le Royaume de Belgique et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions judiciaires, sentences arbitrales et actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à Vienne le 16 juin 1959²,
- la convention entre l'Autriche et la Confédération suisse sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires, signée à Berne le 16 décembre 1960³,
- la convention entre la Norvège et le Royaume-Uni sur la reconnaissance réciproque et l'exécution de jugements en matière civile, signée à Londres le 12 juin 1961⁴,
- la convention entre le Royaume-Uni et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions judiciaires en matière civile et commerciale, signée à Vienne le 14 juillet 1961⁵, accompagnée d'un protocole signé à Londres le 6 mars 1970⁶,
- la convention entre le Royaume des Pays-Bas et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à La Haye le 6 février 1963⁷,
- la convention entre la France et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière civile et commerciale signée à Vienne le 15 juillet 1966⁸,

¹ United Nations, *Recueil des Traités*, vol. 1699, n° I-29395.

² *Ibid.*, vol. 419, p. 45.

³ *Ibid.*, vol. 1699, n° I-29396.

⁴ *Ibid.*, vol. 424, p. 173.

⁵ *Ibid.*, vol. 453, p. 267.

⁶ *Ibid.*, vol. 834, p. 353.

⁷ *Ibid.*, vol. 570, p. 101.

⁸ *Ibid.*, vol. 604, p. 265.

- la convention entre le Luxembourg et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires et des actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à Luxembourg le 29 juillet 1971¹,
- la convention entre l'Italie et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions et transactions judiciaires, et des actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à Rome le 16 novembre 1971²,
- la convention entre la Norvège et la République fédérale d'Allemagne sur la reconnaissance et l'exécution de jugements et de documents exécutoires en matière civile et commerciale, signée à Oslo le 17 juin 1977³,
- la convention entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède sur la reconnaissance et l'exécution de jugements en matière civile, signée à Copenhague le 11 octobre 1977⁴,
- la convention entre l'Autriche et la Suède sur la reconnaissance et l'exécution des jugements en matière civile, signée à Stockholm le 16 septembre 1982⁵,
- la convention entre l'Autriche et l'Espagne sur la reconnaissance et l'exécution réciproques des décisions et transactions judiciaires, et des actes authentiques en matière civile et commerciale, signée à Vienne le 17 février 1984⁶,
- la convention entre la Norvège et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution des jugements en matière civile, signée à Vienne le 21 mai 1984⁷ et

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1003, p. 35.

² *Ibid.*, vol. 1388, p. 275.

³ *Ibid.*, vol. 1320, p. 37.

⁴ *Ibid.*, vol. 1102, p. 163.

⁵ *Ibid.*, vol. 1424, p. 253.

⁶ *Ibid.*, vol. 1408, p. 165.

⁷ *Ibid.*, vol. 1699, n° I-29397.

- la convention entre la Finlande et l'Autriche sur la reconnaissance et l'exécution des jugements en matière civile, signée à Vienne le 17 novembre 1986¹.

Article 56

Le traité et les conventions mentionnés à l'article 55 continuent à produire leurs effets dans les matières auxquelles la présente convention n'est pas applicable.

Ils continuent à produire leurs effets en ce qui concerne les décisions rendues et les actes reçus avant l'entrée en vigueur de la présente convention.

Article 57

1. La présente convention n'affecte pas les conventions auxquelles les Etats contractants sont ou seront parties et qui, dans des matières particulières, règlent la compétence judiciaire, la reconnaissance ou l'exécution des décisions.
2. La présente convention ne fait pas obstacle à ce qu'un tribunal d'un Etat contractant partie à une convention visée au paragraphe 1 puisse fonder sa compétence sur une telle convention, même si le défendeur est domicilié sur le territoire d'un Etat contractant non partie à une telle convention. Le tribunal saisi applique, en tout cas, l'article 20 de la présente convention.
3. Les décisions rendues dans un Etat contractant par un tribunal ayant fondé sa compétence sur une convention visée au paragraphe 1 sont reconnues et exécutées dans les autres Etats contractants conformément au titre III de la présente convention.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1507, p. 299.

4. Outre les cas prévus au titre III, la reconnaissance ou l'exécution peut être refusée si l'Etat requis n'est pas partie à une convention visée au paragraphe 1 et que la personne contre laquelle la reconnaissance ou l'exécution est demandée est domiciliée dans cet Etat, sauf si la décision peut être reconnue ou exécutée au titre de toute autre règle de droit de l'Etat requis.
5. Si une convention visée au paragraphe 1 à laquelle sont parties l'Etat d'origine et l'Etat requis détermine les conditions de reconnaissance et d'exécution des décisions, il est fait application de ces conditions. Il peut, en tout cas, être fait application des dispositions de la présente convention qui concernent la procédure relative à la reconnaissance et à l'exécution des décisions.

Article 58

(Sans objet)

Article 59

La présente convention ne fait pas obstacle à ce qu'un Etat contractant s'engage envers un Etat tiers, aux termes d'une convention sur la reconnaissance et l'exécution des jugements, à ne pas reconnaître une décision rendue, notamment dans un autre Etat contractant, contre un défendeur qui avait son domicile ou sa résidence habituelle sur le territoire de l'Etat tiers lorsque, dans un cas prévu par l'article 4, la décision n'a pu être fondée que sur une compétence visée à l'article 3 deuxième alinéa.

Toutefois, aucun Etat contractant ne peut s'engager envers un Etat tiers à ne pas reconnaître une décision rendue dans un autre Etat contractant par une juridiction dont la compétence est fondée sur l'existence dans cet Etat de biens appartenant au défendeur ou sur la saisie par le demandeur de biens qui y existent :

1. si la demande porte sur la propriété ou la possession desdits biens, vise à obtenir l'autorisation d'en disposer ou est relative à un autre litige les concernant,

ou

2. si les biens constituent la garantie d'une créance qui fait l'objet de la demande.

TITRE VIII

DISPOSITIONS FINALES

Article 60

Peuvent être parties à la présente convention :

- a) les Etats qui, au moment de l'ouverture à la signature de la présente convention, sont membres des Communautés européennes ou de l'Association européenne de libre-échange ;
- b) les Etats qui, après l'ouverture à la signature de la présente convention, deviennent membres des Communautés européennes ou de l'Association européenne de libre-échange ;
- c) les Etats invités à adhérer conformément à l'article 62 paragraphe 1 point b).

Article 61

1. La présente convention est ouverte à la signature des Etats membres des Communautés européennes ou de l'Association européenne de libre-échange.

2. La convention sera soumise à la ratification des Etats signataires. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Conseil fédéral suisse.
3. La convention entrera en vigueur le premier jour du troisième mois après la date à laquelle deux Etats, dont un Etat membre des Communautés européennes et un Etat membre de l'Association européenne de libre-échange, auront déposé leurs instruments de ratification.
4. A l'égard de tout autre Etat signataire, la convention produira ses effets le premier jour du troisième mois qui suivra le dépôt de son instrument de ratification.

Article 62

1. Peuvent adhérer à la présente convention, après son entrée en vigueur :
 - a) les Etats visés à l'article 60 point b),
 - b) les autres Etats qui, sur demande d'un Etat contractant adressée à l'Etat dépositaire, auront été invités à adhérer. L'Etat dépositaire n'invitera l'Etat concerné à adhérer que s'il a obtenu, après les avoir informés du contenu des communications que cet Etat se propose de faire en application de l'article 63, l'accord unanime des Etats signataires ainsi que des Etats contractants mentionnés à l'article 60 points a) et b).
2. Si un Etat adhérent souhaite apporter des précisions au sens du protocole n° 1, des négociations seront entamées à cet effet. Une conférence de négociation sera convoquée par le Conseil fédéral suisse.
3. En ce qui concerne tout Etat adhérent, la convention produira ses effets le premier jour du troisième mois qui suivra le dépôt de l'instrument d'adhésion.

4. Toutefois, en ce qui concerne un Etat adhérent visé au paragraphe 1 points a) ou b), la convention ne produira d'effets que dans les rapports entre l'Etat adhérent et les Etats contractants qui n'auront pas formulé d'objection à cette adhésion avant le premier jour du troisième mois qui suivra le dépôt de l'instrument d'adhésion.

Article 63

Tout Etat adhérent devra, au moment du dépôt de son instrument d'adhésion, communiquer les informations requises pour l'application des articles 3, 32, 37, 40, 41 et 55 de la présente convention et fournir, le cas échéant, les précisions fixées lors des négociations aux fins du protocole n° 1.

Article 64

1. La présente convention est conclue pour une durée initiale de cinq ans à compter de son entrée en vigueur, conformément à l'article 61 paragraphe 3, même pour les Etats qui l'auront ratifiée ou qui y auront adhéré ultérieurement.
2. A l'expiration de la période initiale de cinq ans, la convention sera reconduite tacitement d'année en année.
3. Dès l'expiration de la période initiale de cinq ans, tout Etat partie pourra, à tout moment, dénoncer la convention en adressant une notification au Conseil fédéral suisse.
4. La dénonciation prendra effet à la fin de l'année civile qui suivra l'expiration d'une période de six mois à compter de la date de réception de la notification de la dénonciation par le Conseil fédéral suisse.

Article 65

Sont annexés à la présente convention :

- un protocole n° 1, relatif à certains problèmes de compétence, de procédure et d'exécution ;
- un protocole n° 2, sur l'interprétation uniforme de la convention ;
- un protocole n° 3, concernant l'application de l'article 57.

Ces protocoles font partie intégrante de la convention.

Article 66

Chaque Etat contractant peut demander la révision de la présente convention. A cet effet, le Conseil fédéral suisse convoque une conférence de révision dans un délai de six mois à compter de la demande de révision.

Article 67

Le Conseil fédéral suisse notifiera aux Etats qui auront été représentés à la conférence diplomatique de Lugano et aux Etats qui auront ultérieurement adhéré à la convention :

- a) le dépôt de tout instrument de ratification ou d'adhésion,
- b) les dates d'entrée en vigueur de la présente convention pour les Etats contractants,
- c) les dénonciations reçues conformément à l'article 64,
- d) toute déclaration reçue en application de l'article I bis du protocole n° 1,

- e) toute déclaration reçue en application de l'article I ter du protocole n° 1,
- f) les déclarations reçues en application de l'article IV du protocole n° 1,
- g) les communications faites en application de l'article VI du protocole n° 1.

Article 68

La présente convention, rédigée en un exemplaire unique en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, irlandaise, islandaise, italienne, néerlandaise, norvégienne, portugaise et suédoise, les quatorze textes faisant également foi, sera déposés dans les archives du Conseil fédéral suisse, qui en remettra une copie certifiée conforme à chacun des gouvernements des Etats qui auront été représentés à la conférence diplomatique de Lugano et à chaque Etat adhérent.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

COINBHINSIÚN AR DHLÍNSE AGUS AR FHORGHNÍOMHÚ BREITHIÚNAS IN ÁBHAIR SHIBHIALTA AGUS TRÁCHTÁLA

BROLLACH

TÁ NA HARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA SA CHOINBHINSIÚN SEO,

ÓS É A MIANGAS go neartófar ina gcéiríochta an chosaint dlíthiúil ar dhaoine atá bunaithe ann,

DE BHRÍ gur gá chun na críche sin dlínse idirnáisiúnta a gcúirteanna a chinneadh, aithint a éascú agus nós imeachta gasta a thabhairt isteach chun a áirithint go bhforghníomhófar breithiúnais, ionstraimí barántúla agus socraíochtaí cúirte,

ÓS FEASACH DÓIBH na ceangail eatarthu atá arna seanbhunú i réimse na heacnamaíochta ag na comhaontuithe saorthrádála a tugadh i gcrích idir Comhphobal Eacnamaíochta na hEorpa agus Ballstáit Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa,

AG FÉACHAINT do Choinbhinsiún na Bruiséile, an 27 Meán Fómhair 1968 ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, arna leasú leis na Coinbhinsiúin Aontachais tráth méaduithe na gComhphobal Eorpach ó ócáid go chéile,

ÓS DEIMHIN LEO go ndéanfaidh leathnú phrionsabail an Choinbhinsiúin sin go dtí na Stáit is páirtithe san ionstraim seo comhar dlíthiúil agus eacnamaíoch san Eoraip a neartú,

ÓS MIAN LEO a áirithint go ndéanfar léiriú comhionann oiread agus is féidir ar an ionstraim seo,

Den mheon sin, TAR ÉIS A CHINNEADH an Coinbhinsiún seo a chur i gcrích, agus

TAR ÉIS COMHAONTÓ MAR A LEANAS:

TEIDEAL I

RAON FEIDHME

Airteagal 1

Beidh feidhm leis an gCoinbhinsiún seo in ábhair shibhialta agus tráchtála, cibé cineál cúirte nó binse a bheidh i gceist. Eisiatar óna réim, go háirithe, cúrsaí ioncaim, custaim agus riaracháin.

Eisiatar ó fheidhm an Choinbhinsiúin:

1. stádas nó inniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, maoin-chearta de bhua cóngais phósta, uachtanna agus comharbais;
2. féimheacht, imeachtaí maidir le foirceannadh cuideachtaí dócmhainneacha nó daoine dlítheanacha eile atá dócmhainneach, comhshocraíochtaí breithiúnacha, imshocraíochtaí agus imeachtaí cosúil leo sin;
3. slándáil shóisialta;
4. eadráin.

TEIDEAL II

DLÍNSE

Roinn 1

Forálacha Ginearálta

Airteagal 2

Faoi réir fhorálacha an Choinbhinsiúin seo, beidh daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach inagartha, cibé náisiúntacht atá acu, i gcúirteanna an Stáit sin.

Daoine nach náisiúnaigh den Stát ina bhfuil sainchónaí orthu, beidh siad faoi rialú ag na rialacha dlínse a bhaineann le náisiúnaigh an Stáit sin.

Airteagal 3

Daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach, ní féidir iad a agairt i gcúirteanna Stáit Chonarthaigh eile ach amháin de bhua na rialacha atá leagtha síos i Ranna 2 go 6 den Teideal seo.

Go háirithe ní bheidh na forálacha seo a leanas infheidhme ina gcoinne:

- sa Bheilg: Airteagal 15 den chód sibhialta (Code civil - Burgerlijk Wetboek) agus Airteagal 638 den chód breithiúnach (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek);
- sa Danmhairg: Airteagal 246(2) agus (3) den dlí ar nós imeachta sibhialta (Lov om rettsens pleje);
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine: Airteagal 23 de chód an nós imeachta shibhialta (Zivilprozeßordnung);
- sa Ghréig: Airteagal 40 de chód an nós imeachta shibhialta (Κώδικας πολιτικής δικονομίας);
- sa Fhrainc: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (Code civil);
- in Éirinn: na rialacha á chumasú dlínse a bhunú ar dhoiciméad tionscanta na n-imeachtaí a bheith arna sheirbheáil ar an gcosantóir le linn dó bheith in Éirinn go sealadach;
- san Ioslainn: Airteagal 77 den Acht um Imeachtaí Sibhialta (lög um meðferð einkamála í héraði);
- san Iodáil: Airteagal 2 agus Airteagal 4, Uimh. 1 agus 2, de chód an nós imeachta shibhialta (Codice di procedura civile);
- i Lucsamburg: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (Code civil);
- san Ísiltír: Airteagal 126(3) agus Airteagal 127 de chód an nós imeachta shibhialta (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering);
- san Iorua: Alt 32 den Acht um Imeachtaí Sibhialta (tvistemålsloven);

- san Ostair: Airteagal 99 den Dlí ar Dhlínse Cúirte (Jurisdiktionsnorm);
- sa Phortaingéil: Airteagail 65(1)(c), 65(2) agus 65A(c) de Chód an Nós Imeachta Shibhialta (Código de Processo Civil) agus Airteagal 11 de Chód an Nós Imeachta Saothair (Código de Processo de Trabalho);
- san Eilvéis: le for du lieu de séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro de réir bhrí Airteagal 4 den loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/lette federale sul diritto internazionale private;
- san Fhionlainn: an dara, an tríú agus an ceathrú abairt d'Alt 1 de Chaibidil 10 de Chód an Nós Imeachta Bhreithiúnaigh (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken);
- sa tSualainn: an chéad abairt d'Alt 3 de Chaibidil 10 de Chód an Nós Imeachta Bhreithiúnaigh (Rättegångsbalken);
- sa Ríocht Aontaithe: na rialacha á chumasú dlínse a bhunú:
 - (a) ar dhoiciméad tionscanta na n-imeachtaí a bheith arna sheirbheáil ar an gcosantóir le linn dó bheith sa Ríocht Aontaithe go sealadach; nó
 - (b) ar mhaoin leis an gcosantóir a bheith sa Ríocht Aontaithe; nó
 - (c) ar urghabháil ag an ngearánaí ar mhaoin sa Ríocht Aontaithe.

Airteagal 4

Mura bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach ar an gcosantóir, rialófar dlínse na gcúirteanna i ngach Stát Conarthach de réir dhlí an Stáit sin, faoi réir fhorálacha Airteagal 16.

Aon duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, cibé náisiúntacht atá aige, féadfaidh sé, ar nós náisiúnaigh an Stáit sin, leas a bhaint sa Stát sin, i gcoinne an chosantóra sin, as na rialacha dlínse atá i bhfeidhm ann agus go háirithe as na cinn a fhoráiltear sa dara mír d'Airteagal 3.

Roinn 2

Dlíne speisialta

Airteagal 5

Duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, féadfar é a agairt, i Stát Conarthach eile:

1. in ábhair a bhaineann le conradh, sna cúirteanna don áit i gcomhair chomhlíonadh na hoibleagáide áirithe; in ábhair a bhaineann le conarthaí fostaíochta aonair, is é an áit sin an áit ina ndéanann an fostaí a chuid oibre de ghnáth, nó más rud é nach ndéanann an fostaí a chuid oibre in aon tír amháin de ghnáth, is é an áit sin an áit ghnó trinar earcaíodh é;
2. in ábhair a bhaineann le cothabháil, sna cúirteanna don áit ina bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí ar an gcreidiúnaí cothabhála nó, más ábhar é atá coimhdeach le himeachtaí i dtacbh stádas duine, sa chúirt ag a bhfuil, de réir a dlí féin, dlínss chun na himeachtaí sin a thriail, mura rud é nach bhfuil de bhonn faoin dlínse sin ach náisiúntacht cheann de na páirtithe;
3. in ábhair a bhaineann le tort, míghníomh nó samhail mhíghnímh, sna cúirteanna don áit inar tharla an teagmhas díobhálach;
4. i gcás éileamh sibhialta chun damáistí nó aisíocaíocht a ghnóthú mar gheall ar shárú ba shiocair le himeachtaí coiriúla, sa chúirt ar tugadh na himeachtaí sin faoina bráid, sa mhéid go bhfuil dlínse ag an gcúirt sin faoina dlí féin glacadh le himeachtaí sibhialta;
5. i gcás díospóide a éiríonn as oibríochtaí brainse, gníomhaireachta nó bunáíochta eile, sna cúirteanna don áit ina bhfuil an brainse, an ghníomhaireacht nó an bhunaíocht eile;
6. ina cháil mar shocráitheoir, iontaobhaí nó tairbhí i leith iontaobhais a bunaíodh de bhun reachta nó le hionstraim i scríbhinn nó a bunaíodh de bhriathra béil agus a fianáíodh i scríbhinn, i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh a bhfuil sainchónaí an iontaobhais ann;

7. i gcás díospóide maidir le hioc luach saothair a éillíodh as last nó lucht a tharrtháil, sa chúirt ar faoina húdarás:

(a) a gabhadh an last nó an lucht áirithe chun an focaíocht sin a urrú; nó

(b) a bhféadfai é a ghabháil amhlaidh, ach gur tugadh bannaí nó urrús eile;

ar an gcoinníoll nach mbeidh feidhm leis an bhforáil seo ach amháin nuair a éilítear go bhfuil leas ag an gcosantóir sa last nó sa lucht nó go raibh leas den sórt sin aige tráth na tarrthála.

Airteagal 6

Féadfar duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach a agairt freisin:

1. más duine de líon cosantóirí é, sna cúirteanna don áit a bhfuil sainchónaí ar dhuine ar bith díobh;
2. mar thríú páirtí i gcaingean ar bharántas nó ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí, sa chúirt inar tionscnaíodh na himeachtaí bunaidh, mura rud é gur tionscnaíodh iad sin d'aontoisc chun é a thabhairt amach as dlínse na cúirte ab iomchuí ina chás;
3. i gcás frithéilimh a thig den chonradh céanna nó de na fíorais chéanna ab fhoras don éileamh bunaidh, sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh.
4. i gcás ábhar a bhaineann le conradh, más féidir an chaingean a dhlúthú le caingean i gcoinne an chosantóra chéanna in ábhair a bhaineann le cearta in rem ar mhaoín dhochorraithe, i gcúirt an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an mhaoín.

Airteagal 6A

Más rud é de bhua an Choinbhinsiúin seo go bhfuil dlínse ag cúirt Stáit Chonarthaigh i gcaingne maidir le dliteanas a thig as úsáid nó oibriú loinge, beidh dlínse freisin ag an gcúirt sin, nó ag aon chúirt eile a bheidh curtha ina hionad chun na críche sin le dlí intire an Stáit sin, i gcás éilimh chun an dliteanas sin a theorannú.

Roinn 3

Dlíne in ábhair a bhaineann le hárachas

Airteagal 7

In ábhair a bhaineann le hárachas, cinnfear dlíne de réir na Roinne seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5.5.

Airteagal 8

Féadfar árachóir ar a bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach a agairt:

1. i gcúirteanna an Stáit ina bhfuil sainchónaí air, nó
2. i Stát Conarthach eile, sna cúirteanna don áit ina bhfuil sainchónaí ar shealbhóir an pholasaí árachais, nó
3. más comhárachóir é, i gcúirteanna Stáit Chonarthaigh ina dtionscnaítear imeachtaí i gcoinne an phríomhárachóra.

Árachóir nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach ach a bhfuil brainse nó gníomhaireacht nó bunálocht eile aige i gceann de na Stáit Chonarthaigh, measfar, i gcás díospóidí a thiocfaidh ar barr de dhroim oibríochtaí an bhrainse nó na gníomhaireachta nó na bunálochta, sainchónaí a bheith air sa Stát sin.

Airteagal 9

Féadfar fairis sin an t-árachóir a agairt sna cúirteanna don áit inar tharla an teagmhas díobhálach más é a bhíonn i gceist árachas i leith dliteanais nó árachas ar mhaoin dhochorraithe. Is é an dála céanna é má chumhdaítear maoin shochorraithe agus maoin dhochorraithe leis an bpolasaí céanna árachais agus go dtéann an teagmhas céanna chun dochair dóibh araon.

Airteagal 10

I gcás árachais i leith dliteanais, féadfar mar an gcéanna, má cheadaíonn dlí na cúirte é, an t-árachóir a umadh in imeachtaí a thionscain an duine díobhálaithe i gcoinne an árachais.

Beidh feidhm le forálacha Airteagail 7, 8 agus 9 i gcás caingne a thionscain an duine díobháilithe go díreach i gcoinne an árachóra, má cheadaítear na caingne díreacha sin.

Má fhorálann an dlí maidir leis na caingne díreacha sin go bhféadfar sealbhóir an pholasaí nó an t-áracháí a uamadh mar pháirtí sa chaingean, beidh dlínse ag an gcúirt chéanna ina leith.

Airteagal 11

Gan dochar d'fhorálacha an tríú mír d'Airteagal 10, ní féidir leis an árachóir imeachtaí a thionscnamh ach amháin i gcúirteanna an Stáit Chonartaigh ina bhfuil sainchónaí ar an gcosantóir, cibé acu sealbhóir an pholasaí, nó an t-áracháí nó tairbhí é.

Ní dhéanfaidh forálacha na Roinne seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airteagal 12

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú i dtaobh dlínse:

1. a dhéanfar tar éis an díospóid a theacht ar barr,

nó

2. a cheadóidh do shealbhóir an pholasaí, don áracháí nó do thairbhí imeachtaí a thionscnamh i gcúirteanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo,

nó

3. a chuirfear i gcrích idir sealbhóir polasaí agus árachóir, a bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí orthu araon sa Stát Conarthach céanna tráth an chonartha a chur i gcrích agus arb é is éifeacht dó dlínse a thabhairt do chúirteanna an Stáit sin fiú i gcás an teagmhas díobháilach a tharlú ar an gcoigrích, ar an gcoinníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dlí an Stáit sin,

nó

4. a dhéanfar le sealbhóir polasaí nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, ach amháin sa mhéid gurb árachas éigeantach atá ann nó árachas a bhaineann le maoin dhochorraithe i Stát Conarthach,

nó

5. a bhainfidh le conradh árachais sa mhéid go gcuimhdáinn sé fiontar nó fiontair dá luaitear in Airteagal 12A.

Airteagal 12A

Is iad seo a leanas na fiontair dá dtagraítear in Airteagal 12.5:

1. aon chailleadh nó damáiste a bhainfidh:

(a) do longa farraige, do chóiracha amach ón gcladach nó ar muir, nó d'aerárthaí, de dhroim guaiseanna a bhaineann lena n-úsáid chun críocha tráchtála:

(b) d'earraí faoi bhealach, seachas bagáiste paisinéirí, agus iad á n-iompar go bun a mbealaigh nó ar chuid dá mbealach ag na longa nó na haerárthaí sin;

2. aon dliteanas, seachas dliteanas i leith díobhála coirp do phaisinéirí nó i leith cailleadh nó damáiste a bhaint dá mbagáiste:

(a) a thig ae úsáid nó oibriú long, cóiracha nó aerárthaí mar a luaitear in 1(a) thuas sa mhéid nach gcuireann dlí an Stáit Chonarthaigh a bhfuil na haerárthaí sin cláraithe ann toirmeasc le comhaontuithe ar dhlínse maidir le hárachú na bhfiontar sin;

(b) i leith cailleadh nó damáiste a tharlóidh trí bhíthin earraí faoi bhealach mar a luaitear in 1(b) thuas;

3. aon chailleadh airgid i ndáil le húsáid nó oibriú long, cóiracha nó aerárthaí mar a luaitear in 1(a) thuas, go háirithe cailleadh last-táillí nó focaíochta as cairtfhostú;

4. aon fhiontar nó leas a ghabhann leo sin a luaitear in 1 go 3 thuas.

Roinn 4

Dlíne ar chonarthaí tomhaltais

Airteagal 13

In imeachtaí maidir le conradh a chuir duine i gcrích chun críche a fhéadfar a mheas a bheith lasmuigh dá thrádáil nó dá ghairm, dá ngairtear an "tomhaltóir" anseo feasta, cinnfear dlíne leis an Roinn seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5.5, más éard é:

1. conradh chun earraí a dhíol ar théarmaí creidmheasa tráthchoda, nó
2. conradh le haghaidh iasacht is infíochta i dtráthchodanna, nó le haghaidh aon fhoirm eile chreidmheasa, arna dhéanamh chun díolachán earraí a mhaoiniú, nó
3. aon chonradh eile chun earraí a sholáthar nó conradh chun seirbhísí a sholáthar, agus
 - (a) go ndearnadh, i Stát shainchónaí an tomhaltóra, cuireadh sonrach a dhíriú chuige nó fógraíocht sular tugadh an conradh i gcrích, agus
 - (b) go ndearna an tomhaltóir sa Stát sin na bearta ba ghá chun an conradh a thabhairt i gcrích.

I gcás tomhaltóir do dhul i gconradh le páirtí nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach ach go bhfuil brainse nó gníomhaireacht nó bunáíocht eile aige i gceann de na Stáit Chonarthacha, measfar sainchónaí a bheith ar an bpáirtí sin sa Stát sin i gcás díospóidí a thiocfaidh ar barr as oibríochtaí an bhrainse nó na gníomhaireachta nó na bunáíochta.

Ní bhainfidh an Roinn seo le conarthaí iompair.

Airteagal 14

Féadfaidh tomhaltóir imeachtaí a thabhairt in aghaidh an pháirtí eile i gconradh i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an bpáirtí sin nó i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí air féin.

Ní féidir le páirtí eile sa chonradh imeachtaí a thabhairt i gcoinns tomhaltóra ach amháin i gcúirsanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an tomhaltóir.

Ní dhéanfaidh na forálacha seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airtsagal 15

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú:

1. a dhéanfar tar éis díospóid a theacht ar barr, nó
2. a cheadóidh don tomhaltóir imeachtaí a thionscnamh i gcúirseanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo, nó
3. a dhéanfaidh an tomhaltóir agus an páirtí eile sa chonradh, agus sainchónaí nó gnáthchónaí orthu araon sa Stáit Conarthach céanna tráth an chonartha a thabhairt chun críche, agus a thabharfaidh dlínse do chúirseanna an Stáit sin, ar an gcoinníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dhlí an Stáit sin.

Roinn 5

Dlínse eisiatach

Airteagal 16

Beidh dlínse eisiatach ag na cúirseanna seo a leanas, ar neamhhead do shainchónaí:

1. (a) in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh cearta in rem ar mhaoin dhochorraithe nó tionóntachtaí maoine dochorraithe, cúirseanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an mhaoín;
- (b) ach in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh tionóntachtaí maoine dochorraithe arna gcur i gcrích le haghaidh úsáide príobháidí sealadaí go ceann tréimhse nach faide ná sé mhí as a chéile, beidh dlínse freisin ag cúirseanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an gcosantóir,

ar an gcoinníoll gur duine nádúrtha é an tionónta agus nach bhfuil sainchónaí ar cheachtar de na páirtithe sa Stát Conarthach ina bhfuil an mhaoin;

2. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht chomhdhéanamh, neamhniú nó díscáoileadh cuideachtaí nó daoine dlítheanacha eile nó comhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha, nó cinntí a thug orgáin dá gcuid, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil suíomh na cuideachta, an duine dhlítheanaigh nó an chomhlachais;
3. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht tairfead i gcláir phoiblí, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an clár á choimeád;
4. in imeachtaí a bhaineann le clárú nó le bailíocht paitinní, trádharcanna, dearthaí, nó le cearta eile dá leithéid sin is gá a thaisceadh nó a chlárú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh inar iarradh an taisceadh nó an clárú, nó arb ann a rinneadh nó a mheastar faoi théarmaí coinbhinsiúin idirnáisiúnta go ndearnadh é;
5. in imeachtaí a bhaineann le breithiúnais a fhorghníomhú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina ndearnadh, nó ina ndéanfar, an breithiúnas a fhorghníomhú.

Roinn 6

Dlíne a iarchur

Airteagal 17

1. Más rud é go ndearna na páirtithe, a bhfuil sainchónaí ar pháirtí nó páirtithe díobh i Stát Conarthach, comhaontú chun dlínse a bheith ag cúirt nó cúirteanna de chuid Stáit Chonarthaigh aon díospóidí a réiteach a tharla nó a tharlóidh i ndáil le comhbhaint dhlíthiúil áirithe, beidh dlínse eisiatach ag an gcúirt nó ag na cúirteanna sin. Ní foláir comhaontú den sórt sin a thugann dlínse:

(a) a bheith i scríbhinn nó arna fhianú i scríbhinn, nó

(b) a bheith i bhfoirm atá de réir cleachtas a bhunaigh na páirtithe eatarthu féin, nó

(c) i dtrádáil nó tráchtáil idirnáisiúnta, a bheith i bhfoirm atá de réir gnáthaimh ar a bhfuil eolas nó ar ar cheart go mbeadh eolas ag na páirtithe agus a bhfuil aithne fhorleathan air sa trádáil nó sa tráchtáil sin agus a leantar go rialta é i measc páirtithe i gconarthaí den saghas a bhaineann leis an trádáil nó an tráchtáil áirithe atá i gceist.

I gcás comhaontú den sórt sin a bheith déanta ag páirtithe nach bhfuil sainchónaí ar aon pháirtí díobh i Stát Conarthach, ní bheidh aon dlínse ag cúirteanna Stát Conarthach eile ar a ndíospóidí mura rud é go mbeidh diúltaithe do dhlinse ag an gcúirt nó ag na cúirteanna a roghnaíodh.

2. An chúirt nó na cúirteanna de chuid Stáit Chonarthaigh dá dtugann ionstraim iontaobhais dlínse, beidh dlínse eisiatach aici nó acu in aon imeachtaí a thabharfar i gcoinne socraitheora, iontaobhaí nó tairbhí, má bhíonn combhaint i gceist idir na daoine sin nó a gcearta nó a n-oibleagáidí faoin iontaobhas.
3. Ní bheidh aon fheidhm dhlíthiúil ag comhaontuithe nó forálacha ionstraime iontaobhais a thugann dlínse má bhíonn siad contrártha d'fhorálacha Airteagal 12 nó 15, nó má bhíonn dlínse eisiatach de bhua Airteagal 16 ag na cúirteanna a bhfuil airbheartaithe acu a ndlínse a eisiámh.
4. Más ar mhaithe le haon cheann amháin de na páirtithe a rinneadh an comhaontú chun dlínse a thabhairt, beidh ag an bpáirtí sin i gcónaí an ceart chun imeachtaí a thabhairt in aon chúirt eile a bhfuil dlínse aici de bhua an Choinbhinsiúin seo.
5. In ábhair a bhaineann le conarthaí fostaíochta aonair ní bheidh feidhm dhlíthiúil ag comhaontú chun dlínse a thabhairt ach amháin má rinneadh é tar éis don díospóid tarlú.

Airteagal 18

Amach ó na cásanna ina bhfuil dlínse aici de bhua forálacha eile den Choinbhinsiún seo, beidh dlínse ag cúirt Stáit Chonarthaigh a dtairfeadfaidh cosantóir láithreas os a comhair. Ní bheidh feidhm leis an riall seo más conspóid na dlínse ba chuspóir don láithreas a thairfeadh, nó má bhíonn dlínse eisiatach ag cúirt eile ann de bhua Airteagal 16.

Roinn 7

Fíorú ar dhlínse agus ar inghlacthacht

Airteagal 19

Cúirt de chuid Stáit Chonarthaigh a dtabharfar os a comhair éileamh a bhaineann go príomha le hábhar a bhfuil dlínse eisiatach ina leith ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile de bhua Airteagal 16, dearbhóidh sí as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici.

Airteagal 20

Má dhéantar cosantóir a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach amháin a agairt i gcúirt de chuid Stáit Chonarthaigh eile agus nach dtaifeadfaidh sé láithreas, dearbhóidh an chúirt as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici mura bhfuil dlínse aici atá bunaithe ar fhorálacha an Choinbhinsiúin seo.

Cuirfidh an chúirt bac ar na himeachtaí fad a bheifear gan a shuíomh go raibh caoi ag an gcosantóir doiciméad tionscanta na n-imeachtaí nó doiciméad comhionann a fháil in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint, nó go ndearnadh gach dícheall chuige sin.

Cuirfear in ionad fhorálacha na míre roimhe seo forálacha Airteagal 15 de Choinbhinsiún na Háige dar dáta 15 Samhain 1965 ar sheirbheáil doiciméad dlíthiúil agus seachdhlíthiúil in ábhair shibhialta nó tráchtála ar an gcoigrích, má ba ghá doiciméad tionscanta na n-imeachtaí, nó fógra ina dtaobh, a sheoladh amach ar an gcoigrích de réir an Choinbhinsiúin sin.

Roinn 8

Lis Pendens - Caingne gaolmhara

Airteagal 21

Má dhéantar imeachtaí leis an gcúis chéanna chaingne agus idir na páirtithe céanna a thionscnamh i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad bac a chur ar a himeachtaí, as a treoir féin, go dtí go suifear dlínse na chéad chúirte ar tugadh os a comhair iad.

Má shuitear dlínse na chéad chúirte ar tugadh na himeachtaí os a comhair, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhiúltú i bhfabhar na chéad chúirte sin.

Airteagal 22

Má thionscnaítear caingne gaolmhara i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, féadfaidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad, le linn na caingne a bheith ar feitheamh ar an gcéad chéim, bac a chur ar a himeachtaí.

Féadfaidh cúirt seachas an chéad chúirt ar tugadh na caingne os a comhair dlínse a dhiúltú freisin, ar iarratas ó cheann de na páirtithe, má cheadaíonn dlí na cúirte sin caingne gaolmhara a dhlúthú agus go bhfuil dlínse i leith an dá chaingean ag an gcéad chúirt ar tugadh os a comhair iad.

Chun críocha an Airteagail seo, meastar caingne a bheith gaolmhar má bhíonn baint chomh dlúth sin acu lena chéile go bhfuil sé fóirsteanach iad a éisteacht agus breith a thabhairt orthu i dteannta a chéile ionas go seachnófaí breithiúnais bunoscionn lena chéile mar ab fhéidir a theacht d'imeachtaí ar leithligh.

Airteagal 23

Má thagann caingne faoi dhlínse eisiatach cúirteanna éagsúla, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhiúltú i bhfabhar na chéad chúirte sin.

Roinn 9

Bearta sealadacha, lena n-áirítear bearta cosantacha

Airteagal 24

Féadfar cibé bearta sealadacha, lena n-áirítear bearta cosantacha, a bheidh ar fáil faoi dlí Stáit Chonarthaigh a iarraidh ar chúirteanna an Stáit sin, fiú más rud é, faoin gCoinbhinsiún seo, go bhfuil dlínse ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile maidir le substaint an ábhair.

TEIDEAL III

AITHINT AGUS FORGHNIOMHÓ

Airteagal 25

Chun críocha an Choinbhinsiúin seo, ciallaíonn "breithiúnas" aon bhreithiúnas arna thabhairt ag cúirt nó binse de chuid Stáit Chonarthaigh, cibé ainm a thugtar ar an mbreithiúnas, lena n-áirítear foraithe, ordú, cinneadh, nó eascaire fhorghníomhaithe, mar aon le cinneadh ar chostais nó chaiteachais ag oifigeach den chúirt.

Roinn 1

Aithint

Airteagal 26

Gheobhaidh breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach aithint sna Stáit Chonarthacha eile gan aon nós imeachta speisialta a bheith riachtanach chuige sin.

Aon pháirtí leasmhar a thabharfaidh aithint bhreithiúnais faoi thrácht mar phríomhshaincheist i gconspóid, féadfaidh sé, de réir an nós imeachta dá bhforáiltear i Ranna 2 agus 3 den Teideal seo, iarratas a dhéanamh ar chinneadh go ndlitear an breithiúnas a aithint.

Má bhíonn toradh imeachtaí i gcúirt de chuid Stáit Chonarthaigh ag brath ar cheist theagmhasach aithinte a chinneadh, beidh dlínse ag an gcúirt sin ar an gceist sin.

Airteagal 27

Ní aithneofar breithiúnas:

1. má bhíonn an aithint sin contrártha don ord poiblí sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
2. más d'éagmais láithris a tugadh an breithiúnas, mura ndearnadh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí nó doiciméad comhionann a sheirbheáil go cuí ar an gcosantóir in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint;

3. má bhíonn an breithiúnas bunoscionn le breithiúnas a tugadh i ndiospóid idir na páirtithe céanna sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
4. má rinne cúirt an Stáit tionscnaimh, d'fhonn teacht ar a breithiúnas, réamhcheist maidir le stádas nó le hinniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, le maoin-chearta de thoradh cóngais phósta, le huachtanna nó le comharbas, a chinneadh ar dhóigh atá contrártha le riall de dhlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit ina n-iarrtar an aithint, mura rud é gurb é an toradh céanna a thiocfadh de rialacha dlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit sin a chur chun feidhme;
5. má bhíonn an breithiúnas bunoscionn le breithiúnas a tugadh roimhe sin i Stát neamhchonarthach agus é ag baint leis an gcúis chéanna chaingne agus idir na páirtithe céanna, nuair a chomhlíonann an breithiúnas deireanach seo na coinníollacha is gá chun é a aithint sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

Airteagal 28

Ina theannta sin, ní aithneofar breithiúnas má bhíonn sé contrártha le forálacha Roinn 3, 4 nó 5 de Theideal II, ná i gcás dá bhforáiltear in Airteagal 59.

Féadfar aithint bhreithiúnais a dhiúltú freisin in aon chás dá bhforáiltear in Airteagal 54B(3) nó 57(4).

Nuair a bheidh na forais dlínse a luaitear sna míreanna roimhe seo faoi bhreithniú aige nó aici, beidh an t-údarás nó an chúirt chun a ndearnadh an t-iarratas faoi chsangal ag na cinntí fíorais a ndearna cúirt an Stáit tionscnaimh a dlínse a bhunú orthu.

Faoi réir fhorálacha na chéad mhíre agus an dara mír, ní féidir dlínse chúirt an Stáit tionscnaimh a athbhreithniú; ní bheidh an fhoráil i dtaobh ord poiblí dá dtagraítear in Airteagal 27.1 inchurtha chun feidhme ar na rialacha maidir le dlínse.

Airteagal 29

Ní féidir i gcás ar bith breithiúnas coigríche a athbhreithniú ó thaobh a shubstainte.

Airteagal 30

Féadfaidh cúirt i Stát Conarthach ar a n-iarrfar aithint bhreithiúnais a tugadh i Stát Conarthach eile bac a chur ar na himeachtaí má taisceadh gnáth-achomharc i gcoinne an bhreithiúnais sin.

Féadfaidh cúirt i Stát Conarthach ina n-iarrfar aithint do bhreithiúnas a tugadh in Éirinn nó sa Ríocht Aontaithe bac a chur ar na himeachtaí má bhíonn forghníomhú curtha ar fionraí, mar gheall ar achomharc, sa Stát tionscnaimh.

Roinn 2

Forghníomhú

Airteagal 31

Déanfar breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach agus is infhorghníomhaithe sa Stát sin a fhorghníomhú i Stát Conarthach eile nuair a bheidh sé dearbhaithe, ar iarratas ó aon pháirtí leasmhar, go bhfuil sé infhorghníomhaithe sa Stát eile sin.

Sa Ríocht Aontaithe, áfach, déanfar breithiúnas den sórt sin a fhorghníomhú i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, in Albain, nó i dTuaisceart Éireann nuair a bheidh sé cláraithe, ar iarratas ó aon pháirtí leasmhar, lena fhorghníomhú sa chuid sin den Ríocht Aontaithe.

Airteagal 32

1. Is chucu seo a bheidh an t-iarratas le déanamh:

- sa Bheilg, an tribunal de première instance nó rechtbank van eerste aanleg;
- sa Danmhairg, an byret;
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, uachtarán dlísheomra den Landgericht;
- sa Ghréig, an μονομελής πρωτοδικείο;
- sa Spáinn, an Juzgado de Primera Instancia;

- sa Fhrainc, uachtarán an tribunal de grande instance;
- in Éirinn, an Ard-Chúirt;
- san Ioslainn, an héraðsdómari;
- san Iodáil, an corte d'appello;
- i Lucsamburg, uachtarán an tribunal d'arrondissement;
- san Ísiltír, uachtarán an arrondissementsrechtbank;
- san Iorua, an herredsrett nó an byrett ag feidhmiú dó mar namsrett;
- san Ostair, an Landesgericht nó an Kreisgericht;
- sa Phortaingéil, an Tribunal Judicial de Circulo;
- san Eilvéis:
 - (a) i gcás breithiúnas lena n-ordaítear suim airgid a íoc, an juge de la mainlevée/Rechtsoffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione, faoi chuimse an nós imeachta a rialaítear le hAirteagail 80 agus 81 den loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento;
 - (b) i gcás breithiúnas lena n-ordaítear comhlíonadh seachas suim airgid a íoc, an juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur;
- san Fhionlainn, an ulosotonhaltija/överexekutor;
- sa tSualainn, an Svea hovrätt;

- sa Ríocht Aontaithe:

- (a) i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, an High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, an Magistrates' Court tríd an Secretary of State;
- (b) in Albain, an Court of Session nó, i gcás breithiúnais chothabhála, an Sheriff Court tríd an Secretary of State;
- (c) i dTuaisceart Éireann, an High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, an Magistrates' Court tríd an Secretary of State.

2. Cinnfear dlínse cúirteanna áitiúla de réir na háite a bhfuil sainchónaí ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne. Mura bhfuil sainchónaí air sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann, cinnfear í de réir áit an fhorghníomhaithe.

Airteagal 33

Is de réir dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann a rialófar an nós imeachta maidir leis an iarratas a thaisceadh.

Ní foláir don iarratasóir seoladh a thabhairt le haghaidh seirbheála próise i limistéar dlínse na cúirte chun a ndéantar an t-iarratas. Ach más rud é nach bhforáilann dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann seoladh mar sin a bheith le tabhairt, ceapfaidh an t-iarratasóir ionadaí ad litem.

Ní foláir na doiciméid a luaitear in Airteagail 46 agus 47 a bheith i gceangal leis an iarratas.

Airteagal 34

Tabharfaidh an chúirt chun a ndéantar an t-iarratas a breith ar an iarratas gan mhoill agus ní fhéadfaidh an páirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne aon aighneachtaí a dhéanamh maidir leis an iarratas ag an gcéim seo de na himeachtaí.

Ní féidir diúltú don iarratas ach ar chúis dá bhforáiltear in Airteagail 27 agus 28.

Ní féidir i gcás ar bith an breithiúnas coigríche a athbhreithniú ó thaobh a shubstainte.

Airteagal 35

Déanfaidh oifigeach iomchuí na cúirte, gan mhoill, an bhreith a tugadh ar an iarratas a chur in iúl don iarratasóir, de réir an nós imeachta a leagadh síos le dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann.

Airteagal 36

Má údaraítear forghníomhú, féadfaidh an páirtí ar iarradh forghníomhú ina choinne achomharc a dhéanamh i gcoinne na breithe laistigh de mhí ó lá a seirbheála.

Má tá sainchónaí ar an bpáirtí sin i Stát Conarthach seachas an ceann inar tugadh an bhreith a d'údaraigh forghníomhú, beidh tréimhse dhá mhí ann le haighaidh achomhairc agus rithfidh sí ó lá na seirbheála, air féin go pearsanta nó ag a ionad cónaithe. Ní féidir cur leis an tréimhse sin mar gheall ar fhad slí ó bhaile.

Airteagal 37

1. Déanfar achomharc i gcoinne na breithe a d'údaraigh forghníomhú a thaisceadh de réir rialacha an nós imeachta in ábhair chointinneacha:

- sa Bheilg, sa tribunal de première instance nó sa rechtbank van eerste aanleg;
- sa Danmhairg, sa landeret;
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, san Oberlandesgericht;
- sa Ghréig, san *εφετεριο*;
- sa Spáinn, san Audiencia Provincial;
- sa Fhrainc, sa Cour d'appel;
- in Éirinn, san Ard-Chúirt;

- san Ioslainn, sa hÉraðadómarí;
 - san Iodáil, sa corte d'appello;
 - i Lucsamburg, sa Cour supérieure de justice ina suí di mar chúirt achomhairc shibhialta;
 - san Ísiltír, san arrondissementsrechtbank;
 - san Icrua, sa lagmannsrett;
 - san Ostair, sa Landesgericht nó sa Kreisgericht;
 - sa Phortaingéil, sa Tribunal da Relação;
 - san Eilvéis, sa tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
 - san Fhionlainn, sa hovioikeus/hovrätt,
 - sa tSualainn, sa Svea hovrätt,
 - sa Ríocht Aontaithe:
 - (a) i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, sa High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa Magistrates' Court;
 - (b) in Albain, sa Court of Session nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa Sheriff Court;
 - (c) i dTuaisceart Éireann, sa High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, sa Magistrates' Court.
2. Ní féidir an breithiúnas a tugadh ar an achomharc a chonspóid ach amháin:
- sa Bheilg, sa Chréig, sa Spáinn, sa Fhrainc, san Iodáil, i Lucsamburg agus san Ísiltír, trí achomharc en cassation;
 - sa Danmhairg, trí achomharc chuig an højesteret, le cead ón Aire Dlí agus Cirt;

- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine trí Rechtsbeschwerde;
- in Éirinn, trí achomharc ar phointe dlí chuig an gCúirt Uachtarach;
- san Ioslainn, trí achomharc chuig an Hæstiréttur;
- san Iorua, trí achomharc (kjæremál nó anke) chuig an Hoyesteretts Kjæremålsutvalg nó an Hoyesterett;
- san Ostair, i gcás achomhairc, trí Revisionsrekurs agus, i gcás nós imeachta freasúra, trí Berufung agus, b'fhéidir, Revision;
- sa Phortaingéil, trí achomharc ar phointe dlí;
- san Eilvéis, trí recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale;
- san Fhionlainn, trí achomharc chuig an korkein oikeus/högsta domstolen;
- sa tSualainn, trí achomharc chuig an högsta domstolen;
- sa Ríocht Aontaithe, trí aon achomharc amháin eile ar phointe dlí.

Airteagal 3B

Féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-achomharc faoin gcéad mhír d'Airteagal 37 os a comhair, má iarrann an t-achomharcóir é, bac a chur leis na himeachtaí i gcás gnáth-achomharc i gcoinne an bhreithiúnais a bheith taiscthe sa Stát tionscnaimh nó mura bhfuil an tréimhse le haghaidh achomhairc den sórt sin dultha in éag fós; sa chás deiridh sin, féadfaidh an chúirt a shonrú cad é an tréimhse le haghaidh achomharc den sórt sin a thaisceadh.

Más in Éirinn nó sa Ríocht Aontaithe a tugadh an breithiúnas, measfar aon chineál achomhairc is indéanta sa Stát tionscnaimh a bheith ina ghnáth-achomharc chun críocha na chéad mhíre.

Féadfaidh an chúirt freisin é a chur de choinnioll leis an bhforghníomhú go dtabharfar don chúirt cibé urrús a chinnfidh sí.

Airteagal 39

Le linn na tréimhse a shonraítear le haghaidh achomhairc de bhun Airteagal 36 agus go dtí go mbeidh breith tugtha ar aon achomharc den sórt sin, ní féidir a dhéanamh maidir leis an bhforghníomhú ach amháin bearta cosanta in aghaidh mhaoin an pháirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne.

Gabhfaidh údarás chun aon bhearta cosanta den sórt sin a ghlacadh leis an mbreith a údaróidh forghníomhú.

Airteagal 40

1. Má dhiúltaítear don iarratas ar fhorghníomhú, féadfaidh an t-iarratasóir achomharc a dhéanamh:

- sa Bheilg, chuig an cour d'appel nó an hof van beroep;
- sa Danmhairg, chuig an landsret;
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, chuig an Oberlandesgericht;
- sa Ghréig, chuig an *apellatio*;
- sa Spáinn, chuig an Audiencia Provincial;
- sa Fhrainc, chuig an cour d'appel;
- in Éirinn, chuig an Ard-Chúirt;
- san Ioslainn, chuig an héraðsdómari;
- san Iodáil, chuig an corte d'appello;
- i Lucsamburg, chuig an Cour supérieure de Justice, ina sui di mar chúirt achomhairc shibhialta;
- san Ísiltír, chuig an gerechtshof;
- san Iorua, chuig an lagmannsrett;

- san Ostair, chuig an Landesgericht nó an Kreisgericht;
- sa Phortaingéil, chuig an Tribunal da Relação;
- san Eilvéis, chuig an tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale;
- san Fhionlainn, chuig an hovioikeus/hovrätt;
- sa tSualainn, chuig an Svea hovrätt;
- sa Ríocht Aontaithe:
 - (a) i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, chuig an High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an Magistrates' Court;
 - (b) in Albain, chuig an Court of Session nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an Sheriff Court;
 - (c) i dTuaisceart Éireann, chuig an High Court of Justice nó, i gcás breithiúnais chothabhála, chuig an Magistrates' Court.

2. Cuirfear toghairm ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne á cheangal air láithriú os comhair na cúirte achomhairc. Mura láithreoidh sé, beidh forálacha an dara agus an tríú mír d'Airteagal 20 infheidhme, fiú mura bhfuil sainchónaí air in aon cheann de na Stáit Chonarthaigh.

Airteagal 41

Ní féidir breithiúnas a tugadh ar achomharc dá bhforáiltear in Airteagal 40 a chonspóid ach amháin:

- sa Bheilg, sa Ghréig, sa Spáinn, sa Fhrainc, san Iodáil, i Lucsamburg agus san Ísiltír, trí achomharc en cassation;
- sa Danmhairg, trí achomharc chuig an højesteret, le cead ón Aire Dlí agus Cirt;
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, trí Rechtsbeschwerde;
- in Éirinn, trí achomharc ar phoints dlí chuig an gCúirt Uachtarach;

- san Ioslainn, trí achomharc chuig an Hæstiréttur;
- san Iorua, trí achomharc (kjæremál nó anke) chuig an Hoyesteretts Kjæremålsutvalg nó an Hoyesterett;
- san Ostair, trí Revisionsrekurs;
- sa Phortaingéil, trí achomharc ar phointe dlí;
- san Eilvéis, trí recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale;
- san Fhionlainn, trí achomharc chuig an korkein oikeus/högsta domstolen;
- sa tSualainn, trí achomharc chuig an högsta domstolen;
- sa Ríocht Aontaithe, trí aon achomharc amháin eile ar phointe dlí.

Airteagal 42

Má bhíonn breithiúnas coigríche tugtha i leith ábhar éagsúil agus nach féidir forghníomhú a údarú ina dtaobh go léir, déanfaidh an chúirt forghníomhú a údarú i gcás ábhair amháin nó níos mó díobh.

Féadfaidh iarratasóir forghníomhú páirteach ar bhreithiúnas a iarraidh.

Airteagal 43

Ní fhéadfar breithiúnas coigríche a d'ordaigh localocht phionósach thréimhsiúil a fhorghníomhú sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann mura mbeidh méad na hiocailochta arna chinneadh go críochnaitheach ag cúirteanna an Stáit tionscnaimh.

Airteagal 44

Iarratasóir ar tugadh dó go hiomlán nó go páirteach, sa Stát tionscnaimh, cúnamh dlíthiúil nó díolúine ó chostais nó ó chaiteachais, beidh teideal aige, sna nósanna imeachta dá bhforáiltear in Airteagail 32 go 35, chun tairbhiú den chúnamh dlíthiúil is fabhraí nó den díolúine is fairsinge ó chostais nó ó chaiteachais a fhoráiltear le dlí an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas.

Ach féadfaidh iarratasóir a iarrfaidh forghníomhú ar chinneadh a thug údarás riaracháin sa Danmhairg nó san foslainn i leith ordú cothabhála éileamh a dhéanamh, sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas, ar na tairbhí dá dtagraítear sa chéad mhír má thugann sé ar aird ráiteas ó Aireacht Dlí agus Cirt na Danmhairge nó ó Aireacht Dlí agus Cirt na hÍoslainne á rá go gcomhlíonann sé na ceanglais eacnamaíochta is gá chun bheith cáilithe le haghaidh cúnamh dhlíthiúil nó díolúine ó chostais nó ó chaiteachais go hiomlán nó go páirteach.

Airteagal 45

Ní féidir urrús, banna ná taisce, de chineál ar bith, a éileamh ar pháirtí a iarrfaidh forghníomhú i Stát Conarthach amháin ar bhreithiúnas a tugadh i Stát Conarthach eile ar an bhforas gur náisiúnach eachtrach é ná ar an bhforas nach bhfuil sainchónaí ná gnáthchónaí air sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann.

Roinn 3

Forálacha comhchoiteanna

Airteagal 46

Dlífidh páirtí a iarrfaidh aithint nó forghníomhú ar bhreithiúnas na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird:

1. cóip den bhreithiúnas a shásóidh na coinníollacha is gá chun a barántúlacht a shuíomh;
2. i gcás breithiúnais mhainneachtana, an chóip bhunaidh nó cóip dhílis dheimhnithe den doiciméad á shuíomh gur seirbheáladh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí nó doiciméad comhionann ar an bpáirtí mainneachtach.

Airteagal 47

Dlífidh páirtí a iarrfaidh forghníomhú na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird freisin:

1. doiciméid á shuíomh go bhfuil an breithiúnas infhorghníomhaithe, agus gur seirbheáladh é, de réir dhlí an Stáit tionscnaimh;

2. más cuí, doiciméad á thaispeáint go bhfuil cabhair dhlíthiúil á fáil ag an iarratasóir sa Stát tionscnaimh.

Airteagal 48

Mura dtugtar ar aird na doiciméid a luaitear in Airteagal 46.2 agus in Airteagal 47.2, féadfaidh an chúirt tréimhse a shonrú chun iad a thabhairt ar aird, nó glacadh le doiciméid chomhionanna, nó déanamh d'éagmais na ndoiciméad má mheasann sí go bhfuil a sáith faisnéise os a comhair.

Déanfar aistriúchán ar na doiciméid a thabhairt ar aird má éilíonn an chúirt é; ní foláir an t-aistriúchán a bheith deimhnithe ag duine atá cáilithe chuige sin i gceann de na Stáit Chonarthacha.

Airteagal 49

Ní gá aon dlíthiúilocht ná aon fhoirmiúlacht dá samhail i leith na ndoiciméad a luaitear in Airteagal 46 nó 47 nó sa dara mír d'Airteagal 48, ná i leith doiciméad ag ceapadh ionadaí ad litem.

TEIDEAL IV

IONSTRAIMÍ BARÁNTÓLA AGUS SOCRAÍOCHTAÍ CÚIRTE

Airteagal 50

Doiciméad a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a cláraíodh mar ionstraim bharántúil agus is infhorghníomhaithe i Stát Conarthach amháin, déanfar, arna iarraidh sin de réir an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 31 et seq, a dhearbhú, i Stát Conarthach eile, go bhfuil sé infhorghníomhaithe ann. Ní féidir diúltú don iarratas ach amháin i gcás forghníomhú na hionstraim a bheith contrártha don ord poiblí sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

Ní foláir an ionstraim a thabharfar ar aird a bheith de réir na gcoinníollacha is gá chun a barántúlacht i Stát a tionscanta a shuíomh.

Beidh feidhm le forálacha Roinn 3 de Theideal III de réir mar is cuí.

Airteagal 51

Socraíocht ar tugadh formheas uirthi sa chúirt i gcúrsa imeachtaí agus is infhorghníomhaithe sa Stát inar tugadh i gcrích í féadfár í a fhorghníomhú sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas, faoi na coinníollacha céanna le hionstraimí barántúla.

TEIDEAL V

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 52

Chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí ar pháirtí i Stát Conarthach ar tugadh ábhar os comhair a chúirteanna, cuirfidh an chúirt a dlí inmheánach chun feidhme.

Mura bhfuil sainchónaí ar pháirtí sa Stát ar tugadh an t-ábhar os comhair a chúirteanna, déanfaidh an chúirt, chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach eile ar an bpáirtí, dlí an Stáit sin a chur chun feidhme.

Airteagal 53

Chun críocha an Choinbhinsiúin seo, measfar sainchónaí a bheith ar chuideachta nó ar dhuine dlítheanach nó ar chomhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha san áit a bhfuil a suíomh. Ach chun an suíomh sin a chinneadh cuirfidh an chúirt rialacha a dlí idirnáisiúnta phríobháidigh chun feidhme.

Chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí ar iontaobhas sa Stát Conarthach a bhfuil an t-ábhar os comhair a chúirteanna, cuirfidh an chúirt rialacha a dlí idirnáisiúnta phríobháidigh chun feidhme.

TEIDEAL VI

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 54

Ní bhainfidh forálacha an Choinbhinsiúin seo ach le himeachtaí dlíthiúla a thionscnófar agus le doiciméid a tharraingeofar suas go feirmiúil nó a chlárófar

mar ionstraimí barántúla tar éis a theachta i bhfeidhm sa Stát tionscnaimh agus, má iarrtar aithint nó forghníomhú breithiúnais nó ionstraine barántúla, sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

Déanfar, áfach, breithiúnais a thabharfar tár éis dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas, i gcás imeachtaí a tionsonaíodh roimh an dáta sin, a aithint agus a fhorghníomhú de réir fhorálacha Theideal III má bhí dlínse bunaithe ar rialacha i gcomhréir leis na rialacha dá bhforáiltear i dTeideal II den Choinbhinsiún seo nó i gcoinbhinsiún a tugadh i gcrích idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas agus a raibh feidhm aige nuair a tionsonaíodh na himeachtaí.

Má bhí na páirtithe i ndíospóid i dtaobh conartha tár éis comhaontú a dhéanamh i scríbhinn, roimh theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo, go mbeadh an Conradh faoi rialú ag dlí na hÉireann nó ag dlí chuid den Ríocht Aontaithe, coinneoidh cúirteanna na hÉireann nó na coda sin den Ríocht Aontaithe an ceart chun dlínse a fheidhmiú sa díospóid.

Airteagal 54A

Go ceann tréimhse trí bliana ó theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo i gcás na Danmhairge, na Gréige, na hÉireann, na hÍoslainne, na hIorua, na Fionlainne agus na Sualainne, faoi seach, déanfar dlínse in ábhair mhuirí a chinneadh sna Stáit sin de réir fhorálacha Theideal II, i dteannta fhorálacha phointí 1 go 7 anseo thíos. Ach nuair a thiocfaidh an Coinbhinsiún Idirnáisiúnta maidir le longa farraige a ghabháil, a síníodh sa Bhruiséil an 10 Bealtaine 1952, i bhfeidhm i gcás cheann de na Stáit sin, scoirfidh na forálacha seo d'éifeacht a bheith acu i gcás an Stáit sin.

1. Féadfar duine ar a bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach a agairt i gcúirteanna cheann de na Stáit thuasluaite maidir le héileamh muiri más rud é go ndearnadh an long lena mbaineann an t-éileamh, nó aon long eile leis an duine sin, a ghabháil trí phrós dlí i gcríoch an Stáit is déanaí atá luaite chun an t-éileamh a urrú, nó go bhféadfaí i a ghabháil ann amhlaidh ach gur tugadh banna nó urrús eile, sna cásanna seo a leanas:

(a) má tá sainchónaí sa Stát deireanach sin ar an éilitheoir; nó

(b) más sa Stát deireanach sin a d'éirigh an t-éileamh; nó

- (c) má bhaineann an t-éileamh leis an aistear ar lena linn a rinneadh an ghabháil nó a d'fhéadfaí í a dhéanamh; nó
- (d) má thig an t-éileamh as imbhualladh nó as damáiste a rinne long do long eile nó d'earraí nó do dhaoine ar bord ceachtar long, trí chor inlíochta a dhéanamh nó gan é a dhéanamh nó trí neamhchomhlíonadh rialachán; nó
- (e) más éileamh ar tharrthálas atá ann; nó
- (f) más éileamh i leith mhorgáistíú na loinge a gabhadh nó i leith a curtha i ngeall atá ann.
2. Féadfaidh éilitheoir an long áirithe a mbaineann an t-éileamh muirí léi a ghabháil, nó aon long eile leis an duine arbh é uinéir na loinge áirithe é an tráth a d'éirigh an t-éileamh muirí. Ach i gcás na n-éileamh muirí atá leagtha amach in 5(o), (p) nó (q) den Airteagal seo, ní féidir a ghabháil ach an long áirithe a mbaineann an t-éileamh muirí léi.
3. Measfar longa a bheith san úinéireacht chéanna nuair is leis an duine nó na daoine céanna na scaireanna go léir iontu.
4. I gcás cairtfhostú loinge trína forléasadh, más é an cairtfhostóir amháin atá faoi dhliteanas i leith éilimh mhuirí a bhaineann leis an long sin, féadfaidh an t-éilitheoir an long sin nó aon long eile leis an gcairtfhostóir a ghabháil, ach ní fhéadfar aon long sile is leis an úinéir a ghabháil i leith an éilimh mhuirí sin. Is mar sin a bhéidh freisin in aon chás ina mbeidh duine seachas úinéir loinge faoi dhliteanas i leith éilimh mhuirí a bhaineann leis an long sin.
5. Ciallaíonn an abairt "éileamh muirí" éileamh a thig as ní nó nithe díobh seo a leanas:
- (a) damáiste ar bith a raibh long ina cúis leis, trí imbhualladh nó ar dhóigh eile;
- (b) bás duine nó díobháil do dhuine a raibh long ar bith ina cúis leis nó a tharla i ndáil le hoibriú loinge ar bith;
- (c) tarrthálas;

- (d) comhaontú maidir le húsáid nó le frúiliú loinge ar bith, cibé acu trí chonradh fostaithe nó ar dhóigh eile é;
- (e) comhaontú maidir le hiompar earraí in aon long cibé acu trí chonradh fostaithe nó ar dhóigh eile é;
- (f) cailleadh nó damáistiú earraí, lena n-áirítear bagáiste, a bhí á n-iompar i long ar bith;
- (g) cailloinnt ilpháirteach;
- (h) longmhorgáiste;
- (i) tuáil;
- (j) píolótaíocht;
- (k) earraí nó ábhair a soláthraíodh in áit ar bith do long chun í a oibriú nó a choimeád i dtreo;
- (l) déanamh, deisiú nó trealmhú loinge ar bith nó táillí agus dleachtanna duga;
- (m) pá máistrí, oifigeach nó foirne;
- (n) eisíocaíochtaí máistir, lena n-áirítear eisíocaíochtaí a rinne seoladóirí, cairtíhostóirí nó gníomhairí thar ceann loinge nó thar ceann a húinéara;
- (o) díospóid i dtaobh an teidil chun loinge ar bith nó i dtaobh a húinéireachta;
- (p) díospóidí idir comhúinéirí loinge ar bith i dtaobh úinéireacht, seilbh, úsáid nó tuilleamh na loinge sin;
- (q) morgáistiú loinge ar bith nó a cur i ngeall.

6. Sa Danmhairg, measfar, maidir leis na héilimh mhuirí dá dtagraítear in 5(o) agus (p) den Airteagal seo, go bhfoláionn an focal "gabháil" "forbud" i gcás

inarb é sin an t-aon nós imeachta amháin a cheadaítear i leith éilimh den sórt sin faoi Airteagail 646 go 653 den Acht i dtaobh an nós imeachta shibhialta (Lov om rettens pleje).

7. San foslainn, measfar, maidir leis na héilimh mhuirí dá dtagraítear in 5(o) agus (p) den Airteagal seo, go bhfolaíonn an focal "gabháil" "lögbann" i gcás inarb é sin an t-aon nós imeachta amháin a cheadaítear i leith éilimh den sórt sin faoi Chaibidil III den Dlí i dtaobh gabhála agus urghaire (lög um kyrretningu og lögbann).

TEIDEAL VII

GAOL LE COINBHINSIÚN NA BRUISÉILE AGUS LE COINBHINSIÚIN EILE

Airteagal 54B

1. Ní rachaidh an Coinbhinsiún seo chun dochair do Bhallstáit na gComhphobal Eorpach an Coinbhinsiún ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála, a síníodh sa Bhruiséil an 27 Meán Fómhair 1968, agus an Prótocal ar Léiriú ag an gCúirt Bhreithiúnais ar an gCoinbhinsiún sin, a síníodh i Lucsamburg an 3 Meitheamh 1971, arna leasú leis na Coinbhinsiúin ar aontachas Stáit Aontacha na gComhphobal Eorpach leis an gCoinbhinsiún sin agus leis an bPrótocal sin, a ngairtear díobh uile, idir Choinbhinsiúin agus Phrótocal, "Coinbhinsiún na Bruiséile" anseo feasta, a chur chun feidhme.
2. Ar a shon sin cuirfear an Coinbhinsiún seo chun feidhme ar aon slí:
 - (a) maidir le dlínse, nuair atá sainchónaí ar an gcosantóir i gcríoch Stáit Chonarthaigh nach Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach, nó nuair a thugann Airteagal 16 nó 17 den Choinbhinsiún seo dlínse do chúirteanna Stáit Chonarthaigh mar sin;
 - (b) i gcás lis pendens nó caingne gaolmhara dá bhforáiltear in Airteagail 21 agus 22, nuair a thionscnaítear imeachtaí i Stát Conarthach nach Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach agus i Stát Conarthach is Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach;

(c) maidir le haithint agus le forghníomhú, nuair nach Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach an Stát tionscnaimh nó an Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

3. I dteannta na bhforas dá bhforáiltear i dTeideal III, féadfar aithint nó forghníomhú a dhiúltú murab ionann an foras dlínse ar a bhfuil an breithiúnas bunaithe agus an foras a thig ón gCoinbhinsiún seo agus más amhlaidh atáthar ag iarraidh aitheanta nó forghníomhaithe i gcoinne páirtí a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach nach Ballstát de chuid na gComhphobal Eorpach, ach amháin nuair is féidir an breithiúnas a aithint nó a fhorghníomhú faoi riall ar bith eile dlí sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.

Airteagal 55

Faoi réir fhorálacha an dara mír d'Airteagal 54, agus Airteagal 56, gabhfaidh an Coinbhinsiún seo, i gcás na Stát is páirtithe ann, ionad na gCoinbhinsiún seo a leanas a tugadh i gcrích idir dhá cheann nó níos mó díobh:

- an Coinbhinsiún idir an Chónaidhm Eilvéiseach agus an Fhrainc ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta, a síníodh i bPáras an 15 Meitheamh 1869;
- an Conradh idir an Chónaidhm Eilvéiseach agus an Spáinn ar fhorghníomhú frithpháirteach breithiúnas in ábhair shibhialta nó tráchtála, a síníodh i Maidrid an 19 Samhain 1896.
- an Coinbhinsiún idir an Chónaidhm Eilvéiseach agus Reich na Gearmáine ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus dámhachtaintí eadrána, a síníodh i mBeirn an 2 Samhain 1929;
- an Coinbhinsiún idir an Danmhairg, an Fhionlainn, an Ioslainn, an Iorua agus an tSualainn ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas, a síníodh i gCóbanhávan an 16 Márta 1932;
- an Coinbhinsiún idir an Chónaidhm Eilvéiseach agus an Iodáil ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas, a síníodh sa Róimh an 3 Eanáir 1933;
- an Coinbhinsiún idir an tSualainn agus an Chónaidhm Eilvéiseach ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus dámhachtaintí eadrána, a síníodh i Stócólm an 15 Eanáir 1936;

- an Coinbhinsiún idir Ríocht na Beilge agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas agus ionstraimí barántúla maidir le hoibleagáidí cothabhála, a síníodh i Vín an 25 Deireadh Fómhair 1957;
- an Coinbhinsiún idir an Chónaidhm Eilvéiseach agus an Bheilg ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus dámhachtaintí eadrána, a síníodh i mBeirn an 29 Aibreán 1959;
- an Coinbhinsiún idir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas, socraíochtaí agus ionstraimí barántúla in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Vín an 6 Meitheamh 1959;
- an Coinbhinsiún idir Ríocht na Beilge agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Vín an 16 Meitheamh 1959;
- an Coinbhinsiún idir an Ostair agus an Chónaidhm Eilvéiseach ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas, a síníodh i mBeirn an 16 Nollaig 1960;
- an Coinbhinsiún idir an Iorua agus an Ríocht Aontaithe ar aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Londain an 12 Meitheamh 1961;
- an Coinbhinsiún idir an Ríocht Aontaithe agus an Ostair le haghaidh aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Vín an 14 Iúil 1961, maille le Prótacal leasaitheach a síníodh i Londain an 6 Márta 1970;
- an Coinbhinsiún idir Ríocht na hÍsiltíre agus an Ostair le haghaidh aithint agus fhorghníomhú cómhálartach breithiúnas agus ionstraimí barántúla in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Háig an 6 Feabhra 1963;
- an Coinbhinsiún idir an Fhrainc agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus ionstraimí barántúla in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Vín an 15 Iúil 1966;

- an Coinbhinsiún idir Lucsamburg agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus ionstraimí barántúla in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Lucsamburg an 29 Iúil 1971;
- an Coinbhinsiún idir an Iodáil agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas, socraíochtaí cúirte agus ionstraimí barántúla, a síníodh sa Róimh an 16 Samhain 1971;
- an Coinbhinsiún idir an Iorua agus Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas agus doiciméad infhorghníomhaithe in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh in Osló an 17 Meitheamh 1977;
- an Coinbhinsiún idir an Danmhairg, an Fhionlainn, an Ioslainn, an Iorua agus an tSualainn ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta, a síníodh i gCóbanhávan an 11 Deireadh Fómhair 1977;
- an Coinbhinsiún idir an Ostair agus an tSualainn ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta, a síníodh i Stócólm an 16 Meán Fómhair 1982;
- an Coinbhinsiún idir an Ostair agus an Spáinn ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas, socraíochtaí agus ionstraimí barántúla infhorghníomhaithe in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh i Vín an 17 Feabhra 1984;
- an Coinbhinsiún idir an Iorua agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta, a síníodh i Vín an 21 Bealtaine 1984, agus
- an Coinbhinsiún idir an Fhionlainn agus an Ostair ar aithint agus fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta, a síníodh i Vín an 17 Samhain 1986.

Airteagal 56

Leanfaidh an Conradh agus na coinbhinsiúin a luaitear in Airteagal 55 d'éifeacht a bheith acu maidir le hábhair nach mbaineann an Coinbhinsiún seo leo.

Leanfaidh siad d'éifeacht a bheith acu i leith breithiúnas a tugadh agus doiciméad a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a cláraíodh mar ionstraimí barántúla roimh theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo.

Airteagal 57

1. Ní dhéanfaidh an Coinbhinsiún seo difear d'aon choinbhinsiún a bhfuil nó a mbeidh na Stáit Chonarthacha ina bpáirtithe iontu agus a rialaíonn, i ndáil le hábhair áirithe, dlínse nó aithint nó forghníomhú breithiúnas.
2. Ní choiscfidh an Coinbhinsiún seo ar chúirt de chuid Stáit Chonarthaigh is páirtí i gcoinbhinsiún dá dtagraítear i mír 1 dlínse a ghlacadh de réir an choinbhinsiúin sin fiú má bhíonn sainchónaí ar an gcosantóir i Stát Conarthach nach páirtí sa choinbhinsiún sin. Ar aon slí, cuirfidh an chúirt a éistfidh an chaingeán Airteagal 20 den Choinbhinsiún seo chun feidhme.
3. Déanfar breithiúnais a thabharfaidh cúirt i Stát Conarthach i bhfeidhmiú dlínse dá bhforáiltear i gcoinbhinsiún dá dtagraítear i mír 1 a aithint agus a fhorghníomhú sna Stáit Chonarthacha eile, de réir Theideal III den Choinbhinsiún seo.
4. I dteannta na bhforas dá dtagraítear i dTeideal III, féadfar aithint nó forghníomhú a dhiúltú mura bhfuil an Stát chun a ndéantar an t-iarratas ina pháirtí conarthach i gcoinbhinsiún dá dtagraítear i mír 1 agus má tá sainchónaí sa Stát sin ar an duine a bhfuiltear ag iarraidh aitheanta nó forghníomhaithe ina choinne, ach amháin nuair is féidir an breithiúnas a aithint nó a fhorghníomhú faoi riall ar bith eile dlí sa Stát chun a ndéantar an t-iarratas.
5. Nuair a dhéanann coinbhinsiún dá dtagraítear i mír 1 inar páirtithe an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas araon coinníollacha a leagan síos le haghaidh breithiúnais a aithint nó a fhorghníomhú, beidh feidhm ag na coinníollacha sin. Ar aon slí, féadfar forálacha an Choinbhinsiúin seo a bhaineann leis na nósanna imeachta le haghaidh breithiúnais a aithint agus a fhorghníomhú a chur chun feidhme.

Airteagal 58

(gan téacs)

Airteagal 59

Ní choiscfidh an Coinbhinsiún seo ar Stát Conarthach a ghabháil d'oibleagáid air féin i leith tríú Stát, i gcoinbhinsiún um aithint agus fhorghníomhú

breithiúnas, gan breithiúnais a aithint a tugadh i Stáit Chonartha eile i gcoinne cosantóirí a raibh sainchónaí nó gnáthchónaí orthu sa tríú Stát más rud é, i gcásanna dá bhforáiltear in Airteagal 4, nárbh fhéidir an breithiúnas a bhunú ach amháin ar fhoras dlínse a shonraítear sa dara mír d'Airteagal 3.

Ní fhéadfaidh Stát Conarthach, áfach, é a ghabháil d'oibleagáid air féin i leith tríú Stát gan breithiúnas a aithint a bheidh tugtha i Stát Conarthach eile ag cúirt ar bunafodh a dlínse ar mhaoín leis an gcosantóir a bheith sa Stát sin, nó ar urghabháil ag an ngearánaí ar mhaoín atá sa Stát sin, más rud é:

1. gur tionscnaíodh an chaingean chun cearta dílseánaigh nó cearta seilbhe ar an maoín sin a fhógairt nó a dhearbhú nó chun údarás a fháil i a dhiúscairt, nó gur as saincheist eile a bhaineann leis an maoín sin a thig an chaingean, nó
2. gurb í an mhaoín sin an t-urrús i leith fiach is ábhar don chaingean.

TEIDEAL VIII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 60

Is iad a fhéadfaidh bheith páirteach sa Choinbhinsiún seo:

- (a) na Stáit atá ina mBallstáit de na Comhphobail Eorpacha nó de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa tráth oscailte an Choinbhinsiúin le haghaidh a shínithe;
- (b) na Stáit a thiocfaidh chun bheith ina mBallstáit de na Comhphobail Eorpacha nó de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa, i ndiaidh oscailte an Choinbhinsiúin seo le haghaidh a shínithe;
- (c) na Stáit a dtabharfar cuireadh dóibh aontú de réir Airteagal 62(1)(b).

Airteagal 61

1. Beidh an Coinbhinsiún seo oscailte le haghaidh a shínithe ag Ballstáit na gComhphobal Eorpach agus Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa.

2. Beidh an Coinbhinsiún faoi réir a dhaingnithe ag Stáit a shínithe. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin le Comhairle Chónaidhme na hEilvéise.
3. Tiocfaidh an Coinbhinsiún i bhfeidhm an chéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh a n-ionstraimí daingniúcháin ag dhá Stát ar ballstát de na Comhphobail Eorpacha ceann amháin díobh agus ballstát de Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa an ceann eile.
4. Gabhfaidh éifeacht leis an gCoinbhinsiún d'aon Stát sínithe eile an chéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh a ionstraime daingniúcháin.

Airteagal 62

1. Tar éis dó teacht i bhfeidhm, beidh an Coinbhinsiún seo oscailte le haighaidh aontachais ag:
 - (a) na Stáit dá dtagraítear in Airteagal 60(b);
 - (b) Stáit eile a dtabharfar cuireadh dóibh aontú dó tar éis do Stát Conarthach iarratas a dhéanamh don Stát is taiscí. Ní thabharfaidh an Stát le taiscí cuireadh don Stát lena mbaineann ach amháin más rud é, tar éis dó iad a chur ar an eolas maidir le hábhar na faisnéise atá sé ar intinn ag an Stát sin a sholáthar de bhun Airteagal 63, gur aontaigh na Stáit shínitheacha agus na Stáit Chonarthacha eile dá dtagraítear in Airteagal 60(a) agus (b) d'aontoil.
2. Más mian le Stát aontach sonraí a chur ar fáil chun críocha Phrótacal Uimh. 1, cuirfear caibidlí ar bun chuige sin. Comórfaidh Comhairle Chónaidhme na hEilvéise comhdháil chaibidliochta.
3. I gcás Stáit aontaigh, gabhfaidh an Coinbhinsiún éifeacht an chéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh a ionstraime aontachais.
4. I gcás Stáit aontaigh dá dtagraítear i mír 1(a) nó (b), áfach, ní ghabhfaidh an Coinbhinsiún éifeacht ach amháin sa chaidreamh idir an Stát aontach agus na Stáit Chonarthacha nach mbeidh agóid déanta acu i gcoinne an aontachais roimh an gcéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh na hionstraime aontachais.

Airteagal 63

Tráth taiscthe a ionstraimhe aontachais, soláthróidh gach Stát aontach an fhaisnéis is gá chun Airteagail 3, 32, 37, 40, 41 agus 55 den Choinbhinsiún seo a chur chun feidhme agus, más gá, cuirfidh sé na sonraí ar fáil a forordaidh le linn na gcaibidlí chun críocha Phrótacal Uimh. 1.

Airteagal 64

1. Tá an Coinbhinsiún seo tugtha i gcrích faoi chomhair tréimhse tosaigh cúig bliana ó dháta a theacht i bhfeidhm de réir Airteagal 61(3), fiú i gcás Stát a dhaingneoidh é nó a aontóidh leis ina dhiaidh sin.
2. Ag deireadh na chéad tréimhse cúig bliana, déanfar an Coinbhinsiún a athnuachan go huathrialta ó bhliain go bliain.
3. Ar dhul in éag don chéad tréimhse cúig bliana, féadfaidh Stát Conarthach ar bith, am ar bith, an Coinbhinsiún a shéanadh trí fhógra a chur chuig Ccmhairle Chónaidhme na hEilvéise.
4. Gabhfaidh éifeacht leis an séanadh ag deireadh na bliana féilire i ndiaidh tréimhse sé mhí a bheith imithe in éag ón dáta a fuair Comhairle Chónaidhme na hEilvéise an fógra séanta.

Airteagal 65

Tá i gceangal leis an gCoinbhinsiún seo:

- Prótacal Uimh. 1 ar cheisteanna áirithe dlínse, nós imeachta agus forghníomhaithe;
- Prótacal Uimh. 2 maidir le léiriú comhionann ar an gCoinbhinsiún;
- Prótacal Uimh. 3 maidir le cur chun feidhme Airteagal 57.

Is cuid dhílis den Choinbhinsiún na Prótacail sin.

Airteagal 66

Féadfaidh Stát Conarthach ar bith athbhreithniú ar an gCoinbhinsiún seo a iarraidh. Chuige sin, eiseoidh Comhairle Chónaidhme na hEilvéise cuirí chuig comhdháil lena athbhreithniú laistigh de thréimhse sé mhí ó dháta an iarratais ar athbhreithniú.

Airteagal 67

Cuirfidh Comhairle Chónaidhme na hEilvéise in iúl do na Stáit a raibh ionadaithe acu ag Comhdháil Taidhleoireachta Lugano agus do na Stáit a bheidh tar éis aontú leis an gCoinbhinsiún níos déanaí:

- (a) taisceadh gach ionstraim daingniúcháin nó aontachais
- (b) dátaí an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm maidir leis na Stáit Chonarthacha
- (c) aon séanadh a fuarthas de bhun Airteagal 64
- (d) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal Ia de Phrótacal Uimh. 1
- (e) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal Ib de Phrótacal Uimh. 1
- (f) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal IV de Phrótacal Uimh. 1
- (g) aon téacs a cuireadh in iúl de bhun Airteagal VI de Phrótacal Uimh. 1.

Airteagal 68

Tarraingíodh an Coinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Danmhairgis, san Fhionlainnis, san Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, san Ioruais, san Íoslainnis, san Ollainnis, sa Phortaingéilis, sa Spáinnis agus sa tSualainnis, agus comhúdarás ag na ceithre théacs déag; taiscfear é i gcartlann Chomhairle Chónaidhme na hEilvéise. Cuirfidh Comhairle Chónaidhme na hEilvéise cóip dheimhnithe chuig rialtas gach ceann de na Stáit a raibh ionadaithe acu ag Comhdháil Taidhleoireachta Lugano agus chuig Rialtas gach ceann de na Stáit aontacha.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

SAMNINGUR UM DÓMSVALD OG UM FULLNUSTU DÓMA Í EINKAMÁLUM

INNGANGUR

AÐILAR AÐ SAMNINGI ÞESSUM

SEM ER UMHUGAÐ um að styrkja á yfirráðasvæðum sínum réttarvernd þeirra manna sem þar eru búsettir,

SEM TELJA að í því skyni sé nauðsynlegt að ákvarða hið alþjóðlega dómvald dómstóla sinna og að auðvelda viðurkenningu og koma á skjótvirkri málsmeðferð til að tryggja fullnustu á dómum, opinberlega staðfestum skjölum og réttarsáttum,

SEM GERA SÉR GREIN fyrir tengslum sín í milli, sem hafa komið fram á sviði efnahagsmála í fríverslunarsamningum milli Efnahagsbandalags Evrópu og aðildarríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu,

SEM HAFNA HLIÐSJÓN af Brussel samningnum frá 27. september 1968 um dómvald og um fullnustu dóma í einkamálum eins og honum hefur verið breytt með aðildarsamningum eftir því sem Evrópubandalögin hafa stækkað,

SEM ERU SANNFÆRÐIR um að með því að láta meginreglur þess samnings einnig ná til ríkja, sem eru aðilar að þessum samningi, muni lagaleg og efnahagsleg samvinna í Evrópu styrkjast,

SEM ÓSKA að tryggja eins samrænda túlkun og unnt er á samningi þessum,

HAFNA Í þessum anda ÁKVÆÐIÐ að gera með sér samning þennan og

HAFNA ORÐIÐ ÁSÁTTIR UM EFTIRFARANDI:

I. HLUTI**GILDISSVIÐ****1. gr.**

Samningur þessi gildir um einkamál, þar á meðal verslunarmál, án tillits til þess hvaða dómstóll fer með mál. Hann tekur sér í lagi ekki til skattamála, tollamála og stjórnsýslumála.

Samningurinn gildir ekki um:

1. persónulega réttarstöðu manna, réttshæfi eða gerhæfi, fjármál hjóna, bréfarf eða lögarf,
2. gjaldþrot, nauðasamninga eða sambærilega málsmeðferð,
3. almannatryggingar,
4. gerðardóma.

II. HLUTI**VARNARDING****1. kafli.****Almenn ákvæði.****2. gr.**

Með þeim taknörkunum, sem greinir í samningi þessum, skal lögsækja menn, sem eiga heimili í samningsriki, fyrir dómstólum í því ríki, hvert sem ríkisfang þeirra er.

Þeir menn, sem ekki eru ríkisborgarar í því ríki þar sem þeir eiga heimili, skulu lúta sömu varnarpingsreglum og gilda um ríkisborgara þess ríkis.

3. gr.

Menn, sem eiga heimili í samningsríki, má aðeins lögsækja fyrir dómstólum í öðru samningsríki samkvæmt þeim reglum sem settar eru í 2.-6. kafla þessa hluta.

Sérstaklega má ekki beita eftirfarandi ákvæðum gegn þeim:

- í Belgíu: 15. gr. borgaralögbókar (Code civil - Burgerlijk Wetboek) og 638. gr. réttarfarslaga (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek),
- í Danmörku: 2. og 3. mgr. 246. gr. réttarfarslaga (lov om rettens pleje),
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi: 23. gr. laga um réttarfar í einkamálum (Zivilprozessordnung),
- í Grikklandi: 40. gr. laga um réttarfar í einkamálum (κώδικας πολιτικής δικονομίας),
- í Frakklandi: 14. og 15. gr. borgaralögbókar (Code civil),
- á Írlandi: reglum þeim sem heimila að varnarþing byggist á því að stefna hafi verið birt varnaraðila meðan á tímabundinni dvöl hans á Írlandi stóð,
- á Íslandi: 77. gr. laga um meðferð einkamála í héraði,
- á Ítalíu: 2. gr. og 1. og 2. tölul. 4. gr. laga um réttarfar í einkamálum (Codice di procedura civile),

- í Lúxemborg: 14. og 15. gr. borgaralögboðar (Code civil),
- í Hollandi: 3. mgr. 126. gr. og 127. gr. laga um réttarfar í einkamálum (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering),
- í Noregi: 32. gr. laga um meðferð einkamála (tvistemálsloven),
- í Austurríki: 99. gr. laga um dómvald dómstóla (Jurisdiktionsnorm),
- í Portúgal: C-lið 1. mgr. og 2. mgr. 65. gr. og C-lið 65. gr. A laga um réttarfar í einkamálum (Código de Processo Civil) og 11. gr. laga um réttarfar í vinnumálum (Código de Processo de Trabalho),
- í Sviss: reglum um kyrretningarvarnarþing (for du lieu du séquestre/ Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro) samkvæmt 4. gr. sambandsríkislaganna um alþjóðlegan einkamálarétt (loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato),
- í Finnlandi: 2., 3. og 4. másl. 1. mgr. 1. gr. 10. kafla réttarfarslaga (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),
- í Svíþjóð: 1. másl. 1. mgr. 3. gr. 10. kafla réttarfarslaga (rättegångsbalken),
- í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi: reglum þeim sem heimila að varnarþing byggist á því:
 - a) að stefna hafi verið birt varnaraðila meðan á tímabundinni dvöl hans í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi stóð, eða
 - b) að varnaraðili eigi eignir í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi, eða
 - c) að sóknaraðili hafi komið fram aðför í eignum sem eru í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi.

4. gr.

Eigi varnaraðili ekki heimili í samningsríki ákvarða lög hvers samningsríkis um sig dómsvald dómstóla þess, sbr. þó ákvæði 16. gr.

Gegn varnaraðila, sem þannig er ástatt um, getur hver sá sem á heimili í samningsríki, hvert sem ríkisfang hans er, fært sér í nyt í því ríki þær varnarpingsreglur, sem þar gilda, á sama hátt og ríkisborgarar þess ríkis, og sérstaklega þær reglur sem tilgreindar eru í 2. mgr. 3. gr.

2. kafli.

Sérstakar varnarpingsreglur.

5. gr.

Mann, sem á heimili í samningsríki, má lögsækja í öðru samningsríki:

1. í málum, sem varða samninga, fyrir dómstóli þess staðar þar sem skuldbindinguna skyldi efna; í málum, sem varða vinnusamninga einstakra manna, er þessi staður þar sem launþinginn starfar að jafnaði eða, ef launþinginn starfar að jafnaði ekki í einu tilteknu landi, þá er þessi staður þar sem starfsstöð sú er sem réð hann til starfa,
2. í málum, sem varða framfærsluskyldu, fyrir dómstóli þess staðar þar sem sá sem rétt á til framfærslu á heimili eða dvelst að jafnaði eða, ef um slíka kröfu er að ræða í tengslum við mál um persónulega réttarstöðu manns, fyrir þeim dómstóli sem samkvæmt þeim lögum, sem við hann gilda, er bær til að fara með málið nema varnarpingió byggist einungis á ríkisfangi eins aðilans,
3. í málum um skaðabætur utan samninga fyrir dómstóli þess staðar þar sem tjónsatburðurinn varó,
4. þegar krafist er skaðabóta eða þess að fyrra ástandi verði komið á og krafan á rót að rekja til refsiverós verknaðar, fyrir þeim dómstóli

þar sem opinbera málið er til meðferðar, að því tilskildu að dómstóllinn, samkvæmt þeim lögum sem við hann gilda, sé bær til að fara með kröfur borgararéttar eðlis,

5. vegna ágreinings, sem stafar af rekstri útibús, umboðsskrifstofu eða svipaðrar starfsemi, fyrir dómstóli þess staðar þar sem starfsemin er,

6. sem stofnanda, vörslumann eða rétthafa fjárvörslusjóðs, sem stofnaður hefur verið á grundvelli laga eða með skjali eða með munnlegum gerningi sem staðfestur er skriflega, fyrir dómstóli í því samningsríki þar sem sjóðurinn á heimili,

7. vegna ágreinings um greiðslu launa, sem krafist er vegna björgunar í þágu farms eða farmgjalds, fyrir þeim dómstóli þar sem kyrrsetning farmsins eða farmgjaldskröfunnar:

a) hefur verið gerð til tryggingar á þeirri greiðslu, eða

b) hefði mátt fara fram en ábyrgð eða önnur trygging hefur verið sett;

Ákvæði þetta á þó einungis við ef því er haldið fram að varnaraðili eigi til réttar að telja í farminum eða farmgjaldskröfunni eða að hann hafi átt til slíks réttar að telja þegar björgun varð.

6. gr.

Mann, sem á heimili í samningsríki, má einnig lögsækja:

1. ef hann er einn af mörgum varnaraðilum, fyrir dómstóli þess staðar þar sem einhver þeirra á heimili,

2. sem þriðja mann í sakaukamáli eða sem þriðja mann í öðrum málum fyrir þeim dómstóli þar sem mál er upphaflega höfðað nema það hafi einungis

verið höfðað í því skyni að koma í veg fyrir að hann yrði lögsóttur á réttu varnarþingi sínu,

3. í málum um gagnkröfu, ef hún á rót sína að rekja til sama sammings eða málsatvika og aðalkrafan byggist á, fyrir dómstóli þar sem aðalkrafan er til meðferðar,
4. í málum, sem varða samninga ef málið má sameina máli gegn sama varnaraðila og það varðar réttindi yfir fasteign, fyrir dómstóli í sammingsríki þar sem fasteignin er.

6. gr. A

Ef dómstóll í sammingsríki hefur samkvæmt samningi þessum dómvald í málum um ábyrgð sem stafar af notkun eða rekstri skips hefur sá dómstóll, eða hver sá dómstóll annar sem að lögum þess sammingsríkis kemur í hans stað, einnig dómvald í málum um takmörkun þessarar ábyrgðar.

3. kafli.

Varnarþing í váttryggingarmálum.

7. gr.

Í málum um váttryggingar skal ákvarða varnarþing eftir ákvæðum þessa kafla, sbr. þó 4. gr. og 5. tölul. 5. gr.

8. gr.

Váttryggjanda, sem á heimili í sammingsríki, má lögsækja:

1. fyrir dómstólum í því ríki þar sem hann á heimili, eða
2. í öðru sammingsríki fyrir dómstóli þess staðar, þar sem váttryggingar-taki á heimili, eða

3. sé hann samváttryggjandi, fyrir dómstóli í sammingsríki þar sem mál er höfðað gegn aðalváttryggjanda.

Nú á váttryggjandi ekki heimili í sammingsríki en hefur útibú, umboðs-skrifstofu eða svipaða starfsemi í sammingsríki og skal þá í málum sem stafa af rekstri starfseminnar litið svo á sem hann eigi heimili í því ríki.

9. gr.

Í málum vegna ábyrgðartrygginga eða váttrygginga á fasteignum má enn-fremur lögsækja váttryggjanda fyrir dómstóli þess staðar þar sem tjóns-atburðurinn varð. Þetta gildir einnig ef váttryggingarsamningur tekur bæði til fasteignar og lausafjár og hvort tveggja verður fyrir tjóni vegna sama atburðar.

10. gr.

Í málum vegna ábyrgðartrygginga má einnig lögsækja váttryggjandann fyrir dómstóli þar sem tjónþoli hefur höfðað mál gegn váttryggðum ef þau lög, sem við dómstólinn gilda, veita heimild til þess.

Ákvæði 7., 8. og 9. gr. gilda um mál sem tjónþoli höfðar beint gegn váttryggjanda þar sem slík bein málssókn er heimil.

Nú veita lög um slíka beina málssókn heimild til að draga váttrygg-ingartaka eða váttryggðan inn í málið og hefur sami dómstóll þá einnig dómsvald gagnvart þeim.

11. gr.

Váttryggjandi má einungis höfða mál fyrir dómstólum í sammingsríki þar sem varnaraðili á heimili, hvort sem hann er váttryggingartaki, váttryggður eða annar réttshafi, sbr. þó ákvæði 3. mgr. 10. gr.

Ákvæði þessa kafla hafa ekki áhrif á rétt til að bera fram gagnkröfu fyrir þeim dómstóli þar sem aðalkrafan er til meðferðar í samræmi við ákvæði þessa kafla.

12. gr.

Frá ákvæðum þessa kafla má aðeins víkja með samningi um varnarþing:

1. ef hann er gerður eftir að ágreiningur er risinn, eða
2. ef hann veitir váttryggingartaka, váttryggðum eða öðrum rétthafa heimild til málshöfðunar fyrir öðrum dómstólum en þeim sem nefndir eru í þessum kafla, eða
3. ef hann er gerður milli váttryggingartaka og váttryggjanda sem áttu báðir heimili eða dvöldust að jafnaði í sama samningsríki þegar samningurinn var gerður og hann veitir dómstólum þess ríkis dómsvald, jafnvel þótt tjónsatburðurinn kunni að verða erlendis enda sé slíkur samningur ekki andstæður lögum þess ríkis, eða
4. ef hann er gerður við váttryggingartaka sem ekki á heimili í samningsríki, nema um sé að ræða váttryggingu sem er lögboðin eða hún varðar fasteign í samningsríki, eða
5. ef hann varðar váttryggingarsamning sem tekur til eins eða fleiri áhættuflokka sem nefndir eru í 12. gr. A.

12. gr. A

5. tölul. 12. gr. vísar til eftirfarandi áhættuflokka:

1. sérhvers tjóns á

- a) hafskipum, mannvirkjum undan ströndum eða á rúmsjó eða loftförum þegar tjónið á rætur að rekja til atburða sem tengjast notkun þeirra í atvinnuskyni,

- b) vörum í flutningi, nema farangri farþega, þegar flutt er að hluta eða að öllu leyti með slíkum skipum eða loftförum,
2. sérhverrar ábyrgðar, nema vegna líkamstjóns á farþegum eða tjóns á farangri þeirra,
- a) sem á rætur að rekja til notkunar eða reksturs skipa, mannvirkja eða loftfara sem vísað er til í a-lið 1. tölul., að því leyti sem lög þess samningsríkis, þar sem loftfarið er skráð, banna ekki samninga um varnarþing í sambandi við váttryggingu gegn slíkri áhættu,
- b) á tjóni sem vörur valda í flutningi sem greinir í b-lið 1. tölul.,
3. sérhvers fjártjóns í tengslum við notkun eða rekstur skipa, mannvirkja eða loftfara sem vísað er til í a-lið 1. tölul., einkum taps á farmgjalds- eða leigutekjum,
4. sérhverrar áhættu sem tengist þeim áhættuflokkum sem nefndir eru í 1.-3. tölul.

4. kafli.

Varnarþing í neytendamálum.

13. gr.

Í málum vegna samninga, sem maður, hér eftir nefndur "neytandi", gerir í tilgangi sem telja verður að varði ekki atvinnu hans, skal ákvarða varnarþing eftir ákvæðum þessa kafla, sbr. þó 4. gr. og 5. tölul. 5. gr., enda sé um að ræða:

1. samning um lausafjárkaup með afborgunarskilmálum, eða
2. samning um lán sem endurgreiða skal með afborgunum, eða annars konar lánaþinggreiðslu, til að fjármagna kaup á lausafé, eða

3. annan samning um að láta af hendi lausafé eða þjónustu enda hafi

- a) undanfari sammingsins verið sérstakt tilboð til neytandans í ríki því þar sem hann á heimili eða almenn auglýsing þar, og
- b) neytandinn gert þar ráðstafanir sem nauðsynlegar voru til sammingsgerðarinnar í því ríki.

Nú á viðsemjandi neytandans ekki heimili í sammingsríki en hefur útibú, umboðsskrifstofu eða svipaða starfsemi í sammingsríki og skal þá í ágreiningi, sem stafar af rekstri starfseminnar, litið svo á að aðilinn eigi heimili í því ríki.

Kafla þessi gildir ekki um flutningssamninga.

14. gr.

Neytandi getur höfðað mál gegn hinum sammingsaðilanum annaðhvort fyrir dómstólum í því sammingsríki, þar sem sá aðili á heimili, eða fyrir dómstólum í því sammingsríki þar sem hann sjálfur á heimili.

Hinn sammingsaðilinn getur einungis höfðað mál gegn neytandanum fyrir dómstólum í því sammingsríki þar sem neytandinn á heimili.

Ákvæði þessi hafa ekki áhrif á rétt til að koma að gagnkröfu fyrir dómstóli þar sem aðalkrafan er til meðferðar í samræmi við ákvæði þessa kafla.

15. gr.

Frá ákvæðum þessa kafla má aðeins víkja með samningi:

1. sem gerður er eftir að ágreiningur er risinn, eða
2. sem heimilar neytandanum að höfða mál fyrir öðrum dómstólum en þeim sem getið er um í þessum kafla, eða

3. sem gerður er af neytanda og samningsaðila hans sem áttu báðir heimili eða dvöldust að jafnaði í sama samningsríki þegar samningurinn var gerður og samningurinn veitir dómstólum þess ríkis dómsvald enda sé slíkur samningur ekki andstæður lögum þess ríkis.

5. kafli.

Skylduvarnarþing.

16. gr.

Eftirgreindir dómstólar hafa einir dómsvald, án tillits til heimilis:

1. a) í málum um réttindi yfir fasteign eða leigu fasteignar: dómstólar í því samningsríki þar sem fasteignin er;

b) í málum um fasteignaleigusamninga, sem gerðir eru um tímabundin persónuleg afnot til allt að sex mánaða óslitið, skulu dómstólar í því samningsríki þar sem varnaraðili á heimili þó einnig hafa dómsvald, enda sé leigutaki persóna og hvorugur aðila eigi heimili í því samningsríki þar sem fasteignin er;
2. í málum um gildi, ógildi eða slit félaga eða annarra lögpersóna eða um ákvarðanir fyrirsvarsaðila þeirra: dómstólar í því samningsríki þar sem lögpersónan hefur aðsetur,
3. í málum um gildi skráninga í opinberar skrár: dómstólar í því samningsríki þar sem skráin er haldin,
4. í málum sem varða skráningu eða gildi einkaleyfa, vörumerkja, mynstra eða annarra svipaðra réttinda sem tilkynna þarf eða skrá: dómstólar í því samningsríki þar sem tilkynning eða beiðni um skráningu hefur verið lögð fram, hefur farið fram eða er talin hafa farið fram samkvæmt ákvæðum alþjóðasamnings,

5. í málum um fullnustu dóma: dómstólar í því sammingsríki þar sem fullnusta hefur farið fram eða skal fara fram.

6. kafli.

Samningar um varnarþing.

17. gr.

1. Nú hafa aðilar samið um að dómstóll eða dómstólar í sammingsríki skuli hafa dómsvald um ágreining sem þegar er risinn eða um ágreining sem kann að rísa í tengslum við tiltekin lögskipti þeirra og að minnsta kosti annar þeirra eða einn þeirra á heimili í sammingsríki og skal þá einungis sá dómstóll eða þeir dómstólar hafa dómsvald. Slíkur samningur um varnarþing skal vera:

- a) skriflegur eða munnlegur og staðfestur skriflega, eða
- b) í formi sem er í samræmi við venjur sem aðilar hafa komið á sín í milli, eða
- c) í milliríkjavíðskiptum í formi sem er í samræmi við víðskiptavenjur sem aðilunum voru eða áttu að hafa verið kunnar og eru almennt þekktar og farið er almennt eftir af aðilum samninga af þeirri gerð á því víðskiptasviði sem um er að ræða.

Hafi slíkt samkomulag verið gert milli aðila og hvorugur eða enginn þeirra á heimili í sammingsríki geta dómstólar í öðrum sammingsríkjum ekki skorið úr málinu nema sá dómstóll eða þeir dómstólar, sem samið hefur verið um, hafi vísað máli frá dómi vegna rangs varnarþings.

2. Dómstóll sá eða dómstólar í sammingsríki, sem veitt hefur verið dómsvald með skjali sem stofnar fjárvörslusjóð, hafa einir dómsvald í málum gegn stofnanda, vörslumanni eða rétthafa ef mál snýst um lögskipti þessara aðila eða um réttindi þeirra eða skyldur samkvæmt reglum sjóðsins.

3. Samningar um varnarþing eða slík ákvæði í skjali, sem stofnar fjárvörslusjóð, hafa ekki gildi ef þau fara gegn ákvæðum 12. eða 15. gr. eða ef þau útiloka dómsvald þeirra dómstóla sem einir skulu hafa það samkvæmt 16. gr.
4. Hafi samningur um varnarþing einungis verið gerður í þágu annars aðilans eða eins þeirra heldur sá aðili rétti sínum til málshöfðunar fyrir hverjum þeim dómstóli öðrum sem hefur dómsvald samkvæmt samningi þessum.
5. Í málum um vinnusamninga einstakra manna hefur samkomulag um varnarþing einungis gildi ef það var gert eftir að ágreiningur er risinn.

18. gr.

Enda þótt önnur ákvæði sammings þessa veiti dómstóli í sammingsríki ekki dómsvald hefur hann dómsvald ef varnaraðili sækir dómþing fyrir honum. Þetta gildir þó ekki ef þing er einungis sótt til að mótmæla varnarþingi eða ef annar dómstóll hefur einn dómsvald samkvæmt 16. gr.

7. kafli.

Könnun á varnarþingi og því hvort mál sé tækt til meðferðar.

19. gr.

Nú er dómstóli í sammingsríki falið að skera úr ágreiningi sem í aðalatriðum varðar málefni sem dómstólar í öðru sammingsríki hafa einir dómsvald um samkvæmt 16. gr. og skal hann þá sjálfkrafa vísa máli frá dómi.

20. gr.

Nú er maður, sem á heimili í samningsríki, lögsóttur fyrir dómstóli í öðru samningsríki og sækir þar ekki dómþing og skal dómstóllinn þá sjálfkrafa vísa máli frá dómi nema hann hafi dómsvald samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

Dómstóllinn skal fresta meðferð málsins þar til sýnt er fram á að varnaraðilinn hafi átt kost á að taka á móti stefnu eða samsvarandi skjali svo tímanlega að hann hefði getað undirbúið vörn sína eða að allar nauðsynlegar ráðstafanir hafi verið gerðar í því skyni.

Ákvæði 15. gr. Haag samningsins frá 15. nóvember 1965 um birtingu erlendis á réttarskjölum og utanréttarskjölum í einkamálum eða verslunarmálum koma í stað ákvæða 2. mgr. ef senda skal úr landi stefnu eða tilkynningu um málshöfðun samkvæmt þeim samningi.

8. kafli.

“Litis pendens” og skyldar kröfur.

21. gr.

Ef krafa byggð á sömu málsástæðum og milli sömu aðila er gerð fyrir dómstólum í tveimur eða fleiri samningsríkjum skal hver dómstóll, annar en sá sem mál er fyrst höfðað fyrir, sjálfkrafa fresta meðferð þess þar til fyrir liggur að sá dómstóll hafi dómsvald í málinu.

Þegar fyrir liggur að sá dómstóll, sem mál er fyrst höfðað fyrir, hafi dómsvald skulu aðrir dómstólar vísa málinu frá dómi í þágu hans.

22. gr.

Ef skyldar kröfur eru gerðar fyrir dómstólum í tveimur eða fleiri sammingsríkjum getur hver dómstóll, annar er sá sem mál er fyrst höfðað fyrir, frestað málsmeðferð sinni meðan málin eru til meðferðar á fyrsta dómstigi.

Dómstóll, sem mál er síðar höfðað fyrir, getur einnig vísað máli frá samkvæmt kröfu aðila ef lög, sem gilda við þann dómstól, heimila að skyldar kröfur séu sóttar sameiginlega og dómstóll sá, sem mál er fyrst höfðað fyrir, hefur dómsvald um báðar kröfurnar.

Með skyldum kröfum er í grein þessari átt við kröfur sem eru svo tengdar innbyrðis að æskilegt er að fara með þær og dæma sameiginlega til að koma í veg fyrir að ósamrýmanlegir dómar verði kveðnir upp ef dæmt er um hverja þeirra sérstaklega.

23. gr.

Ef fleiri dómstólar en einn eiga hver um sig einir dómsvald um kröfu skulu allir dómstólar aðrir en sá sem mál er fyrst höfðað fyrir vísa máli frá dómi í þágu þess dómstóls.

9. kafli.

Bráðabirgðaráráði, þar með talin tryggingaráráði.

24. gr.

Leita má til dómstóla í sammingsríki um að beita réttaráráðum til bráðabirgða, þar með talin tryggingaráráði, sem lög þess ríkis kunna að heimila, enda þótt dómstólar í öðru sammingsríki hafi dómsvald um efni málsins samkvæmt samningi þessum.

III. HLOTI

VIÐURKENNING OG FULLNOSTA

25. gr.

Í samningi þessum merkir "dómur" sérhverja ákvörðun um málsúrslit sem tekin er af dómstóli í samningsríki, hverju nafni sem hún nefnist, svo sem dóm, úrskurð eða ákvörðun um fullnustu, svo og ákvörðun réttarritara um málskostnað.

1. kafli.

Viðurkenning.

26. gr.

Dómur, sem kveðinn hefur verið upp í samningsríki, skal viðurkenndur í öðrum samningsríkjum án þess að nokkurrar sérstakrar málsmeðferðar sé þörf.

Ef ágreiningur rís um það hvort dómur skuli viðurkenndur getur hver sá aðili, sem hagsmuna hefur að gæta, óskað, samkvæmt þeirri málsmeðferð sem kveðið er á um í 2. og 3. kafla þessa hluta, ákvörðunar um að dómurinn skuli viðurkenndur.

Ef viðurkenningin hefur þýðingu fyrir úrslit máls sem rekið er fyrir dómstóli í samningsríki og aðili ber hana fyrir sig hefur sá dómstóll dómsvald um viðurkenningarkröfuna.

27. gr.

Dómur skal ekki viðurkenndur:

1. ef viðurkenning hans væri andstæð allsherjarreglu í því ríki þar sem hennar er krafist,

2. ef hann er útvistardómur og varnaraðila var ekki réttilega birt stefna eða samsvarandi skjal svo tímanlega að hann gæti undirbúið vörn sína,
3. ef hann er ósamrýmanlegur dómi sem kveðinn hefur verið upp í máli milli sömu aðila í ríki því þar sem viðurkenningar er krafist,
4. ef dómstóllinn í dómsríkinu hefur við ákvörðun sína tekið fyrst afstöðu til álitaefnis um persónulega réttarstöðu manna, rétt hæfi eða gerhæfi, fjármál hjóna, löggarf eða bréfarf og komist að niðurstöðu sem andstæð er lagaskilareglum í ríki því þar sem viðurkenningar er krafist, nema sama niðurstaða hefði fengist ef beitt hefði verið lagaskilareglum þess ríkis,
5. ef hann er ósamrýmanlegur dómi, sem áður hefur verið kveðinn upp í ríki sem ekki er samningsríki, um sama sakarefni og milli sömu aðila, enda fullnægi sá dómur skilyrðum til viðurkenningar í því ríki þar sem viðurkenningar er krafist.

28. gr.

Dómur skal enn fremur ekki viðurkenndur ef hann brýtur gegn ákvæðum 3., 4. eða 5. kafla II. hluta, eða ef um er að ræða tilvik sem fjallað er um í 59. gr.

Auk þess má synja um viðurkenningu dóms ef um er að ræða tilvik sem fjallað er um í 3. mgr. 54. gr. B eða 4. mgr. 57. gr.

Við könnun á varnarpingsreglum þeim, sem vísað er til í 1. og 2. mgr., er dómstóll sá eða yfirvald það, sem viðurkenningarkrafan er sett fram við, bundið þeim niðurstöðum um málsatvik sem dómstóll upphafsríkisins byggði dómsvald sitt á.

Dómsvald dómstólsins í dómsríkinu verður ekki endurskoðað að öðru leyti en greinir í 1. og 2. mgr.; áskilnaður sá sem vísað er til í 1. tölul. 27. gr. um samræmi við allsherjarreglu tekur ekki til varnarpingsreglna.

29. gr.

Erlendan dóm má aldrei endurskoða að efni til.

30. gr.

Ef krafist hefur verið viðurkenningar fyrir dómstóli í samningsríki á dómi kveðnum upp í öðru samningsríki má dómstóllinn fresta málinu ef dómurinn hefur sætt málskoti með venjulegum hætti.

Ef krafist hefur verið viðurkenningar fyrir dómstóli í samningsríki á dómi kveðnum upp á Írlandi eða í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi má dómstóllinn fresta málinu ef fullnustu hefur verið frestað í dómssríkinu vegna málskots.

2. kafli.**Fullnusta.****31. gr.**

Dómi, sem kveðinn hefur verið upp í samningsríki og fullnægja má í því ríki, skal fullnægja í öðru samningsríki þegar hann, að beiðni rétts aðila, hefur verið lýstur fullnustuhæfur þar.

Í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi skal þó fullnægja slíkum dómi í Englandi og Wales, í Skotlandi eða á Norður-Írlandi þegar hann, að beiðni rétts aðila, hefur verið skráður fullnustuhæfur í þeim hluta Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

32. gr.

1. Beiðnina skal leggja fram:

- í Belgíu við "tribunal de première instance" eða "rechtbank van eerste aanleg",

- í Danmörku við "byret",
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi hjá dómstjóra við deild í "Landgericht",
- í Grikklandi við "μουμελής πρωτοδικείο",
- á Spáni við "Juzgado de Primera Instancia",
- í Frakklandi hjá dómstjóra "tribunal de grande instance",
- á Írlandi við "High Court",
- á Íslandi hjá héraðsdómara,
- á Ítalíu við "corte d'appello",
- í Lúxemborg hjá dómstjóra "tribunal d'arrondissement",
- í Hollandi hjá dómstjóra "arrondissementsrechtbank",
- í Noregi við "herredsrett" eða "byrett" sem "namsrett",
- í Austurríki við "Landesgericht" eða "Kreisgericht",
- í Portúgal við "Tribunal Judicial de Circulo",
- í Sviss:
 - a) ef dómur er til greiðslu peninga, hjá "juge de la mainlevée/ Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione" eftir réttarfarsreglum 80. og 81. gr. sambandsríkislaganna um málssókn vegna skulda og gjaldþrot (loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento),

b) ef dómur er til annars en greiðslu peninga, hjá "juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur",

- í Finnlandi við "ulosotonhaltija/överexekutor",

- í Svíþjóð við "Svea Hovrätt",

- í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi:

a) í Englandi og Wales við "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, við "Magistrates' Court" fyrir milligöngu "Secretary of State",

b) í Skotlandi við "Court of Session" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, við "Sheriff Court" fyrir milligöngu "Secretary of State",

c) á Norður-Írlandi við "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, við "Magistrates' Court" fyrir milligöngu "Secretary of State".

2. Heimili þess, sem fullnustu er krafist hjá, ræður því hver dómstóll fer með mál. Eigi hann ekki heimili í því ríki þar sem fullnustu er krafist ræst það af því hvar fullnusta á að fara fram.

33. gr.

Með beiðnina skal fara samkvæmt lögum þess ríkis þar sem fullnustu er krafist.

Beiðandi skal tilgreina réttarfarslegt aðsetur í undamni þess dómstóls sem beiðni er beint til. Ef lög þess ríkis, þar sem fullnustu er krafist, mæla ekki fyrir um slíkt aðsetur skal beiðandi tilnefna málflutningsumboðsmann.

Skjöl þau, sem í 46. og 47. gr. getur, skulu fylgja beiðni.

34. gr.

Dómstóll sá, sem beiðnina hefur til meðferðar, skal taka ákvörðun sína án tafar; á þessu stigi málsins skal þeim aðila, sem fullnustu er krafist hjá, ekki veitt færri á að gera athugasemdir við beiðnina.

Beiðninni má einungis synja af einhverri þeirri ástæðu sem tilgreind er í 27. og 28. gr.

Hinn erlenda dóm má aldrei endurskoða að efni til.

35. gr.

Þar til bær starfsmaður dómstólsins skal án tafar, á þann hátt sem mælt er fyrir um í lögum þess ríkis þar sem fullnustu er krafist, tilkynna beiðanda þá ákvörðun sem tekin hefur verið um beiðnina.

36. gr.

Nú er fullnusta heimiluð og getur þá sá aðili, sem fullnustu er krafist hjá, skotið ákvörðuninni til æðri réttar eða fengið hana endurupptekna innan eins mánaðar frá birtingu hennar.

Ef sá aðili á heimili í öðru sammingsriki en því þar sem fullnustuheimild var veitt er frestur til málskots eða endurupptöku tveir mánuðir talið frá þeim degi er birting fór fram, annaðhvort fyrir honum sjálfum eða á heimili hans. Frest þennan má ekki lengja vegna mikillar fjarlægðar.

37. gr.

1. Málskoti eða ósk um endurupptöku á ákvörðun um að fullnusta sé heimil skal, samkvæmt reglum um réttarfar í umþrættum einkamálum, beina:

- í Belgíu til "tribunal de premiere instance" eða "rechtbank van eerste aanleg",

- í Danmörku til "landsret",
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi til "Oberlandesgericht",
- í Grikklandi til "εφετείο",
- á Spáni til "Audiencia Provincial",
- í Frakklandi til "cour d'appel",
- á Írlandi til "High Court",
- á Íslandi til héraðsdómara,
- á Ítalíu til "corte d'appello",
- í Lúxemborg til "Cour supérieure de justice" sem áfrýjunardómstóls í einkamálum,
- í Hollandi til "arrondissementsrechtbank",
- í Noregi til "lagmannsrett",
- í Austurríki til "Landesgericht" eða "Kreisgericht",
- í Portúgal til "Tribunal da Relação",
- í Sviss til "tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale",
- í Finnlandi til "hovioikeus/hovrätt",
- í Svíþjóð til "Svea Hovrätt",

- í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi:

- a) í Englandi og Wales til "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Magistrates' Court",
- b) í Skotlandi til "Court of Session" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Sheriff Court",
- c) á Norður-Írlandi til "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Magistrates' Court".

2. Niðurstöðu málskots eða endurupptöku verður aðeins hnekt:

- í Belgíu, í Grikklandi, á Spáni, í Frakklandi, á Ítalíu, í Lúxemborg og í Hollandi með áfrýjun til ógildingar,
- í Danmörku með áfrýjun til "höjesteret" að fengnu leyfi dómsmálaráðherra,
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi með "Rechtsbeschwerde",
- á Írlandi með áfrýjun um lagaatriði til "Supreme Court",
- á Íslandi með áfrýjun til Hæstaréttar,
- í Noregi með áfrýjun ("kjæremál" eða "anke") til "Høyesteretts kjæremålsutvalg" eða "Høyesterett",
- í Austurríki, ef um er að ræða áfrýjun, með "Revisionsrekurs" og, ef um er að ræða endurupptöku, með "Berufung" með möguleika á "Revision",
- í Portúgal með áfrýjun um lagaatriði,

- í Sviss með "recours de droit public devant le tribunal fédéral/ staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- í Finnlandi með áfrýjun til "korkein oikeus/högsta domstolen",
- í Svíþjóð með áfrýjun til "högsta domstolen",
- í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi með einum möguleika á áfrýjun um lagaatriði.

38. gr.

Dómstóll sá, sem máli er skotið til samkvæmt 1. mgr. 37. gr., getur að kröfu þess, sem málskots hefur krafist, frestað máli ef dóminum hefur verið skotið til aðra dóms á venjulegan hátt í dómríkinu eða endurupptöku er krafist þar eða ef frestur til þessa er enn ekki liðinn. Í síðargreinda tilvikinu getur dómstóllinn ákveðið frest til að koma fram málskoti eða leggja fram kröfu um endurupptöku.

Hafi dómur verið kveðinn upp á Írlandi eða í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi skal litið á hvert það málskot, sem heimilað er í dómríkinu, sem venjulegt málskot í merkingu 1. mgr.

Dómstóllinn getur einnig áskilið um fullnustu að sett verði trygging sem dómstóllinn ákvarðar.

39. gr.

Meðan frestur til málskots samkvæmt 36. gr. er ekki liðinn og þar til niðurstaða af slíku málskoti liggur fyrir má ekki gera aðrar ráðstafanir til fullnustu en þær sem miða að því að tryggja fullnustu í eignum þess aðila sem fullnustu er krafist hjá.

Ákvörðun um að heimila fullnustu felur í sér rétt til að beita slíkum tryggingarráðstöfumum.

40. gr.

1. Nú er beiðni um fullnustu synjað og getur beiðandi þá skotið þeirri ákvörðun, eða óskað endurupptöku hennar:

- í Belgíu til "cour d'appel" eða "hof van beroep",
- í Danmörku til "landsret",
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi til "Oberlandesgericht",
- í Grikklandi til "εφετείο",
- á Spáni til "Audiencia Provincial",
- í Frakklandi til "cour d'appel",
- á Írlandi til "High Court",
- á Íslandi til héraðsdómara,
- á Ítalíu til "corte d'appello",
- í Lúxemborg til "Cour supérieure de justice" sem áfrýjunardómstóls í einkamálum,
- í Hollandi til "gerechtshof",
- í Noregi til "lagmannsrett",
- í Austurríki til "Landesgericht" eða "Kreisgericht",
- í Portúgal til "Tribunal da Relação",
- í Sviss til "tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale",

- í Finnlandi til "hovioikeus/hovrätt",
 - í Svíþjóð til "Svea Hovrätt",
 - í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi:
 - a) í Englandi og Wales til "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Magistrates' Court",
 - b) í Skotlandi til "Court of Session" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Sheriff Court",
 - c) á Norður-Írlandi til "High Court of Justice" eða, ef um er að ræða dóm um framfærsluskyldu, til "Magistrates' Court".
2. Aðila þeim, sem fullnustu er krafist hjá, skal stefnt til að mæta fyrir dómstóli þeim sem máli er skotið til. Mæti hann ekki gilda ákvæði 2. og 3. mgr. 20. gr., jafnvel þótt hann eigi ekki heimili í sammingsríki.

41. gr.

Niðurstöðu máls, sem sætt hefur málskoti samkvæmt 40. gr., verður einungis hnekt:

- í Belgíu, í Grikklandi, á Spáni, í Frakklandi, á Ítalíu, í Lúxemborg og í Hollandi með áfrýjun til ógildingar,
- í Danmörku með áfrýjun til "højesteret" að fengnu leyfi dómsmálaráðherra,
- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi með "Rechtsbeschwerde",
- á Írlandi með áfrýjun um lagaatriði til "Supreme Court",
- á Íslandi með áfrýjun til Hæstaréttar,

- í Noregi með áfrýjun ("kjæremál" eða "anke") til "Höyesteretts kjæremálsutvalg" eða "Höyesterett",
- í Austurríki með "Revisionsrekurs",
- í Portúgal með áfrýjun um lagaatriði,
- í Sviss með "recours de droit public devant le tribunal fédéral/ staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale",
- í Finnlandi með áfrýjun til "korkein oikeus/högsta domstolen",
- í Svíþjóð með áfrýjun til "högsta domstolen",
- í Stóra-Bretlandi og Norður-Írlandi með einum möguleika á áfrýjun um lagaatriði.

42. gr.

Nú hefur í erlendum dómi verið tekin afstaða til margra krafna og ekki er unnt að heimila fullnustu þeirra allra og skal þá dómstóllinn heimila fullnustu einnar þeirra eða fleiri.

Beiðandinn getur krafist fullnustu dóms að hluta til.

43. gr.

Hafi erlendur dómur mælt fyrir um féviti verður honum aðeins fullnægt í því ríki þar sem fullnustu er krafist ef fjárhæð févitisins hefur verið endanlega ákveðin af dómstólum í dómsríkinu.

44. gr.

Ef sá sem fullnustu krefst hefur í dómsríkinu að öllu leyti eða að hluta notið að lögum fjárhagslegrar aðstoðar við málarekstur eða verið undan-

þeginn kostnaði eða gjöldum skal hann við þá málsmeðferð, sem í 32.-35. gr. getur, njóta allrar þeirrar aðstoðar eða undanþága frá kostnaði eða gjöldum sem framast eru veittar með lögum í því ríki þar sem fullnustu er krafist.

Dó getur sá, sem krefst fullnustu á úrskurði um framfærsluskyldu sem stjórnvald í Danmörku eða á Íslandi hefur kveðið upp, nýtt sér í því ríki, þar sem fullnustu er krafist, það hagræði sem í 1. mgr. segir ef hann leggur fram yfirlýsingu frá danska dómsmálaráðuneytinu eða því íslenska, eftir því sem við á, um að hann fullnægi efnahagslegum skilyrðum til fjárhagslegrar aðstoðar að öllu leyti eða að hluta eða til undanþágu frá kostnaði eða gjöldum.

45. gr.

Aðili, sem krefst fullnustu í sammingsríki á dómi sem upp hefur verið kveðinn í öðru sammingsríki, verður ekki krafinn um neins konar tryggingu eða framlag á þeim forsendum að hann sé erlendur ríkisborgari eða að hann eigi ekki heimili eða dvöl í því ríki þar sem fullnustu er krafist.

3. kafli.

Sameiginleg ákvæði.

46. gr.

Aðili, sem krefst viðurkenningar eða fullnustu á dómi, skal leggja fram:

1. endurrit dóms sem fullnægir nauðsynlegum skilyrðum til að sanna gildi hans;
2. ef um útivistardóm er að ræða, frumrit eða staðfest afrit af skjali sem sýnir að stefna eða samsvarandi skjal hafi verið birt þeim sem útivist varð hjá.

47. gr.

Aðili, sem krefst fullnustu, skal einnig leggja fram:

1. skjöl sem sýna að dómurinn sé fullnustuhæfur samkvæmt lögum dómsríkisins og hafi verið birtur;
2. ef það á við skjal sem sýnir að beiðandi hafi að lögum notið fjárhagslegrar aðstoðar við málarekstur í dómsríkinu.

48. gr.

Hafi þau skjöl, sem tilgreind eru í 2. tölul. 46. gr. og 2. tölul. 47. gr., ekki verið lögð fram getur dómstóllinn sett frest til framlagningar þeirra, tekið samsvarandi skjöl gild eða, ef dómstóllinn telur mál nægilega upplýst, fallið frá kröfu um framlagningu þeirra.

Ef dómstóllinn krefst þess skal leggja fram þýðingu á skjölunum; skal þýðingin staðfest af manni sem til þess er bær í einhverju samningsríkjanna.

49. gr.

Ekki verður krafist löggildingar eða svipaðra formsatriða að því er varðar skjöl þau sem fjallað er um í 46. og 47. gr. og 2. mgr. 48. gr., né að því er varðar málflutningsumboð.

IV. HLUTI**OPINBERLEGA STAÐFEST SKJÖL OG RÉTTARSÁTTIR****50. gr.**

Opinberlega staðfest skjal, sem gefið hefur verið út og fullnustuhæft er í samningsríki, skal samkvæmt beiðni lýsa fullnustuhæft í öðru samningsríki samkvæmt þeim reglum sem greinir í 31. gr. og eftirfarandi greinum.

Beiðni má aðeins synja ef fullnusta skjalsins væri andstað allsherjarreglu í ríki því sem beiðni er beint til.

Skjalið skal fullnægja þeim skilyrðum sem nauðsynleg eru til að sanna að það sé opinberlega staðfest skjal í ríki því sem það var gefið út.

Ákvæðin í 3. kafla III. hluta gilda eftir því sem við á.

51. gr.

Sátt, sem gerð hefur verið fyrir dómstóli við meðferð máls og er fullnustuhæf í því ríki þar sem hún var gerð, má fullnægja í því ríki, þar sem fullnustu er krafist, með sömu skilyrðum og gilda um opinberlega staðfest skjöl.

V. HLUTI

ALMENN ÁKVÆÐI

52. gr.

Þegar ákvarða skal hvort aðili eigi heimili í samningsríki þar sem mál hefur verið höfðað skal dómstóllinn beita þeim lögum sem við hann gilda.

Ef aðili á ekki heimili í því ríki þar sem mál hefur verið höfðað skal dómstóllinn, þegar hann tekur afstöðu til þess hvort aðilinn eigi heimili í öðru samningsríki, beita lögum þess ríkis.

53. gr.

Þegar beitt er ákvæðum samnings þessa skal telja aðsetur félags eða annarrar lögpersónu heimili þess. Þegar ákvarða skal um aðsetrið skal dómstóllinn þó beita þeim lagaskilareglum sem við hann gilda.

Þegar ákvarða skal hvort fjárvörslusjóður eigi heimili í samningsríki þar sem mál hefur verið höfðað skal dómstóllinn beita þeim lagaskilareglum sem við hann gilda.

VI. HLUTI

BRÁÐABIRGÐAÁKVÆÐI

54. gr.

Ákvæðum samnings þessa skal einungis beita um dómsmál sem höfðuð eru og um opinberlega staðfest skjöl sem gefin eru út eftir að samningurinn öðlast gildi í dómsríkinu, og þegar krafist er viðurkenningar eða fullnustu á dómi eða opinberlega staðfestu skjali, í því ríki sem beiðni er beint til.

Þó skulu dómur, sem kveðnir eru upp eftir að samningur þessi öðlast gildi milli dómsríkisins og þess ríkis sem beiðni er beint til, í málum, sem höfðuð eru fyrir þann tíma, viðurkenndir og þeim fullnægt samkvæmt ákvæðum III. hluta ef dómsvald dómstólsins byggðist á hliðstæðum reglum og eru í II. hluta samnings þessa eða í samningi sem í gildi var milli dómsríkisins og þess ríkis, sem beiðni er beint til, þegar málið var höfðað.

Ef ágreiningur aðila varðar samning og þeir höfðu skriflega samið um það áður en samningur þessi öðlast gildi að írskar réttarreglur eða réttarreglur í hluta Stóra-Bretlands og Norður-Írlands skuli gilda um samninginn skulu írskir dómstólar eða dómstólar í þeim hluta Stóra-Bretlands og Norður-Írlands halda dómsvaldi í málinu.

54. gr. A

Í þrjú ár frá því að samningur þessi öðlast gildi gagnvart Danmörku, Grikklandi, Írlandi, Íslandi, Noregi, Finnlandi eða Svíþjóð, eftir því sem við á, skal dómsvald dómstóla þeirra í sjóréttarmálum ekki einungis fara eftir ákvæðum II. hluta heldur einnig eftir ákvæðum í 1.-7. tölul.

hér á eftir. Þó skulu ákvæði þessi falla úr gildi gagnvart hverju þessara ríkja þegar alþjóðasamningur um kyrrsetningu hafskipa, sem undirritaður var í Brussel 10. maí 1952, öðlast gildi gagnvart því.

1. Mann, sem á heimili í sammingsríki, má lögsækja fyrir dómstólum í einhverju hinna áður nefndu ríkja vegna sjóréttarkröfu ef skip það, sem krafan varðar, eða eitthvert annað skip í eigu hans hefur verið kyrrsett með ákvörðun dómstóls í því ríki til tryggingar kröfunni eða kyrrsetja hefði mátt skipið ef ábyrgð eða önnur trygging hefði ekki verið sett og:
 - a) kröfuhafi á heimili í því ríki, eða
 - b) til kröfunnar stofnaðist í því ríki, eða
 - c) krafan hefur stofnast í þeirri ferð sem skip var í þegar kyrrsetning fór fram eða hefði mátt fara fram, eða
 - d) krafan stafar af árekstri eða tjóni sem skip hefur valdið öðru skipi eða mönnum eða munum um borð í öðru hvoru þeirra vegna athafnar eða vanrækslu við stjórnþök eða vegna þess að reglum var ekki fylgt, eða
 - e) krafan er vegna björgunar, eða
 - f) krafan er tryggð með veði eða öðrum tryggingarrétti í hinu kyrrsetta skipi.
2. Kröfuhafi getur komið fram kyrrsetningu á því skipi sem sjóréttarkrafa hans varðar eða á einhverju öðru skipi í eigu sama aðila og átti það skip þegar til kröfunnar stofnaðist. Þó má einungis kyrrsetja sama skip og sjóréttarkrafan varðar vegna þeirra krafna sem nefndar eru í o-, p- og q-lið 5. tölul. í grein þessari.
3. Skip skal talið í eigu sama eiganda þegar allir eignarhlutar í því eru í eigu sama manns eða manna.

4. Þegar um skipsleigu (þurrleigu) er að ræða og leigutaki er einn ábyrgur fyrir sjóréttarkröfu vegna þess skips getur kröfuhafi kyrrsett skipið eða eitthvert annað skip sem leigutaki á en ekki má kyrrsetja annað skip eigandans vegna slíkrar kröfu. Sama gildir ávallt þegar annar maður en eigandi skips er ábyrgur fyrir sjóréttarkröfu vegna skipsins.
5. Með "sjóréttarkröfu" er átt við kröfu sem rekja má til eins eða fleiri eftirfarandi atriða:
- a) tjóns sem skip veldur með árekstri eða á annan hátt,
 - b) mannláts eða líkamstjóns sem skip hefur valdið eða verður í tengslum við rekstur skips,
 - c) björgunar,
 - d) samnings um notkun skips eða leigu samkvæmt skriflegum farm-samningi eða á annan hátt,
 - e) samnings um flutning á vörum með skipi samkvæmt skriflegum farm-samningi eða á annan hátt,
 - f) tjóns á vörum, þar á meðal farangri, sem fluttar eru með skipi,
 - g) sameiginlegs sjótjóns,
 - h) neyðarláns sem skipstjóri tekur (sjólán),
 - i) dráttar,
 - j) hafnsögu,
 - k) afhendingar á vörum eða efni til rekstrar eða viðhalds skips án tillits til þess hvar afhending fór fram,

- l) smíði eða viðgerðar á skipi, búnaðar til skips eða gjalda og kostnaðar vegna hafnarlegu,
 - m) launa skipstjóra, yfirmanna og áhafnar,
 - n) útlagós kostnaðar skipstjóra og útlagós kostnaðar farmsendanda, farmsamningshafa eða umboðsmanna fyrir hönd skips eða eiganda þess,
 - o) ágreinings um eignarrétt á skipi,
 - p) ágreinings milli sameigenda skips um eignarhlut í því, umráð þess eða rekstur eða tekjur af því,
 - q) veðréttar eða annars tryggingarréttar í skipi.
6. Í Danmörku skal litið svo á að hugtakið "kyrrsetning" taki einnig, að því er varðar sjóréttarkröfur samkvæmt o- og p-lið 5. tölul. í grein þessari, til "forbud" þar sem það er eina réttarfarsúrræðið vegna slíkra krafna samkvæmt 646.-653. gr. réttarfarslaga (lov om rettens pleje).
7. Á Íslandi skal litið svo á að hugtakið "kyrrsetning" taki einnig, að því er varðar sjóréttarkröfur samkvæmt o- og p-lið 5. tölul. í grein þessari, til "lögbanns" þar sem það er eina réttarfarsúrræðið vegna slíkra krafna samkvæmt III. kafla laga um kyrrsetningu og lögbann.

VII. HLOTI

AFSTAÐA TIL BRUSSEL SAMNINGSINS OG ANNARRA SAMNINGA

54. gr. B

1. Samningur þessi hindrar ekki að aðildarríki Evrópubandalaganna beiti samningi um dómsvald og um fullnustu dóma í einkamálum, sem undirritaður var í Brussel 27. september 1968, eða bókun um túlkun

dómstóls Evrópubandalaganna á þeim samningi, sem undirrituð var í Lúxemborg 3. júní 1971, eins og þeim hefur verið breytt með aðildarsamningum ríkja Evrópubandalaganna að þeim samningi og bókun, en samningar þessir allir og bókunin eru hér á eftir nefnd "Brussel samningurinn".

2. Samningi þessum skal þó ávallt beita:

- a) við úrlausn um dómsveld ef varnaraðili á heimili í samningsríki sem ekki er aðili að Evrópubandalögunum eða ef dómstólum í slíku samningsríki er veitt dómsveld með 16. eða 17. gr. samnings þessa,
- b) um "litis pendens" eða skyldar kröfur, sbr. 21. og 22. gr., þegar mál er höfðað í samningsríki sem ekki er aðili að Evrópubandalögunum og í samningsríki sem er aðili að Evrópubandalögunum,
- c) við úrlausn um viðurkenningu og fullnustu þegar annaðhvort dómshvort eða ríki það, sem beiðni er beint til, er ekki aðili að Evrópubandalögunum.

3. Auk þeirra ástæðna sem tilgreindar eru í III. hluta má synja um viðurkenningu eða fullnustu ef þær reglur, sem dómstóllinn hefur byggt dómsveld sitt á, eru aðrar en þær sem af samningi þessum leiðir og krafist er viðurkenningar eða fullnustu hjá aðila sem á heimili í samningsríki sem ekki er aðili að Evrópubandalögunum, nema dóminn megi ella viðurkenna eða honum megi fullnægja samkvæmt lögum í því ríki sem beiðni er beint til.

55. gr.

Að öðru leyti en því, sem leiðir af 2. mgr. 54. gr. og 56. gr., kemur samningur þessi, hvað aðildarríki hans varðar, í stað eftirfarandi samninga milli tveggja þeirra eða fleiri:

- samnings milli Sviss og Frakklands um dómsveld og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í París 15. júní 1869,

- sammings milli Sviss og Spánar um gagnkvæma fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Madrid 19. nóvember 1896,
- sammings milli Sviss og Þýska ríkisins um viðurkenningu og fullnustu dóma og gerðardóma sem undirritaður var í Bern 2. nóvember 1929,
- sammings milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um viðurkenningu dóma og fullnægju þeirra sem undirritaður var í Kaupmannahöfn 16. mars 1932,
- sammings milli Sviss og Ítalíu um viðurkenningu og fullnustu dóma sem undirritaður var í Róm 3. janúar 1933,
- sammings milli Svíþjóðar og Sviss um viðurkenningu og fullnustu dóma og gerðardóma sem undirritaður var í Stokkhólmi 15. janúar 1936,
- sammings milli konungsríkisins Belgíu og Austurríkis um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma og opinberlega staðfesta skjala er varða framfærsluskyldu og undirritaður var í Vín 25. október 1957,
- sammings milli Sviss og Belgíu um viðurkenningu og fullnustu dóma og gerðardóma sem undirritaður var í Bern 29. apríl 1959,
- sammings milli Sambandslýðveldisins Þýskalands og Austurríkis um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma, sátta og opinberlega staðfesta skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Vín 6. júní 1959,
- sammings milli konungsríkisins Belgíu og Austurríkis um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma, gerðardóma og opinberlega staðfesta skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Vín 16. júní 1959,
- sammings milli Austurríkis og Sviss um viðurkenningu og fullnustu dóma sem undirritaður var í Bern 16. desember 1960,

- sammings milli Noregs annars vegar og Stóra-Bretlands og Norður-Írlands hins vegar um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Lundúnum 12. júní 1961,
- sammings milli Stóra-Bretlands og Norður-Írlands annars vegar og Austurríkis hins vegar með ákvæðum um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Vín 14. júlí 1961, ásamt breytingarbókun undirritaðri í Lundúnum 6. mars 1970,
- sammings milli konungsríkisins Hollands og Austurríkis um gagnkvæma viðurkenningu og fullnustu dóma og opinberlega staðfestra skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Haag 6. febrúar 1963,
- sammings milli Frakklands og Austurríkis um viðurkenningu og fullnustu dóma og opinberlega staðfestra skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Vín 15. júlí 1966,
- sammings milli Lúxemborgar og Austurríkis um viðurkenningu og fullnustu dóma og opinberlega staðfestra skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Lúxemborg 29. júlí 1971,
- sammings milli Ítalíu og Austurríkis um viðurkenningu og fullnustu dóma, sáttu og opinberlega staðfestra skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Róm 16. nóvember 1971,
- sammings milli Noregs og Sambandslýðveldisins Þýskalands um viðurkenningu og fullnustu dóma og fullnustuskjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Osló 17. júní 1977,
- sammings milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um viðurkenningu og fullnægju á kröfum borgararéttarlegs eðlis sem undirritaður var í Kaupmannahöfn 11. október 1977,
- sammings milli Austurríkis og Svíþjóðar um viðurkenningu og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Stokkhólmi 16. september 1982,

- samnings milli Austurríkis og Spánar um viðurkenningu og fullnustu dóma, sáttta og fullnustuhæfra opinberlega staðfestra skjala á sviði einkamála sem undirritaður var í Vín 17. febrúar 1984,
- samnings milli Noregs og Austurríkis um viðurkenningu og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Vín 21. maí 1984 og
- samnings milli Finnlands og Austurríkis um viðurkenningu og fullnustu dóma í einkamálum sem undirritaður var í Vín 17. nóvember 1986.

56. gr.

Samningar þeir, sem taldir eru í 55. gr., skulu halda gildi sínu á þeim sviðum sem samningur þessi tekur ekki til.

Þeir skulu ennfremur halda gildi sínu um dóma sem kveðnir eru upp og um opinberlega staðfest skjöl sem gefin eru út áður en samningur þessi öðlast gildi.

57. gr.

1. Samningur þessi hefur ekki áhrif á samninga sem samningsríkin eru eða verða aðilar að og ákvarða dómvald eða viðurkenningu eða fullnustu dóma á tilteknum sviðum.
2. Samningur þessi kemur ekki í veg fyrir að dómstóll í samningsríki, sem er aðili að samningi sem 1. mgr. tekur til, taki sér dómvald samkvæmt þeim samningi enda þótt varnaraðili eigi heimili í samningsríki sem ekki er aðili að þeim samningi. Dómstóll sá, sem mál hefur til meðferðar, skal þó ávallt beita ákvæðum 20. gr. samnings þessa.
3. Dómar sem kveðnir eru upp í samningsríki af dómstóli, sem dómvald hefur samkvæmt samningi sem 1. mgr. tekur til, skulu viðurkenndir og þeim fullnægt í öðrum samningsríkjum í samræmi við ákvæðin í III. hluta samnings þessa.

4. Auk þeirra ástæðna sem tilgreindar eru í III. hluta má synja um viðurkenningu eða fullnustu ef ríki það, sem beiðni er beint til, er ekki aðili að samningi sem 1. mgr. tekur til og sá maður, sem viðurkenningar eða fullnustu er krafist hjá, á heimili í því ríki, nema dóminn megi ella viðurkenna eða honum megi fullnægja samkvæmt lögum í því ríki sem beiðni er beint til.
5. Nú eru bæði dómsríkið og ríki það, sem beiðni er beint til, aðilar að samningi sem 1. mgr. tekur til og samningurinn tilgreinir skilyrði fyrir viðurkenningu eða fullnustu dóma og skulu þá þau skilyrði gilda. Ávallt má beita ákvæðum samnings þessa um málsmeðferð til viðurkenningar og fullnustu dóma.

58. gr.

- Engin -

59. gr.

Samningur þessi er því ekki til fyrirstöðu að sammingsríki skuldbindi sig gagnvart þriðja ríki með samningi um viðurkenningu og fullnustu dóma til þess að viðurkenna ekki dóma, sem kveðnir eru upp í öðrum sammingsríkjum, gegn varnaraðilum sem eiga heimili eða dveljast að jafnaði í þriðja ríkinu ef svo stendur á sem í 4. gr. segir og dóminn mátti einungis byggja á varnarþingsreglu sem tilgreind er í 2. mgr. 3. gr.

Þó má sammingsríki ekki skuldbinda sig gagnvart þriðja ríki til að viðurkenna ekki dóm sem kveðinn er upp í öðru sammingsríki af dómstóli sem byggir dómsvöld sitt á því að varnaraðili á eignir í því ríki eða á því að sóknaraðili hefur komið fram aðför í eign sem er í því ríki:

1. ef málið varðar eignarrétt eða umráðarétt yfir eigninni, miðar að því að öðlast ráðstöfunarrétt yfir henni eða varðar annan ágreining um eignina, eða
2. ef eignin hefur verið sett til tryggingar kröfu sem málið varðar.

VIII. HLUTI

LOKAÁKVÆÐI

60. gr.

Aðilar að samningi þessum geta orðið:

- a) ríki sem eru aðilar að Evrópubandalögunum eða Fríverslunarsamtökum Evrópu þegar samningur þessi er lagður fram til undirritunar,
- b) ríki sem gerast aðilar að Evrópubandalögunum eða Fríverslunarsamtökum Evrópu eftir að samningur þessi er lagður fram til undirritunar og
- c) ríki sem boðin verður aðild í samræmi við b-lið 1. mgr. 62. gr.

61. gr.

1. Samningurinn skal leggja fram til undirritunar af hálfu ríkja sem eru aðilar að Evrópubandalögunum eða Fríverslunarsamtökum Evrópu.
2. Samningurinn er háður fullgildingunni af hálfu þeirra ríkja sem undirrita hann. Fullgildingarskjölin skal afhenda svissneska sambandsráðinu til vörslu.
3. Samningurinn öðlast gildi fyrsta dag þriðja mánaðar eftir þann dag þegar tvö ríki, og skal annað þeirra vera aðili að Evrópubandalögunum og hitt aðili að Fríverslunarsamtökum Evrópu, hafa afhent fullgildingarskjöl sín.
4. Samningurinn öðlast gildi gagnvart hverju öðru ríki sem undirritar hann fyrsta dag þriðja mánaðar eftir að það ríki hefur afhent fullgildingarskjál sitt.

62. gr.

1. Þegar samningur þessi hefur öðlast gildi er aðild að honum heimil:

a) Ríkjum sem vísað er til í b-lið 60. gr.,

b) Öðrum ríkjum sem samkvæmt beiðni samningsríkis til vörsluaðilans hefur verið boðin aðild. Vörsluaðilinn skal því aðeins bjóða viðkomandi ríki aðild að hann, eftir að hafa kynnt efni þeirra yfirlýsinga sem ríkið hyggst gefa í samræmi við 63. gr., hefur fengið einróma samþykki þeirra ríkja, sem undirritað hafa samninginn, og samningsríkja sem vísað er til í a- og b-lið 60. gr.

2. Ef ríki, sem gerist aðili að samningnum, óskar að leggja fram nánari upplýsingar vegna bókunar nr. 1 skulu hafnar um það samningaviðræður. Svissneska sambandsráðið skal boða til samningaráðstefnu í því skyni.

3. Gagnvart ríki, sem gerist aðili, öðlast samningurinn gildi fyrsta dag þriðja mánaðar eftir þann dag er aðildarskjal þess er afhent.

4. En gagnvart ríki, sem gerist aðili og vísað er til í a- eða b-lið 1. mgr., öðlast samningurinn einungis gildi að því er varðar samskipti þess og þeirra samningsríkja sem ekki hafa andmælt aðild þess fyrir fyrsta dag þriðja mánaðar eftir að aðildarskjalið er afhent.

63. gr.

Hvert það ríki, sem gerist aðili að samningi þessum, skal, þegar það afhendir aðildarskjal sitt, láta í té þær upplýsingar sem þörf er á vegna 3., 32., 37., 40., 41. og 55. gr. samnings þessa og veita, ef það á við, þær nánari upplýsingar sem mælt var fyrir um við samningaviðræðurnar vegna bókunar nr. 1.

64. gr.

1. Samningur þessi er í fyrstu gerður til fimm ára talið frá gildistökudegi samkvæmt 3. mgr. 61. gr. og á það einnig við um ríki sem síðar fullgilda hann eða gerast aðilar að honum.
2. Að loknu fimm ára tímabilinu framlengist samningurinn sjálfkrafa um eitt ár í senn.
3. Að loknu fimm ára tímabilinu getur sérhvert samningsríki, hvenær sem er, sagt samningnum upp með tilkynningu til svissneska sambandsráðsins.
4. Uppsögnin öðlast gildi við lok þess almanaksárs þegar sex mánuðir eru liðnir frá þeim degi er svissneska sambandsráðið veitti tilkynningu um uppsögn viðtöku.

65. gr.

Eftirtaldar bókanir fylgja samningi þessum:

- bókun nr. 1 um tiltekin atriði varðandi varnarþing, málsmeðferð og fullnustu,
- bókun nr. 2 um samrænda tilkun samningsins,
- bókun nr. 3 um beitingu 57. gr.

Bókanir þessar skulu teljast óaðskiljanlegur hluti samningsins.

66. gr.

Sérhvert samningsríki getur farið fram á endurskoðun samnings þessa. Í því skyni skal svissneska sambandsráðið boða til endurskoðunarráðstefnu áður en sex mánuðir eru liðnir frá því farið var fram á endurskoðun.

67. gr.

Svissneska sambandsráðið skal tilkynna þeim ríkjum, sem áttu fulltrúa á ráðstefnu stjórnarérindreka í Lúgano og þeim ríkjum sem síðar hafa gerst aðilar að samningnum, um:

- a) afhendingu sérhvers fullgildingar- eða aðildarskjals,
- b) gildistökdaga samnings þessa gagnvart samningsríkjunum,
- c) sérhverja uppsögn sem móttækin er samkvæmt 64. gr.,
- d) sérhverja yfirlýsingu sem móttækin er samkvæmt I. gr.a í bókun nr. 1,
- e) sérhverja yfirlýsingu sem móttækin er samkvæmt I. gr.b í bókun nr. 1,
- f) sérhverja yfirlýsingu sem móttækin er samkvæmt IV. gr. í bókun nr. 1,
- g) sérhverja tilkynningu sem gerð er samkvæmt VI. gr. í bókun nr. 1.

68. gr.

Samningur þessi, sem gerður er í einu frumriti á dönsku, ensku, finnsku, frönsku, grísku, hollensku, írsku, íslensku, ítölsku, norsku, portúgölsku, spænsku, sænsku og þýsku, þar sem allir fjórtán textarnir eru jafngildir, skal varðveittur í skjalasafni svissneska sambandsráðsins. Svissneska sambandsráðið skal senda staðfest afrit samningsins til ríkisstjórnar sérhvers ríkis sem átti fulltrúa á ráðstefnu stjórnarérindreka í Lúgano og til ríkisstjórnar sérhvers ríkis sem aðili gerist að samningnum.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

CONVENZIONE CONCERNENTE LA COMPETENZA GIURISDIZIONALE E L'ESECUZIONE DELLE DECISIONI IN MATERIA CIVILE E COMMERCIALE

PREAMBOLO

LE ALTE PARTI CONTRAENTI DELLA PRESENTE CONVENZIONE,

SOLLECITE di potenziare nel loro territorio la tutela giuridica delle persone ivi residenti,

CONSIDERANDO che, a tal fine, è necessario determinare la competenza dei rispettivi organi giurisdizionali nell'ordinamento internazionale, facilitare il riconoscimento e creare una procedura rapida intesa a garantire l'esecuzione delle decisioni, degli atti autentici e delle transazioni giudiziarie,

CONSAPEVOLI dei legami fra esse esistenti, sanciti in campo economico dagli accordi di libero scambio conclusi tra la Comunità economica europea e gli Stati membri dell'Associazione europea di libero scambio,

CONSIDERANDO l'esistenza della convenzione di Bruxelles del 27 settembre 1968, concernente la competenza giurisdizionale e l'esecuzione delle decisioni in materia civile e commerciale, emendata dalle convenzioni di adesione a seguito dei successivi allargamenti delle Comunità europee,

PERSUASE che l'estensione dei principi di detta convenzione agli Stati parti del presente strumento potenzierà la cooperazione giudiziaria ed economica in Europa,

DESIDEROSE di assicurare un'interpretazione quanto più uniforme possibile del presente strumento,

HANNO DECISO, in questo spirito, di stipulare la presente convenzione e

HANNO CONVENUTO LE DISPOSIZIONI CHE SEGUONO :

TITOLO I

CAMPO DI APPLICAZIONE

Articolo 1

La presente convenzione si applica in materia civile e commerciale e indipendentemente dalla natura dell'organo giurisdizionale. Essa non concerne, in particolare, la materia fiscale, doganale ed amministrativa.

Sono esclusi dal campo di applicazione della presente convenzione :

1. lo stato e la capacità delle persone fisiche, il regime patrimoniale fra coniugi, i testamenti e le successioni ;
2. i fallimenti, i concordati ed altre procedure affini ;
3. la sicurezza sociale ;
4. l'arbitrato.

TITOLO II

DELLA COMPETENZA

Sezione 1

Disposizioni generali

Articolo 2

Salve le disposizioni della presente convenzione, le persone aventi il domicilio nel territorio di uno Stato contraente sono convenute, a prescindere dalla loro nazionalità, davanti agli organi giurisdizionali di tale Stato.

Alle persone che non sono in possesso della cittadinanza dello Stato nel quale esse hanno il domicilio, si applicano le norme sulla competenza vigenti per i cittadini.

Articolo 3

Le persone aventi il domicilio nel territorio di uno Stato contraente possono essere convenute davanti agli organi giurisdizionali di un altro Stato contraente solo in virtù delle norme enunciate alle sezioni da 2 a 6 del presente titolo.

Nei loro confronti non possono venire invocati, in particolare :

- nel Belgio : l'articolo 15 del Codice civile (Code civil - Burgerlijk Wetboek) e l'articolo 638 del Codice giudiziario (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek) ;
- in Danimarca : l'articolo 246, paragrafi 2 e 3, della Legge sulla procedura civile (Lov om retsens pleje) ;
- nella Repubblica federale di Germania : l'articolo 23 del Codice di procedura civile (Zivilprozessordnung) ;
- in Grecia : l'articolo 40 del Codice di procedura civile (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας) ;
- in Francia : gli articoli 14 e 15 del Codice civile (Code civil) ;
- in Irlanda : le disposizioni relative alla competenza basata su di un atto di citazione notificato o comunicato al convenuto durante il suo temporaneo soggiorno in Irlanda ;
- in Islanda : l'articolo 77 del Codice di procedura civile (lög um meðferð einkamála í héraði) ;
- in Italia : l'articolo 2 e l'articolo 4, nn. 1 e 2, del Codice di procedura civile ;
- nel Lussemburgo : gli articoli 14 e 15 del Codice civile (Code civil) ;
- nei Paesi Bassi : l'articolo 126, terzo comma, e l'articolo 127 del Codice di procedura civile (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) ;
- in Norvegia : l'articolo 32 del Codice di procedura civile (tvistemålsloven) ;
- in Austria : l'articolo 99 della Legge sulla competenza giudiziaria (Jurisdiktionsnorm) ;

- in Portogallo : l'articolo 65, paragrafo 1, lettera c), l'articolo 65, paragrafo 2 e l'articolo 65A, lettera c) del Codice di procedura civile (Código de Processo Civil) e l'articolo 11 del Codice del processo del lavoro (Código de Processo de Trabalho) ;
- in Svizzera : il foro del luogo del sequestro/for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes ai sensi dell'articolo 4 della legge federale sul diritto internazionale privato/loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht ;
- in Finlandia : la seconda, terza e quarta frase dell'articolo 1 del capitolo 10 del Codice di procedura civile (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken) ;
- in Svezia : la prima frase dell'articolo 3 del capitolo 10 del Codice di procedura civile (Rättegångsbalken) ;
- nel Regno Unito : le disposizioni sulla competenza basata :
 - a) su un atto di citazione notificato o comunicato al convenuto durante il suo temporaneo soggiorno nel Regno Unito,
 - b) sull'esistenza nel Regno Unito di beni appartenenti al convenuto, ovvero
 - c) sul sequestro, ottenuto dall'attore, di beni situati nel Regno Unito.

Articolo 4

Se il convenuto non è domiciliato nel territorio di uno Stato contraente, la competenza è disciplinata, in ciascuno Stato contraente, dalla legge di tale Stato, salva l'applicazione delle disposizioni di cui all'articolo 16.

Chiunque abbia il domicilio nel territorio di uno Stato contraente può, indipendentemente dalla propria nazionalità ed al pari dei cittadini di detto Stato, invocare nei confronti del convenuto le norme sulla competenza in vigore nello Stato medesimo, segnatamente quelle contemplate dall'articolo 3, secondo comma.

Sezione 2

Competenze speciali

Articolo 5

Il convenuto domiciliato nel territorio di uno Stato contraente può essere citato in un altro Stato contraente :

1. in materia contrattuale, davanti al giudice del luogo in cui l'obbligazione dedotta in giudizio è stata o deve essere eseguita ; in materia di contratto individuale di lavoro, il luogo è quello in cui il lavoratore svolge abitualmente la sua attività e, se il lavoratore non svolge abitualmente la sua attività in un solo paese, il luogo è quello in cui si trova lo stabilimento dal quale è stato assunto ;
2. in materia di obbligazione alimentare, davanti al giudice del luogo in cui il creditore di alimenti ha il domicilio o la residenza abituale o, qualora si tratti di una domanda accessoria ad un'azione di stato delle persone, davanti al giudice competente a conoscerne, secondo la legge nazionale, salvo il caso che tale competenza sia fondata unicamente sulla nazionalità di una delle parti ;
3. in materia di delitti o quasi-delitti, davanti al giudice del luogo in cui l'evento dannoso è avvenuto ;
4. qualora si tratti di un'azione di risarcimento di danni o di restituzione, nascente da reato, davanti al giudice davanti al quale l'azione penale è esercitata, semprechè secondo la propria legge questo possa conoscere dell'azione civile ;
5. qualora si tratti di una controversia concernente l'esercizio di una succursale, di un'agenzia o di qualsiasi altra filiale, davanti al giudice del luogo territorialmente competente ;
6. nella sua qualità di fondatore, trustee o beneficiario di un trust costituito in applicazione di una legge o per iscritto o con clausola verbale confermata per iscritto, davanti ai giudici dello Stato contraente nel cui territorio il trust ha domicilio ;

7. qualora si tratti di una controversia concernente il pagamento della somma richiesta per l'assistenza o il salvataggio di cui hanno beneficiato un carico o un nolo, davanti al giudice nell'ambito della cui competenza il carico o il nolo ad esso relativo

a) è stato sequestrato a garanzia di questo pagamento oppure

b) avrebbe potuto essere sequestrato a tal fine ma è stata fornita una cauzione o un'altra garanzia ;

questa disposizione si applica solo se viene affermato che il convenuto ha un diritto sul carico o sul nolo ad esso relativo o ha avuto un tale diritto al momento dell'assistenza o del salvataggio.

Articolo 6

Il convenuto di cui all'articolo precedente potrà inoltre essere citato :

1. in caso di pluralità di convenuti, davanti al giudice nella cui circoscrizione è situato il domicilio di uno di essi ;

2. qualora si tratti di un'azione di garanzia o di una chiamata di un terzo nel processo, davanti al giudice presso il quale è stata proposta la domanda principale, sempreché quest'ultima non sia stata proposta per distogliere il convenuto dal giudice naturale del medesimo ;

3. qualora si tratti di una domanda riconvenzionale nascente dal contratto o dal titolo su cui si fonda la domanda principale, davanti al giudice presso il quale è stata proposta la domanda principale ;

4. in materia contrattuale, qualora l'azione possa essere riunita a un'azione in materia di diritti reali immobiliari proposta contro il medesimo convenuto, davanti al giudice dello Stato contraente in cui l'immobile è situato.

Articolo 6 bis

Qualora, ai sensi della presente convenzione, un giudice di uno Stato contraente abbia competenza per i procedimenti legali relativi alla responsabilità nell'impiego o nel funzionamento di una nave, tale giudice, o qualsiasi altro giudice che lo sostituisca in virtù della legislazione interna di detto Stato, è anche competente per le domande relative alla limitazione di tale responsabilità.

Sezione 3**Competenza in materia d'assicurazioni****Articolo 7**

In materia di assicurazioni, la competenza è regolata dalla presente sezione, salva l'applicazione delle disposizioni degli articoli 4 e 5, punto 5.

Articolo 8

L'assicuratore domiciliato nel territorio di uno Stato contraente può essere convenuto :

1. davanti ai giudici dello Stato in cui ha domicilio, oppure
2. in un altro Stato contraente, davanti al giudice del luogo in cui ha domicilio il contraente dell'assicurazione, oppure
3. se si tratta di un coassicuratore, davanti al giudice di uno Stato contraente presso il quale sia stata proposta l'azione contro l'assicuratore delegato della coassicurazione.

Qualora l'assicuratore non abbia il proprio domicilio nel territorio di uno Stato contraente, ma possieda una succursale, un'agenzia o qualsiasi altra filiale in uno Stato contraente, egli è considerato, per le contestazioni relative al loro esercizio, come avente domicilio nel territorio di tale Stato.

Articolo 9

Inoltre l'assicuratore può essere convenuto davanti al giudice del luogo in cui si è verificato l'evento dannoso, qualora si tratti di assicurazione di responsabilità civile o di assicurazione sugli immobili. Lo stesso dicasi nel caso in cui l'assicurazione concerna contemporaneamente beni immobili e beni mobili coperti dalla stessa polizza e colpiti dallo stesso sinistro.

Articolo 10

In materia di assicurazione di responsabilità civile, l'assicuratore può altresì essere chiamato in causa davanti al giudice presso cui è stata proposta l'azione esercitata dalla persona lesa contro l'assicurato, qualora la legge di tale giudice lo consenta.

Le disposizioni di cui agli articoli da 7 a 9 sono applicabili all'azione diretta proposta dalla persona lesa contro l'assicuratore, sempreché essa sia possibile.

Se la legge relativa all'azione diretta prevede la chiamata in causa del contraente dell'assicurazione o dell'assicurato, il giudice di cui al primo comma è competente anche nei loro confronti.

Articolo 11

Salve le disposizioni dell'articolo 10, terzo comma, l'azione dell'assicuratore può essere proposta solo davanti ai giudici dello Stato contraente nel cui territorio è domiciliato il convenuto, a prescindere dal fatto che questi sia contraente dell'assicurazione, assicurato o beneficiario.

Le disposizioni della presente sezione non pregiudicano il diritto di proporre una domanda riconvenzionale davanti al giudice della domanda principale in conformità della presente sezione.

Articolo 12

Le disposizioni della presente sezione possono essere derogate solo con una convenzione :

1. posteriore al sorgere della controversia o
2. che consenta al contraente dell'assicurazione, all'assicurato o al beneficiario di adire un organo giurisdizionale diverso da quelli indicati nella presente sezione o
3. che, conclusa tra un contraente dell'assicurazione e un assicuratore aventi entrambi il domicilio o la residenza abituale nel medesimo Stato contraente al momento della conclusione del contratto, abbia per effetto, anche nel caso in cui l'evento dannoso si produca all'estero, di attribuire la competenza ai giudici di tale Stato, sempreché la legge di quest'ultimo non vieti dette convenzioni o

4. conclusa da un contraente dell'assicurazione che non abbia il proprio domicilio in uno Stato contraente, salvo che si tratti di assicurazione obbligatoria o relativa ad un immobile situato in uno Stato contraente o
5. che riguardi un contratto di assicurazione in quanto questo copra uno o più rischi di cui all'articolo 12 bis.

Articolo 12 bis

I rischi di cui all'articolo 12, punto 5, sono i seguenti :

1. ogni danno
 - a) subito dalle navi marittime, dagli impianti offshore e d'alto mare o dalle aeronavi, causato da un avvenimento in relazione alla loro utilizzazione a fini commerciali,
 - b) subito dalle merci diverse dai bagagli dei passeggeri, durante un trasporto effettuato totalmente da tali navi o aeronavi oppure effettuato da queste navi o aeronavi in combinazione con altri mezzi di trasporto ;
2. ogni responsabilità, salvo per danni all'integrità fisica dei passeggeri o ai loro bagagli,
 - a) risultante dall'impiego o dal funzionamento delle navi, degli impianti o delle aeronavi di cui al punto 1, lettera a), sempreché la legislazione dello Stato contraente in cui l'aeronave è immatricolata non vieti le clausole attributive di competenza nell'assicurazione di tali rischi,
 - b) derivante dalle merci durante un trasporto ai sensi del punto 1, lettera b) ;
3. ogni perdita pecuniaria connessa con l'impiego od il funzionamento delle navi, degli impianti o delle aeronavi di cui al punto 1, lettera a), in particolare quelle del nolo o del beneficio del noleggio ;
4. ogni rischio connesso con uno dei rischi di cui ai precedenti punti da 1 a 3.

Sezione 4

Competenza in materia di contratti conclusi da consumatori

Articolo 13

In materia di contratti conclusi da una persona per un uso che possa essere considerato estraneo alla sua attività professionale, in appresso denominata "consumatore", la competenza è regolata dalla presente sezione, salve le disposizioni dell'articolo 4 e dell'articolo 5, punto 5 :

1. qualora si tratti di una vendita a rate di beni mobili materiali,
2. qualora si tratti di un prestito con rimborso rateizzato o di un'altra operazione di credito, connessi con il finanziamento di una vendita di tali beni,
3. qualora si tratti di un altro contratto che abbia per oggetto una fornitura di servizi o di beni mobili materiali se
 - a) la conclusione del contratto è stata preceduta da una proposta specifica o da una pubblicità nello Stato in cui il consumatore ha il proprio domicilio e se
 - b) il consumatore ha compiuto in tale Stato gli atti necessari per la conclusione del contratto.

Qualora la controparte del consumatore non abbia il proprio domicilio nel territorio di uno Stato contraente, ma possieda una succursale, un'agenzia o qualsiasi altra filiale in uno Stato contraente, essa è considerata, per le contestazioni relative al loro esercizio, come avente domicilio nel territorio di tale Stato.

La presente sezione non si applica ai contratti di trasporto.

Articolo 14

L'azione del consumatore contro l'altra parte del contratto può essere proposta sia davanti ai giudici dello Stato contraente nel cui territorio tale parte ha il proprio domicilio, sia davanti ai giudici dello Stato contraente nel cui territorio è domiciliato il consumatore.

L'azione dell'altra parte del contratto contro il consumatore può essere proposta solo davanti ai giudici dello Stato nel cui territorio il consumatore ha il proprio domicilio.

Queste disposizioni non pregiudicano il diritto di proporre una domanda riconvenzionale davanti al giudice della domanda principale in conformità della presente sezione.

Articolo 15

Le disposizioni della presente sezione possono essere derogate solo con una convenzione :

1. posteriore al sorgere della controversia o
2. che consenta al consumatore di adire un organo giurisdizionale diverso da quelli indicati nella presente sezione o
3. che, conclusa tra il consumatore e la sua controparte aventi entrambi il domicilio o la residenza abituale nel medesimo Stato contraente al momento della conclusione del contratto, attribuisca la competenza ai giudici di tale Stato, sempreché la legge di quest'ultimo non vieti dette convenzioni.

Sezione 5

Competenze esclusive

Articolo 16

Indipendentemente dal domicilio, hanno competenza esclusiva :

1. a) in materia di diritti reali immobiliari e di contratti d'affitto d'immobili, i giudici dello Stato contraente in cui l'immobile è situato ;
- b) tuttavia in materia di contratti d'affitto di immobili ad uso privato temporaneo stipulati per un periodo massimo di sei mesi consecutivi hanno competenza anche i giudici dello Stato contraente in cui il convenuto è domiciliato, purché il conduttore sia una persona fisica e nessuna delle parti sia domiciliata nel territorio dello Stato contraente in cui l'immobile è situato ;

2. in materia di validità, nullità o scioglimento delle società o persone giuridiche aventi la sede nel territorio di uno Stato contraente, o delle decisioni dei rispettivi organi, i giudici di detto Stato ;
3. in materia di validità delle trascrizioni ed iscrizioni nei pubblici registri, i giudici dello Stato contraente nel cui territorio i registri sono tenuti ;
4. in materia di registrazione o di validità di brevetti, marchi, disegni e modelli e di altri diritti analoghi per i quali è prescritto il deposito ovvero la registrazione, i giudici dello Stato contraente nel cui territorio il deposito o la registrazione sono stati richiesti, sono stati effettuati o sono reputati essere stati effettuati a norma di una convenzione internazionale ;
5. in materia di esecuzione delle sentenze, i giudici dello Stato contraente nel cui territorio ha luogo l'esecuzione.

Sezione 6

Proroga di competenza

Articolo 17

1. Qualora le parti, di cui almeno una domiciliata nel territorio di uno Stato contraente, abbiano convenuto la competenza di un giudice o dei giudici di uno Stato contraente a conoscere delle controversie, presenti o future, nate da un determinato rapporto giuridico, la competenza esclusiva spetta al giudice o ai giudici di quest'ultimo Stato contraente. Questa clausola attributiva di competenza deve essere conclusa :
 - a) per iscritto o verbalmente con conferma scritta, o
 - b) in una forma ammessa dalle pratiche che le parti hanno stabilito tra loro, o
 - c) nel commercio internazionale, in una forma ammessa da un uso che le parti conoscevano o avrebbero dovuto conoscere e che, in tale campo, è ampiamente conosciuto e regolarmente rispettato dalle parti di contratti dello stesso tipo nel ramo commerciale considerato.Quando nessuna delle parti che stipulano tale clausola è domiciliata nel territorio di uno Stato contraente, i giudici degli altri Stati contraenti non possono conoscere della controversia fintantochè il giudice o i giudici la cui competenza è stata convenuta non abbiano declinato la competenza.
2. Il giudice o i giudici di uno Stato contraente, ai quali l'atto costitutivo di un trust ha attribuito competenza a giudicare, hanno competenza esclusiva per

giudicare delle azioni contro un fondatore, un trustee o un beneficiario di un trust, ove si tratti di relazioni tra tali persone o di loro diritti od obblighi nell'ambito del trust.

3. Le clausole attributive di competenza e le clausole simili di atti costitutivi di trust non sono valide se in contrasto con le disposizioni degli articoli 12 e 15 o se derogano alle norme sulla competenza esclusiva attribuita ai giudici ai sensi dell'articolo 16.
4. Se una clausola attributiva di competenza è stata stipulata a favore di una soltanto delle parti, questa conserva il diritto di adire qualsiasi altro giudice competente ai sensi della presente convenzione.
5. In materia di contratti individuali di lavoro una clausola attributiva di competenza è valida solo se posteriore al sorgere della controversia.

Articolo 18

Al di fuori dei casi in cui la sua competenza risulta da altre disposizioni della presente convenzione, il giudice di uno Stato contraente davanti al quale il convenuto è comparso è competente. Tale norma non è applicabile se la comparizione avviene solo per eccepire l'incompetenza o se esiste un'altra giurisdizione esclusivamente competente ai sensi dell'articolo 16.

Sezione 7

Scema della competenza e della ricovibilità dell'azione

Articolo 19

Il giudice di uno Stato contraente, investito a titolo principale di una controversia per la quale l'articolo 16 prescrive la competenza esclusiva di un organo giurisdizionale di un altro Stato contraente, dichiara d'ufficio la propria incompetenza.

Articolo 20

Se il convenuto domiciliato nel territorio di uno Stato contraente è citato davanti ad un giudice di un altro Stato contraente e non compare, il giudice dichiara d'ufficio la propria incompetenza nel caso in cui la presente convenzione non preveda tale competenza.

Al giudice è fatto obbligo di sospendere il procedimento fin quando non si sarà accertato che al convenuto è stata data la possibilità di ricevere la domanda giudiziale od un atto equivalente, in tempo utile perché questi possa presentare le proprie difese, ovvero che è stato fatto tutto il possibile in tal senso.

Le disposizioni del comma precedente saranno sostituite da quelle dell'articolo 15 della convenzione dell'Aia del 15 novembre 1965 sulla notificazione e sulla comunicazione all'estero degli atti giudiziari ed extragiudiziari, in materia civile o commerciale, qualora sia stato necessario trasmettere la domanda giudiziale in esecuzione della suddetta convenzione.

Sezione 8

Litispendenza e connessione

Articolo 21

Qualora davanti a giudici di Stati contraenti differenti e tra le stesse parti siano state proposte domande aventi il medesimo oggetto e il medesimo titolo, il giudice successivamente adito sospende d'ufficio il procedimento finché sia stata accertata la competenza del giudice preventivamente adito.

Se la competenza del giudice preventivamente adito è stata accertata, il giudice successivamente adito dichiara la propria incompetenza a favore del giudice preventivamente adito.

Articolo 22

Ove più cause connesse siano proposte davanti a giudici di Stati contraenti differenti e siano pendenti in primo grado, il giudice successivamente adito può sospendere il procedimento.

Tale giudice può inoltre dichiarare la propria incompetenza su richiesta di una delle parti a condizione che la propria legge consenta la riunione di procedimenti e che il giudice preventivamente adito sia competente a conoscere delle due domande.

Ai sensi del presente articolo sono connesse le cause aventi tra di loro un legame così stretto da rendere opportune una trattazione e decisione uniche per evitare soluzioni tra di loro incompatibili ove le cause fossero trattate separatamente.

Articolo 23

Qualora la competenza esclusiva a conoscere delle domande spetti a più giudici, quello successivamente adito deve spogliarsi della causa in favore del giudice preventivamente adito.

Sezione 9**Provvedimenti provvisori e cautelari****Articolo 24**

I provvedimenti provvisori o cautelari, previsti dalla legge di uno Stato contraente, possono essere richiesti all'autorità giudiziaria di detto Stato anche se, in forza della presente convenzione, la competenza a conoscere nel merito è riconosciuta al giudice di un altro Stato contraente.

TITOLO III**DEL RICONOSCIMENTO E DELL'ESECUZIONE****Articolo 25**

Ai sensi della presente convenzione, per decisione si intende, a prescindere dalla denominazione usata, qualsiasi decisione resa da un organo giurisdizionale di uno Stato contraente, quale ad esempio decreto, sentenza, ordinanza o mandato di esecuzione, nonché la determinazione da parte del cancelliere delle spese giudiziali.

Sezione 1**Del riconoscimento****Articolo 26**

Le decisioni rese in uno Stato contraente sono riconosciute negli altri Stati contraenti senza che sia necessario il ricorso ad alcun procedimento.

In caso di contestazione, ogni parte interessata che chieda il riconoscimento in via principale può far constatare, secondo il procedimento di cui alle sezioni 2 e 3 del presente titolo, che la decisione deve essere riconosciuta.

Se il riconoscimento è richiesto in via incidentale davanti ad un giudice di uno Stato contraente, tale giudice è competente al riguardo.

Articolo 27

Le decisioni non sono riconosciute :

1. se il riconoscimento è contrario all'ordine pubblico dello Stato richiesto ;
2. se la domanda giudiziale od un atto equivalente non è stato notificato o comunicato al convenuto contumace regolarmente ed in tempo utile perchè questi possa presentare le proprie difese ;
3. se la decisione è in contrasto con una decisione resa tra le medesime parti nello Stato richiesto ;
4. se il giudice dello Stato d'origine per rendere la decisione ha, nel pronunciarsi su una questione relativa allo stato o alla capacità delle persone fisiche, al regime patrimoniale fra coniugi, ai testamenti ed alle successioni, violato una norma di diritto internazionale privato dello Stato richiesto, salvo che la decisione in questione non conduca allo stesso risultato che si sarebbe avuto se le norme di diritto internazionale privato dello Stato richiesto fossero state, invece, applicate ;
5. se la decisione è in contrasto con una decisione resa precedentemente tra le medesime parti in uno Stato non contraente, in una controversia avente il medesimo oggetto e il medesimo titolo, allorché tale decisione riunisce le condizioni necessarie per essere riconosciuta nello Stato richiesto.

Articolo 28

Parimenti, le decisioni non sono riconosciute se le disposizioni delle sezioni 3, 4 e 5 del titolo II sono state violate, oltreché nel caso contemplato dall'articolo 59.

Il riconoscimento di una decisione può inoltre essere rifiutato in uno dei casi contemplati dall'articolo 54 ter, paragrafo 3 e dall'articolo 57, paragrafo 4.

Nell'accertamento delle competenze di cui ai commi precedenti, l'autorità richiesta è vincolata dalle constatazioni di fatto sulle quali il giudice dello Stato d'origine ha fondato la propria competenza.

Salva l'applicazione delle disposizioni del primo e secondo comma, non si può procedere al controllo della competenza dei giudici dello Stato d'origine; le norme sulla competenza non riguardano l'ordine pubblico contemplato dall'articolo 27, punto 1.

Articolo 29

In nessun caso, la decisione straniera può formare oggetto di un riesame del merito.

Articolo 30

L'autorità giudiziaria di uno Stato contraente davanti alla quale è chiesto il riconoscimento di una decisione resa in un altro Stato contraente può sospendere il procedimento se la decisione in questione è stata impugnata.

L'autorità giudiziaria di uno Stato contraente davanti alla quale è richiesto il riconoscimento di una decisione che è stata resa in Irlanda o nel Regno Unito e la cui esecuzione è sospesa nello Stato d'origine per la presentazione di un ricorso, può sospendere il procedimento.

Sezione 2

Dell'esecuzione

Articolo 31

Le decisioni rese in uno Stato contraente e quivi esecutive, sono eseguite in un altro Stato contraente dopo essere state ivi dichiarate esecutive su istanza della parte interessata.

Tuttavia la decisione è eseguita in una delle tre parti del Regno Unito (Inghilterra e Galles, Scozia e Irlanda del Nord) soltanto dopo esservi stata registrata per esecuzione, su istanza della parte interessata.

Articolo 32

1. L'istanza deve essere proposta :

- in Belgio, al "tribunal de première instance" o "rechtbank van eerste aanleg" ;

- in Danimarca, al "byret";
- nella Repubblica federale di Germania, al Presidente di una sezione del "Landgericht";
- in Grecia al "μονομελές πρωτοδικείο";
- in Spagna al "Juzgado de Primera Instancia";
- in Francia, al Presidente del "tribunal de grande instance";
- in Irlanda, alla "High Court";
- in Islanda, alla "héraðsdómari";
- in Italia, alla Corte d'appello;
- nel Lussemburgo, al presidente del "tribunal d'arrondissement";
- nei Paesi Bassi, al presidente dell'"arrondissementsrechtbank";
- in Norvegia, al "herredsstret" o "byrett", in quanto "namsrett";
- in Austria, al "Landesgericht" o "Kreisgericht";
- in Portogallo, al "Tribunal Judicial de Circulo";
- in Svizzera :
 - a) per le decisioni di condanna al pagamento di una somma di denaro, al "Giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione" / "Juge de la mainlevée" / "Rechtsöffnungsrichter", nel quadro della procedura disciplinata dagli articoli 80 e 81 della legge federale sull'esecuzione e sul fallimento/loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs;
 - b) per le decisioni che non condannano al pagamento di una somma di denaro, al giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur/juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter;
- in Finlandia, all'"ulosotonhaltija/överexekutor";

- in Svezia, allo "Svea hovrätt" ;

- nel Regno Unito :
 - a) in Inghilterra e nel Galles, alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di un procedimento in materia di obbligazione alimentare, alla "Magistrates' Court", alla quale l'istanza sarà trasmessa dal "Secretary of State" ;

 - b) in Scozia, alla "Court of Session" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, alla "Sheriff Court", alla quale l'istanza sarà trasmessa dal "Secretary of State" ;

 - c) nell'Irlanda del Nord, alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, alla "Magistrates' Court", alla quale l'istanza sarà trasmessa dal "Secretary of State".

2. Il giudice territorialmente competente è determinato dal domicilio della parte contro cui viene chiesta l'esecuzione. Se tale parte non è domiciliata nel territorio dello Stato richiesto, la competenza è determinata dal luogo dell'esecuzione.

Articolo 33

Le modalità del deposito dell'istanza sono determinate in base alla legge dello Stato richiesto.

L'istante deve eleggere il proprio domicilio nella circoscrizione del giudice adito. Tuttavia, se la legge dello Stato richiesto non prevede l'elezione del domicilio, l'istante designa un procuratore.

All'istanza devono essere allegati i documenti di cui agli articoli 46 e 47.

Articolo 34

Il giudice adito statuisce, entro un breve termine, senza che la parte contro cui l'esecuzione viene chiesta possa, in tal fase del procedimento, presentare osservazioni.

L'istanza può essere rigettata solo per uno dei motivi contemplati dagli articoli 27 e 28.

In nessun caso, la decisione straniera può formare oggetto di un riesame del merito.

Articolo 35

La decisione resa su istanza di parte è comunicata senza indugio al richiedente, a cura del cancelliere, secondo le modalità previste dalla legge dello Stato richiesto.

Articolo 36

Se l'esecuzione viene accordata, la parte contro cui viene fatta valere può proporre opposizione nel termine di un mese dalla notificazione della decisione.

Se la parte è domiciliata in uno Stato contraente diverso da quello della decisione che accorda l'esecuzione, il termine è di due mesi a decorrere dal giorno in cui la notificazione è stata fatta alla persona cui è diretta o al domicilio della medesima. Detto termine non è prorogabile per ragioni inerenti alla distanza.

Articolo 37

1. L'opposizione è proposta, secondo le norme sul procedimento in contraddittorio :

- in Belgio, davanti al "tribunal de première instance" o "rechtbank van eerste aanleg" ;
- in Danimarca, davanti al "landsret" ;
- nella Repubblica federale di Germania, davanti allo "Oberlandesgericht" ;
- in Grecia, davanti all'"εφετείο" ;
- in Spagna, davanti alla "Audiencia Provincial" ;
- in Francia, davanti alla "Cour d'appel" ;
- in Irlanda, davanti alla "High Court" ;
- in Islanda, davanti alla "héraðsdómari" ;

- in Italia, davanti alla Corte d'appello ;
 - nel Lussemburgo, davanti alla "Cour supérieure de justice" giudicante in appello in materia civile ;
 - nei Paesi Bassi, davanti all'"arrondissementsrechtsbank" ;
 - in Norvegia, davanti al "lagmannsrett" ;
 - in Austria, davanti al "Landesgericht" o "Kreisgericht" ;
 - in Portogallo, davanti al "Tribunal da Relação" ;
 - in Svizzera, davanti al "Tribunale cantonale"/"Tribunal cantonal"/"Kantonengericht" ;
 - in Finlandia, davanti al "Hovioikeus/hovrätt" ;
 - in Svezia, davanti allo "Svea hovrätt" ;
 - nel Regno Unito :
 - a) in Inghilterra e nel Galles, davanti alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Magistrates' Court" ;
 - b) in Scozia, davanti alla "Court of Session" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Sheriff Court" ;
 - c) nell'Irlanda del Nord, davanti alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Magistrates' Court".
2. La decisione resa sull'opposizione può costituire unicamente oggetto di :
- ricorso in cassazione, in Belgio, Grecia, Spagna, Francia, Italia, Lussemburgo e nei Paesi Bassi ;
 - ricorso davanti al "højesteret", con autorizzazione del ministro della giustizia, in Danimarca ;

- "Rechtsbeschwerde", nella Repubblica federale di Germania ;
- ricorso alla "Supreme Court" per motivi di diritto, in Irlanda ;
- ricorso davanti al "Hæstiréttur", in Islanda ;
- ricorso (Kjæremål or anke) davanti al "Høyesteretts Kjaeremalsutvalg or Høyesterett", in Norvegia ;
- "Revisionrekurs", in caso di un ricorso, e di "Berufung" (ricorso) con facoltà di revisione, nel caso di un'opposizione, in Austria ;
- ricorso per motivi di diritto, in Portogallo ;
- ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale/recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht, in Svizzera ;
- ricorso al "Korkein oikeus/högsta domstolen", in Finlandia ;
- ricorso davanti al "högsta domstolen", in Svezia ;
- unico ricorso per motivi di diritto, nel Regno Unito.

Articolo 38

Il giudice davanti al quale è proposta l'opposizione ai sensi dell'articolo 37, primo comma può, su istanza della parte proponente, sospendere il procedimento se la decisione straniera è stata, nello Stato d'origine, impugnata con un mezzo ordinario o se il termine per proporre l'impugnazione non è scaduto ; in quest'ultimo caso il giudice può fissare un termine per proporre tale impugnazione.

Qualora la decisione sia stata resa in Irlanda o nel Regno Unito, qualsiasi mezzo di impugnazione esperibile nello Stato di origine è considerato "impugnazione ordinaria" ai sensi del primo comma.

Il giudice può inoltre subordinare l'esecuzione alla costituzione di una garanzia che provvede a determinare.

Articolo 39

In pendenza del termine per proporre l'opposizione di cui all'articolo 36 e fino a quando non sia stata adottata alcuna decisione in materia, può procedersi solo a provvedimenti conservativi sui beni della parte contro cui è chiesta l'esecuzione.

La decisione che accorda l'esecuzione implica l'autorizzazione a procedere ai suddetti provvedimenti.

Articolo 40

1. Se l'istanza viene respinta, l'istante può proporre opposizione :

- in Belgio, davanti alla "Cour d'appel" o "hof van beroep" ;
- in Danimarca, davanti al "landsret" ;
- nella Repubblica federale di Germania, davanti all'"Oberlandesgericht" ;
- in Grecia davanti all'"εφετειο" ;
- in Spagna, davanti alla "Audiencia Provincial" ;
- in Francia, davanti alla "Cour d'appel" ;
- in Irlanda, davanti alla "High Court" ;
- in Islanda, davanti alla "héraðsdómari" ;
- in Italia, davanti alla Corte d'appello ;
- nel Lussemburgo, davanti alla "Cour supérieure de justice" giudicante in appello in materia civile ;
- nei Paesi Bassi, davanti alla "gerechtshof" ;
- in Norvegia, davanti al "lagmannsrett" ;
- in Austria, davanti al "Landesgericht" o al "Kreisgericht" ;

- in Portogallo, davanti al "Tribunal da Relação" ;
 - in Svizzera, davanti al "Tribunale cantonale"/"Tribunal cantonal"/
"Kantonsgericht" ;
 - in Finlandia, davanti al "hovioikeus/hovrätt" ;
 - in Svezia, davanti allo "Svea hovrätt" ;
 - nel Regno Unito :
 - a) in Inghilterra e nel Galles, davanti alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Magistrates' Court" ;
 - b) in Scozia, davanti alla "Court of Session" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Sheriff Court" ;
 - c) nell'Irlanda del Nord, davanti alla "High Court of Justice" ovvero, nel caso di procedimenti in materia di obbligazione alimentare, davanti alla "Magistrates' Court".
2. La parte contro cui l'esecuzione viene fatta valere è chiamata a comparire davanti al giudice dell'opposizione. In caso di contumacia, si applicano le disposizioni dell'articolo 20, secondo e terzo comma, anche se il contumace non è domiciliato nel territorio di uno degli Stati contraenti.

Articolo 41

La decisione resa sull'opposizione di cui all'articolo 40 può costituire unicamente oggetto di :

- ricorso in cassazione, in Belgio, Grecia, Spagna, Francia, Italia, Lussemburgo e nei Paesi Bassi ;
- ricorso davanti al "højesteret", con l'autorizzazione del ministro della giustizia, in Danimarca ;
- "Rechtsbeschwerde", nella Repubblica federale di Germania ;

- ricorso alla "Supreme Court" per motivi di diritto, in Irlanda ;
- ricorso davanti al "Hæstiréttur", in Islanda ;
- ricorso (Kjæremål or anke) davanti al "Høyesteretts kjaeremalsutvalg or Høyesterett", in Norvegia ;
- "Revisionsrekurs", in Austria ;
- ricorso per motivi di diritto, in Portogallo ;
- ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale/ recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht, in Svizzera ;
- ricorso davanti al "korkein oikeus/högsta domstolen", in Finlandia ;
- ricorso davanti al "högsta domstolen", in Svezia ;
- unico ricorso per motivi di diritto, nel Regno Unito.

Articolo 42

Se la decisione straniera ha statuito su vari capi della domanda e l'esecuzione non può essere accordata per tutti i capi, il giudice accorda l'esecuzione solo per uno o più di essi.

L'istante può richiedere un'esecuzione parziale.

Articolo 43

Le decisioni straniere che comminano una pena sono esecutive nello Stato richiesto solo se la misura di quest'ultima è stata definitivamente fissata dai giudici dello Stato di origine.

Articolo 44

L'istante che, nello Stato di origine, ha beneficiato in tutto o in parte dell'assistenza giudiziaria o di un'esenzione dalle spese, beneficia, nella procedura di cui agli articoli da 32 a 35, dell'assistenza più favorevole o dell'esenzione più larga dalle spese prevista nel diritto dello Stato in cui presenta l'istanza.

L'istante che chiede l'esecuzione di una decisione in materia di obblighi alimentari resa in Danimarca o in Islanda da un'autorità amministrativa può invocare nello Stato in cui l'istanza è proposta i benefici di cui al primo comma, se presenta un'attestazione del ministero della giustizia danese o del ministero della giustizia islandese comprovante che egli adempie alle condizioni economiche richieste per beneficiare in tutto o in parte dell'assistenza giudiziaria o dell'esenzione dalle spese.

Articolo 45

Alla parte che domanda l'esecuzione in uno Stato contraente di una decisione resa in un altro Stato contraente non può essere imposta nessuna cauzione o deposito, indipendentemente dalla relativa denominazione, a causa della qualità di straniero o per difetto di domicilio o residenza nel paese.

Sezione 3

Disposizioni comuni

Articolo 46

La parte che invoca il riconoscimento o chiede l'esecuzione di una decisione deve produrre :

1. una spedizione che presenti tutte le formalità necessarie alla sua autenticità ;
2. se si tratta di una decisione contumaciale, l'originale o una copia certificata conforme del documento comprovante che la domanda giudiziale od un atto equivalente è stato notificato o comunicato al contumace.

Articolo 47

La parte che chiede l'esecuzione deve, inoltre, produrre :

1. qualsiasi documento atto a comprovare che, secondo la legge dello Stato di origine, la decisione è esecutiva ed è stata notificata ;
2. eventualmente, un documento comprovante che il richiedente beneficia, nello Stato di origine, dell'assistenza giudiziaria.

Articolo 48

Qualora i documenti di cui agli articoli 46, punto 2, e 47, punto 2, non vengano prodotti, l'autorità giudiziaria può fissare un termine per la loro presentazione o accettare documenti equivalenti ovvero, qualora ritenga di essere informata a sufficienza, disporre la dispensa.

Qualora l'autorità giudiziaria lo richieda è necessario produrre una traduzione dei documenti richiesti; la traduzione è autenticata da una persona a tal fine abilitata in uno degli Stati contraenti.

Articolo 49

Non è richiesta alcuna legalizzazione o formalità analoga per i documenti indicati negli articoli 46, 47 e 48, secondo comma, come anche, ove occorra, per la procura alle liti.

TITOLO IV**ATTI AUTENTICI E TRANSAZIONI GIUDIZIARIE****Articolo 50**

Gli atti autentici ricevuti ed aventi efficacia esecutiva in uno Stato contraente sono, su istanza di parte, dichiarati esecutivi in un altro Stato contraente conformemente alla procedura contemplata dagli articoli 31 e seguenti. L'istanza può essere rigettata solo se l'esecuzione dell'atto autentico è contraria all'ordine pubblico dello Stato richiesto.

L'atto prodotto deve rispondere ai requisiti richiesti per la sua autenticità dalla legge dello Stato d'origine.

Le disposizioni della sezione 3 del titolo III sono, per quanto occorra, applicabili.

Articolo 51

Le transazioni concluse davanti al giudice nel corso di un processo ed aventi efficacia esecutiva nello Stato di origine hanno efficacia esecutiva nello Stato richiesto alle stesse condizioni previste per gli atti autentici.

TITOLO V**DISPOSIZIONI GENERALI****Articolo 52**

Per determinare se una parte ha il domicilio nel territorio dello Stato contraente in cui è pendente il procedimento, il giudice applica la legge interna.

Qualora una parte non sia domiciliata nello Stato i cui giudici sono aditi, il giudice, per stabilire se essa ha un domicilio in un altro Stato contraente, applica la legge di tale Stato.

Articolo 53

Ai fini dell'applicazione della presente convenzione la sede delle società e delle persone giuridiche è assimilata al domicilio. Tuttavia, per stabilire tale sede, il giudice applica le norme di diritto internazionale privato del proprio Stato.

Per definire se un trust ha domicilio nel territorio di uno Stato contraente i cui giudici siano stati aditi, il giudice applica le norme del suo diritto internazionale privato.

TITOLO VI**DISPOSIZIONI TRANSITORIE****Articolo 54**

Le disposizioni della presente convenzione si applicano solo alle azioni giudiziarie proposte ed agli atti autentici ricevuti posteriormente alla sua entrata in vigore nello Stato di origine e, quando è chiesto il riconoscimento o l'esecuzione di una decisione o di un atto autentico, nello Stato richiesto.

Tuttavia, le decisioni rese dopo l'entrata in vigore della presente convenzione nelle relazioni tra lo Stato d'origine e lo Stato richiesto a seguito di azioni proposte prima di tale data, sono riconosciute ed eseguite conformemente alle disposizioni del titolo III, se le norme di competenza applicate sono conformi a quelle previste dal titolo II o da una convenzione in vigore tra lo Stato di origine e lo Stato richiesto al momento della proposizione dell'azione.

Se le parti in una controversia relativa a un contratto hanno convenuto per iscritto, anteriormente all'entrata in vigore della presente convenzione, di applicare al contratto il diritto irlandese o il diritto di una parte del Regno Unito, gli organi giurisdizionali dell'Irlanda o di questa parte del Regno Unito conservano la loro competenza per tale controversia.

Articolo 54 bis

Per la Danimarca, la Grecia, l'Irlanda, l'Islanda, la Norvegia, la Finlandia e la Svezia e per un periodo di tre anni dopo l'entrata in vigore della presente convenzione, la competenza in materia marittima è determinata, in ciascuno di tali Stati, oltre che dalle disposizioni del titolo II, dalle disposizioni elencate nei seguenti punti da 1 a 7. Tuttavia, tali disposizioni non saranno più applicabili in ciascuno di detti Stati allorché in ciascuno di essi entrerà in vigore la convenzione internazionale sull'unificazione di alcune norme relative al sequestro conservativo delle navi d'alto mare, firmata a Bruxelles il 10 maggio 1952.

1. Una persona avente il domicilio nel territorio di uno Stato contraente può essere citata davanti agli organi giurisdizionali di uno degli Stati di cui sopra per una rivendicazione di diritto marittimo quando la nave oggetto della rivendicazione o qualsiasi altra nave di sua proprietà è stata oggetto di sequestro conservativo nel territorio di quest'ultimo Stato a garanzia della rivendicazione, oppure avrebbe potuto esserlo, ma è stata fornita una cauzione o altra garanzia, nei seguenti casi :
 - a) quando l'attore ha il domicilio nel territorio di detto Stato ;
 - b) quando la rivendicazione è sorta in detto Stato ;
 - c) quando la rivendicazione è sorta durante un viaggio nel corso del quale è stato operato o avrebbe potuto essere operato il sequestro conservativo ;
 - d) quando la rivendicazione ha origine da una collisione o da un danno causato da una nave ad un'altra nave o alle cose o alle persone a bordo di queste, in seguito a esecuzioni o omissione di una manovra o per inosservanza dei regolamenti ;
 - e) quando la rivendicazione è sorta in seguito a salvataggio o assistenza ;
 - f) quando la rivendicazione è garantita da ipoteca sulla nave di cui è stato operato il sequestro conservativo.

2. Può essere sequestrata la nave oggetto della rivendicazione di diritto marittimo o qualsiasi altra nave appartenente alla persona che, nel momento in cui è sorta la rivendicazione, era proprietaria della nave oggetto di tale rivendicazione. Tuttavia, per le rivendicazioni previste al punto 5, lettere o), p) o q), potrà essere sequestrata soltanto la nave oggetto della rivendicazione.
3. Le navi sono considerate appartenenti allo stesso proprietario quando tutte le quote di proprietà appartengono alla stessa o alle stesse persone.
4. In caso di noleggio di una nave con cessione della gestione nautica, qualora il noleggiatore risponda da solo di una rivendicazione di diritto marittimo relativa alla nave, questa nave o qualsiasi altra nave appartenente al noleggiatore può essere sequestrata in virtù di tale rivendicazione ma non un'altra nave appartenente al proprietario. Ciò vale anche in tutti i casi in cui una persona diversa dal proprietario risponda di una rivendicazione di diritto marittimo.
5. Si intende per "rivendicazione di diritto marittimo" una rivendicazione originata da uno o più dei seguenti motivi :
 - a) danni causati da una nave per collisione o in altro modo ;
 - b) perdita della vita o danni fisici a causa di una nave oppure avvenuti in seguito alle operazioni di una nave ;
 - c) assistenza e salvataggio ;
 - d) accordo per l'uso o il noleggio di una nave mediante contratto di noleggio o altro ;
 - e) accordo per il trasporto di merci su una nave mediante contratto di noleggio, di carico o altro ;
 - f) perdita di merci o danni alle medesime, compresi i bagagli trasportati su una nave ;
 - g) avaria comune ;
 - h) cambio marittimo ;

- i) rimorchio ;
 - j) pilotaggio ;
 - k) merci o materiali ovunque forniti ad una nave per il suo funzionamento o manutenzione ;
 - l) costruzione, riparazione, armamento di una nave o costi di bacino ;
 - m) retribuzioni dei capitani, degli ufficiali o dell'equipaggio ;
 - n) esborsi del capitano, compresi quelli effettuati da spedizionieri marittimi, noleggiatori o agenti per conto di una nave o del suo proprietario ;
 - o) controversie sulla proprietà di una nave ;
 - p) controversie tra comproprietari di una nave in materia di proprietà, possesso, uso o profitti della stessa ;
 - q) garanzia ipotecaria su una nave.
6. Per quanto riguarda le rivendicazioni di diritto marittimo di cui alle lettere o) e p) del punto 5, l'espressione "sequestro conservativo" comprende, in Danimarca, il "forbud" nella misura in cui tale procedura sia la sola ammessa, nella fattispecie, dagli articoli da 646 a 653 della legge sulla procedura civile (Lov om rettens pleje).
7. Per quanto riguarda le rivendicazioni di diritto marittimo di cui alle lettere o) e p) del punto 5, il termine "sequestro" comprende, in Islanda, il "lögbann" nella misura in cui tale procedura sia la sola ammessa per tale rivendicazione conformemente al capitolo III della legge in materia di sequestro e ingiunzione (lög um kyrrsetningu og lögbann).

TITOLO VII

RELAZIONE CON LA CONVENZIONE DI BRUXELLES E CON LE ALTRE CONVENZIONI

Articolo 54 ter

1. La presente convenzione lascia impregiudicata l'applicazione da parte degli Stati membri delle Comunità europee della convenzione concernente la competenza

giurisdizionale e l'esecuzione delle decisioni in materia civile e commerciale, firmata a Bruxelles il 27 settembre 1968, e del protocollo relativo all'interpretazione di detta convenzione da parte della Corte di giustizia, firmato a Lussemburgo il 3 giugno 1971, modificati dalle convenzioni di adesione a detta convenzione e a detto protocollo da parte degli Stati aderenti alle Comunità europee, convenzioni e protocollo in appresso denominati "convenzione di Bruxelles".

2. Tuttavia, la presente convenzione si applica comunque :

- a) in materia di competenza giurisdizionale, qualora il convenuto sia domiciliato nel territorio di uno Stato contraente della presente convenzione che non è membro delle Comunità europee ovvero qualora gli articoli 16 e 17 della presente convenzione attribuiscono la competenza ai giudici di tale Stato contraente ;
 - b) in materia di litispendenza o di connessione contemplate dagli articoli 21 e 22 della presente convenzione, ove siano state proposte azioni in uno Stato contraente che non è membro delle Comunità europee e in uno Stato contraente che è membro delle Comunità europee ;
 - c) in materia di riconoscimento e di esecuzione, qualora lo Stato d'origine o lo Stato richiesto non sia membro delle Comunità europee.
3. Oltre ai casi previsti nel titolo III, il riconoscimento o l'esecuzione possono essere rifiutati se la competenza sulla quale si fonda la decisione differisce da quella che deriva dalla presente convenzione e il riconoscimento o l'esecuzione sono richiesti contro una parte che abbia il domicilio nel territorio di uno Stato contraente che non sia membro delle Comunità europee, a meno che il riconoscimento o l'esecuzione della decisione sia possibile altrimenti in base alla legislazione dello Stato richiesto.

Articolo 55

Fatto salvo quanto disposto dall'articolo 54, secondo comma, e dall'articolo 56, la presente convenzione sostituisce nei rapporti tra gli Stati che ne sono parti le convenzioni concluse tra due o più di detti Stati, e cioè :

- la convenzione tra la Francia e la Confederazione svizzera sulla competenza giurisdizionale e l'esecuzione delle sentenze in materia civile, firmata a Parigi il 15 giugno 1869 ;

- il trattato tra la Confederazione svizzera e la Spagna sull'esecuzione reciproca delle decisioni in materia civile e commerciale, firmato a Madrid il 19 novembre 1896 ;
- la convenzione tra la Confederazione svizzera ed il Reich tedesco relativa al riconoscimento e all'esecuzione delle decisioni giudiziarie e delle sentenze arbitrali, firmata a Berna il 2 novembre 1929 ;
- la convenzione tra la Danimarca, la Finlandia, l'Islanda, la Norvegia e la Svezia per il riconoscimento e l'esecuzione di sentenze, firmata a Copenaghen il 16 marzo 1932 ;
- la convenzione tra la Confederazione svizzera e l'Italia sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie, firmata a Roma il 3 gennaio 1933 ;
- la convenzione tra la Svezia e la Confederazione svizzera sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie e delle sentenze arbitrali, firmata a Stoccolma il 15 gennaio 1936 ;
- la convenzione tra il Regno del Belgio e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni giudiziarie e degli atti autentici in materia di obbligazioni alimentari, firmata a Vienna il 25 ottobre 1957 ;
- la convenzione tra la Confederazione svizzera e il Belgio sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie e delle sentenze arbitrali, firmata a Berna il 29 aprile 1959 ;
- la convenzione tra la Repubblica federale di Germania e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni e transazioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Vienna il 6 giugno 1959 ;
- la convenzione tra il Regno del Belgio e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni giudiziarie, delle sentenze arbitrali e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Vienna il 16 giugno 1959 ;
- la convenzione tra la Repubblica d'Austria e la Confederazione svizzera sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie, firmata a Berna il 16 dicembre 1960 ;

- la convenzione tra la Norvegia e il Regno Unito per il riconoscimento reciproco e l'esecuzione delle sentenze in materia civile, firmata a Londra il 12 giugno 1961 ;
- la convenzione tra il Regno Unito e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni giudiziarie in materia civile e commerciale, firmata a Vienna il 14 luglio 1961 ed il relativo protocollo, firmato a Londra il 6 marzo 1970 ;
- la convenzione tra il Regno dei Paesi Bassi e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata all'Aia il 6 febbraio 1963 ;
- la convenzione tra la Repubblica francese e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Vienna il 15 luglio 1966 ;
- la convenzione tra il Granducato del Lussemburgo e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Lussemburgo il 29 luglio 1971 ;
- la convenzione tra la Repubblica italiana e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni e transazioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Roma il 16 novembre 1971 ;
- la convenzione tra la Norvegia e la Repubblica federale di Germania per il riconoscimento e l'esecuzione di sentenze e documenti esecutivi in materia civile e commerciale, firmata a Oslo il 17 giugno 1977 ;
- la convenzione tra la Danimarca, la Finlandia, l'Islanda, la Norvegia e la Svezia per il riconoscimento e l'esecuzione di sentenze in materia civile, firmata a Copenaghen l'11 ottobre 1977 ;
- la convenzione tra la Repubblica d'Austria ed il Regno di Svezia sul riconoscimento e l'esecuzione delle sentenze in materia civile, firmata a Stoccolma il 16 settembre 1982 ;

- la convenzione tra la Repubblica d'Austria ed il Regno di Spagna sul riconoscimento reciproco e la reciproca esecuzione delle decisioni e transazioni giudiziarie e degli atti autentici in materia civile e commerciale, firmata a Vienna il 17 febbraio 1984 ;

- la convenzione tra il Regno di Norvegia e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento e l'esecuzione delle sentenze in materia civile, firmata a Vienna il 21 maggio 1984 e

- la convenzione tra la Repubblica finlandese e la Repubblica d'Austria sul riconoscimento e l'esecuzione delle sentenze in materia civile, firmata a Vienna il 17 novembre 1986 ;

Articolo 56

Il trattato e le convenzioni elencati all'articolo 55 continueranno a produrre i loro effetti nelle materie alle quali la presente convenzione non è applicabile.

Essi continueranno a produrre i loro effetti per quanto attiene alle decisioni rese ed agli atti autentici ricevuti prima dall'entrata in vigore della presente convenzione.

Articolo 57

1. La presente convenzione non deroga alle convenzioni cui gli Stati contraenti sono o saranno parti e che, in materia particolari, disciplinano la competenza giurisdizionale, il riconoscimento o l'esecuzione delle decisioni.

2. La presente convenzione non impedisce che il giudice di uno Stato contraente che sia parte di una convenzione contemplata dal paragrafo 1 possa fondare la propria competenza su tale convenzione, anche se il convenuto è domiciliato nel territorio di uno Stato contraente che non è parte di tale convenzione. Il giudice adito applica in ogni caso l'articolo 20 della presente convenzione.

3. Le decisioni rese in uno Stato contraente da un giudice che abbia fondato la propria competenza su una convenzione contemplata dal paragrafo 1 sono riconosciute ed eseguite negli altri Stati contraenti conformemente al titolo III della presente convenzione.

4. Oltre ai casi previsti nel titolo III, il riconoscimento o l'esecuzione possono essere rifiutati se lo Stato richiesto non è parte contraente di una convenzione contemplata dal paragrafo 1 e la persona contro la quale si richiedono il riconoscimento o l'esecuzione è domiciliata in tale Stato, a meno che il riconoscimento o l'esecuzione della decisione non siano possibili in base ad altra norma giuridica dello Stato richiesto.
5. Se una convenzione contemplata dal paragrafo 1 di cui sono parti lo Stato d'origine e lo Stato richiesto determina le condizioni del riconoscimento e dell'esecuzione delle decisioni, si applicano tali condizioni. E' comunque possibile applicare le disposizioni della presente convenzione concernenti la procedura relativa al riconoscimento e all'esecuzione delle decisioni.

Articolo 58

(Senza oggetto)

Articolo 59

La presente convenzione non costituisce ostacolo a che uno Stato contraente s'impegni nei confronti di uno Stato terzo, tramite una convenzione sul riconoscimento e l'esecuzione delle decisioni, a non riconoscere una decisione resa, in particolare in un altro Stato contraente, contro un convenuto che aveva il proprio domicilio o la propria residenza abituale sul territorio dello Stato terzo qualora, in un caso previsto all'articolo 4, la decisione sia stata fondata soltanto su una delle competenze di cui all'articolo 3, secondo comma.

Tuttavia, nessuno Stato contraente può impegnarsi nei confronti di uno Stato terzo a non riconoscere una decisione resa in un altro Stato contraente da un giudice la cui competenza si basi sul fatto che in tale Stato si trovano beni appartenenti al convenuto o sul sequestro, da parte dell'attore, di beni ivi esistenti

1. se la domanda verte sulla proprietà o il possesso di tali beni, è volta ad ottenere l'autorizzazione di disporne o è relativa ad un'altra causa che li riguarda ovvero
2. se i beni costituiscono la garanzia di un credito che è l'oggetto della domanda.

TITOLO VIII

DISPOSIZIONI FINALI

Articolo 60

Possano partecipare alla presente convenzione :

- a) gli Stati che, al momento dell'apertura alla firma della presente convenzione, sono membri delle Comunità europee o dell'Associazione europea di libero scambio ;
- b) gli Stati che, dopo l'apertura alla firma della presente convenzione, diventano membri delle Comunità europee o dell'Associazione europea di libero scambio ;
- c) gli Stati invitati ad aderire, conformemente all'articolo 62, paragrafo 1, lettera b).

Articolo 61

1. La presente convenzione è aperta alla firma degli Stati membri delle Comunità europee o dell'Associazione europea di libero scambio.
2. La convenzione è sottoposta alla ratifica degli Stati firmatari. Gli strumenti di ratifica sono depositati presso il Consiglio federale svizzero.
3. La convenzione entrerà in vigore il primo giorno del terzo mese successivo alla data in cui due Stati, di cui uno Stato membro delle Comunità europee ed uno Stato membro dell'Associazione europea di libero scambio, avranno depositato i loro strumenti di ratifica.
4. Nei confronti di ogni altro Stato firmatario la convenzione produce i suoi effetti il primo giorno del terzo mese successivo al deposito del rispettivo strumento di ratifica.

Articolo 62

1. Possono aderire alla presente convenzione, dopo la sua entrata in vigore :

- a) gli Stati contemplati dall'articolo 60, lettera b),

- b) gli altri Stati che, dietro richiesta di uno Stato contraente rivolta allo Stato depositario, siano stati invitati ad aderire. Lo Stato depositario inviterà lo Stato interessato ad aderire soltanto se, dopo averli informati del contenuto delle comunicazioni che tale Stato intende fare conformemente all'articolo 63, avrà ottenuto il consenso unanime degli Stati firmatari e degli Stati contraenti menzionati all'articolo 60, lettere a) e b).
2. Se uno Stato aderente desidera apportare precisazioni ai fini del protocollo n° 1, saranno avviati negoziati a tale scopo. Una conferenza di negoziato sarà convocata dal Consiglio federale svizzero.
 3. Per quanto concerne ogni Stato aderente la convenzione produce i suoi effetti il primo giorno del terzo mese successivo al deposito dello strumento d'adesione.
 4. Tuttavia, per quanto riguarda uno Stato aderente di cui al paragrafo 1, lettera a) o b), la convenzione produce effetti soltanto nelle relazioni tra lo Stato aderente e gli Stati contraenti che non abbiano formulato obiezioni su tale adesione entro il primo giorno del terzo mese successivo al deposito dello strumento di adesione.

Articolo 63

Ogni Stato aderente, al momento del deposito del proprio strumento di adesione, dovrà fare le comunicazioni richieste per l'applicazione degli articoli 3, 32, 37, 40, 41 e 55 della presente convenzione ed apportare, se del caso, le precisazioni stabilite nel corso dei negoziati ai fini del protocollo n° 1.

Articolo 64

1. La presente convenzione è conclusa per una durata iniziale di cinque anni a decorrere dalla sua entrata in vigore, conformemente all'articolo 61, paragrafo 3, anche per gli Stati che l'avranno ratificata o che vi avranno aderito successivamente.
2. Alla scadenza del periodo iniziale di cinque anni, la convenzione sarà tacitamente rinnovata di anno in anno.
3. Dalla scadenza del periodo iniziale di cinque anni, ogni Stato contraente potrà, in qualsiasi momento, denunciare la convenzione inoltrando una notifica al Consiglio federale svizzero.

4. La denuncia acquieta efficacia alla fine dell'anno civile successivo alla scadenza di un periodo di sei mesi dalla data di ricevimento della notifica della denuncia da parte del Consiglio federale svizzero.

Articolo 65

Sono allegati alla presente convenzione :

- un protocollo n° 1, relativo a taluni problemi di competenza, di procedura e di esecuzione ;
- un protocollo n° 2, relativo all'interpretazione uniforme della convenzione ;
- un protocollo n° 3, relativo all'applicazione dell'articolo 57.

Tali protocolli sono parte integrante della convenzione.

Articolo 66

Ogni Stato contraente può chiedere la revisione della presente convenzione. A tal fine, una conferenza di revisione verrà convocata dal Consiglio federale svizzero entro sei mesi dalla domanda di revisione.

Articolo 67

Il Consiglio federale svizzero notificherà agli Stati rappresentati alla Conferenza diplomatica di Lugano e agli Stati che avranno aderito successivamente alla convenzione :

- a) il deposito di ogni strumento di ratifica o d'adesione,
- b) le date d'entrata in vigore della presente convenzione per gli Stati contraenti,
- c) le denunce ricevute in conformità dell'articolo 64,
- d) le dichiarazioni ricevute in applicazione dell'articolo I bis del protocollo n° 1,
- e) le dichiarazioni ricevute in applicazione dell'articolo I ter del protocollo n° 1,

- f) le dichiarazioni ricevute in applicazione dell'articolo IV del protocollo n° 1,
- g) le comunicazioni fatte in applicazione dell'articolo VI del protocollo n° 1.

Articolo 68

La presente convenzione, redatta in un unico esemplare nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, irlandese, islandese, italiana, norvegese, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, i quattordici testi facenti tutti ugualmente fede, sarà depositata negli archivi del Consiglio federale svizzero, che provvederà a trasmettere copia certificata conforme al governo di ciascuno degli Stati che saranno stati rappresentati alla Conferenza diplomatica di Lugano e a ciascuno Stato aderente.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

VERDRAG BETREFFENDE DE RECHTERLIJKE BEVOEGDHEID
EN DE TENUITVOERLEGGING VAN BESLISSINGEN IN BUR-
GERLIJKE EN HANDELSZAKEN

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN,

GELEID DOOR DE WENS op hun grondgebied de rechtsbescherming van degenen die er gevestigd zijn, te vergroten,

OVERWEGENDE dat het daartoe noodzakelijk is de bevoegdheid van hun gerechten in internationaal verband vast te stellen, de erkenning van beslissingen te vergemakkelijken en, ter verzekering van de tenuitvoerlegging hiervan, alsmede van de tenuitvoerlegging van authentieke akten en gerechtelijke schikkingen, een vlotte rechtsgang in te voeren,

ZICH BEWUST van hun onderlinge banden, die op economisch gebied zijn bekrachtigd door de vrijhandelsovereenkomsten tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Vrijhandelsassociatie,

REKENING HOUDEND MET het verdrag van Brussel van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, zoals dit gewijzigd is bij de toetredingsverdragen ingevolge de opeenvolgende uitbreidingen van de Europese Gemeenschappen,

ERVAN OVERTUIGD dat de uitbreiding van de beginselen van dat verdrag tot de Staten die partij zijn bij het onderhavige instrument, de juridische en economische samenwerking in Europa zal versterken,

VERLANGENDE een zo groot mogelijke eenheid in de uitlegging ervan te bewerkstelligen,

HEBBEN in die geest BESLOTEN het onderhavige verdrag te sluiten en

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN :

TITEL I**TOEPASSINGSGEBIED****Artikel 1**

Dit verdrag wordt toegepast in burgerlijke en handelszaken, ongeacht de aard van het gerecht waarvoor deze zaken zich afspelen. Het heeft inzonderheid geen betrekking op fiscale zaken, douanezaken of administratiefrechtelijke zaken.

Het is niet van toepassing op :

1. de staat en de bevoegdheid van natuurlijke personen, het huwelijksgoederenrecht, testamenten en erfenissen ;
2. het faillissement, akkoorden en andere soortgelijke procedures ;
3. de sociale zekerheid ;
4. de arbitrage.

TITEL II**BEVOEGDHEID****Afdeling 1****Algemene bepalingen****Artikel 2**

Onverminderd de bepalingen van dit verdrag worden degenen die woonplaats hebben op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat, ongeacht hun nationaliteit, opgeroepen voor de gerechten van die Staat.

Voor degenen die niet de nationaliteit bezitten van de Staat waar zij woonplaats hebben, gelden de regels van rechterlijke bevoegdheid die op de eigen onderdanen van die Staat van toepassing zijn.

Artikel 3

Degenen die op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat woonplaats hebben, kunnen niet voor de rechter van een andere Verdragsluitende Staat worden opgeroepen dan krachtens de in de afdelingen 2 tot en met 6 van deze titel gegeven regels.

Tegen hen kunnen met name niet worden ingeroepen :

- in België : artikel 15 van het Burgerlijk Wetboek (Code civil) en artikel 638 van het Gerechtelijk Wetboek (Code judiciaire) ;
- in Denemarken : artikel 246, lid 2 en 3, van de Wet op de burgerlijke rechtsvordering (Lov om rettens pleje) ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland : artikel 23 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Zivilprozessordnung) ;
- in Griekenland : artikel 40 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας) ;
- in Frankrijk : de artikelen 14 en 15 van het Burgerlijk Wetboek (Code civil) ;
- in Ierland : de bepalingen inzake de bevoegdheid die berust op de omstandigheid dat een het geding inleidend stuk wordt betekend of meegedeeld aan de verweerder die tijdelijk in Ierland verblijft ;
- in IJsland : artikel 77 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (lög um meðferð einkamála í héraði) ;
- in Italië : de artikelen 2 en 4, No. 1 en No. 2, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Codice di procedura civile) ;
- in Luxemburg : de artikelen 14 en 15 van het Burgerlijk Wetboek (Code civil) ;
- in Nederland : de artikelen 126, lid 3, en 127 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ;
- in Noorwegen : artikel 32 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Tvistemålsloven) ;

- in Oostenrijk : artikel 99 van de Wet op de Rechterlijke Organisatie (Jurisdiktionsnorm)
- in Portugal : de artikelen 65, lid 1, onder c), 65, lid 2 en 65A, onder c), van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Código de Processo Civil) en artikel 11 van het Wetboek van Rechtsvordering in arbeidszaken (Código de Processo do Trabalho) ;
- in Zwitserland : de bevoegdheid van de kantonale rechtbank van de plaats van beslag (for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro), als bedoeld in artikel 4 van de federale wet betreffende het internationaal privaatrecht (Loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/Legge federale sul diritto internazionale privato) ;
- in Finland : de tweede, de derde en de vierde zin van artikel 1 van hoofdstuk 10 van het Wetboek van Rechtsvordering (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken) ;
- in Zweden : de eerste zin van artikel 3 van hoofdstuk 10 van het Wetboek van Rechtsvordering (Rättegångsbalken) ;
- in het Verenigd Koninkrijk : de bepalingen inzake de bevoegdheid die berust op :
 - a) de omstandigheid dat een het geding inleidend stuk wordt betekend of medegedeeld aan de verweerder die tijdelijk in het Verenigd Koninkrijk verblijft ;
 - b) de aanwezigheid van goederen die toebehoren aan de verweerder in het Verenigd Koninkrijk ; of
 - c) het beslag door de eiser gelegd op goederen die zich in het Verenigd Koninkrijk bevinden.

Artikel 4

Indien de verweerder geen woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat, wordt de bevoegdheid in elke Verdragsluitende Staat geregeld door de wetgeving van die Staat, onverminderd de toepassing van het bepaalde in artikel 16.

Tegen deze verweerder kan ieder, ongeacht zijn nationaliteit, die op het grondgebied van een verdragsluitende Staat woonplaats heeft, aldaar op dezelfde voet als de eigen onderdanen van die Staat de bevoegdheidsregels inroepen die er van kracht zijn, met name de regels, bedoeld in artikel 3, tweede lid.

Afdeling 2

Bijzondere bevoegdheid

Artikel 5

De verweerder die woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat, kan in een andere Verdragsluitende Staat voor de navolgende rechten worden opgeroepen :

1. ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst : voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd ; ten aanzien van individuele verbintenissen uit arbeidsovereenkomst is dit de plaats waar de werknemer gewoonlijk zijn arbeid verricht en, wanneer de werknemer niet in een zelfde land gewoonlijk zijn arbeid verricht, de plaats waar zich de vestiging bevindt die de werknemer in dienst heeft genomen ;
2. ten aanzien van onderhoudsverplichtingen : voor het gerecht van de plaats waar de tot onderhoud gerechtigde zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats heeft of, indien het een bijkomende eis is die verbonden is met een vordering betreffende de staat van personen, voor het gerecht dat volgens zijn eigen wet bevoegd is daarvan kennis te nemen, behalve in het geval dat deze bevoegdheid uitsluitend berust op de nationaliteit van een der partijen ;
3. ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad : voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan ;
4. ten aanzien van een op een strafbaar feit gegronde rechtsvordering tot schadevergoeding of tot teruggave : voor het gerecht waarbij de strafvervolging is ingesteld, zulks voor zover volgens de interne wetgeving dit gerecht van de burgerlijke vordering kennis kan nemen ;

5. ten aanzien van een geschil betreffende de exploitatie van een filiaal, van een agentschap of enige andere vestiging : voor het gerecht van de plaats waar zij gelegen zijn ;
6. als oprichter, trustee of begunstigde van een trust, die in het leven is geroepen op grond van de wet of bij geschrifte dan wel bij een schriftelijk bevestigde mondelinge overeenkomst : voor de gerechten van de Verdragsluitende Staat op het grondgebied waarvan de trust gevestigd is ;
7. ten aanzien van een geschil betreffende de betaling van de beloning wegens de hulp of berging die aan een lading of vracht ten goede is gekomen : voor het gerecht in het rechtsgebied waarvan op deze lading of de daarop betrekking hebbende vracht :
 - a) beslag is gelegd tot zekerheid van deze betaling, of
 - b) daartoe beslag had kunnen worden gelegd, maar borgtocht of andere zekerheid is gesteld ;deze bepaling is slechts van toepassing indien wordt beweerd dat de verweerder een recht heeft op de lading of de vracht, of dat hij daarop een zodanig recht had op het tijdstip van deze hulp of berging.

Artikel 6

Deze verweerder kan oock worden opgeroepen :

1. indien er meer dan één verweerder is : voor het gerecht van de woonplaats van een hunner ;
2. bij een vordering tot vrijwaring of bij een vordering tot voeging of tussenkomst : voor het gerecht waarvoor de oorspronkelijke vordering aanhangig is, tenzij de vordering slechts is ingesteld om de opgeroepene af te trekken van de rechter die de wet hem toekent ;
3. en aanzien van een tegeneis die voortspuit uit de overeenkomst of uit het rechtsfeit waarop de oorspronkelijke eis is gegrond : voor het gerecht waar deze laatste aanhangig is ;

4. ten aanzien van een verbintenis uit overeenkomst, indien de vordering vergezeld kan gaan van een zakelijke vordering betreffende een onroerend goed tegen dezelfde verweerder : voor de gerechten van de Verdragsluitende Staat waarin het onroerend goed gelegen is.

Artikel 6 bis

Wanneer een gerecht van een Verdragsluitende Staat uit hoofde van dit verdrag bevoegd is kennis te nemen van vorderingen ter zake van aansprakelijkheid voortvloeiend uit het gebruik of de exploitatie van een schip, neemt dit gerecht, of elk ander gerecht dat volgens het nationale recht van deze Staat in zijn plaats treedt, tevens kennis van de vorderingen tot beperking van deze aansprakelijkheid.

Afdeling 3

Bevoegdheid in verzakeringszaken

Artikel 7

De bevoegdheid in verzakeringszaken is in deze afdeling geregeld, onverminderd het bepaalde in de artikelen 4 en 5, nr. 5.

Artikel 8

De verzekeraar met woonplaats op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat kan worden opgeroepen :

1. voor de gerechten van de Staat waar hij woonplaats heeft,

of

2. in een andere Verdragsluitende Staat, voor het gerecht van de woonplaats van de verzekeringnemer,

of

3. indien het een medeverzekeraar betreft, voor het gerecht van een Verdragssluitende Staat waar de vordering tegen de eerste verzekeraar is ingesteld.

Wanneer de verzekeraar geen woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragssluitende Staat, maar in een Verdragssluitende Staat een filiaal, een agentschap of enige andere vestiging heeft, wordt hij voor de geschillen betreffende de exploitatie daarvan geacht woonplaats te hebben op het grondgebied van die Staat.

Artikel 9

De verzekeraar kan bovendien worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan, indien het geschil een aansprakelijkheidsverzekering of een verzekering welke betrekking heeft op onroerende goederen betreft. Hetzelfde geldt voor het geval dat de verzekering zowel betrekking heeft op onroerende als op roerende goederen welke door een zelfde polis zijn gedekt en door hetzelfde onheil zijn getroffen.

Artikel 10

Ter zake van aansprakelijkheidsverzekering kan de verzekeraar eveneens worden opgeroepen voor het gerecht waar de rechtsovereenkomst van de getroffene tegen de verzekerde aanhangig is, indien de voor dit gerecht geldende wetgeving het toelaat.

De artikelen 7, 8 en 9 zijn van toepassing op de vordering welke door de getroffene rechtstreeks tegen de verzekeraar wordt ingesteld, indien de rechtstreekse vordering mogelijk is.

Indien de wettelijke bepalingen betreffende deze rechtstreekse vordering het in het geding roepen van de verzekeringnemer of de verzekerde regelen, is hetzelfde gerecht ook te hunnen opzichte bevoegd.

Artikel 11

Onverminderd het bepaalde in artikel 10, derde lid, kan de vordering van de verzekeraar slechts worden gebracht voor de gerechten van de Verdragssluitende Staat op het grondgebied waarvan de verweerder woonplaats heeft, ongeacht of deze laatste verzekeringnemer, verzekerde of begunstigde is.

De bepalingen van deze afdeling laten het recht om een tegeneis in te stellen bij het gerecht voor hetwelk met inachtneming van deze afdeling de oorspronkelijke eis is gebracht, onverlet.

Artikel 12

Van de bepalingen van deze afdeling kan slechts worden afgeweken door overeenkomsten :

1. gesloten na het ontstaan van het geschil,

of

2. die aan de verzekeringnemer, de verzekerde of de begunstigde de mogelijkheid geven de zaak bij andere gerechten dan de in deze afdeling genoemde aanhangig te maken,

of

3. waarbij een verzekeringnemer en een verzekeraar die, op het tijdstip waarop de overeenkomst wordt gesloten, hun woonplaats of gewone verblijfplaats in dezelfde Verdragsluitende Staat hebben, zelfs als het schadebrengende feit zich in het buitenland heeft voorgedaan, de gerechten van die Staat bevoegd verklaren, tenzij de wetgeving van die Staat dergelijke overeenkomsten verbiedt,

of

4. gesloten door een verzekeringnemer die zijn woonplaats niet in een Verdragsluitende Staat heeft, behoudens in geval van verplichte verzekering dan wel in geval van verzekering van een in een Verdragsluitende Staat gelegen onroerend goed,

of

5. die betrekking hebben op een verzekeringsovereenkomst, voor zover daarmee een of meer van de risico's bedoeld in artikel 12 bis worden gedekt.

Artikel 12 bis

De in artikel 12, nr. 5 bedoelde risico's zijn de volgende :

1. elke schade

a) aan zeeschepen, vaste installaties in de kustwateren of in volle zee, of luchtvaartuigen, die wordt veroorzaakt door gebeurtenissen in verband met het gebruik daarvan voor handelsdoeleinden,

b) aan andere goederen dan de bagage van passagiers, toegebracht tijdens het vervoer met deze schepen of luchtvaartuigen of tijdens gemengd vervoer waarbij mede met deze schepen of luchtvaartuigen wordt vervoerd ;

2. elke aansprakelijkheid, met uitzondering van die voor lichamelijk letsel van passagiers of schade aan hun bagage

a) voortvloeiend uit het gebruik of de exploitatie van de schepen, installaties of luchtvaartuigen overeenkomstig nr. 1, sub a), voor zover ter zake overeenkomsten tot aanwijzing van een bevoegde rechter niet zijn verboden bij de wet van de Verdragsluitende Staat waar de luchtvaartuigen ingeschreven zijn,

b) veroorzaakt door de goederen gedurende vervoer als bedoeld onder nr. 1, sub b) ;

3. de geldelijke verliezen in verband met het gebruik of de exploitatie van de schepen, installaties of luchtvaartuigen overeenkomstig nr. 1, sub a), inzonderheid verlies van vracht of verlies van opbrengst van verzachting ;

4. elk risico dat komt bij een van de onder nr. 1 tot en met nr. 3 genoemde risico's.

Afdeling 4**Bevoegdheid inzake door consumenten gesloten
overeenkomsten****Artikel 13**

Ter zake van overeenkomsten gesloten door een persoon voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd, hierna te noemen de consument, wordt de bevoegdheid geregeld door deze afdeling, onverminderd het bepaalde in de artikelen 4 en 5, nr. 5.

1. wanneer het gaat om koop en verkoop op afbetaling van roerende lichamelijke zaken,
2. wanneer het gaat om leningen op afbetaling of andere krediettransacties ter financiering van koopovereenkomsten van zodanige zaken,
3. voor elke andere overeenkomst die betrekking heeft op de verstrekking van diensten of op de levering van roerende lichamelijke zaken indien
 - a) de sluiting van de overeenkomst in de Staat waar de consument woonplaats heeft, is voorafgegaan door een bijzonder voorstel of reclame, en
 - b) de consument in die Staat de voor de sluiting van die overeenkomst noodzakelijke handelingen heeft verricht.

Wanneer de wederpartij van de consument geen woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat, maar in een Verdragsluitende Staat een filiaal, een agentschap of enige andere vestiging heeft, wordt hij voor de geschillen betreffende de exploitatie daarvan geacht woonplaats te hebben op het grondgebied van die Staat.

Deze afdeling is niet van toepassing op de vervoerovereenkomst.

Artikel 14

De rechtsvordering die door een consument wordt ingesteld tegen de wederpartij bij de overeenkomst kan worden gebracht hetzij voor de gerechten van de Verdragsluitende Staat op het grondgebied waarvan deze partij woonplaats heeft, hetzij voor de gerechten van de Verdragsluitende Staat op het grondgebied waarvan de consument woonplaats heeft.

De rechtsvordering die tegen de consument wordt ingesteld door de andere partij bij de overeenkomst kan slechts worden gebracht voor de gerechten van de Verdragsluitende Staat op het grondgebied waarvan de consument woonplaats heeft.

Deze bepalingen laten het recht om een tegeneis in te stellen bij het gerecht, waarvoor met inachtneming van deze afdeling de oorspronkelijke eis is gebracht, onverlet.

Artikel 15

Van de bepalingen van deze afdeling kan slechts worden afgeweken door overeenkomsten :

1. gesloten na het ontstaan van het geschil,

of

2. die aan de consument de mogelijkheid geven de zaak bij andere gerechten dan de in deze afdeling genoemde aanhangig te maken,

of

3. waarbij een consument en zijn wederpartij, die op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst hun woonplaats of hun gewone verblijfplaats hebben in dezelfde verdragsluitende Staat, de gerechten van die Staat bevoegd verklaren, tenzij de wetgeving van die Staat dergelijke overeenkomsten verbiedt.

Afdeling 5

Exclusieve bevoegdheid

Artikel 16

Ongsacht de woonplaats zijn bij uitsluiting bevoegd :

1. a) ten aanzien van zakelijke rechten op en huur en verhuur, pacht en verpachting van onroerende goederen : de gerechten van de Verdragsluitende Staat waar het onroerend goed gelegen is,

b) ten aanzien evenwel van huur en verhuur, pacht en verpachting van onroerende goederen voor tijdelijk particulier gebruik voor ten hoogste zes opeenvolgende maanden : eveneens de gerechten van de Verdragsluitende Staat waar de verweerder woonplaats heeft, mits de huurder of pachter een natuurlijke persoon is an geen van de partijen woonplaats heeft in de Verdragsluitende Staat waar het onroerend goed gelegen is ;
2. ten aanzien van de geldigheid, de nietigheid of de ontbinding van vennootschappen of rechtspersonen met plaats van vestiging in een Verdragsluitende Staat, dan wel ten aanzien van de besluiten van hun organen : de gerechten van die Staat ;
3. ten aanzien van de geldigheid van inschrijvingen in openbare registers : de gerechten van de Verdragsluitende Staat waar deze registers worden gehouden ;
4. ten aanzien van de registratie of de geldigheid van octroolen, merken, tekeningen en modellen van nijverheid, en andere soortgelijke rechten welke aanleiding geven tot deponering of registratie : de gerechten van de Verdragsluitende Staat op het grondgebied waarvan de deponering of registratie is verzocht, heeft plaatsgehad of geacht wordt te hebben plaatsgehad in de zin van een internationale overeenkomst ;
5. ten aanzien van de tenuitvoerlegging van beslissingen : de gerechten van de Verdragsluitende Staat van de plaats van tenuitvoerlegging.

Afdeling 6

Door partijen aangewezen bevoegde rechter

Artikel 17

1. Wanneer de partijen, van wie er ten minste één woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat, een gerecht of de gerechten van een Verdragsluitende Staat hebben aangewezen voor de kennisneming van geschillen welke naar aanleiding van een bepaalde rechtsbetrekking zijn ontstaan of zullen ontstaan, is dit gerecht of zijn de gerechten van die Staat bij uitsluiting bevoegd. Deze overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegde rechter dient te worden gesloten :

- a) hetzij bij een schriftelijke overeenkomst, hetzij bij een schriftelijk bevestigde mondelinge overeenkomst ;
- b) hetzij in een vorm die wordt toegelaten door de handelswijzen die tussen de partijen gebruikelijk zijn geworden ;
- c) hetzij, in de internationale handel, in een vorm die overeenstemt met een gewoonte waarvan de partijen op de hoogte zijn of hadden behoren te zijn en die in de internationale handel algemeen bekend is en door partijen bij dergelijke overeenkomsten in de betrokken handelsbranche doorgaans in acht wordt genomen.

Wanneer een dergelijke overeenkomst wordt gesloten door partijen die geen van allen woonplaats op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat hebben, kunnen de gerechten van de andere Verdragsluitende Staten van het geschil geen kennis nemen, zolang het aangewezen gerecht of de aangewezen gerechten zich niet onbevoegd hebben verklaard.

2. Het gerecht of de gerechten van een Verdragsluitende Staat waaraan in de oprichtingsakte van een trust bevoegdheid is toegekend, zijn bij uitsluiting bevoegd kennis te nemen van een vordering tegen een oprichter, een trustee of een begunstigde van een trust, als het gaat om de betrekkingen tussen deze personen of om hun rechten of verplichtingen in het kader van de trust.
3. Overeenkomsten tot aanwijzing van een bevoegde rechter en soortgelijke bedingen in akten tot oprichting van een trust hebben geen rechtsgevolg indien zij strijdig zijn met de bepalingen van de artikelen 12 en 15, of indien de gerechten op welke bevoegdheid inbreuk wordt gemaakt, krachtens artikel 16 bij uitsluiting bevoegd zijn.

4. Indien een overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegde rechter slechts is gemaakt ten behoeve van een der partijen, behoudt deze het recht zich te wenden tot elk ander gerecht dat op grond van dit verdrag bevoegd is.
5. Ten aanzien van geschillen inzake individuele arbeidsovereenkomsten hebben overeenkomsten tot aanwijzing van een bevoegde rechter alleen gevolg indien deze laatste overeenkomsten zijn gesloten na het ontstaan van het geschil.

Artikel 18

Buiten de gevallen waarin zijn bevoegdheid voortvloeit uit andere bepalingen van dit verdrag, is de rechter van een Verdragsluitende Staat voor wie de verweerder verschijnt, bevoegd. Dit voorschrift is niet van toepassing indien de verschijning uitsluitend ten doel heeft de bevoegdheid te betwisten, of indien er een ander gerecht bestaat dat krachtens artikel 16 bij uitsluiting bevoegd is.

Afdeling 7

Toetsing van de bevoegdheid en de ontvankelijkheid

Artikel 19

De rechter van een Verdragsluitende Staat bij wie een geschil aanhangig is gemaakt met als inzet een vordering waarvoor krachtens artikel 16 een gerecht van een andere Verdragsluitende Staat bij uitsluiting bevoegd is, verklaart zich ambtshalve onbevoegd.

Artikel 20

Wanneer de verweerder met woonplaats op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat voor een gerecht van een andere Verdragsluitende Staat wordt opgeroepen en niet verschijnt, verklaart de rechter zich ambtshalve onbevoegd indien zijn bevoegdheid niet berust op de bepalingen van dit verdrag.

De rechter is verplicht zijn uitspraak aan te houden zolang niet vaststaat dat de verweerder in de gelegenheid is gesteld het stuk dat het geding inleidt of een

gelijkwaardig stuk, zo tijdig als met het oog op zijn verdediging nodig was, te ontvangen, of dat daartoe al het nodige is gedaan.

Het bepaalde in het voorgaande lid wordt vervangen door de bepalingen van artikel 15 van het verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of handelszaken, indien de toezending van het stuk dat het geding inleidt, overeenkomstig het bepaalde in dat verdrag moest geschieden.

Afdeling 8

Aanhangigheid en samenhang

Artikel 21

Wanneer voor gerechten van verschillende Verdragsluitende Staten tussen dezelfde partijen vorderingen aanhangig zijn, welke hetzelfde onderwerp betreffen en op dezelfde oorzaak berusten, houdt het gerecht waarbij de zaak het laatst is aangebracht zijn uitspraak ambtshalve aan totdat de bevoegdheid van het gerecht waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat.

Wanneer de bevoegdheid van het gerecht waarbij de zaak het eerst is aangebracht, vaststaat, verklaart het gerecht waarbij de zaak het laatst is aangebracht, zich onbevoegd.

Artikel 22

Wanneer samenhangende vorderingen bij gerechten van verschillende Verdragsluitende Staten zijn aangebracht en in eerste aanleg aanhangig zijn, kan het gerecht waarbij de zaak het laatst is aangebracht, zijn uitspraak aanhouden.

Dit gerecht kan, op verzoek van een der partijen, ook tot verwijzing overgaan mits zijn wetgeving de voeging van samenhangende zaken toestaat en het gerecht waarbij de zaak het eerst is aangebracht, bevoegd is van de beide vorderingen kennis te nemen.

Samenhangend in de zin van dit artikel zijn vorderingen waartussen een zodanig nauwe band bestaat dat een goede rechtsbedeling vraagt om hun gelijktijdige behandeling en berechting, ten einde te vermijden dat bij afzonderlijke berechting van de zaken onverenigbare uitspraken worden gegeven.

Artikel 23

Wanneer ten aanzien van de vorderingen meer dan een gerecht bij uitsluiting bevoegd is, worden partijen verwezen naar het gerecht waarbij de zaak het eerst aanhangig is gemaakt.

Afdeling 9

Voorlopige maatregelen en maatregelen tot bewaring van recht

Artikel 24

In de wetgeving van een Verdragsluitende Staat voorziene voorlopige of bewarende maatregelen kunnen bij de rechterlijke autoriteiten van die Staat worden aangevraagd, zelfs indien een gerecht van een andere Verdragsluitende Staat krachtens dit verdrag bevoegd is van het bodemgeschil kennis te nemen.

TITEL III

ERKENNING EN TENUITVOERLEGGING

Artikel 25

Onder beslissing in de zin van dit verdrag wordt verstaan, elke door een gerecht van een Verdragsluitende Staat gegeven beslissing, ongeacht de daaraan gegeven benaming, zoals arrest, vonnis, beschikking of rechterlijk dwangbevel, almede de vaststelling door de griffier van het bedrag der proceskosten.

Afdeling 1**Erkenning****Artikel 26**

De in een Verdragsluitende Staat gegeven beslissingen worden in de overige Verdragsluitende Staten erkend zonder vorm van proces.

Indien tegen de erkenning van een beslissing bezwaar wordt gemaakt, kan iedere partij die er belang bij heeft, ten principale te zien vastgesteld dat de beslissing erkend dient te worden, gebruik maken van de procedure, geregeld in de afdelingen 2 en 3 van deze titel.

Wordt ten overstaan van een gerecht van een Verdragsluitende Staat de erkenning bij wege van tussenvordering gevraagd, dan is dit gerecht bevoegd om van de vordering kennis te nemen.

Artikel 27

Beslissingen worden niet erkend :

1. indien de erkenning strijdig is met de openbare orde van de aangezochte Staat ;
2. indien het stuk dat het geding inleidt of een gelijkwaardig stuk niet regelmatig en zo tijdig als met het oog op zijn verdediging nodig was, aan de verweerder tegen wie verstek werd verleend, is betekend of is medegedeeld ;
3. indien de beslissing onverenigbaar is met een tussen dezelfde partijen in de aangezochte Staat gegeven beslissing ;
4. indien de rechter van de Staat van herkomst, om tot zijn beslissing te komen, zich heeft uitgesproken over een vraag betreffende de staat of de bevoegdheid van natuurlijke personen, het huwelijksgoederenrecht, testamenten en erfenissen en daarbij een regel van internationaal privaatrecht van de aangezochte Staat heeft geschonden, tenzij de beslissing tot hetzelfde resultaat voert als wanneer de regels van internationaal privaatrecht van de aangezochte Staat zouden zijn toegepast ;

5. indien de beslissing onverenigbaar is met een beslissing die vroeger in een niet bij het verdrag partij zijnde Staat tussen dezelfde partijen is gegeven in een geschil dat hetzelfde onderwerp betreft en op dezelfde oorzaak berust, mits deze laatste beslissing voldoet aan de voorwaarden voor erkenning in de aangezochte Staat.

Artikel 28

De beslissingen worden eveneens niet erkend indien de bepalingen van de afdelingen 3, 4 en 5 van titel II zijn geschonden, alsook indien het in artikel 59 bedoelde geval zich voordoet.

Erkenning van een beslissing kan voorts worden geweigerd indien een van de in artikel 54 ter, derde lid, of in artikel 57, vierde lid, bedoelde gevallen zich voordoet.

Bij de toetsing of de in de vorige leden genoemde bevoegdheidsregels niet geschonden zijn, is de aangezochte instantie gebonden aan de feitelijke overwegingen op grond waarvan het gerecht van de Staat van herkomst zijn bevoegdheid heeft aangenomen.

Onverminderd het bepaalde in de eerste twee leden, mag de bevoegdheid van de gerechten van de Staat van herkomst niet worden getoetst; de bevoegdheidsregels betreffen niet de openbare orde als bedoeld in artikel 27, nr. 1.

Artikel 29

In geen geval wordt overgegaan tot een onderzoek van de juistheid van de in den vreemde gegeven beslissing.

Artikel 30

De rechterlijke autoriteit van een Verdragsluitende Staat, bij wie de erkenning van een in een andere Verdragsluitende Staat gegeven beslissing wordt ingeroepen, kan haar uitspraak aanhouden indien tegen deze beslissing een gewoon rechtsmiddel is aangewend.

De rechterlijke autoriteit van een Verdragsluitende Staat, bij wie de erkenning wordt ingeroepen van een in Ierland of het Verenigd Koninkrijk gegeven beslissing, waarvan de tenuitvoerlegging door een daartegen aangewend rechtsmiddel in de Staat van herkomst is geschored, kan haar uitspraak aanhouden.

Afdeling 2

Tenuitvoerlegging

Artikel 31

De beslissingen die in een Verdragsluitende Staat gegeven zijn en daar uitvoerbaar zijn, kunnen in een andere Verdragsluitende Staat ten uitvoer worden gelegd, nadat zij aldaar, ten verzoeken van iedere belanghebbende partij, uitvoerbaar zijn verklaard.

In het Verenigd Koninkrijk worden deze beslissingen in Engeland en Wales, in Schotland of in Noord-Ierland echter eerst ten uitvoer gelegd na ten verzoeken van iedere belanghebbende partij in het betrokken deel van het Verenigd Koninkrijk voor tenuitvoerlegging te zijn geregistreerd.

Artikel 32

1. Het verzoek wordt gericht :

- in België, tot de rechtbank van eerste aanleg of tribunal de première instance ;
- in Denemarken, tot de byret ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland, tot de President van een kamer van het Landgericht ;
- in Griekenland, tot μονομελής πρωτοδικείο ;
- in Spanje, tot de Juzgado de Primera Instancia ;
- in Frankrijk, tot de President van het tribunal de grande instance ;

- in Ierland, tot het High Court ;
- in IJsland, tot de héraðsdómari ;
- in Italië, tot het corte d'appello ;
- in Luxemburg, tot de President van het tribunal d'arrondissement ;
- in Nederland, tot de President van de arrondissementsrechtbank ;
- in Noorwegen, tot de herredsrett of byrett als namsrett ;
- in Oostenrijk, tot het Landesgericht of het Kreisgericht ;
- in Portugal, tot het Tribunal Judicial de Circulo ; de beslissing wordt gegeven door de Juiz de Circulo ;
- in Zwitserland :
 - a) ten aanzien van beslissingen houdende een veroordeling tot betaling van een geldsom, tot het gerecht dat opheffing gelast /juge de la mainlevée/ Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione in het geval van de procedure krachtens de artikelen 80 en 81 van de Federale wet op vervolging wegens faillissementsschulden/Loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/Legge federale sulla esecuzione e sul fallimento ;
 - b) ten aanzien van beslissingen niet houdende een veroordeling tot betaling van een geldsom, tot de bevoegde exequaturrechter van het kanton/juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur ;
- in Finland, tot de ulosotonhaltija/överexejutor ;
- in Zweden, tot de Svea hovrätt ;

- in het Verenigd Koninkrijk :

- a) in Engeland en Wales, tot het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, tot het Magistrates' Court, door tussenkomst van de Secretary of State ;
- b) in Schotland, tot het Court of Session of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, door tussenkomst van de Secretary of State, tot het Sheriff Court ;
- c) in Noord-Ierland, tot het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, door tussenkomst van de Secretary of State, tot het Magistrates' Court.

2. Het relatief bevoegde gerecht is dat van de woonplaats van de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd. Indien deze partij geen woonplaats heeft in de aangezochte Staat, wordt de bevoegdheid bepaald door de plaats van tenuitvoerlegging.

Artikel 33

De vereisten waaraan het verzoek moet voldoen, worden vastgesteld door de wet van de aangezochte Staat.

De verzoeker moet, binnen het rechtsgebied van het gerecht dat van het verzoek kennis neemt, woonplaats kiezen. Kent echter de wetgeving van de aangezochte Staat geen woonplaatskeuze, dan kan de verzoeker een procesgemachtigde aanwijzen.

Bij het verzoek worden gevoegd de in de artikelen 46 en 47 genoemde documenten.

Artikel 34

Het gerecht tot hetwelk het verzoek is gericht, doet onverwijld uitspraak ; de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, wordt in deze stand van de procedure niet gehoord.

Het verzoek kan slechts om een van de in de artikelen 27 en 28 genoemde redenen worden afgewezen.

In geen geval wordt overgegaan tot een onderzoek van de juistheid van de in den vreemde gegeven beslissing.

Artikel 35

De op het verzoek gegeven beslissing wordt door bemiddeling van de griffier onverwijld ter kennis van de verzoeker gebracht op de wijze als is bepaald in de wetgeving van de aangezochte Staat.

Artikel 36

Indien de tenuitvoerlegging wordt toegestaan, kan de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, binnen één maand na de betekening van de beslissing daartegen verzet doen.

Indien deze partij woonplaats heeft in een andere Verdragsluitende Staat dan die waar de beslissing houdende verlot tot tenuitvoerlegging is gegeven, belooft de termijn twee maanden en vangt aan op de dag dat de beslissing aan de partij in persoon of aan haar woonplaats is betekend. Deze termijn mag niet op grond van de afstand worden verlengd.

Artikel 37

1. Het verzet wordt volgens de regels van de procedure op tegenspraak gebracht :

- in België, voor de rechtbank van eerste aanleg of tribunal de première instance ;
- in Denemarken, voor de landsret ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland, voor het Oberlandesgericht ;
- in Griekenland, voor de *apellatio* ;
- in Spanje, voor de Audiencia Provincial ;
- in Frankrijk, voor het cour d'appel ;

- in Ierland, voor het High Court ;
- in IJsland, voor de héraðsdómari ;
- in Italië, voor het corte d'appello ;
- in Luxemburg, voor het Cour supérieure de justice siégeant en matière d'appel civil ;
- in Nederland, voor de arrondissementsrechtbank ;
- in Noorwegen, voor de lagmansrett ;
- in Oostenrijk, voor het Landesgericht of het Kreisgericht ;
- in Portugal, voor het Tribunal da Relação ;
- in Zwitserland, voor het tribunal du canton/Kantonsgericht/tribunale cantonale ;
- in Finland, voor de hovioikeus/hovrätt ;
- in Zweden, voor de Svea hovrätt ;
- in het Verenigd Koninkrijk :
 - a) in Engeland en Wales, voor het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, voor het Magistrates' Court ;
 - b) in Schotland voor het Court of Session of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, voor het Sheriff Court ;
 - c) in Noord-Ierland, voor het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, voor het Magistrates' Court.

2. Tegen de op het verzet gegeven beslissing kan

- in België, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland slechts een beroep in cassatie worden ingesteld ;

- in Denemarken slechts, met machtiging van de minister van Justitie, een beroep bij de højesteret worden ingesteld ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland slechts het middel van Rechtsbeschwerde worden aangewend ;
- in Ierland slechts het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag bij het Supreme Court worden aangewend ;
- in IJsland slechts een beroep bij de Hæstiréttur worden ingesteld ;
- in Noorwegen slechts een beroep ("kjæremål" of "anke") bij de Høyesteretts Kjæremålsutvalg of Høyesterett worden ingesteld ;
- in Oostenrijk, in geval van beroep, slechts Revisionsrekurs worden ingesteld, en in geval van verzet slechts Berufung met de eventuele mogelijkheid van Revision ;
- in Portugal slechts het rechtsmiddel van beroep inzake een rechtsvraag worden aangewend ;
- in Zwitserland slechts een recours de droit public devant le tribunal fédéral/ staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale worden ingesteld ;
- in Finland slechts een beroep bij het korkein oikeus/högsta domstolen worden ingesteld ;
- in Zweden slechts een beroep bij het högsta domstolen worden ingesteld ;
- in het Verenigd Koninkrijk slechts in één hogere instantie het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag worden aangewend.

Artikel 38

Het gerecht dat over het verzet oordeelt, kan op verzoek van de partij die het verzet heeft gedaan, zijn uitspraak aanhouden indien tegen de in den vreemde gegeven beslissing in de Staat van herkomst een gewoont rechtsmiddel is aangewend of indien de termijn daarvoor nog niet is verstreken ; in dit laatste geval kan het gerecht een termijn stellen waarbinnen het rechtsmiddel moet worden aangewend.

Indien de beslissing in Ierland of het Verenigd Koninkrijk is gegeven, wordt elk rechtsmiddel dat in de Staat van herkomst kan worden ingesteld, voor de toepassing van het eerste lid beschouwd als een gewoon rechtsmiddel.

Dit gerecht kan het verlot tot tenuitvoerlegging ook geven op voorwaarde dat zekerheid wordt gesteld ; de zekerheid wordt door het gerecht omschreven.

Artikel 39

Gedurende de termijn van verzet bedoeld in artikel 36, en tot het tijdstip dat daarover uitspraak is gedaan, kunnen slechts bewarende maatregelen worden genomen ten aanzien van de goederen van de partij tegen wie de tenuitvoerlegging is gevraagd.

De beslissing waarbij de tenuitvoerlegging wordt toegestaan, houdt tevens het verlot in deze maatregelen te treffen.

Artikel 40

1. Indien zijn verzoek is afgewezen, kan de verzoeker daartegen beroep instellen :

- in België, bij het hof van beroep of cour d'appel ;
- in Denemarken, bij de landsret ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland, bij het Oberlandesgericht ;
- in Griekenland, bij de εφετείο ;
- in Spanje, bij de Audiencia Provincial ;
- in Frankrijk, bij het cour d'appel ;
- in Ierland, bij het High Court ;
- in IJsland, bij de héraðsdómari ;
- in Italië, bij het corte d'appello ;

- in Luxemburg, bij het Cour supérieure de Justice siégeant en matière d'appel civil ;
 - in Nederland, bij het gerechtshof ;
 - in Noorwegen, bij de lagmansrett ;
 - in Oostenrijk, bij het Landesgericht of het Kreisgericht ;
 - in Portugal, bij het Tribunal da Relação ;
 - in Zwitserland, bij het tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale ;
 - in Finland, bij de hovioikeus/hovrätt ;
 - in Zweden, bij de Svea hovrätt ;
 - in het Verenigd Koninkrijk :
 - a) in Engeland en Wales, bij het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, bij het Magistrates' Court ;
 - b) in Schotland bij het Court of Session of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, bij het Sheriff Court ;
 - c) in Noord-Ierland, bij het High Court of Justice of, in geval van een beslissing inzake onderhoudsverplichtingen, bij het Magistrates' Court.
2. De partij tegen wie de tenuitvoerlegging is gevraagd, wordt opgeroepen te verschijnen voor het gerecht bij hetwelk het beroep is ingesteld. In geval van verstek zijn de bepalingen van artikel 20, tweede en derde lid, van toepassing, ook wanneer deze partij geen woonplaats heeft op het grondgebied van een der Verdragsluitende Staten.

Artikel 41

Tegen de beslissing waarbij over het beroep bedoeld in artikel 40 uitspraak wordt gedaan, kan

- in België, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland slechts een beroep in cassatie worden ingesteld ;
- in Denemarken slechts, met machtiging van de minister van Justitie, een beroep bij de højesteret worden ingesteld ;
- in de Bondsrepubliek Duitsland slechts het middel van Rechtsbeschwerde worden aangewend ;
- in Ierland slechts het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag bij het Supreme Court worden aangewend ;
- in IJsland slechts een beroep bij de Hæstiréttur worden ingesteld ;
- in Noorwegen slechts een beroep ("kjæremål" of "anke") bij de Høyesteretts Kjæremålsutvalg of Høyesterett worden ingesteld ;
- in Oostenrijk slechts Revisionsrekurs worden ingesteld ;
- in Portugal slechts het rechtsmiddel van beroep inzake een rechtsvraag worden aangewend ;
- in Zwitserland slechts een recours de droit public devant le tribunal fédéral/ staatsrechtelijke Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale worden ingesteld ;
- in Finland slechts een beroep bij het korkein oikeus/högsta domstolen worden ingesteld ;
- in Zweden slechts een beroep bij het högsta domstolen worden ingesteld ;
- in het Verenigd Koninkrijk slechts in één hogere instantie het rechtsmiddel van beroep over een rechtsvraag worden aangewend.

Artikel 42

Wanneer in de in den vreemde gegeven beslissing uitspraak is gedaan over meer dan een punt van de eis, en de tenuitvoerlegging niet voor het geheel kan worden toegestaan, staat de rechterlijke autoriteit de tenuitvoerlegging toe voor één of meer onderdelen daarvan.

De verzoeker kan vorderen dat het verlot tot tenuitvoerlegging een gedeelte van de uitspraak betreft.

Artikel 43

In den vreemde gegeven beslissingen die een veroordeling tot een dwangsom inhouden, kunnen in de aangezochte Staat slechts ten uitvoer worden gelegd indien het bedrag ervan door de gerechten van de Staat van herkomst definitief is bepaald.

Artikel 44

De verzoeker die in de Staat van herkomst in aanmerking kwam voor gehele of gedeeltelijke kosteloze rechtsbijstand of vrijstelling van kosten en uitgaven, komt in de procedure volgens de artikelen 32 tot en met 35 in aanmerking voor de meest gunstige bijstand of voor de meest ruime vrijstelling waarin het recht van de aangezochte Staat voorziet.

De verzoeker die tenuitvoerlegging van een in Denemarken of IJsland door een administratieve autoriteit gegeven beslissing inzake onderhoudsverplichtingen vraagt, kan in de aangezochte Staat een beroep doen op het in het eerste lid bedoelde voorrecht, indien hij een door het Deense of door het IJslandse Ministerie van Justitie afgegeven verklaring overlegt ten bewijze van het feit dat hij voldoet aan de economische voorwaarden om hem geheel of gedeeltelijk voor kosteloze rechtsbijstand of vrijstelling van kosten en uitgaven in aanmerking te doen komen.

Artikel 45

Aan de partij die een Verdragsluitende Staat de tenuitvoerlegging vraagt van een in een andere Verdragsluitende Staat gegeven beslissing, kan geen enkele zekerheid of depot, onder welke benaming ook, worden opgelegd wegens de

hoedanigheid van vreemdeling dan wel wegens het ontbreken van een woonplaats of verblijfplaats in eerstgenoemde Staat.

Afdeling 3

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 46

De partij die de erkenning inroept of de tenuitvoerlegging verzoekt van een beslissing, moet overleggen :

1. een expeditie ervan die voldoet aan de voorwaarden nodig voor haar echtheid ;
2. indien de beslissing bij verstek gewezen is, het origineel of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het document waaruit blijkt dat het stuk dat het geding heeft ingeleid of een gelijkwaardig stuk aan de niet verschenen partij is betekend of is medegedeeld.

Artikel 47

De partij die de tenuitvoerlegging verzoekt, moet bovendien overleggen :

1. enig document waaruit kan worden vastgesteld dat de beslissing volgens de wet van de Staat van herkomst uitvoerbaar is en betekend is geworden ;
2. voor zover nodig, een document waaruit blijkt dat de verzoeker in de Staat van herkomst vergunning heeft verkregen om kosteloos of tegen verminderd tarief te procederen.

Artikel 48

Bij gebreke van overlegging van de in de artikelen 46, nr. 2 en 47, nr. 2 bedoelde documenten kan de rechterlijke autoriteit voor de overlegging een termijn bepalen of gelijkwaardige documenten aanvaarden, dan wel, indien zij zich voldoende voorgelicht acht, van de overlegging vrijstelling verlenen.

Indien de rechterlijke autoriteit zulks verlangt, wordt van de documenten een vertaling overgelegd ; de vertaling wordt gewaarmerkt door degene die in een van de Verdragsluitende Staten daartoe gemachtigd is.

Artikel 49

Geen enkele legalisatie of soortgelijke formaliteit mag worden geëist met betrekking tot de documenten genoemd in de artikelen 46, 47 en 48, tweede lid, alsook, in voorkomend geval, met betrekking tot de procesvolmacht.

TITEL IV

AUTHENTIEKE AKTEN EN GERECHTELIJKE SCHIKKINGEN

Artikel 50

Authentieke akten, verleden en uitvoerbaar in een Verdragsluitende Staat, worden op verzoek, overeenkomstig de in de artikelen 31 en volgende bedoelde procedure, in een andere Verdragsluitende Staat uitvoerbaar verklaard. Het verzoek kan slechts worden afgewezen indien de tenuitvoerlegging van de authentieke akte strijdig is met de openbare orde van de aangezochte Staat.

De overgelegde akte moet voldoen aan de voorwaarden, nodig voor haar echtheid in de Staat van herkomst.

De bepalingen van de afdeling 3 van titel III zijn, voor zover nodig, van toepassing.

Artikel 51

Gerechtelijke schikkingen welke in de loop van een geding tot stand zijn gekomen en die uitvoerbaar zijn in de Staat van herkomst, zijn op dezelfde voet als authentieke akten uitvoerbaar in de aangezochte Staat.

TITEL V**ALGEMENE BEPALINGEN****Artikel 52**

Om vast te stellen of een partij woonplaats heeft op het grondgebied van de Verdragsluitende Staat, bij een van welke gerechten een zaak aanhangig is, past de rechter zijn interne wet toe.

Indien een partij geen woonplaats heeft in de Staat, bij een van welks gerechten een zaak aanhangig is, past de rechter ter vaststelling of zij een woonplaats heeft in een andere Verdragsluitende Staat, de wet van die Staat toe.

Artikel 53

Voor de toepassing van dit verdrag wordt de plaats van vestiging van vennootschappen en rechtspersonen gelijkgesteld met de woonplaats. Om deze plaats van vestiging vast te stellen, past de rechter evenwel de regels van het voor hem geldende internationaal privaatrecht toe.

Om vast te stellen of een trust gevestigd is in de Verdragsluitende Staat bij welks gerechten de zaak aanhangig is gemaakt, past de rechter de regels van het voor hem geldende internationaal privaatrecht toe.

TITEL VI**OVERGANGSBEPALINGEN****Artikel 54**

De bepalingen van dit verdrag zijn slechts van toepassing op rechtsoverdrachten ingesteld en authentieke akten verleden na de inwerkingtreding van het verdrag in de Staat van herkomst en, indien de erkenning of tenuitvoerlegging van een beslissing of authentieke akte wordt verzocht, na de inwerkingtreding in de aangezochte Staat.

Evenwel worden beslissingen, gegeven na de dag van inwerkingtreding van dit verdrag in de betrekkingen tussen de Staat van herkomst en de aangezochte Staat naar aanleiding van voor deze dag ingestelde vorderingen, erkend en ten uitvoer gelegd overeenkomstig de bepalingen van titel III, indien de toegepaste bevoegdheidsregels overeenkomen met de regels voorzien in titel II, of neergelegd in een verdrag dat tussen de Staat van herkomst en de aangezochte Staat van kracht was toen de vordering werd ingesteld.

Indien de partijen in een geschil over een overeenkomst vóór de inwerkingtreding van dit verdrag schriftelijk waren overeengekomen op deze overeenkomst het Ierse recht of het recht van een deel van het Verenigd Koninkrijk toe te passen, blijven de gerechten van Ierland of van dit deel van het Verenigd Koninkrijk bevoegd om van dit geschil kennis te nemen.

Artikel 54 bis

Gedurende drie jaar na de inwerkingtreding van dit verdrag voor respectievelijk Denemarken, Griekenland, Ierland, IJsland, Noorwegen, Finland en Zweden, wordt in elk van deze Staten de bevoegdheid in zaken van zeerecht niet alleen bepaald overeenkomstig titel II ervan, maar ook overeenkomstig de bepalingen van nr. 1 tot en met nr. 7 hierna. Deze bepalingen zijn in elk van deze Staten evenwel niet langer van toepassing zodra het op 10 mei 1952 te Brussel ondertekende internationale verdrag tot eenmaking van enkele bepalingen inzake conservatoir beslag op zeeschepen voor die Staat in werking is getreden.

1. Hij die zijn woonplaats heeft in een Verdragsluitende Staat, kan in de volgende gevallen voor de gerechten van een van de hierboven genoemde Staten worden gedaagd ter zake van een zeerechtelijke vordering, wanneer op het schip waarop de vordering betrekking heeft of op enig ander schip waarvan hij eigenaar is, op het grondgebied van laatstgenoemde Staat gerechtelijk beslag is gelegd als zekerheid voor de vordering, of wanneer aldaar beslag had kunnen worden gelegd, maar er borgtocht dan wel enige andere zekerheid is gesteld :

a) indien de eiser zijn woonplaats in die Staat heeft ;

b) indien de vordering in die Staat is ontstaan ;

c) indien de vordering is ontstaan op een reis tijdens welke het beslag is gelegd of had kunnen worden gelegd ;

- d) indien de vordering voortspuit uit een aanvaring of schade die, hetzij door het uitvoeren of nalaten van een manoeuvre, hetzij door niet-naleving der reglementen, een schip heeft toegebracht aan een ander schip dan wel aan de zich aan boord van een van deze schepen bevindende zaken of personen ;
- e) indien de vordering is ontstaan uit hulp of berging ;
- f) indien de vordering betrekking heeft op een hypotheek of een andere vorm van zekerheid betreffende het schip waarop beslag is gelegd.
2. Beslag kan worden gelegd op elk schip waarop de zeerechtelijke vordering betrekking heeft of op elk ander schip dat toebehoort aan degene die op het tijdstip van het ontstaan van de vordering eigenaar was van het schip waarop deze vordering betrekking heeft. Ter zake van de in nr. 5, sub o), p) of q), bedoelde vorderingen kan evenwel alleen beslag worden gelegd op het schip waarop de vordering betrekking heeft.
3. Schepen worden geacht dezelfde eigenaar te hebben wanneer alle aandelen in handen zijn van dezelfde persoon of personen.
4. In geval van bevrachting waarbij de zeggenschap over het schip is overgedragen, kan, wanneer alleen de bevrachter aansprakelijk is voor een zeerechtelijke vordering ter zake van het schip, op dit schip of op enig ander schip van deze bevrachter beslag worden gelegd, doch kan ter zake van deze vordering geen beslag worden gelegd op enig ander schip van de eigenaar. Dit geldt ook in alle gevallen waarin een ander dan de eigenaar aansprakelijk is voor een zeerechtelijke vordering ter zake van het schip.
5. Onder "zeerechtelijke vordering" wordt verstaan een vordering voortvloeiend uit :
- a) schade veroorzaakt door een schip door aanvaring of anderzins ;
- b) dood of persoonlijk letsel veroorzaakt door een schip of voortspuitend uit de exploitatie van een schip ;
- c) hulp en berging ;
- d) overeenkomsten betreffende het gebruik of de huur van een schip bij wijze van bevrachting of anderzins ;

- e) overeenkomsten betreffende goederenvervoer per schip bij wijze van bevrachting, cognossement of anderszins ;
 - f) verlies van of schade aan goederen, met inbegrip van de bagage, vervoerd per schip ;
 - g) avarië-grosse ;
 - h) bodemerij ;
 - i) elepen ;
 - j) loodsen ;
 - k) aan een schip geleverde goederen of materiaal ten behoeve van de exploitatie of het onderhoud van het schip, ongeacht de plaats van de levering ;
 - l) bouw, herstelling of uitrusting van een schip, of havengelden ;
 - m) de lonen van kapitein, officieren of bemanning ;
 - n) uitgaven van de kapitein, met inbegrip van uitgaven gedaan door verschepers, bevrachters, of agenten voor rekening van het schip of zijn eigenaar ;
 - o) geschillen over de eigendom van een schip ;
 - p) geschillen tussen medeëigenaars van een schip over eigendom, bezit, exploitatie of opbrengsten van dat schip ;
 - q) elke hypotheek of andere vorm van zekerheid betreffende een schip.
6. In Denemarken dekt de uitdrukking "beslag", voor wat de in nr. 5, sub o) en p), bedoelde zeerechtelijke vorderingen betreft, ook de "forbud", voor zover ingevolge de artikelen 646 tot en met 653 van de Wet op de burgerlijke rechtsvordering (Lov om rettens pleje) alleen deze procedure ter zake is toegelaten.

7. In IJsland wordt de term "beslag", voor wat de in nr. 5, sub o) en p), bedoelde zeerechtelijke vorderingen betreft, geacht ook de "lögbann" te omvatten, wanneer dit krachtens de wetgeving inzake beslag en bevel (lög um kyrretningu og lögbann) de enig toegestane procedure voor een dergelijke vordering is.

TITEL VII

VERHOUDING TOT HET VERDRAG VAN BRUSSEL EN TOT ANDERE VERDRAGEN

Artikel 54 ter

1. Dit verdrag laat onverlet de toepassing door de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen van het op 27 september 1968 te Brussel ondertekende verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken en van het op 3 juni 1971 te Luxemburg ondertekende protocol betreffende de uitlegging van genoemd verdrag door het Hof van Justitie, zoals gewijzigd bij de verdragen betreffende de toetreding tot genoemd verdrag en tot genoemd protocol door de tot de Europese Gemeenschappen toetredende Staten, welk geheel van deze verdragen en van dit protocol hierna het "Verdrag van Brussel" worden genoemd.
2. Dit verdrag is echter in elk geval van toepassing :
 - a) ten aanzien van de rechterlijke bevoegdheid, indien de verweerder woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat die geen lid is van de Europese Gemeenschappen of indien de artikelen 16 of 17 van dit verdrag de gerechten van een dergelijke Verdragsluitende Staat bevoegdheid verlenen ;
 - b) ten aanzien van aanhangigheid of samenhang zoals bedoeld in de artikelen 21 en 22, indien procedures zijn aangespannen in een Verdragsluitende Staat die geen lid is van de Europese Gemeenschappen en in een Verdragsluitende Staat die wel lid is van de Europese Gemeenschappen ;
 - c) ten aanzien van erkenning en tenuitvoerlegging, indien de Staat van herkomst of de aangezochte Staat geen lid is van de Europese Gemeenschappen.

3. Behalve op de gronden genoemd in titel III kan erkenning of tenuitvoerlegging worden geweigerd indien de rechterlijke bevoegdheidsgrond waarop de beslissing gebaseerd is, verschilt van de grond krachtens dit verdrag en erkenning of tenuitvoerlegging wordt geëist tegen een partij met woonplaats in een Verdrag-sluitende Staat die geen lid is van de Europese Gemeenschappen, tenzij de beslissing volgens het recht van de aangezochte Staat anderszins kan worden erkend of ten uitvoer kan worden gelegd.

Artikel 55

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 54, tweede lid, en 56, vervangt dit verdrag tussen de Staten die daarbij partij zijn, de tussen twee of meer van deze Staten gesloten verdragen, te weten :

- het verdrag tussen Frankrijk en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Parijs op 15 juni 1869,
- het verdrag tussen de Zwitserse Bondsstaat en Spanje betreffende de wederzijdse tenuitvoerlegging van vonnissen en arresten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Madrid op 19 november 1896,
- het verdrag tussen de Zwitserse Bondsstaat en het Duitse Rijk betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken, ondertekend te Bern op 2 november 1929,
- het verdrag tussen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen, ondertekend te Kopenhagen op 16 maart 1932,
- het verdrag tussen de Zwitserse Bondsstaat en Italië betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, ondertekend te Rome op 3 januari 1933,
- het verdrag tussen Zweden en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken, ondertekend te Stockholm op 15 januari 1936,

- het verdrag tussen het Koninkrijk België en Oostenrijk inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten op het gebied van onderhoudsverplichtingen, ondertekend te Wenen op 25 oktober 1957,
- het verdrag tussen de Zwitserse Bondsstaat en België betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en scheidsrechterlijke uitspraken, ondertekend te Bern op 29 april 1959,
- het verdrag tussen de Bondsrepubliek Duitsland en Oostenrijk inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen en schikkingen, alsmede van authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Wenen op 6 juni 1959,
- het verdrag tussen het Koninkrijk België en Oostenrijk betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, scheidsrechterlijke uitspraken en authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Wenen op 16 juni 1959,
- het verdrag tussen Oostenrijk en de Zwitserse Bondsstaat inzake de erkenningen tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, ondertekend te Bern op 16 december 1960,
- het verdrag tussen Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk betreffende de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Londen op 12 juni 1961,
- het verdrag tussen het Verenigd Koninkrijk en Oostenrijk inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Wenen op 14 juli 1961, met protocol, ondertekend te Londen op 6 maart 1970,
- het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Oostenrijk inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Den Haag op 6 februari 1963,
- het verdrag tussen Frankrijk en Oostenrijk inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Wenen op 15 juli 1966,

- het verdrag tussen Luxemburg en Oostenrijk inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Luxemburg op 29 juli 1971,
- het verdrag tussen Italië en Oostenrijk inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en schikkingen en van authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Rome op 16 november 1971,
- het verdrag tussen Noorwegen en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen en executoriale akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Oslo op 17 juni 1977,
- het verdrag tussen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Kopenhagen op 11 oktober 1977,
- het verdrag tussen Oostenrijk en Zweden inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Stockholm op 16 september 1982
- het verdrag tussen Oostenrijk en Spanje inzake de wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en schikkingen en van authentieke akten in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Wenen op 17 februari 1984,
- het verdrag tussen Noorwegen en Oostenrijk inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Wenen op 21 mei 1984, en
- het verdrag tussen Finland en Oostenrijk inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van vonnissen in burgerlijke zaken, ondertekend te Wenen op 17 november 1986.

Artikel 56

De in artikel 55 vermelde verdragen blijven van kracht ten aanzien van onderwerpen waarop dit verdrag niet van toepassing is.

Zij blijven voorts van kracht met betrekking tot vóór de inwerkingtreding van dit verdrag gegeven beslissingen en verleden akten.

Artikel 57

1. Dit verdrag laat onverlet de verdragen waarbij de Verdragsluitende Staten partij zijn of zullen zijn en die, voor bijzondere onderwerpen, de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen regelen.
2. Dit verdrag staat er niet aan in de weg dat een gerecht van een Verdragsluitende Staat die partij is bij een in het eerste lid bedoeld verdrag, overeenkomstig dat verdrag kennis neemt van een zaak, ook indien de verweerder woonplaats heeft op het grondgebied van een Verdragsluitende Staat die geen partij is bij dat verdrag. Dat gerecht past in ieder geval artikel 20 van het onderhavige verdrag toe.
3. Beslissingen die een gerecht van een Verdragsluitende Staat heeft gegeven uit hoofde van rechterlijke bevoegdheid die ontleend wordt aan een in het eerste lid bedoeld verdrag, worden in de andere Verdragsluitende Staten overeenkomstig titel III van het onderhavige verdrag erkend en ten uitvoer gelegd.
4. Behalve op de gronden genoemd in titel III kan erkenning of tenuitvoerlegging worden geweigerd wanners de aangezochte Staat geen partij is bij een in het eerste lid bedoeld verdrag en de persoon tegen wie erkenning of tenuitvoerlegging wordt gevraagd woonplaats heeft in die Staat, tenzij de beslissing volgens het recht van de aangezochte Staat anderszins kan worden erkend of ten uitvoer kan worden gelegd.
5. Indien een in het eerste lid bedoeld verdrag, waarbij zowel de Staat van herkomst als de aangezochte Staat partij zijn, voorwaarden vaststelt voor de erkenning of tenuitvoerlegging van beslissingen, vinden die voorwaarden toepassing. In elk geval kunnen de bepalingen van het onderhavige verdrag betreffende de procedures voor erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen, worden toegepast.

Artikel 58**Artikel 59**

Dit verdrag belet niet dat een Verdragsluitende Staat zich tegenover een derde Staat, bij een verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen, verbindt om een beslissing niet te erkennen, welke, met name in een andere Verdragsluitende Staat, gegeven is tegen een verweerder die zijn woonplaats of zijn gewone verblijf had op het grondgebied van die derde Staat, indien in een door artikel 4 voorzien geval de beslissing slechts gegrond kon worden op een bevoegdheid als bedoeld in artikel 3, tweede lid.

Een Verdragsluitende Staat kan zich echter niet jegens een derde Staat verbinden om een beslissing niet te erkennen, die in een andere verdragsluitende Staat is gegeven door een gerecht dat zijn bevoegdheid grondt op de aanwezigheid in laatstgenoemde Staat van goederen die aan de verweerder toebehoren, of op het beslag dat door de siser is gelegd op daar aanwezige goederen,

1. indien de vordering betrekking heeft op eigendom of bezit van die goederen, strekt tot verkrijging van machtiging daarover te beschikken, dan wel verband houdt met een ander geschil omtrent deze goederen,

of

2. indien de goederen de zekerheid vormen voor een schuld die het onderwerp is van de vordering.

TITEL VIII**SLOTBEPALINGEN****Artikel 60**

Aan dit verdrag kunnen deelnemen :

a) de Staten die op het tijdstip waarop dit verdrag voor ondertekening wordt opengesteld, lid zijn van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Vrijhandelsassociatie ;

- b) de Staten die, nadat dit verdrag voor ondertekening is opengesteld, lid worden van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Vrijhandelsassociatie,
- c) de Staten die overeenkomstig artikel 62, eerste lid, sub b), tot toetreding worden uitgenodigd.

Artikel 61

1. Dit verdrag staat open voor ondertekening door de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen en van de Europese Vrijhandelsassociatie.
2. Het verdrag wordt ter bekrachtiging voorgelegd aan de ondertekenende Staten. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Zwitserse Bondsraad.
3. Het verdrag treedt in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op de datum waarop twee Staten, waarvan de een lid is van de Europese Gemeenschappen en de ander van de Europese Vrijhandelsassociatie, hun akten van bekrachtiging nederleggen.
4. Het verdrag wordt met betrekking tot elke andere ondertekenende Staat van kracht op de eerste dag van de derde maand volgende op het nederleggen van de akte van bekrachtiging van die Staat.

Artikel 62

1. Na de inwerkingtreding kunnen tot dit verdrag toetreden :
 - a) de in artikel 60, sub b), genoemde Staten,
 - b) de overige Staten die daartoe door een Verdragsluitende Staat via de Staat van nederlegging zijn uitgenodigd. De Staat van nederlegging zal de betrokken Staat pas om toetreding verzoeken nadat hij de ondertekenende Staten alsook de overige in artikel 60, sub a) en b), vermelde Verdragsluitende Staten in kennis heeft gesteld van de inhoud van de mededelingen die deze Staat overeenkomstig artikel 63 wil doen, en daarop hun algemene instemming heeft verkregen.

2. Indien een toetredende Staat bijzonderheden voor de toepassing van protocol 1 wenst te verstrekken, worden daartoe onderhandelingen geopend. Voor deze onderhandelingen wordt een Conferentie bijeengeroepen door de Zwitserse Bondsraad.
3. Met betrekking tot elke toetredende Staat treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de derde maand die volgt op het nederleggen van de akte van toetreding.
4. Ten aanzien van een in het eerste lid, sub a) of b), bedoelde toetredende Staat treedt het verdrag echter slechts in werking in betrekkingen tussen deze Staat en de Verdragsluitende Staten die geen bezwaar tegen deze toetreding hebben gemaakt voor de eerste dag van de derde maand die volgt op het nederleggen van de akte van toetreding.

Artikel 63

De toetredende Staat doet bij het nederleggen van zijn akte van toetreding de voor de toepassing van de artikelen 3, 32, 37, 40, 41 en 55 van dit verdrag vereiste mededelingen en verstrekt zo nodig de bijzonderheden die tijdens de onderhandelingen voor de toepassing van protocol 1 worden vastgesteld.

Artikel 64

1. Dit verdrag wordt gesloten voor een eerste periode van vijf jaar vanaf de datum waarop het overeenkomstig artikel 61, derde lid, in werking treedt, ook met betrekking tot Staten die het nadien bekrachtigen of die nadien toetreden.
2. Aan het einde van de eerste periode van vijf jaar wordt het verdrag stilzwijgend van jaar tot jaar verlengd.
3. Na het verstrijken van de eerste periode van vijf jaar kunnen de deelnemende Staten het verdrag te allen tijde opzeggen door middel van een kennisgeving aan de Zwitserse Bondsraad.
4. De opzegging wordt van kracht aan het einde van het kalenderjaar volgende op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van ontvangst door de Zwitserse Bondsraad van de kennisgeving van opzegging.

Artikel 65

Aan dit verdrag zijn toegevoegd :

- een protocol 1, betreffende enkele onderwerpen van bevoegdheid, wijze van procederen en tenuitvoerlegging,
- een protocol 2, betreffende de eenheid in de uitlegging van het verdrag,
- een protocol 3, betreffende de toepassing van artikel 57.

Deze protocollen maken deel uit van het verdrag.

Artikel 66

Iedere Verdragsluitende Staat kan verzoeken om herziening van dit verdrag. Daartoe roept de Zwitserse Bondsraad binnen zes maanden na het verzoek om herziening een conferentie voor de herziening bijeen.

Artikel 67

De Zwitserse Bondsraad geeft aan de Staten die vertegenwoordigd waren op de diplomatieke Conferentie van Lugano en aan de Staten die nadien zijn toegetreden tot het verdrag, kennis van :

- a) de nederlegging van elke akte van bekrachtiging of van toetreding,
- b) de data van inwerkingtreding van dit verdrag voor de Verdragsluitende Staten,
- c) de overeenkomstig artikel 64 ontvangen opzeggingen,
- d) de uit hoofde van artikel I bis van protocol 1 ontvangen verklaringen,
- e) de uit hoofde van artikel I ter van protocol 1 ontvangen verklaringen,
- f) de uit hoofde van artikel IV van protocol 1 ontvangen verklaringen,
- g) de uit hoofde van artikel VI van protocol 1 gedane mededelingen.

Artikel 68

Dit verdrag, opgesteld in één exemplaar, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de IJslandse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Noorse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, welke veertien teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden nedergelegd in het archief van de Zwitserse Bondsraad, die een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift ervan toezendt aan de Regering van elke Staat die vertegenwoordigd was op de diplomatieke Conferentie van Lugano en aan de Regering van elke toetredende Staat.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

KONVENSJON OM DOMSMYNDIGHET OG FULLBYRDING AV DOMMER I SIVILE OG KOMMERSIELLE SAKER

PORTALE

DE HØYE KONTRAHERENDE STATER SOM ER PARTER I KONVENSJONEN HER, OG

SOM

ØNSKER å styrke rettsvernet i sine territorier for personer med tilhold der,

MENER at det for dette formål er nødvendig å fastlegge sine domstolars domsmyndighet i rettsforhold over landegrensene og å gjøre anerkjennelse lettere samt å innføre en hurtig prosedyre for fullbyrding av dommer, autentiske offentlig bekreftede dokumenter og rettsforlik,

ER klar over de bånd som forener dem og som på det økonomiske område er befestet gjennom frihandelsavtalene mellom Det Europeiske Økonomiske Fellesskap og medlemstatene i Det Europeiske Frihandelsforbund,

TAR hensyn til Brusselkonvensjonen 27 september 1968 om domsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile saker, herunder handelsaker, slik denne konvensjon er blitt endret gjennom Tiltredingskonvensjonene ved de forskjellige utvidinger av De Europeiske Fellesskap,

ER overbevist om at en utviding av prinsippene i denne konvensjon til de kontraherende Stater i Konvensjonen her vil styrke det juridiske og økonomiske samarbeid i Europa,

ØNSKER å oppnå en så ensartet tolking som mulig av Konvensjonen,

I denne ånd har besluttet å inngå Konvensjonen her,

ER BLITT ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITTEL I**VIRKEOMRÅDE****Artikkel 1**

Konvensjonen her gjelder sivile saker, herunder handelssaker, uansett hva slags domstol saken bringes inn for. Den omfatter såleis blant annet ikke skattesaker, tollsaker og forvaltningsrettslige saker.

Konvensjonen gjelder ikke

- (1) fysiske personers rettslige status, rettsevne og rettslige handleevne, formuerettigheter som følge av ekteskap, testament eller arv;
- (2) konkurs, avvikling av insolvente selskaper, foreninger og stiftelser, offentlige gjeldsforhandlinger (akkord) og liknende ordninger;
- (3) sosiale trygdesaker;
- (4) voldgift.

KAPITTEL II**VERNETING****Avenitt 1****Alminnelige bestemmelser****Artikkel 2**

Med forbehold for hva som ellers måtte følge av reglene i Konvensjonen her, skal personer med bosted i en Konvensjonstat uansett statsborgerskap saksekes ved domstolene i bostedstaten.

Personer som ikke er statsborgere av den stat der de har sitt bosted, skal være underlagt de samme vernetingsregler som denne stats egne statsborgere.

Artikkel 3

Personer med bosted i en Konvensjonstat kan bare søkes i en annen Konvensjonstat når dette følger av reglene i avsnitt 2 til 6 i kapitlet her.

I særdeleshet skal følgende regler ikke kunne anvendes mot dem:

- i Belgia: artikkel 15 i sivillovboken (Code civil - Burgerlijk Wetboek) og artikkel 638 i prosessloven (Code judiciaire - Gerechtlijk Wetboek)
- i Danmark: § 246 stk 2 og 3 i Lov om rettens pleje
- i Forbundsrepublikken Tyskland: artikkel 23 i sivilprosessloven (Zivilprozeßordnung)
- i Hellas: artikkel 40 i sivilprosessloven (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας)
- i Frankrike: artiklene 14 og 15 i sivillovboken (Code civil)
- i Irland: reglene om verneting basert på at stevning ble forkynt for eller meddelt saksøkte under hans midlertidige opphold i Irland
- i Island: artikkel 77 i sivilprosessloven (lög um meðferð einkamála i héraði)
- i Italia: artikkel 2 og artikkel 4 nr 1 og 2 i sivilprosessloven (Codice di procedura civile)
- i Luxembourg: artiklene 14 og 15 i sivillovboken (Code civil)
- i Nederland: artiklene 126(3) og 127 i sivilprosessloven (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)
- i Norge: tvistemålsloven § 32
- i Østerrike: § 99 i Jurisdiktionsnorm

- i Portugal: artiklene 65(1)(c), 65(2) og 65a(c) i sivilprosessloven (Codigo de Processo Civil) og artikkel 11 i arbeidsprosessloven (Codigo de Processo de Trabalho)
- i Sveits: de regler om arrestverneting/le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro/ som det henvises til i artikkel 4 i den federale lov om internasjonal privatrett/loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato/
- i Finland (Suomi): bestemmelsene i rättegångsbalken/oikeudenkäymiskaari kapittel 10 § 1
- i Sverige: rättegångsbalken kapittel 10 § 3 første stykke første punktum
- i Det Forente Kongerike (United Kingdom): de bestemmelser som godtar verneting basert på
 - (a) at stevning ble forkynt for eller meddelt saksekte under hans midlertidige opphold i Det Forente Kongerike; eller
 - (b) at saksekte har eiendeler i Det Forente Kongerike; eller
 - (c) at namsmyndigheten har tatt beslag i eiendeler i Det Forente Kongerike.

Artikkel 4

Har saksekte ikke bosted i en Konvensjonstat, avgjøres domsmyndigheten i hver enkelt Konvensjonstat av den interne lovgivning i denne stat, likevel slik at artikkel 16 skal gjelde også her.

Mot en slik saksekt kan enhver med bosted i en Konvensjonstat, uansett sitt statsborgerskap, nytte de vernetingsreglene som denne stat har, herunder de som er nevnt i artikkel 3 ledd (2), på samme måte som statens egne statsborgere.

Avsnitt 2

Særlige vernetingsregler

Artikkel 5

En person som har bosted i en Konvensjonstat kan saksokes:

- (1) i saker om kontraktforhold, ved domstolen for det sted hvor den forpliktelse tvisten gjelder, skal oppfylles; i saker om individuelle arbeidskontrakter er oppfylleelsesstedet det sted der arbeidstakeren vanligvis utfører sitt arbeid, eller, dersom arbeidstakeren ikke vanligvis utfører sitt arbeid i noe enkelt land, det forretningssted som han ble ansatt fra;
- (2) i saker om underholdsplikt, ved domstolen for det sted der den bidragberettigte har sitt bosted eller faste opphold, eller, dersom spørsmålet om underholdsplikt avgjøres i en ekteskaps- eller farsskapssak eller en sak om personlig status, ved den domstol som ifølge sin egen lovgivning har kompetanse i saken, unntatt når kompetansen bare grunner seg på statsborgerskapet til en av partene;
- (3) i saker om erstatning utenfor kontraktforhold, ved domstolen for skadestedet (det sted der skaden ble voldt eller oppsto);
- (4) når det gjelder sivile krav som følge av en straffbar handling, ved den domstol som avgjør straffespørsmålet, forutsatt at denne domstol ifølge sin egen lovgivning er kompetent til å behandle sivile krav;
- (5) i saker som gjelder tvist vedrørende virksomheten til en filial, agentur eller liknende forretningskontor, ved domstolen for det sted hvor filialen, agenturet eller kontoret ligger;
- (6) i egenskap av stifter, styrer ("trustee") eller begunstiget av en "trust" opprettet i medhold av lov eller skriftlig, eller muntlig med skriftlig bekreftelse, ved domstolene i den Konvensjonstat hvor trusten har sitt hjemsted;

(7) i saker om bergelønn for berging av skipsladning eller frakt, ved den domstol som

(a) har beordret vedkommende ladning eller frakt tatt i arrest til sikkerhet for kravet, eller

(b) kunne ha beordret en slik arrest om det ikke var blitt stilt kausjon eller annen sikkerhet;

men bare når det hevdes at saksøkte har en interesse i ladningen eller frakten eller hadde en slik interesse på bergingstidspunktet.

Artikkel 6

En person som har bosted i en Konvensjonstat kan også saksøkes:

(1) om han er en av flere saksøkte, ved domstolene for det sted hvor en av de saksøkte har bosted;

(2) når han på grunn av regressplikt eller av andre grunner innstevnes som tredjemann i en sak av noen av de opprinnelige parter, ved den domstol som behandler det opprinnelige søksmål - forutsatt at dette ikke ble reist utelukkende for å unndra saken fra den domstol som ellers ville ha vært kompetent i hans sak;

(3) når det gjelder et motsøksmål vedrørende det samme kontraktforhold eller saksforhold som det opprinnelige krav var basert på, ved den domstol som behandler det opprinnelige krav;

(4) i saker om kontraktforhold, når søksmålet kan forenes med et søksmål vedrørende tinglige rettigheter i fast eiendom og er rettet mot samme saksøkte, ved domstolen i den Konvensjonstat der den faste eiendom ligger.

Artikkel 6a

Når en domstol i en Konvensjonstat ifølge Konvensjonen her er kompetent i saker om ansvar på grunn av bruken eller driften av et skip, er denne domstol, eller annen domstol som etter statens interne rett trer istedenfor denne domstol, også kompetent til å behandle krav om begrensnng av dette ansvar.

Avsnitt 3

Vernetng i forsikringsaker

Artikkel 7

I forsikringsaker bestemmes vernetng av reglene i avsnittet her, men likevel slik at artikkel 4 og artikkel 5 punkt (5) får anvendelse.

Artikkel 8

En forsikringsgiver med bosted i en Konvensjonstat kan saksøkes:

- (1) ved domstolene i bostedstaten;
- (2) i andre Konvensjonstater, ved domstolene der forsikringstakeren har sitt bosted;
- (3) om han er en koassurandør, ved domstolene i en Konvensjonstat der det reises søksmål mot den ledende assurandør.

En forsikringsgiver uten bosted i noen Konvensjonstat, men med en filial, agentur eller liknende forretningskontor i en Konvensjonstat, skal regnes å ha bosted i den sistnevnte stat når det gjelder tvister oppstått som følge av driften av filialen, agenturet eller forretningskontoret.

Artikkel 9

Gjelder saken ansvarforsikring eller forsikring av fast eiendom, kan forsikringsgiveren dessuten saksøkes ved domstolene for skadestedet. Det

samme gjelder om forsikringen dekker både fast eiendom og løsøre, og begge deler er berørt av samme skadetilfelle.

Artikkel 10

Ved ansvarforsikring kan forsikringsgiveren også innstevnes i sak som skadelidte har anlagt mot skadevolderen, dersom de rettsregler som gjelder for vedkommende domstol tillater det.

Bestemmelsene i artiklene 7, 8 og 9 gjelder for søksmål som skadelidte reiser direkte mot forsikringsgiveren, når slike direkte søksmål er tillatt.

Dersom den lov som regulerer slike direkte søksmål, tillater at forsikringstakeren eller den forsikrte innstevnes som part i saken, skal samme domstol være kompetent også i forhold til dem.

Artikkel 11

Med unntak for det som følger av artikkel 10 tredje ledd, kan en forsikringsgiver bare anlegge søksmål ved domstolene i den Konvensjonstat der saksøkte har sitt bosted, uansett om denne er forsikringstaker, den forsikrede eller en begunstiget.

Reglene i avsnittet her hindrer ikke at motsøksmål reises ved den domstol som i samsvar med avsnittet her behandler det opprinnelige krav.

Artikkel 12

Reglene i avsnittet her kan bare fravikes i en vernetingsavtale som:

- (1) er inngått etter at tvisten oppsto, eller
- (2) tillater forsikringstakeren, den forsikrede eller en begunstiget å reise søksmål ved andre domstoler enn dem som er nevnt i avsnittet her, eller
- (3) er inngått mellom en forsikringstaker og en forsikringsgiver som begge på avtaletiden har bosted eller fast opphold i den samme Konvensjonstat, når avtalen går ut på at domstolene i denne stat skal

være kompetente selv om skaden skulle oppstå i utlandet, forutsatt at en slik avtale ikke er i strid med loven i denne stat, eller

- (4) er inngått med en forsikringstaker som ikke har bosted i noen Konvensjonsstat, unntatt når forsikringen er tvungen eller gjelder fast eiendom i en Konvensjonstat, eller
- (5) gjelder en forsikringsavtale som dekker en eller flere av de risikoer som er nevnt i artikkel 12 a.

Artikkel 12 a

Artikkel 12 punkt (5) viser til følgende risikoer:

- (1) ethvert tap av eller skade på
- (a) sjøgående skip, installasjoner offshore eller på det frie hav, eller luftfartøyer, når tapet eller skaden har sammenheng med fare ved deres bruk for kommersielle formål,
 - (b) gods under forsending, unntatt passasjerers bagasje, når forsendingen helt eller delvis skjer med slikt skip eller luftfartøy;
- (2) ethvert ansvar, unntatt personskade på passasjer eller tap av eller skade på passasjerbagasje,
- (a) som oppstår ved bruken av skip, installasjoner eller luftfartøy som nevnt i punkt (1) (a) ovenfor, såframt loven i den Konvensjonstat hvor luftfartøyet er registrert ikke forbyr vernetingsavtaler i forbindelse med forsikring mot slike skaderisikoer,
 - (b) for tap eller skade forårsaket av gods under forsending som nevnt i punkt (1)(b) ovenfor;
- (3) ethvert økonomisk tap i forbindelse med bruk av skip, installasjoner eller luftfartøy som nevnt i punkt (1)(a) ovenfor, herunder særlig tap av frakt eller befraktningsinntekter;

- (4) enhver risiko eller interesse i forbindelse med dem som er nevnt i punktene (1) til (3) ovenfor.

Avenitt 4

Vernetng i saker om forbrukerkontrakter

Artikkel 13

I saker om kontrakt sluttet av en person for formål som må anses å ligge utenfor hans yrke eller ervervsmessige virksomhet, heretter kalt "forbrukeren", bestemmes vernetng av reglene i avsnittet her, med forbehold for artikkel 4 og artikkel 5 punkt (5), dersom det gjelder:

- (1) en kontrakt om kjøp av løsøre hvor kjøpesummen skal betales i rater, eller
- (2) en kontrakt om lån som skal betales tilbake i rater, eller om noen annen form for kreditt, gitt for å finansiere løserekjøp, eller
- (3) noen annen kontrakt om forsyning av løsøre eller om tjenetytelse, og
 - (a) kontrakten ble inngått etter at det var rettet et særlig tilbud til forbrukeren i hans bostedstat, eller etter reklame eller annen markedsføring i denne stat, og
 - (b) forbrukeren foretok de nødvendige disposisjoner der for å inngå kontrakten.

Har forbrukerens medkontrahent ikke bosted i noen Konvensjonstat, men har en filial, et agentur eller liknende forretningskontor i en Konvensjonstat, skal medkontrahenten anses å ha bosted i den sistnevnte stat i forhold til tvister som springer ut av driften av filialen, agenturet eller forretningskontoret.

Avenittet her gjelder ikke transportkontrakter.

Artikkel 14

En forbruker kan reise søksmål mot den andre kontraktpart enten ved domstolene i den Konvensjonstat der denne part har bosted eller ved domstolene i den Konvensjonstat der han selv har sitt bosted.

Den andre kontraktpart kan reise søksmål mot forbrukeren bare ved domstolene i den Konvensjonstat der forbrukeren har sitt bosted.

Disse bestemmelsene er ikke til hinder for å reise motsøksmål ved den domstol hvor det opprinnelige krav er innbrakt i samsvar med avsnittet her.

Artikkel 15

Reglene i avsnittet her kan bare fravikes i en avtale som:

- (1) er inngått etter at tvisten oppsto, eller
- (2) tillater forbrukeren å reise søksmål ved andre domstoler enn dem som er nevnt i avsnittet her, eller
- (3) er inngått mellom en forbruker og en kontraktpart som begge på avtaletiden har sitt bosted eller faste opphold i den samme Konvensjonstat, når avtalen går ut på at domstolene i denne stat skal være kompetente, forutsatt at en slik avtale ikke er i strid med loven i denne stat.

Avsnitt 5**Eksklusivt verneting****Artikkel 16**

Følgende domstoler skal være enekompetente, uten hensyn til bosted:

- (1) (a) i saker om tinglige rettigheter i fast eiendom eller om leie av fast eiendom, domstolene i den Konvensjonstat der eiendommen ligger;

- (b) men i saker om midlertidig leie av fast eiendom til privat bruk for høyst seks på hverandre følgende måneder er også domstolene i den Konvensjonstat der saksekte har sitt bosted kompetente, forutsatt at leietakeren er en fysisk person og ingen av partene har bosted i den Konvensjonstat der eiendommen ligger;
- (2) i saker om gyldigheten, ugyldigheten eller oppløsningen av selskaper, foreninger eller andre juridiske personer eller om vedtak i deres styrende organer, domstolene i den Konvensjonstat der selskapet, foreningen eller den juridiske person har sitt sete;
- (3) i saker om gyldigheten av en innføring i et offentlig register, domstolene i den Konvensjonstat der registeret føres;
- (4) i saker om registrering eller gyldigheten av patenter, varemærker, mønster eller liknende rettigheter som forutsetter deponering eller registrering, domstolene i den Konvensjonstat der det søkes om deponering eller registrering, eller der deponering eller registrering er skjedd eller ifølge en internasjonal konvensjon skal anses å ha skjedd;
- (5) i saker om fullbyrding av rettsavgjørelser, domstolene i den Konvensjonstat der rettsavgjørelsen skal fullbyrdes eller er blitt fullbyrdet.

Avenitt 6

Vernetingsavtaler

Artikkel 17

- (1) Har partene, når minst en av dem har bosted i en Konvensjonstat, avtalt at en domstol eller domstolene i en Konvensjonstat skal være kompetente til å avgjøre noen tvist som har oppstått eller måtte oppstå i et bestemt rettsforhold, er den eller disse domstolene enekompetente. En slik vernetingsavtale skal være enten:
- (a) skriftlig eller muntlig og bekreftet skriftlig, eller
- (b) inngått i en form som er i samsvar med en praksis som disse parter har etablert seg imellom, eller

(c) i internasjonal handel, i en form som er i samsvar med en handelsbruk som partene kjente eller burde ha kjent, og som i slik handel er allment kjent blant og regelmessig fulgt av dem som inngår slike kontrakter i tilsvarende type handelsforhold.

Har ingen av partene i en slik avtale bosted i en Konvensjonstat, skal domstolene i andre Konvensjonstater ikke ha kompetanse i saken, med mindre den eller de domstoler som er valgt, har avvist saken.

- (2) Den eller de domstoler i en Konvensjonstat som er tillagt kompetanse i et "trust instrument", er enekompetente i søksmål reist mot stiftelsen, en styrer ("trustee") eller en bogunstiget, dersom saken gjelder forholdet mellom disse personer eller deres rettigheter eller plikter i henhold til trusten.
- (3) Vernetingsavtaler eller vernetingsklausuler i et "trust instrument" er ugyldige dersom de strider mot reglene i artikkel 12 eller 15, eller dersom de tar sikte på å utelukke domstoler som har eksklusiv kompetanse i henhold til artikkel 16.
- (4) Dersom en vernetingsavtale er inngått til fordel for bare en av partene, har denne part fortsatt rett til å reise søksmål ved enhver annen domstol som er kompetent i henhold til Konvensjonen her.
- (5) I saker om individuelle arbeidskontrakter er en vernetingsavtale bare gyldig når den er inngått etter at tvisten oppsto.

Artikkel 18

Dersom domstolen i en Konvensjonstat ikke allerede er kompetent etter andre bestemmelser i Konvensjonen her, blir den kompetent når saksoekte møter fram for den. Dette gjelder likevel ikke når saksoekte møtte fram bare for å bestride domstolens kompetanse, eller når en annen domstol har eksklusiv kompetanse i medhold av artikkel 16.

Avsnitt 7

Prøving av domsmyndighet og mottakelighet

Artikkel 19

Reises søksmål ved en domstol i en Konvensjonstat og søksmålets gjenstand hovedsakelig er et saksforhold som domstolene i en annen Konvensjonstat har eksklusiv kompetanse over i medhold av artikkel 16, skal førstnevnte domstol av eget tiltak avvise saken.

Artikkel 20

Blir en saksøkt med bosted i en Konvensjonstat stevnet for retten i en annen Konvensjonstat, skal retten av eget tiltak erklære seg inkompetent, med mindre dens kompetanse følger av bestemmelsene i Konvensjonen her.

Domstolen skal utsette forhandlingene til det er fastslått at saksøkte er blitt satt i stand til å motta stevning eller annet innleilende prosesskrift i saken i tilstrekkelig tid for å forberede sitt forsvar, eller at alle nødvendige skritt i så måte er blitt tatt.

Bestemmelsene i det foregående ledd viker for artikkel 15 i Haagkonvensjonen 15 november 1965 om forkynning i utlandet av rettslige og utenrettslige dokumenter på sivil- og handelsrettens område, såframt det prosesskrift som innleser saken, eller melding om det, skulle oversendes til utlandet i samsvar med den konvensjonen.

Avsnitt 8

Litispensens - konnekse krav

Artikkel 21

Dersom søksmål som har samme gjenstand, hviler på samme grunnlag, og som reises mellom de samme parter, anlegges ved domstoler i ulike

Konvensjonstater, skal alle andre domstoler enn den som eaken først er reist ved, utsette forhandlingene til det er avgjort om den første domstol er kompetent.

Når det er avgjort at den første domstol er kompetent, skal alle andre domstoler av eget tiltak erklære seg inkompetente til fordel for denne domstol.

Artikkel 22

Bringes konnekse krav inn til avgjørelse ved domstoler i ulike Konvensjonstater, kan enhver annen domstol enn den som søksmål først ble reist ved, utsette behandlingen så lenge sakene behandles i første instans.

En annen domstol enn den første kan etter begjæring fra en av partene også erklære seg inkompetent, såframt denne domstols lov tillater å forene søksmål om konnekse krav, og den første domstol er kompetent til å behandle begge krav.

Med konnekse krav forstås i artikkelen her krav som er så nært beslektete at det vil være ønskelig med felles behandling og avgjørelse for å unngå motstridende avgjørelser som kunne bli resultatet av atskilt behandling ved forskjellige domstoler.

Artikkel 23

Hører kravene inn under flere domstolars eksklusive kompetanse, skal alle andre domstoler enn den som søksmål først er reist ved, erklære seg inkompetente til fordel for den første domstol.

Avsnitt 9

Midlertidige forføyninger m m

Artikkel 24

Det kan for domstolene i en Konvensjonstat begjæres slike bevarende og andre midlertidige forføyninger som denne stats lov kjenner, selv om en annen Konvensjonstats domstoler er kompetente etter Konvensjonen her til å avgjøre det materielle rettesforhold.

KAPITTEL III**ANERKJENNELSE OG FULLBYRDING****Artikkel 25**

I Konvensjonen her menes med "dom" enhver avgjørelse truffet av en domstol i en Konvensjonstat, uten hensyn til hva den kalles, herunder kjennelse, fullbyrdingsordre eller rettskriverens avgjørelse av sakskostnader.

Avsnitt 1**Anerkjennelse****Artikkel 26**

En dom avsagt i en Konvensjonstat (opphavstaten) skal anerkjennes i de andre Konvensjonstater (mottakerstater) uten noen særskilt prosedyre.

Bestrides et krav, kan enhver med rettslig interesse og som prinsipalt krever dommens anerkjennelse, begjære å få avgjort etter framgangsmåten i kapitlet her avsnitt 2 og 3 om dommen skal anerkjennes.

Har anerkjennelsen betydning for utfallet av en sak som verserer for en domstol i en Konvensjonstat, er denne domstol kompetent til å avgjøre spørsmålet om anerkjennelse.

Artikkel 27

En dom skal ikke anerkjennes dersom:

- (1) anerkjennelse ville virke støtende på rettsordenen ("ordre public") i mottakerstaten;
- (2) det er en uteblivelsesdom og saksøkte ikke fikk forkynt stevningen eller tilsvarende prosesskrift i tilstrekkelig tid for å forberede sitt forsvar;

- (3) dommen er uforenlig med en dom avsagt i en tvist mellom de samme parter i mottakerstaten;
- (4) domstolen i opphavstaten for å komme fram til sin dom har avgjort et prejudisielt spørsmål om fysiske personers status, rettsevne eller rettslige handleevne, eller om formuerettigheter som følge av ekteskap, testament eller arv, i strid med de internasjonale lovvalgsregler som gjelder i mottakerstaten, med mindre lovvalgsreglene i mottakerstaten ville ha ført til samme resultat;
- (5) dommen er uforenlig med en tidligere dom som har den samme tvistegjenstand, hviler på det samme grunnlag og avsagt i en ikke-konvensjonstat mellom de samme parter, såframt den sistnevnte dom fyller vilkårene for anerkjennelse i mottakerstaten.

Artikkel 28

En dom skal videre ikke anerkjennes dersom den strider mot reglene i kapittel II avsnitt 3, 4 eller 5, eller i tilfelle som nevnt i artikkel 59.

En dom kan dessuten nektes anerkjent i tilfelle som nevnt i artikkel 54 b ledd (3) eller 57 ledd (4).

Ved prøvingen av de kompetanseregler som er nevnt i de foregående ledd, er den domstol eller annen myndighet som begjæringen om anerkjennelse er rettet til, bundet av det faktiske forhold som domstolen i opphavstaten har lagt til grunn.

Med unntak av de tilfelle som er nevnt i ledd (1) og (2), kan den stedlige kompetanse til domstolen i opphavstaten ikke etterprøves; det forbehold om mottakerstatens rettsorden ("ordre public") som er nevnt i artikkel 27 punkt (1), kan ikke gjøres gjeldende mot regler om domstolens stedlige kompetanse.

Artikkel 29

Ikke i noe høve kan den utlandske dom etterprøves når det gjelder realiteten.

Artikkel 30

Den domstol i en Konvensjonstat som behandler spørsmålet om anerkjennelse av en dom avsagt i en annen Konvensjonstat, kan utsette behandlingen dersom dommen er angrepet med ordinære rettsmidler.

Den domstol i en Konvensjonstat som behandler spørsmålet om anerkjennelse av en dom avsagt i Irland eller Det Forente Kongerike, kan utsette behandlingen dersom tvangskraften er utsatt i opphavstaten fordi det er anvendt rettsmidler mot dommen.

Avenitt 2

Fullbyrding

Artikkel 31

En dom som er avsagt i en Konvensjonstat og som er tvangskraftig der, skal fullbyrdes i en annen Konvensjonstat (mottakerstaten) når den er blitt erklært tvangskraftig i denne staten etter begjæring fra en part med rettslig interesse.

Men i Det Forente Kongerike skal en dom fullbyrdes i England og Wales, i Skotland eller i Nord-Irland når den er blitt registrert som tvangskraftig i den delen av Det Forente Kongerike etter begjæring fra en part med rettslig interesse.

Artikkel 32

(1) Begjæringen skal rettes:

- i Belgia, til "le tribunal de première instance" eller "rechtbank van eerste aanleg",
- i Danmark, til "byretten",
- i Forbundsrepublikken Tyskland, til en kammerpresident i "Landgericht",

- i Hellas, til "μονομελής πρωτοδικείο",
- i Spania, til "Juzgado de Primera Instancia",
- i Frankrike til presidenten i "le tribunal de grande instance",
- i Irland, til "the High Court",
- i Island, til "héraðsdómari",
- i Italia, til "la corte d'appello",
- i Luxembourg, til presidenten i "le tribunal d'arrondissement",
- i Nederland, til presidenten i "arrondissementsrechtbank",
- i Norge, til herreds- eller byretten som namsrett,
- i Østerrike, til "Landesgericht" eller "Kreisgericht",
- i Portugal, til "Tribunal Judicial de Circulo",
- i Sveits:
 - (a) for dommer på betaling av penger, til domstolen for /juge de la mainlevée /Rechtsöffnungsrichter/ giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione/ etter reglene i artikkel 80 og 81 i den føderale konkurslov /loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/ Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/ legge federale sulla esecuzione sul fallimento/,
 - (b) for dommer på annet enn betaling av penger, til den kantonale domstol som skal gi fullbyrdingsordre /juge cantonal d'exequatur compétent/ Zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/ giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur/,
- i Finland (Suomi), til "ulosotonhaltija/överexecutor",

- i Sverige, til "Svea Hovrätt",

 - i Det Forente Kongerike (United Kingdom):
 - (a) i England og Wales, til "the High Court of Justice", eller for dommer på underholdsbidrag, til "the Magistrates' Court" ved framsending gjennom "the Secretary of State",

 - (b) i Skotland, til "the Court of Session", eller for dommer på underholdsbidrag, til "the Sheriff Court" ved framsending gjennom "the Secretary of State";

 - (c) i Nord-Irland, til "the High Court of Justice", eller for dommer på underholdsbidrag, til "the Magistrates' Court" ved framsending gjennom "the Secretary of State".
- (2) De lokale domstolers stedlige kompetanse bestemmes av bostedet til den part det begjæres fullbyrding mot. Har han ikke boet i mottakerstaten, bestemmes den stedlige kompetanse av det sted der fullbyrdingen skal skje.

Artikkel 33

Framgangsmåten ved begjæring om fullbyrding bestemmes av loven i den stat der fullbyrding begjæres.

Den som fremmer begjæringen må oppgi en proseseuell adresse i distriktet til den domstol begjæringen fremmes for. Dersom loven i mottakerstaten ikke gir bestemmelse om en slik adresse, skal den som fremmer begjæringen isteden utpeke en prosessfullmektig.

De dokumenter som er nevnt i artiklene 46 og 47 skal vedlegges begjæringen.

Artikkel 34

Den domstol begjæringen fremmes for skal ta sin avgjørelse uten opphold; den part som fullbyrding begjæres mot har ikke rett til å sette fram merknader på dette stadium.

Begjæringen kan bare avslås av grunner som nevnt i artiklene 27 og 28.

Ikke i noe høve kan den utlandske dom etterprøves når det gjelder realiteten.

Artikkel 35

Etter reglene om framgangsmåten i mottakerstatens lov skal vedkommende tjenestemann ved domstolen uten opphold meddele avgjørelsen til den som har framsatt begjæringen.

Artikkel 36

Blir begjæringen om fullbyrding tatt til følge, kan motparten reise innsigelse (appell) mot avgjørelsen innen en måned etter at dom er forkynt.

Har denne part boet i en annen Konvensjonstat enn den hvor avgjørelsen om fullbyrding ble tatt, skal fristen for å reise innsigelse (appell) være to måneder og løpe fra den dag avgjørelsen ble forkynt for ham personlig eller på hans faste oppholdsted. Det kan ikke gis fristutsetting på grunn av lang avstand.

Artikkel 37

(1) Innsigelse (appell) mot fullbyrdingsavgjørelsen framsettes etter reglene om kontradiktorisk saksbehandling:

- i Belgia for "le tribunal de première instance" eller "rechtbank van eerste aanleg";
- i Danmark, til "landsretten";
- i Forbundsrepublikken Tyskland, til "Oberlandesgericht";
- i Hellas, til "εφετείο";
- i Spania, til "Audiencia Provincial";
- i Frankrike, til "la cour d'appel";
- i Irland, til "the High Court";
- i Island, til "héraðsdómari";
- i Italia, til "la corte d'appello";

- i Luxembourg, til "la Cour supérieure de justice" som appellinstans i sivile saker;
 - i Nederland, til "arrondissementsrechtbank";
 - i Norge, til lagmannsretten;
 - i Østerrike, til "Landesgericht" eller "Kreisgericht";
 - i Portugal, til "Tribunal da Relação";
 - i Sveits, til den kantonale domstol /tribunal cantonal/
Kantonsgericht/ tribunale Cantonale/ ;
 - i Finland (Suomi), til "hovioikeus/hovrätten";
 - i Sverige, til "Svea hovrätt";
 - i Det Forente Kongerike (United Kingdom):
 - (a) i England og Wales, til "the High Court of Justice", eller for dommer om underholdsbidrag, til "the Magistrates' Court";
 - (b) i Skotland, til "the Court of Session", eller for dommer om underholdsbidrag, til "the Sheriff Court";
 - (c) i Nord-Irland, til "the High Court of Justice", eller for dommer om underholdsbidrag, til the "Magistrates' Court".
- (2) Appellinstansens avgjørelse kan bare overprøves:
- i Belgia, Hellas, Spania, Frankrike, Italia, Luxembourg og Nederland, ved en kassasjonsappell;
 - i Danmark, ved appell til høyesteret med tillatelse fra justitsministeren;
 - i Forbundsrepublikken Tyskland, ved en "Rechtsbeschwerde";

- i Irland, ved en appell om et retts spørsmål til "the Supreme Court";
- i Island, ved appell til "Hæstiréttur";
- i Norge, (1) når avgjørelsen er truffet i kjennelse, ved kjæremål til Høyesteretts kjæremålsutvalg (2) når avgjørelsen er truffet i dom, ved anke til Høyesterett;
- i Østerrike, i tilfelle appell (Rekurs) ved Revisionsrekurs og i tilfelle innsigelse ved appell (Berufung) med muligheten av en Revision;
- i Portugal, ved en appell om et retts spørsmål;
- i Sveits, ved en offentligrettslig appell til Forbundsdomstolen /recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale/;
- i Finland (Suomi), ved en anke til "korkein oikeus"/"Högsta domstolen";
- i Sverige, ved en appell til "Högsta domstolen";
- i Det Forente Kongerike (United Kingdom), ved en enkelt videre appell om et retts spørsmål.

Artikkel 38

Den domstol som har mottatt en innsigelse (appell) etter artikkel 37 ledd (1) kan på begjæring fra den kjærende part utsette behandlingen dersom det er gjort gjeldende et ordinært rettsmiddel mot dommen i opphavstaten eller dersom fristen for bruk av slike rettsmidler ennå ikke er ute; i sistnevnte fall kan domstolen sette en frist for å kreve slik overprøving.

Er dommen avsagt i Det Forente Kongerike eller i Irland, skal ethvert tilgjengelig rettsmiddel i opphavstaten anses som ordinært ved anvendelsen av ledd (1).

Domstolen kan også sette som vilkår for fullbyrding at det stilles slik sikkerhet som domstolen bestemmer.

Artikkel 39

Så lenge fristen etter artikkel 36 løper og inntil innsigelse (appell) som der nevnt er avgjort, kan annen fullbyrding enn midlertidige sikrende forføyninger mot formuegoder til den part som fullbyrding kreves mot, ikke foretas.

Avgjørelse om å tillate fullbyrding skal innebære rett til å beslutte slike midlertidige forføyninger.

Artikkel 40

(1) Avslås begjæringen om fullbyrding, kan den som har framsatt begjæringen kreve avgjørelsen overprøvd:

- i Belgia, av "la cour d'appel" eller "hof van beroep";
- i Danmark, av "landesretten";
- i Forbundsrepublikken Tyskland, av "Oberlandesgericht";
- i Hellas, av "εφετείο";
- i Spania, av "Audiencia provincial";
- i Frankrike, av "la cour d'appel";
- i Irland, av "the High Court";
- i Island, av "héraðsdómari";
- i Italia, av "la corte d'appello";
- i Luxembourg, av "la Cour supérieure de justice" som appellinstans i sivile saker;
- i Nederland, av "gerechtshof";
- i Norge, av lagmannsretten;

- i Østerrike, av "Landesgericht" eller "Kreisgericht";
- i Portugal, av "Tribunal da Relação";
- i Sveits, av den kantonale domstol /tribunal Cantonal/ Kantonsgericht/
tribunale Cantonale/;
- i Finland (Suomi), av "hovioikeus/hovrätten";
- i Sverige, av "Svea hovrätt";
- i Det Forente Kongerike (United Kingdom):
 - (a) i England og Wales, av the "High Court of Justice", eller for dommer om underholdsbidrag, av "the Magistrates' Court",
 - (b) i Skotland, av "the Court of Session", eller for dommer om underholdsbidrag, av the "Sheriff Court";
 - (c) i Nord-Irland, av "the High Court of Justice", eller for dommer om underholdsbidrag, av "the Magistrates' Court".
- (2) Den part det kreves fullbyrding mot, skal innkalles for appellinstansen. Dersom han ikke møter, skal reglene i artikkel 20 ledd (2) og (3) gjelde, selv om han ikke har bosted i noen Konvensjonstat.

Artikkel 41

Appellinstansens avgjørelse etter artikkel 40 kan bare overprøves:

- i Belgia, Hellas, Spania, Frankrike, Italia, Luxembourg og Nederland, ved en kassasjonsappell;
- i Danmark, ved en appell til høyesteret med tillatelse fra justitsministeren;
- i Forbundsrepublikken Tyskland, ved en "Rechtsbeschwerde";

- i Irland, ved en appell om et rettsspørsmål til "the Supreme Court";
- i Island, ved appell til "Hæstiréttur";
- i Norge, (1) når avgjørelsen er truffet i kjennelse, ved kjæremål til Høyesteretts kjæremålsutvalg, (2) når avgjørelsen er truffet i dom, ved anke til Høyesterett;
- i Østerrike, ved Revisionsrekurs;
- i Portugal, ved en appell om et rettsspørsmål;
- i Sveits, ved offentligrettslig appell til Forbundsdomstolen /recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale/;
- i Finland (Suomi), ved en anke til "korkein oikeus"/"högsta domstolen";
- i Sverige, til "Högsta domstolen";
- i Det Forente Kongerike (United Kingdom), ved en enkelt videre appell om et rettsspørsmål.

Artikkel 42

Når en utlandsk dom avgjør flere krav, og fullbyrding av alle ikke kan innrømmes, skal domstolen beslutte fullbyrding av ett eller flere av kravene.

Det kan begjæres delvis fullbyrding av en dom.

Artikkel 43

En utlandsk dom på tvangsmulkt kan bare fullbyrdes i mottakerstaten når mulktens størrelse er endelig avgjort av domstolene i opphavstaten.

Artikkel 44

Har den som begjærer fullbyrding, helt eller delvis nytt godt av fri sakførsel eller rettshjelp, herunder eventuelt også helt eller delvis gebyrfritak i

opphavstaten, skal han ved saksbehandlingen etter artiklene 32 til 35 nyte godt av friest mulig sakførsel eller rettshjelp, eller i tilfelle også videst mulig gebyrfritak, etter loven i mottakerstaten.

Den som begjærer fullbyrding av en avgjørelse om underholdsplikt truffet av et forvaltningsorgan i Danmark eller Island, skal i mottakerstaten nyte godt av den støtte og de fritak som er nevnt i første ledd dersom han legger fram en erklæring fra henholdsvis det danske Justitsministerium eller det islandske Justitsministerium om at han oppfyller vilkårene for helt eller delvis fri sakførsel, herunder eventuelt fritak fra gebyr.

Artikkel 45

En part som begjærer fullbyrding i en Konvensjonstat av en dom avsagt i en annen Konvensjonstat, kan ikke pålegges noen form for sikkerhetstillelse, depositum eller liknende, bare fordi han er utlandsk statsborger eller ikke har bosted eller opphold i mottakerstaten.

Avenitt 3

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 46

En part som begjærer anerkjennelse eller fullbyrding av en dom skal legge fram:

- (1) en bekreftet kopi av dommen;
- (2) når det er en uteblivelsesdom, originalen eller en bekreftet kopi av det dokument som viser at den uteblitte part hadde fått forkynt stevningen eller et tilsvarende dokument.

Artikkel 47

En part som begjærer fullbyrding skal videre legge fram:

- (1) dokumenter som viser at dommen i samsvar med loven i opphavstaten er tvangskraftig og er blitt forkynt;

(2) eventuelt et dokument som viser at parten har hatt fri sakførsel eller rettsråd i opphavstaten.

Artikkel 48

Dersom de dokumenter som er nevnt i artiklene 46 punkt (2) og 47 punkt (2) ikke legges fram, kan retten sette en frist for framlegging, godta tilsvarende dokumenter eller fritta fra kravet om framlegging når den mener den alt har tilstrekkelige opplysninger.

Retten kan kreve at det legges fram en oversetting av dokumentene; oversettingen skal bekreftes av en person med myndighet til dette i en av Konvensjonstatene.

Artikkel 49

Det skal ikke kreves legalisering eller tilsvarende formalitet med hensyn til de dokumenter som er nevnt i artiklene 46, 47 eller 48 ledd (2), eller med hensyn til prosessfullmakt.

KAPITTEL IV

AUTENTISKE OFFENTLIG BEKREFTETE DOKUMENTER OG RETTSPORLİK

Artikkel 50

Et offentlig bekreftet dokument som er utstedt som autentisk og er tvangskraftig i en Konvensjonstat, skal på begjæring erklæres tvangskraftig i en annen Konvensjonstat etter reglene i artiklene 31 følgende. Begjæringen kan bare avslås dersom fullbyrding på grunnlag av dokumentet ville virke støtende på rettsordenen ("ordre public") i mottakerstaten.

Dokumentet må oppfylle de vilkår som trengs for kunne fastslå at det er autentisk etter reglene i utstedelsesstaten.

Bestemmelsene i kapittel III avsnitt 3 får anvendelse så langt de passer.

Artikkel 51

Et forlik som er inngått for retten under behandlingen av tvistemålet og som har tvangskraft i den stat hvor det ble inngått, har tvangskraft i mottakerstaten på samme vilkår som et autentisk offentlig bekreftet dokument.

KAPITTEL V**ALMINNELIGE BESTEMMELSER****Artikkel 52**

Ved avgjørelsen av om en part har bosted i den Konvensjonstat hvor søksmål er reist for domstolene, skal retten anvende sin egen interne rett.

Har en part ikke bosted i den stat hvor søksmål er reist for domstolene, skal retten ved avgjørelsen av om han har bosted i en annen Konvensjonstat, anvende loven i denne stat.

Artikkel 53

Et selskaps eller annen juridisk persons sete regnes som dens bosted ved anvendelse av Konvensjonen her. Ved avgjørelse av hvor setet er, skal retten anvende sin egen internasjonale privatrett.

For å avgjøre om en "trust" har bosted i den Konvensjonstat hvor saken er reist, skal retten anvende sin egen internasjonale privatrett.

KAPITTEL VI**OVERGANGSBESTEMMELSER****Artikkel 54**

Konvensjonen her får bare anvendelse på søksmål som er reist og dokumenter som er utstedt og offentlig bekreftet etter at Konvensjonen har trådt i kraft i opphavstaten, og ved anerkjennelse eller fullbyrding av en dom eller et autentisk offentlig bekreftet dokument, i mottakerstaten.

Dommer avsagt etter Konvensjonens ikrafttredelse mellom opphavstaten og mottakerstaten i saker som er reist tidligere, skal likevel anerkjennes og fullbyrdes i samsvar med reglene i kapittel III, dersom domstolens kompetanse bygde på regler som er i samsvar med reglene i Konvensjonens kapittel II eller med reglene i en konvensjon som var i kraft mellom opphavstaten og mottakerstaten da saken ble reist.

Hadde partene i en tvist om et kontraktforhold inngått en skriftlig avtale før Konvensjonen her trådte i kraft, om at kontrakten skulle stå under loven i Irland eller i en del av Det Forente Kongerike, skal domstolene i Irland eller vedkommende del av Det Forente Kongerike fortsatt være kompetente i tvisten.

Artikkel 54a

I en periode på 3 år etter at Konvensjonen har trådt i kraft for henholdsvis Danmark, Hellas, Finland, Irland, Island, Norge og Sverige, skal kompetansen til disse staters domstoler i sjøfartsaker bestemmes av reglene så vel i kapittel II som i punkt (1) til (7) nedenfor. Etter hvert som Den internasjonale konvensjon om arrest i sjøgående skip inngått i Brussel 10 mai 1952 trer i kraft for disse stater, opphører likevel reglene nedenfor å gjelde for vedkommende stat.

(1) En person med bosted i en Konvensjonstat kan saksøkes i en av statene nevnt ovenfor for et sjørettslig krav, såframt det skip som kravet knytter seg til eller noe annet skip som han eier, er blitt underkastet arrest ved en domstolavgjørelse i sistnevnte stat til sikring av kravet, eller kunne ha blitt underkastet arrest der om ikke garanti eller annen sikkerhet var blitt stilt, og dessuten

(a) fordringshaveren har bosted i sistnevnte stat;
eller

(b) kravet oppsto i denne stat; eller

(c) kravet gjelder den reise skipet var ute på da det ble eller kunne blitt arrestert; eller

- (d) kravet beror på en kollisjon eller på en skade som et skip har påført et annet skip eller ting eller personer ombord på ett av skipene, når dette skyldes utførelsen eller unnlattelsen av en manøvrering eller brudd på forskrifter; eller
- (e) kravet gjelder berging; eller
- (f) kravet er sikret med pant eller annen sikkerhetsrett i det arresterte skip.
- (2) En fordringshaver kan kreve arrest enten i det skip som det sjørettslige krav har tilknytning til, eller i noe annet skip med samme eier som det førstnevnte skip på det tidspunkt det sjørettslige krav oppsto. Men bare det skip som det sjørettslige krav har tilknytning til, kan arresteres til sikring av sjørettslige krav som nevnt i punkt (5) bokstav (o), (p) eller (q) i artikkelen her.
- (3) Skip anses å ha samme eier når alle sjerandeler eies av samme person eller de samme personer.
- (4) Når befrakteren ved leie av et skip står for dets drift ("bareboat"-befraktning) og alene er ansvarlig for et sjørettslig krav som vedrører skipet, kan fordringshaveren kreve arrest til sikkerhet for kravet i dette skip eller et annet skip som befrakteren eier, men ikke noe annet skip tilhørende eieren. Det samme gjelder i alle tilfelle hvor en annen person enn eieren av et skip er ansvarlig for et sjørettslig krav vedrørende skipet.
- (5) Med "sjørettslig krav" menes en rett eller et krav som springer ut av ett eller flere av de følgende grunnlag:
- (a) skade forårsaket av skip ved kollisjon eller på annen måte;
- (b) tap av liv eller personskade forårsaket av et skip eller oppstått i forbindelse med driften av et skip;
- (c) berging;

- (d) avtale om bruk eller leie av skip sluttet ved certeparti eller på annen måte;
 - (e) avtale om befordring av gods med skip sluttet ved certeparti eller på annen måte;
 - (f) tap av eller skade på gods, herunder reisegods, befordret av skip;
 - (g) felleshavari;
 - (h) nødslån opptatt av skipsføreren (bodmeri);
 - (i) tauing;
 - (j) losing;
 - (k) levering av gods eller materiell, uansett hvor, som skal brukes til skipets drift eller vedlikehold;
 - (l) bygging, reparasjon eller utrustning av skip eller dokkutgifter;
 - (m) lønn til skipsfører, offiserer eller mannskap;
 - (n) skipsførers, avskipers, befrakters eller agents utlegg på vegne av skipet eller dets eier;
 - (o) tvist om eiendomsretten til skip;
 - (p) tvist mellom partredere eller sameiere i skip om eiendomsretten til, besittelsen eller driften av eller inntektene fra skipet;
 - (q) panterstt eller annen sikkerhetsrett i skip.
- (6) I Danmark omfatter uttrykket "arrest" også "forbud" ved sjørettslige fordringer som nevnt i punkt (5) bokstav (o) og (p), når dette er den eneste framgangsmåte som lov om rettens pleje §§ 646 til 653 tillater ved slike fordringer.

- (7) I Island omfattes uttrykket "arrest" også "lögmann" ved sjørettslige fordringer som nevnt i punkt (5) bokstav (o) og (p), når dette er den eneste framgangsmåte som kapittel III i loven om arrest og forbud ("lög um kyrrsetningu og lögmann") tillater ved slike fordringer.

KAPITTEL VII

FORHOLDET TIL BRUSSELKONVENSJONEN OG TIL ANDRE

KONVENSJONER

Artikkel 54b

- (1) Konvensjonen her er ikke til hinder for at medlemstatene i De Europeiske Fellesskap anvender Konvensjonen om jurisdiksjon og fullbyrding av dommer på sivil- og handelsrettens område, inngått i Brussel 27 september 1967 samt Protokoll om tolking av denne konvensjon ved De Europeiske Fellesskaps domstol, inngått i Luxembourg 3 juni 1971, som endret ved konvensjoner om tilslutning til nevnte konvensjon og protokoll inngått mellom medlemstatene i De Europeiske Fellesskap - alle disse konvensjoner og protokoll heretter samlet kalt "Brusselkonvensjonen."
- (2) Konvensjonen her skal likevel alltid anvendes:
- (a) i spørsmål om domstolens kompetanse, når saksøkte har bosted i en Konvensjonstat som ikke er medlem av De Europeiske Fellesskap, eller når artiklene 16 eller 17 i Konvensjonen her fører til at domstolene i en slik Konvensjonstat er kompetente i saken;
 - (b) i spørsmål om litispøndens eller konnekse krav som nevnt i artiklene 21 og 22, når sak reises i en Konvensjonstat som ikke er medlem av De Europeiske Fellesskap og i en Konvensjonstat som er medlem av De Europeiske Fellesskap;
 - (c) i spørsmål om anerkjennelse og fullbyrding, når enten opphavstaten eller mottakerstaten ikke er medlem av De Europeiske Fellesskap.
- (3) Foruten av de grunner som er nevnt i kapittel III kan anerkjennelse eller fyllbyrding nektes når det kompetansegrunnlag dommen bygger på, avviker fra det som ville følge av Konvensjonen her, og anerkjennelse eller fullbyrding begjæres mot en part som har bosted i en Konvensjonstat som ikke er medlem av De Europeiske Fellesskap, med mindre dommen etter de regler som ellers måtte gjelde i mottakerstaten likevel kan anerkjennes eller fyllbyrdes.

Artikkel 55

Når ikke annet følger av artikkel 54 (2) eller artikkel 56, erstatter Konvensjonen her for sine medlemstater følgende konvensjoner som er inngått mellom to eller flere av dem:

- Konvensjonen mellom Frankrike og Sveits om jurisdiksjon og fullbyrding av sivilrettslige dommer, undertegnet i Paris 15 juni 1869,
- Traktaten mellom Spania og Sveits om gjensidig fullbyrding av dommer på sivil- og handelsrettens område, underteget i Madrid 19 november 1896,
- Konvensjonen mellom Sveits og Det tyske rike om anerkjennelse og fullbyrding av dommer og voldgiftavgjørelser, undertegnet i Bern 2 november 1929,
- Konvensjon mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om anerkjennelse og fyllbyrdelse av dommer, undertegnet i København 16 mars 1932,
- Konvensjonen mellom Italia og Sveits om anerkjennelse og fullbyrding av dommer, undertegnet i Roma 3 januar 1933,
- Konvensjonen mellom Sverige og Sveits om anerkjennelse og fullbyrding av dommer og voldgiftavgjørelser, undertegnet i Stockholm 15 januar 1936,
- Konvensjonen mellom Kongeriket Belgia og Østerrike om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer og autentiske dokumenter vedrørende underholdsforpliktelser, undertegnet i Wien 25 oktober 1957,
- Konvensjonen mellom Belgia og Sveits om anerkjennelse og fullbyrding av dommer og voldgiftavgjørelser, undertegnet i Bern 29 april 1959,
- Konvensjonen mellom Forbundsrepublikken Tyskland og Østerrike om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer, forlik og autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Wien 6 juni 1959,

- Konvensjonen mellom Kongeriket Belgia og Østerrike om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer, voldgiftavgjørelser og autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Wien 16 juni 1959,
- Konvensjonen mellom Østerrike og Sveits om anerkjennelse og fullbyrding av dommer, undertegnet i Bern 16 desember 1960,
- Overenskomst mellom Norge og Storbritannia om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer i sivile saker, undertegnet i London 12 juni 1961,
- Konvensjonen mellom Det Forente Kongerike og Østerrike om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Wien 14 juli 1961, med endringsprotokoll undertegnet i London 6 mars 1970,
- Konvensjonen mellom Kongeriket Nederland og Østerrike om gjensidig anerkjennelse og fullbyrding av dommer og autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Haag 6 februar 1963,
- Konvensjonen mellom Frankrike og Østerrike om anerkjennelse og fullbyrding av dommer og autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Wien 15 juli 1966,
- Konvensjonen mellom Luxembourg og Østerrike om anerkjennelse og fullbyrding av dommer og autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Luxembourg 29 juli 1971,
- Konvensjonen mellom Italia og Østerrike om anerkjennelse og fullbyrding av dommer på sivil- og handelsrettens område, av rettsforlik og av autentiske dokumenter, undertegnet i Roma 16 november 1971,
- Overenskomst mellom Norge og Forbundsrepublikken Tyskland om anerkjennelse og fullbyrding av rettsavgjørelser og andre tvangsgrunnlag i sivile saker og handelssaker undertegnet i Oslo 17 juni 1977,
- Konvensjonen mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om anerkjennelse og fullbyrding av avgjørelser på privatrettens område, undertegnet i København 11 oktober 1977,

- Konvensjonen mellom Østerrike og Sverige om anerkjennelse og fullbyrding av dommer i sivile saker, undertegnet i Stockholm 16 september 1982,
 - Konvensjonen mellom Østerrike og Spania om anerkjennelse og fullbyrding av dommer, forlik og eksigible autentiske dokumenter på sivil- og handelsrettens område, undertegnet i Wien 17 februar 1984,
 - Overenskomst mellom Norge og Østerrike om anerkjennelse og fullbyrding av rettsavgjørelser i sivile saker, undertegnet i Wien 21 mai 1984,
- og
- Konvensjonen mellom Finland og Østerrike om anerkjennelse og fullbyrding av dommer i sivile saker, undertegnet i Wien 17 november 1986.

Artikkel 56

Traktaten, konvensjonene og overenskomstene nevnt i artikkel 55 skal fortsatt gjelde i saker som Konvensjonen her ikke omfatter.

De skal fortsatt gjelde for dommer avsagt og dokumenter utstedt som autentiske før Konvensjonen her trer i kraft.

Artikkel 57

(1) Konvensjonen her har ingen virkning på konvensjoner som Konvensjonstatene har inngått eller vil inngå, og som regulerer jurisdiksjon eller anerkjennelse eller fullbyrding av dommer på særskilt avgrenste saksfelter.

(2) Konvensjonen her hindrer ikke en domstol i en Konvensjonstat som har sluttet seg til en konvensjon som nevnt i ledd (1), i å ta jurisdiksjon i henhold til sistnevnte konvensjon, selv om saksøkte har bosted i en Konvensjonstat som ikke har sluttet seg til den konvensjonen. Den domstol som behandler saken, skal likevel alltid anvende artikkel 20 i Konvensjonen her.

(3) Dommer avsagt i en Konvensjonstat av en domstol som var kompetent i kraft av en konvensjon som nevnt i ledd (1), skal anerkjennes og fullbyrdes i de andre Konvensjonstatene etter reglene i kapittel III i Konvensjonen her.

(4) Foruten av de grunner som er nevnt i kapittel III kan anerkjennelse eller fullbyrding nektes dersom mottakerstaten ikke har sluttet seg til vedkommende konvensjon nevnt i ledd (1), og den person som anerkjennelse eller fullbyrding begjæres mot, har bosted i denne stat, med mindre dommen likevel kan anerkjennes eller fullbyrdes etter de regler som ellers måtte gjelde i mottakerstaten.

(5) Har både opphavstaten og mottakerstaten sluttet seg til en konvensjon som nevnt i ledd (1), og den konvensjonen inneholder egne vilkår for anerkjennelse eller fullbyrding av dommer, skal disse vilkår anvendes. I alle høve kan bestemmelsene i Konvensjonen her om framgangsmåten ved anerkjennelse og fullbyrding anvendes.

Artikkel 58

(Ingen)

Artikkel 59

Konvensjonen her hindrer ikke en Konvensjonstat fra i en konvensjon om anerkjennelse og fullbyrding av dommer å påta seg en forpliktelse overfor en tredje stat til ikke å anerkjenne dommer avsagt i en annen Konvensjonstat mot saksekte med bosted eller fast opphold i den tredje stat, når det gjelder tilfelle som nevnt i artikkel 4 og dommen bare kunne avsies på grunnlag av en kompetanseregulering som er angitt i artikkel 3 ledd (2).

En Konvensjonstat kan likevel ikke forplikte seg overfor en tredje stat til ikke å anerkjenne en dom avsagt i en annen Konvensjonstat av en domstol som har bygd sin kompetanse på at saksekte hadde et formuegode i den staten, eller på at sakseker har fått utlegg eller arrest i et formuegode som befant seg der:

- (1) dersom søksmålet gjaldt eiendomsretten eller besittelsesretten til formuegodet, råderetten over det eller en annen tvist vedrørende formuegodet, eller
- (2) dersom formuegodet er stilt til sikkerhet for en gjeld som er sakens gjenstand.

KAPITTEL VIII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 60

Følgende stater kan bli Parter i Konvensjonen her:

(a) Stater som når Konvensjonen legges fram til undertegning, er medlemmer av De Europeiske Fellesskap eller Det Europeiske Frihandelsforbund;

(b) Stater som etter at Konvensjonen er lagt fram til undertegning, blir medlemmer av De Europeiske Fellesskap eller av Det Europeiske Frihandelsforbund;

(c) Stater innbudt til å tiltre i samsvar med artikkel 62 (1)(b).

Artikkel 61

(1) Konvensjonen skal legges fram til undertegning av stater som er medlemmer av De Europeiske Fellesskap eller av Det Europeiske Frihandelsforbund.

(2) Konvensjonen skal undergis ratifikasjon av de undertegnende stater. Ratifikasjonsdokumentene skal deponeres hos Forbundsrådet i Sveits.

(3) Konvensjonen trer i kraft den første dag i den tredje måned som følger etter den dag da to stater, hvorav en er medlem av De Europeiske Fellesskap og den annen medlem av Det Europeiske Frihandelsforbund, har deponert sine ratifikasjonsdokumenter.

(4) Konvensjonen får virkning i forhold til enhver annen Signatarstat den første dag i den tredje måned som følger etter deponeringen av dens ratifikasjonsdokument.

Artikkel 62

(1) Etter at Konvensjonen har trådt i kraft, er den åpen for tiltreding av:

(a) Stater nevnt i artikkel 60 bokstav (b),

(b) Andre stater som er blitt innbudt til å tiltre etter anmodning fra en Konvensjonstat til depositarstaten. Depositarstaten skal bare innby vedkommende stat til å tiltre dersom depositarstaten, etter å ha gitt underretning om innholdet av de erklæringer som vedkommende stat akter å gi i samsvar med artikkel 63, har fått enetemmig samtykke av Signatarstatene og Konvensjonstater som nevnt i artikkel 60 bokstav (a) og (b).

(2) Ønsker en tiltredende stat å legge fram opplysninger av betydning for Protokoll Nr 1, skal det opptas forhandlinger om dette. Forbundsrådet i Sveits skal innkalle til en forhandlingskonferanse.

(3) Konvensjonen får virkning for en tiltredende stat den første dag i den tredje måned som følger etter at den har deponert sitt tiltredingsdokument.

(4) Men for en tiltredende stat nevnt i ledd (1) bokstav (a) eller (b) får Konvensjonen bare virkning i forholdet mellom den tiltredende stat og de Konvensjonstater som ikks har reist noen innvending mot tiltredingen før den første dag i den tredje måned som følger etter at tiltredingsdokumentet er deponert.

Artikkel 63

Alle tiltredende stater skal ved deponering av sine tiltredingsdokumenter komme med de opplysninger som artiklene 3, 32, 37, 40, 41 og 55 i Konvensjonen krever, og i tilfelle de nærmer opplysninger som er fastlagt under forhandlinger etter Protokoll Nr 1.

Artikkel 64

(1) Konvensjonen er inngått for en periode i første omgang på fem år reknet fra ikrafttredelsen etter artikkel 61 ledd (3), også i forhold til stater som ratifiserer eller tiltrer den seinere.

(2) Ved utløpet av den innleiende femårsperiode fornyes Konvensjonen uten videre fra år til år.

(3) Ved utløpet av den innleiende femårsperiode kan enhver Konvensjonstat når som helst oppsi Konvensjonen ved en notifikasjon til Forbundsrådet i Sveits.

(4) Oppsiingen får virkning ved utløpet av det kalenderår som følger etter at det er gått seks måneder fra den dag da Forbundsrådet i Sveits mottok notifikasjonen om oppsiing.

Artikkel 65

Konvensjonen har følgende vedlegg:

- en Protokoll Nr 1 om visse spørsmål om juriediksjon, saksbehandling og fullbyrding,
- en Protokoll Nr 2 om domstolenes ensartete tolking av Konvensjonen,
- en Protokoll Nr 3 om anvendelsen av artikkel 57.

Disse protokoller er en integrerende del av Konvensjonen.

Artikkel 66

Enhver Konvensjonstat kan be om revisjon av Konvensjonen. Forbundsrådet i Sveits skal innby til en revisjonskonferanse for dette formål innen seks måneder etter anmodningen.

Artikkel 67

Forbundsrådet i Sveits skal notifikere de stater som har vært representert på den Diplomatkonferansen i Lugano, og de stater som seinere har tiltrådt Konvensjonen, om:

- (a) deponeringen av ethvert ratifikasjons- eller tiltredingsdokument,
- (b) datoene for ikrafttredelsen av Konvensjonen i forhold til Konvensjonstatene,
- (c) enhver oppsiing mottatt i henhold til artikkel 64,
- (d) enhver erklæring mottatt i henhold til Protokoll Nr 1 artikkel I a,
- (e) enhver erklæring mottatt i henhold til Protokoll Nr 1 artikkel I b,

(f) enhver erklæring mottatt i henhold til Protokoll Nr 1 artikkel IV,

(g) enhver meddelelse etter Protokoll Nr 1 artikkel VI,

Artikkel 68

Konvensjonen her, utferdiget i ett enkelt originaleksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, gresk, irsk, islandsk, italiensk, nederlandsk, norsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, der alle fjorten tekster har samme gyldighet, skal deponeres i arkivene til Forbundsrådet i Sveits. Forbundsrådet i Sveits skal sende en bekreftet kopi til regjeringen i de stater som har være representert på den diplomatkonferansen i Lugano, og til regjeringen i enhver tiltredende stat.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

CONVENÇÃO RELATIVA À COMPETÊNCIA JUDICIÁRIA E À EXECUÇÃO DE DECISÕES EM MATÉRIA CIVIL E COMERCIAL

PRÉAMBULO

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES NA PRESENTE CONVENÇÃO,

DESEJOSAS de fortalecer, nos seus territórios, a protecção jurídica das pessoas neles estabelecidas,

CONSIDERANDO que para o efeito se torna necessário determinar a competência dos respectivos tribunais na ordem internacional, facilitar o reconhecimento e instituir um processo rápido que garanta a execução das decisões, dos actos autênticos e das transacções judiciais,

CONSCIENTES dos laços que as unem, consagrados no domínio económico pelos acordos de comércio livre celebrados entre a Comunidade Económica Europeia e os Estados-membros da Associação Europeia de Comércio Livre,

TOMANDO EM CONSIDERAÇÃO a Convenção de Bruxelas de 27 de Setembro de 1968 relativa à competência judiciária e à execução de decisões em matéria civil e comercial, com a redacção que lhe foi dada pelo Actos de Adesão relativos aos sucessivos alargamentos das Comunidades Europeias,

PERSUADIDAS de que a extensão dos princípios dessa Convenção aos Estados que são parte no presente instrumento reforçará a cooperação judiciária e económica na Europa,

DESEJOSAS de assegurar uma interpretação tão uniforme quanto possível deste instrumento,

DECIDIRAM, com este espírito, celebrar a presente Convenção e

ACORDARAM NO SEGUINTE:

TÍTULO I**ÂMBITO DE APLICAÇÃO****Artigo 1º**

A presente Convenção aplica-se em matéria civil e comercial e independentemente da natureza da jurisdição. Não abrange, nomeadamente, as matérias fiscais, aduaneiras e administrativas.

São excluídas da sua aplicação:

1. O estado e a capacidade das pessoas singulares, os regimes matrimoniais, os testamentos e as sucessões;
2. As falências, as concordatas e outros processos análogos;
3. A segurança social;
4. A arbitragem.

TÍTULO II**COMPETÊNCIA****Secção I****Disposições gerais****Artigo 2º**

Sem prejuízo do disposto na presente Convenção, as pessoas domiciliadas no território de um Estado Contratante devem ser demandadas, independentemente da sua nacionalidade, perante os tribunais desse Estado.

As pessoas que não possuam a nacionalidade do Estado em que estão domiciliadas ficam sujeitas nesse Estado às regras de competência aplicáveis aos nacionais.

Artigo 3º

As pessoas domiciliadas no território de um Estado Contratante só podem ser demandadas perante os tribunais de um outro Estado Contratante por força das regras enunciadas nas Secções II a VI do presente Título.

Contra elas não podem ser invocadas, nomeadamente:

- na Bélgica: o artigo 15º do Código Civil ("Code Civil - Burgerlijk Wetboek") e o artigo 638º do Código Judiciário ("Code Judiciaire - Gerechtelijk Wetboek"),
- na Dinamarca: o nº 2 e o nº 3 do artigo 246º da Lei de processo civil ("Lov om rettens pleje"),
- na República Federal da Alemanha: o artigo 23º do Código de Processo Civil ("Zivilprozessordnung"),
- na Grécia: o artigo 40º do Código de Processo Civil ("Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας"),
- em França: os artigos 14º e 15º do Código Civil ("Code civil"),
- na Irlanda: as disposições relativas à competência fundada em acto que determine o início da instância comunicado ou notificado ao requerido que se encontre temporariamente na Irlanda,
- na Islândia: o artigo 77º do Código de Processo Civil ("lög um meðferð einkamála í héraði"),
- em Itália: o artigo 2º e os nºs 1 e 2 do artigo 4º do Código de Processo Civil ("Codice di procedura civile"),
- no Luxemburgo: os artigos 14º e 15º do Código Civil ("Code civil"),
- nos Países Baixos: o nº 3 do artigo 126º e o artigo 127º do Código de Processo Civil ("Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering"),
- na Noruega: o artigo 32º do Código de Processo Civil ("tvistemålsloven"),

- na Áustria: o artigo 99º da Lei da Competência Judiciária ("Jurisdiktionsnorm"),
- em Portugal: o nº 1, alínea c), do artigo 65º, o nº 2 do artigo 65º e a alínea c) do artigo 65º-A do Código de Processo Civil e o artigo 11º do Código de Processo de Trabalho,
- na Suíça: o foro do lugar do sequestro ("for du lieu du séquestre"/"Gerichtsstand des Arrestortes"/"foro del luogo del sequestro"), na acepção do artigo 4º da lei federal sobre o direito internacional privado ("loi fédérale sur le droit international privé"/"Bundesgesetz über das internationale Privatrecht"/"legge federale sul diritto internazionale privato"),
- na Finlândia: o segundo, terceiro e quarto períodos do artigo 1º do Capítulo 10º do Código de Processo Judiciário ("oikeudenkäymiskaari"/"rättegångsbalken"),
- na Suécia: o primeiro período do artigo 3º do Capítulo 10º do Código de Processo Judiciário ("Rättegångsbalken"),
- no Reino Unido: as disposições relativas à competência fundada:
 - a) Em acto que determine o início da instância comunicado ou notificado ao requerido que se encontre temporariamente no Reino Unido;
 - b) Na existência no Reino Unido de bens pertencentes ao requerido;
 - c) No arresto, pelo requerente, de bens situados no Reino Unido.

Artigo 4º

Se o requerido não tiver domicílio no território de um Estado Contratante, a competência será regulada em cada Estado Contratante pela lei desse Estado, sem prejuízo da aplicação do disposto no artigo 16º.

Qualquer pessoa, independentemente da sua nacionalidade, com domicílio no território de um Estado Contratante, pode, tal como os nacionais, invocar

contra esse requerido as regras de competência que estejam em vigor nesse Estado, e, nomeadamente, as previstas no segundo parágrafo do artigo 3º.

Secção II

Competências especiais

Artigo 5º

O requerido com domicílio no território de um Estado Contratante pode ser demandado num outro Estado Contratante:

1. Em matéria contratual, perante o tribunal do lugar onde a obrigação que serve de fundamento ao pedido foi ou deva ser cumprida; em matéria de contrato individual de trabalho, esse lugar é o lugar onde o trabalhador efectua habitualmente o seu trabalho e, se o trabalhador não efectuar habitualmente o seu trabalho no mesmo país, é o lugar onde se situa o estabelecimento que contratou o trabalhador;
2. Em matéria de obrigação alimentar, perante o tribunal do lugar em que o credor de alimentos tem o seu domicílio ou a sua residência habitual ou, tratando-se de pedido acessório de acção sobre o estado das pessoas, perante o tribunal competente segundo a lei do foro, salvo se esta competência for unicamente fundada na nacionalidade de uma das partes;
3. Em matéria extracontratual, perante o tribunal do lugar onde ocorreu o facto danoso;
4. Se se tratar de acção de indemnização ou de acção de restituição fundadas numa infracção, perante o tribunal onde foi intentada a acção pública, na medida em que, de acordo com a sua lei, esse tribunal possa conhecer da acção cível;
5. Se se tratar de um litígio relativo à exploração de uma sucursal, de uma agência ou de qualquer outro estabelecimento, perante o tribunal do lugar da sua situação;

6. Na qualidade de fundador, de "trustee" ou de beneficiário de um "trust" constituído, quer nos termos da lei, quer por escrito ou por acordo verbal confirmado por escrito, perante os tribunais do Estado Contratante em cujo território o "trust" tem o seu domicílio;
7. Se se tratar de um litígio relativo a reclamação sobre remuneração devida por assistência ou salvamento de que tenha beneficiado uma carga ou um frete, perante o tribunal em cuja jurisdição esta carga ou o respectivo frete:
 - a) Tenha sido arrestado para garantir esse pagamento,
 - ou
 - b) Poderia ter sido arrestado, para esse efeito, se não tivesse sido prestada caução ou outra garantia;esta disposição só se aplica quando se alegue que o requerido tem direito sobre a carga ou sobre o frete ou que tinha tal direito no momento daquela assistência ou daquele salvamento.

Artigo 6º

O requerido com domicílio no território de um Estado Contratante pode também ser demandado:

1. Se houver vários requeridos, perante o tribunal do domicílio de qualquer um deles;
2. Se se tratar de chamamento de um garante à acção ou de qualquer incidente de intervenção de terceiro, perante o tribunal onde foi instaurada a acção principal, salvo se esta tiver sido proposta apenas com o intuito de subtrair o terceiro à jurisdição do tribunal que seria competente nesse caso;
3. Se se tratar de um pedido reconvenicional que derive do contrato ou do facto em que se fundamenta a acção principal, perante o tribunal onde esta foi instaurada;

4. Em matéria contratual, se a acção puder ser apensada a uma acção em matéria de direitos reais sobre imóveis dirigida contra o mesmo requerido, perante o tribunal do Estado Contratante onde está situado o imóvel.

Artigo 62-A

Sempre que, por força da presente Convenção, um tribunal de um Estado Contratante for competente para conhecer das acções de responsabilidade emergente da utilização ou da exploração de um navio, este tribunal, ou qualquer outro que segundo a lei interna do mesmo Estado se lhe substitua, será também competente para conhecer dos pedidos relativos à limitação daquela responsabilidade.

Secção III

Competência em matéria de seguros

Artigo 72

Em matéria de seguros, a competência é determinada pela presente Secção, sem prejuízo do disposto no artigo 42 e no ponto 5 do artigo 52.

Artigo 82

O segurador domiciliado no território de um Estado Contratante pode ser demandado:

1. Perante os tribunais do Estado em que tiver domicílio, ou
2. Noutro Estado Contratante, perante o tribunal do lugar em que o tomador do seguro tiver o seu domicílio, ou
3. Tratando-se de um co-segurador, perante o tribunal de um Estado Contratante onde tiver sido instaurada acção contra o segurador principal.

O segurador que, não tendo domicílio no território de um Estado Contratante, possua sucursal, agência ou qualquer outro estabelecimento num Estado Contratante, será considerado, quanto aos litígios relativos à exploração daqueles, como tendo domicílio no território desse Estado.

Artigo 9º

O segurador pode também ser demandado perante o tribunal do lugar onde o facto danoso ocorreu quando se trate de um seguro de responsabilidade civil ou de um seguro que tenha por objecto bens imóveis. Aplica-se a mesma regra quando se trata de um seguro que incida simultaneamente sobre bens imóveis e móveis cobertos pela mesma apólice e atingidos pelo mesmo sinistro.

Artigo 10º

Em matéria de seguros de responsabilidade civil, o segurador pode também ser chamado perante o tribunal onde for proposta a acção do lesado contra o segurado, desde que a lei desse tribunal assim o permita.

O disposto nos artigos 7º, 8º e 9º aplica-se no caso de acção intentada pelo lesado directamente contra o segurador, sempre que tal acção directa seja possível.

Se o direito aplicável a esta acção directa previr o incidente do chamamento do tomador do seguro ou do segurado, o mesmo tribunal será igualmente competente quanto a eles.

Artigo 11º

Sem prejuízo do disposto no terceiro parágrafo do artigo 10º, o segurador só pode intentar uma acção perante os tribunais do Estado Contratante em cujo território estiver domiciliado o requerido, quer este seja tomador do seguro, segurado ou beneficiário.

O disposto na presente Secção não prejudica o direito de formular um pedido reconvenicional perante o tribunal em que tiver sido instaurada a acção principal nos termos da presente Secção.

Artigo 12º

As partes só podem convencionar derrogações ao disposto na presente Secção, desde que tais convenções:

1. Sejam posteriores ao nascimento do litígio, ou
2. Permitam ao tomador do seguro, ao segurado, ou ao beneficiário, recorrer a tribunais que não sejam os indicados na presente Secção, ou
3. Sejam concluídas entre um tomador do seguro e um segurador, ambos com domicílio num mesmo Estado Contratante, e tenham por efeito atribuir competência aos tribunais desse Estado, mesmo que o facto danoso ocorra no estrangeiro, salvo se a lei desse Estado não permitir tais convenções, ou
4. Sejam concluídas por um tomador do seguro que não tenha domicílio num Estado Contratante, salvo se se tratar de um seguro obrigatório ou relativo a imóvel sito num Estado Contratante, ou
5. Digam respeito a um contrato de seguro que cubra um ou mais dos riscos enumerados no artigo 12º-A.

Artigo 12º-A

Os riscos a que se refere o ponto 5 do artigo 12º são os seguintes:

1. Qualquer dano:
 - a) Em navios de mar, nas instalações ao largo da costa e no alto mar ou em aeronaves, causado por eventos relacionados com a sua utilização para fins comerciais,
 - b) Nas mercadorias que não sejam bagagens dos passageiros, durante um transporte realizado por aqueles navios ou aeronaves, quer na totalidade, quer em combinação com outros meios de transporte;

2. Qualquer responsabilidade, com excepção da relativa aos danos corporais dos passageiros ou à perda ou aos danos nas suas bagagens,
 - a) Resultante da utilização ou da exploração dos navios, instalações ou aeronaves, em conformidade com a alínea a) do ponto 1, desde que a lei do Estado Contratante de matrícula da aeronave não proíba as cláusulas atributivas de jurisdição no seguro de tais riscos,
 - b) Pela perda ou pelos danos causados em mercadorias durante um transporte, nos termos da alínea b) do ponto 1;
3. Qualquer perda pecuniária relacionada com a utilização ou a exploração dos navios, instalações ou aeronaves, em conformidade com a alínea a) do ponto 1, nomeadamente, a perda do frete ou do benefício do afretamento;
4. Qualquer risco ligado acessoriamente a um dos indicados nos pontos 1 a 3.

Secção IV

Competência em matéria de contratos celebrados pelos consumidores

Artigo 13º

Em matéria de contrato celebrado por uma pessoa para finalidade que possa ser considerada estranha à sua actividade comercial ou profissional, a seguir denominada "o consumidor", a competência será determinada pela presente Secção, sem prejuízo do disposto no artigo 4º e no ponto 5 do artigo 5º:

1. Quando se trate de venda a prestações de bens móveis corpóreos;
2. Quando se trate de empréstimo a prestações ou de outra operação de crédito relacionados com o financiamento da venda de tais bens;
3. Relativamente a qualquer outro contrato que tenha por objecto a prestação de serviços ou o fornecimento de bens móveis corpóreos se:

- a) A celebração do contrato tiver sido precedida no Estado do domicílio do consumidor de uma proposta que lhe tenha sido especialmente dirigida ou de anúncio publicitário, e
- b) O consumidor tiver praticado nesse Estado os actos necessários para a celebração do contrato.

O co-contratante do consumidor que, não tendo domicílio no território de um Estado Contratante, possua sucursal, agência ou qualquer outro estabelecimento num Estado Contratante será considerado, quanto aos litígios relativos à exploração daqueles, como tendo domicílio no território desse Estado.

O disposto na presente Secção não se aplica ao contrato de transporte.

Artigo 14º

O consumidor pode intentar uma acção contra a outra parte no contrato, quer perante os tribunais do Estado Contratante em cujo território estiver domiciliada essa parte, quer perante os tribunais do Estado Contratante em cujo território estiver domiciliado o consumidor.

A outra parte no contrato só pode intentar uma acção contra o consumidor perante os tribunais do Estado Contratante em cujo território estiver domiciliado o consumidor.

Estas disposições não prejudicam o direito de formular um pedido reconvenicional perante o tribunal em que tiver sido instaurada a acção principal, nos termos da presente Secção.

Artigo 15º

As partes só podem convencionar derrogações ao disposto na presente Secção desde que tais convenções:

1. Sejam posteriores ao nascimento do litígio, ou

2. Permitam ao consumidor recorrer a tribunais que não sejam os indicados na presente Secção, ou
3. Sejam concluídas entre o consumidor e o seu co-contratante, ambos com domicílio ou residência habitual, no momento da celebração do contrato, num mesmo Estado Contratante, e atribuam competência aos tribunais desse Estado, salvo se a lei desse Estado não permitir tais convenções.

Secção V

Competências exclusivas

Artigo 16^a

Têm competência exclusiva, qualquer que seja o domicílio:

1. a) Em matéria de direitos reais sobre imóveis e de arrendamento de imóveis, os tribunais do Estado Contratante onde o imóvel se encontre situado;
- b) Todavia, em matéria de contratos de arrendamento de imóveis celebrados para uso pessoal temporário por um período máximo de seis meses consecutivos, são igualmente competentes os tribunais do Estado Contratante onde o requerido estiver domiciliado, desde que o arrendatário seja uma pessoa singular e nenhuma das partes esteja domiciliada no Estado Contratante onde o imóvel se encontre situado;
2. Em matéria de validade, de nulidade ou de dissolução das sociedades ou outras pessoas colectivas que tenham a sua sede no território de um Estado Contratante, ou das decisões dos seus órgãos, os tribunais desse Estado;
3. Em matéria de validade de inscrições em registos públicos, os tribunais do Estado Contratante em cujo território esses registos estejam conservados;

4. Em matéria de inscrição ou de validade de patentes, marcas, desenhos e modelos, e outros direitos análogos sujeitos a depósito ou a registo, os tribunais do Estado Contratante em cujo território o depósito ou o registo tiver sido requerido, efectuado ou considerado efectuado nos termos de uma convenção internacional;
5. Em matéria de execução de decisões, os tribunais do Estado Contratante do lugar da execução.

Secção VI

Extensão de competência

Artigo 17º

1. Se as partes, das quais pelo menos uma se encontre domiciliada no território de um Estado Contratante, tiverem convencionado que um tribunal ou os tribunais de um Estado Contratante têm competência para decidir quaisquer litígios que tenham surgido ou que possam surgir de uma determinada relação jurídica, esse tribunal ou esses tribunais terão competência exclusiva. Este pacto atributivo de jurisdição deve ser celebrado:
 - a) Por escrito ou verbalmente com confirmação escrita, ou
 - b) Em conformidade com os usos que as partes estabeleceram entre si, ou
 - c) No comércio internacional, em conformidade com os usos que as partes conheçam ou devam conhecer e que, em tal comércio, sejam amplamente conhecidos e regularmente observados pelas partes em contratos do mesmo tipo, no ramo comercial considerado.

Sempre que tal pacto atributivo de jurisdição for celebrado por partes das quais nenhuma tenha domicílio num Estado Contratante, os tribunais dos outros Estados Contratantes não podem conhecer do litígio, a menos que o tribunal ou os tribunais escolhidos se tenham declarado incompetentes.

2. O tribunal ou os tribunais de um Estado Contratante a que o acto constitutivo de um "trust" atribuir competência têm competência

exclusiva para conhecer de acção contra um fundador, um "trustee" ou um beneficiário de um "trust", se se tratar de relações entre essas pessoas ou dos seus direitos ou obrigações no âmbito do "trust".

3. Os pactos atributivos de jurisdição, bem como as estipulações similares de actos constitutivos de "trust", não produzirão efeitos se forem contrários ao disposto nos artigos 12º e 15º, ou se os tribunais cuja competência pretendam afastar tiverem competência exclusiva por força do artigo 16º.
4. Se um pacto atributivo de jurisdição tiver sido concluído a favor apenas de uma das partes, esta mantém o direito de recorrer a qualquer outro tribunal que seja competente por força da presente Convenção.
5. Em matéria de contrato individual de trabalho, os pactos atributivos de jurisdição só produzirão efeitos se forem posteriores ao nascimento do litígio.

Artigo 18º

Para além dos casos em que a competência resulte de outras disposições da presente Convenção, é competente o tribunal de um Estado Contratante perante o qual o requerido compareça. Esta regra não é aplicável se a comparência tiver como único objectivo arguir a incompetência ou se existir outro tribunal com competência exclusiva por força do artigo 16º.

Secção VII

Verificação da competência e da admissibilidade

Artigo 19º

O juiz de um Estado Contratante, perante o qual tiver sido proposta, a título principal, uma acção relativamente à qual tenha competência exclusiva um tribunal de outro Estado Contratante por força do artigo 16º, declarar-se-á officiosamente incompetente.

Artigo 20º

Quando o requerido domiciliado no território de um Estado Contratante for demandado perante um tribunal de outro Estado Contratante e não compareça, o juiz declarar-se-á officiosamente incompetente se a sua competência não resultar das disposições da presente Convenção.

O juiz deve suspender a instância enquanto não se verificar que a esse requerido foi dada a oportunidade de receber o acto que iniciou a instância, ou acto equivalente, em tempo útil para apresentar a sua defesa, ou enquanto não se verificar que para o efeito foram efectuadas todas as diligências.

O disposto no parágrafo anterior será substituído pelo disposto no artigo 15º da Convenção de Haia, de 15 de Novembro de 1965, relativa à citação e à notificação no estrangeiro dos actos judiciais e extrajudiciais em matéria civil ou comercial, se o acto que iniciou a instância tiver sido transmitido em execução dessa Convenção.

Secção VIII

Litispêndência e conexão

Artigo 21º

Quando acções com o mesmo pedido e a mesma causa de pedir e entre as mesmas partes forem submetidas à apreciação de tribunais de diferentes Estados Contratantes, o Tribunal a que a acção foi submetida em segundo lugar suspende officiosamente a instância até que seja estabelecida a competência do tribunal a que a acção foi submetida em primeiro lugar.

Quando estiver estabelecida a competência do tribunal a que a acção foi submetida em primeiro lugar, o segundo tribunal declara-se incompetente em favor daquele.

Artigo 22º

Quando acções conexas forem submetidas a tribunais de diferentes Estados Contratantes e estiverem pendentes em primeira instância, o tribunal a que a acção foi submetida em segundo lugar pode suspender a instância.

Este tribunal pode igualmente declarar-se incompetente, a pedido de uma das partes, desde que a sua lei permita a apensação de acções conexas e o tribunal a que a acção foi submetida em primeiro lugar seja competente para conhecer das duas acções.

Para efeitos do presente artigo, consideram-se conexas as acções ligadas entre si por um nexo tão estreito que haja interesse em que sejam instruídas e julgadas simultaneamente para evitar soluções que poderiam ser inconciliáveis se as causas fossem julgadas separadamente.

Artigo 23º

Sempre que as acções forem da competência exclusiva de vários tribunais, qualquer tribunal a que a acção tenha sido submetida posteriormente deve declarar-se incompetente em favor daquele a que a acção tenha sido submetida em primeiro lugar.

Secção IX**Medidas provisórias e cautelares****Artigo 24º**

As medidas provisórias ou cautelares previstas na lei de um Estado Contratante podem ser requeridas às autoridades judiciais desse Estado, mesmo que, por força da presente Convenção, um tribunal de outro Estado Contratante seja competente para conhecer da questão de fundo.

TITULO III**RECONHECIMENTO E EXECUÇÃO****Artigo 25º**

Para efeitos da presente Convenção, considera-se "decisão" qualquer decisão proferida por um tribunal de um Estado Contratante independentemente da designação que lhe for dada, tal como acórdão, sentença, despacho judicial ou mandato de execução, bem como a fixação pelo secretário do tribunal do montante das custas do processo.

Secção I**Reconhecimento****Artigo 26º**

As decisões proferidas num Estado Contratante são reconhecidas nos outros Estados Contratantes, sem necessidade de recurso a qualquer processo.

Em caso de impugnação, qualquer parte interessada que invoque o reconhecimento a título principal pode pedir, nos termos do processo previsto nas Secções II e III do presente Título, o reconhecimento da decisão.

Se o reconhecimento for invocado a título incidental perante um tribunal de um Estado Contratante, este será competente para dele conhecer.

As decisões não serão reconhecidas:

1. Se o reconhecimento for contrário à ordem pública do Estado requerido;
2. Se o acto que determinou o início da instância ou acto equivalente não tiver sido comunicado ou notificado ao requerido revel, regularmente e em tempo útil, por forma a permitir-lhe a defesa;

3. Se a decisão for inconciliável com outra decisão proferida quanto às mesmas partes no Estado requerido;
4. Se o tribunal do Estado de origem, ao proferir a sua decisão, tiver desrespeitado regras de direito internacional privado do Estado requerido na apreciação de questão relativa ao estado ou à capacidade das pessoas singulares, aos regimes matrimoniais, aos testamentos e às sucessões, a não ser que a sua decisão conduza ao mesmo resultado a que se chegaria se tivessem sido aplicadas as regras de direito internacional privado do Estado requerido;
5. Se a decisão for inconciliável com outra anteriormente proferida num Estado não Contratante entre as mesmas partes, em acção com o mesmo pedido e a mesma causa de pedir, desde que a decisão proferida anteriormente reúna as condições necessárias para ser reconhecida no Estado requerido.

Artigo 28^a

As decisões não serão igualmente reconhecidas se tiver sido desrespeitado o disposto nas Secções III, IV e V do Título II ou no caso previsto no artigo 59^a.

O reconhecimento de uma decisão pode ainda ser recusado num dos casos previstos no nº 3 do artigo 54^a-B ou no nº 4 do artigo 57^a.

Na apreciação das competências referidas nos parágrafos anteriores, a autoridade requerida estará vinculada às decisões sobre a matéria de facto com base nas quais o tribunal do Estado de origem tiver fundamentado a sua competência.

Sem prejuízo do disposto nos primeiro e segundo parágrafos, não pode proceder-se ao controlo da competência dos tribunais do Estado de origem; as regras relativas à competência não dizem respeito à ordem pública a que se refere o ponto 1 do artigo 27^a.

Artigo 29^a

As decisões estrangeiras não podem, em caso algum, ser objecto de revisão de mérito.

Artigo 30^a

A autoridade judicial de um Estado Contratante, perante o qual se invocar o reconhecimento de uma decisão proferida em outro Estado Contratante, pode suspender a instância se essa decisão for objecto de recurso ordinário.

A autoridade judicial de um Estado Contratante, perante o qual se invocar o reconhecimento de uma decisão proferida na Irlanda ou no Reino Unido e cuja execução for suspensa no Estado de origem por força da interposição de um recurso, pode suspender a instância.

Secção II**Execução****Artigo 31^a**

As decisões proferidas num Estado Contratante e que nesse Estado tenham força executiva podem ser executadas em outro Estado Contratante depois de nele terem sido declaradas executórias, a requerimento de qualquer parte interessada.

Todavia, no Reino Unido, tais decisões são executadas na Inglaterra e no País de Gales, na Escócia ou na Irlanda do Norte, depois de registadas para execução, a requerimento de qualquer parte interessada, numa dessas regiões do Reino Unido, conforme o caso.

Artigo 32º

1. O requerimento deve ser apresentado:

- na Bélgica, no "tribunal de première instance" ou "rechtbank van eerste aanleg",
- na Dinamarca, no "byret",
- na República Federal da Alemanha, ao presidente de uma câmara do "Landgericht",
- na Grécia, ao "μονομελής πρωτοδικείο",
- em Espanha, no "Juzgado de Primera Instancia",
- em França, ao presidente do "tribunal de grande instance",
- na Irlanda, no "High Court",
- na Islândia, no "héraðsdómari",
- em Itália, na "corte d'appello",
- no Luxemburgo, ao presidente do "tribunal d'arrondissement",
- nos Países Baixos, ao presidente do "arrondissementsrechtbank",
- na Noruega, no "herredsrett" ou "byrett", na qualidade de "namsrett",
- na Áustria, no "Landesgericht" ou no "kreisgericht",
- em Portugal, no Tribunal Judicial de Circulo,
- na Suíça:
 - a) Se se tratar de decisões que determinem condenação a pagar uma quantia em dinheiro, ao juiz "de la mainlevée" ("juge de la main levée"/"Rechtsöffnungsrichter"/"giudice competente a pronunciare sul

rigetto dell'opposizione"), no âmbito do processo regido pelos artigos 80^a e 81^a da lei federal sobre o procedimento judicial por dívidas e sobre a falência ("loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite"/"Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs"/"legge federale sulla esecuzione e sul fallimento"),

b) Se se tratar de decisões que não determinem a condenação a pagar uma quantia em dinheiro, ao juiz cantonal competente para proferir o exequatur ("juge cantonal d'exequatur compétent"/"zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter"/"giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur"),

- na Finlândia, ao "Ulosotonhaltija/överexekutor",

- na Suécia, ao "Svea hovrätt",

- no Reino Unido:

a) Na Inglaterra e no País de Gales, no "High Court of Justice" ou, tratando-se de uma decisão em matéria de obrigação alimentar, no "Magistrates' Court" por intermédio do "Secretary of State";

b) Na Escócia, no "Court of Session" ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, no "Sheriff Court" por intermédio do "Secretary of State";

c) Na Irlanda do Norte, no "High Court of Justice" ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, no "Magistrates' Court" por intermédio do "Secretary of State".

2. O tribunal territorialmente competente determina-se pelo domicílio da parte contra a qual a execução for promovida. Se esta parte não estiver domiciliada no território do Estado requerido, a competência determina-se pelo lugar da execução.

Artigo 33^a

A forma de apresentação do requerimento regula-se pela lei do Estado requerido.

O requerente deve escolher domicílio na área de jurisdição do tribunal em que tiver sido apresentado o requerimento. Todavia, se a lei do Estado requerido não prever a escolha de domicílio, o requerente designará um mandatário ad litem.

Os documentos referidos nos artigos 46º e 47º devem ser juntos ao requerimento.

Artigo 34º

O tribunal em que for apresentado o requerimento decidirá em curto prazo, não podendo a parte contra a qual a execução é promovida apresentar observações nesta fase do processo.

O requerimento só pode ser indeferido por qualquer dos motivos previstos nos artigos 27º e 28º.

As decisões estrangeiras não podem, em caso algum, ser objecto de revisão de mérito.

Artigo 35º

A decisão proferida sobre o requerimento será imediatamente levada ao conhecimento do requerente por iniciativa do Secretário do Tribunal, na forma determinada pela lei do Estado requerido.

Artigo 36º

Se a execução for autorizada, a parte contra a qual a execução é promovida pode interpor recurso da decisão no prazo de um mês a contar da sua notificação.

Se esta parte estiver domiciliada em Estado Contratante diferente daquele onde foi proferida a decisão que autoriza a execução, o prazo será de dois meses e começará a correr desde o dia em que tiver sido feita a citação pessoal ou domiciliária. Este prazo não é susceptível de prorrogação em razão da distância.

Artigo 37^a

1. O recurso será interposto de acordo com as regras do processo contraditório:
 - na Bélgica, para o "tribunal de première instance" ou "rechtbank van eerste aanleg",
 - na Dinamarca, para o "landsret",
 - na República Federal da Alemanha, para o "Oberlandesgericht",
 - na Grécia, para o "εφετείο",
 - em Espanha, para a "Audiencia Provincial",
 - em França, para a "Cour d'appel",
 - na Irlanda, para o "High Court",
 - na Islândia, para o "héraðsdómari",
 - em Itália, para a "corte d'appello",
 - no Luxemburgo, para a "Cour supérieure de justice", decidindo em matéria civil,
 - nos Países Baixos, para o "arrondissementsrechtbank",
 - na Noruega, para o "lagmannsrett",
 - na Áustria, para o "Landesgericht" ou para o "Kreisgericht",
 - em Portugal, para o Tribunal da Relação,
 - na Suíça, para o "tribunal cantonal"/"Kantonsgericht"/"tribunale cantonale",
 - na Finlândia, para o "Hovioikeus/Hovrätt",

- na Suécia, para o "Svea hovrätt",

- no Reino Unido:
 - a) Na Inglaterra e no País de Gales, para o "High Court of Justice", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Magistrates' Court";

 - b) Na Escócia, para o "Court of Session", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Sheriff Court";

 - c) Na Irlanda do Norte, para o "High Court of Justice", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Magistrates' Court".

2. A decisão proferida no recurso apenas pode ser objecto:

- na Bélgica, na Grécia, em Espanha, em França, em Itália, no Luxemburgo e nos Países Baixos, de recurso de cassação,

- na Dinamarca, de recurso para o "højesteret", com autorização do Ministro da Justiça,

- na República Federal da Alemanha, de uma "Rechtsbeschwerde",

- na Irlanda, de recurso sobre uma questão de direito para o "Supreme Court",

- na Islândia, de recurso para o "Hæstiréttur",

- na Noruega, de recurso ("kjæremål" ou "anke") para o "Høyesteretts Kjaeremalsutvalg" ou para o "Høyesterett",

- na Áustria, de "Revisionsrekurs", no caso de "Rekursverfahren", e de "Berufung" com possibilidade de "Revision", no caso de "Widerspruchsverfahren",

- em Portugal, de recurso restrito à matéria de direito,

- na Suíça, de recurso de direito público para o tribunal federal ("recours de droit public devant le tribunal fédéral"/"staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht"/"ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale"),
- na Finlândia, de recurso para o "Korkein oikeus/högsta domstolen",
- na Suécia, de recurso para o "högsta domstolen",
- no Reino Unido, de um único recurso sobre uma questão de direito.

Artigo 38º

O tribunal de recurso pode, a pedido da parte que o tiver interposto, suspender a instância, se a decisão estrangeira for, no Estado de origem, objecto de recurso ordinário ou se o prazo para o interpor não tiver expirado; neste caso, o tribunal pode fixar um prazo para a interposição desse recurso.

Quando a decisão tiver sido proferida na Irlanda ou no Reino Unido, qualquer via de recurso admissível no Estado de origem é considerada como recurso ordinário para efeitos da aplicação do primeiro parágrafo.

O tribunal pode ainda sujeitar a execução à constituição de uma garantia por ele determinada.

Artigo 39º

Durante o prazo do recurso previsto no artigo 36º e na pendência de decisão sobre o mesmo, só podem tomar-se medidas cautelares sobre os bens da parte contra a qual a execução foi promovida.

A decisão de permitir a execução implica a autorização para tomar tais medidas.

Artigo 40^a

1. Se o requerimento for indeferido, o requerente pode interpor recurso:

- na Bélgica, para a "Cour d'appel" ou para o "hof van beroep",
- na Dinamarca, para o "landesret",
- na República Federal de Alemanha, para o "Oberlandesgericht",
- na Grécia, para o "εφετεριο",
- em Espanha, para a "Audiencia Provincial",
- em França, para a "Cour d'appel",
- na Irlanda, para o "High Court",
- na Islândia, para o "héraðsdómari",
- em Itália, para a "corte d'appello",
- no Luxemburgo, para a "Cour supérieure de justice", decidindo em matéria civil,
- nos Países Baixos, para o "gerechtshof",
- na Noruega, para o "Lagmannsrett",
- na Áustria, para o "Landesgericht" ou para o "Kreisgericht",
- em Portugal, para o Tribunal da Relação,
- na Suíça para o "tribunal cantonal"/"Kantonsgericht"/"tribunale cantonale",
- na Finlândia, para o "Hovioikeus/Hovrätt",
- na Suécia, para o "Svea hovrätt",

- no Reino Unido:

- a) Na Inglaterra e no País de Gales, para o "High Court of Justice", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Magistrates' Court";
- b) Na Escócia, para o "Court of Session", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Sheriff Court";
- c) Na Irlanda do Norte, para o "High Court of Justice", ou, tratando-se de decisão em matéria de obrigação alimentar, para o "Magistrates' Court".

2. A parte contra a qual é promovida a execução deve ser notificada para comparecer no tribunal de recurso. Se faltar, é aplicável o disposto no segundo e terceiro parágrafos do artigo 20º, ainda que a parte não esteja domiciliada no território de um dos Estados Contratantes.

Artigo 41º

A decisão proferida no recurso previsto no artigo 40º apenas pode ser objecto:

- na Bélgica, na Grécia, em Espanha, em França, na Itália, no Luxemburgo e nos Países Baixos, de recurso de cassação,
- na Dinamarca, de recurso para o "højesteret", com autorização do Ministro da Justiça,
- na República Federal da Alemanha, de uma "Rechtsbeschwerde",
- na Irlanda, de recurso sobre uma questão de direito para o "Supreme Court",
- na Islândia, de recurso para o "Hástiréttur",
- na Noruega, de recurso ("kjæremål" ou "anke") para o "Høyesteretts kjaeremalsutvalg" ou para o "Høyesterett",

- na Áustria, de um "Revisionsrekurs",
- em Portugal, de recurso restrito à matéria de direito,
- na Suíça, de recurso de direito público para o tribunal federal ("recours de droit public devant le tribunal fédéral"/"staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht"/"ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federalis"),
- na Finlândia, de recurso para o "korkein oikeus/högsta domstolen",
- na Suécia, de recurso para o "högsta domstolen",
- no Reino Unido, de um único recurso sobre uma questão de direito.

Artigo 42°

Quando a decisão estrangeira se tiver pronunciado sobre vários pedidos e a execução não possa ser autorizada quanto a todos, a autoridade judicial concederá a execução relativamente a um ou vários de entre eles.

O requerente pode pedir execução parcial.

Artigo 43°

As decisões estrangeiras que condenem em sanções pecuniárias compulsórias só são executórias no Estado requerido se o respectivo montante tiver sido definitivamente fixado pelos tribunais do Estado de origem.

Artigo 44°

O requerente que, no Estado de origem, tiver beneficiado no todo ou em parte de assistência judiciária ou de isenção de preparos e custas,

beneficiará, no processo previsto nos artigos 32º a 35º, da assistência mais favorável ou da isenção mais ampla prevista no direito do Estado requerido.

O requerente que solicitar a execução de uma decisão proferida na Dinamarca ou na Islândia por uma autoridade administrativa em matéria de obrigação alimentar, pode alegar no Estado requerido o benefício do disposto no primeiro parágrafo, se apresentar documento emanado do Ministério da Justiça dinamarquês ou do Ministério da Justiça islandês certificando que se encontra nas condições económicas que lhe permitem beneficiar no todo ou em parte de assistência judiciária ou de isenção de preparos e custas.

Artigo 45º

Não pode ser exigida qualquer caução ou depósito, seja qual for a sua designação, com fundamento na qualidade de estrangeiro ou na falta de domicílio ou de residência no país, à parte que requerer a execução, num Estado Contratante, de decisão proferida noutro Estado Contratante.

Secção III

Disposições comuns

Artigo 46º

A parte que invocar o reconhecimento ou requerer a execução de uma decisão deve apresentar:

1. Uma certidão da decisão que satisfaça os necessários requisitos de autenticidade;
2. Tratando-se de decisão proferida à revelia, o original ou uma cópia autenticada do documento que certifique que o acto que determinou o início da instância ou um acto equivalente foi comunicado ou notificado à parte revel.

Artigo 47º

A parte que requerer a execução deve ainda apresentar:

1. Qualquer documento comprovativo de que, segundo a lei do Estado de origem, a decisão é executória e foi notificada;
2. Se for caso disso, documento comprovativo de que o requerente beneficia de assistência judiciária no Estado de origem.

Artigo 48º

Na falta de apresentação dos documentos referidos no ponto 2 do artigo 46º e no ponto 2 do artigo 47º, a autoridade judicial pode fixar um prazo para a sua apresentação, aceitar documentos equivalentes ou, se se julgar suficientemente esclarecida, dispensá-los.

Deve ser apresentada uma tradução dos documentos desde que a autoridade judicial a exija; a tradução deve ser autenticada por pessoa habilitada para o efeito num dos Estados Contratantes.

Artigo 49º

Não é exigível a legalização ou outra formalidade análoga dos documentos referidos nos artigos 46º, 47º e segundo parágrafo do artigo 48º, bem como, se for caso disso, da procuração ad litem.

TÍTULO IV**ACTOS AUTÊNTICOS E TRANSACÇÕES JUDICIAIS****Artigo 50º**

Os actos autênticos exarados num Estado Contratante e que nesse Estado tenham força executiva são declarados executórios, mediante requerimento,

noutro Estado Contratante, segundo o processo previsto nos artigos 31º e seguintes. O requerimento só pode ser indeferido se a execução do acto autêntico for contrária à ordem pública do Estado requerido.

O acto apresentado deve preencher os requisitos necessários para a sua autenticidade no Estado de origem.

É aplicável, se necessário, o disposto na Secção III do Título III.

Artigo 51º

As transacções celebradas perante o juiz no decurso de um processo e que no Estado de origem tenham força executiva são executórias no Estado requerido nas mesmas condições que os actos autênticos.

TÍTULO V

DISPOSIÇÕES GERAIS

Artigo 52º

Para determinar se uma parte tem domicílio no território do Estado Contratante a cujos tribunais é submetida a questão, o juiz aplica a sua lei interna.

Quando a parte não tiver domicílio no Estado a cujos tribunais foi submetida a questão, o juiz, para determinar se a parte tem domicílio noutro Estado Contratante, aplica a lei desse Estado.

Artigo 53º

Para efeitos da aplicação da presente Convenção, a sede das sociedades e das pessoas colectivas é equiparada ao domicílio. Todavia, para determinar a sede, o tribunal a que foi submetida a questão aplica as regras do seu direito internacional privado.

Para determinar se um "trust" tem domicílio no território de um Estado Contratante a cujos tribunais tenha sido submetida a questão, o juiz aplicará as normas do seu direito internacional privado.

TÍTULO VI

DISPOSIÇÕES TRANSITÓRIAS

Artigo 54^A

As disposições da presente Convenção são aplicáveis apenas às acções judiciais intentadas e aos actos autênticos exarados posteriormente à entrada em vigor da presente Convenção no Estado de origem e aos pedidos de reconhecimento ou de execução de uma decisão ou de um acto autêntico após a entrada em vigor da presente Convenção no Estado requerido.

Todavia, nas relações entre o Estado de origem e o Estado requerido, as decisões proferidas após a data de entrada em vigor da presente Convenção na sequência de acções intentadas antes dessa data são reconhecidas e executadas em conformidade com o disposto no Título III se as regras de competência aplicadas forem conformes com as previstas, quer no Título II, quer em convenção em vigor entre o Estado de origem e o Estado requerido aquando da instauração da acção.

Se, por documento escrito anterior à entrada em vigor da presente Convenção, as partes em litígio sobre um contrato tiverem acordado aplicar a esse contrato o direito irlandês ou o direito de uma região do Reino Unido, os tribunais da Irlanda ou dessa região do Reino Unido conservam a faculdade de conhecer do litígio.

Artigo 54^A-A

Durante um período de três anos a contar da entrada em vigor da presente Convenção, respectivamente, na Dinamarca, na Grécia, na Irlanda, na Islândia, na Noruega, na Finlândia e na Suécia, a competência em matéria marítima em cada um desses Estados é determinada, não só em conformidade com

o disposto no Título II, mas também em conformidade com os pontos 1 a 7 do presente artigo. Todavia, estas disposições deixarão de ser aplicáveis em cada um desses Estados a partir do momento em que neles entre em vigor a Convenção internacional para a unificação de certas regras sobre o arresto de navios de mar, assinada em Bruxelas em 10 de Maio de 1952.

1. Uma pessoa domiciliada no território de um Estado Contratante pode ser demandada por um crédito marítimo perante os tribunais de um dos Estados atrás mencionados quando o navio a que esse crédito se refere, ou qualquer outro navio de que essa pessoa é proprietária, foi objecto de um arresto judicial no território de um desses Estados para garantir o crédito, ou poderia ter sido objecto de um arresto nesse mesmo Estado, ainda que tenha sido prestada caução ou outra garantia, nos casos seguintes:

a) Se o autor tiver domicílio no território desse Estado;

b) Se o crédito marítimo tiver sido constituído nesse Estado;

c) Se o crédito marítimo tiver sido constituído no decurso de uma viagem durante a qual tiver sido efectuado ou pudesse ter sido efectuado o arresto;

d) Se o crédito resultar de abalroação ou de danos causados por um navio, em virtude de execução ou omissão de manobra ou de inobservância dos regulamentos, quer a outro navio, quer às coisas ou às pessoas que se encontrem a bordo;

e) Se o crédito resultar de assistência ou salvamento;

f) Se o crédito estiver garantido por hipoteca marítima ou "mortgage" sobre o navio arrestado.

2. Pode ser arrestado, tanto o navio a que se reporta o crédito marítimo, como qualquer outro pertencente àquele que, à data da constituição do crédito marítimo, era proprietário do navio a que o crédito se refere. Todavia, para os créditos previstos nas alíneas o), p) ou q) do ponto 5, apenas pode ser arrestado o navio a que o crédito se refere.

3. Considera-se que vários navios têm o mesmo proprietário quando todas as partes da propriedade pertencem à mesma ou às mesmas pessoas.
4. No caso de fretamento de um navio com transferência de gestão náutica, quando só o afretador responder por um crédito marítimo relativo a esse navio, pode ser arrestado esse ou qualquer outro navio pertencente ao afretador, mas nenhum outro navio pertencente ao proprietário poderá ser arrestado por tal crédito marítimo. O mesmo se aplica a todos os casos em que uma pessoa que não o proprietário é devedora de um crédito marítimo.
5. Entende-se por "crédito marítimo" a alegação de um direito ou de um crédito provenientes de uma das causas seguintes:
 - a) Danos causados por um navio, quer por abalroação, quer por outro modo;
 - b) Perda de vidas humanas ou danos corporais causados pelo navio ou resultantes da sua exploração;
 - c) Assistência e salvação;
 - d) Contratos relativos à utilização ou ao aluguer do navio por carta-partida ou por outro meio;
 - e) Contratos relativos ao transporte de mercadorias por navio, em virtude de carta-partida, conhecimento ou outro meio;
 - f) Perda ou dano de mercadorias e bagagens transportadas em navio;
 - g) Avaria comum;
 - h) Empréstimo a risco;
 - i) Reboque;
 - j) Pilotagem;
 - k) Fornecimentos de produtos ou de material feitos a um navio para a sua exploração ou conservação, qualquer que seja o lugar onde esses fornecimentos se façam;

- l) Construção, reparações, equipamento de um navio ou despesas de estiva;
 - m) Soldadas do capitão, oficiais ou tripulantes;
 - n) Desembolsos do capitão e os efectuados pelos carregadores, afretadores ou agentes por conta do navio ou do seu proprietário;
 - o) Propriedade contestada de um navio;
 - p) Co-propriedade de um navio, ou sua posse, ou sua exploração, ou direito aos produtos da exploração de um navio em co-propriedade;
 - q) Qualquer hipoteca marítima e qualquer "mortgage".
6. Na Dinamarca, a expressão "arresto judicial" abrange, no que diz respeito aos créditos marítimos referidos nas alíneas o) e p) do ponto anterior, o termo "forbud", quando esse processo for o único admitido no caso concreto pelos artigos 646^a a 653^a da lei de processo civil ("Lov om rettens pleje").
7. Na Islândia, considera-se que o termo "arresto" abrange, no que diz respeito aos créditos marítimos referidos nas alíneas o) e p) do ponto 5, uma "lögbann", quando esse processo for o único possível quanto a tais créditos, nos termos do Capítulo III da lei em matéria de arresto e de injunção ("lög um kyrretningu og lögbann").

TÍTULO VII

RELAÇÕES COM A CONVENÇÃO DE BRUXELAS E OUTRAS CONVENÇÕES

Artigo 54^a-B

1. A presente Convenção não prejudica a aplicação pelos Estados-membros das Comunidades Europeias da Convenção relativa à Competência Judiciária e à Execução de Decisões em Matéria Civil e Comercial, assinada em Bruxelas em 27 de Setembro de 1968, e do Protocolo relativo à interpretação pelo Tribunal de Justiça da referida Convenção, assinado no Luxemburgo em 3 de

Junho de 1971, na redacção que lhes foi dada pelas Convenções de Adesão à referida Convenção e ao referido Protocolo pelos Estados aderentes às Comunidades Europeias, sendo todas estas Convenções e o Protocolo adiante referidos como "Convenção de Bruxelas".

2. Todavia, a presente Convenção será sempre aplicada:

- a) Em matéria de competência, quando o requerido se encontrar domiciliado no território de um Estado Contratante que não seja membro das Comunidades Europeias, ou quando os artigos 16° ou 17° da presente Convenção atribuírem competência aos tribunais desse Estado Contratante;
- b) Em matéria de litispendência ou de conexão, como as previstas nos artigos 21° e 22°, quando as acções sejam instauradas num Estado Contratante que não seja membro das Comunidades Europeias e num Estado Contratante membro das Comunidades Europeias;
- c) Em matéria de reconhecimento e de execução, quando o Estado de origem, ou o Estado requerido, não seja membro das Comunidades Europeias.

3. Para além do disposto no Título III, pode ser recusado um reconhecimento ou uma execução se a regra de competência com fundamento na qual a decisão foi proferida divergir do que resulta da presente Convenção e se o reconhecimento ou a execução for pedida contra uma parte que se encontrar domiciliada no território de um Estado Contratante que não seja membro das Comunidades Europeias, a menos que a decisão possa de outro modo ser reconhecida ou executada segundo o direito do Estado requerido.

Artigo 55°

Sem prejuízo do disposto no segundo parágrafo do artigo 54° e no artigo 56°, a presente Convenção substitui, entre os Estados que nela são parte, as convenções celebradas entre dois ou mais desses Estados, a saber:

- a Convenção entre a Confederação Suíça e a França relativa à competência judiciária e à execução de sentenças em matéria civil, assinada em Paris em 15 de Junho de 1869,

- o Tratado entre a Confederação Suíça e a Espanha relativo à execução recíproca de sentenças ou acórdãos em matéria civil e comercial, assinado em Madrid em 19 de Novembro de 1896,
- a Convenção entre a Confederação Suíça e o "Reich" Alemão relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais e de sentenças arbitrais, assinada em Berna em 2 de Novembro de 1929,
- a Convenção entre a Dinamarca, a Finlândia, a Islândia, a Noruega e a Suécia relativa ao reconhecimento e à execução de sentenças em matéria civil e comercial, assinada em Copenhaga em 16 de Março de 1932,
- a Convenção entre a Confederação Suíça e a Itália relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais, assinada em Roma em 3 de Janeiro de 1933,
- a Convenção entre a Suécia e a Confederação Suíça relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais e sentenças arbitrais, assinada em Estocolmo em 15 de Janeiro de 1936,
- a Convenção entre o Reino da Bélgica e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões judiciais e actos autênticos em matéria de obrigação alimentar, assinada em Viena em 25 de Outubro de 1957,
- a Convenção entre a Confederação Suíça e a Bélgica relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais e de sentenças arbitrais, assinada em Berna em 29 de Abril de 1959,
- a Convenção entre a República Federal da Alemanha e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões e transacções judiciais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Viena em 6 de Junho de 1959,
- a Convenção entre o Reino da Bélgica e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões judiciais, sentenças arbitrais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Viena em 16 de Junho de 1959,

- a Convenção entre a Áustria e a Confederação Suíça relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais, assinada em Berna em 16 de Dezembro de 1960,
- a Convenção entre a Noruega e o Reino Unido relativa ao reconhecimento recíproco e à execução de sentenças em matéria civil, assinada em Londres em 12 de Junho de 1961,
- a Convenção entre o Reino Unido e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões judiciais em matéria civil e comercial, assinada em Viena em 14 de Julho de 1961, acompanhada de um Protocolo assinado em Londres em 6 de Março de 1970,
- a Convenção entre o Reino dos Países Baixos e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões judiciais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Haia, em 6 de Fevereiro de 1963,
- a Convenção entre a França e a Áustria relativa ao reconhecimento e execução de decisões judiciais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Viena em 15 de Julho de 1966,
- a Convenção entre o Luxemburgo e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução de decisões judiciais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada no Luxemburgo em 29 de Julho de 1971,
- a Convenção entre a Itália e a Áustria relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões e transacções judiciais e actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Roma em 16 de Novembro de 1971,
- a Convenção entre a Noruega e a República Federal da Alemanha relativa ao reconhecimento e à execução de sentenças e de documentos executórios em matéria civil e comercial, assinada em Oslo em 17 de Junho de 1977,
- a Convenção entre a Dinamarca, a Finlândia, a Islândia, a Noruega e a Suécia relativa ao reconhecimento e à execução de sentenças em matéria civil, assinada em Copenhaga em 11 de Outubro de 1977,

- a Convenção entre a Áustria e a Suécia relativa ao reconhecimento e execução de sentenças em matéria civil, assinada em Estocolmo em 16 de Setembro de 1982,
- a Convenção entre a Áustria e a Espanha relativa ao reconhecimento e à execução recíprocos de decisões e transacções judiciais e de actos autênticos em matéria civil e comercial, assinada em Viena em 17 de Fevereiro de 1984,
- a Convenção entre a Noruega e a Áustria relativa ao reconhecimento e execução de sentenças em matéria civil, assinada em Viena em 21 de Maio de 1984, e
- a Convenção entre a Finlândia e a Áustria relativa ao reconhecimento e execução de sentenças em matéria civil, assinada em Viena em 17 de Novembro de 1986.

Artigo 56º

O Tratado e as Convenções referidos no artigo 55º continuarão a produzir efeitos quanto às matérias a que a presente Convenção não seja aplicável.

Esse Tratado e essas Convenções continuarão a produzir efeitos relativamente às decisões proferidas e aos actos exarados antes da entrada em vigor da presente Convenção.

Artigo 57º

1. A presente Convenção não prejudica as convenções de que os Estados Contratantes sejam ou venham a ser parte e que, em matérias especiais, regulem a competência judiciária, o reconhecimento ou a execução de decisões.
2. A presente Convenção não impede que um tribunal de um Estado Contratante que seja parte numa das Convenções referidas no nº 1 se declare competente em conformidade com essa Convenção, mesmo que o requerido tenha domicílio no território de um Estado Contratante que não seja parte

na referida Convenção. Em qualquer caso, o tribunal a que foi submetida a questão aplica o artigo 20º da presente Convenção.

3. As decisões proferidas num Estado Contratante por um tribunal cuja competência se fundamente numa das Convenções referidas no nº 1 são reconhecidas e executadas nos outros Estados Contratantes de acordo com o disposto no Título III da presente Convenção.
4. Para além do disposto no Título III, o reconhecimento ou a execução podem ser recusados quando o Estado requerido não for parte numa das Convenções referidas no nº 1 e a pessoa contra quem for pedido o reconhecimento ou a execução tiver domicílio nesse Estado, a menos que a decisão possa de outro modo ser reconhecida ou executada ao abrigo de qualquer outra disposição legal no Estado requerido.
5. Se uma das Convenções referidas no nº 1, de que sejam parte, tanto o Estado de origem, como o Estado requerido, estabeleceu as condições para o reconhecimento e execução de decisões, tais condições devem ser respeitadas. Em qualquer caso, pode aplicar-se o disposto na presente Convenção no que respeita ao processo de reconhecimento e execução de decisões.

Artigo 58º

(sem texto)

Artigo 59º

A presente Convenção não impede que um Estado Contratante se vincule perante um Estado terceiro, nos termos de uma convenção relativa ao reconhecimento e à execução de decisões, a não reconhecer uma decisão proferida, nomeadamente noutro Estado Contratante, contra requerido que tinha domicílio ou residência habitual no território do Estado terceiro, quando, num dos casos previstos no artigo 4º, a decisão só pudesse fundamentar-se numa das competências referidas no segundo parágrafo do artigo 3º.

Todavia, nenhum Estado Contratante pode vincular-se perante um Estado terceiro a não reconhecer uma decisão proferida em outro Estado Contratante por um tribunal cuja competência se fundamente na existência nesse Estado de bens pertencentes ao requerido ou na apreensão pelo autor de bens aí situados:

1. Se o pedido incidir sobre a propriedade ou posse dos referidos bens, tiver como finalidade obter a autorização para deles dispor ou se relacionar com outro litígio a eles respeitante, ou
2. Se os bens constituírem a garantia de um crédito que seja objecto do litígio.

TÍTULO VIII

DISPOSIÇÕES FINAIS

Artigo 60^a

Podem ser partes na presente Convenção:

- a) Os Estados que, no momento em que a presente Convenção for aberta à assinatura, sejam membros das Comunidades Europeias ou da Associação Europeia de Comércio Livre;
- b) Os Estados que, depois de a presente Convenção ser aberta à assinatura, se tornem membros das Comunidades Europeias ou da Associação Europeia de Comércio Livre;
- c) Os Estados convidados a aderir em conformidade com o n.º 1, alínea b), do artigo 62^a.

Artigo 61^a

1. A presente Convenção é aberta à assinatura dos Estados-membros das Comunidades Europeias e da Associação Europeia de Comércio Livre.

2. A Convenção será submetida à ratificação dos Estados signatários. Os instrumentos de ratificação serão depositados junto do Conselho Federal Suíço.
3. A Convenção entrará em vigor no primeiro dia do terceiro mês seguinte à data em que dois Estados, dos quais um Estado-membro das Comunidades Europeias e um Estado-membro da Associação Europeia de Comércio Livre, tenham depositado os seus instrumentos de ratificação.
4. Em relação a qualquer outro Estado signatário, a Convenção produzirá efeitos no primeiro dia do terceiro mês seguinte à data do depósito do seu instrumento de ratificação.

Artigo 62^a

1. Podem aderir à presente Convenção, após a sua entrada em vigor:
 - a) Os Estados referidos na alínea b) do artigo 60^a;
 - b) Os outros Estados que, mediante pedido de um Estado Contratante dirigido ao Estado depositário, tenham sido convidados a aderir. O Estado depositário só convidará o Estado em questão a aderir se tiver obtido, após lhes ter comunicado o conteúdo das comunicações que esse Estado se propõe fazer em execução do artigo 63^a, o acordo unânime dos Estados signatários, bem como dos outros Estados Contratantes mencionados nas alíneas a) e b) do artigo 60^a.
2. Se um Estado aderente desejar tornar mais preciso o sentido das disposições do Protocolo nº 1, serão encetadas negociações para o efeito. Será convocada uma conferência de negociação pelo Conselho Federal Suíço.
3. No que diz respeito a qualquer Estado aderente, a Convenção produzirá efeitos no primeiro dia do terceiro mês seguinte à data de depósito do seu instrumento de adesão.

4. Todavia, no que diz respeito a um dos Estados aderentes referidos nas alíneas a) ou b) do nº 1, a Convenção só produzirá efeitos nas relações entre o Estado aderente e os Estados Contratantes que não tiverem formulado qualquer objecção contra essa adesão antes do primeiro dia do terceiro mês a seguir ao depósito do instrumento de adesão.

Artigo 63º

Todos os Estados aderentes devem, no momento do depósito dos seus instrumentos de adesão, fornecer as indicações necessárias para aplicação dos artigos 3º, 32º, 37º, 40º, 41º e 55º da presente Convenção e, se for caso disso, comunicar as regras especiais fixadas nas negociações para efeitos do Protocolo nº 1.

Artigo 64º

1. A presente Convenção terá a duração de cinco anos a partir da data da sua entrada em vigor, nos termos do nº 3 do artigo 61º, mesmo para os Estados que a ratificarem ou que a ela aderirem posteriormente.
2. No termo do período inicial de cinco anos, a Convenção será prorrogada tacitamente todos os anos.
3. A partir do termo do período inicial de cinco anos, qualquer Estado Contratante pode denunciar a Convenção em qualquer momento mediante notificação ao Conselho Federal Suíço.
4. A denúncia produz efeitos no final do ano civil seguinte ao termo de um período de seis meses a contar da data de recepção da notificação da denúncia pelo Conselho Federal Suíço.

Artigo 65ª

São anexos à presente Convenção:

- um Protocolo nº 1, relativo a certos problemas de competência, de processo e de execução,
- um Protocolo nº 2, relativo à interpretação uniforme da Convenção,
- um Protocolo nº 3, relativo à aplicação do artigo 57ª.

Estes Protocolos fazem parte integrante da presente Convenção.

Artigo 66ª

Qualquer Estado Contratante pode pedir a revisão da presente Convenção. Para o efeito, o Conselho Federal Suíço convocará uma conferência de revisão no prazo de seis meses a contar do pedido de revisão.

Artigo 67ª

O Conselho Federal Suíço notificará os Estados que se tenham feito representar na Conferência Diplomática de Lugano e os Estados que posteriormente aderirem à Convenção:

- a) Do depósito de qualquer instrumento de ratificação ou de adesão,
- b) Das datas de entrada em vigor da presente Convenção para os Estados Contratantes,
- c) Das denúncias recebidas nos termos do artigo 64ª,
- d) Das declarações recebidas nos termos do artigo I-A do Protocolo nº 1,
- e) Das declarações recebidas nos termos do artigo I-B do Protocolo nº 1,

- f) Das declarações recebidas nos termos do artigo IV do Protocolo nº 1,
- g) Das comunicações feitas nos termos do artigo VI do Protocolo nº 1.

Artigo 68º

A presente Convenção, redigida num único exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, irlandesa, islandesa, italiana, neerlandesa, norueguesa, portuguesa e sueca, fazendo fé qualquer dos catorze textos, será depositada nos arquivos do Conselho Federal Suíço, que remeterá uma cópia autenticada a cada um dos Governos dos Estados que se tenham feito representar na Conferência Diplomática de Lugano e a cada um dos Estados aderentes.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

YLEISSOPIMUS TUOMIOISTUIMEN TOIMIVALLASTA SEKÄ TUOMIOIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA YKSITYISOIKEUDEN ALALLA

JOHDANTO

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN KORKEAT SOPIMUSPUOLET.

EVYKIEK vahvistamaan alueillaan niiden henkilöiden oikeussuojaa, joilla on kotipaikka siellä.

KATSOEN tässä tarkoituksessa välttämättömäksi määritellä tuomioistuintensa kansainvälinen toimivalta, helpottaa tuomioiden tunnustamista ja luoda nopeutettu menettely tuomioiden, virallisten asiakirjojen (actes authentiques) ja tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen täytäntöönpanon turvaamiseksi.

TIETOISINA niitä yhdistävistä siteistä, jotka taloudellisella alueella liitenevät Euroopan talousyhteisön ja Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltioiden välisistä vapaakauppasopimuksista.

OTTAEN HUOMIOON Brysselin yleissopimuksen syyskuun 27 päivältä 1968 tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, sellaisena kuin se on muutettuna niillä liittymissopimuksilla, jotka on tehty Euroopan yhteisöjen laajentuessa.

VAKUUTTUNEINA siitä, että tuon yleissopimuksen periaatteiden laajentaminen koskemaan niitä valtioita, jotka ovat tämän yleissopimuksen osapuo-
lia, tulee vahvistamaan oikeudellista ja taloudellista yhteistyötä Euroopassa.

HALUTEN turvata tämän yleissopimuksen niin yhdenmukaisen soveltamisen kuin mahdollista.

OVAT tässä hengessä päättäneet tehdä tämän yleissopimuksen ja:

SOPINEET SEURAAVASTA:

I OSASTO

SOVELTAMISALA

1 artikla

Tätä yleissopimusta sovelletaan yksityisoikeudellisissa asioissa, riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa niitä käsitellään. Erityisesti yleissopimusta ei sovelleta vero- tai tulliasioihin eikä myöskään hallinto-oikeudellisiin asioihin.

Yleissopimusta ei sovelleta:

1. luonnollisen henkilön oikeudelliseen asemaan, oikeuskelpoisuuteen tai oikeustoimikelpoiseen eikä myöskään aviovarallisuussuhteeseen, perintöön tai testamenttiin;
2. konkurssiin, akordiin tai muihin niihin rinnastettaviin menettelyihin;
3. sosiaaliturvaan;
4. välimiesmenettelyyn.

II OSASTO

TOIMIVALTA

1 jakso

Yleiset määräykset

2 artikla

Kanne sitä vastaan, jolla on kotipaikka jossakin sopimusvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon valtion tuomioistuimessa, jollei tämän yleissopimuksen määräyksistä muuta johdu.

Niihin, jotka eivät ole sen valtion kansalaisia, jossa heillä on kotipaikka, sovelletaan samoja tuomioistuimen toimivaltaa koskevia määräyksiä kuin tuon valtion omiin kansalaisiin.

3 artikla

Niitä vastaan, joilla on kotipaikka sopimusvaltiossa, voidaan nostaa kanne toisen sopimusvaltion tuomioistuimessa ainoastaan tämän osaston 2 - 6 jaksosen määräysten nojalla.

Erytisesti seuraavia säännöksiä ei voida soveltaa näitä vastaan:

- Belgiassa: siviililain (Code civil - Burgerlijk Wetboek) 15 artiklaa sekä oikeudenkäyntilain (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek) 638 artiklaa.
- Tanskassa: oikeudenkäyntilain (Lov om rettings pleje) 246 § 2 ja 3 kappaletta.

- Saksan liittotasavallassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Zivilprozessordnung) 23 §:ää.
- Kreikassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain 40 artiklaa (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας).
- Ranskassa: siviililain (Code civil) 14 ja 15 artiklaa.
- Irlannissa: säännöksiä, joiden mukaan tuomioistuin on toimivaltainen sillä perusteella, että haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu vastaajalle tiedoksi hänen oleskellessaan tilapäisesti Irlannissa.
- Islannissa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain 77 artiklaa (18g um meðferð einkamála í héraði),
- Italiassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Codice di procedura civile) 2 artiklaa ja 4 artiklan 1 ja 2 kohtaa.
- Luxemburgissa: siviililain (Code civil) 14 ja 15 artiklaa.
- Alankomaissa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) 126 artiklan 3 kappaletta ja 127 artiklaa.
- Norjassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (tvistemålsloven) 32 §:ää.
- Itävallassa: tuomioistuimen toimivaltaa koskevan lain (Jurisdiktionsnorm) 99 §:ää.
- Portugalissa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Codigo de Processo Civil) 65 artiklan 1 c ja 2 kohtaa sekä 65 A artiklan c kohtaa ja oikeudenkäyntiä työoikeudellisissa asioissa koskevan lain (Codigo de Processo de Trabalho) 11 artiklaa.

- Sveitsissä: /Gerichtststand des Arrestortes/ le for du lieu du sequestre/ foro del luogo del sequestro kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan liittovaltiolain /Bundesgesetz über das internationale Privatrecht//loi fédérale sur le droit international privé/legge federale sul diritto internazionale privato/ 4 artiklan mukaan.
- Suomessa: oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 1 §:n toista, kolmatta ja neljättä virkettä.
- Ruotsissa: oikeudenkäymiskaaren (Rättegångsbalken) 10 luvun 3 §:n ensimmäisen kappaleen ensimmäistä virkettä.
- Yhdistyneessä Kuningaskunnassa: niitä säännöksiä, joiden mukaan tuomioistuin on toimivaltainen sillä perusteella, että:
 - a) haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu tiedoksi vastaajalle hänen oleskellessaan tilapäisesti Yhdistyneessä Kuningaskunnassa; tai
 - b) vastaajalla on omaisuutta Yhdistyneessä Kuningaskunnassa; tai
 - c) Yhdistyneessä Kuningaskunnassa olevaa omaisuutta on kantajan pyynnöstä takavarikoitu tai siihen on tämän pyynnöstä kohdistettu muu siihen rinnastettavissa oleva turvaamistoimenpide.

4 artikla

Jos vastaajalla ei ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa, tuomioistuimen toimivalta määräytyy kussakin sopimusvaltiossa sen oman lain mukaan, jollei 16 artiklan määräyksistä muuta johdu.

Tällaista vastaajaa vastaan, voi, kansalaisuudestaan riippumatta, jokainen, jolla on kotipaikka jossakin sopimusvaltiossa, samalla tavoin kuin

tuon valtion omat kansalaiset, vedota siinä sopimusvaltiossa voimassa oleviin tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin sekä erityisesti 3 artiklan 2 kappaleen määräyksiin.

2 jakso

Tuomioistuimen erityistä toimivaltaa koskevat määräykset

5 artikla

Sitä vastaan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa, voidaan nostaa kanne toisessa sopimusvaltiossa:

1. sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa kanteessa tarkoitettu velvoite on täytetty tai täytettävä; työsopimusta koskevassa asiassa tämä paikkakunta on se, jossa työntekijä tavallisesti työskentelee tai, jollei työntekijä tavallisesti työskentele yhdessä ja samassa valtiossa, se paikkakunta, jossa työntekijän palvelukseen ottanut liikepaikka sijaitsee;
2. elatusapua koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa elatusapuun oikeutetulla on koti- tai asuinpaikka tai, jos asia liittyy jonkun oikeudellista asemaa koskevaan asiaan, siinä tuomioistuimessa, joka oman lakinsa mukaan on toimivaltainen tuossa asiassa, jollei toimivalta perustu ainoastaan toisen asian- osaisen kansalaisuuteen;
3. sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa, sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui;
4. rikokseen perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta koskevassa asiassa siinä tuomioistuimessa, jossa rikosasia on vireillä, jos tuomioistuin oman lakinsa mukaan on toimivaltainen tutkimaan yksityisoikeudellisia vaatimuksia;

5. sivuliikkeen, agentuurin tai muun sellaisen toimipaikan toimintaa koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa toimipaikka sijaitsee:
6. jos hän on joko suoraan lain nojalla taikka kirjallisella tai kirjallisesti vahvistetulla suullisella oikeustoimella muodostetun "trust" in perustaja, "trustee" tai "trust" in edunsaaja, sen sopimusvaltion tuomioistuimessa, missä "trust" in kotipaikka on:
7. laivalastin tai rahdin pelastamisesta aiheutuvan pelastuspalkkion maksamista koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kyseessä oleva lasti tai rahti
- a) on asetettu takavarikkoon tai on muun siihen rinnastettavan turvaamistoimen kohteena sellaisen maksun turvaamiseksi; tai
- b) olisi voitu asettaa takavarikkoon tai siihen olisi voitu kohdistaa muu siihen rinnastettava turvaamistoimenpide, mutta takuu tai muu vakuus on asetettu;
- ja jos väitetään, että vastaajalla on jokin oikeus lastiin tai rahtiin taikka oli ollut sellainen oikeus silloin, kun pelastustoimenpide tapahtui.

6 artikla

Sitä vastaan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa, kanne voidaan nostaa myös:

1. jos asiassa on useampia vastaajia, siinä tuomioistuimessa, jonka alueella jollakin vastaajista on kotipaikka;
2. jos kanne koskee takautumisvaatimusta tai siihen rinnastettavaa vaatimusta, siinä tuomioistuimessa, jossa alkuperäinen kanne on vireillä, jollei alkuperäistä kannetta ole nostettu ainoastaan sen vuoksi, että

kanne häntä vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen;

3. jos kysymyksessä on vastakanne, joka perustuu samaan sopimukseen tai seikkaan kuin pääkanne, siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on viireillä;
4. kun asia koskee sopimusta ja kanne voidaan yhdistää samaa vastaajaa vastaan nostettuun kanteeseen, joka koskee esineoikeutta kiinteään omaisuuteen, sen sopimusvaltion tuomioistuimessa, jossa kiinteistö sijaitsee.

6 a artikla

Sopimusvaltion tuomioistuin, joka tämän yleissopimuksen mukaan on toimivaltainen tutkimaan aluksen käyttämisestä tai sen operoinnista aiheutuvaa vastuuta koskevan asian, on samoin kuin muu sen sopimusvaltion tuomioistuin, joka tuon valtion lain mukaan on asiassa toimivaltainen sanotun tuomioistuimen asemesta, myös toimivaltainen tutkimaan sellaisen vastuun rajoittamista koskevan vaatimuksen.

3 jakso

Toimivaltaaääräykset vakuutusasioissa

7 artikla

Tuomioistuimen toimivalta vakuutusta koskevissa asioissa määräytyy tämän jaksen määräysten mukaan, jollei 4 artiklan ja 5 artiklan 5 kohdan määräyksistä muuta johdu.

8 artikla

Kanne vakuutuksenantajaa vastaan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa, voidaan nostaa:

1. sen valtion tuomioistuimissa, jossa hänellä on kotipaikka, tai
2. muussa sopimusvaltiossa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vakuutuksenottajalla on kotipaikka, tai
3. jos on kysymys rinnakkaisvakuutuksen antajasta, sen sopimusvaltion tuomioistuimessa, jossa kanne on nostettu johtavaa vakuutuksenantajaa vastaan.

Vakuutuksenantajalla, jolla ei ole sopimusvaltiossa kotipaikkaa, mutta jolla on sellaisessa valtiossa sivuliike, agentuuri tai muu siihen rinnastettava toimipaikka, katsotaan tämän toiminnasta aiheutuvien riitojen osalta olevan kotipaikka tuossa valtiossa.

9 artikla

Asiassa, joka koskee vastuuvakuutusta tai kiinteää omaisuutta koskevaa vakuutusta, kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan lisäksi nostaa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, jossa vahinko on aiheutettu. Sama koskee tapauksia, joissa samalla vakuutus sopimuksella on vakuutettu sekä kiinteätä että irtainta omaisuutta ja sama tapahtuma on aiheuttanut vahinkoa kummallekin.

10 artikla

Vastuuvakuutusta koskevassa asiassa kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan nostaa myös siinä tuomioistuimessa, jossa vahingonkärsinyt on nostanut kanteen vakuutettua vastaan, jos tuomioistuimen laki sen sallii.

Vahingonkärsineen suoraan vakuutuksenantajaa vastaan nostamaan kanteeseen sovelletaan 7 - 9 artiklan määräyksiä, milloin tällainen suora kanne on luvallinen.

Jos sellaiseen suoraan kanteeseen sovellettavan lain mukaan on sallittua nostaa kanne vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, sama tuomioistuimien on toimivaltainen heidänkin osaltaan.

11 artikla

Jollei 10 artiklan 3 kappaleen määräyksistä muuta johdu, vakuutuksenantaja saa nostaa kanteen vain sen sopimusvaltion tuomioistuimissa, jonka alueella vastaajalla on kotipaikka, riippumatta siitä, onko vastaaja vakuutuksenottaja, vakuutettu tai edunsaaja.

Tämän jakson määräykset eivät vaikuta oikeuteen nostaa vastakanne siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on tämän jakson määräysten mukaisesti vireillä.

12 artikla

Tämän jakson määräyksistä voidaan sopimuksin poiketa ainoastaan, jos

1. sopimus on tehty riidan syntyneen jälkeen tai
2. sopimus antaa vakuutuksenottajalle, vakuutetulle tai edunsaajalle oikeuden nostaa kanteen muussa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa tai
3. sopimuksen ovat keskenään tehneet vakuutuksenottaja ja vakuutuksenantaja, joilla vakuutussopimusta tehtäessä oli koti- tai asuinpaikka samassa sopimusvaltiossa, ja sopimuksessa on sovittu tuon valtion tuomioistuinten toimivallasta myös sen tapauksen varalta, että vahinko on sattunut ulkomailla, jollei sellainen sopimus ole tuon valtion lain mukaan kielletty, tai

4. sopimus on tehty sellaisen vakuutuksenottajan kanssa, jolla ei ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa, paitsi milloin vakuutus on pakollinen tai koskee sopimusvaltiossa olevaa kiinteää omaisuutta, tai
5. sopimus koskee vakuutussopimusta, joka tarkoittaa yhtä tai useampaa 12 a artiklassa mainittua riskiä.

12 a artikla

Edellä 12 artiklan 5 kohdassa mainitut riskit ovat seuraavat:

1. menetys tai vahinko, joka aiheutuu
 - a) avoimella merellä käytettäville aluksille, rannikon ulkopuolella tai avomerellä oleville rakenteille tai ilma-aluksille niiden käyttämisestä kaupalliseen tarkoitukseen.
 - b) kuljetettavalle tavaralle, ei kuitenkaan matkustajien matkatavaroille, kun kuljetus tapahtuu yksinomaan tai osaksi sellaisilla aluksilla tai ilma-aluksilla:
2. vastuu, ei kuitenkaan matkustajien henkilövahingoista tai heidän matkatavaroilleen aiheutuneesta vahingosta tai menetyksestä,
 - a) joka aiheutuu aluksien, rakenteiden tai ilma-alusten tämän artiklan 1 a kohdan mukaisesta käyttämisestä tai operoinnista, jollei tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset ole tällaisen riskin vakuuttamista koskevilla asioissa kielletyt ilma-aluksen rekisteröimisvaltion lain mukaan.
 - b) menetyksestä tai vahingosta, jonka tavara on tämän artiklan 1 b kohdassa tarkoitetun kuljetuksen aikana aiheuttanut:
3. taloudellinen menetys, joka liittyy alusten, rakenteiden tai ilma-alusten 1 a kohdan mukaiseen käyttämiseen tai operointiin, erityisesti rahdin tai alusvuokran menetys:

4. riski tai etuus, joka liittyy johonkin 1 - 3 kohdassa mainittuun varaan.

4 jakso

Toimivalta kuluttajansuojaa
koskevilla riita-asioissa

13 artikla

Kun asia koskee jonkun tekemää sellaista sopimusta, jota ei voida pitää hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa liittyvänä, jäljempänä "kuluttaja", määräytyy tuomioistuimen toimivalta tämän jakson määräysten mukaisesti, jollei 4 artiklan ja 5 artiklan 5 kohdan määräyksistä muuta johdu, jos asia koskee:

1. irtaimen kauppaa ja hinta on suoritettava maksuerissä tai
2. lainaa, joka pitää maksaa takaisin erissä, tai muuta luottoa, joka on tarkoitettu sellaisen tavaran kaupan rahoittamiseen, tai
3. muita sopimuksia, jotka tarkoittavat tavaran toimittamista tai palvelusta, jos
 - a) sopimusta on edeltänyt erityinen tarjous tai ilmoittelu siinä valtiossa, jossa kuluttajalla on kotipaikka, ja
 - b) kuluttaja on siinä valtiossa ryhtynyt sopimuksen tekemistä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Jos kuluttajan sopijapuolella ei ole kotipaikkaa sopimusvaltiossa, mutta hänellä on sellaisessa valtiossa sivuliike, agenttuuri tai muu siihen rinnastettava toimipaikka, katsotaan hänellä sivuliikkeen, agenttuurin tai muun siihen rinnastettavan toimipaikan harjoittamisesta aiheutuviassa asioissa olevan kotipaikka viimeksi mainitussa valtiossa.

Tämän jakson määräyksiä ei sovelleta kuljetussopimuksiin.

14 artikla

Kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopijapuolta vastaan joko sen sopimusvaltion tuomioistuimissa, missä tällä on kotipaikka tai sen sopimusvaltion tuomioistuimissa, missä kuluttajalla itsellään on kotipaikka.

Kuluttajan sopijapuoli voi nostaa kanteen kuluttajaa vastaan ainoastaan sen sopimusvaltion tuomioistuimessa, missä kuluttajalla on kotipaikka.

Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta oikeuteen esittää vastavaatimuksia siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne tämän jakson määräysten mukaisesti on vireillä.

15 artikla

Tämän jakson määräyksistä voidaan sopimuksin poiketa ainoastaan, jos:

1. sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen tai
2. sopimus antaa kuluttajalle oikeuden nostaa kanteen muissa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa tai
3. kuluttajalla ja hänen sopijakumppanillaan sopimuksen tekoaikana oli koti- tai asuinpaikkansa samassa sopimusvaltiossa ja jos sopimuksessa on sovittu, että tuon valtion tuomioistuin on toimivaltainen, jollei sellainen sopimus sanotun valtion lain mukaan ole kielletty.

5 jakso

Yksinomainen toimivalta

16 artikla

Seuraavilla tuomioistuimilla on asianosaisen kotipaikasta riippumatta yksinomainen toimivalta:

1. a) asiassa, joka koskee esineoikeutta kiinteään omaisuuteen tai kiinteän omaisuuden vuokraa, sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, missä kiinteistö sijaitsee:

b) kuitenkin asiassa, joka koskee kiinteistön vuokraamista tilapäiseen yksityiskäyttöön enintään kuudeksi peräkkäiseksi kuukaudeksi, myös niillä sopimusvaltion tuomioistuimilla, jossa vastaajalla on kotipaikka, edellyttäen, että vuokralainen on luonnollinen henkilö ja kummallakaan asianosaisella ei ole kotipaikkaa siinä sopimusvaltiossa, missä kiinteistö sijaitsee;
2. jos asia koskee yhtiön tai muun oikeushenkilön pätevyyttä, mitättömyyttä tai purkamista, taikka niiden toimielinten päätöksiä, sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, missä yhtiöllä tai oikeushenkilöllä on kotipaikka;
3. jos asia koskee julkiseen rekisteriin tehtyjen merkintöjen pätevyyttä, sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, missä rekisteriä pidetään;
4. jos asia koskee patentin, tavaramerkin, mallin tai muiden senkaltaisten tallentamista tai rekisteröintiä edellyttävien oikeuksien rekisteröintiä tai pätevyyttä, sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, missä tallentamista tai rekisteröintiä on pyydetty tai jossa tallentaminen tai rekisteröinti on tapahtunut tai jossa se kansainvälisen sopimuksen määräysten mukaan katsotaan tapahtuneen;
5. jos asia koskee tuomioiden täytäntöönpanoa, sen sopimusvaltion tuomioistuimilla, missä täytäntöönpano on tapahtuva tai tapahtunut.

6 jakso

Tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus

17 artikla

1. Jos asianosaiset, joista ainakin yhdellä on kotipaikka jossakin sopimusvaltiossa, ovat sopineet, että jonkin sopimusvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava jo syntynyt riita tai tietystä oikeussuhteesta syntyvät vastaiset riidat, on ainoastaan tuo tuomioistuimien tai tuon valtion tuomioistuimet toimivaltaisia ratkaisemaan asian. Sellainen sopimus on tehtävä:

- a) kirjallisesti tai, jos se on tehty suullisesti, vahvistettava kirjallisesti tai
- b) sellaisessa muodossa, joka vastaa asianosaisten välille muodostunutta käytäntöä, tai
- c) kansainvälisessä kaupassa sellaista muotoa noudattaen, joka vastaa sellaista kauppatapaa, jonka asianosaiset tunsivat tai jonka heidän olisi pitänyt tuntea ja joka on kyseisen tyyppisten sopimusten osapuolten kyseisellä kaupan alalla laajalti tuntema ja säännöllisesti noudattama.

Jos kummallakaan tuollaisen sopimuksen tehneellä asianosaisella ei ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa, toisten sopimusvaltioiden tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia tutkimaan asiaa, jolleivät sopimuksen mukaan toimivaltainen tuomioistuin tai toimivaltaiset tuomioistuimet ole katsoneet, ettei se tai ne ole toimivaltaisia asiassa.

2. Sopimusvaltion tuomioistuimella tai tuomioistuimilla, jotka "trust" in perustamista koskevan asiakirjan mukaan ovat toimivaltaisia, on yksinomainen toimivalta tutkia kanne, joka on nostettu "trust" in perustajaa, "trustee" ta tai "trust" in edunsaajaa vastaan, jos asia koskee näiden henkilöiden välisiä suhteita taikka heidän oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan "trust" issa.

3. Tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset tai vastaavat määräykset "trust" in perustamista koskevassa asiakirjassa ovat tehottomia, jos ne ovat ristiriidassa 12 tai 15 artiklan määräysten kanssa tai jos ne tuomioistuimet, joiden toimivalta on sopimuksella poissuljettu, ovat 16 artiklan mukaan yksinomaan toimivaltaisia.
4. Jos tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus on tehty ainoastaan toisen asianosaisen hyväksi, säilyttää tämä asianosainen oikeuden nostaa kanne jokaisessa muussa tämän yleissopimuksen mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa.
5. Työsopimusta koskevissa asioissa ovat tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset päteviä ainoastaan, jos ne on tehty sen jälkeen, kun riita on syntynyt.

18 artikla

Jos sopimusvaltion tuomioistuin ei tämän sopimuksen muiden määräysten mukaan ole toimivaltainen, se on toimivaltainen, jos vastaaja vastaa siinä tuomioistuimessa. Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta, jos vastaaja on vastannut ainoastaan kiistääkseen tuomioistuimen toimivallan tai jos toinen tuomioistuin 16 artiklan mukaan on yksinomaisesti toimivaltainen.

7 jakso

Tuomioistuimen toimivallan ja menettelyn edellytysten tutkainen

19 artikla

Jos sopimusvaltion tuomioistuimessa nostettu kanne koskee asiaa, jonka toisen sopimusvaltion tuomioistuin on 16 artiklan mukaan yksinomaan toimivaltainen tutkimaan, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan selitettävä, ettei se ole toimivaltainen.

20 artikla

Jos kanne nostetaan sopimusvaltiossa sellaista vastaajaa vastaan, jolla on kotipaikka toisessa sopimusvaltiossa, ja jos vastaaja ei vastaa, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan selitettävä, ettei se ole toimivaltainen, jollei se ole toimivaltainen tämän yleissopimuksen määräysten mukaan.

Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittely, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada tieto haastehakemuksesta tai muusta vastaavasta asiakirjasta niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten välttämättömiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

Edellisessä kappaleessa olevien määräysten asemesta sovelletaan Haagissa 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen 15 artiklan määräyksiä, jos haastehakemus tai muu vastaava asiakirja oli annettava tiedoksi sanotun yleissopimuksen mukaisesti.

8 jakso

Vireilläolo ja samassa yhteydessä
käsiteltävät kanteet

21 artikla

Jos eri sopimusvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asianosaisten välillä samaa asiaa koskevia kanteita, muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa kanne on ensin nostettu, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa kanne on ensiksi nostettu, on toimivaltainen.

Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa kanne on ensiksi nostettu, on toimivaltainen, tulee muiden tuomioistuinten tuon tuomioistuimen toimivallan johdosta selittää, etteivät ne ole toimivaltaisia tutkimaan asiaa.

22 artikla

Jos eri sopimusvaltioiden tuomioistuimissa nostetut kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kanne on myöhemmin nostettu, voi niin kauan, kun molemmat kanteet ovat vireillä ensimmäisessä oikeusasteessa, lykätä asian käsittelyn.

Tuomioistuin, jossa kanne on nostettu myöhemmin, voi asianosaisen pyynnöstä myös selittää, ettei se ole toimivaltainen, jos toisiinsa liittyvien kanteiden käsittelyn yhdistäminen sanotun tuomioistuimen lain mukaan on sallittua ja se tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen tutkimaan molemmat kanteet.

Tätä artiklaa sovellettaessa katsotaan kanteiden liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välillä on niin läheinen yhteys, että kanteiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä näyttää tarpeelliselta, jotta vältettäisiin ristiriitaiset tuomiot sen johdosta, että kanteet käsitellään eri oikeudenkäynneissä.

23 artikla

Jos useampi tuomioistuin on yksinomaisesti toimivaltainen, on muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa kanne on ensin nostettu, selitettävä, etteivät ne ole toimivaltaisia.

9 jakso

**Turvaamistoimenpiteet
ja muut väliaikaiset toimenpiteet**

24 artikla

Sopimusvaltion lain tuntemia turvaamistoimenpiteitä ja muita väliaikaisia toimenpiteitä voidaan pyytää sanotun valtion tuomioistuimilta myös silloin, kun toisen sopimusvaltion tuomioistuin on tämän yleissopimuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.

III OSASTO

TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

25 artikla

Tuomiolla tarkoitetaan tässä yleissopimuksessa jokaista sopimusvaltion tuomioistuimen ratkaisua riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muksi, samoin kuin tuomioistuimen virkamiehen oikeudenkäyntikuluja koskevaa päätöstä.

1 jakso

Tunnustaminen

26 artikla

Sopimusvaltiossa annettu tuomio tunnustetaan toisessa sopimusvaltiossa vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista.

Jos kysymys tuomion tunnustamisesta sellaisenaan on riidan kohteena, voi jokainen tuomion tunnustamista vaativa asiaanosallinen pyytää tämän osaston 2 ja 3 jaksossa tarkoitettussa menettelyssä vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava.

Jos tuomion tunnustamista vaaditaan sopimusvaltiossa vireillä olevassa asiassa ja tuon asian ratkaisu riippuu siitä, onko tuomio tunnustettava, on asiaa käsittelevä tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tunnustamista koskevan kysymyksen.

27 artikla

Tuomiota ei tunnusteta:

1. jos tunnustaminen on vastoin sen valtion oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public), jossa tuomioon vedotaan:

2. jos tuomio on annettu poisjäänyttä vastaajaa vastaan, eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu asianmukaisesti tiedoksi niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa;
3. jos tuomio on ristiriidassa sellaisen tuomion kanssa, joka on annettu samojen asianosaisten välillä siinä valtiossa, jossa tunnustamista pyydetään;
4. jos sen valtion tuomioistuin, jossa tuomio on annettu, (tuomiovaltio), on tuomiossaan luonnollisen henkilön oikeudellista asemaa, oikeuskelpoisuutta tai oikeustoimikelpoisuutta taikka aviovarallisuutta, perintöä taikka testamenttia koskevan esikysymyksen osalta päättänyt sellaiseen ratkaisuun, joka on vastoin sen valtion kansainvälisen yksityisoikeuden säännöistä, jossa tuomioon vedotaan, jollei lopputulos olisi ollut sama siinä tapauksessa, että viimeksi mainitun valtion kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiä olisi sovellettu;
5. jos tuomio on ristiriidassa muussa kuin sopimusvaltiossa samaa asiaa koskevan ja samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annettun tuomion kanssa, ja viimeksi mainittu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä valtiossa, jossa tuomioon vedotaan.

28 artikla

Tuomiota ei tunnusteta myöskään silloin, kun II osaston 3, 4 ja 5 jaksosten määräyksiä ei ole noudatettu eikä 59 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Tuomion tunnustamisesta voidaan kieltäytyä myös 54 b artiklan 3 kappaleessa ja 57 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa.

Sen valtion tuomioistuin tai viranomainen, jossa tunnustamista vaaditaan, on, tutkiessaan, onko olemassa jokin edellä olevissa kappaleissa tarkoitettu toimivaltaperuste, sidottu niihin tosiseikkoihin, joihin tuomion antanut tuomioistuin on perustanut toimivaltansa.

Jollei 1 ja 2 kappaleen määräyksistä muuta johdu, tuomiovaltion tuomioistuimen toimivaltaa ei saa tutkia: tuomioistuimen toimivaltaa koskevat säännökset eivät kuulu 27 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettuihin oikeusjärjestyksen perusteisiin.

29 artikla

Ulkomaista tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missäään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

30 artikla

Jos sopimusvaltion tuomioistuimessa vaaditaan toisessa sopimusvaltiossa annetun tuomion tunnustamista, tämä voi lykätä asian käsittelyn, jos tuomioon on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakekeinoin.

Jos sopimusvaltion tuomioistuimessa vaaditaan Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyn, jos tuomion täytäntöönpano on tuomiovaltiossa muutoksenhakemuksen vuoksi lykätty.

2 jakso

Täytäntöönpano

31 artikla

Sopimusvaltiossa annettu tuomio, joka siinä valtiossa on täytäntöönpanokelpoinen, on pantava täytäntöön toisessa sopimusvaltiossa, (täytäntöönpanovaltio), kun tuomio asiaan osallisen hakemuksesta siellä on julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi.

Yhdistyneessä Kuningaskunnassa on kuitenkin sellaiset tuomiot pantava täytäntöön Englannissa ja Walesissa, Skotlannissa tai Pohjois-Irlannissa,

jotka asianomaisen pyynnöstä on rekisteröity täytäntöönpanoa varten asianomaisessa Yhdistyneen Kuningaskunnan osassa.

32 artikla

1. Täytäntöönpanoa koskevan pyynnön ottaa vastaan:

- Belgiassa tribunal de première instance tai rechtbank van eerste aanleg.
- Tanskassa byret.
- Saksan liittotasavallassa Landgericht'in osaston puheenjohtaja.
- Kreikassa μονομελές πρωτοδικείο
- Espanjassa Juzgado de Primera Instancia.
- Ranskassa tribunal de grande instance'n puheenjohtaja.
- Irlannissa High Court.
- Islannissa héraðsdómari
- Italiassa corte d'appello.
- Luxemburgissa tribunal d'arrondissement'n puheenjohtaja.
- Alankomaissa arrondissementsrechtbank'in puheenjohtaja.
- Norjassa herredsrett tai byrett namsrett'inä.
- Itävallassa Landesgericht tai Kreisgericht.
- Portugalissa Tribunal Judicial de Círculo.

- Sveitsissä:
 - a) rahasuoritusta koskevan tuomion osalta Rechtsöffnungsrichter/
juge de la mainlevée/giudice competente a pronunciare sul
rigetto dell' opposizione siinä menettelyssä. josta säädetään
seuraavissa lainkohdissa: Bundesgesetz über Schuldbetreibung und
Konkurs/loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la
faillite/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento 80 ja
81 artikla.
 - b) muun kuin rahasuoritusta koskevan tuomion osalta zuständiger
kantonaler Vollstreckungsrichter/juge cantonal d'exequatur
compétent/giudice cantonale competente a pronunciare
l'exequatur.

- Suomessa ulosotonhaltija.

- Ruotsissa Svea hovrätt.

- Yhdistyneessä Kuningaskunnassa:
 - a) Englannissa ja Wales'ssä High Court of Justice tai jos tuomio
koskee elatusapua Magistrates' Court, jonne hakemus toimitetaan
Secretary of State'n välityksellä:

 - b) Skottilannissa Court of Session tai, jos tuomio koskee
elatusapua, Sheriff Court, jonne hakemus toimitetaan Secretary
of State'n välityksellä:

 - c) Pohjois-Irlannissa High Court of Justice tai, jos tuomio koskee
elatusapua, Magistrates' Court, jonne hakemus toimitetaan
Secretary of State'n välityksellä.

- 2. Alueellinen toimivalta on sillä tuomioistuimella, jonka alueella on
sen henkilön kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa pyydetään. Jos
tällä ei ole kotipaikkaa täytäntöönpanovaltiossa, se tuomioistuin on
toimivaltainen, jonka alueella täytäntöönpano on tapahtuva.

33 artikla

Täytäntöönpanoa pyydetään täytäntöönpanovaltion lain mukaisesti.

Hakijan on ilmoitettava, missä hänellä on katsottava olevan kotipaikka sen tuomioistuimen tuomiopiirin alueella, jossa täytäntöönpanoa pyydetään. Jos täytäntöönpanovaltion laki ei tunne sellaisen kotipaikan ilmoittamista, hakijan on nimettävä oikeudenkäyntiasiamies.

Hakemukseen on liitettävä 46 ja 47 artiklassa tarkoitetut asiakirjat.

34 artikla

Tuomioistuimen, jolta täytäntöönpanoa on pyydetty, on annettava päätöksensä viipymättä ja varaamatta menettelyn siinä vaiheessa sille, jota vastaan täytäntöönpanoa pyydetään, tilaisuutta tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

Hakemus voidaan hylätä ainoastaan jollakin 27 ja 28 artiklassa mainitulla perusteella.

Ulkomaista tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa sisään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

35 artikla

Tuomioistuimen asianomaisen virkamiehen on viivytyksettä ilmoitettava hakijalle hakemuksen johdosta annetusta päätöksestä täytäntöönpanovaltion lain mukaisesti.

36 artikla

Jos täytäntöönpanoon suostutaan, vastapuoli voi kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta hakea siihen muutosta.

Jos muutoksenhakijalla on kotipaikka toisessa sopimusvaltiossa kuin siinä, missä on annettu päätös, jolla täytäntöönpanoon on suostuttu, muutoksenhakuaika on kaksi kuukautta siitä päivästä alkaen, kun päätös on annettu tiedoksi hänelle joko henkilökohtaisesti tai hänen asunnossaan. Tätä määräaikaa ei voida pitentää etäisyyden perusteella.

37 artikla

1. Se, jolta muutosta haetaan kontradiktorista oikeudenkäyntiä koskevien säännösten mukaisesti, on:

- Belgiassa tribunal de première instance tai rechtbank van eerste aanleg.
- Tanskassa landsret.
- Saksan liittotasavallassa Oberlandesgericht.
- Kreikassa εφετείο
- Espanjassa Audiencia Provincial.
- Ranskassa cour d'appel.
- Irlannissa High Court.
- Islannissa héraðsdómari
- Italiassa corte d'appello.
- Luxemburgissa Cour supérieure de justice riita-asioiden muutoksenhakutuomioistuinena.
- Alankomaissa arrondissementrechtbank.
- Norjassa lagmannsrett.

- Itävallassa Landesgericht tai Kreisgericht.
- Portugalissa Tribunal da Relação.
- Sveitsissä Kantonsgericht/tribunal cantonal/tribunale cantonale.
- Suomessa hovioikeus.
- Ruotsissa Svea hovrätt.
- Yhdistyneessä kuningaskunnassa:
 - a) Englannissa ja Walesissa High Court of Justice tai, jos tuomio koskee elatusapua, Magistrates' Court.
 - b) Skotlannissa Court of Session tai, jos tuomio koskee elatusapua, Sheriff Court.
 - c) Pohjois-Irlannissa High Court of Justice tai, jos tuomio koskee elatusapua, Magistrates' Court.

2. Muutoksenhaun johdosta annettuun päätökseen saa ainoastaan hakea muutosta:

- Belgiassa, Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa, Italiassa, Luxemburgissa ja Alankomaissa kassaatiovalituksella.
- Tanskassa: højesteret'iltä oikeusministerin luvalla.
- Saksan liittotasavallassa Rechtsbeschwerde'llä.
- Irlannissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla Supreme Court'ilta.
- Islannissa Hæstiréttur 'ilta.

- Norjassa: muutoksenhakukeinolla. (kjaeremål tai anke) Høyesterettin kjæremålsutvalg'ilta tai Høyesterett'iltä.
- Itävallassa. jos kysymyksessä on Rekurs-menettely, Revisionsrekurs'illa ja. jos kysymyksessä on Widerspruch-menettely. Berufung'lla Revision mahdollisuudella.
- Portugalissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla.
- Sveitsissä seuraavasti: staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/recours de droit public tribunal devant le tribunal fédéral/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale.
- Suomessa valittamalla korkeimmalta oikeudelta.
- Ruotsissa högsta domstolen'ilta.
- Yhdistyneessä Kuningaskunnassa oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla.

38 artikla

Tuomioistuin, jolta muutosta on haettu 37 artiklan 1 kappaleen mukaan, voi muutoksenhakijan pyynnöstä lykätä asian käsittelyn, jos tuomioon on tuomiovaltiossa haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin tai jos sellaisen muutoksenhakukeinon käyttämiselle säädetty aika ei ole vielä kulunut umpeen; viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin voi määrätä ajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.

Jos tuomio on annettu Irlannissa tai Yhdistyneessä Kuningaskunnassa, on jokaista tuomiovaltiossa käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoa pidettävä ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

Tuomioistuin voi myös päättää, että täytäntöönpanon edellytyksenä on sen määräämän vakuuden asettaminen.

39 artikla

Ennen kuin 36 artiklassa tarkoitettu muutoksenhaku aika on kulunut umpeen ja ennen kuin muutoksenhakemuksen johdosta on annettu päätös, velallisen omaisuuteen ei saa kohdistaa muita täytäntöönpanotoimia kuin turvaamistoimenpiteitä.

Täytäntöönpanon salliva päätös oikeuttaa ryhtymään tällaisiin turvaamistoimenpiteisiin.

40 artikla

1. Jos täytäntöönpanoa koskeva hakemus on hylätty, ne, joilta hakija voi hakea muutosta, ovat jäljempänä mainitut:

- Belgiassa cour d'appel tai hof van beroep.
- Tanskassa landsret.
- Saksan liittotasavallassa Oberlandesgericht.
- Kreikassa *εφετείο*
- Espanjassa Audiencia Provincial.
- Ranskassa cour d'appel.
- Irlannissa High Court.
- Islannissa *héraðsdómari*
- Italiassa corte d'appello.
- Luxemburgissa Cour supérieure de justice riita-asioiden muutoksenhakutuomioistuimena.

- Alankomaissa gerechtshof.
 - Norjassa lagmannsrett.
 - Itävallassa Landesgericht tai Kreisgericht.
 - Portugalissa Tribunal da Relação.
 - Sveitsissä Kantonsgericht/tribunal cantonal/tribunale cantonale.
 - Suomessa hovioikeus.
 - Ruotsissa Svea hovrätt sekä
 - Yhdistyneessä Kuningaskunnassa
 - a) Englannissa ja Walessissa High Court of Justice tai, jos tuomio koskee elatusapua. Magistrates' Court.
 - b) Skotlannissa Court of Session tai, jos tuomio koskee elatusapua. Sheriff Court.
 - c) Pohjois-Irlannissa the High Court of Justice tai, jos tuomio koskee elatusapua. Magistrates' Court.
2. Muutoksenhakemusta käsittelevän tuomioistuimen on varattava vastapuolelle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos tämä jää pois, sovelletaan 20 artiklan 2 ja 3 kappaletta myös siinä tapauksessa, että vastapuolella ei ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa.

41 artikla

Edellä 40 artiklassa tarkoitetun muutoksenhakemuksen johdosta annettuun päätökseen saadaan hakea muutosta ainoastaan:

- Belgiassa, Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa, Italiassa, Luxemburgissa ja Alankomaissa kassaatiovalituksella.
- Tanskassa højesteret'iltä oikeusministerin luvalla.
- Saksan liittotasavallassa Rechtsbeschwerde'llä.
- Irlannissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla, Supreme Court'ilta.
- Islannissa Hæstiréttur 'ilta.
- Norjassa: muutoksenhakukeinolla, (kjaeremål tai anke) Høyesterettin kjæremalsutvalg'ilta tai Høyesterett'iltä.
- Itävallassa Revisionsrekurs'illa
- Portugalissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla.
- Sveitsissä seuraavasti: staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/recours de droit public tribunal devant le tribunal fédéral/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale.
- Suomessa valittamalla korkeimmalta oikeudelta.
- Ruotsissa högsta domstolen'ilta.
- Yhdistyneessä Kuningaskunnassa yhdellä ainoalla oikeuskysymykseen rajoittuvalla muutoksenhakukeinolla.

42 artikla

Jos ulkomaisella tuomiolla on ratkaistu useampia vaatimuksia ja jos täytäntöönpanoa ei voida sallia kaikkien vaatimusten osalta, tuomioistuimen on sallittava täytäntöönpano yhden tai useamman vaatimuksen osalta.

Hakija voi pyytää tuomion osittaista täytäntöönpanoa.

43 artikla

Ulkomainen tuomio, jolla joku on veloitettu maksamaan uhkasakko, on täytäntöönpanokelpoinen täytäntöönpanovaltiossa ainoastaan, jos tuomioistuinvaltion tuomioistuin on lopullisesti vahvistanut uhkasakon määrän.

44 artikla

Jos täytäntöönpanon hakijalle on tuomiovaltiossa myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeudenkäynti tai jos hänet on vapautettu velvollisuudesta suorittaa kuluja tai maksuja, on hänelle myös 32 - 35 artiklassa tarkoitettussa menettelyssä myönnettävä maksuton oikeudenkäynti tai vapautettava velvollisuudesta suorittaa kuluja tai maksuja niin laajalti kuin se on mahdollista täytäntöönpanovaltion lain mukaan.

Se, joka pyytää Tanskan tai Islannin hallintoviranomaisen elatusapuasias-
sa antaman päätöksen täytäntöönpanoa, voi vaatia täytäntöönpanovaltiossa
1 kappaleessa tarkoitettuja etuja, jos hän esittää Tanskan tai Islannin
oikeusministeriön todistuksen siitä, että taloudelliset edellytykset saa-
da kokonaan tai osittain maksuton oikeudenkäynti tai vapautusta velvolli-
suudesta suorittaa kuluja tai maksuja hänen osaltaan ovat olemassa.

45 artikla

Asianosaiselta, joka sopimusvaltiossa pyytää toisessa sopimusvaltiossa
annetun tuomion täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutta, takuuta, talle-

tusta tai muuta senkaltaista suoritusta sillä perusteella, että hän on ulkomaalainen tai että hänellä ei ole kotipaikkaa tai oleskelupaikkaa täytäntöönpanovaltiossa.

3 jakso

Yhteiset määräykset

46 artikla

Asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai pyytää sen täytäntöönpanoa, on annettava:

1. tuomiosta sellainen jäljennös, joka täyttää välttämättömät vaatimukset sen alkuperän toteamiseksi,
2. jos tuomio on annettu poisjäänyttä asianosaista vastaan, alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä asiakirja, josta ilmenee, että haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu poisjääneelle asianosaiselle tiedoksi.

47 artikla

Asianosaisen, joka pyytää täytäntöönpanoa, on lisäksi annettava:

1. asiakirjat, joista ilmenee, että tuomio on täytäntöönpanokelpoinen tuomiovaltion lain mukaan ja että se on annettu tiedoksi, sekä
2. tarvittaessa asiakirja, josta ilmenee, että hakijalle on tuomiovaltiossa myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeudenkäynti.

48 artikla

Jollei 46 artiklan 2 kohdassa ja 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ole annettu, tuomioistuin voi asettaa asiakirjojen antamiselle määräajan tai hyväksyä sanotuissa kohdissa tarkoitettujen asiakirjojen veroisia muita asiakirjoja tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitetynä, vapauttaa asiakirjan antamisvelvollisuudesta.

Tuomioistuimen vaatimuksesta asiakirjoista on annettava käännös. Käännöksen tulee olla sellaisen henkilön oikeaksi todistama, jolla on siihen jossakin sopimusvaltiossa kelpoisuus.

49 artikla

Edellä 46 ja 47 artiklassa ja 48 artiklan toisessa kappaleessa tarkoitettujen asiakirjojen samoin kuin asianajovaltakirjan osalta, jos sellainen on annettu, ei saa vaatia laillistamista tai vastaavaa muodollisuutta.

IV OSASTO

VIRALLISET ASIAKIRJAT

JA

TUOMIOISTUIMESSA TEHTY SOVINTO

50 artikla

Viralliset asiakirjat (actes authentiques), jotka on asianmukaisesti laadittu jossakin sopimusvaltiossa, ja jotka ovat siellä täytäntöönpanokelpoisia, on pyynnöstä julistettava täytäntöönpanokelpoisiksi toisessa sopimusvaltiossa 31 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen määräysten mukaisessa menettelyssä. Pyyntö voidaan evätä ainoastaan, jos virallisen asiakirjan täytäntöönpano olisi vastoin täytäntöönpanovaltion oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public).

Täytäntöönpanopyynnön yhteydessä toimitetun asiakirjan on täytettävä ne edellytykset, jotka sen alkuperäisyyden toteamiseksi vaaditaan siinä valtiossa, jossa asiakirja on laadittu.

Edellä III osaston 3 jaksossa olevia määräyksiä on noudatettava soveltuvin osin.

51 artikla

Sopimusvaltion tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikana tehty sovinto, joka on täytäntöönpanokelpoinen sanotussa valtiossa, on samoin edellytyksin kuin viralliset asiakirjat täytäntöönpanokelpoinen täytäntöönpanovaltiossa.

V OSASTO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

52 artikla

Sopimusvaltion tuomioistuimen on sovellettava omaa lakiaan ratkaistessaan, onko asianosaisella kotipaikka sen alueella.

Jos asianosaisella ei ole kotipaikkaa siinä valtiossa, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä, tuomioistuimen on, ratkaistessaan kysymyksen siitä, onko asianosaisella kotipaikka jossakin muussa sopimusvaltiossa, sovellettava tuon valtion lakia.

53 artikla

Tätä yleissopimusta sovellettaessa tarkoitetaan kotipaikalla myös yhtiön ja oikeushenkilön kotipaikkaa. Tuomioistuin soveltaa kuitenkin omia kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiään, ratkaistessaan, missä yhtiöllä tai oikeushenkilöllä on kotipaikka.

Kun sopimusvaltion tuomioistuimen on siinä vireillä olevassa asiassa ratkaistava, sijaitseeko "trust" in päähallinto sen alueella, tuomioistuin soveltaa omia kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiään.

VI OSASTO

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

54 artikla

Tämän yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, ja sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu sen jälkeen, kun yleissopimus on tullut voimaan alkuperävaltiossa, ja jos tuomion tai virallisen asiakirjan tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään, kun yleissopimus on tullut voimaan siinä valtiossa, johon pyyntö on osoitettu.

Tuomiot, jotka on annettu sen jälkeen, kun tämä yleissopimus on tullut tuomiovaltion ja sen valtion välillä voimaan, johon pyyntö on osoitettu, ja jotka on annettu ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa vireille pannuissa asioissa, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön III osaston määräysten mukaisesti, jos sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat tämän yleissopimuksen II osaston määräyksiä tai sellaisen sopimuksen määräyksiä, jotka asian tullessa vireille olivat voimassa kyseisten valtioiden välillä.

Jos sopimusta koskevan riidan asianomaiset ovat ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa kirjallisesti sopineet, että sopimukseen sovellettava laki on Irlannin laki tai jonkin Yhdistyneen Kuningaskunnan osan laki, Irlannin tai sen Yhdistyneen kuningaskunnan osan tuomioistuimet ovat edelleen toimivaltaisia tutkimaan asian.

54 a artikla

Kolme vuotta tämän yleissopimuksen voimaantulosta Tanskan kuningaskunnan, Kreikan, Irlannin, Islannin, Norjan, Suomen ja Ruotsin osalta tuomioistuimen toimivalta merioikeudellisissa asioissa määräytyy asianomaisissa valtioissa II osaston määräysten lisäksi niiden määräysten mukaisesti, jotka ovat jäljempänä 1-7 kappaleessa. Nämä määräykset lakkaavat kuitenkin olemasta voimassa kysymyksessä olevassa valtiossa, kun Brysselissä 10 päivänä toukokuuta 1952 allekirjoitettu avoimella merellä käytettäviin aluksiin kohdistuvaa takavarikkoa ja sitä vastaavaa toimenpidettä (arrest) tarkoittavien säännösten yhtenäistämistä koskeva kansainvälinen sopimus tulee voimaan kysymyksessä olevan valtion osalta.

1. Sitä vastaan, jolla on kotipaikka jossakin sopimusvaltiossa, voidaan nostaa merisaatavaa tarkoittava kanne jossakin edellä mainittujen valtioiden tuomioistuimessa, jos siihen alukseen, jota vaatimus koskee, tai johonkin muuhun saman omistajan alukseen on viimeksi mainitussa valtiossa kohdistettu taikka olisi voitu kohdistaa takavarikko tai sitä vastaava toimenpide tuomioistuimessa tai vastaavassa menettelyssä, jos takausta tai muuta vakuutta ei olisi asetettu, ja jos:

a) kantajalla on kotipaikka tässä valtiossa tai

b) vaatimus on syntynyt tässä valtiossa tai

c) vaatimus koskee sitä matkaa, jolla turvaamistoimenpiteeseen on ryhtytty tai olisi voitu ryhtyä, tai

d) vaatimus johtuu yhteentörmäyksestä tai vahingosta, jonka alus on aiheuttanut toiselle alukselle taikka jommassa kummassa aluksessa oleville tavaroille tai henkilöille, jos yhteentörmäys tai vahinko ovat aiheutuneet toteutetusta tai laiminlyödyistä aluksen ohjailusta tai voimassa olevien määräysten noudattamatta jättämisestä, tai

e) vaatimus johtuu meripelastuksesta tai

- f) vaatimuksen vakuutena on kiinnitys tai muu sopimukseen perustuva panttioikeus siihen alukseen, joka on pantu takavarikkoon tai johon on kohdistettu muu sellainen turvaamistoimenpide.
2. Takavarikkoa tai sitä vastaavaa toimenpidettä voidaan pyytää joko sen aluksen osalta, jota merisaatava koskee, tai jonkin muun aluksen osalta, jolla on sama omistaja kuin ensiksi tarkoitettulla aluksella merisaatavan syntyessä. Kuitenkin tämän artiklan 5 kappaleen o, p tai q kohdissa tarkoitettun saatavan vakuudeksi voidaan kohdistaa takavarikko tai muu sellainen turvaamistoimenpide ainoastaan siihen alukseen, jota saatava koskee.
 3. Alusten katsotaan kuuluvan samalle henkilölle, kun sama henkilö tai samat henkilöt omistavat kaikki sen osuudet.
 4. Aluksen käyttöoikeuden vuokrauksessa, jossa rahdinantaja yksin on vastuussa alusta koskevasta merisaatavasta, takavarikko tai muu sellainen turvaamistoimenpide voidaan kohdistaa tuohon alukseen tai muuhun rahdinantajan omistamaan alukseen, mutta ei muuhun aluksen omistajan omistamaan alukseen. Sama soveltuu myös silloin, kun joku muu kuin aluksen omistaja on vastuussa merisaatavasta.
 5. Merisaatava tarkoittaa saatavaa, joka perustuu yhteen tai useampaan seuraavista seikoista:
 - a) aluksen yhteentörmäyksellä tai muulla tavalla aiheuttamaan vahinkoon;
 - b) aluksen aiheuttamaan tai aluksen operoimisesta aiheutuneeseen kuolemaan tai henkilövahinkoon;
 - c) meripelastukseen;
 - d) sopimukseen, joka koskee aluksen käyttämistä tai vuokraamista joko rahtaussopimuksella tai muulla tavalla;

- e) sopimukseen, joka koskee tavarain kuljetusta aluksella rahtausso-
muksen tai konossementin perusteella taikka muulla tavoin;
 - f) aluksella kuljetettujen tavaroiden tai matkatavaroiden menettämi-
seen tai niille aiheutuneeseen vahinkoon;
 - g) yhteiseen haveriin;
 - h) merilainaan;
 - i) hinaukseen;
 - j) luotsaukseen;
 - k) alukselle sen operointia tai ylläpitoa varten toimitettuun tavaraan
tai varusteeseen toimituspaikkakunnasta riippumatta;
 - l) aluksen rakentamiseen, korjaamiseen tai varustamiseen;
 - m) päällikön, päällystön tai miehistön palkkoihin;
 - n) päällikön, laivaaajan, rahdinantajan tai edustajan laivan tai sen
omistajan lukuun suorittamiin kuluihin;
 - o) aluksen omistusoikeutta koskevaan riitaan;
 - p) aluksen yhteisomistajien väliseen aluksen omistusta, hallintaa,
kaupallista käyttämistä tai tuottoa koskevaan riitaan tai
 - q) alukseen kiinnittämiseen tai alukseen kohdistuvaan muihin sopimuk-
seen perustuvaan panttioikeuteen.
6. Tanskassa ymmärretään tämän artiklan 5 kappaleen o ja p
kohdissa mainitun, merisaatavan osalta "arrest"-käsitteen tarkoittavan
"forbud", siltä osin kuin se on ainoa sallittu menettely Tanskan oi-
keudenkäyntilain (lov om rettens pleje) 646 - 653 artiklojen mukaan.

7. Islannissa ymmärretään tämän artiklan 5 kappaleen o ja p kohdissa mainitun, merisaatavan osalta "arrest"-käsitteen tarkoittavan "lögbann", siltä osin kuin se on ainoa sallittu menettely Islannin takavarikkoa ja sitä vastaavaa toimenpidettä koskevan lain (lög um kyrrsetningu og lögbann) III luvun mukaan.

VII Osasto

YLEISSOPIMUKSEN SUHDE BRYSSELIN SOPIMUKSEEN SEKÄ MUIHIN SOPIMUKSIIN

54 b artikla

1. Tämä yleissopimus ei vaikuta Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden Brysselissä tuomioistuimen toimivaltaa ja tuomioiden täytäntöönpanoa yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 allekirjoitetun yleissopimuksen eikä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan tulkita sanottua yleissopimusta koskevan 3 päivänä kesäkuuta 1971 Luxemburgissa allekirjoitetun pöytäkirjan soveltamiseen, sellaisina kuin ne ovat muutettuina niillä yleissopimuksilla, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen jäseniksi tulleiden valtioiden liittymistä tuohon yleissopimukseen ja sanottuun pöytäkirjaan, joista kaikista yleissopimuksista ja pöytäkirjasta käytetään seuraavassa nimitystä "Brysselin yleissopimus".
2. Tätä yleissopimusta on kuitenkin aina sovellettava:
 - a) tuomioistuimen toimivaltaa koskevissa asioissa, jos vastaajalla on kotipaikka sellaisessa sopimusvaltiossa, joka ei ole Euroopan yhteisöjen jäsen, tai jos sellaisen sopimusvaltion tuomioistuimella 16 tai 17 artiklojen mukaan on yksinomainen toimivalta;
 - b) kun on kysymys 21 artiklassa tarkoitettusta vireilläolosta ja 22 artiklassa tarkoitetuista toisiinsa liittyvistä kanteista ja kanteet on nostettu sekä sopimusvaltiossa, joka ei ole Euroopan yhteisöjen jäsen, että sopimusvaltiossa, joka on Euroopan yhteisöjen jäsen:

c) kun on kysymys tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, jos joko tuomiovaltio tai valtio, johon pyyntö on osoitettu, eivät ole Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioita;

3. Tunnustaminen tai täytäntöönpano voidaan evätä, paitsi III osastossa mainitulla perusteella myös silloin, kun se toimivaltaperuste, jolla tuomion antanut tuomioistuin on pitänyt itseään toimivaltaisena, poikkeaa tämän yleissopimuksen toimivaltaperusteista ja tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään asianosaista vastaan, jolla on kotipaikka sellaisessa sopimusvaltiossa, joka ei ole Euroopan yhteisöjen jäsen, jollei tuomiota tästä huolimatta voida tunnustaa tai panna täytäntöön sen valtion lain mukaan, johon pyyntö on osoitettu.

55 artikla

Jollei tämän yleissopimuksen 54 artiklan 2 kappaleen ja 56 artiklan määräyksistä muuta johdu, korvaa tämä yleissopimus seuraavat sopimukset, jotka on tehty kahden tai useamman sopimusvaltion välillä:

- kesäkuun 15 päivänä 1869 Pariisissa allekirjoitetun Sveitsin ja Ranskan välillä tehdyn sopimuksen tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeudellisissa asioissa,
- marraskuun 19 päivänä 1896 Madridissa allekirjoitetun Sveitsin ja Espanjan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta,
- marraskuun 2 päivän 1929 Bernissä allekirjoitetun Sveitsin ja Saksan valtakunnan välillä tehdyn sopimuksen tuomioiden ja välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta,
- maaliskuun 16 päivänä 1932 Kööpenhaminassa allekirjoitetun Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken tehdyn sopimuksen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

- tammikuun 3 päivänä 1933 Roomassa allekirjoitetun Sveitsin ja Italian välillä tehdyn sopimuksen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- tammikuun 15 päivänä 1936 Tukholmassa allekirjoitetun Ruotsin ja Sveitsin välillä tehdyn sopimuksen tuomioiden ja välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- lokakuun 25 päivänä 1957 Wienissä allekirjoitetun Belgian ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen elatusvelvollisuutta koskevien tuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- huhtikuun 29 päivänä 1959 Bernissä allekirjoitetun Sveitsin ja Belgian välillä tehdyn sopimuksen tuomioiden ja välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- kesäkuun 6 päivänä 1959 Wienissä allekirjoitetun Saksan liittotasaval-
lan ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisis-
sissa asioissa annettujen tuomioiden, sovintojen ja virallisten
asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- kesäkuun 16 päivänä 1959 Wienissä allekirjoitetun Belgian ja Itävallan
välillä tehdyn siviili- ja kauppaoikeudellisissä asioissa annettujen
tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroi-
sista tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- joulukuun 16 päivänä 1960 Bernissä allekirjoitetun Itävallan ja Sveit-
sin välillä tehdyn sopimuksen tuomioiden tunnustamisesta ja täytän-
töönpanosta.
- kesäkuun 12 päivänä 1961 Lontoossa allekirjoitetun Norjan ja Yhdisty-
neen Kuningaskunnan välillä tehdyn sopimuksen yksityisoikeudellisissä
asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja
täytäntöönpanosta.

- heinäkuun 14 päivänä 1961 Wienissä allekirjoitetun Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä maaliskuun 6 päivänä 1970 Lontoossa allekirjoitetun sopimuksen muuttamista tarkoittavan pöytäkirjan.
- helmikuun 6 päivänä 1963 Haagissa allekirjoitetun Alankomaiden ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- heinäkuun 15 päivänä 1966 Wienissä allekirjoitetun Ranskan ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- heinäkuun 29 päivänä 1971 Luxemburgissa allekirjoitetun Luxemburgin ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- marraskuun 16 päivänä 1971 Roomassa allekirjoitetun Italian ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, sovintojen ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- kesäkuun 17 päivänä 1977 Oslossa allekirjoitetun Norjan ja Saksan liittotasavallan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja muiden täytäntöönpanokelpoisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- lokakuun 11 päivänä 1977 Kööpenhaminassa allekirjoitetun Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tehdyn yleissopimuksen yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

- syyskuun 16 päivänä 1982 Tukholmassa allekirjoitetun Itävallan ja Ruotsin välillä tehdyn sopimuksen yksityisoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta
- helmikuun 17 päivänä 1984 Wienissä allekirjoitetun Itävallan ja Espanjan välillä tehdyn sopimuksen siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, sovintojen ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
- toukokuun 21 päivänä 1984 Wienissä allekirjoitetun Norjan ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen yksityisoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja
- marraskuun 17 päivänä 1986 Wienissä allekirjoitetun Suomen ja Itävallan välillä tehdyn sopimuksen yksityisoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

56 artikla

Edellä 55 artiklassa mainitut yleissopimus ja sopimukset ovat edelleen voimassa sellaisissa asioissa, joissa tätä yleissopimusta ei sovelleta.

Ne ovat edelleen voimassa myös niiden tuomioiden osalta, jotka on annettu ja niiden virallisten asiakirjojen osalta, jotka on laadittu ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa.

57 artikla

1. Tämä yleissopimus ei vaikuta tuomioistuinten toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista taikka täytäntöönpanoa erityisillä oikeudenaaloilla säänteleviin sopimuksiin, joiden osapuolia tämän yleissopimuksen sopimusvaltiot ovat tai joiden osapuoliksi ne myöhemmin tulevat.
2. Tämän yleissopimuksen estämättä 1 kappaleessa tarkoitetun sopimuksen osapuolena olevan valtion tuomioistuin voi pitää itseään toimivaltai-

sena tuon sopimuksen perusteella silloinkin, kun vastaajalla on kotipaikka sellaisessa tämän yleissopimuksen sopimusvaltiossa, joka ei ole tuon sopimuksen osapuoli. Asiaa käsittelevän tuomioistuimen on kuitenkin aina sovellettava tämän sopimuksen 20 artiklaa.

3. Sopimusvaltiossa annetut tuomiot, jotka on antanut itseään 1 kappaleessa tarkoitettun sopimuksen perusteella toimivaltaisena pitänyt tuomioistuin, on tunnustettava ja pantava täytäntöön muissa tämän yleissopimuksen sopimusvaltioissa III osaston määräysten mukaisesti.
4. Tunnustaminen ja täytäntöönpano voidaan evätä, paitsi III osastossa mainituilla perusteilla myös, jos se valtio, jossa tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään, ei ole 1 kappaleessa tarkoitettun sopimuksen osapuoli ja jos sillä henkilöllä, jota vastaan tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään, on kotipaikka sanotussa valtiossa, jollei tuomiota tuon valtion lain mukaan voida muulla perusteella tunnustaa tai panna täytäntöön.
5. Jos 1 kappaleessa tarkoitettu sopimus, jonka osapuolia ovat sekä tuomiovaltio, että se valtio, jolle pyyntö on osoitettu, sisältää tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskevia ehtoja, niitä on noudatettava. Niitä tämän yleissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat tuomion tunnustamisessa ja täytäntöönpanossa noudatettavaa menettelyä, voidaan kuitenkin aina soveltaa.

58 artikla

- tyhjä -

59 artikla

Tämä yleissopimus ei ole esteenä sille, että sopimusvaltio suhteessa kolmanteen valtioon nähden sitoutuu tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevassa sopimuksessa siihen, ettei se tunnusta tuomioita, jotka on annettu toisessa sopimusvaltiossa sellaista vastaajaa vastaan, jolla on ko-

ti- tai asuinpaikka tuossa kolmannessa valtiossa, jos tuomion antaneen tuomioistuimen toimivalta 4 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa on voinut perustua ainoastaan 3 artiklan 2 kappaleessa mainittuun toimivaltaperusteeseen.

Sopimusvaltio ei saa kuitenkaan suhteessa kolmanteen valtioon sitoutua siihen, ettei se tunnusta toisen sopimusvaltion tuomioistuimen antamaa tuomiota, jos tuomion antanut tuomioistuin on perustanut toimivaltansa siihen, että vastaajalla on omaisuutta siinä valtiossa tai että siellä olevaa omaisuutta on kantajan hakemuksesta takavarikoitu:

1. jos kanne koskee parempaa oikeutta omaisuuteen, omaisuuden hallintaa tai oikeutta määrätä siitä, tai jos kanne koskee muuta tuohon omaisuuteen liittyvää asiaa, tai
2. jos omaisuus on oikeudenkäynnin kohteena olevan saatavan vakuutena.

VIII LUKU

LOPPUMÄÄRÄYKSET

60 artikla

Tämän yleissopimuksen osapuoliksi voivat tulla:

- a) ne valtiot, jotka silloin, kun tämä yleissopimus avataan allekirjoittamista varten, ovat Euroopan yhteisöjen tai Euroopan vapaakauppaliiton jäseniä;
- b) ne valtiot, jotka tulevat Euroopan yhteisöjen tai Euroopan vapaakauppaliiton jäseniksi sen jälkeen, kun tämä yleissopimus on avattu allekirjoittamista varten;
- c) ne valtiot, jotka on kutsuttu liittymään sopimukseen 62 artiklan 1 b kohdan mukaisesti.

61 artikla

1. Tämän yleissopimuksen voivat allekirjoittaa Euroopan yhteisöjen tai Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltiot.
2. Yleissopimuksen allekirjoittaneiden valtioiden on ratifioitava se. Ratifioimiskirjat on tallennettava Sveitsin liittoneuvostoon.
3. Yleissopimus tulee voimaan kolmannen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä siitä lukien, kun kaksi valtiota, joista toisen on oltava Euroopan yhteisöjen ja toisen Euroopan vapaakauppaliiton jäsen, ovat tallentaneet ratifioimiskirjat.
4. Yleissopimus tulee voimaan jokaisen muun yleissopimuksen allekirjoittaneen valtion osalta kolmannen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun sanottu valtio on tallentanut ratifioimiskirjansa.

62 artikla

1. Yleissopimukseen voivat liittyä sen voimaantulon jälkeen
 - a) 60 artiklan b kohdassa tarkoitetut valtiot sekä
 - b) muut valtiot, jotka tallentajavaltio on sopimusvaltion esittämän pyynnön johdosta kutsunut liittymään tähän yleissopimukseen. Tallentajavaltio esittää sanotulle valtiolle kutsun liittyä yleissopimukseen vain, jos yleissopimuksen allekirjoittaneet valtiot ja 60 artiklan a ja b kohdassa tarkoitetut sopimusvaltiot sen jälkeen, kun tallentajavaltio on ilmoittanut niiden selitysten sisällön, jotka kysymyksessä oleva valtio 63 artiklan mukaisesti aikoo tehdä, ovat yksimielisesti siihen suostuneet.
2. Jos tähän yleissopimukseen liittyvä valtio haluaa, että Pöytäkirjan N:o 1 määräyksiä tarkistetaan, on tämän johdosta aloitettava neuvottelut. Neuvottelukokouksen kutsuu koolle Sveitsin liittoneuvosto.

3. Tähän yleissopimukseen liittyvän valtion osalta yleissopimus tulee voimaan kolmannen kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, siitä lukien, kun liittymistä koskevat asiakirjat on tallennettu.
4. Yleissopimukseen liittyvän 1 a tai b kohdassa tarkoitetun valtion osalta yleissopimus tulee voimaan ainoastaan sen ja niiden sopimusvaltioiden välillä, jotka eivät ole vastustaneet sanotun valtion liittymistä yleissopimukseen ennen liittymistä koskevien asiakirjojen tallentamista seuraavan kolmannen kalenterikuukauden ensimmäistä päivää.

63 artikla

Jokaisen yleissopimukseen liittyvän valtion on, tallentaessaan liittymisasiakirjansa, ilmoitettava ne tiedot, joita tarvitaan tämän yleissopimuksen 3, 32, 37, 40, 41 ja 55 artiklan soveltamisessa ja tarvittaessa ilmoitettava ne tarkistukset, joista on päätetty neuvoteltaessa Pöytäkirjan N:o 1 sisällöstä.

64 artikla

1. Tämä yleissopimus on ensin voimassa viisi vuotta siitä alkaen kun se on 61 artiklan 3 kappaleen mukaisesti tullut voimaan; näin myös niiden valtioiden osalta, jotka ovat tuon ajankohdan jälkeen yleissopimuksen ratifioineet tai ovat siihen liittyneet.
2. Edellä mainitun viiden vuoden määräajan kuluttua umpeen katsotaan yleissopimus uudistetuksi vuodeksi kerrallaan.
3. Ensimmäisen viiden vuoden määräajan kuluttua umpeen voi jokainen sopimusvaltio milloin tahansa irtisanoa yleissopimuksen lähettämällä ilmoituksen siitä Sveitsin liittoneuvostolle.
4. Irtisanominen tulee voimaan sen kalenterivuoden päättyessä, joka seuraa kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun Sveitsin liittoneuvosto on ottanut vastaan irtisanomista koskevan ilmoituksen.

65 artikla

Tämän yleissopimuksen liitteenä ovat:

- Pöytäkirja N:o 1, joka koskee eräitä toimivaltaa, menettelyä ja täytäntöönpanoa koskevia kysymyksiä:
- Pöytäkirja N:o 2, joka koskee yleissopimuksen yhdenmukaista tulkintaa.
- Pöytäkirja N:o 3, joka koskee artiklan 57 soveltamista.

Edellä mainitut pöytäkirjat ovat tämän yleissopimuksen osia.

66 artikla

Jokainen sopimusvaltio voi pyytää tämän yleissopimuksen muuttamista. Tällöin Sveitsin liittoneuvoston on esitettävä kutsu sopimuksen muuttamista tarkoittavaan konferenssiin kuuden kuukauden kuluessa yleissopimuksen muuttamista koskevan pyynnön esittämisestä.

67 artikla

Sveitsin liittoneuvosto ilmoittaa niille valtioille, jotka ovat olleet edustettuina Luganon diplomaattikonferenssissa sekä tähän yleissopimukseen myöhemmin liittyneille valtioille:

- a) kunkin ratifiointi- tai liittymiskirjan tallentamisesta,
- b) yleissopimuksen voimaantulopäivän kunkin sopimusvaltion osalta,
- c) 64 artiklan mukaiset irtisanomiset.
- d) Pöytäkirjaan N:o 1 sisältyvän I a artiklan mukaiset selitykset,
- e) Pöytäkirjaan N:o 1 sisältyvän I b artiklan mukaiset selitykset.

- f) Pöytäkirjaan N:o 1 sisältyvän IV artiklan mukaiset selitykset sekä
- g) Pöytäkirjaan N:o 1 sisältyvän VI artiklan mukaiset ilmoitukset.

68 artikla

Tämä yleissopimus, joka on laadittu yhtenä alkuperäiskappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, islannin, italian, kreikan, norjan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielillä, jotka kaikki neljätoista kieltä ovat yhtä todistusvoimaisia, tallennetaan Sveitsin liittoneuvoston arkistoon. Sveitsin liittoneuvoston on lähetettävä Luganon diplomaattikonferenssissa edustettuina olleiden valtioiden hallituksille oikeaksi todistetut jäljennökset erikielisistä yleissopimuksista.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]¹

KONVENTION OM DOMSTOLS BEHÖRIGHET OCH OM VERKSTÄLLIGHET AV DOMAR PÅ PRIVATRÄTTENS OMRÅDE

PREAMBEL

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

ANGELÄGNA OM att inom sina områden stärka rättsskyddet för där bosatta personer,

I BETRÄKTANDE AV att det för detta ändamål är nödvändigt att fastställa den internationella behörigheten för deras domstolar, att underlätta erkännande och tillskapa ett snabbt förfarande för att säkra verkställighet av domar, officiella handlingar (actes authentiques) och inför domstol ingångna förlikningar,

MEDVETNA OM de band som förenar dem, som på det ekonomiska området har kommit till uttryck i frihandelsavtalen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen,

MED BEAKTANDE AV Brysselkonventionen den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i den lydelse den har fått genom tillträdeskonventionerna under den successiva utvidgningen av de Europeiska gemenskaperna,

ÖVERTYGADE OM att en utsträckning av principerna i den konventionen till de stater som har tillträtt föreliggande konvention kommer att stärka samarbetet på det rättsliga och ekonomiska området i Europa,

¹ By procès-verbal dated 2 November 1992, the Government of Switzerland, in its capacity as depositary, has initiated corrections to the authentic Swedish text. For the revised Swedish text, see Annex A in volume 1696, under No. A-28551 — Par procès-verbal en date du 2 novembre 1992, le Gouvernement suisse, en sa capacité de dépositaire, a fait procéder à des corrections dans le texte authentique suédois. Pour le texte suédois révisé, voir Annexe A du volume 1696, sous le n° A-28551.

I STRÄVAN ATT säkerställa en så enhetlig tolkning som möjligt av konventionen,

HAR i denna anda BESLUTAT ingå denna konvention och

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

Denna konvention är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.

Konventionen är inte tillämplig på:

1. fysiska personers rättsliga ställning, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden, arv och testamente;
2. konkurs, ackord och liknande förfaranden;
3. social trygghet;
4. skiljeförfarande.

AVDELNING II**DOMSTOLS BEHÖRIGHET****Avsnitt 1****Allmänna bestämmelser****Artikel 2**

Om inte annat föreskrivs i denna konvention, skall talan mot den som har hemvist i en konventionsstat väckas vid domstol i den staten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.

För den som inte är medborgare i den stat där han har hemvist gäller samma bestämmelser om domstols behörighet som för statens egna medborgare.

Artikel 3

Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat får väckas vid domstol i en annan konventionsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitt 2 till 6 i denna avdelning.

Särskilt följande bestämmelser får inte tillämpas mot en sådan person:

- i Belgien: artikel 15 i civillagen (Code civil - Burgerlijk Wetboek) och artikel 638 i rättegångslagen (Code judiciaire - Gerechdelijk Wetboek),
- i Danmark: paragraf 246, andra och tredje stycket i Lov om rettens pleje,
- i Förbundsrepubliken Tyskland: artikel 23 i civilprocesslagen (Zivilprozessordnung),
- i Grekland: artikel 40 i civilprocesslagen (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας),

- i Frankrike: artikel 14 och 15 i civillagen (Code civil),
- i Irland: de bestämmelser som medger behörighet på den grunden att stämningsansökan har delgivits svaranden under hans tillfälliga vistelse i Irland,
- i Island: artikel 77 i civilprocesslagen (lög um meðferð einkamála í héraði),
- i Italien: artiklarna 2 och 4, nr. 1 och 2 i civilprocesslagen (Codice di procedura civile),
- i Luxemburg: artikel 14 och 15 i civillagen (Code civil),
- i Nederländerna: artikel 126, tredje stycket och artikel 127 i civilprocesslagen (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering),
- i Norge: 32 § i tvistemålsloven,
- i Österrike: artikel 69 i lagen om domstols behörighet (Jurisdiktionsnorm),
- i Portugal: artiklarna 65(1)(c), 65(2) och 65A(c) i civilprocesslagen (Código de Processo Civil) och artikel 11 i lagen om rättegången i arbetstvister (Código de Processo de Trabalho),
- i Schweiz: le for du lieu du séquestre/Gerichtstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro enligt artikel 4 i den federala lagen om internationell privaträtt (loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato),
- i Finland: 10 kap. 1 § andra, tredje och fjärde meningarna i rättegångsbalken,
- i Sverige: 10 kap. 3 § första stycket, första meningen i rättegångsbalken,

- i Storbritannien och Nordirland: de bestämmelser som medger att domstols behörighet grundas på:

- a) att stämningsansökan har delgivits svaranden under hans tillfälliga vistelse i Storbritannien och Nordirland; eller
- b) att svaranden har egendom i Storbritannien och Nordirland; eller
- c) att käranden erhållit kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd i egendom som finns i Storbritannien och Nordirland.

Artikel 4

Om svaranden inte har hemvist i någon konventionsstat bestäms domstolarnas behörighet i varje konventionsstat i enlighet med den statens egen lag, om inte annat följer av bestämmelserna i artikel 16.

Mot en sådan svarande kan den som har hemvist i en konventionsstat, oberoende av medborgarskap, på samma sätt som statens egna medborgare, åberopa de bestämmelser om domstols behörighet som gäller där och särskilt de bestämmelser som anges i artikel 3, andra stycket.

Avenitt 2

Särskilda behörighetsregler

Artikel 5

Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan väckas i en annan konventionsstat:

1. om talan avser avtal, vid domstolen i den ort där den förpliktelse som talan avser har uppfyllts eller skall uppfyllas; om talan avser anställningsavtal är denna ort den där arbetstagaren vanligtvis utför sitt arbete eller, om arbetstagaren inte vanligtvis utför sitt arbete i en och samma stat, den ort där det affärsställe genom vilket han anställdes är beläget;

2. om talan avser underhållsbidrag, vid domstolen i den ort där den underhållsberättigade har sin hemvist eller vanliga vistelseort eller, om talan har samband med frågan om någons rättsliga ställning, den domstol som enligt sin egen lag är behörig att pröva denna fråga, såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap;
3. om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen i den ort där skadan inträffade;
4. om talan avser enskilt anspråk i anledning av brott, vid den domstol där brottmålet är anhängigt, i den mån domstolen enligt sin lag är behörig att pröva enskilda anspråk;
5. i fråga om tvist som hänförs sig till verksamheten vid en filial, agentur eller liknande, vid domstolen i den ort där denna är belägen;
6. i hans egenskap av instiftare av en "trust", "trustee" eller insatt förmånstagare till en "trust", som är upprättad antingen genom lag eller genom en skriftlig handling eller muntligen och skriftligen bekräftad, vid domstolarna i den konventionestat där "trusten" har sitt säte;
7. i fråga om tvist om betalning av bärjarlön för bärgning av skeppslast eller för frakt, vid den domstol där lasten eller frakten:
 - a) har blivit föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd för att säkerställa sådan betalning, eller
 - b) kunde ha blivit föremål för sådan säkerhetsåtgärd, om inte borgen eller annan säkerhet hade etts;förutsatt att det görs gällande att svaranden har någon rätt till lasten eller frakten eller hade sådan rätt vid tiden för bärgningen.

Artikel 6

Talan mot den som har hemvist i en konventionsstat kan även väckas:

1. om han är en av flera svarande, vid domstol där någon av svarandena har hemvist;
2. om talan avser återgångskrav eller annat liknande, vid den domstol där det ursprungliga käromålet är anhängigt, såvida inte detta har väckts endast för att få talan mot tredje man prövad vid annan domstol än den som annars skulle ha varit behörig att pröva talan mot honom;
3. vid genkärsmål som grundar sig på samma avtal eller omständigheter som huvudkärålet, vid den domstol där huvudkärålet är anhängigt;
4. om talan avser avtal och denna talan får förenas med ett annat mål mot samma svarande om sakrätt till fast egendom, vid domstolen i den konventionsstat där fastigheten är belägen.

Artikel 6A

En domstol i en konventionsstat som med stöd av denna konvention är behörig att pröva ett mål om ansvar till följd av ett fartygs användning eller drift är, liksom annan domstol som enligt lagen i den staten är behörig i stället för denna, också behörig att pröva mål om begränsning av sådant ansvar.

Avsnitt 3

Behörighetsregler för försäkringstvister

Artikel 7

För försäkringstvister gäller i fråga om domstols behörighet - utöver föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5 punkt 5 - bestämmelserna i detta avsnitt.

Artikel 8

Talan mot en försäkringsgivare som har hemvist i en konventionsstat kan väckas:

1. vid domstolarna i den stat där han har hemvist, eller
2. i en annan konventionsstat, vid domstolen i den ort där försäkringstagaren har hemvist, eller
3. om han är en samförsäkrare, vid den domstol i en konventionsstat där talan har väckts mot huvudförsäkringsgivaren.

En försäkringsgivare, som inte har hemvist i någon konventionsstat men som har en filial, agentur eller liknande i en sådan stat, skall i fråga om tvister som hänför sig till verksamheten vid denna anses ha hemvist i den staten.

Artikel 9

Beträffande ansvarsförsäkring eller försäkring av fast egendom kan talan mot försäkringsgivaren också väckas vid domstolen i den ort där skadan inträffade. Detsamma gäller om både lös och fast egendom omfattas av samma försäkringsavtal och har skadats genom samma händelse.

Artikel 10

I fråga om ansvarsförsäkring kan, om lagen i domstolsstaten tillåter det, talan mot försäkringsgivaren vidare väckas vid den domstol där den skadelidande har väckt talan mot den försäkrade.

Bestämmelserna i artiklarna 7, 8 och 9 gäller om den skadelidande väcker talan direkt mot försäkringsgivaren, om sådan direkt talan är tillåten.

Om den lag som är tillämplig på sådan direkt talan tillåter att talan mot försäkringstagaren eller den försäkrade får prövas i samma rättegång, är samma domstol behörig i förhållande till dessa personer.

Artikel 11

Med undantag av de fall som avses i artikel 10, tredje stycket, får en försäkringsgivare väcka talan endast vid domstolarna i den konventionsstat där svaranden har hemvist, vare sig denne är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare.

Bestämmelserna i detta avsnitt inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkärålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

Artikel 12

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet:

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare rätt att väcka talan vid andra domstolar än dem som anges i detta avsnitt, eller
3. har ingåtts mellan en försäkringstagare och en försäkringsgivare, vilka vid försäkringsavtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma konventionsstat, och avtalet innebär att domstolarna i den staten skall vara behöriga även om skadan skulle inträffa utomlands, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den staten, eller
4. har ingåtts med en försäkringstagare som inte har hemvist i någon konventionsstat, förutsatt att försäkringen inte är obligatorisk och inte heller avser fast egendom i en konventionsstat, eller
5. hänför sig till ett försäkringsavtal som omfattar en eller flera av de i artikel 12A nämnda riskerna.

Artikel 12A

De i artikel 12 punkt 5 omnämnda riskerna är följande:

1. förlust av eller skada på
 - a) havsgående fartyg, anläggningar off-shore eller på fria havet eller luftfartyg, där förlusten eller skadan har samband med deras användning för kommersiellt ändamål,
 - b) gods under transport, med undantag för passagerares resgods, när transporten helt eller delvis sker med sådant fartyg eller luftfartyg;
2. ansvar, med undantag för fysisk skada på passagerare eller förlust av eller skada på deras resgods,
 - a) som grundar sig på användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg som anges i punkt 1 a), såvida inte lagen i den konventionsstat där sådant luftfartyg är registrerat förbjuder avtal om domstols behörighet i fråga om försäkring av sådana risker,
 - b) för förlust eller skada orsakad av gods under transport enligt punkt 1 b);
3. ekonomisk förlust som har samband med användningen eller driften av fartyg, anläggningar eller luftfartyg enligt punkt 1 a), särskilt förlust av frakt eller befraktningsintäkter;
4. varje risk som har samband med någon av de i punkterna 1 till 3 nämnda riskerna.

Avsnitt 4

Behörighetsregler för konsumenttvister

Artikel 13

I tvister som gäller avtal som har ingåtts av en person för ändamål som kan anses ligga utanför hans affärsverksamhet eller yrkesmässiga verksamhet, i det följande kallad "konsumenten", gäller i fråga om behörigheten - om inte annat följer av föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5 punkt 5 - bestämmelserna i detta avsnitt, om det gäller:

1. köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster, eller
2. lån som skall återbetalas i särskilda poster eller någon annan form av kredit avsedd att finansiera köp av varor, eller
3. andra avtal om tillhandahållande av varor eller tjänster, om
 - a) avtalet föregicks av ett särskilt anbud riktat till konsumenten i den konventionsstat där han har hemvist eller annonsering där, och
 - b) konsumenten vidtog de för avtalets ingående nödvändiga åtgärderna i den staten.

Om konsumentens avtalspart inte har hemvist i en konventionsstat men har en filial, agentur eller liknande i en sådan stat, skall han anses ha hemvist i den staten såvitt avser tvister som hänför sig till denna verksamhet.

Detta avsnitt skall inte tillämpas på transportavtal.

Artikel 14

Konsumenten får väcka talan mot den andra avtalsparten antingen vid domstolarna i den konventionsstat där denne har hemvist eller vid domstolarna i den konventionsstat där han själv har hemvist.

Talan mot en konsument får av den andra avtalsparten väckas endast vid domstolarna i den konventionsstat där konsumenten har hemvist.

Dessa bestämmelser inskränker inte rätten att väcka genkärsmål vid den domstol där huvudkäröålet, enligt bestämmelserna i detta avsnitt, är anhängigt.

Artikel 15

Avvikelser från bestämmelserna i detta avsnitt i ett avtal om domstols behörighet gäller endast om avtalet:

1. har ingåtts efter tvistens uppkomst, eller
2. ger konsumenten rätt att väcka talan vid andra domstolar än den som anges i detta avsnitt, eller
3. har ingåtts av en konsument och dennes avtalspart, vilka vid avtalets ingående hade hemvist eller sin vanliga vistelseort i samma konventionsstat, och avtalet ger domstolarna i den staten behörighet, såvida inte ett sådant avtal strider mot lagen i den staten.

Avsnitt 5

Exklusiv behörighet

Artikel 16

Följande domstolar skall, oberoende av parternas hemvist, ha exklusiv behörighet:

1. a) om talan avser sakrätt i fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom, domstolarna i den konventionsstat där egendomen är belägen;

- b) dock skall, om talan avser avtal om nyttjanderätt till fast egendom för tillfälligt privat bruk under en tid av högst sex på varandra följande månader, också domstolarna i den konventionsstat där svaranden har hemvist vara behöriga under förutsättning att nyttjanderättshavaren är en fysisk person och ingendera parten har hemvist i den konventionsstat där egendomen är belägen;
2. om talan avser giltighet, ogiltighet eller upplösning av bolag eller andra juridiska personer eller beslut av deras organ, domstolarna i den konventionsstat där den juridiska personen har sitt säte;
3. om talan avser giltigheten av inskrivningar i offentliga register, domstolarna i den konventionsstat där registret förs;
4. om talan avser registrering eller giltighet av patent, varumärken, mönster och liknande rättigheter för vilka krävs deposition eller registrering, domstolarna i den konventionsstat där deposition eller registrering har begärts eller har ägt rum eller - på grund av bestämmelserna i en internationell konvention - anses ha ägt rum;
5. om talan avser verkställighet av domar, domstolarna i den konventionsstat där domen har verkställts eller skall verkställas.

Avsnitt 6

Avtal om domstols behörighet

Artikel 17

1. Om parterna har träffat avtal om att en domstol eller domstolarna i en konventionsstat skall vara behöriga att avgöra en redan uppkommen tvist eller framtida tvister i anledning av ett bestämt rättsförhållande, och minst en av parterna har hemvist i en

konventionsstat, skall endast den domstolen eller domstolarna i den staten vara behöriga. Ett sådant avtal skall vara antingen:

- a) skriftligt eller också muntligt och skriftligen bekräftat, eller
- b) i en form som överensstämmer med praxis som parterna har utbildat mellan sig, eller
- c) i internationell handel, i en form som överensstämmer med handelsbruk och annan sedvänja som parterna kände till eller borde ha känt till och som är allmänt känd och regelmässigt iakttas av parter i avtal av föreliggande typ vid det ifrågavarande slaget av handel.

Om ett sådant avtal har ingåtts mellan parter av vilka ingen har hemvist i en konventionsstat, är domstolarna i andra konventionsstater inte behöriga att pröva tvisten så länge den eller de utvalda domstolarna inte har förklarat sig obehöriga.

2. Den domstol eller de domstolar i en konventionsstat som enligt en handling varigenom en "trust" har bildats är behörig domstol har exklusiv behörighet vid talan som väcks mot en instiftare, "trustee" eller insatt förmånstagare till en "trust", om saken angår förhållandet mellan dessa personer eller deras rättigheter eller skyldigheter inom ramen för "trusten".
3. Avtal om domstols behörighet eller motsvarande bestämmelser i en handling varigenom en "trust" har bildats, har ingen verkan om de strider mot bestämmelserna i artiklarna 12 eller 15, eller om de domstolar vars behörighet de utesluter har exklusiv behörighet enligt artikel 16.
4. Om ett avtal om domstols behörighet har träffats till förmån för endast en av parterna, behåller den parten sin rätt att väcka talan vid varje annan domstol som är behörig enligt denna konvention.
5. I mål om anställningsavtal är avtal om domstols behörighet giltiga endast om det har ingåtts efter tvistens uppkomst.

Artikel 18

Utöver den behörighet som en domstol i en konventionsstat har enligt andra bestämmelser i denna konvention, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål endast för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 16.

Avsnitt 7

Prövning av behörighetsfrågan och av frågan om målet kan tas upp

Artikel 19

Om talan som väcks vid en domstol i en konventionsstat gäller en tvist som domstol i en annan konventionsstat är exklusivt behörig att pröva enligt artikel 16, skall domstolen självmant förklara sig obehörig.

Artikel 20

Om talan väcks i en konventionsstat mot en svarande som har hemvist i en annan konventionsstat, och svaranden inte går i svaromål, skall domstolen självmant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i denna konvention.

Domstolen skall låta handläggningen av målet vila till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att få del av stämningsansökan eller motsvarande handling i så god tid att han kunnat förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder för detta syfte har vidtagits.

I stället för bestämmelserna i föregående stycks gäller bestämmelserna i artikel 15 i Haagkonventionen den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur, om stämningsansökan eller underrättelse därom skall översändas utomlands i enlighet med nämnda konvention.

Avsnitt 8

Litispändens och mål som har samband med varandra

Artikel 21

Om talan väcks vid domstolar i olika konventionsstater rörands samma sak och målen gäller samma parter, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.

När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, skall övriga domstolar självmant avvisa talan till förmån för den domstolen.

Artikel 22

Om käromål som har samband med varandra är väckta vid domstolar i olika konventionsstater och målen prövas i första instans, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

Annan domstol än den vid vilken talan först väckts får också avvisa talan på begäran av en av parterna, om dess lag tillåter förening av mål som har samband med varandra och den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva båda käromålen.

Vid tillämpningen av denna artikel skall käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

Artikel 23

Om flera domstolar är exklusivt behöriga, skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts förklara sig obehörig till förmån för den domstolen.

Avsnitt 9**Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder****Artikel 24**

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en konventionsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention.

AVDELNING III**ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET****Artikel 25**

I denna konvention förstås med dom varje avgörande som har meddelats av domstol i en konventionsstat oavsett dess rubricering, såsom dom, beslut eller förordnande om verkställighet, liksom domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader.

Avsnitt 1**Erkännande****Artikel 26**

En dom som har meddelats i en konventionsstat skall erkännas i de andra konventionsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.

Om frågan om en dom skall erkännas eller inte är föremål för tvist, kan en part, som gör gällande att domen skall erkännas, genom att anlita det förfarande som föreskrivs i avsnitt 2 och 3 i denna avdelning, få fastställt att domen skall erkännas.

Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en konventionsstat är beroende av om en dom skall erkännas, är den domstolen behörig att pröva frågan om erkännande.

Artikel 27

En dom skall inte erkännas:

1. om ett erkännande skulle strida mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i den stat där domen görs gällande;
2. om det är en tredskodom eller en annan dom som har meddelats mot en utebliven svarande och svaranden inte på rätt sätt har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräcklig tid för att kunna förbereda sitt svaromål;
3. om domen är oförenlig med en dom som har meddelats i en tvist mellan samma parter i den stat där domen görs gällande;
4. om domstolen i ursprungsstaten i sin dom har tagit ställning till en fråga om en fysisk persons rättsliga ställning, rättskapacitet eller rättshandlingsförmåga, makars förmögenhetsförhållanden, arv eller testamente i strid med en internationellt privaträttslig bestämmelse i den stat där domen görs gällande, såvida inte resultatet skulle ha blivit detsamma om domstolen hade tillämpat sistnämnda state internationellt privaträttsliga bestämmelser;
5. om domen är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en icke-konventionsstat mellan samma parter och rörande samma sak, såvida den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den stat där domen görs gällande.

Artikel 28

En dom skall vidare inte erkännas om den strider mot bestämmelserna i avsnitt 3, 4 och 5 i avdelning II, och inte heller i de fall som avses i artikel 59.

Erkännande av en dom får också vägras i de fall som avses i artikel 54B punkt 3 och artikel 57 punkt 4.

Vid den behörighetsprövning som åsyftas i de föregående styckena är den domstol eller myndighet som prövar frågan om erkännande bunden av de faktiska omständigheter som domstolen i ursprungsstaten har grundat sin behörighet på.

Domstolens behörighet i ursprungsstaten får inte omprövas på andra grunder än som avses i första och andra styckena; behörighetsreglerna omfattas inte av de i artikel 27 punkt 1 åsyftade grunderna för rättsordningen.

Artikel 29

En utländsk dom får aldrig omprövas i sak.

Artikel 30

Om det vid domstol i en konventionsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan konventionsstat skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om ändring i domen har sökts genom anlitande av ordinära rättsmedel.

Om det vid domstol i en konventionsstat görs gällande att en dom som har meddelats i Irland eller Storbritannien och Nordirland skall erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om verkställighet av domen har uppskjutits i ursprungsstaten på grund av att ändring i domen har sökts.

Avsnitt 2

Verkställighet

Artikel 31

En dom som har meddelats i en konventionsstat och som är verkställbar i den staten skall verkställas i en annan konventionsstat sedan domen, på ansökan av part, har förklarats vara verkställbar där.

I Storbritannien och Nordirland skall sådana domar dock verkställas i England och Wales, i Skottland eller i Nordirland sedan domen, på ansökan av part, har registrerats för verkställighet i den delen av Storbritannien och Nordirland.

Artikel 32

1. Ansökan om verkställighet skall göras:

- i Belgien, vid tribunal de première instance eller rechtbank van eerste aanleg,
- i Danmark, vid byretten,
- i Förbundsrepubliken Tyskland, hos ordföranden i en avdelning av Landgericht,
- i Grekland, vid μονομελής πρωτοδικείο,
- i Spanien, vid Juzgado de Primera Instancia,
- i Frankrike, hos ordföranden i tribunal de grande instance,
- i Irland, vid High Court,
- i Island, hos héraðsdómari,
- i Italien, vid corte d'appello,
- i Luxemburg, hos ordföranden i tribunal d'arrondissement,
- i Nederländerna, hos ordföranden i arrondissementsrechtbank,
- i Norge, vid herredsrett eller byrett, som namsrett,
- i Österrike, vid Landesgericht eller vid Kreisgericht,

- i Portugal, vid Tribunal Judicial de Circulo,

- i Schweiz:
 - a) beträffande domar som innebär en förpliktelse att betala en summa pengar, hos juge de la mainlevée/Rechtsöffnungsrichter/giudice competente a pronunciare sul rigetto dell' opposizione, inom ramen för det förfarande som regleras i artiklarna 80 och 81 i loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite/Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs/legge federale sulla esecuzione e sul fallimento,

 - b) beträffande domar som innebär andra förpliktelser än betalning av en summa pengar, hos juge cantonal d'exequatur compétent/zuständiger kantonaler Vollstreckungsrichter/giudice cantonale competente a pronunciare l'exequatur,

- i Finland, hos överexekutor,

- i Sverige, vid Svea hovrätt,

- i Storbritannien och Nordirland:
 - a) i England och Wales, vid High Court of Justice eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court genom förmedling av Secretary of State;

 - b) i Skottland, vid Court of Session eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Sheriff Court genom förmedling av Secretary of State;

 - c) i Nordirland, vid High Court of Justice eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court genom förmedling av Secretary of State.

2. Den lokala behörigheten skall bestämmas efter gäldenärens hemvist. Om denne inte har hemvist i den stat där ° verkställighet begärs, skall behörigheten bestämmas efter den plats där verkställighet skall ske.

Artikel 33

Förfarandet vid ansökan om verkställighet regleras av lagen i den stat där verkställighet begärs.

Sökanden skall uppge en delgivningsadress inom den domstols domskrets där ansökningen görs. Om lagen i den staten inte föreskriver en sådan delgivningsadress, skall sökanden i stället utse ett ombud i saken.

De handlingar som anges i artiklarna 46 och 47 skall bifogas ansökan.

Artikel 34

Den domstol som prövar ansökningen skall avgöra frågan snarast; i detta skede av förfarandet skall motparten inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

Ansökningen får avslås endast på någon av de i artiklarna 27 och 28 angivna grunderna.

Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.

Artikel 35

En behörig domstolstjänsteman skall snarast, på det sätt som föreskrivs i verkställighetsstaten, underrätta sökanden om det avgörande som har meddelats med anledning av ansökningen.

Artikel 36

Om verkställighet medges, kan motparten söka ändring av avgörandet inom en månad från det att han delgavs detta.

Om ändringssökanden har hemvist i annan konventionsstat än den där avgörandet att medge verkställighet meddelades, skall fristen för att söka ändring vara två månader och löpa från den dag då beslutet delgavs honom, antingen personligen eller i hans bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

Artikel 37

1. Ansökan om ändring av ett avgörande som medger verkställighet skall göras enligt de bestämmelser som gäller för kontradiktorisk tvistemålsprocess:

- i Belgien, vid tribunal de première instance eller rechtbank van eerste aanleg,
- i Danmark, vid landsretten,
- i Förbundsrepubliken Tyskland, vid Oberlandesgericht,
- i Grekland, vid εφετείο,
- i Spanien, vid Audiencia Provincial,
- i Frankrike, vid Cour d'appel,
- i Irland, vid High Court,
- i Island, hos héraðsdómari,
- i Italien, vid corte d'appello,
- i Luxemburg, vid Cour supérieure de justice som övstinstans i tvistemål,
- i Nederländerna, vid arrondissementsrechtbank,
- i Norge, vid lagmannsrett,

- i Österrike, vid Landesgericht eller vid Kreisgericht,
 - i Portugal, vid Tribunal de Relação,
 - i Schweiz, vid tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
 - i Finland, vid hovrätten,
 - i Sverige, vid Svea hovrätt,
 - i Storbritannien och Nordirland,
 - a) i England och Wales, vid High Court of Justice, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court;
 - b) i Skottland, vid Court of Session eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Sheriff Court;
 - c) i Nordirland, vid High Court of Justice eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court.
2. Mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts får talan endast föras:
- i Belgien, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna genom kassationsbesvär,
 - i Danmark, genom överklagande till højesteret efter tillstånd från justitieministern,
 - i Förbundsrepubliken Tyskland, genom Rechtsbeschwerde,
 - i Irland, genom överklagande av en rättsfråga till Supreme Court,

- i Island, genom överklagande till Hæstiréttur,
- i Norge, genom överklagande /kjæremål eller anke/ till Høyesteretts Kjæremålsutvalg eller Høyesterett,
- Österrike, vid överklagande, genom Revisionsrekurs och, vid opposition, genom Berufung med möjlighet till Revision,
- i Portugal, genom överklagande av en rättsfråga,
- i Schweiz, genom recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- i Finland, genom överklagande till högsta domstolen,
- i Sverige, genom överklagande till högsta domstolen,
- i Storbritannien och Nordirland, genom ett överklagande som avser en rättsfråga.

Artikel 38

Den domstol, som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring har sökts enligt artikel 37 första stycket, får på begäran av klaganden låta handläggningen av målet vila, om talan mot domen har förts genom anlitande av ordinära rättsmedel i ursprungsstaten eller om tiden för sådan talan ännu inte har löpt ut; i sistnämnda fall får domstolen bestämma en tid inom vilken en sådan talan skall föras.

Om domen meddelades i Irland eller i Storbritannien och Nordirland skall varje form av överprövning som står till buds i ursprungsstaten anses som en sådan talan mot domen med anlitande av ordinära rättsmedel som avses i första stycket.

Domstolen kan också göra verkställigheten beroende av att det ställs sådan säkerhet som domstolen bestämmer.

Artikel 39

Så länge den i artikel 36 angivna fristen för att söka ändring ännu inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av att ändring sökts, får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot gäldenärens egendom.

Ett avgörande som medger verkställighet medför att sådana säkerhetsåtgärder får vidtas.

Artikel 40

1. Om en ansökan om verkställighet avslås, kan sökanden ansöka om ändring av avgörandet:

- i Belgien, vid cour d'appel eller hof van beroep,
- i Danmark, vid landsret,
- i Förbundsrepubliken Tyskland, hos Oberlandesgericht,
- i Grekland, vid ἀρχαίο,
- i Spanien, vid Audiencia Provincial,
- i Frankrike, vid cour d'appel,
- i Irland, vid High Court,
- i Island, hos héraðsdómari,
- i Italien, vid corte d'appello,
- i Luxemburg, vid Cour supérieure de justice som överinstans i civilmål,
- i Nederländerna, vid gerechtshof,
- i Norge, vid lagmansrett,
- i Österrike, vid Landesgericht eller vid Kreisgericht,

- i Portugal, vid Tribunal de Relação,
 - i Schweiz, vid tribunal cantonal/Kantonsgericht/tribunale cantonale,
 - i Finland, vid hovrätt,
 - i Sverige, vid Svea hovrätt,
 - i Storbritannien och Nordirland:
 - a) i England och Wales, vid High Court of Justice eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court;
 - b) i Skottland, vid Court of Session, eller i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Sheriff Court;
 - c) i Nordirland, vid High Court of Justice eller, i fråga om domar om underhållsskyldighet, vid Magistrates' Court.
2. Den domstol som handlägger frågan om verkställighet efter det att ändring har sökts skall höra motparten. Om denne underlåter att förklara sig skall bestämmelserna i artikel 20, andra och tredje styckena, tillämpas även om han inte har hemvist i en konventionsstat.

Artikel 41

Mot det avgörande som meddelas med anledning av att sådan ändring som avses i artikel 40 har sökts får talan endast föras:

- i Belgien, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna genom kassationsbesvär,
- i Danmark, genom besvär till højesteret efter tillstånd från justitieministern,
- i Förbundsrepubliken Tyskland, genom Rechtsbeschwerde,
- i Irland, genom överklagande av en rättsfråga till Supreme Court,
- i Island, genom överklagande till Hæstiréttur,

- i Norge, genom överklagande /kjæremål eller anke/ till Høyesteretts Kjæremålsutvalg eller Høyesterett,
- i Österrike, genom Revisionsrekurs,
- i Portugal, genom överklagande av en rättsfråga,
- i Schweiz, genom recours de droit public devant le tribunal fédéral/staatsrechtliche Beschwerde beim Bundesgericht/ricorso di diritto pubblico davanti al tribunale federale,
- i Finland, genom överklagande till högsta domstolen,
- i Sverige, genom överklagande till högsta domstolen,
- i Storbritannien och Nordirland, genom ett överklagande som avser en rättsfråga.

Artikel 42

Om en utländsk dom omfattar flera yrkanden och verkställighet inte kan medges för domen i dess helhet, skall domstolen medge verkställighet beträffande ett eller flera av dem.

Sökanden kan begära att domen verkställs delvis.

Artikel 43

En utländsk dom, varigenom någon förpliktas att betala vite, är verkställbar i verkställighetsstaten endast om vitets belopp slutligt har fastställts av domstol i ursprungsstaten.

Artikel 44

Om sökanden i ursprungsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller fri rättegång eller var befriad från kostnader eller avgifter, skall han vid det förfarande som avses i artiklarna 32 till 35 vara berättigad till rättshjälp eller fri rättegång samt kostnads- eller avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i verkställighetsstaten.

En sökande som begär verkställighet av en dom eller ett beslut avseende underhållsskyldighet, som har meddelats av en administrativ myndighet i Danmark eller Island, kan i verkställighetsstaten erhålla de förmåner som anges i första stycket, om han företer ett intyg från det danska justitiedepartementet respektive det isländska justitiedepartementet som bekräftar att han uppfyller de ekonomiska villkor som gäller för erhållande av rättshjälp eller fri rättegång, helt eller delvis, eller befrielse från kostnader eller avgifter.

Artikel 45

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den som i en konventionsstat begär verkställighet av en dom, som har meddelats i en annan konventionsstat, på den grunden att han är utländsk medborgare eller inte har sin hemvist eller vistelseort i verkställighetsstaten.

Avsnitt 3

Gemensamma bestämmelser

Artikel 46

Den part som gör gällande att en dom skall erkännas eller ansöker om verkställighet av en dom skall ge in:

1. en kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet skall kunna fastställas;
2. när det rör sig om en tredskodom eller annan dom som har meddelats mot en utebliven svarands, originalet eller en bestyrkt kopia av den handling som visar att stämningsansökan eller motsvarande handling har delgivits den uteblivna parten.

Artikel 47

Den part som ansöker om verkställighet skall också ge in:

1. handlingar som visar att domen är verkställbar enligt lagen i ursprungsstaten och att den har delgivits;
2. i förekommande fall, handlingar som visar att sökanden åtnjöt rättshjälp eller fri rättegång i ursprungsstaten.

Artikel 48

Om de i artikel 46 punkt 2 och artikel 47 punkt 2 angivna handlingarna inte har ingivits, kan domstolen bestämma en tid inom vilken de skall inges, godta likvärdiga handlingar eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in dem.

Om domstolen begär det, skall en översättning av handlingarna ges in; översättningen skall vara bestyrkt av en person som är behörig därtill i någon av konventionsstaterna.

Artikel 49

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas i fråga om de handlingar som anges i artiklarna 46 och 47 och i artikel 48, andra stycket eller i fråga om fullmakt för ombud i saken.

AVDELNING IV**OFFICIELLA HANDLINGAR (ACTES AUTHENTIQUES) OCH
INFÖR DOMSTOL INGÅENDE FÖRLIKNINGAR****Artikel 50**

En handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling (acte authentique) och som är verkställbar i en konventionsstat skall på ansökan förklaras vara verkställbar i en annan konventionsstat i enlighet med det i artikel 31 och följande artiklar föreskrivna förfarandet. Framställningen får avslås endast om verkställighet av den officiella handlingen strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i verkställighetsstaten.

Den ingivna handlingen måste uppfylla de villkor som är nödvändiga för att den skall kunna godtas som en officiell handling i ursprungsstaten.

Bestämmelserna i avdelning III, avsnitt 3, gäller i tillämpliga delar.

Artikel 51

En förlikning som har ingåtts inför domstol i ett pågående mål och som är verkställbar i den stat där förlikningen ingicks är verkställbar i verkställighetsstaten under samma förutsättningar som officiella handlingar (actes authentiques).

AVDELNING V**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER****Artikel 52**

Vid avgörandet av frågan om en part har hemvist i den konventionsstat där målet är väckt skall domstolen tillämpa sin egen lag.

Om en part inte har hemvist i den stat där målet är anhängigt, skall domstolen, vid avgörandet av frågan om parten har hemvist i en annan konventionsstat, tillämpa den statens lag.

Artikel 53

Vid tillämpningen av denna konvention skall ett bolags eller annan juridisk persons säte anses vara dess hemvist. För att bestämma var detta säte är beläget skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

För att bestämma om en "trust" har hemvist i den konventionsstat där målet är anhängigt skall domstolen tillämpa sin egen internationella privaträtt.

AVDELNING VI**ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER****Artikel 54**

Bestämmelserna i denna konvention skall tillämpas endast på rättsliga förfaranden som har inletts och på officiella handlingar (actes authentiques) som har upprättats eller registrerats efter konventionens ikraftträdande i

ursprungsstaten och, i fråga om erkännande eller verkställighet av en dom eller en officiell handling, i den stat som ansökan riktar sig till.

Domar som har meddelats i ursprungsstaten, efter denna konventions ikraftträdande mellan ursprungsstaten och den stat som ansökan riktar sig till, i mål och ärenden som har anhängiggjorts före den dagen, skall dock erkännas och verkställas i den stat som ansökan riktar sig till enligt bestämmelserna i avdelning III, om domstolen har grundat sin behörighet på bestämmelser som överensstämmer antingen med de bestämmelser som anges i avdelning II i denna konvention eller med bestämmelser i en konvention som gällde mellan ursprungsstaten och den stat som ansökan riktar sig till vid tiden för målets eller ärendets anhängiggörande.

Om parterna i an avtalstvist före denna konventions ikraftträdande skriftligen har kommit överens om att den på avtalet tillämpliga lagen skall vara irländsk lag eller lagen i en del av Storbritannien och Nordirland, skall domstolarna i Irland och i den delen av Storbritannien och Nordirland behålla sin behörighet att pröva tvisten.

Artikel 54A

Under en tid av tre år räknat från ikraftträdandet av denna konvention för respektive Danmark, Grekland, Irland, Island, Norge, Finland och Sverige, skall i sjörättsmål behörigheten i dessa stater bestämmas inte endast enligt bestämmelserna i avdelning II utan även enligt de nedan i punkterna 1 till 7 angivna bestämmelserna. Dessa bestämmelser upphör dock att gälla för ifrågavarande stat när den internationella konventionen om kvarstad och liknande säkerhetsåtgärder (arrest) i havsgående fartyg, som undertecknades i Bryssel den 10 maj 1952, träder ikraft i förhållande till den staten.

1. Mot den som har hemvist i en konventionsstat kan i fråga om sjöfordringar talan väckas vid domstolarna i en av de ovan nämnda staterna om det fartyg som fordran hänförs sig till, eller annat av honom ägt fartyg, har blivit föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd (arrest) vid ett rättsligt förfarande inom den senare statens territorium för att säkerställa kravet, eller kunde ha blivit föremål för sådan säkerhetsåtgärd om inte borgen eller annan säkerhet hade ställts, och;

a) käranden har hemvist i denna stat, eller

- b) fordringen har uppkommit i denna etat, eller
 - c) fordringen har uppkommit under den resa vid vilken säkerhetsåtgärden har, eller kunde ha, vidtagits, eller
 - d) fordringen grundar sig på en sammanstötning eller skada orsakad av ett fartyg på ett annat eller på gods eller personer ombord på något av fartygen, som beror antingen på verkställd eller underlåten manöver eller underlåtenhet att iaktta gällande föreskrifter, eller
 - e) fordringen avser bärgning, eller
 - f) panträtt på grund av inteckning eller annan på avtal grundad panträtt till säkerhet för fordringen gäller i det fartyg som är föremål för kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd (arrest).
2. Kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd (arrest) kan erhållas såväl i det fartyg som sjöfordringen hänförs till som i annat fartyg ägt av den person som vid tiden för fordringens uppkomst var ägare till det förstnämnda fartyget. I fråga om sådana fordringar som anges i punkt 5 o), p) eller q) i denna artikel får dock endast det fartyg som sjöfordringen hänförs till tas i anspråk.
3. Fartyg skall anses tillhöra samma ägare när alla andelar däri ägs av samma person eller personer.
4. Om, vid skeppslega (demise charter), befraktaren ensam är ansvarig för en sjöfordran som hänförs till fartyget, kan kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd (arrest) erhållas för fordringen i detta fartyg eller i annat fartyg som ägs av befraktaren men inte i något annat fartyg som tillhör ägaren. Denna bestämmelse gäller även i andra fall då någon annan än ett fartygs ägare är ansvarig för en sjöfordran.
5. Uttrycket "sjöfordran" innebär en fordran som stöder sig på en eller flera av följande grunder:
- a) skada orsakad av ett fartyg genom sammanstötning eller på annat sätt;
 - b) dödsfall eller personskada som orsakats av ett fartyg eller som inträffat i samband med driften av ett fartyg;

- c) bärgning;
 - d) avtal som rör fartygs användning eller förhyrning på grundval av certeparti eller annat;
 - e) avtal som rör transport av gods med ett fartyg på grundval av certeparti, konossement eller annat;
 - f) förlust av eller skada på gods inklusive resgods under transport med fartyg;
 - g) gemensamt haveri;
 - h) bodmeri;
 - i) bogsering;
 - j) lotsning;
 - k) leverans av varor eller materiel för fartygs drift eller underhåll, oberoende av leveransorten;
 - l) byggnad eller reparation av eller utrustning till ett fartyg eller kostnader för dockning;
 - m) befälhavares, befäls och besättnings löner;
 - n) befälhavares utlägg, inklusive utlägg som gjorts av avlastare, befraktare eller agenter för fartygets eller dess ägares räkning;
 - o) tvist om äganderätten till ett fartyg;
 - p) tvist mellan delägare till ett fartyg om äganderätten eller besittningen till fartyget eller driften av eller intäkterna från detta;
 - q) panträtt på grund av inteckning eller annan på avtal grundad panträtt i fartyg.
6. I Danmark skall, i fråga om sjöfordringar som behandlas i punkt 5 o) och p) i denna artikel, uttrycket "arrest" (kvarstad och liknande säkerhetsåtgärder) anses omfatta också "förbud" när detta, enligt paragraferna 646 till 653 i lov om rettens pleje, är det enda tillåtna förfarandet i fråga om sådan fordran.
7. I Island skall, i fråga om sjöfordringar som behandlas i punkt 5 o) och p) i denna artikel, uttrycket "arrest" (kvarstad och liknande säkerhetsåtgärder) anses omfatta också "lögbann" när detta, enligt kapitel III lagen om kvarstad och förbud (lög um kyrrsetningu og lögbann), är det enda tillåtna förfarandet i fråga om sådan fordran.

AVDELNING VII

FÖRHÅLLANDET TILL BRYSSELKONVENTIONEN OCH TILL ANDRA KONVENTIONER

Artikel 54B

1. Denna konvention skall inte inverka på de Europeiska gemenskapernas medlemsstaters tillämpning av konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område som undertecknades i Bryssel den 27 september 1968 och protokollet om Gemenskapedomstolens tolkning av denna konvention som undertecknades i Luxemburg den 3 juni 1971 i den lydelse de har fått genom konventionerna om de Europeiska gemenskapernas medlemsstaters tillträde till nämnda konvention och protokoll, vilka samtliga konventioner och protokoll i det följande benämnas Brysselkonventionen.
2. Denna konvention skall dock alltid tillämpas:
 - a) i fråga om domstols behörighet, om svaranden har hemvist i en konventionsstat som inte är medlem i de Europeiska gemenskaperna eller när en domstol i en sådan konventionsstat har exklusiv behörighet enligt artiklarna 16 eller 17;
 - b) i fråga om litispendens eller när mål har samband med varandra enligt bestämmelserna i artiklarna 21 och 22, och talan väcks i en konventionsstat som inte är medlem i de Europeiska gemenskaperna och i en konventionsstat som är medlem i de Europeiska gemenskaperna;
 - c) vid erkännande och verkställighet, när antingen ursprungsstaten eller den stat som ansökan riktar sig till inte är medlem i de Europeiska gemenskaperna.
3. Erkännande eller verkställighet får, utöver på de grunder som anges i avdelning III, vägras om den bestämmelse som domstolen har grundat sin behörighet på avviker från bestämmelserna om behörighet i denna konvention och erkännande eller verkställighet begärs mot någon som har hemvist i en konventionsstat som inte är medlem i de Europeiska gemenskaperna, såvida inte domen likväl får erkännas eller verkställas enligt vad som gäller i den stat som ansökan riktar sig till.

Artikel 55

Med de begränsningar som följer av artikel 54, andra stycket och artikel 56, skall denna konvention, för de stater som är anslutna till den, ersätta följande konventioner som ingåtts mellan två eller flera av dem:

- konventionen mellan Schweiz och Frankrike om domstols behörighet och verkställighet av oivildomar, undertecknad i Paris den 15 juni 1869,
- fördraget mellan Schweiz och Spanien om ömsesidig verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Madrid den 19 november 1896,
- konventionen mellan Schweiz och Tyska Riket om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, undertecknad i Bern den 2 november 1929,
- konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Köpenhamn den 16 mars 1932,
- konventionen mellan Schweiz och Italien om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Rom den 3 januari 1933,
- konventionen mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, undertecknad i Stockholm den 15 januari 1936,
- konventionen mellan Konungariket Belgien och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar angående underhållsskyldighet, undertecknad i Wien den 25 oktober 1957,
- konventionen mellan Schweiz och Belgien om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, undertecknad i Bern den 29 april 1959,
- konventionen mellan Förbundsrepubliken Tyskland och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 6 juni 1959,
- konventionen mellan Konungariket Belgien och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 16 juni 1959,
- konventionen mellan Österrike och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Bern den 16 december 1960,

- konventionen mellan Norge samt Storbritannien och Nordirland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i London den 12 juni 1961,
- konventionen mellan Storbritannien och Nordirland samt Österrike med bestämmelser om ömseidigt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 14 juli 1961 med ändringsprotokoll undertecknat i London den 6 mars 1970,
- konventionen mellan Konungariket Nederländerna och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Haag den 6 februari 1963,
- konventionen mellan Frankrike och Österrike om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 15 juli 1966,
- konventionen mellan Luxemburg och Österrike om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Luxemburg den 29 juli 1971,
- konventionen mellan Italien och Österrike om erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Rom den 16 november 1971,
- konventionen mellan Norge och Förbundsrepubliken Tyskland om erkännande och verkställighet av domar och verkställbara dokument på privaträttens område, undertecknad i Oslo den 17 juni 1977,
- konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Köpenhamn den 11 oktober 1977,
- konventionen mellan Österrike och Sverige om erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i Stockholm den 16 september 1982,
- konventionen mellan Österrike och Spanien om erkännande och verkställighet av domar, förlikningar och verkställbara officiella handlingar på privaträttens område, undertecknad i Wien den 17 februari 1984,

- konventionen mellan Norge och Österrike om erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i Wien den 21 maj 1984 och
- konventionen mellan Finland och Österrike om erkännande och verkställighet av civildomar, undertecknad i Wien den 17 november 1986.

Artikel 56

Det fördrag och de konventioner som anges i artikel 55 skall fortsätta att gälla på områden där denna konvention inte är tillämplig.

De skall fortsätta att gälla beträffande domar som har meddelats och handlingar som har upprättats eller registrerats som officiella handlingar (actes authentiques) före denna konventions ikraftträdande.

Artikel 57

1. Denna konvention skall inte inverka på konventioner som konventionsstaterna har tillträtt eller kommer att tillträda och som på särskilda områden reglerar domstolars behörighet eller erkännande eller verkställighet av domar.
2. Denna konvention skall inte utgöra hinder för en domstol i en konventionsstat som har tillträtt en konvention som avses i punkt 1 att förklara sig behörig i enlighet med den konventionen, även om svaret har hemvist i en konventionsstat som inte har tillträtt ifrågakonventionen. Den domstol som handlägger målet skall dock alltid tillämpa artikel 20 i denna konvention.
3. Domar/ som har meddelats i en konventionsstat med tillämpning av behörighetsregler i en konvention som avses i punkt 1 skall erkännas och verkställas i de andra konventionsstaterna i enlighet med bestämmelserna i avdelning III i denna konvention.
4. Erkännande och verkställighet får, utöver på de grunder som anges i avdelning III, vägras om den stat som ansökan riktas till inte har tillträtt den konvention som avses i punkt 1 och den person mot vilken erkännande eller verkställighet begärs har hemvist i den staten, såvida inte domen likväl får erkännas eller verkställas enligt vad som gäller i den stat som ansökan riktas till.

5. Om det i en i punkt 1 åsyftad konvention, som har tillträtts såväl av ursprungsstaten som av den stat som ansökan riktas till, anges förutsättningar för erkännande eller verkställighet av domar, skall dessa förutsättningar gälla. Bestämmelserna i denna konvention om förfarandet vid erkännande och verkställighet kan dock alltid tillämpas.

Artikel 58

(finns ingen)

Artikel 59

Denna konvention skall inte utgöra hinder för en konventionsstat att i förhållande till en tredje stat, i en konvention om erkännande och verkställighet av domar, förplikta sig att inte erkänna domar som har meddelats i andra konventionsstater mot svarande som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i denna tredje stat när domen, i fall som avses i artikel 4, kunnat meddelas endast med stöd av en behörighetsregel som anges i artikel 3, andra stycket.

En konventionsstat får dock inte i förhållande till en tredje stat förplikta sig att inte erkänna en dom som har meddelats i en annan konventionsstat av en domstol som har grundat sin behörighet på att svaranden har egendom i den staten eller att kåranden har erhållit kvarstad eller liknande säkerhetsåtgärd i egendom som finns där, om:

1. talan avser äganderätt till egendomen eller rätt att inneha denna, syftar till att erhålla rätt att förfoga över den, eller avser annan tvist som har samband med egendomen, eller
2. egendomen utgör säkerhet för den fordran som är föremål för rättegången.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 60

Följande stater får tillträda denna konvention:

- a) de stater som vid den tidpunkt då konventionen öppnas för undertecknande är medlemmar i de Europeiska gemenskaperna eller i Europeiska frihandlessammanslutningen;
- b) de stater som efter det att konventionen har öppnats för undertecknande blir medlemmar i de Europeiska gemenskaperna eller i Europeiska frihandlessammanslutningen;
- c) de stater som har inbjudits att ansluta sig enligt artikel 62 punkt 1 b).

Artikel 61

1. Denna konvention skall vara öppen för undertecknande av de stater som är medlemmar i de Europeiska gemenskaperna eller i Europeiska frihandlessammanslutningen.
2. Konventionen skall ratificeras av de stater som har undertecknat den. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos schweiziska federala rådet.
3. Konventionen skall träda i kraft den första dagen i den tredje kalendermånaden efter det att två stater, varav av den ena är medlem i de Europeiska gemenskaperna och den andra är medlem i Europeiska frihandlessammanslutningen, har deponerat sina ratifikationsinstrument.
4. Konventionen skall träda i kraft i förhållande till varje annan signatärstat den första dagen i den tredje kalendermånaden efter det att denna stat har deponerat sitt ratifikationsinstrument.

Artikel 62

1. Sedan konventionen har trätt i kraft får följande stater ansluta sig till den:
 - a) de stater som avses i artikel 60 b),
 - b) andra stater som på begäran av en konventionsstat till depositarien har inbjudits att ansluta sig. Depositarien skall inbjuda staten i fråga endast om den, efter att ha delgivit innehålllet i de underrättelser som staten avser att göra enligt artikel 63, har erhållit ett enhälligt samtycke därtill av signatärstaterna och av de konventionsstater som avses i artikel 60a) och b).
2. Om en anslutande stat önskar tillfoga uppgifter i och för Protokoll Nr 1, skall förhandlingar äga rum. En förhandlingskonferens skall anordnas av schweiziska federala rådet.
3. För en anslutande stat skall konventionen träda i kraft den första dagen i den tredje kalendermånaden efter det att anslutningsinstrumentet deponerades.
4. I fråga om en anslutande stat som avses i punkt 1 a) eller b) skall konventionen dock träda i kraft endast i förhållandet mellan den anslutande staten och de konventionsstater som inte har gjort några invändningar mot anslutningen före den första dagen i den tredje kalendermånaden efter det att anslutningsinstrumentet deponerades.

Artikel 63

Varje anslutande stat skall vid deponeringen av anslutningsinstrumentet lämna den information som krävs för tillämpningen av artiklarna 3, 32, 37, 40, 41 och 55 i denna konvention och skall, i förekommande fall, lämna de uppgifter som har föreskrivits under förhandlingar i och för Protokoll Nr 1.

Artikel 64

1. Denna konvention gäller för en inledande period av fem år räknat från ikraftträdandet enligt artikel 61 punkt 3 och detta även i förhållande till stater som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter detta datum.

2. Vid utgången av den inledande femårsperioden skall konventionen anses förlängd med ett år i sänder.
3. Vid utgången av den inledande femårsperioden får varje konventionsstat, när som helst, säga upp konventionen genom en underrättelse till schweiziska federala rådet.
4. Uppsägningen skall träda i kraft vid utgången av det kalenderår som följer närmast efter en period av sex månader räknat från det att schweiziska federala rådet har mottagit underrättelsen om uppsägning.

Artikel 65

Följande är fogat till konventionen:

- ett Protokoll Nr 1 angående vissa frågor om behörighet, förfarande och verkställighet,
- ett Protokoll Nr 2 om en enhetlig tolkning av konventionen,
- ett Protokoll Nr 3 om tillämpningen av artikel 57.

Dessa protokoll utgör en integrerad del av konventionen.

Artikel 66

Varje konventionsstat får begära revidring av konventionen. För detta ändamål skall schweiziska federala rådet sammankalla en revideringskonferens inom sex månader från den dag då revidering begärdes.

Artikel 67

Schweiziska federala rådet skall underrätta de stater som deltog i diplomatkonferensen i Lugano och stater som därefter har anslutit sig till konventionen om:

- a) disponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrument,
- b) dagen för ikraftträdandet av konventionen i förhållande till konventionsstaterna,

- c) uppsägningar som har mottagits enligt artikel 64,
- d) förklaringar som har mottagits enligt artikel Ia i Protokoll Nr 1,
- e) förklaringar som har mottagits enligt artikel Ib i Protokoll Nr 1,
- f) förklaringar som har mottagits enligt artikel IV i Protokoll Nr 1,
- g) underrättelser gjorda enligt artikel VI i Protokoll Nr 1.

Artikel 68

Denna konvention, som har upprättats i ett enda originalexemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, holländska, irländska, isländska, italienska, norska, portugisiska, spanska, svenska och tyeka språken, vilka alla äger lika giltighet, skall deponeras i schweiziska federala rådets arkiv. Schweiziska federala rådet skall överlämna en bestyrkt kopia av konventionen till regeringen i varje stat som deltog i diplomatkonferensen i Lugano och till regeringarna i anslutande stater.

[For the testimonium and signatures, see p. 648 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 648 du présent volume.]

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Convenio.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschrift unter dieses Übereinkommen gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα σύμβαση.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Convention.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas de la présente convention.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an gCoinbhinsiún seo.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar sem til þess hafa fullt umboð undirritað samning þennan.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce alla presente convenzione.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit verdrag hebben gesteld.

Til bekræftelse har de undertegnede befuldmægtigede underskrevet Konvensjonen her.

Em fé do que os plenipotenciários abaixo-assinados apuseram as suas assinaturas no final da presente Convenção.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Till bekræftelse härav har undertecknade befullmäktigade ombud undertecknat denna konvention.

Hecho en Lugano, a dieciseis de septiembre de mil novecientos ochenta y ocho.

Udfærdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundrede og otteogfirs.

Geschehen zu Lugano am sechzehnten September neunzehnhundertachtundachtzig.

Έγινε στο Λουγκάνο, στις δέκα έξι Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια ογδόντα οκτώ.

Done at Lugano on the sixteenth day of September in the year one thousand nine hundred and eighty-eight.

Fait à Lugano, le seize septembre mil neuf cent quatre-vingt-huit.

Arna dhéanamh i Lugano, an séú lá déag de Mhéan Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad ochtó a hocht.

Gjört í Lugano hinn sextánda dag septembermánaðar nítján hundruð áttatíu og átta.

Fatto a Lugano, addì' sedici settembre millenovecentottantotto.

Gedaan te Lugano, de zestiende september negentienhonderd achtentachtig.

Utferdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundre og åttiåtte.

Feito em Lugano, em dezasseis de Setembro de mil novecentos e oitenta e oito.

Tehty Luganossa kuudentenatoista päivänä syyskuuta vuonna tuhat yhdeksänsataa kahdeksankymmentäkahdeksan.

Som skedde i Lugano den sextonde september nittonhundraåttioåtta.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges :
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen:
[For His Majesty the King of the Belgians]:¹

[C. LEMMENS]²

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning:
[For Her Majesty the Queen of Denmark]:
[Pour Sa Majesté la Reine du Danemark] :

[J. MOSEGAARD]

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland:
[For the President of the Federal Republic of Germany]:
[Pour le Président de la République fédérale d'Allemagne] :

[WOLFRAM DUFNER]

23.10.1989

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας:
[For the President of the Hellenic Republic]:
[Pour le Président de la République hellénique] :

[K. KERAMEUS]

Por Su Majestad el Rey de España:
[For His Majesty the King of Spain]:
[Pour Sa Majesté le Roi de l'Espagne] :

Pour le Président de la République française :
[For the President of the French Republic]:

[PHILIPPE CUVILLIER]

14/12/89

¹ The text within parentheses was translated by the Secretariat of the United Nations — Le texte entre parenthèses a été traduit par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

² The names of signatories appearing between brackets were not legible and have been supplied by the Government of Switzerland — Les noms des signataires reproduits entre crochets étaient illisibles et ont été fournis par le Gouvernement suisse.

Thar ceann Uachtarán na hÉireann:
[For the President of Ireland]:
[Pour le Président de l'Irlande] :

Fyrir forseta lýóveldisins Íslands:
[For the President of the Republic of Iceland]:
[Pour le Président de la République d'Islande] :

[SVERRIR H. GUNNLAUGSSON]

Per il Presidente della Repubblica italiana:
[For the President of the Italian Republic]:
[Pour le Président de la République italienne] :

[LUIGI FERRARI BRAVO]

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg :
[For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg]:

[J. ALEX]

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden:
[For Her Majesty the Queen of the Netherlands]:
[Pour Sa Majesté la Reine des Pays-Bas] :

[M. P. S. VAN BERCKEL]

7.2.89¹

For Hans Majestet Norges Konge:
[For His Majesty the King of Norway]:
[Pour Sa Majesté le Roi de Norvège] :

[STEIN ROGNLIEN]

Für den Bundespräsidenten der Republic Oesterreich:
[For the President of the Republic of Austria]:
[Pour le Président de la République d'Autriche] :

¹ 7 February 1989 — 7 février 1989.

Pelo Presidente da República Portuguesa:
[For the President of the Portuguese Republic]:
[Pour le Président de la République portugaise] :

[A. DA COSTA NEVES RIBEIRO]

Für den Schweizerischen Bundesrat:
Pour le Conseil fédéral suisse :
Per il Consiglio federale svizzero:
[For the Swiss Federal Council]:

[ELISABETH KOPP]

Suomen tasavallan presidentin puolesta:
[For the President of the Republic of Finland]:
[Pour le Président de la République de Finlande] :

[RICHARD TÖTTERMAN]

30.11.88

För Konungariket Sveriges regering:
[For the Government of the Kingdom of Sweden]:
[Pour le Gouvernement du Royaume de Suède] :

[WANJA TORNERG]

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:
[Pour Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord] :

[CHRISTOPHER WILLIAM LONG]

18.9.89

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

PROTOCOLO Nº 1
RELATIVO A DETERMINADOS PROBLEMAS
DE COMPETENCIA, PROCEDIMIENTO Y EJECUCIÓN

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES HAN CONVENIDO LAS SIGUIENTES DISPOSICIONES ANejas AL CONVENIO:

Artículo I

Cualquier persona domiciliada en Luxemburgo que fuere emplazada ante un tribunal de otro Estado contratante, en aplicación del punto 1 del artículo 5, podrá impugnar la competencia de dicho tribunal. Este tribunal se declarará de oficio incompetente si no compareciere el demandado.

Cualquier convenio atributivo de jurisdicción en el sentido del artículo 17 sólo producirá efectos con respecto a una persona domiciliada en Luxemburgo cuando ésta lo hubiere expresa y especialmente aceptado.

Artículo I bis

1. La Confederación Suiza se reserva el derecho de declarar, en el momento de depositar su instrumento de ratificación, que una resolución dictada en otro Estado contratante no será reconocida ni ejecutada en Suiza cuando se reunieren las condiciones siguientes:

- a) que la competencia del tribunal que hubiere dictado la resolución estuviere fundada exclusivamente en el artículo 5, apartado 1 del presente Convenio;
- b) que el demandado estuviere domiciliado en Suiza en el momento de la presentación de la demanda; a efectos del presente artículo, una sociedad o cualquier otra persona jurídica se considerará con domicilio en Suiza cuando tuviere en este Estado su sede estatutaria y el centro efectivo de sus actividades; y

- c) que el demandado se opusiere al reconocimiento o a la ejecución de la resolución en Suiza, en tanto en cuanto no hubiere renunciado a acogerse a la declaración a que se refiere el presente apartado.
2. Esta reserva no se aplicará cuando, en el momento de solicitarse el reconocimiento o la ejecución, se hubiere producido una excepción al artículo 59 de la Constitución Federal Suiza. El Gobierno suizo comunicará tales excepciones a los Estados signatarios y a los que se adhirieren.
3. Esta reserva quedará sin efecto el 31 de diciembre de 1999. Podrá retirarse en cualquier momento.

Artículo I ter

Cualquier Estado contratante podrá, mediante declaración hecha en el momento de la firma o del depósito de su instrumento de ratificación o de adhesión, reservarse, no obstante las disposiciones del artículo 28, el derecho de no reconocer ni ejecutar resoluciones dictadas en otros Estados contratantes cuando la competencia del tribunal de origen se hubiere fundado, en aplicación del artículo 16, apartado 1, letra b), exclusivamente en el hecho de que el demandado tuviere su domicilio en el Estado de origen y el inmueble estuviere situado en el Estado que hubiere formulado la reserva.

Artículo II

Sin perjuicio de las disposiciones nacionales más favorables, las personas domiciliadas en un Estado contratante y perseguidas por infracciones involuntarias ante las jurisdicciones sancionadoras de otro Estado contratante del que no fueren nacionales podrán, aunque no comparecieren personalmente, defenderse por medio de las personas autorizadas a tal fin.

No obstante, el tribunal que conociere del asunto podrá ordenar la comparecencia personal; si ésta no tuviere lugar, la resolución dictada sobre la acción civil sin que la persona encausada hubiere tenido la posibilidad de defenderse podrá no ser reconocida ni ejecutada en los demás Estados contratantes.

Artículo III

El Estado requerido no percibirá impuesto, derecho ni tasa alguna, proporcional al valor del litigio, en el procedimiento de exequatur.

Artículo IV

Los documentos judiciales y extrajudiciales extendidos en un Estado contratante y que debieren ser notificados a personas que se encontraren en el territorio de otro Estado contratante, se transmitirán del modo previsto por los convenios o acuerdos celebrados entre los Estados contratantes.

A no ser que el Estado de destino se oponga a ello mediante declaración formulada al Consejo Federal Suizo, tales documentos también podrán ser enviados directamente por las personas autorizadas al efecto en el Estado en que se extendieren los documentos, a las personas autorizadas al efecto en el Estado en que se encontrare el destinatario del documento. En este caso, la persona autorizada al efecto en el Estado de origen, transmitirá una copia del documento a la persona habilitada al efecto en el Estado requerido, que sea competente para hacerla llegar al destinatario. Esta entrega se hará en la forma prevista por la ley del Estado requerido. Se dejará constancia de la misma mediante certificación enviada directamente a la persona autorizada al efecto en el Estado de origen.

Artículo V

La competencia judicial prevista en el artículo 6, apartado 2 y en el artículo 10, para la demanda sobre obligaciones de garantía o para la intervención de terceros en el proceso, no podrá ser invocada en la República Federal de Alemania, en España, en Austria ni en Suiza. Toda persona domiciliada en otro Estado contratante podrá ser demandada ante los tribunales de:

- la República Federal de Alemania, en aplicación de los artículos 68 y 72, 73 y 74 de la Ley de Enjuiciamiento Civil ("Zivilprozessordnung") sobre litis denuntiatio;

- España, en aplicación del artículo 1482 del Código Civil;
- Austria, de conformidad con el artículo 21 de la Ley de Enjuiciamiento Civil ("Zivilprozessordnung") sobre litis denuntiatio;
- Suiza, en aplicación de las disposiciones apropiadas sobre la litis denuntiatio de las Leyes de Enjuiciamiento Civil cantonales.

Las resoluciones dictadas en los demás Estados contratantes en virtud del artículo 6 apartado 2 y del artículo 10 serán reconocidas y ejecutadas en la República Federal de Alemania, en España, en Austria y en Suiza de conformidad con el Título III. Los efectos frente a terceros producidos en aplicación de las disposiciones mencionadas en el párrafo anterior, por resoluciones dictadas en dichos Estados, serán igualmente reconocidos en los demás Estados contratantes.

Artículo V bis

En materia de alimentos, los términos "juez", "tribunal" y "jurisdicción" comprenderán las autoridades administrativas danesas, islandesas y noruegas.

En materia civil y mercantil, los términos "juez", "tribunal" y "jurisdicción" comprenderán al "ulosotonhaltija/överexekutor" finlandés.

Artículo V ter

En los litigios entre el capitán y un miembro de la tripulación de un buque matriculado en Dinamarca, Grecia, Irlanda, Islandia, Noruega, Portugal o Suecia, relativos a las remuneraciones y demás condiciones del servicio, los tribunales de un Estado contratante deberán comprobar si el agente diplomático o funcionario consular competente respecto al buque ha sido informado del litigio. Deberán suspender el procedimiento en tanto no se hubiere informado a dicho agente. Deberán, incluso de oficio, inhibirse si este agente, debidamente informado, hubiere ejercitado las competencias que en la materia le reconozca un convenio consular o, a falta de tal convenio, hubiere formulado objeciones sobre la competencia en el plazo fijado.

Artículo V quater

(Sin contenido)

Artículo V quinto

Sin perjuicio de la competencia de la Oficina Europea de Patentes según el Convenio sobre la patente europea, firmado en Munich el 5 de octubre de 1973, las tribunales de cada Estado contratante serán los únicos competentes, sin consideración del domicilio, en materia de registro o validez de una patente europea expedida para este Estado y que no fuere una patente comunitaria por aplicación de las disposiciones del artículo 86 del Convenio relativo a la patente europea para el mercado común, firmado en Luxemburgo el 15 de diciembre de 1975.

Artículo VI

Los Estados contratantes comunicarán al Consejo Federal Suizo los textos de sus disposiciones legales que modifiquen los artículos de sus leyes que se mencionan en el Convenio o los juzgados y tribunales designados en el Título III, Sección segunda.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

PROTOKOL Nr. 1

OM VISSE PROBLEMER I

FORBINDELSE MED KOMPETENCE, PROCEDURE OG FULDBYRDELSE

DE HOJE KONTRAHERENDE PARTER ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER, DER KNYTTES TIL KONVENTIONEN:

Artikel I

Enhver person, der har bopæl i Luxembourg, og som i henhold til artikel 5, nr. 1, sagsøges ved en ret i en anden kontraherende stat, kan gøre indsigelse mod den pågældende rets kompetence. Såfremt sagsøgte ikke giver møde, skal denne ret på embeds vegne erklære sig for inkompetent.

Enhver aftale om kompetence som nævnt i artikel 17 får kun gyldighed for en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den pågældende udtrykkeligt og specielt har accepteret aftalen.

Artikel Ia

1. Schweiz forbeholder sig ret til på tidspunktet for deponeringen af sit ratifikationsdokument at erklære, at en retsafgørelse, der er truffet i en anden kontraherende stat, hverken anerkendes eller fuldbyrdes i Schweiz, såfremt følgende forhold gør sig gældende:

- a) den kompetence, der er tillagt den ret, som har truffet afgørelsen, kun hviler på artikel 5, nr. 1, i nærværende konvention,
- b) sagsøgte havde bopæl i Schweiz på det tidspunkt, hvor sagen blev anlagt; i henhold til denne artikel anses et selskab eller en juridisk person for at have bopæl i Schweiz, hvis det/den har sit registrerede hjemsted og det faktiske center for sin virksomhed i Schweiz, og

- c) den søgte rejser indsigelse mod anerkendelsen eller fuldbyrdelsen af retsafgørelsen i Schweiz, forudsat at han ikke har givet afkald på at påberåbe sig den i dette stykke omhandlede erklæring.
2. Dette forbehold finder ikke anvendelse, for så vidt der på det tidspunkt, hvor der blev indgivet begæring om anerkendelse eller fuldbyrdelse, forelå en fravigelse af artikel 59 i den schweiziske forbundsforfatning. Den schweiziske regering giver signatarstaterne og de tiltrædende stater meddelelse om sådanne fravigelser.
3. Dette forbehold ophører med at have virkning den 31. december 1999. Det kan til enhver tid ophæves.

Artikel Ib

Enhver kontraherende stat kan ved en erklæring, den fremsætter ved undertegnelsen eller deponeringen af sit ratifikations- eller tiltrædelsesdokument, forbeholde sig retten til, uanset bestemmelserne i artikel 28, at undlade at anerkende og fuldbyrde retsafgørelser, der er truffet i andre kontraherende stater, hvis den kompetence, der er tillagt retten i domsstaten i henhold til artikel 16, nr. 1, litra b), udelukkende hviler på søgtes bopæl i domsstaten, og ejendommen er beliggende i den stat, der har taget forbehold.

Artikel II

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl i en kontraherende stat, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse ved retter kompetente i straffesager i en anden kontraherende stat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, selv når de ikke personligt giver møde, til deres forsvar vælge personer, der er bemyndiget hertil.

Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt; såfremt dette ikke sker, skal den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen, ikke anerkendes eller fuldbyrdes i de øvrige kontraherende stater.

Artikel III

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en begæring om fuldbyrdelsespåtegning opkræves i den stat, som begæringen rettes til.

Artikel IV

De inden- og udenretslige dokumenter, der udfærdiges inden for en kontraherende stats område, og som skal meddeles eller forkyndes for personer, der befinder sig inden for en anden kontraherende stats område, skal fremsendes i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat ved konventioner eller aftaler indgået mellem de kontraherende stater.

Medmindre modtagerstaten ved en erklæring rettet til Det Schweiziske Forbundsråd modsætter sig dette, kan de pågældende dokumenter ligeledes fremsendes direkte af vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, hvor dokumenterne er udfærdiget, til vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, på hvis område dokumentets adressat befinder sig. I dette tilfælde fremsender vedkommende offentligt godkendte person i domestaten en genpart af dokumentet til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, begæringen rettes til, når den pågældende er kompetent til at aflevere det til adressaten. Denne aflevering sker efter de regler, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til. Afleveringen bekræftes ved en attestation, som sendes direkte til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, hvor dokumentet er udfærdiget.

Artikel V

Den i artikel 6, nr. 2, og artikel 10 fastsatte kompetence i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller i andre tilfælde over for tredjemand kan ikke gøres gældende i Forbundsrepublikken Tyskland, Spanien, Østrig og Schweiz. Enhver, der har bopæl inden for en anden kontraherende stats område, kan søges ved retterne i:

- Forbundsrepublikken Tyskland i henhold til civilproceslovens artikel 68, 72, 73 og 74 vedrørende procesunderretning;
- Spanien i henhold til artikel 1482 i Borgerlig Lovbøg (Code civil);

- Østrig i henhold til artikel 21 i civilprocesloven (Zivilprozessordnung) vedrørende procesunderretning;
- Schweiz i henhold til de pågældende bestemmelser vedrørende procesunderretning i de kantonale civilproceslove.

De retsafgørelser, der træffes i de øvrige kontraherende stater i medfør af artikel 6, nr. 2, og artikel 10, skal anerkendes og fuldbyrdes i Forbundsrepublikken Tyskland, Spanien, Østrig og Schweiz i overensstemmelse med afsnit III. De retsvirkninger, som domme, afsagt i disse stater, har over for tredjemand i henhold til bestemmelserne i det foregående stykke, skal ligeledes anerkendes i de andre kontraherende stater.

Artikel Va

I sager om underholdspligt omfatter udtrykkene "dommer", "ret" og "domsmyndighed" også de danske, islandske og norske administrative myndigheder.

I civile og kommercielle sager omfatter udtrykkene "dommer", "ret" og "domsmyndighed" også den finske "ulosotonhaltija/överexekutor".

Artikel Vb

I tvister mellem en skibsfører og et besætningsmedlem på et søgående skib, der er indregistreret i Danmark, Grækenland, Irland, Island, Norge, Portugal eller Sverige, om hyre eller andre forhyringsvilkår, skal retterne i en kontraherende stat undersøge, om den diplomatiske repræsentant eller konsularagent, som skibet henhører under, er blevet underrettet om tvisten. De skal udsætte sagen, så længe denne repræsentant eller agent ikke er blevet underrettet. De skal på embeds vegne erklære sig inkompetente, såfremt denne repræsentant eller agent, behørigt underrettet, har udøvet de beføjelser, som er ham tillagt i sagen ved en konsularaftale, eller, i mangel af en sådan aftale, har gjort indsigelse vedrørende kompetencen inden for den indrømmede frist.

Artikel Vc

(udgår)

Artikel Vd

Med forbehold af den kompetence, der i henhold til Konventionen om Meddelelse af Europæiske Patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver kontraherende stat, uanset bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne stat, og som ikke er et fællesskabspatent i henhold til artikel 86 i Konventionen om Det Europæiske Patent for Fællesmarkedet, undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975.

Artikel VI

De kontraherende stater skal meddele Det Schweiziske Forbunderåd teksterne til lovbestemmelser, som medfører ændringer enten med hensyn til de artikler i deres lovgivning, der er nævnt i konventionen, eller med hensyn til de retter, der er anført i afsnit III, afdeling 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

PROTOKOLL NR. 1

ÜBER BESTIMMTE ZUSTÄNDIGKEITS-,
VERFAHRENS- UND VOLLSTRECKUNGSFRAGEN

DIE HOHEN VERTRAGSPARTEIEN HABEN NACHSTEHENDE BESTIMMUNGEN VEREINBART, DIE DEM ÜBEREINKOMMEN BEIGEFÜGT WERDEN:

Artikel I

Jede Person, die ihren Wohnsitz in Luxemburg hat und vor dem Gericht eines anderen Vertragsstaats aufgrund des Artikels 5 Nummer 1 verklagt wird, kann die Unzuständigkeit dieses Gerichts geltend machen. Lässt sich der Beklagte auf das Verfahren nicht ein, so erklärt sich das Gericht von Amts wegen für unzuständig.

Jede Gerichtsstandsvereinbarung im Sinne des Artikels 17 ist für eine Person, die ihren Wohnsitz in Luxemburg hat, nur dann wirksam, wenn diese sie ausdrücklich und besonders angenommen hat.

Artikel Ia

(1) Die Schweizerische Eidgenossenschaft behält sich das Recht vor, bei der Hinterlegung der Ratifikationsurkunde zu erklären, dass eine in einem anderen Vertragsstaat ergangene Entscheidung in der Schweiz nicht anerkannt oder vollstreckt wird, wenn

a) die Zuständigkeit des Gerichts, das die Entscheidung erlassen hat, sich nur auf Artikel 5 Nummer 1 des Übereinkommens stützt;

b) der Beklagte zum Zeitpunkt der Einleitung des Verfahrens seinen Wohnsitz in der Schweiz hatte; im Sinne dieses Artikels hat eine Gesellschaft oder juristische Person ihren Sitz in der Schweiz, wenn ihr statutarischer Sitz und der tatsächliche Mittelpunkt ihrer Tätigkeit in der Schweiz liegen; und

c) der Beklagte gegen die Anerkennung oder die Vollstreckung der Entscheidung in der Schweiz Einspruch erhebt, sofern er nicht auf den Schutz der in diesem Absatz vorgesehenen Erklärung verzichtet hat.

(2) Dieser Vorbehalt ist nicht anzuwenden, soweit in dem Zeitpunkt, zu dem die Anerkennung oder Vollstreckung beantragt wird, eine Änderung von Artikel 59 der Schweizerischen Bundesverfassung stattgefunden hat. Der Schweizerische Bundesrat teilt solche Änderungen den Unterzeichnerstaaten und den beitretenden Staaten mit.

(3) Dieser Vorbehalt wird am 31. Dezember 1999 unwirksam. Er kann jederzeit zurückgezogen werden.

Artikel Ib

Jeder Vertragsstaat kann sich durch eine bei der Hinterlegung seiner Ratifikations- oder Beitrittsurkunde abgegebene Erklärung unbeschadet der Bestimmungen des Artikels 28 das Recht vorbehalten, in anderen Vertragsstaaten ergangene Entscheidungen nicht anzuerkennen und zu vollstrecken, wenn die Zuständigkeit des Gerichts des Ursprungsstaats nach Artikel 16 Nummer 1 Buchstabe b ausschliesslich dadurch begründet ist, dass der Beklagte seinen Wohnsitz in dem Ursprungsstaat hat und die unbewegliche Sache in dem Hoheitsgebiet des Staates belegen ist, der den Vorbehalt angebracht hat.

Artikel II

Unbeschadet günstigerer innerstaatlicher Vorschriften können Personen, die ihren Wohnsitz in einem Vertragsstaat haben und die vor den Strafgerichten eines anderen Vertragsstaats, dessen Staatsangehörigkeit sie nicht besitzen, wegen einer fahrlässig begangenen Straftat verfolgt werden, sich von hierzu befugten Personen verteidigen lassen, selbst wenn sie persönlich nicht erscheinen.

Das Gericht kann jedoch das persönliche Erscheinen anordnen; wird diese Anordnung nicht befolgt, so braucht die Entscheidung, die über den Anspruch aus einem Rechtsverhältnis des Zivilrechts ergangen ist, ohne dass sich der Angeklagte verteidigen konnte, in den anderen Vertragsstaaten weder anerkannt noch vollstreckt zu werden.

Artikel III

In dem Vollstreckungsstaat dürfen in dem Verfahren auf Erteilung der Vollstreckungsklausel keine nach dem Streitwert abgestuften Stempelabgaben oder Gebühren erhoben werden.

Artikel IV

Gerichtliche und aussergerichtliche Schriftstücke, die in einem Vertragsstaat ausgefertigt sind und einer in dem Hoheitsgebiet eines anderen Vertragsstaats befindlichen Person zugestellt werden sollen, werden nach den zwischen den Vertragsstaaten geltenden Übereinkommen oder Vereinbarungen übermittelt.

Sofern der Staat, in dessen Hoheitsgebiet die Zustellung bewirkt werden soll, nicht durch eine Erklärung, die an den Schweizerischen Bundesrat zu richten ist, widersprochen hat, können diese Schriftstücke auch von den gerichtlichen Amtspersonen des Staates, in dem sie angefertigt worden sind, unmittelbar den gerichtlichen Amtspersonen des Staates übersandt werden, in dessen Hoheitsgebiet sich die Person befindet, für welche das Schriftstück bestimmt ist. In diesem Fall übersendet die gerichtliche Amtsperson des Ursprungsstaats eine Abschrift des Schriftstücks der gerichtlichen Amtsperson des ersuchten Staates, die für die Übermittlung an den Empfänger zuständig ist. Diese Übermittlung wird in den Formen vorgenommen, die das Recht des ersuchten Staates vorsieht. Sie wird durch ein Zeugnis festgestellt, das der gerichtlichen Amtsperson des Ursprungsstaats unmittelbar zugesandt wird.

Artikel V

Die in Artikel 6 Nummer 2 und Artikel 10 für eine Gewährleistungs- oder Interventionsklage vorgesehene Zuständigkeit kann in der Bundesrepublik Deutschland, in Spanien, in Österreich und in der Schweiz nicht geltend gemacht werden. Jede Person, die ihren Wohnsitz in einem anderen Vertragsstaat hat, kann vor Gericht geladen werden

- in der Bundesrepublik Deutschland nach den §§ 68 und 72 bis 74 der Zivilprozessordnung, die für die Streitverkündung gelten,
- in Spanien nach Artikel 1482 des Zivilgesetzbuches,
- in Österreich nach § 21 der Zivilprozessordnung, der für die Streitverkündung gilt,
- in der Schweiz nach den einschlägigen Vorschriften der kantonalen Zivilprozessordnungen über die Streitverkündung (litis denuntiatio).

Entscheidungen, die in den anderen Vertragsstaaten aufgrund des Artikels 6 Nummer 2 und des Artikels 10 ergangen sind, werden in der Bundesrepublik Deutschland, in Spanien, in Österreich und in der Schweiz nach Titel III anerkannt und vollstreckt. Die Wirkungen, welche die in diesen Staaten ergangenen Entscheidungen nach Absatz 1 gegenüber Dritten haben, werden auch in den anderen Vertragsstaaten anerkannt.

Artikel Va

In Unterhaltssachen umfasst der Begriff "Gericht" auch dänische, isländische und norwegische Verwaltungsbehörden.

In Zivil- und Handelssachen umfasst der Begriff "Gericht" auch das finnische "ulosotonhaltija/överexekutor".

Artikel Vb

Bei Streitigkeiten zwischen dem Kapitän und einem Mitglied der Mannschaft eines in Dänemark, in Griechenland, in Irland, in Island, in Norwegen, in

Portugal oder in Schweden eingetragenen Seeschiffes über die Heuer oder sonstige Bedingungen des Dienstverhältnisses haben die Gerichte eines Vertragsstaats zu überprüfen, ob der für das Schiff zuständige diplomatische oder konsularische Vertreter von der Streitigkeit unterrichtet worden ist. Sie haben das Verfahren auszusetzen, solange dieser Vertreter nicht unterrichtet worden ist. Sie haben sich von Amts wegen für unzuständig zu erklären, wenn dieser Vertreter, nachdem er ordnungsgemäss unterrichtet worden ist, die Befugnisse ausgeübt hat, die ihm insoweit aufgrund eines Konsularabkommens zustehen, oder, falls ein derartiges Abkommen nicht besteht, innerhalb der festgesetzten Frist Einwände gegen die Zuständigkeit geltend gemacht hat.

Artikel Vc

- gegenstandslos -

Artikel Vd

Unbeschadet der Zuständigkeit des Europäischen Patentamts nach dem am 5. Oktober 1973 in München unterzeichneten Übereinkommen über die Erteilung europäischer Patente sind die Gerichte eines jeden Vertragsstaats ohne Rücksicht auf den Wohnsitz der Parteien für alle Verfahren ausschliesslich zuständig, welche die Erteilung oder die Gültigkeit eines europäischen Patents zum Gegenstand haben, das für diesen Staat erteilt wurde und kein Gemeinschaftspatent nach Artikel 86 des am 15. Dezember 1975 in Luxemburg unterzeichneten Übereinkommens über das europäische Patent für den Gemeinsamen Markt ist.

Artikel VI

Die Vertragsstaaten teilen dem Schweizerischen Bundesrat den Wortlaut ihrer gesetzlichen Vorschriften mit, durch welche ihre in diesem Übereinkommen angeführten Vorschriften oder die in Titel III 2. Abschnitt angeführten Gerichtsstände geändert werden.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ αριθ. 1
ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ,
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν στις ακόλουθες διατάξεις που προσαρτώνται στη σύμβαση :

Άρθρο Ι

Κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο Λουξεμβούργο, εναγόμενο ενώπιον δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 σημείο 1, μπορεί να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού. Το δικαστήριο αυτό διαπιστώνει αυτεπάγγελα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του αν ο εναγόμενος δεν παρευτεί.

Κάθε συμφωνία διεθνούς δικαιοδοσίας κατά την έννοια του άρθρου 17 παράγει τα αποτελέσματά της έναντι προσώπου που έχει την κατοικία του στο Λουξεμβούργο μόνο αν αυτό την έχει ρητά και ειδικά αποδεχθεί.

Άρθρο Ι α

1. Η Ελβετική Συνομοσπονδία επιφυλάσσεται του δικαιώματος να δηλώσει, κατά την κατάθεση του εγγράφου της επικυρώσεως, ότι μια απόφαση που έχει εκδοθεί σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος δεν αναγνωρίζεται ούτε εκτελείται στην Ελβετία αν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

α) η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση βασίζεται μόνο στο άρθρο 5, σημείο 1 της παρούσας συμβάσεως, και

- β) ο εναγόμενος είχε την κατοικία του στην Ελβετία όταν κινήθηκε η διαδικασία για τους σκοπούς αυτού του άρθρου, μία εταιρία ή άλλο νομικό πρόσωπο θεωρείται κάτοικος Ελβετίας αν έχει την καταστατική του έδρα και το πραγματικό κέντρο των δραστηριοτήτων του στην Ελβετία, και
- γ) ο εναγόμενος προβάλλει αντιρρήσεις στην αναγνώριση ή εκτέλεση της αποφάσεως στην Ελβετία, εφόσον δεν έχει παραιτηθεί από την επίκληση της δηλώσεως που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.
2. Η επιφύλαξη αυτή δεν εφαρμόζεται στο μέτρο που, κατά τη στιγμή που ζητείται η αναγνώριση ή η εκτέλεση, έχει γίνει αποδεκτή παρέκκλιση από το άρθρο 59 του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Συντάγματος. Η ελβετική κυβέρνηση κοινοποιεί αυτές τις παρεκκλίσεις στα υπογράφοντα και τα προσχωρούντα κράτη.
3. Η επιφύλαξη αυτή παύει να παράγει αποτελέσματα στις 31 Δεκεμβρίου 1999. Μπορεί να ορθεί οποτεδήποτε.

Άρθρο I B

Κάθε συμβαλλόμενο κράτος μπορεί, με δήλωση κατά την υπογραφή ή κατάθεση του εγγράφου του επικυρώσεως ή προσχωρήσεως, να επιφυλαχθεί του δικαιώματος, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28, να μην αναγνωρίζει και εκτελεί αποφάσεις που εκδίδονται σε άλλα συμβαλλόμενα κράτη εάν η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους προελεύσεως βασίζεται, κατ'εφαρμογή του άρθρου 16 σημείο 1β, αποκλειστικά στην ύπαρξη κατοικίας του εναγομένου στο κράτος προελεύσεως και το ακίνητο βρίσκεται στο έδαφος του κράτους που διατύπωσε την επιφύλαξη.

Άρθρο ΙΙ

Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων εθνικών διατάξεων, πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους σε συμβαλλόμενο κράτος και διώκονται για αδίκημα εξ αμελείας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων άλλου συμβαλλόμενου κράτους του οποίου δεν έχουν την ιθαγένεια, μπορούν να αναθέσουν την υπεράσπισή τους σε αρμόδια για το έργο αυτό πρόσωπα, ακόμη και αν δεν εμφανίζονται αυτοπροσώπως.

Το δικαστήριο μπορεί ωστόσο να διατάξει την αυτοπρόσωπη εμφάνιση· σε περίπτωση μη εμφάνισης, η απόφαση που εκδίδεται επί της πολιτικής αγωγής, χωρίς το εν λόγω πρόσωπο να είχε τη δυνατότητα να αμυνθεί, μπορεί να μην αναγνωρισθεί ή να μην εκτελεσθεί στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη.

Άρθρο ΙΙΙ

Καμία επιβάρυνση φορολογική ή τέλος, ανάλογα με την αξία της διαφοράς, δεν επιβάλλεται στο κράτος εκτελέσεως κατά τη διαδικασία χορηγήσεως του εκτελεστήριου τύπου.

Άρθρο ΙV

Δικαστικά και εξώδικα έγγραφα που συντάσσονται στο έδαφος συμβαλλόμενου κράτους και πρέπει να επιδοθούν σε πρόσωπα που βρίσκονται στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου κράτους διαβιβάζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται από τις συμβάσεις και συμφωνίες μεταξύ των συμβαλλόμενων κρατών.

Με την επιφύλαξη αντίθετης δηλώσεως του κράτους προορισμού προς το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο, τα έγγραφα αυτά μπορούν επίσης να στέλλονται απευθείας από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές του κράτους όπου συντάσσονται στις αντίστοιχες αρχές του κράτους στο έδαφος του οποίου

βρίσκεται ο παραλήπτης του εγγράφου. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή του κράτους προελεύσεως διαβιβάζει αντίγραφο της πράξεως στην αντίστοιχη αρχή του κράτους προορισμού, η οποία είναι αρμόδια για να τα παραδώσει στον παραλήπτη. Η παράδοση αυτή γίνεται σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους προορισμού. Η παράδοση αποδεικνύεται με βεβαίωση που αποστέλλεται απευθείας στη δημόσια αρχή του κράτους προελεύσεως.

Άρθρο V

Η διεθνής δικαιοδοσία, που προβλέπεται στο άρθρο 6 σημείο 2 και στο άρθρο 10 για προσεπίκληση, δικονομικού εγγυητή ή για άλλη προσεπίκληση, δεν ισχύει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στην Ισπανία, στην Αυστρία και στην Ελβετία. Κάθε πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου κράτους μπορεί να προσεπικληθεί ενώπιον των δικαστηρίων :

- της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 68, 72, 73 και 74 του Κώδικα πολιτικής δικονομίας (Zivilprozessordnung) σχετικά με την ανακοίνωση δίκης,
- της Ισπανίας, κατ'εφαρμογή του άρθρου 1482 του Αστικού κώδικα,
- της Αυστρίας, κατ'εφαρμογή του άρθρου 21 του Κώδικα πολιτικής δικονομίας (Zivilprozessordnung) σχετικά με την ανακοίνωση δίκης,
- της Ελβετίας, κατ'εφαρμογή των οικείων διατάξεων σχετικά με την ανακοίνωση δίκης των Κωδίκων πολιτικής δικονομίας των καντονίων.

Αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη δυνάμει του άρθρου 6 σημείο 2 και του άρθρου 10 αναγνωρίζονται και εκτελούνται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στην Ισπανία, στην Αυστρία και στην Ελβετία σύμφωνα με τον τίτλο III. Αποτελέσματα που σύμφωνα με

τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου παράγονται έναντι τρίτων από αποφάσεις εκδιδόμενες στα κράτη αυτά αναγνωρίζονται και στα άλλα συμβαλλόμενα κράτη.

Άρθρο V α

Σε σχέση με τις υποχρεώσεις διατροφής, οι όροι "δικαστής" και "δικαστήριο" περιλαμβάνουν και τις δανικές, ισλανδικές και νορβηγικές διοικητικές αρχές.

Σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, οι όροι "δικαστής" και "δικαστήριο" περιλαμβάνουν και το φινλανδικό ulosotophaltija/överexekutor.

Άρθρο V β

Σε διαφορές μεταξύ πλοιάρχου και μέλους πληρώματος πλοίου νησολογημένου στη Δανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ισλανδία, τη Νορβηγία, την Πορτογαλία ή τη Σουηδία, σχετικά με τις αποδοχές ή τους άλλους όρους της σχέσεως εργασίας, τα δικαστήρια συμβαλλόμενου κράτους οφείλουν να ελέγχουν αν ο διπλωματικός ή προξενικός υπάλληλος, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει το σκάφος, έχει ενημερωθεί για τη διαφορά. Μέχρι να ενημερωθεί ο υπάλληλος αυτός, τα δικαστήρια οφείλουν να αναστείλουν τη διαδικασία. Οφείλουν, ακόμη και αυτεπάγγελτα, να αποποιηθούν την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους, αν ο υπάλληλος αυτός, αφού ενημερώθηκε δεόντως, ασκήσει τα καθήκοντα που του αναγνωρίζονται στην περίπτωση αυτή από προξενική σύμβαση ή, εφόσον δεν υπάρχει τέτοια σύμβαση, αν προβάλει αντιρρήσεις ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία εντός προθεσμίας που του τάσσεται.

Άρθρο V γ

(Χωρίς αντικείμενο)

Άρθρο V δ

Με την επιφύλαξη της δικαιοδοσίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας σύμφωνα με τη σύμβαση χορηγήσεως ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που υπογράφηκε στο Μόναχο στις 5 Οκτωβρίου 1973, τα δικαστήρια κάθε συμβαλλόμενου κράτους έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η κατοικία, σε θέματα εγγραφής ή κύρους ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που χορηγείται για το κράτος αυτό και που δεν είναι κοινοτικό δίπλωμα κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 86 της συμβάσεως της σχετικής με το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για την κοινή αγορά, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1975.

Άρθρο VI

Τα συμβαλλόμενα κράτη ανακοινώνουν στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο τα κείμενα των νομοθετικών διατάξεών τους με τα οποία τροποποιούν είτε τις διατάξεις της νομοθεσίας τους τις αναφερόμενες στη σύμβαση είτε τους πίνακες των δικαστηρίων που μνημονεύονται στον τίτλο III τμήμα 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

PROTOCOL No. 1
ON CERTAIN QUESTIONS OF JURISDICTION,
PROCEDURE AND ENFORCEMENT

THE HIGH CONTRACTING PARTIES HAVE AGREED UPON THE FOLLOWING PROVISIONS,
WHICH SHALL BE ANNEXED TO THE CONVENTION:

Article I

Any person domiciled in Luxembourg who is sued in a court of another Contracting State pursuant to Article 5 (1) may refuse to submit to the jurisdiction of that court. If the defendant does not enter an appearance the court shall declare of its own motion that it has no jurisdiction.

An agreement conferring jurisdiction, within the meaning of Article 17, shall be valid with respect to a person domiciled in Luxembourg only if that person has expressly and specifically so agreed.

Article Ia

1. Switzerland reserves the right to declare, at the time of depositing its instrument of ratification, that a judgment given in another Contracting State shall be neither recognised nor enforced in Switzerland if the following conditions are met:
 - (a) the jurisdiction of the court which has given the judgment is based only on Article 5(1) of this Convention, and
 - (b) the defendant was domiciled in Switzerland at the time of the introduction of the proceedings; for the purposes of this Article, a company or other legal person is considered to be domiciled in Switzerland if it has its registered seat and the effective centre of activities in Switzerland, and

- (c) the defendant raises an objection to the recognition or enforcement of the judgment in Switzerland, provided that he has not waived the benefit of the declaration foreseen under this paragraph.
2. This reservation shall not apply to the extent that at the time recognition or enforcement is sought a derogation has been granted from Article 59 of the Swiss Federal Constitution. The Swiss Government shall communicate such derogations to the signatory States and the acceding States.
3. This reservation shall cease to have effect on 31 December 1999. It may be withdrawn at any time.

Article Ib

Any Contracting State may, by declaration made at the time of signing or of deposit of its instrument of ratification or of accession, reserve the right, notwithstanding the provisions of Article 28, not to recognise and enforce judgments given in the other Contracting States if the jurisdiction of the court of the State of origin is based, pursuant to Article 16(1)(b), exclusively on the domicile of the defendant in the State of origin, and the property is situated in the territory of the State which entered the reservation.

Article II

Without prejudice to any more favourable provisions of national laws, persons domiciled in a Contracting State who are being prosecuted in the criminal courts of another Contracting State of which they are not nationals for an offence which was not intentionally committed may be defended by persons qualified to do so, even if they do not appear in person.

However, the court seised of the matter may order appearance in person; in the case of failure to appear, a judgment given in the civil action

without the person concerned having had the opportunity to arrange for his defence need not be recognised or enforced in the other Contracting States.

Article III

In proceedings for the issue of an order for enforcement, no charge, duty or fee calculated by reference to the value of the matter in issue may be levied in the State in which enforcement is sought.

Article IV

Judicial and extrajudicial documents drawn up in one Contracting State which have to be served on persons in another Contracting State shall be transmitted in accordance with the procedures laid down in the conventions and agreements concluded between the Contracting States.

Unless the State in which service is to take place objects by declaration to the Swiss Federal Council, such documents may also be sent by the appropriate public officers of the State in which the document has been drawn up directly to the appropriate public officers of the State in which the addressee is to be found. In this case the officer of the State of origin shall send a copy of the document to the officer of the State applied to who is competent to forward it to the addressee. The document shall be forwarded in the manner specified by the law of the State applied to. The forwarding shall be recorded by a certificate sent directly to the officer of the State of origin.

Article V

The jurisdiction specified in Articles 6(2) and 10 in actions on a warranty or guarantee or in any other third party proceedings may not be resorted to in the Federal Republic of Germany, in Spain, in Austria and in Switzerland. Any person domiciled in another Contracting State may be sued in the courts:

- of the Federal Republic of Germany, pursuant to Articles 68, 72, 73 and 74 of the code of civil procedure (Zivilprozessordnung) concerning third-party notices;
- of Spain, pursuant to Article 1482 of the civil code;
- of Austria, pursuant to Article 21 of the code of civil procedure (Zivilprozessordnung) concerning third-party notices;
- of Switzerland, pursuant to the appropriate provisions concerning third-party notices of the cantonal codes of civil procedure.

Judgments given in the other Contracting States by virtue of Article 6(2) or Article 10 shall be recognized and enforced in the Federal Republic of Germany, in Spain, in Austria and in Switzerland in accordance with Title III. Any effects which judgments given in these States may have on third parties by application of the provisions in the preceding paragraph shall also be recognized in the other Contracting States.

Article Va

In matters relating to maintenance, the expression "court" includes the Danish, Icelandic and Norwegian administrative authorities.

In civil and commercial matters, the expression "court" includes the Finnish ulosotonhaltija/överexekutor.

Article Vb

In proceedings involving a dispute between the master and a member of the crew of a sea-going ship registered in Denmark, in Greece, in Ireland, in Iceland, in Norway, in Portugal or in Sweden concerning remuneration or other conditions of service, a court in a Contracting State shall establish whether the diplomatic or consular officer responsible for the ship has been notified of the dispute. It shall stay the proceedings so long as he has not been notified. It shall of its own motion decline jurisdiction if the officer, having been duly notified, has exercised the

powers accorded to him in the matter by a consular convention, or in the absence of such a convention has, within the time allowed, raised any objection to the exercise of such jurisdiction.

Article Vc

(None)

Article Vd

Without prejudice to the jurisdiction of the European Patent Office under the Convention on the grant of European patents, signed at Munich on 5 October 1973,¹ the courts of each Contracting State shall have exclusive jurisdiction, regardless of domicile, in proceedings concerned with the registration or validity of any European patent granted for that State which is not a Community patent by virtue of the provision of Article 86 of the Convention for the European patent for the common market, signed at Luxembourg on 15 December 1975.

Article VI

The Contracting States shall communicate to the Swiss Federal Council the text of any provisions of their laws which amend either those provisions of their laws mentioned in the Convention or the lists of courts specified in Section 2 of Title III.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume.]

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1065, p. 199.

PROTOCOLE N° 1
RELATIF À CERTAINS PROBLÈMES
DE COMPÉTENCE, DE PROCÉDURE ET D'EXÉCUTION

LES HAUTES PARTIES CONTRACTANTES SONT CONVENUES DES DISPOSITIONS SUIVANTES, QUI SONT ANNEXÉES À LA CONVENTION :

Article I

Toute personne domiciliée au Luxembourg, atraite devant un tribunal d'un autre Etat contractant en application de l'article 5 point 1, peut décliner la compétence de ce tribunal. Ce tribunal se déclare d'office incompetent si le défendeur ne comparait pas.

Toute convention attributive de juridiction au sens de l'article 17 ne produit ses effets à l'égard d'une personne domiciliée au Luxembourg que si celle-ci l'a expressément et spécialement acceptée.

Article I bis

1. La Confédération suisse se réserve le droit de déclarer au moment du dépôt de l'instrument de ratification qu'un jugement rendu dans un autre Etat contractant n'est pas reconnu ni exécuté en Suisse lorsque les conditions suivantes sont réunies :

- a) la compétence du tribunal qui a prononcé la décision est fondée uniquement sur l'article 5 point 1 de la présente Convention ;
- b) le défendeur avait son domicile en Suisse au moment de l'introduction de l'instance ; aux fins du présent article, une société ou personne morale est considérée comme domiciliée en Suisse lorsqu'elle a son siège statutaire et le centre effectif de ses activités en Suisse ;

- c) le défendeur s'oppose à la reconnaissance ou à l'exécution du jugement en Suisse, pour autant qu'il n'ait pas renoncé à se prévaloir de la déclaration prévue par le présent paragraphe.
2. Cette réserve ne s'appliquera pas dans la mesure où, au moment où la reconnaissance ou l'exécution est demandée, une dérogation aura été apportée à l'article 59 de la constitution fédérale suisse. Le gouvernement suisse communiquera de telles dérogations aux Etats signataires et adhérents.
3. Cette réserve cessera de produire ses effets le 31 décembre 1999. Elle peut être levée à tout moment.

Article I ter

Tout Etat contractant pourra, par déclaration faite au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification ou d'adhésion, se réserver le droit, nonobstant l'article 28, de ne pas reconnaître ni exécuter les décisions rendues dans les autres Etats parties lorsque la compétence de la juridiction d'origine est fondée, en application de l'article 16 point 1 b), sur le seul domicile du défendeur dans l'Etat d'origine alors que l'immeuble est situé sur le territoire de l'Etat qui a formulé la réserve.

Article II

Sans préjudice de dispositions nationales plus favorables, les personnes domiciliées dans un Etat contractant et poursuivies pour une infraction involontaire devant les juridictions répressives d'un autre Etat contractant dont elles ne sont pas les nationaux peuvent se faire défendre par les personnes habilitées à cette fin, même si elles ne comparaissent pas personnellement.

Toutefois, la juridiction saisie peut ordonner la comparution personnelle ; si celle-ci n'a pas eu lieu, la décision rendue sur l'action

civile sans que la personne en cause ait eu la possibilité de se faire défendre pourra ne pas être reconnue ni exécutée dans les autres Etats contractants.

Article III

Aucun impôt, droit ou taxe, proportionnel à la valeur du litige, n'est perçu dans l'Etat requis à l'occasion de la procédure tendant à l'octroi de la formule exécutoire.

Article IV

Les actes judiciaires et extra-judiciaires dressés sur le territoire d'un Etat contractant et qui doivent être notifiés ou signifiés à des personnes se trouvant sur le territoire d'un autre Etat contractant sont transmis selon les modes prévus par les conventions ou accords conclus entre les Etats contractants.

Sauf si l'Etat de destination s'y oppose par déclaration faite au Conseil fédéral suisse, ces actes peuvent aussi être envoyés directement par les officiers ministériels de l'Etat où les actes sont dressés aux officiers ministériels de l'Etat sur le territoire duquel se trouve le destinataire de l'acte. Dans ce cas, l'officier ministériel de l'Etat d'origine transmet une copie de l'acte à l'officier ministériel de l'Etat requis, qui est compétent pour la remettre au destinataire. Cette remise est faite dans les formes prévues par la loi de l'Etat requis. Elle est constatée par une attestation envoyée directement à l'officier ministériel de l'Etat d'origine.

Article V

La compétence judiciaire prévue à l'article 6 point 2 et à l'article 10, pour la demande en garantie ou la demande en intervention, ne peut être invoquée dans la République fédérale d'Allemagne, en Espagne, en Autriche ni en Suisse. Toute personne domiciliée sur le territoire d'un autre Etat contractant peut être appelée devant les tribunaux de :

- la République fédérale d'Allemagne, en application des articles 68 et 72, 73 et 74 du code de procédure civile concernant la *litis denuntiatio* ;
- l'Espagne, en application de l'article 1482 du code civil ;
- l'Autriche, conformément à l'article 21 du Code de procédure civile (*Zivilprozessordnung*) concernant la *litis denuntiatio* ;
- la Suisse, en application des dispositions appropriées concernant la *litis denuntiatio* des codes de procédure civile cantonaux.

Les décisions rendues dans les autres Etats contractants en vertu de l'article 6 point 2 et de l'article 10 sont reconnues et exécutées dans la République fédérale d'Allemagne, en Espagne, en Autriche et en Suisse, conformément au titre III. Les effets produits à l'égard des tiers, en application de l'alinéa précédent, par des jugements rendus dans ces Etats sont également reconnus dans les autres Etats contractants.

Article V bis

En matière d'obligation alimentaire, les termes "juge", "tribunal" et "jurisdiction" comprennent les autorités administratives danoises, islandaises et norvégiennes.

En matière civile et commerciale, les termes "juge", "tribunal" et "jurisdiction" comprennent le *ulosotonhaltija/överexekutor* finlandais.

Article V ter

Dans les litiges entre le capitaine et un membre de l'équipage d'un navire de mer immatriculé au Danemark, en Grèce, en Irlande, en Islande, en Norvège, au Portugal ou en Suède, relatifs aux rémunérations ou aux autres conditions de service, les juridictions d'un Etat contractant doivent contrôler si l'agent diplomatique ou consulaire dont relève le navire a

été informé du litige. Elles doivent surseoir à statuer aussi longtemps que cet agent n'a pas été informé. Elles doivent, même d'office, se dessaisir si cet agent, dûment informé, a exercé les attributions que lui reconnaît en la matière une convention consulaire ou, à défaut d'une telle convention, a soulevé des objections sur la compétence dans le délai imparti.

Article V quater

(Sans objet)

Article V quinquies

Sans préjudice de la compétence de l'Office européen des brevets selon la convention sur la délivrance de brevets européens, signée à Munich le 5 octobre 1973¹, les juridictions de chaque Etat contractant sont seules compétentes, sans considération de domicile, en matière d'inscription ou de validité d'un brevet européen délivré pour cet Etat et qui n'est pas un brevet communautaire en application des dispositions de l'article 86 de la convention relative au brevet européen pour le marché commun, signée à Luxembourg le 15 décembre 1975.

Article VI

Les Etats contractants communiqueront au Conseil fédéral suisse les textes de leurs dispositions législatives qui modifieraient soit les articles de leurs lois qui sont mentionnés dans la convention, soit les juridictions qui sont désignées au titre III section 2.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1065, p. 199.

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

PRÓTACAL UIMH. 1

AR CHEISTEANNA ÁIRITHE DLÍNSE,
NÓS IMRACHTA AGUS FORGHNIOMHAITHE

TÁ NA HARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA TAR ÉIS COMHAONTÚ AR NA FORÁLACHA SEO A LEANAS,
A CHUIRFEAR I gCEANGAL LEIS AN gCOINBHINSIÚN:

Airteagal I

Aon duine ina shainchónaí i Lucsamburg a agrófar i gcúirt Stáit Chonarthaigh eile de bhun Airteagal 5(1), féadfaidh sé díúltú géilleadh do dhlínse na cúirte sin. Mura dtaifeadfaidh an cosantóir láithreas, dearbhóidh an chúirt, as a treoir féin, nach bhfuil dlínse aici.

Beidh comhaontú chun dlínse a thabhairt, de réir bhrí Airteagal 17, gan bhailíocht i leith duine a bhfuil sainchónaí air i Lucsamburg murar aontaigh an duine sin leis go sainráite agus go speisialta.

Airteagal Ia

1. Forchoimeádann an Eilvéis an ceart chun a dhearbhu, tráth taiscthe a hionstraimhe daingniúcháin, nach ndéanfar breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach eile a aithint ná a fhorghníomhú san Eilvéis má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas:

- (a) gur ar Airteagal 5.1(a) den Choinbhinsiún seo agus air sin amháin atá dlínse na cúirte a thug an breithiúnas bunaithe, agus
- (b) go raibh sainchónaí ar an gcosantóir san Eilvéis tráth tionscanta na n-imeachtaí; chun críocha an Airteagail seo, measfar sainchónaí a bheith ar chuideachta nó dhuine dlíthiúil eile san Eilvéis má tá a shuíomh cláraithe agus a lárionad iarbhir gnó san Eilvéis, agus
- (c) go ndéanann an cosantóir agóid i gcoinne aithint nó fhorghníomhú an bhreithiúnais san Eilvéis, ar an gcoinníoll nach ndearna sé sochar an dearbhaithe dá bhforáiltear sa mhír seo a tharscaoileadh.

2. Ní bheidh feidhm ag an bhforchoimeádas sin sa mhéid is go mbeidh maolú déanta ar Airteagal 59 de Bhunreacht Cónaidhme na hEilvéise tráth iarrtha na haitheanta nó an fhorghníomhaithe. Cuirfidh Rialtas na hEilvéise na maoluithe sin in iúl do na Stáit shínitheacha agus do na Stáit aontacha.
3. Scoirfidh an forchoimeádas d'éifeacht a bheith aige an 31 Nollaig 1999. Féadfar é a aistarraingt tráth ar bith.

Airteagal Ib

Féadfaidh aon Stát Conarthach, trí dhearbhu a dhéanamh tráth sínithe nó taiscthe a ionstraime daingniúcháin nó aontachais, an ceart a fhorchoimeád, d'ainneoin fhorálacha Airteagal 28, gan breithiúnais a tugadh sna Stáit Chonarthacha eile a aithint ná a fhorghníomhú más rud é, de bhun Airteagal 16.1(b), gur ar shainchonaí an chosántóra sa Stát tionscnaimh agus air sin amháin atá dlínse chúirt an Stáit tionscnaimh bunaithe agus go bhfuil an mhaoín suite i gcricoch an Stáit a rinne an forchoimeádas.

Airteagal II

Gan dochar d'aon fhorálacha níos fabhraí i ndlíthe náisiúnta, má bhíonn daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach á n-ionchúiseamh mar gheall ar chion neamhthoilíúil i gcúirteanna coiriúla Stáit Chonarthaigh eile nach náisiúnaigh dá chuid iad, féadfaidh daoine atá cáilithe chuige sin feidhmíú ar a son lena gcosaint, fiú gan iad a bheith i láthair go pearsanta.

Ach féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-ábhar os a comhair a ordú do dhuine láithriú go pearsanta; mura ndearnadh láithriú, níl sé riachtanach aithint a thabhairt ná forghníomhú a dhéanamh sna Stáit Chonarthacha eile ar bhreithiúnas a tugadh sa chaingean shibhialta gan caoi a bheith ag an duine a cúisíodh socrú a dhéanamh chun é féin a chosaint.

Airteagal III

In imeachtaí chun ordú forghníomhaithe a eisiúint, ní dhéanfar muirear, dlisacht ná cáin ar bith, arna ríomh de réir luach an ábhair i saincheist, a thobhach sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann.

Airteagal IV

Doiciméid dhlíthiúla nó seachdhlíthiúla a tarraingíodh suas i Stát Conarthach amháin agus a dhlífear a sheirbheáil ar dhacine i Stát Conarthach eile, tarchuirfead iad de réir an nós imeachta dá bhforáiltear sna coinbhinsiúin agus sna comhaontuithe a cuireadh i gcrích idir na Stáit Chonarthacha.

Mura ndéanfaidh an Stát a bhfuil siad le seirbheáil ann agóid ina choinne sin trí dhearbhu do Chomhairle Chónaidhme na hEilvéise, is féidir freisin d'oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit inar tarraingíodh suas an doiciméad é a chur go díreach chuig oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit ina bhfuil seolai an doiciméid le fáil. Sa chás sin, déanfaidh oifigeach Stát a thionscanta cóip den doiciméad a chur chuig an oifigeach de chuid an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas a bhfuil údarás aige i a chur ar aghaidh chuig an seolai. Cuirfead an doiciméad ar aghaidh ar an modh a shonraítear le dlí an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas. Dearbhófar go ndearnadh amhlaidh i ndeimhniú a chuirfead go díreach go dtí oifigeach an Stáit tionscnaimh.

Airteagal V

I bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, sa Spáinn, san Ostair agus san Eilvéis, ní féidir feidhm a bhaint as an dlínse a shonraítear in Airteagail 6.2 agus 10 i gcaingne ar bharántas nó ar ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí. Féadfar aon duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach eile a agairt i gcúirteanna:

- Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, de bhun Airteagail 68, 72, 73 agus 74 de chód an nós imeachta sibhialta (Zivilprozeßordnung) maidir le fógraí tríú páirtí;
- na Spáinne, de bhun Airteagal 1482 den chód sibhialta;
- na hOstaire, de bhun Airteagal 21 de chód an nós imeachta sibhialta (Zivilprozeßordnung) maidir le fógraí tríú páirtí;
- na hEilvéise, de bhun fhorálacha iomchuí na gcód cantúnach um nós imeachta sibhialta maidir le fógraí tríú páirtí.

Déanfar breithiúnais a tugadh sna Stáit Chonarthacha eile de bhua Airteagal 6(2) nó Airteagal 10 a aithint agus a fhorghníomhú i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, sa Spáinn, san Ostair agus san Eilvéis, de réir Theideal III. Aithneofar mar an gcéanna sna Stáit Chonarthacha eile aon éifeachtaí a bheadh ag breithiúnais a tugadh sna Stáit sin ar thríú páirtithe de bhun forálacha na míre roimhe seo a chur chun feidhme.

Airteagal Va

In ábhair a bhaineann le cothabháil, folaíonn an focal "cúirt" údarás riaracháin na Danmhairge, na hÍoslainne agus na hIorua.

In ábhair shibhialta agus tráchtála, folaíonn an focal "cúirt" ulosotonhaltija/överexekutor na Fionlainne.

Airteagal Vb

In imeachtaí a bhaineann le díospóid idir máistir loinge ferraige atá cláraithe sa Danmhairg, sa Ghréig, in Éirinn, san Íoslainn, san Iorua, sa Phortaingéil nó sa tSualainn, agus duine dá foireann, maidir le luach saothair nó le coinníollacha eile seirbhíse, cinnteoidh cúirt i Stát Conarthach cé acu a cuireadh nó nár cuireadh an díospóid i bhfios don oifigeach taidhleoireachta nó consalach ar a bhfuil cúram na loinge. Cuirfidh sí bac ar na himeachtaí fad a bheidh an díospóid gan cur i bhfios don oifigeach. Déanfaidh sí, uaithi féin, dlínse a dhiúltú más rud é, arna cur i bhfios go cuí don oifigeach, gur fheidhmigh sé na cumhachtaí a tugadh dó san ábhar le coinbhinsiún consalach nó, in éagmais coinbhinsiúin den sórt sin, go ndearna sé, laistigh den tréimhse cheaptha, aon agóid in aghaidh fheidhmiú na dlínse ain.

Airteagal Vc

(gan téacs)

Airteagal Vd

Gan dochar do dhlínse Oifig na bPaitinní Eorpacha faoin gCoinbhinsiún chun Paitinní Eorpacha a Dheonú a síníodh i München an 5 Deireadh Fómhair 1973, beidh dlínse eisiatach ag cúirteanna gach Stáit Chonarthaigh, gan aird a thabhairt ar shainchónaí, in imeachtaí a bhaineann le clárú no bailíocht aon phaitinne Eorpaí

a deonafodh le haghaidh an Stáit sin nach paitinn Chomhphobail de bhua fhorálacha Airteagal 86 den Choinbhinsiún maidir leis an bPaitinn Eorpach don Chómhargadh, a síníodh i Lucsamburg an 15 Nollaig 1975.

Airteagal VI

Cuirfidh na Stáit Chonarthacha in iúl do Chomhairle Chónaidhme na hEilvéise téacsanna aon fhorálacha ina ndlíthe a dhéanann leasú ar na forálacha sin dá ndlíthe a luaitear sa Choinbhinsiún nó ar liosta na gcúirteanna a shonraítear i Roinn 2 de Theideal III den Choinbhinsiún.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

BÓKUN NR. 1

**UM TILTEKIN ATRÍÐI VARGANDI VARNARÞING,
MÁLSMEDFERÐ OG FULLNÖSTU**

SAMNINGSADILAR HAFA KOMIÐ SÉR SAMAN UM EFTIRFARANDI ÁKVÆÐI SEM SKULU FYLGJA SAMNINGNUM:

I. gr.

Nú er maður, sem á heimili í Lúxemborg, lögsóttur fyrir dómstóli í öðru samningsríki samkvæmt 1. tölul. 5. gr. og getur hann þá mótmælt dómssvaldi þess dómstóls. Sæki varnaraðili ekki þing skal dómstóllinn sjálfkrafa vísa máli frá dómi.

Samningur um varnarþing, sem um ræðir í 17. gr., gildir því aðeins gagnvart manni sem á heimili í Lúxemborg að hann hafi samþykkt það berum orðum og sérstaklega hverju sinni.

I. gr. a

1. Sviss áskilur sér rétt til að lýsa því yfir þegar það afhendir fullgildingarskjal sitt að dómur, sem kveðinn er upp í öðru samningsríki, muni hvorki verða viðurkenndur né honum fullnægt í Sviss ef eftirtöldum skilyrðum er fullnægt:
 - a) dómssvald þess dómstóls, sem kvað dóminn upp, byggist einungis á 1. tölul. 5. gr. samnings þessa, og
 - b) varnaraðili átti heimili í Sviss þegar málið var höfðað; hvað grein þessa varðar telst félag eða önnur lögpersóna eiga heimili í Sviss ef hún á þar skráð aðsetur og aðalstöðvar starfseminnar eru þar í reynd, og

- c) varnaraðili andmælir viðurkenningu eða fullnustu dómsins í Sviss enda hafi hann ekki afsalað sér rétti til að bera fyrir sig þá yfirlýsingu sem gert er ráð fyrir í þessari málsgrein.
2. Fyrirvara þessum skal ekki beita að því leyti sem undanþága hefur verið veitt frá 59. gr. svissnesku sambandsstjórnarskrárinnar þegar viðurkenningar eða fullnustu er leitað. Ríkisstjórn Sviss skal tilkynna þeim ríkjum, sem undirrita samning þennan, og þeim ríkjum, sem gerast aðilar að honum, um slíkar undanþágur.
3. Fyrirvari þessi fellur úr gildi 31. desember 1999. Hann má afturkalla hvenær sem er.

I. gr. b

Sérhvert samningsríki getur lýst því yfir við undirritun eða þegar fullgildingar- eða aðildarskjal er afhent að það áskilji sér rétt, þrátt fyrir ákvæði 28. gr., til að synja um viðurkenningu og fullnustu dóma sem kveðnir eru upp í öðrum samningsríkjum ef dómvald dómstólsins í dómsríkinu samkvæmt b-lið 1. tölul. 16. gr. byggist einungis á heimili varnaraðila í dómsríkinu og eignin er á landsvæði þess ríkis sem fyrirvarann gerði.

II. gr.

Án þess að raskað sé gildi ákvæða í landslögum, sem betri rétt veita, geta þeir, sem eiga heimili í samningsríki og sæta málshöfðun, vegna brots sem framið var af gáleysi, fyrir sakadómi í öðru samningsríki þar sem þeir eru ekki ríkisborgarar, valið sér löghæfan mann til að annast vörn sína, einnig þótt þeir mæti ekki sjálfir fyrir dómi.

Dómstóll sá sem með málið fer getur þó ákveðið að viðkomandi skuli sjálfur koma fyrir dóm; komi hann ekki fyrir dóm þarf hvorki að viðurkenna né fullnægja í öðrum samningsríkjum dómi að því er tekur til kröfu borgararéttar eðlis ef hann átti þess ekki kost að taka til varna í málinu.

III. gr.

Engan skatt, gjald eða þóknun, sem reiknast með hliðsjón af verðmæti þeirra hagsmuna sem í húfi eru, má leggja á í tengslum við meðferð fullnustubeiðni í því ríki þar sem fullnustu er krafist.

IV. gr.

Réttarskjöl og utanréttarskjöl, sem gerð hafa verið í sammingsríki og birta þarf manni í öðru sammingsríki, skal framsenda með þeim hætti sem samningar eða samkomulag milli sammingsríkjanna kveður á um.

Ef ríki það, þar sem birting skal fram fara, mótmælir því ekki með yfirlýsingu við svissneska sambandsráðið má einnig senda slík skjöl frá viðkomandi opinberum starfsmönnum í því ríki, þar sem skjal er samið, beint til viðkomandi opinberra starfsmanna í því ríki þar sem viðtakanda er að finna. Skal starfsmaðurinn í dómsríkinu þá senda samrit skjalsins til þess starfsmanns í því ríki, sem beiðni er send til, sem bær er til að afhenda það viðtakanda. Skjalið skal afhent með þeim hætti, sem lög þess ríkis sem beiðni er send til, mæla fyrir um. Afhendingin skal staðfest með vottorði sem senda skal beint til starfsmannsins í dómsríkinu.

V. gr.

Reglu 2. tölul. 6. gr. og 10. gr. um varnarþing í sakaukámálum eða í öðrum málum gegn þriðja manni má ekki beita í Sambandslýðveldinu Þýskalandi, á Spáni, í Austurríki eða í Sviss. Mann, sem á heimili í öðru sammingsríki, má lögsækja fyrir dómstólum:

- í Sambandslýðveldinu Þýskalandi samkvæmt 68., 72., 73. og 74. gr. laga um réttarfar í einkámálum (Zivilprozessordnung) varðandi tilkynningar um málshöfðun til þriðja manns,
- á Spáni samkvæmt 1482. gr. borgaralögbókar (Code civile),

- í Austurríki samkvæmt 21. gr. laga um réttarfar í einkamálum (Zivilprozessordnung) varðandi tilkynningar um málshöfðun til þriðja manns,
- í Sviss samkvæmt þeim ákvæðum sem eiga við um tilkynningar um máls- höfðun til þriðja manns í kantónulögum um réttarfar í einkamálum.

Dómar, sem kveðnir eru upp í öðrum sammingsríkjum í samræmi við 2. tölul. 6. gr. eða 10. gr., skulu viðurkenndir og þeim fullnægt í Sambandslýðveldinu Þýskalandi, á Spáni, í Austurríki og í Sviss samkvæmt III. hluta. Þau réttaráhrif, sem dómar, sem kveðnir eru upp í ríkjum þessum, geta haft gagnvart þriðja manni með því að beita ákvæðum 1. mgr., skal einnig viðurkenna í öðrum sammingsríkjum.

V. gr. a

Í málum, sem varða framfærsluskyldu, tekur hugtakið "dómstóll" einnig til danskra, íslenskra og norskra stjórnvalda.

Í einkamálum tekur hugtakið "dómstóll" einnig til hins finnska "ulosotonhaltija/överexekutor".

V. gr. b

Í málum milli skipstjóra og einhvers í áhöfn hafskips, sem skráð er í Danmörku, í Grikklandi, á Írlandi, á Íslandi, í Noregi, í Portúgal eða í Svíþjóð, um kaup eða önnur starfskjör skal dómstóll í sammingsríki athuga hvort sendierindreka þeim eða ræðiserindreka, sem hefur ábyrgð á skipinu, hafi verið tilkynnt um ágreininginn. Skal dómstóllinn fresta málinu á meðan honum hefur ekki verið tilkynnt um það. Hann skal sjálfkrafa vísa málinu frá dómi ef erindrekin, þegar honum hefur verið tilkynnt um málið, hefur nýtt þær heimildir sem honum eru veittar í samningi um ræðissamband eða, sé slíkum samningi ekki til að dreifa, mótmælt dómssvaldinu innan þess frests sem til þess hefur verið veittur.

V. gr. c

- Engin -

V. gr. d

Að öðru leyti en því, sem greinir um lögsögu Evrópsku einkaleyfis-skrifstofunnar samkvæmt samningi um veitingu evrópskra einkaleyfa sem undirritaður var í München 5. október 1973, skulu dómstólar hvers samningsríkis einir hafa dómvald, án tillits til heimilis, í málum um skráningu eða gildi evrópsks einkaleyfis sem veitt er fyrir það ríki og einkaleyfið er ekki bandalagseinkaleyfi samkvæmt 86. gr. í samningi um evrópsk einkaleyfi fyrir hinn sameiginlega markað sem undirritaður var í Lúxemborg 15. desember 1975.

VI. gr.

Samningsríkin skulu tilkynna svissneska sambandsráðinu um texta sérhvers ákvæðis í löggjöf þeirra sem annaðhvort breytir þeim ákvæðum í lögum þeirra, sem nefnd eru í samningnum, eða skrá þeirri um dómstóla sem kemur fram í 2. kafla III. hluta.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

PROTOCOLLO N° 1
RELATIVO A TALUNI PROBLEMI DI COMPETENZA,
DI PROCEDURA E DI ESECUZIONE

LE ALTE PARTI CONTRAENTI HANNO CONVENUTO LE SEGUENTI DISPOSIZIONI, CHE SONO ALLEGATE ALLA CONVENZIONE :

Articolo I

Qualsiasi persona domiciliata nel Lussemburgo, convenuta davanti ad un giudice di un altro Stato contraente in applicazione dell'articolo 5, punto 1, può eccepire l'incompetenza di tale giudice. Se il convenuto non compare, il giudice dichiara d'ufficio la propria incompetenza.

Ogni clausola attributiva di competenza, ai sensi dell'articolo 17, ha effetto nei confronti di una persona domiciliata nel Lussemburgo soltanto se quest'ultima l'ha espressamente e specificamente accettata.

Articolo I bis

1. La Confederazione Svizzera si riserva il diritto di dichiarare, all'atto del deposito del suo strumento di ratifica, che una decisione resa in un altro Stato contraente non viene riconosciuta né eseguita in Svizzera se ricorrono le seguenti condizioni :

- a) la competenza del giudice che ha reso la decisione si fonda unicamente sull'articolo 5, punto 1 della presente convenzione ;
- b) al momento della proposizione dell'azione il convenuto era domiciliato in Svizzera ; ai fini del presente articolo si considera domiciliata in Svizzera una società o altra persona giuridica che abbia la sede statutaria e il centro effettivo degli affari in Svizzera ;
- c) il convenuto propone opposizione contro il riconoscimento o l'esecuzione della decisione in Svizzera, purché non abbia rinunciato ad avvalersi della dichiarazione prevista dal presente paragrafo.

2. Questa riserva non si applica nella misura in cui al momento della richiesta di riconoscimento o di esecuzione è stata concessa una deroga all'articolo 59 della costituzione federale svizzera. Il Governo svizzero comunicherà tali deroghe agli Stati firmatari e agli Stati aderenti.
3. Questa riserva cessa di avere effetto il 31 dicembre 1999. Essa può essere ritirata in qualsiasi momento.

Articolo I ter

Ogni Stato contraente può, mediante dichiarazione fatta all'atto della firma o del deposito del proprio strumento di ratifica o di adesione, riservarsi il diritto, in deroga alle disposizioni dell'articolo 28, di non riconoscere né eseguire decisioni rese negli altri Stati contraenti se la competenza del giudice dello Stato di origine si fonda, in conformità dell'articolo 16, punto 1 b, esclusivamente sul domicilio del convenuto nello Stato di origine e l'immobile è situato nel territorio dello Stato che ha formulato la riserva.

Articolo II

Salvo disposizioni nazionali più favorevoli, le persone domiciliate in uno Stato contraente cui venga contestata un'infrazione non volontaria davanti alle giurisdizioni penali di un altro Stato contraente di cui non sono cittadini possono, anche se non compaiono personalmente, farsi difendere dalle persone a tal fine abilitate.

Tuttavia, la giurisdizione adita può ordinare la comparizione personale; se la comparizione non ha luogo, la decisione resa nell'azione civile senza che la persona in causa abbia avuto la possibilità di farsi difendere potrà non essere riconosciuta né eseguita negli altri Stati contraenti.

Articolo III

Per il procedimento relativo alla concessione della formula esecutiva non verranno riscossi nello Stato richiesto imposte, diritti o tasse, proporzionali al valore della controversia.

Articolo IV

Gli atti giudiziari ed extragiudiziari formati in uno Stato contraente e che devono essere comunicati o notificati a persone residenti in un altro Stato

contraente, sono trasmessi secondo le modalità previste dalle convenzioni o dagli accordi conclusi tra gli Stati contraenti.

Sempreché lo Stato di destinazione non vi si opponga con dichiarazione trasmessa al Consiglio federale svizzero, i suddetti atti possono essere trasmessi direttamente dai pubblici ufficiali dello Stato in cui gli atti sono formati a quelli dello Stato sul cui territorio si trova il destinatario dell'atto in questione. In tal caso, il pubblico ufficiale dello Stato d'origine trasmette copia dell'atto al pubblico ufficiale dello Stato richiesto, competente per la relativa trasmissione al destinatario. Tale trasmissione ha luogo secondo le modalità contemplate dalla legge dello Stato richiesto. Essa risulta da un certificato inviato direttamente al pubblico ufficiale dello Stato d'origine.

Articolo V

La competenza giudiziaria, contemplata dall'articolo 6, punto 2 e dall'articolo 10, concernente la domanda in garanzia o la chiamata in causa non può essere invocata nella Repubblica federale di Germania, in Spagna, in Austria e in Svizzera. Ogni persona domiciliata nel territorio di un altro Stato contraente può essere chiamata a comparire davanti ai giudici :

- della Repubblica federale di Germania, in applicazione degli articoli 68 e da 72 a 74 del codice di procedura civile (Zivilprozessordnung) concernenti la *litis denuntiatio* ;
- della Spagna, in applicazione dell'articolo 1482 del Codice civile ;
- dell'Austria, conformemente all'articolo 21 del codice di procedura civile (Zivilprozessordnung) concernente la "*litis denuntiatio*" ;
- della Svizzera, in applicazione delle opportune disposizioni concernenti la *litis denuntiatio* dei codici cantonali di procedura civile.

Le decisioni rese negli altri Stati contraenti in virtù dell'articolo 6, punto 2 e dell'articolo 10 sono riconosciute ed eseguite nella Repubblica federale di Germania, in Spagna, in Austria e in Svizzera conformemente al titolo III. Gli effetti nei confronti dei terzi prodotti, in applicazione delle disposizioni contemplate dal precedente comma, dalle sentenze rese in tali Stati sono parimenti riconosciuti negli altri Stati contraenti.

Articolo V bis

In materia di obbligazioni alimentari, i termini "giudice", "tribunale", "organi giurisdizionali" e "autorità giudiziaria" comprendono le autorità amministrative danesi, islandesi e norvegesi.

In materia civile e commerciale, i termini "giudice", "tribunale", "organi giurisdizionali" e "autorità giudiziaria" comprendono l'"ulosotonhaltija/överexekutor" finlandese.

Articolo V ter

Nelle controversie tra il capitano ed un membro dell'equipaggio di una nave marittima immatricolata in Danimarca, in Grecia, in Irlanda, in Islanda, in Norvegia, in Portogallo o in Svezia, relative alle paghe o alle altre condizioni di servizio, gli organi giurisdizionali di uno Stato contraente devono accertare se l'agente diplomatico o consolare competente per la nave è stato informato della controversia. Essi devono sospendere il processo fintanto che tale agente non sia stato informato. Essi devono dichiarare d'ufficio la propria incompetenza se tale agente, debitamente informato, ha esercitato le attribuzioni riconosciutegli in materia da una convenzione consolare o, in mancanza di una tale convenzione, ha sollevato obiezioni sulla competenza entro il termine assegnatogli.

Articolo V quater

(Senza oggetto)

Articolo V quinquies

Fatta salva la competenza dell'Ufficio europeo dei brevetti, in base alla convenzione sul rilascio di brevetti europei, firmata a Monaco di Baviera il 5 ottobre 1973, i tribunali di ciascuno Stato contraente hanno competenza esclusiva, a prescindere dal domicilio, in materia di registrazione o di validità di un brevetto europeo rilasciato per tale Stato e che non sia un brevetto comunitario in applicazione delle disposizioni dell'articolo 86 della convenzione sul brevetto europeo per il mercato comune, firmata a Lussemburgo il 15 dicembre 1975.

Articolo VI

Gli Stati contraenti comunicheranno al Consiglio federale svizzero i testi delle loro disposizioni legislative che dovessero modificare sia gli articoli delle leggi che sono menzionate nella convenzione, sia gli organi giurisdizionali indicati nel titolo III, sezione 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

PROTOCOL 1

BETREFFENDE ENKELE ONDERWERPEN VAN BEVOEGDHEID,
WIJZE VAN PROCEDEREN EN TENUITVOERLEGGING

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OVER DE VOLGENDE BEPALINGEN, DIE ALS BIJLAGE AAN HET VERDRAG WORDEN TOEGEVOEGD :

Artikel I

Ieder die in Luxemburg woonplaats heeft en met toepassing van artikel 5, nr. 1, voor een gerecht van een andere Verdragsluitende Staat is opgeroepen, kan de bevoegdheid van dit gerecht afwijzen. Dit gerecht verklaart zich ambtshalve onbevoegd indien de verweerder niet verschijnt.

Een overeenkomst tot aanwijzing van een bevoegde rechter in de zin van artikel 17 heeft, ten opzichte van een persoon die in Luxemburg woonplaats heeft, slechts rechtsgevolg indien deze de overeenkomst uitdrukkelijk en in het bijzonder heeft aanvaard.

Artikel I bis

1. De Zwitserse Bondsstaat behoudt zich het recht voor om bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging te verklaren dat een in een andere Verdragsluitende Staat gegeven beslissing in Zwitserland niet wordt erkend of ten uitvoer gelegd wanneer
 - a) de bevoegdheid van het gerecht dat de beslissing heeft gegeven, alleen op artikel 5, nr. 1, van dit verdrag berust ;
 - b) de verweerder op het tijdstip dat de procedure werd ingeleid, woonplaats had in Zwitserland ; voor de toepassing van dit artikel wordt een vennootschap of rechtspersoon geacht woonplaats in Zwitserland te hebben wanneer de hoofdvestiging en het daadwerkelijke centrum van de activiteiten zich in Zwitserland bevinden, en

- c) de verweerder bezwaar maakt tegen de erkenning of tenuitvoerlegging van de beslissing in Zwitserland, voor zover hij geen afstand gedaan heeft van zijn recht om de in dit lid bedoelde verklaring af te leggen.
2. Dit voorbehoud zal niet van toepassing zijn voor zover op het tijdstip waarop om erkenning of tenuitvoerlegging wordt verzocht, een uitzondering op artikel 59 van de Zwitserse Federale Grondwet zal zijn toegestaan. De Zwitserse Regering zal de ondertekenende en de toetredende Staten in kennis stellen van dergelijke uitzonderingen.
3. Dit voorbehoud heeft geen gevolg meer na 31 december 1999. Het kan te allen tijde worden ingetrokken.

Artikel I ter

Elke Verdragsluitende Staat kan, door middel van een verklaring die wordt afgelegd bij de ondertekening of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging of toetreding, zich het recht voorbehouden om, in weerwil van het bepaalde in artikel 28, in de andere Verdragsluitende Staten gegeven beslissingen niet te erkennen en ten uitvoer te leggen wanneer de bevoegdheid van het gerecht in de Staat van herkomst overeenkomstig artikel 16, nr. 1, sub b), uitsluitend berust op de woonplaats van de verweerder in de Staat van herkomst en het onroerend goed gelegen is in de Staat die het voorbehoud heeft gemaakt.

Artikel II

Degenen die in een Verdragsluitende Staat woonplaats hebben en wegens een onopzettelijk gepleegd strafbaar feit vervolgd worden voor de gerechten van een andere Verdragsluitende Staat, waarvan zij geen onderdaan zijn, zijn, onverminderd aldaar geldende gunstigere bepalingen, bevoegd zich te doen verdedigen door daartoe bevoegde personen, zelfs indien zij niet persoonlijk verschijnen.

Het gerecht dat de zaak berecht, kan echter de persoonlijke verschijning bevelen; indien deze niet heeft plaatsgevonden behoeft de beslissing, op de burgerlijke rechtsvordering gewezen zonder dat de betrokkene de geleghensid heeft gehad zich te doen verdedigen, in de overige Verdragsluitende Staten niet te worden erkend, noch ten uitvoer te worden gelegd.

Artikel III

Ter zake van de procedure tot verlening van het verlof tot tenuitvoerlegging, wordt in de aangezochte Staat geen belasting, recht of heffing, evenredig aan het geldelijke belang der zaak, geheven.

Artikel IV

De gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken, opgemaakt op het grondgebied van een Verdragluitende Staat, die medegedeeld of betekend moeten worden aan personen die zich op het grondgebied van een andere Verdragluitende Staat bevinden, worden toegezonden op de wijze als is bepaald in tussen de Verdragluitende Staten gesloten verdragen of overeenkomsten.

Tenzij de Staat van bestemming zich daartegen verzet bij een verklaring gedaan aan de Zwitserse Bondsraad, kunnen deze stukken ook rechtstreeks door de deurwaarders van de Staat waar de stukken zijn opgesteld, worden toegezonden aan de deurwaarders van de Staat op het grondgebied waarvan degene voor wie het stuk bestemd is, zich bevindt. In dat geval zendt de deurwaarder van de Staat van herkomst een afschrift van het stuk aan de deurwaarder, die in de aangezochte Staat bevoegd is het stuk uit te reiken aan degene voor wie het bestemd is. Deze uitreiking geschiedt volgens de door de wet van de aangezochte Staat voorgeschreven formaliteiten. De daarvan opgemaakte verklaring wordt rechtstreeks aan de deurwaarder van de Staat van herkomst toegezonden.

Artikel V

De rechterlijke bevoegdheid, bepaald in de artikelen 6, nr. 2, en 10 ten aanzien van de vordering tot vrijwaring of de vordering tot voeging of tussenkomst, kan in de Bondsrepubliek Duitsland, in Spanje, in Oostenrijk en in Zwitserland niet worden ingeroepen. Ieder die woonplaats heeft in een andere Verdragluitende Staat, kan worden opgeroepen voor de gerechten van :

- de Bondsrepubliek Duitsland, met toepassing van de artikelen 68, 72, 73 en 74 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering betreffende de *litis denuntiatio* ;
- Spanje, met toepassing van artikel 1482 van het Burgerlijk Wetboek ;

- Oostenrijk, overeenkomstig artikel 21 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Zivilprozessordnung) betreffende de litis denuntiatio ;
- de Zwitserse Bondsstaat, met toepassing van de bepalingen betreffende de litis denuntiatio in de kantonale wetboeken van burgerlijke rechtsvordering.

De in de overige verdragsluitende Staten krachtens de artikelen 6, nr. 2, en 10 gegeven beslissingen worden in de Bondsrepubliek Duitsland, in Spanje, in Oostenrijk en in Zwitserland overeenkomstig titel III erkend en ten uitvoer gelegd. De gevolgen voor derden van de beslissingen welke in deze Staten met toepassing van het bepaalde in het voorgaande lid zijn gegeven, worden eveneens in de overige Verdragsluitende Staten erkend.

Artikel V bis

Ten aanzien van onderhoudsverplichtingen worden onder de termen "rechter" en "gerecht" mede begrepen de Deense, IJslandse en Noorse administratieve autoriteiten.

Ten aanzien van burgerlijke en handelszaken worden onder de termen "rechter" en "gerecht" mede begrepen de Finse "ulosotonhaltija/överexekutor".

Artikel V ter

Bij geschillen tussen de kapitein en een bemanningslid van een in Denemarken, Griekenland, Ierland, IJsland, Noorwegen, Portugal of Zweden geregistreerd zeeschip over de beloning of andere arbeidsvoorwaarden moet het gerecht van een Verdragsluitende Staat nagaan of de ten aanzien van het schip bevoegde diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger van het geschil in kennis is gesteld. Zolang deze vertegenwoordiger niet van het geschil in kennis is gesteld, moet het gerecht zijn uitspraak aanhouden. Het gerecht moet zich, zelfs ambtshalve, onbevoegd verklaren, indien deze vertegenwoordiger, na naar behoren van het geschil in kennis te zijn gesteld, gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheden die hij krachtens een consulaire overeenkomst bezit, dan wel bij gebreke van een dergelijke overeenkomst, binnen de gestelde termijn bezwaren heeft gemaakt tegen de bevoegdheid.

Artikel V quater

—

Artikel V quinquies

Onverminderd de bevoegdheid van het Europees Octrooibureau volgens het op 5 oktober 1973 te München ondertekende Europees Octrooiverdrag, zijn de gerechten van elke Verdragsluitende Staat, zonder acht te slaan op de woonplaats, bij uitsluiting bevoegd ter zake van inschrijving of geldigheid van een Europees octrooi dat voor die Staat is verleend en dat geen Gemeenschapsoctrooi is krachtens artikel 86 van het op 15 december 1975 te Luxemburg ondertekende Verdrag betreffende het Europees octrooi voor de gemeenschappelijke markt.

Artikel VI

De Verdragsluitende Staten zullen aan de Zwitserse Bondsråd mededeling doen van de tekst van hun wettelijke bepalingen, die verandering brengen hetzij in de in het verdrag vermelde artikelen uit hun wetgeving, hetzij in de aanwijzing van de gerechten in titel III, tweede afdeling, van het verdrag.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

PROTOKOLL NR 1

OM VISSE SPØRSKÅL OM JURISDIKSJON,
SAKSBEHANDLING OG FULLBYRDING

De Høye Kontraherende Parter er blitt enige om følgende bestemmelser som skal knyttes som vedlegg til Konvensjonen:

Artikkel I

Enhver person med bosted i Luxembourg og som saksøkes for en domstol i en annen Konvensjonstat i henhold til artikkel 5 punkt (1), kan nekte å underkaste seg denne domstols kompetanse. Møter ikke saksøkte, skal domstolen av eget tiltak erklære seg inkompetent.

En vernetingsavtale som nevnt i artikkel 17 kan bare gjøres gjeldende overfor en person med bosted i Luxembourg dersom vedkommende uttrykkelig og særskilt har godtatt det.

Artikkel Ia

- (1) Sveits forbeholder seg rett til når det deponerer sitt ratifikasjonsdokument å erklære at en dom avsagt i en annen Konvensjonstat verken skal anerkjennes eller fullbyrdes i Sveits dersom følgende vilkår er oppfylt:
- (a) den domstol som har avsagt dommen har bygd sin jurisdiksjon alene på artikkel 5 punkt (1) i Konvensjonen her, og
 - (b) saksøkte hadde sitt bosted i Sveits på den tid da saken ble reist; ved anvendelsen av bestemmelsen her anses et selskap eller annen juridisk person å ha sitt bosted i Sveits dersom den har både sitt registrerte sete og det effektive virksomhetssenter i Sveits, og
 - (c) saksøkte reiser innvending mot dommens anerkjennelse eller fullbyrding i Sveits, såframt han ikke har gitt avkall på fordelene av en mulig erklæring gitt i medhold av leddet her.

- (2) Forbeholdet her gjelder ikke for så vidt unntak fra artikkel 59 i den sveitsiske federale Konstitusjon er gjort på den tid da anerkjennelse eller fullbyrding søkes. Den sveitsiske regjering skal underrette Signatarstater og tiltredende Stater om slike unntak.
- (3) Forbeholdets virkninger opphører 31 desember 1999. Det kan når som helst trekkes tilbake.

Artikkel Ib

Enhver Konvensjonstat kan, ved erklæring som gis når den underskriver eller når den deponerer sitt ratifikasjons- eller tiltredingsdokument, forbeholde seg rett til, uansett bestemmelsene i artikkel 28, ikke å anerkjenne og fullbyrde dommer avsagt i andre Konvensjonstater dersom domstolen i opphavstaten har bygd sin jurisdiksjon etter artikkel 16 punkt (1)(b) utelukkende på saksøktes bosted i opphavstaten, og eiendommen ligger på forbeholdstatens territorium.

Artikkel II

Med forbehold for gunstigere regler i nasjonal lovgivning kan personer med boet i en Konvensjonstat og som blir straffeforfulgt for en ikke-forsettlig overtreding ved straffdomstolene i en annen Konvensjonstat hvor de ikke er statsborgere, la seg forsvare av personer med myndighet til dette, selv om de ikke meter personlig.

Domstolen som behandler saken kan likevel påby personlig fram møte; ved uteblivelse behøver en dom avsagt om borgerlige krav uten at vedkommende hadde høve til å forsvare seg, ikke å anerkjennes eller fullbyrdes i andre Konvensjonstater.

Artikkel III

Det må i fullbyrdingstaten ikke pålegges noe gebyr, avgift eller liknende betaling reknet ut fra tvistgjenstandens verdi for behandling av en begjæring om fullbyrding.

Artikkel IV

Rettslige og utenrettslige dokumenter som er satt opp i en Konvensjonstat og som skal forkynnes for personer i en annen Konvensjonstat, skal formidles i samsvar med framgangsmåten fastsatt i konvensjoner og avtaler inngått mellom Konvensjonstatene.

Med mindre den stat der forkynningen skal skje reserverer seg ved en erklæring til Forbundsrådet i Sveits, kan slike dokumenter også sendes fra vedkommende offentlige tjenestemann i den stat hvor dokumentet er satt opp, direkte til vedkommende offentlige tjenestemann i den stat der adressaten befinner seg. Tjenestemannen i opphavstaten skal i så fall sende en kopi av dokumentet til den tjenestemann i mottakerstaten som har kompetanse til å presentere det for adressaten. Dokumentet skal sendes til adressaten på den måte loven i mottakerstaten foreskriver. Sendingen skal fastslås ved en bekreftelse som sendes direkte til tjenestemannen i opphavstaten.

Artikkel V

Den kompetanse som er fastsatt i artikkel 6 punkt (2) og artikkel 10 for søksmål om regressplikt og andre saker hvor tredjemann trekkes inn, kan ikke gjøres gjeldende i Forbundsrepublikken Tyskland, Spania, Østerrike, og Sveits. Enhver person med bosted i en annen Konvensjonstat kan saksøkes for domstolene

- i Forbundsrepublikken Tyskland, i henhold til sivilprosessordningens (Zivilprozessordnung) artikkel 68, 72, 73 og 74 om prosessunderretning;
- i Kongeriket Spania, i henhold til Code Civile artikkel 1482;
- i Østerrike, i henhold til sivilprosessordningens (Zivilprozessordnung) artikkel 21 om prosessunderretning;
- i Sveits, i henhold til de relevante bestemmelser om prosessunderretninger i kantonenes sivilprosesslover.

Dommer avsagt i andre Konvensjonstater i medhold av artikkel 6 punkt (2) eller artikkel 10 skal anerkjennes og fullbyrdes i Forbundsrepublikken Tyskland, Spania, Østerrike og Sveits etter reglene i kapittel III. De rettsvirkninger

som dommer avsagt i de sist nevnte stater måtte ha overfor tredjemann etter anvendelse av de bestemmelser som er nevnt i foregående ledd, skal også anerkjennes i de andre Konvensjonstater.

Artikkel Va

I saker om underholdsbidrag omfatter uttrykket "domstol" også danske, islandske og norske forvaltningsorganer.

I sivile saker og handelssaker omfatter uttrykket "domstol" også den finske "ulosotonhaltija/ överexekutor".

Artikkel Vb

I saker mellom skipsføreren og et besetningsmedlem på et sjøgående skip registrert i Danmark, Hellas, Irland, Island, Norge, Portugal eller Sverige om hyren eller andre tjenestevilkår skal domstolen i en Konvensjonstat undersøke om den diplomatiske eller konsulære tjenestemann med ansvar for skipet er blitt underrettet om saken. Den skal utsette saken til han er blitt underrettet. Den skal av eget tiltak erklære seg inkompetent, dersom tjenestemannen etter å ha blitt underrettet, har utøvd den myndighet han har etter en konsulærkonvensjon, eller når en slik konvensjon ikke er inngått, innen en fastsatt frist har reist innvending mot domstolens kompetanse.

Artikkel Vc

(Ingen)

Artikkel Vd

Med forbehold for den jurisdiksjon som Det Europæiske Patentkontor er tillagt i konvensjonen om meddelelse av europeiske patenter undertegnet i München 5 oktober 1973, skal domstolene i den enkelte Konvensjonstat ha eksklusiv kompetanse, uansett bosted, i saker som gjelder registrering eller gyldighet av et europeisk patent som er meddelt i denne stat, når patentet ikke er et fellesskapspatent etter bestemmelsen i artikkel 86 i konvensjonen om et europeisk patent for Fællesmarkedet, undertegnet i Luxembourg 15 desember 1975.

Artikkel VI

Konvensjonstatene skal meddele Forbundsrådet i Sveits teksten til enhver bestemmelse i sin lovgivning som enten endrer de bestemmelser i deres lover som nevnes i Konvensjonen, eller den domsfortegnelse som nevnes i Konvensjonens kapittel III avsnitt 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

PROCOLO Nº 1
RELATIVO A DETERMINADOS PROBLEMAS
DE COMPETÊNCIA, DE PROCESSO E DE EXECUÇÃO

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES ACORDARAM NAS DISPOSIÇÕES SEGUINTEs, QUE FICAM ANEXAS A CONVENÇÃO:

Artigo I

Qualquer pessoa domiciliada no Luxemburgo, demandada perante o tribunal de um outro Estado Contratante nos termos do ponto 1 do artigo 5º, pode arguir a incompetência desse tribunal. O tribunal em causa declarar-se-á officiosamente incompetente se o requerido não comparecer.

Qualquer pacto atributivo de jurisdição, na acepção do artigo 17º, só produzirá efeitos em relação a uma pessoa domiciliada no Luxemburgo se esta expressa e especificamente o aceitar.

Artigo I-A

1. A Suíça reserva-se o direito de declarar, no momento do depósito do instrumento de ratificação, que as decisões proferidas noutro Estado Contratante não são reconhecidas nem executadas na Suíça, reunidas as seguintes condições:

- a) A competência do tribunal que tiver proferido a decisão se fundamentar apenas no ponto 1 do artigo 5º da presente Convenção;
- b) O requerido estiver domiciliado na Suíça no momento em que a acção é instaurada; para efeitos do presente artigo, considera-se domiciliada na Suíça qualquer sociedade ou outra pessoa colectiva que tiver a sua sede estatutária e o centro efectivo da sua actividade na Suíça;
- c) O requerido se opuser ao reconhecimento ou à execução da decisão na Suíça, desde que não tenha renunciado à faculdade de invocar a declaração prevista no presente número.

2. Esta reserva não se aplicará se, no momento em que for pedido o reconhecimento ou a execução, tiver sido introduzida uma derrogação ao artigo 59° da Constituição Federal Suíça. O Governo Suíço comunicará quaisquer derrogações aos Estados signatários e aderentes.

3. Esta reserva deixará de produzir efeitos em 31 de Dezembro de 1999. Esta reserva pode ser retirada em qualquer momento.

Artigo I-B

Qualquer Estado Contratante pode, por declaração feita no momento da assinatura ou do depósito do seu instrumento de ratificação ou de adesão, reservar-se o direito de, não obstante o disposto no artigo 28°, não reconhecer nem executar decisões proferidas nos outros Estados Contratantes quando a competência do tribunal do Estado de origem se fundamente, nos termos do ponto 1, alínea b), do artigo 16°, apenas no domicílio do requerido no Estado de origem e o imóvel se encontrar situado no território do Estado que apresentou a reserva.

Artigo II

Sem prejuízo de disposições nacionais mais favoráveis, as pessoas domiciliadas num Estado Contratante e contra quem corre processo por infracção involuntária nos tribunais com competência penal de outro Estado Contratante de que não sejam nacionais podem entregar a sua defesa a pessoas para tanto habilitadas, mesmo que não compareçam pessoalmente.

Todavia, o tribunal a que foi submetida a questão pode ordenar a comparência pessoal; se tal não ocorrer, a decisão proferida na acção cível sem que a pessoa em causa tenha tido a possibilidade de assegurar a sua defesa pode não ser reconhecida nem executada nos outros Estados Contratantes.

Artigo III

Nenhum imposto, direito ou taxa, proporcional ao valor do litígio, será cobrado no Estado requerido no processo de concessão da fórmula executória.

Artigo IV

Os actos judiciais e extrajudiciais praticados no território de um Estado Contratante e que devam ser objecto de notificação ou citação a pessoas que se encontrem no território de outro Estado Contratante serão transmitidos na forma prevista em convenções ou acordos celebrados entre os Estados Contratantes.

Desde que o Estado destinatário a tal não se oponha mediante declaração dirigida ao Conselho Federal Suíço, esses actos podem também ser transmitidos directamente pelos oficiais de justiça do Estado em que forem praticados aos oficiais de justiça do Estado em cujo território se encontre o destinatário do acto. Neste caso, o oficial de justiça do Estado de origem transmitirá uma cópia do acto ao oficial de justiça do Estado requerido, que tem competência para a enviar ao destinatário. Esta remessa será feita na forma prevista pela lei do Estado requerido. E será comprovada por certidão enviada directamente ao oficial de justiça do Estado de origem.

Artigo V

A competência judiciária prevista no ponto 2 do artigo 6º e no artigo 10º, no que respeita ao chamamento de um garante à acção ou a qualquer incidente de intervenção de terceiro, não pode ser invocada na República Federal da Alemanha, em Espanha, na Áustria e na Suíça. Qualquer pessoa domiciliada no território de outro Estado Contratante pode ser chamada perante os tribunais da:

- República Federal da Alemanha, em aplicação dos artigos 68º, 72º, 73º e 74º do Código de Processo Civil relativos à litis denunciatio;
- Espanha, em aplicação do artigo 1482º do Código Civil;
- Áustria, de acordo com o artigo 21º do Código de Processo Civil ("Zivilprozessordnung") relativo à litis denunciatio;
- Suíça, em aplicação das disposições apropriadas relativas à litis denunciatio dos Códigos de Processo Civil cantonais.

As decisões proferidas nos outros Estados Contratantes por força do ponto 2 do artigo 6º e do artigo 10º são reconhecidas e executadas na República Federal da Alemanha, em Espanha, na Áustria e na Suíça, em conformidade com o Título III. Os efeitos produzidos em relação a terceiros, nos termos do parágrafo anterior, por decisões proferidas nestes Estados são igualmente reconhecidas nos outros Estados Contratantes.

Artigo V-A

Em matéria de obrigação alimentar, os termos "juiz", "tribunal" e "autoridade judicial" abrangem as autoridades administrativas dinamarquesas, islandesas e norueguesas.

Em matéria civil e comercial, os termos "juiz", "tribunal" e "autoridade judicial" abrangem o "ulosotönhaltija/överexekutor" finlandês.

Artigo V-B

Nos litígios entre o capitão e um membro da tripulação de um navio de mar matriculado na Dinamarca, na Grécia, na Irlanda, na Islândia, na Noruega, em Portugal ou na Suécia, relativos às remunerações ou outras condições de serviço, os tribunais de um Estado Contratante devem verificar se o agente diplomático ou consular com autoridade sobre o navio foi informado do litígio. Os tribunais devem suspender a instância enquanto o agente não for informado. Devem, mesmo oficiosamente, declarar-se incompetentes se aquele agente, devidamente informado, tiver exercido as atribuições que lhe são reconhecidas na matéria por uma convenção consular ou, na falta de tal convenção, tiver suscitado objeções quanto à competência no prazo fixado.

Artigo V-C

(Sem texto)

Artigo V-D

Sem prejuízo da competência do Instituto Europeu de Patentes nos termos da Convenção relativa à emissão de patentes europeias, assinada em Munique em 5 de Outubro de 1973, os tribunais de cada Estado Contratante são os únicos competentes, sem consideração de domicílio, em matéria de inscrição ou de validade de uma patente europeia emitida para esse Estado e que não seja uma patente comunitária nos termos do disposto no artigo 86º da Convenção relativa à Patente Europeia para o Mercado Comum, assinada no Luxemburgo em 15 de Dezembro de 1975.

Artigo VI

Os Estados Contratantes comunicarão ao Conselho Federal Suíço os textos das suas disposições legislativas que venham a alterar, quer os artigos das respectivas leis que são mencionados na Convenção, quer os tribunais que são designados na Secção II do Título III.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

PÖYTÄKIRJA N:o 1

koskien eräitä toimivaltaa, menettelyä ja
täytäntöönpanoa koskevia kysymyksiä

KORKEAT SOPIMUSPUOLET OVAT SOPINEET SEURAAVISTA YLEISSOPIMUKSEEN LIITET-
TAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

I artikla

Jos kanne nostetaan toisen sopimusvaltion tuomioistuimessa 5 artiklan 1 kohdan nojalla sitä vastaan, jolla on kotipaikka Luxemburgissa, voi tämä tehdä väitteen siitä, ettei tuomioistuin ole toimivaltainen. Jos vastaaja jää saapumatta, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan selitettävä, ettei se ole toimivaltainen.

Edellä 17 artiklassa tarkoitettu tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus on pätevä sen osalta, jolla on kotipaikka Luxemburgissa vain siinä tapauksessa, että tämä on nimenomaisesti ja erikseen hyväksynyt sopimuksen.

I a artikla

1. Sveitsi varaa itselleen oikeuden selittää ratifiointikirjansa tallentamisen yhteydessä, että toisessa sopimusvaltiossa annettua tuomiota ei tunnusteta eikä panna täytäntöön Sveitsissä, jos seuraavat ehdot on täytetty:

- a) tuomion antaneen tuomioistuimen toimivalta on perustunut yksinomaan tämän yleissopimuksen 5 artiklan 1 kohtaan ja
- b) vastaajalla oli oikeudenkäynnin vireilletullessa kotipaikka Sveitsissä: yhtiöllä tai muulla oikeushenkilöllä katsotaan tätä artiklaa

sovellettaessa olevan kotipaikka Sveitsissä, jos sillä on rekisteröity kotipaikka ja toiminnallinen keskus Sveitsissä, ja

- c) vastaa ja vastustaa tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa Sveitsissä eikä hän ole luopunut oikeudestaan vedota tässä kappaleessa tarkoitettuun selitykseen.
2. Tätä varauksia ei sovelleta siltä osin kuin Sveitsin perustuslain 59 artiklan soveltamisalasta on tehty poikkeuksia silloin, kun tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään. Sveitsin hallitus ilmoittaa sellaisista poikkeuksista sopimuksen allekirjoittaneille valtioille ja sopimukseen liittyneille valtioille.
3. Tämä varaus on voimassa joulukuun 31 päivään 1999 saakka. Se voidaan milloin tahansa peruuttaa.

I b artikla

Jokainen sopimusvaltio voi, antamalla sitä koskeva selityksen, allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallentaessaan ratifiointi- tai liittymiskirjansa, 28 artiklan määräysten estämättä pidättää itselleen oikeuden olla tunnustamatta ja panematta täytäntöön muissa sopimusvaltioissa annettuja tuomioita, jos tuomion antanut tuomioistuimien 16 artiklan 1 b kohdan mukaan on ollut toimivaltainen yksinomaan sillä perusteella, että vastaajalla on kotipaikka tuomiovaltiossa, ja kiinteistö sijaitsee varauksensa tehneessä valtiossa.

II artikla

Jollei edullisemmista, sisäiseen lainsäädäntöön sisältyvistä säännöksistä muuta johdu, se, jolla on kotipaikka jossakin sopimusvaltiossa ja joka on syytteessä tuottamuksellisesta rikoksesta sellaisen sopimusvaltion tuomioistuimessa, jonka kansalainen hän ei ole, voi käyttää puolustajanaan tähän tehtävään oikeutettua henkilöä siinäkin tapauksessa, ettei hän henkilökohtaisesti saavu tuomioistuimeen.

Asiaa käsittelevä tuomioistuin voi kuitenkin määrätä, että vastaajan on saavuttava henkilökohtaisesti; jos määräystä ei ole noudatettu, yksityisoikeudellista vaatimusta koskevaa tuomiota, joka on annettu ilman, että vastaajalla on ollut mahdollisuus puolustautua, ei tarvitse tunnustaa eikä panna täytäntöön toisessa sopimusvaltiossa.

III artikla

Täytäntöönpanovaltiossa ei saa täytäntöönpanomääräyksen antamista koskevassa menettelyssä periä mitään riidan kohteen arvon mukaan määräytyvää maksua tai veroa.

IV artikla

Oikeudenkäynti- ja muut asiakirjat, jotka on laadittu sopimusvaltiossa ja jotka on annettava tiedoksi toisessa sopimusvaltiossa oleskelevalle, on lähetettävä, noudattaen sopimusvaltioiden välillä tehtyjä yleissopimuksia tai sopimuksia.

Jos se sopimusvaltio, jonka alueella tiedoksianto on toimitettava, ei ole Sveitsin liittoneuvostolle annetulla selityksellä sitä vastustanut, voi nämä asiakirjat lähettää sen valtion tuomioistuimen virkamies, missä asiakirjat on laadittu, suoraan sen sopimusvaltion tuomioistuimen virkamiehelle, jossa tiedoksiannon vastaanottaja on. Tässä tapauksessa alkuperävaltion tuomioistuimen virkamies lähettää jäljennöksen asiakirjasta sille vastaanottajavaltion tuomioistuimen virkamiehelle, joka on toimivaltainen antamaan sen tiedoksi vastaanottajalle. Tämä tiedoksianto tapahtuu sillä tavalla kuin vastaanottavan valtion laissa on säädetty. Tiedoksianto vahvistetaan todistuksella, joka lähetetään suoraan alkuperävaltion tuomioistuimen virkamiehelle.

V artikla

Edellä 6 artiklan 2 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettua takautumisvaatimusta ja siihen rinnastettavaa vaatimusta tarkoittavaa kannetta koskeviin toimivaltaperusteisiin ei voida vedota Saksan liittotasavallassa, Espanjassa, Itävallassa tai Sveitsissä. Näissä valtioissa voidaan jokainen toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö kutsua tuomioistuimeen seuraavien määräysten mukaisesti.

- Saksan liittotasavalla riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Zivilprozessordnung) 68, 72, 73 ja 74 artiklan mukaisesti, jotka määräykset koskevat ilmoitusta oikeudenkäynnistä kolmannelle (litis denuntiatio);
- Espanjassa siviililain 1482 artiklan mukaisesti;
- Itävallassa riita-asioiden oikeudenkäyntilain (Zivilprozessordnung) 21 artiklan mukaisesti, jotka määräykset koskevat ilmoitusta oikeudenkäynnistä kolmannelle (litis denuntiatio);
- Sveitsissä kanttoonien riita-asioiden oikeudenkäyntilakien määräysten mukaisesti, jotka määräykset koskevat ilmoitusta oikeudenkäynnistä kolmannelle (litis denuntiatio).

Muissa sopimusvaltioissa 6 artiklan 2 kohdan tai 10 artiklan nojalla annetut tuomiot on tunnustettava ja pantava täytäntöön Saksan liittotasavallassa, Espanjassa, Itävallassa ja Sveitsissä III osaston määräysten mukaisesti. Ne oikeusvaikutukset, jotka näissä valtioissa annetuilla tuomioilla edellisen kappaleen määräysten mukaan on kolmanteen henkilöön nähden, on tunnustettava muissa sopimusvaltioissa.

U a artikla

Elatusapua koskevista asioista tarkoitetaan tuomioistuimella myös Tanskan, Islannin ja Norjan hallintoviranomaisia.

Yksityisoikeudellisissa asioista tarkoitetaan tuomioistuimella myös Suomen ulosotonhaltijaa.

U b artikla

Tanskassa, Kreikassa, Irlannissa, Islannissa, Norjassa, Portugalissa tai Ruotsissa rekisteröidyn avoimella merellä käytettävän aluksen kapteenin ja miehistön välisessä palkkaa tai muita palvelussuhteen ehtoja koskevassa riita-asiassa sopimusvaltion tuomioistuinten on tutkittava, onko sille diplomaatti- tai konsulivirkamiehelle, joka on vastuussa aluksesta, ilmoitettu käsiteltävänä olevasta riita-asiasta. Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittely, kunnes tälle virkamiehelle on ilmoitettu riita-asiasta. Tuomioistuimen on omasta aloitteestaan katsottava, ettei se ole toimivaltainen, jos tämä virkamies, sen jälkeen kun hänelle on asianmukaisesti ilmoitettu, on käyttänyt niitä oikeuksiaan asiassa, joita hänellä on konsulisopimuksen perusteella, tai ellei tällaista sopimusta ole, määrättyssä ajassa on tehnyt väitteen toimivallan puuttumisesta.

U c artikla

- tyhjä -

U d artikla

Jollei Eurooppalaisen patenttiviraston Münchenissä 5 päivänä lokakuuta 1973 allekirjoitettuun eurooppalaisen patentin myöntämistä koskevaan sopimukseen perustuvasta toimivallasta muuta johdu jokaisen sopimusvaltion tuomioistuimet ovat asianosaisten kotipaikasta riippumatta yksinomaisesti

toimivaltaisista tutkimaan kaikki sellaiset sanotun valtion osalta myönnettujen eurooppalaisten patenttien myöntämistä tai pätevyyttä koskevat asiat, jotka eivät ole Luxemburgissa joulukuun 15 päivänä 1975 allekirjoitetun eurooppalaista patenttia yhteistä markkinää varten tarkoittavan yleissopimuksen 86 artiklan mukaan yhteisöpatentteja.

VI artikla

Sopimusvaltioiden on toimitettava Sveitsin liittoneuvostolle ne säädöstekstit, joilla on muutettu näiden lainsäädäntöön sisältyviä tässä yleissopimuksessa mainittuja säännöksiä tai sellaisia säännöksiä, jotka vaikuttava yleissopimuksen III osaston 2 jaksossa olevia tuomioistuinten luetteloiden sisältöön.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

PROTOKOLL Nr 1

ANGÅENDE VISSA FRÅGOR OM DOMSTOLS BEHÖRIGHET,
FÖRFARANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE
BESTÄMMELSER, VILKA SKALL FOGAS TILL KONVENTIONEN:

Artikel I

Om talan väcks mot en person som har hemvist i Luxemburg vid en domstol i en annan konventionsstat med stöd av artikel 5 punkt 1, får denne göra invändning om domstolens behörighet. Om svaranden inte går i svaromål skall domstolen självant förklara sig obehörig.

Ett avtal om domstols behörighet som avser i artikel 17 gäller mot en person som har hemvist i Luxemburg endast om denne uttryckligen och särskilt har godkänt avtalet.

Artikel Ia

1. Schweiz förbehåller sig rätten att i samband med deponeringen av sitt ratifikationsinstrument förklara att en dom som har meddelats i en annan konventionsstat varken skall erkännas eller verkställas i Schweiz om följande villkor är uppfyllda:

- a) domstolen i ursprungsstaten har uteslutande grundat sin behörighet på artikel 5 punkt 1 i denna konvention, och
- b) svaranden hade hemvist i Schweiz vid tidpunkten för talans väckande; vid tillämpningen av denna artikel skall ett bolag eller en annan juridisk person anses ha hemvist i Schweiz om dess registrerade säte är i Schweiz och dess huvudsakliga verksamhet bedrivs där, och

c) svaranden moteätter sig att domen erkänns eller verkställs i Schweiz förutsatt att han inte har avstått från förmånen av förklaringen som avses i denna artikel.

2. Denna reservation skall inte tillämpas i den mån en avvikelse från artikel 59 i den schweiziska federala konstitutionen har medgivits vid den tidpunkt då erkännande eller verkställighet begärs. Den schweiziska regeringen skall underrätta alla signatärstater och anslutande stater om sådana avvikelser.
3. Denna reservation skall upphöra att gälla den 31 december 1999. Den kan återtas när som helst.

Artikel Ib

Varje konventionestat får genom en förklaring gjord vid tidpunkten för undertecknandet eller deponeringen av ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, utan hinder av bestämmelserna i artikel 28, förbehålla sig rätten att inte erkänna och verkställa domar som har meddelats i andra konventionsstater om domstolens behörighet i ursprungsstaten, i enlighet med artikel 16 punkt 1 b), utslutande har grundade på svarandens hemvist i ursprungsstaten och egendomen är belägen i den stat som har gjort reservationen.

Artikel II

Med förbehåll för mer fördelaktiga nationella föreskrifter, får den som har hemvist i en konventionestat och är åtalad för ett icke uppsåtligt brott vid en brottmålsdomstol i en annan konventionestat i vilken han inte är medborgare försvaras av en därtill behörig person, även om han inte inställer sig personligen.

Den domstol som handlägger målet får dock föreskriva personlig inställelse; om en sådan föreskrift inte har efterkommitts behöver en dom som har meddelats rörande ett civilrättsligt anspråk mot någon som inte har haft tillfälle att svara i målet varken erkännas eller verkställas i andra konventionsstater.

Artikel III

Ingen avgift eller skatt som är beräknad efter tvisteföremålets värde får tas ut i verkställighetsetaten vid det förfarande som syftar till förordnande om verkställighet.

Artikel IV

Domstolshandlingar och andra handlingar som har upprättats i en konventionsstat och som skall delges någon i en annan konventionsstat skall översändas i enlighet med de konventioner och avtal som gäller mellan konventionsstaterna.

Såvida inte den stat där delgivning skall äga rum genom en förklaring till schweiziska federala rådet motsätter sig detta, kan sådana handlingar också sändas från tjänsteman i den stat där handlingen har upprättats direkt till tjänsteman i den stat där mottagaren befinner sig. I sådant fall skall tjänstemannen i ursprungsstaten sända en kopia av handlingen till den tjänsteman i mottagarstaten som är behörig att delge den med mottagaren. Handlingen skall delges på det sätt som föreskrivs i mottagarstatens lag. Delgivningen skall bekräftas genom ett intyg som sänds direkt till tjänstemannen i ursprungsstaten.

Artikel V

Den grund för behörighet som anges i artikel 6 punkt 2 och i artikel 10 rörande återgångskrav eller annat liknande får inte åberopas i Förbundsrepubliken Tyskland, Spanien, Österrike eller Schweiz. Mot den som har hemvist i en annan konventionsstat får talan väckas vid domstolarna:

- i Förbundsrepubliken Tyskland, enligt artiklarna 68, 72, 73 och 74 i civilprocesslagen (Zivilprozessordnung) angående litisdenuktion;
- i Spanien, enligt artikel 1482 i civillagen;

- i Österrike, enligt artikel 21 i civilprocesslagen (Zivilprozeßordnung) angående litisdenuktion;
- i Schweiz, enligt de bestämmelser som är tillämpliga på litisdenuktion i de kantonala civilprocesslagarna.

Domar som har meddelats i andra konventionsstater med stöd av artikel 6 punkt 2 eller artikel 10 skall erkännas och verkställas i Förbundsrepubliken Tyskland, i Spanien, i Österrike och i Schweiz i enlighet med avdelning III. De rättsverkningar som domar meddelade i dessa stater kan ha för tredje man genom tillämpningen av bestämmelserna i det föregående stycket skall också erkännas i de andra konventionsstaterna.

Artikel Va

I mål om underhållsbidrag avses med uttrycket domstol också de danska, isländska och norska administrativa myndigheterna.

På privaträttens område avses med uttrycket domstol också finsk överexekutor.

Artikel Vb

I tvist mellan befälhavare och någon i besättningen på ett havsgående fartyg som är registrerat i Danmark, Grekland, Irland, Island, Norge, Portugal eller Sverige om lön eller andra anställningsvillkor, skall domstol i annan konventionsstat undersöka om den diplomatiska eller konsulära tjänsteman som är ansvarig för fartyget har blivit underrättad om tvisten. Domstolen skall låta avgörandet av målet anstå så länge underrättelse inte har skett. Den skall självant förklara sig obehörig om tjänstemannen, vederbörligen underrättad, har utövat sina befogenheter i saken enligt en konsulär konvention eller, i avsaknad av en sådan konvention, inom den utsatta tiden har gjort invändning om domstolens behörighet i tvisten.

Artikel Vc

(finns ingen)

Artikel Vd

Med förbehåll för den behörighet som det Europeiska patentverket har enligt den europeiska patentkonventionen, undertecknad i München den 5 oktober 1973, skall domstolarna i varje konventionsstat, oberoende av hemvist, ha exklusiv behörighet vid talan som angår registreringen eller giltigheten av ett europeiskt patent som har meddelats för den staten och som inte är ett EG-patent enligt artikel 86 i konventionen om europeiska patent för den gemensamma marknaden, undertecknad i Luxemburg den 15 december 1975.

Artikel VI

Konventionsstaterna skall till schweiziska federala rådet översända sådana lagtexter som innebär ändringar antingen i de bestämmelser vartill hänvisas i denna konvention eller i förteckningarna över domstolar som anges i avdelning III, avsnitt 2 i konventionen.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

PROTOCOLO Nº 2
SOBRE LA INTERPRETACION UNIFORME DEL CONVENIO

PREAMBULO

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES,

VISTO el artículo 65 del presente Convenio,

CONSIDERANDO la íntima vinculación que existe entre este Convenio y el Convenio de Bruselas,

CONSIDERANDO que el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas en virtud del Protocolo de 3 de junio de 1971 es competente para pronunciarse sobre la interpretación de las disposiciones del Convenio de Bruselas,

PLENAMENTE CONSCIENTES de las resoluciones dictadas por el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas sobre la interpretación del Convenio de Bruselas hasta el momento de la firma del presente Convenio,

CONSIDERANDO que las negociaciones que condujeron a la celebración de este Convenio se fundamentaron en el Convenio de Bruselas interpretado por dichas resoluciones,

DESEANDO, con pleno respeto de la independencia judicial, impedir interpretaciones divergentes y conseguir una interpretación lo más uniforme posible de las disposiciones del presente Convenio, así como de dichas disposiciones y de las del Convenio de Bruselas que se reproducen en esencia en este Convenio,

HAN ACORDADO LO SIGUIENTE:

Artículo 1

Los tribunales de cada Estado contratante tendrán debidamente en cuenta, en la aplicación y la interpretación de las disposiciones del presente Convenio, los principios definidos por cualquier resolución pertinente, relativa a disposiciones de dicho Convenio, dictada por los tribunales de los otros Estados contratantes.

Artículo 2

1. Los Estados contratantes acuerdan arbitrar un sistema de intercambio de informaciones relativas a las resoluciones dictadas en aplicación del presente Convenio y a las resoluciones pertinentes dictadas en aplicación del Convenio de Bruselas. Dicho sistema comprenderá:
 - la transmisión a un organismo central por parte de las autoridades competentes de las resoluciones dictadas por un órgano jurisdiccional nacional cuyas resoluciones no sean susceptibles de ulterior recurso judicial de derecho interno y por el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas, así como de otras resoluciones firmes particularmente importantes dictadas en aplicación del presente Convenio o del Convenio de Bruselas;
 - la clasificación de dichas resoluciones por parte del organismo central, incluidas, en la medida necesaria, la elaboración y la publicación de traducciones y de resúmenes;
 - la comunicación, por el organismo central, del material documental a las autoridades nacionales competentes de todos los Estados signatarios del presente Convenio a los que se adhirieren así como a la Comisión de las Comunidades Europeas.

2. El organismo central será el secretario del Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas.

Artículo 3

1. Se crea un Comité permanente a los fines del presente Protocolo.
2. El Comité se compondrá de representantes designados por cada uno de los Estados signatarios y Estados que se adhieran.
3. En las reuniones podrán participar como observadores las Comunidades Europeas (Comisión, Tribunal de Justicia y Secretaría del Consejo) y la Asociación Europea de Libre Cambio.

Artículo 4

1. A instancia de una parte contratante, el depositario del presente Convenio convocará reuniones del Comité para que se proceda a cambios de impresiones sobre el funcionamiento del Convenio y en particular sobre
 - el desarrollo de la jurisprudencia comunicada de conformidad con el artículo 2, apartado 1, primer guión,
 - la aplicación del artículo 57 de este Convenio.
2. A la vista de dichos cambios de impresiones, el Comité podrá examinar asimismo la conveniencia de que se emprenda una revisión del presente Convenio sobre cuestiones particulares y podrá formular recomendaciones.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

PROTOKOL Nr. 2

OM ENSARTET FORTOLKNING AF KONVENTIONEN

PRÆMBEL

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM HENVISER TIL artikel 65 i denne konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at der består en nær forbindelse mellem denne konvention og Bruxelles-Konventionen,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at protokollen af 3. juni 1971 giver Domstolen for De Europæiske Fællesskaber kompetence til at træffe afgørelse om fortolkningen af bestemmelserne i Bruxelles-Konventionen,

SOM HAR INDGÅENDE KENDSKAB TIL de retsafgørelser, som Domstolen for De Europæiske Fællesskaber har truffet vedrørende fortolkningen af Bruxelles-Konventionen indtil tidspunktet for undertegnelsen af nærværende konvention,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at de forhandlinger, der har ført til indgåelsen af denne konvention, har været baseret på Bruxelles-Konventionen i lyset af disse retsafgørelser,

SOM, idet de fuldt ud erkender retternes uafhængighed, ØNSKER at forhindre indbyrdes afvigende fortolkninger og at nå frem til så ensartet en fortolkning som muligt dels af bestemmelserne i denne konvention, dels af disse bestemmelser og de bestemmelser i Bruxelles-Konventionen, der i det væsentlige er optaget i denne konvention -

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

Hver af de kontraherende stater retter tager ved anvendelsen og fortolkningen af bestemmelserne i denne konvention behørigt hensyn til de principper, som er lagt til grund i alle relevante retsafgørelser truffet af de øvrige kontraherende staters retter for så vidt angår bestemmelserne i nævnte konvention.

Artikel 2

1. De kontraherende parter er enige om at indføre en ordning med udveksling af oplysninger om de retsafgørelser, der træffes i medfør af denne konvention, samt om relevante afgørelser, der træffes i medfør af Bruxelles-Konventionen. Denne ordning skal omfatte:

- fremsendelse, foretaget af de kompetente myndigheder, til et centralt organ af de afgørelser, der er truffet af retterne i sidste instans eller af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber samt særlig vigtige retsafgørelser, der er endelige, og som er truffet i medfør af denne konvention eller Bruxelles-Konventionen;
- klassificering af disse retsafgørelser, foretaget af det centrale organ, herunder udarbejdelse og offentliggørelse i det omfang, det er nødvendigt, af oversættelser og sammendrag;
- fremsendelse, foretaget af det centrale organ, af dokumentationsmateriale til de kompetente nationale myndigheder i alle de stater, der har undertegnet og tiltrådt denne konvention, samt til Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber.

2. Det centrale organ er justitssekretæren ved Domstolen for De Europæiske Fællesskaber.

Artikel 3

1. Der nedsættes et stående udvalg med henblik på denne protokol.
2. Udvalget sammensættes af repræsentanter udpeget af hver signatarstat og af hver tiltrædende stat.
3. De Europæiske Fællesskaber (Kommissionen, Domstolen og Generalsekretariatet for Rådet) og Den Europæiske Frihandelsammenslutning kan deltage i møderne som observatører.

Artikel 4

1. På anmodning af en kontraherende part indkalder den stat, hvor denne konvention er deponeret, til møder i udvalget med henblik på drøftelse af, hvordan konventionen fungerer, herunder navnlig:
 - udviklingen i den retspraksis, der i henhold til artikel 2, stk. 1, første led, fremsendes underretning om,
 - anvendelsen af konventionens artikel 57.
2. Udvalget kan i lyset af disse drøftelser ligeledes undersøge hensigtsmæssigheden af at foretage en revision af særlige punkter i konventionen og fremsætte henstillinger.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

PROTOKOLL NR. 2

ÜBER DIE EINHEITLICHE AUSLEGUNG DES ÜBEREINKOMMENS

PRÄAMBEL

DIE HOHEN VERTRAGSPARTEIEN -

GESTÜTZT auf Artikel 65 dieses Übereinkommens,

IN ANBETRACHT der sachlichen Verknüpfung zwischen diesem Übereinkommen und dem Brüsseler Übereinkommen,

IN DER ERWÄGUNG, dass dem Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften durch das Protokoll vom 3. Juni 1971 die Zuständigkeit zur Entscheidung über die Auslegung der Bestimmungen des Brüsseler Übereinkommens übertragen wurde,

IN VOLLER KENNTNIS der bis zur Unterzeichnung des vorliegenden Übereinkommens ergangenen Entscheidungen des Gerichtshofs der Europäischen Gemeinschaften über die Auslegung des Brüsseler Übereinkommens,

IN DER ERWÄGUNG, dass bei den Verhandlungen, die zum Abschluss dieses Übereinkommens geführt haben, vom Brüsseler Übereinkommen unter Berücksichtigung der vorgenannten Entscheidungen ausgegangen worden ist,

IN DEM BESTREBEN, bei voller Wahrung der Unabhängigkeit der Gerichte voneinander abweichende Auslegungen zu vermeiden und zu einer möglichst einheitlichen Auslegung der Bestimmungen des vorliegenden Übereinkommens einerseits sowie dieser Bestimmungen und derjenigen Bestimmungen des Brüsseler Übereinkommens, die in ihrem wesentlichen Gehalt in das vorliegende Übereinkommen übernommen worden sind, andererseits, zu gelangen -

SIND WIE FOLGT ÜBEREINGEKOMMEN:

Artikel 1

Die Gerichte jedes Vertragsstaates tragen bei der Anwendung und Auslegung der Bestimmungen dieses Übereinkommens den Grundsätzen gebührend Rechnung, die in massgeblichen Entscheidungen von Gerichten der anderen Vertragsstaaten zu den Bestimmungen des genannten Übereinkommens entwickelt worden sind.

Artikel 2

(1) Die Vertragsparteien kommen überein, ein System für den Austausch von Informationen über die in Anwendung dieses Übereinkommens ergangenen Entscheidungen sowie über die in Anwendung des Brüsseler Übereinkommens ergangenen massgeblichen Entscheidungen einzurichten. Dieses System umfasst

- die von den zuständigen Behörden vorzunehmende Übermittlung der Entscheidungen letztinstanzlicher Gerichte und des Gerichtshofs der Europäischen Gemeinschaften sowie anderer besonders wichtiger, rechtskräftig gewordener Entscheidungen, die in Anwendung dieses Übereinkommens oder des Brüsseler Übereinkommens ergangen sind, an eine Zentralstelle;

- die Klassifizierung dieser Entscheidungen durch die Zentralstelle, erforderlichenfalls einschliesslich der Erstellung und Veröffentlichung von Übersetzungen und Zusammenfassungen;

- die von der Zentralstelle vorzunehmende Übermittlung der einschlägigen Dokumente an die zuständigen nationalen Behörden aller Unterzeichnerstaaten dieses Übereinkommens und aller beitretenden Staaten sowie an die Kommission der Europäischen Gemeinschaften.

(2) Zentralstelle ist der Kanzler des Gerichtshofs der Europäischen Gemeinschaften.

Artikel 3

- (1) Es wird ein Ständiger Ausschuss für die Zwecke dieses Protokolls eingesetzt.
- (2) Der Ausschuss besteht aus Vertretern, die von jedem Unterzeichnerstaat und jedem beitretenden Staat bestellt werden.
- (3) Die Europäischen Gemeinschaften (Kommission, Gerichtshof und Generalsekretariat des Rates) und die Europäische Freihandelsassoziation können an den Sitzungen als Beobachter teilnehmen.

Artikel 4

- (1) Auf Antrag einer Vertragspartei beruft der Depositärstaat dieses Übereinkommens Sitzungen des Ausschusses zu einem Meinungsaustausch über die Wirkungsweise des Übereinkommens ein, und zwar insbesondere über
 - die Entwicklung der aufgrund von Artikel 2 Absatz 1 mitgeteilten Rechtsprechung und
 - die Anwendung von Artikel 57 dieses Übereinkommens.
- (2) Der Ausschuss kann im Lichte dieses Meinungsaustausches auch prüfen, ob eine Revision dieses Übereinkommens in Einzelpunkten angebracht ist, und entsprechende Empfehlungen abgeben.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ Αριθ. 2

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τους το άρθρο 65 της παρούσας συμβάσεως,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ υφίσταται ουσιαστική σχέση μεταξύ αυτής της συμβάσεως και της συμβάσεως των Βρυξελλών,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δυνάμει του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971, έχει αρμοδιότητα να αποφαινεται επί της ερμηνείας των διατάξεων της συμβάσεως των Βρυξελλών.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΗ ΓΝΩΣΗ των αποφάσεων που εξέδωσε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως προς την ερμηνεία της συμβάσεως των Βρυξελλών μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμβάσεως.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ οι διαπραγματεύσεις που οδήγησαν στη σύναψη αυτής της συμβάσεως βασίστηκαν στη σύμβαση των Βρυξελλών, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω αποφάσεων,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ, σεβόμενα απόλυτα την ανεξαρτησία των δικαστηρίων, να αποτρέψουν ερμηνευτικές αποκλίσεις και να καταλήξουν σε μια κατά το δυνατόν ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεων της παρούσας συμβάσεως, καθώς και αυτών των διατάξεων και εκείνων της συμβάσεως των Βρυξελλών που έχουν κατ'ουσίαν επαναληφθεί στη σύμβαση αυτή,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ :

Άρθρο 1

Τα δικαστήρια κάθε συμβαλλομένου κράτους λαμβάνουν προσηκόντως υπόψη, κατά την εφαρμογή και ερμηνεία των διατάξεων της παρούσας συμβάσεως, τις αρχές που διατυπώνονται σε κάθε σχετική απόφαση που εκδίδεται από τα δικαστήρια των άλλων συμβαλλομένων κρατών και αφορά τις διατάξεις αυτής της συμβάσεως.

Άρθρο 2

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να καθιερώσουν σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ'εφαρμογή της παρούσας συμβάσεως, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται βάσει της συμβάσεως των Βρυξελλών. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει :

- διαβίβαση σε κεντρικό όργανο, από τις αρμόδιες αρχές, των αποφάσεων που εξέδωσαν τα δικαστήρια τελευταίου βαθμού και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και αποφάσεων ιδιαίτερης σημασίας που έχουν αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου και έχουν εκδοθεί κατ'εφαρμογή της παρούσας συμβάσεως ή της συμβάσεως των Βρυξελλών,
- ταξινόμηση αυτών των αποφάσεων από το κεντρικό όργανο, περιλαμβανομένης, εφόσον είναι αναγκαίο, της συντάξεως και δημοσιεύσεως μεταφράσεων και περιλήψεων,
- κοινοποίηση του σχετικού υλικού από το κεντρικό όργανο προς τις αρμόδιες εθνικές αρχές όλων των κρατών που υπογράφουν και προσχωρούν στην παρούσα σύμβαση, καθώς και προς την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Κεντρικό όργανο θεωρείται ο Γραμματέας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 3

1. Συνιστάται μόνιμη επιτροπή για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου.
2. Η εν λόγω επιτροπή αποτελείται από αντιπροσώπους που διορίζονται από κάθε κράτος που υπογράφει και προσχωρεί.
3. Οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Επιτροπή, Δικαστήριο και Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου) και η Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών μπορούν να παρίστανται στις συσκέψεις ως παρατηρητές.

Άρθρο 4

1. Μετά από αίτημα συμβαλλόμενου μέρους, ο θεματοφύλακας της παρούσας συμβάσεως συγκαλεί συνεδριάσεις της επιτροπής με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη λειτουργία της συμβάσεως και συγκεκριμένα για :
 - την εξέλιξη της νομολογίας, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 περίπτωση 1,
 - την εφαρμογή του άρθρου 57 αυτής της συμβάσεως.
2. Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω ανταλλαγές απόψεων, μπορεί επίσης να εξετάσει τη σκοπιμότητα αναθεώρησης ορισμένων σημείων της παρούσας συμβάσεως και να υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

PROTOCOL No. 2
ON THE UNIFORM INTERPRETATION OF THE CONVENTION

PREAMBLE

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

HAVING REGARD to Article 65 of this Convention,

CONSIDERING the substantial link between this Convention and the Brussels Convention,

CONSIDERING that the Court of Justice of the European Communities by virtue of the Protocol of 3 June 1971 has jurisdiction to give rulings on the interpretation of the provisions of the Brussels Convention,

BEING AWARE of the rulings delivered by the Court of Justice of the European Communities on the interpretation of the Brussels Convention up to the time of signature of this Convention,

CONSIDERING that the negotiations which led to the conclusion of the Convention were based on the Brussels Convention in the light of these rulings,

DESIRING to prevent, in full deference to the independence of the courts, divergent interpretations and to arrive at as uniform an interpretation as possible of the provisions of the Convention, and of these provisions and those of the Brussels Convention which are substantially reproduced in this Convention,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

The courts of each Contracting State shall, when applying and interpreting the provisions of the Convention, pay due account to the principles laid down by any relevant decision delivered by courts of the other Contracting States concerning provisions of this Convention.

Article 2

1. The Contracting Parties agree to set up a system of exchange of information concerning judgments delivered pursuant to this Convention as well as relevant judgments under the Brussels Convention. This system shall comprise:

- transmission to a central body by the competent authorities of judgments delivered by courts of last instance and the Court of Justice of the European Communities as well as judgments of particular importance which have become final and have been delivered pursuant to this Convention or the Brussels Convention;
- classification of these judgments by the central body including, as far as necessary, the drawing up and publication of translations and abstracts;
- communication by the central body of the relevant documents to the competent national authorities of all signatories and acceding States to the Convention and to the Commission of the European Communities.

2. The central body is the Registrar of the Court of Justice of the European Communities.

Article 3

1. A Standing Committee shall be set up for the purposes of this Protocol.
2. The Committee shall be composed of representatives appointed by each signatory and acceding State.
3. The European Communities (Commission, Court of Justice and General Secretariat of the Council) and the European Free Trade Association may attend the meetings as observers.

Article 4

1. At the request of a Contracting Party, the depositary of the Convention shall convene meetings of the Committee for the purpose of exchanging views on the functioning of the Convention and in particular on
 - the development of the case-law as communicated under the first paragraph first indent of Article 2,
 - the application of Article 57 of the Convention.
2. The Committee, in the light of these exchanges, may also examine the appropriateness of starting on particular topics a revision of the Convention and make recommendations.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume.]

PROTOCOLE N° 2
SUR L'INTERPRETATION UNIFORME DE LA CONVENTION

PREAMBULE

LES HAUTES PARTIES CONTRACTANTES,

VU l'article 65 de la présente convention,

CONSIDERANT le lien substantiel qui existe entre cette convention et la convention de Bruxelles,

CONSIDERANT que la Cour de justice des Communautés européennes a été reconnue compétente par le protocole du 3 juin 1971 pour statuer sur l'interprétation des dispositions de la convention de Bruxelles,

EN PLEINE CONNAISSANCE des décisions rendues par la Cour de justice des Communautés européennes sur l'interprétation de la convention de Bruxelles jusqu'au moment de la signature de la présente convention,

CONSIDERANT que les négociations qui ont conduit à la conclusion de cette convention ont été fondées sur la convention de Bruxelles à la lumière de ces décisions,

SOUCIEUSES, dans le plein respect de l'indépendance des tribunaux, d'empêcher des interprétations divergentes et de parvenir à une interprétation aussi uniforme que possible, d'une part, des dispositions de la présente convention ainsi que, d'autre part, de ces dispositions et de celles de la convention de Bruxelles qui sont reproduites en substance dans cette convention,

SONT CONVENUES DE CE QUI SUIT :

Article 1

Les tribunaux de chaque État contractant tiennent dûment compte, lors de l'application et de l'interprétation des dispositions de la présente convention, des principes définis par toute décision pertinente rendue par des tribunaux des autres États contractants concernant des dispositions de ladite convention.

Article 2

1. Les parties contractantes conviennent de mettre en place un système d'échange d'informations concernant les décisions rendues en application de la présente convention ainsi que les décisions pertinentes rendues en application de la convention de Bruxelles. Ce système comprend :

- la transmission à un organisme central par les autorités compétentes des décisions rendues par des tribunaux de dernière instance et par la Cour de justice des Communautés européennes ainsi que d'autres décisions particulièrement importantes passées en force de chose jugée et rendues en application de la présente convention ou de la convention de Bruxelles ;
- la classification de ces décisions par l'organisme central, y compris, dans la mesure nécessaire, l'établissement et la publication de traductions et de résumés ;
- la communication par l'organisme central du matériel documentaire aux autorités nationales compétentes de tous les États signataires et adhérents à la présente convention ainsi qu'à la Commission des Communautés européennes.

2. L'organisme central est le greffier de la Cour de justice des Communautés européennes.

Article 3

1. Il est institué un comité permanent aux fins du présent protocole.
2. Le comité est composé de représentants désignés par chaque Etat signataire et adhérent.
3. Les Communautés européennes (Commission, Cour de justice et Secrétariat général du Conseil) et l'Association européenne de libre-échange peuvent participer aux réunions à titre d'observateurs.

Article 4

1. A la demande d'une partie contractante, le dépositaire de la présente convention convoque des réunions du comité pour procéder à des échanges de vues sur le fonctionnement de la convention et en particulier sur
 - le développement de la jurisprudence communiquée conformément à l'article 2 paragraphe 1 premier tiret,
 - l'application de l'article 57 de cette convention.
2. Le comité, à la lumière de ces échanges de vues, peut également examiner l'opportunité que soit entreprise une révision de la présente convention sur des points particuliers et faire des recommandations.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

PRÓTACAL UIMH. 2

MAIDIR LE LÉIRIÚ COMHIONANN AR AN gCOINBHINSIÚN

BROLLACH

TÁ NA HARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA,

AG FÉACHAINT d'Airteagal 65 den Choinbhinsiún seo,

DE BHRÍ go bhfuil ceangal substaintiúil idir an Coinbhinsiún seo agus Coinbhinsiún na Bruiséile,

DE BHRÍ go bhfuil dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach de bhua Phrótacal an 3 Meitheamh 1971 chun rialuithe a thabhairt ar léiriú fhorálacha Choinbhinsiún na Bruiséile,

ÓS FEASACH DÓIBH na rialuithe a thug Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach ar léiriú fhorálacha Choinbhinsiún na Bruiséile suas go tráth sínithe an Choinbhinsiún seo,

DE BHRÍ gur bunáodh na caibidlí ar tugadh an Coinbhinsiún seo i gcrích dá mbarr ar Choinbhinsiún na Bruiséile i bhfianaise na rialuithe sin,

ÓS MIAN LEO, agus lánurraim acu do neamhspleáchas na gcúirteanna, léirithe eisiréimneacha a chosc agus teacht ar léiriú chomh comhlonann agus is féidir ar fhorálacha an Choinbhinsiún seo, agus ar na forálacha sin agus fhorálacha Choinbhinsiún na Bruiséile atá ionchorpraithe go substaintiúil sa Choinbhinsiún seo,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

Airteagal 1

Agus forálacha an Choinbhinsiún á gcur chun feidhme agus á léiriú acu, tabharfaidh cúirteanna gach Stáit Chonarthaigh aird iomchuí ar na prionsabail a leagtar síos le haon bhreithiúnas ábhartha a thug cúirteanna na Stát Conarthach eile maidir le forálacha an Choinbhinsiún seo.

Airteagal 2

1. Comhaontaíonn na Páirtithe Conarthacha córas malairte faisnéise a chur ar bun maidir le breithiúnais a tugadh de bhun an Choinbhinsiúin seo agus breithiúnais ábhartha faoi Choinbhinsiún na Bruiséile. Is é a bheith i gceist leis an gcóras sin:
 - go ndéanfaidh na húdaráis inniúla breithiúnais a thugann cúirteanna céime deiridh agus Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach chomh maith le breithiúnais le tábhacht ar leith atá tagtha chun bheith críochnaitheach agus a tugadh de bhun an Choinbhinsiúin seo nó Choinbhinsiún na Bruiséile a sheoladh chuig eagrais lárnach;
 - go ndéanfaidh an t-eagrais lárnach na breithiúnais sin a rangú, lena n-áirítear, a mhéid is gá, aistriúcháin agus achoimrí a ullmhú agus a fhoilsiú;
 - go ndéanfaidh an t-eagrais lárnach na doiciméid ábhartha a chur chuig údaráis inniúla náisiúnta gach Stáit a shínigh an Choinbhinsiún seo, nó a d'aontaigh dó, agus chuig Coimisiún na gComhphobal Eorpach.
2. Is é Cláraitheoir Chúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach an t-eagrais lárnach.

Airteagal 3

1. Bunófar Buanchoiste chun críocha an Phrótacail seo.
2. Beidh an Coiste comhdhéanta d'ionadaithe a cheapfaidh gach Stát sínitheach agus aontach.
3. Féadfaidh na Comhphobail Eorpacha (an Coimisiún, an Chúirt Bhreithiúnais agus Ard-Rúnaíocht na Comhairle) agus Comhlachas Saorthrádála na hEorpa freastal ar na cruinnithe mar bhrsathnadóirí.

Airteagal 4

1. Ar iarratas ó Pháirtí Conarthach, comórfaidh taiscí an Choinbhinsiúin cruinnithe den Choiste chun dul i bpléití maidir le feidhmiú an Choinbhinsiúin agus go háirithe maidir le

- forás an chás-dlí, de réir an ábhair a chuirtear in iúl faoin gcéad fhleasc d'Airteagal 2(1);

- cur chun feidhme Airteagal 57 den Choinbhinsiún.

2. I bhfianaise na bpléití sin, féadfaidh an Coiste freisin a scrúdú arbh iomchuí tús a chur le hathbhreithniú ar an gCoinbhinsiún maidir le pointí áirithe, agus tig leis moltaí a dhéanamh.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

BÓKUN NR. 2

UM SAMRÆMDA TÚLKUN SAMNINGSINS

INNGANGUR

SAMNINGSADILAR

SEM VÍSA til 65. gr. samnings þessa,

SEM HAFI Í HUGA hin nánu tengsl milli samnings þessa og Brussel samningsins,

SEM HAFI Í HUGA að dómstóll Evrópubandalaganna hefur samkvæmt bókun frá 3. júní 1971 vald til þess að skera úr um túlkun á ákvæðum Brussel samningsins,

SEM ER KUNNUGT um úrlausnir dómstóls Evrópubandalaganna um túlkun á Brussel samningnum fram að undirritun samnings þessa,

SEM HAFI Í HUGA að samningaviðræður þær, sem voru undanfari þess að samningurinn var gerður, voru byggðar á Brussel samningnum í ljósi þeirra úrlausna,

SEM VILJA, með fullri virðingu fyrir sjálfstæði dómstólanna, koma í veg fyrir mismunandi túlkun og ná eins samræðri túlkun og unnt er á ákvæðum samningsins, og á ákvæðum þessa samnings og þeim ákvæðum Brussel samningsins, sem í öllum meginatriðum eru tekin upp í þennan samning,

HAFI ORÐIÐ ÁSÁTTIR UM EFTIRFARANDI:

1. gr.

Dómstólar hvers samningsríkis skulu, þegar þeir beita og túlka ákvæði samningsins, taka réttmætt tillit til þeirra meginsjónarmiða sem fram koma í úrlausnum dómstóla annarra samningsríkja sem máli skipta og varða ákvæði þessa samnings.

2. gr.

1. Samningsaðilar eru ásáttir um að koma á kerfi til að skiptast á upplýsingum um dóma sem kveðnir eru upp samkvæmt samningi þessum, svo og um dóma sem máli skipta og kveðnir eru upp samkvæmt Brussel samningnum. Í kerfi þessu skal felast:

- að þar til bær stjórnvöld sendi til sérstakrar miðstöðvar dóma sem kveðnir hafa verið upp á æðsta dómstigi og af dómstóli Evrópubandalaganna, svo og endanlega dóma sem sérstaka þýðingu hafa og kveðnir hafa verið upp samkvæmt samningi þessum eða Brussel samningnum,

- að miðstöðin flokki dóma þessa og semji og birti, eins og þörf krefur, þýðingar og úrdrætti,

- að miðstöðin framsendi þau skjöl, sem máli skipta, til lögbærra stjórnvalda í öllum ríkjum sem undirritað hafa samninginn eða gerst aðilar að honum, svo og framkvæmdanefnd Evrópubandalaganna.

2. Miðstöðin er hjá ritara dómstóls Evrópubandalaganna.

3. gr.

1. Stofna skal fastanefnd vegna bókunar þessarar.

2. Í nefndinni skulu eiga sæti fulltrúar tilnefndir af hverju ríki sem undirritað hefur samning þennan eða gerst aðili að honum.

3. Evrópubandalögin (framkvæmdanefnd, dómstóll og aðalskrifstofa ráðsins) og Fríverslunarsamtök Evrópu mega sækja fundi nefndarinnar sem áheyrnarfulltrúar.

4. gr.

1. Að ósk samningsaðila skal vörsluaðili samningsins boða til funda í nefndinni til að skiptast á skoðunum um hvernig samningurinn reynist, og einkum um
 - þróun fordæmisreglna samkvæmt þeim dómum sem sendir eru samkvæmt 1. undirlið 1. mgr. 2. gr.,
 - beitingu 57. gr. samningsins.
2. Í ljósi þessara skoðanaskipta getur nefndin einnig kannað hvort ástæða sé til að endurskoða einstök atriði samningsins og gert tillögur.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

PROTOCOLLO N° 2

RELATIVO ALL'INTERPRETAZIONE UNIFORME DELLA CONVENZIONE

PREAMBOLO

LE ALTE PARTI CONTRAENTI,

VISTO l'articolo 65 della presente convenzione,

CONSIDERANDO il legame sostanziale esistente tra detta convenzione e la convenzione di Bruxelles ;

CONSIDERANDO che alla Corte di giustizia delle Comunità europee è stata riconosciuta dal protocollo del 3 giugno 1971 la competenza per deliberare sull'interpretazione delle disposizioni della convenzione di Bruxelles ;

AVENDO PIENA CONOSCENZA delle decisioni emesse dalla Corte di giustizia delle Comunità europee sull'interpretazione della convenzione di Bruxelles fino al momento della firma della presente convenzione ;

CONSIDERANDO che i negoziati che hanno portato alla conclusione di detta convenzione sono stati fondati sulla convenzione di Bruxelles alla luce di tali decisioni ;

SOLLECITE, nella piena osservanza dell'indipendenza dei giudici, di impedire interpretazioni divergenti e conseguire l'interpretazione più uniforme possibile delle disposizioni della presente convenzione nonché delle disposizioni di detta convenzione e di quelle della convenzione di Bruxelles la cui sostanza è recepita in detta convenzione,

HANNO CONVENUTO LE DISPOSIZIONI CHE SEGUONO. :

Articolo 1

I giudici di ciascuno Stato contraente tengono debitamente conto, all'atto dell'applicazione e dell'interpretazione delle disposizioni della presente convenzione, dei principi definiti da ogni decisione pertinente emessa dai giudici degli altri Stati contraenti in merito alle disposizioni di detta convenzione.

Articolo 2

1. Le parti contraenti convengono di istituire un sistema di scambio di informazioni per quanto riguarda le decisioni emesse in applicazione della presente convenzione, nonché le decisioni pertinenti emesse in applicazione della convenzione di Bruxelles. Tale sistema comporta :
 - trasmissione a un organismo centrale da parte delle autorità competenti delle decisioni emesse dagli organi giurisdizionali di ultima istanza e dalla Corte di giustizia delle Comunità europee, nonché di altre decisioni particolarmente importanti passate in giudicato ed emesse in applicazione della presente convenzione o della convenzione di Bruxelles ;
 - classificazione di tali decisioni da parte dell'organismo centrale, compresa, nella misura necessaria, la stesura e la pubblicazione di traduzioni e riassunti ;
 - trasmissione da parte dell'organismo centrale del materiale documentario alle autorità nazionali competenti di tutti gli Stati firmatari e aderenti alla presente convenzione, nonché alla Commissione delle Comunità europee.
2. Organismo centrale è il Cancelliere della Corte di giustizia delle Comunità europee.

Articolo 3

1. E' istituito un Comitato permanente per gli scopi del presente protocollo.
2. Il Comitato è composto di rappresentanti designati da ciascuno Stato firmatario e aderente.
3. Le Comunità europee (Commissione, Corte di giustizia e Segretariato generale del Consiglio) e l'Associazione europea di libero scambio possono partecipare alle riunioni in qualità di osservatori.

Articolo 4

1. A richiesta di una parte contraente il depositario della presente convenzione convoca il Comitato allo scopo di procedere a scambi di opinioni sul funzionamento della convenzione ed in particolare :
 - sullo sviluppo della giurisprudenza comunicata conformemente all'articolo 2, paragrafo 1, primo trattino ;
 - sull'applicazione dell'articolo 57 di detta convenzione.
2. Il Comitato può altresì, alla luce di questi scambi di informazioni, esaminare l'opportunità che venga intrapresa una revisione della presente convenzione su punti particolari, nonché formulare raccomandazioni.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

PROTOCOL 2

BETREFFENDE DE RENHEID IN DE UITLEGGING VAN HET VERDRAG

PREAMBULE

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN,

GELET OP artikel 65 van het onderhavige verdrag,

OVERWEGENDE dat er een hechte band bestaat tussen dit verdrag en het verdrag van Brussel,

OVERWEGENDE dat bij het protocol van 3 juni 1971 de bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is erkend om uitspraak te doen over de uitlegging van het verdrag van Brussel,

MET VOLLEDIGE KENNIS VAN de beslissingen die het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen met betrekking tot de uitlegging van het verdrag van Brussel tot het tijdstip van de ondertekening van het onderhavige verdrag, heeft gegeven,

OVERWEGENDE dat de onderhandelingen die tot de sluiting van dit verdrag hebben geleid, in het licht van die beslissingen gebaseerd zijn op het verdrag van Brussel,

VERLANGENDE om, met volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de gerechten, verschillen in uitlegging te voorkomen en ten zo groot mogelijke eenheid te bereiken in de uitlegging van dit verdrag, alsmede van het onderhavige verdrag en de bepalingen van het verdrag van Brussel die in hoofdzaak in dit verdrag zijn overgenomen,

HEBBERN OVEREENSTEMMING BEREIKT OVER HET VOLGENDE :

Artikel 1

De gerechten van elke Verdragsluitende Staat houden bij de toepassing en de uitlegging van dit verdrag naar behoren rekening met de beginselen vervat in alle relevante beslissingen van de gerechten van de andere Verdragsluitende Staten met betrekking tot het onderhavige verdrag.

Artikel 2

1. De Verdragsluitende Partijen komen overeen een systeem in te stellen voor de uitwisseling van informatie betreffende de uit hoofde van dit verdrag gegeven beslissingen en de relevante, uit hoofde van het verdrag van Brussel gegeven beslissingen. Dit systeem omvat :
 - toezending aan een centrale instantie, door de bevoegde autoriteiten, van de door de gerechten van laatste aanleg en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen gegeven beslissingen, alsmede van andere in kracht van gewijsde gegane en uit hoofde van dit verdrag of het verdrag van Brussel gegeven beslissingen die van bijzonder belang zijn ;
 - classificatie van die beslissingen door de centrale instantie, met inbegrip van, voor zover nodig, het maken en publiceren van vertalingen en samenvattingen ;
 - toezending, door de centrale instantie, van documentatie aan de bevoegde nationale autoriteiten van alle ondertekenende en toetredende Staten bij dit verdrag en aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
2. De centrale instantie is de griffier van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 3

1. Voor het onderhavige protocol wordt een permanent Comité opgericht.
2. Het Comité bestaat uit vertegenwoordigers die worden aangewezen door elke ondertekenende en toetredende Staat.
3. De Europese Gemeenschappen (de Commissie, het Hof van Justitie en het Secretariaat-Generaal van de Raad) en de Europese Vrijhandelsassociatie kunnen als waarnemer aan de vergaderingen deelnemen.

Artikel 4

1. Op verzoek van een Verdragsluitende Staat roept de instantie van nederlegging van het verdrag het Comité bijeen om van gedachten te wisselen over de werking van het verdrag, met name over

- de ontwikkeling van de overeenkomstig artikel 2, eerste lid, eerste streepje, medegedeelde jurisprudentie,

- de toepassing van artikel 57 van het verdrag.

2. In het licht van die gedachtenwisselingen kan het Comité ook nagaan of het wenselijk is het verdrag op bepaalde punten te herzien, en aanbevelingen doen.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

PROTOKOLL NR 2

OM ENSARTET TOLKING AV KONVENSJONEN

PORTALE

- DE HØYE KONTRAHERENDE PARTER TIL KONVENSJONEN HER,
- SOM viser til Konvensjonens artikkel 65,
- SOM tar i betraktning den viktige sammenheng mellom Konvensjonen her og Brusselkonvensjonen,
- SOM tar i betraktning at De Europeiske Fellesskaps Domstol i henhold til protokoll 3 juni 1971 har kompetanse til å avgjøre spørsmål om tolkingen av Brusselkonvensjonen,
- SOM kjenner til de avgjørelser De Europeiske Fellesskaps Domstol har truffet om tolkingen av Brusselkonvensjonen fram til tiden for undertegningen av Konvensjonen her,
- SOM tar hensyn til at de forhandlinger som ledet til inngåelsen av Konvensjonen, ble ført på grunnlag av Brusselkonvensjonen sett i lys av disse avgjørelser,
- SOM ønsker å unngå, under full aktelse for domstolenes uavhengighet, motstridende tolking, og å oppnå en så ensartet tolking som mulig av bestemmelsene i Konvensjonen her, og av disse bestemmelser og de i Brusselkonvensjonen som i det alt vesentlige er gjengitt i Konvensjonen her,

ER BLITT ENIGE OM FØLGENDE:

Artikkel 1

Domstolene i hver Konvensjonstat skal ved anvendelse og tolking av Konvensjonen her ta tilbørlig hensyn til de prinsipper som følger av enhver relevant avgjørelse truffet av domstolene i de andre Konvensjonstater angående bestemmelser i Konvensjonen.

Artikkel 2

(1) Konvensjonstatene er enige om å etablere et system for utveksling av informasjon om dommer avsagt under Konvensjonen, så vel som relevante dommer avsagt under Brusselkonvensjonen. Dette system skal bestå av:

- oversending til et sentralorgan fra de kompetente myndigheter av dommer avsagt av domstoler i siste instans og De Europeiske Fellesskaps Domstol, så vel som dommer av særlig betydning som er blitt endelige og som gjelder Konvensjonen eller Brusselkonvensjonen;

- klassifisering av disse dommene av sentralorganet, herunder så langt det er nødvendig, framskaffelse og offentliggjøring av oversettelinger og sammendrag;

- framsending av alle relevante dokumenter fra sentralorganet til de kompetente nasjonale myndigheter i alle Signatarstater og tiltredende Stater til Konvensjonen her og til De Europeiske Fellesskaps Kommisjon.

(2) Sentralorganet er rettsskriveren ved De Europeiske Fellesskaps Domstol.

Artikkel 3

(1) En Permanent Komite skal opprettes for oppgavene i Protokollen her.

(2) Komiteen skal bestå av representanter oppnevnt av hver Signatarstat og tiltredende Stat.

(3) De Europeiske Fellesskap (Kommisjonen, Domstolen og Rådssekretariatet), og Det Europeiske Frihandelsforbund kan delta på møtene som observatører.

Artikkel 4

(1) På begjæring fra en Konvensjonstat skal depositarstaten for Konvensjonen her sammenkalle til møter i komiteen for å utveksle synspunkter på hvordan Konvensjonen virker, og i særdeleshet på

- utviklingen i rettspraksis slik den er meddelt etter artikkel 2 ledd (1) første underavsnitt,

- anvendelsen av Konvensjonens artikkel 57.

(2) I lys av disse meningsutvekslinger kan komiteen også undersøke om det kan være grunn til å innlede en revisjon av Konvensjonen på særlige områder, og komme med tilrådinger.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

PROCOLO Nº 2
SOBRE A INTERPRETAÇÃO UNIFORME DA CONVENÇÃO

PREÂMBULO

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES,

TENDO EM CONTA o artigo 65ª da presente Convenção,

CONSIDERANDO a ligação substancial que existe entre esta Convenção e a Convenção de Bruxelas,

CONSIDERANDO que ao Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias foi atribuída competência, pelo Protocolo de 3 de Junho de 1971, para decidir sobre a interpretação das disposições da Convenção de Bruxelas,

COM PLENO CONHECIMENTO das decisões proferidas pelo Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias sobre a interpretação da Convenção de Bruxelas até à data da assinatura da presente Convenção,

CONSIDERANDO que as negociações que conduziram à celebração desta Convenção se basearam na Convenção de Bruxelas à luz dessas decisões,

DESEJOSOS de, no pleno respeito pela independência dos tribunais, impedir interpretações divergentes e chegar a uma interpretação tão uniforme quanto possível das disposições da presente Convenção, por um lado, e das suas disposições e das da Convenção de Bruxelas, por outro, cujo conteúdo foi reproduzido nesta Convenção,

ACORDARAM NO SEGUINTE:

Artigo 1º

Na aplicação e na interpretação das disposições da presente Convenção, os tribunais de cada Estado Contratante terão em devida conta os princípios definidos em qualquer decisão pertinente proferida pelos tribunais dos outros Estados Contratantes relativamente às disposições da referida Convenção.

Artigo 2º

1. As Partes Contratantes acordam em instituir um sistema de troca de informações relativo às decisões proferidas nos termos da presente Convenção, e às decisões pertinentes tomadas nos termos da Convenção de Bruxelas. O referido sistema compreende:

- o envio a um organismo central, pelas autoridades competentes, das decisões proferidas por tribunais de última instância e pelo Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias, bem como de outras decisões de especial importância transitadas em julgado e proferidas nos termos da presente Convenção ou da Convenção de Bruxelas;
- a classificação dessas decisões pelo organismo central, incluindo, se necessário, a elaboração e a publicação de traduções e resumos;
- a comunicação do material documental pelo organismo central às autoridades nacionais competentes de todos os Estados signatários e aderentes à presente Convenção, bem como à Comissão das Comunidades Europeias.

2. O organismo central é o Secretário do Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias.

Artigo 3º

1. É instituído um Comité Permanente para efeitos do presente Protocolo.
2. O Comité é composto por representantes designados por cada Estado signatário e aderente.
3. As Comunidades Europeias (Comissão, Tribunal de Justiça e Secretariado-Geral do Conselho) e a Associação Europeia de Comércio Livre podem participar nas reuniões na qualidade de observadores.

Artigo 4º

1. A pedido de uma Parte Contratante, o depositário da presente Convenção convoca reuniões do Comité para proceder a trocas de opiniões sobre o funcionamento da Convenção e particularmente sobre
 - o desenvolvimento da jurisprudência comunicada nos termos do nº 1, primeiro travessão, do artigo 2º,
 - a aplicação do artigo 57º desta Convenção.
2. O Comité pode igualmente, tendo em conta essas trocas de opiniões, analisar a oportunidade de se proceder à revisão da presente Convenção, em certos pontos específicos, e formular recomendações.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

PÖYTÄKIRJA N:o 2

YLEISSOPIMUKSEN YHDENMUKAISESTA TULKINNASTA

JOHDANTO

KORKEAT SOPIMUSPUOLET OVAT.

OTTAEN HUOMION tämän yleissopimuksen 65 artiklan.

OTTAEN HUOMION tämän yleissopimuksen ja Brysselin sopimuksen välisen läheisen asiayhteyden.

OTTAEN HUOMION, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kesäkuun 3 päivänä 1971 allekirjoitetun pöytäkirjan nojalla on toimivaltainen antamaan päätöksiä Brysselin sopimuksen määräysten tulkinnasta.

TIETOISINA Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennen tämän yleissopimuksen allekirjoittamista antamista Brysselin sopimuksen tulkintaa koskevista päätöksistä.

OTTAEN HUOMION, että tähän yleissopimukseen johtaneet neuvottelut ovat perustuneet Brysselin sopimukseen sellaisena kuin se on sanottujen päätösten valossa.

PYRKIEN, samalla kun ne täysin tunnustavat tuomioistuinten riippumattomuuden, estämään toisistaan poikkeavia tulkintoja ja saamaan aikaan tämän yleissopimuksen määräysten samoin kuin näiden määräysten ja niiden Brysselin sopimuksen määräysten, jotka asiallisesti samansisältöisinä on otettu tähän yleissopimukseen, mahdollisimman yhdenmukaisen tulkinnan.

SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Sopimusvaltioiden tuomioistuinten on, soveltaessaan ja tulkitessaan tämän yleissopimuksen määräyksiä, kiinnitettävä asianmukaista huomiota niihin periaatteisiin, jotka ilmenevät toisten sopimusvaltioiden tuomioistuinten tätä yleissopimusta koskevista vartenotettavista tuomioista.

2 artikla

1. Sopimusvaltiot sopivat järjestelmän luomisesta tietojen vaihtamista varten tuomioista, joissa on sovellettu tätä yleissopimusta, sekä sellaisista tuomioista, joissa on sovellettu Brysselin sopimusta ja joilla on merkitystä tämän yleissopimuksen soveltamisen kannalta. Tämän järjestelmän mukaan:

- toimivaltaiset viranomaiset toimittavat keskusviranomaiselle viimeisen oikeusasteen antamia tuomioita sekä sellaisia tuomioita, joilla on erityistä merkitystä ja jotka ovat lainvoimaisia ja joissa on sovellettu tätä yleissopimusta tai Brysselin sopimusta;
- keskusviranomainen luokittelee nämä tuomiot sekä toimittaa ja julkaisee, siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista käännöksiä ja yhteenvedoja;
- keskusviranomainen lähettää asiaan vaikuttavat asiakirjat kaikkien niiden sopimusvaltioiden toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, jotka ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen tai siihen liittyneet, samoin kuin Euroopan yhteisöjen komissiolle.

2. Keskusviranomaisena on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen kirjaaaja.

3 artikla

1. Tämän pöytäkirjan tavoitteiden toteuttamista varten asetetaan pysyvä komitea.
2. Komiteaan kuuluvat jokaisen yleissopimuksen allekirjoittaneen ja yleissopimukseen liittyneen valtion määräämät edustajat.
3. Euroopan yhteisöjen (komission, tuomioistuimen ja neuvoston pääsihteeristön) sekä Euroopan vapaakauppaliiton edustajat saavat osallistua kokouksiin huomioitsijoina.

4 artikla

1. Tämän yleissopimuksen tallentajan on sopimusvaltion pyynnöstä kutsuttava komitea koolle vaihtamaan mielipiteitä tämän yleissopimuksen toimimisesta ja erityisesti
 - tämän pöytäkirjan 2 artiklan 1 kappaleen ensimmäisellä viivalla merkityn kappaleen mukaan lähetetyistä tuomioista ilmenevästä oikeuskäytännön kehityksestä.
 - yleissopimuksen 57 artiklan soveltamisesta.
2. Komitea voi tämän mielipiteen vaihdon valossa myös harkita, onko tarkoituksenmukaista muuttaa yleissopimusta joiltakin osin ja tehdä suosituksia.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]¹

PROTOKOLL Nr 2

OM EN ENHETLIG TOLKNING AV KONVENTIONEN

PREAMBEL

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

MED HÄNSYN TILL artikel 65 i denna konvention,

I BETRÄKTANDE AV den väsentliga anknytningen mellan denna konvention och Brysselkonventionen,

I BETRÄKTANDE AV att Gemenskapsdomstolen enligt protokollet den 3 juni 1971 är behörig att avgöra frågor om tolkningen av bestämmelserna i Brysselkonventionen,

MEDVETNA OM Gemenskapsdomstolens avgöranden såvitt gäller tolkningen av Brysselkonventionen intill tidpunkten för undertecknandet av denna konvention,

I BETRÄKTANDE AV att de förhandlingar som ledde till konventionen baserade sig på Brysselkonventionen i belysning av dessa avgöranden,

I STRÄVAN ATT, med respekt för domstolarnas självständighet, förhindra en avvikande tolkning och uppnå en så enhetlig tolkning som möjligt av konventionens bestämmelser och av dessa bestämmelser och de bestämmelser i Brysselkonventionen som i allt väsentligt har återgivits i denna konvention,

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE.

¹ By procès-verbal dated 2 November 1992, the Government of Switzerland, in its capacity as depositary, has initiated corrections to the authentic Swedish text. For the revised Swedish text, see Annex A in volume 1696, under No. A-28551 — Par procès-verbal en date du 2 novembre 1992, le Gouvernement suisse, en sa capacité de dépositaire, a fait procéder à des corrections dans le texte authentique suédois. Pour le texte suédois révisé, voir Annexe A du volume 1696, sous le n° A-28551.

Artikel 1

Konventionsstaternas domstolar skall, när bestämmelserna i denna konvention tillämpas och tolkas, ta tillbörlig hänsyn till de principer som har fastställts i relevanta avgöranden från övriga konventionsstaters domstolar i fråga om bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 2

1. De fördragsslutande parterna är överens om att inrätta ett system för informationsutbyte rörande domar som har meddelats enligt denna konvention liksom relevanta domar som har meddelats enligt Brysselkonventionen. Detta system skall innebära följande:

- behöriga myndigheter tillställer en central myndighet domar som har meddelats i sista instans, liksom domar av särskild betydelse som har vunnit laga kraft, och har meddelats med tillämpning av denna konvention eller Brysselkonventionen;
- den centrala myndigheten klassificerar dessa domar och utarbetar och publicerar, i den mån det behövs, översättningar och sammandrag;
- den centrala myndigheten översänder de relevanta handlingarna till behöriga nationella myndigheter i alla signatärstater och anslutande stater till konventionen och till kommissionen för de Europeiska gemenskaperna.

2. Centralmyndighet är registratören vid domstolen för de Europeiska gemenskaperna.

Artikel 3

1. En ständig kommitté skall inrättas i och för detta protokoll.
2. Kommittén skall bestå av representanter som utses av varje signatärstat och anslutande stat.

3. De Europeiska gemenskaperna (Kommissionen, Gemenskapsdomstolen och generalsekretariatet vid Rådet) och Europeiska frihandels-sammanslutningen får närvara vid mötena som observatörer.

Artikel 4

1. Depositarien för konventionen skall på begäran av en fördragslutande part sammankalla kommittén, vars möten skall syfta till att utbyta erfarenheter om hur konventionen fungerar och särskilt i fråga om

- utvecklingen av rättspraxis enligt de domar som har översänts enligt artikel 2, punkten 1. första stycket,

- tillämpningen av artikel 57 i konventionen.

2. Kommittén får även, mot bakgrund av detta erfarenhetsutbyte, överväga lämpligheten av en revidering av konventionen i vissa delar och utfärda rekommendationer.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

PROTOCOLO N° 3

RELATIVO A LA APLICACION DEL ARTICULO 57

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES HAN CONVENIDO LO SIGUIENTE:

1. A los efectos del Convenio, las disposiciones que en materias particulares regulen la competencia judicial, el reconocimiento o la ejecución de resoluciones y que estuvieren o llegaren a estar contenidas en actos de las Instituciones de las Comunidades Europeas quedarán asimiladas a los convenios contemplados en el apartado 1 del artículo 57;
2. Si, a juicio de un Estado contratante, una disposición de un acto de las Instituciones de las Comunidades Europeas no fuere compatible con el Convenio, los Estados contratantes considerarán sin demora la posibilidad de enmendarlo con arreglo a lo dispuesto en el artículo 66, sin perjuicio de la aplicación del procedimiento establecido por el Protocolo n° 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

PROTOKOL Nr. 3

OM ANVENDELSEN AF ARTIKEL 57

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

1. Ved anvendelsen af konventionen behandles de bestemmelser, hvorved der på særlige områder fastsættes regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser, og som er eller vil være indeholdt i retsakter fra De Europæiske Fællesskabers institutioner, på samme måde som de konventioner, der er omhandlet i artikel 57, stk. 1.
2. Hvis en bestemmelse i en retsakt fra De Europæiske Fællesskabers institutioner efter en kontraherende stats opfattelse ikke er forenelig med konventionen, overvejer de kontraherende stater omgående at ændre denne i overensstemmelse med artikel 66, dog med forbehold af den fremgangsmåde, der er indført ved protokol nr. 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

PROTOKOLL NR. 3

ÜBER DIE ANWENDUNG VON ARTIKEL 57

DIE HOHEN VERTRAGSPARTEIEN SIND WIE FOLGT ÜBEREINGEKOMMEN:

1. Für die Zwecke dieses Übereinkommens werden die Bestimmungen, die für besondere Rechtsgebiete die gerichtliche Zuständigkeit, die Anerkennung oder die Vollstreckung von Entscheidungen regeln und in Rechtsakten der Organe der Europäischen Gemeinschaften enthalten sind oder künftig darin enthalten sein werden, ebenso behandelt wie die in Artikel 57 Absatz 1 bezeichneten Übereinkommen.
2. Ist ein Vertragsstaat der Auffassung, dass eine Bestimmung eines Rechtsaktes der Organe der Europäischen Gemeinschaften mit dem Übereinkommen nicht vereinbar ist, so fassen die Vertragsstaaten unbeschadet der Anwendung des in Protokoll Nr. 2 vorgesehenen Verfahrens unverzüglich eine Änderung entsprechend Artikel 66 ins Auge.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ αριθ. 3

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 57

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ :

1. Κατά την έννοια της παρούσας συμβάσεως, διατάξεις που ρυθμίζουν σε ειδικά θέματα τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση ή την εκτέλεση αποφάσεων και περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε πράξεις των Οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξομοιώνονται με τις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 57 παράγραφος 1.
2. Εάν, κατά τη γνώμη ενός συμβαλλόμενου κράτους, διάταξη που περιλαμβάνεται σε πράξη των Οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, είναι ασυμβίβαστη με τη σύμβαση, τα συμβαλλόμενα κράτη αντιμετωπίζουν αμελλητί την τροποποίηση αυτής της συμβάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 66, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της διαδικασίας που καθιερώνεται με το πρωτόκολλο αριθ. 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

PROTOCOL No. 3
ON THE APPLICATION OF ARTICLE 57

THE HIGH CONTRACTING PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1. For the purposes of the Convention, provisions which, in relation to particular matters, govern jurisdiction or the recognition or enforcement of judgments and which are or will be contained in acts of the Institutions of the European Communities shall be treated in the same way as the conventions referred to in paragraph 1 of Article 57.
2. If one Contracting State is of the opinion that a provision contained in an act of the Institutions of the European Communities is incompatible with the Convention, the Contracting States shall promptly consider amending the Convention pursuant to Article 66, without prejudice to the procedure established by Protocol No. 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume.]

PROTOCOLE N° 3
CONCERNANT L'APPLICATION DE L'ARTICLE 57

LES HAUTES PARTIES CONTRACTANTES SONT CONVENUES DE CE QUI SUIT :

1. Aux fins de la convention, les dispositions qui dans des matières particulières règlent la compétence judiciaire, la reconnaissance ou l'exécution des décisions et qui sont ou seront contenues dans des actes des institutions des Communautés européennes seront traitées de la même manière que les conventions visées à l'article 57 paragraphe 1.

2. Si, de l'avis d'un Etat contractant, une disposition d'un acte des institutions des Communautés européennes n'est pas compatible avec la convention, les Etats contractants envisageront sans délai d'amender celle-ci conformément à l'article 66, sans préjudice de l'application de la procédure instituée par le protocole n° 2.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]]

PRÓTACAL UIMH. 3

MAIDIR LE CUR CHUN FEIDhme AIRTEAGAL 57

TÁ NA HARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA TAR ÉIS COMHAONTÓ MAR A LEANAS:

1. Chun críocha an Choinbhinsiúin, forálacha a rialaíonn, i ndáil le hábhair áirithe, dlínse nó aithint nó forghníomhú breithiúnas agus atá nó a bheidh in ionstraimí de chuid Institiúidí na gComhphobal Eorpach, tabharfar an chóir chéanna dóibh a thugtar do na coinbhinsiúin dá dtagraítear in Airteagal 57(1);
2. Más é tuairim Stáit Chonarthaigh go bhfuil foráil atá in ionstraim de chuid Institiúidí na gComhphobal Eorpach ar neamhréir leis an gCoinbhinsiún, déanfaidh na Stáit Chonarthaigh breithniú go pras i dtuairim an Coinbhinsiúin a leasú de bhun Airteagal 66, ach sin gan dochar don nós imeachta a bhunaítear le Prótacal Uimh. 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

BÓKUN NR. 3

UM BEITINGU 57. GR.

SAMNINGSAÐILAR Hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. Ákvæði sem mæla fyrir um dómvald eða viðurkenningu eða fullnustu dóma, að því er varðar tiltekin málefni, og felast eða munu felast í ákvörðunum stofnana Evrópubandalaganna, skal, hvað samninginn varðar, fara með á sama hátt og samninga þá sem vísað er til í 1. mgr. 57. gr.
2. Nú telur samningsríki að ákvæði, sem felst í ákvörðun stofnana Evrópubandalaganna, samrýmist ekki samningnum og skulu samningsríkin þá þegar ihuga að breyta samningnum samkvæmt 66. gr., án þess þó að raskað sé gildi þeirrar málsmeðferðar sem kveðið er á um í bókun nr. 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

PROTOCOLLO N° 3
RELATIVO ALL'APPLICAZIONE DELL'ARTICOLO 57

LE ALTE PARTI CONTRAENTI HANNO CONVENUTO QUANTO SEGUE :

1. Ai fini della convenzione le disposizioni che in materie particolari disciplinano la competenza giurisdizionale, il riconoscimento o l'esecuzione delle decisioni e che sono o saranno contenute in atti delle istituzioni delle Comunità europee saranno trattate alla stessa stregua delle convenzioni contemplate all'articolo 57, paragrafo 1.
2. Se uno Stato contraente ritiene che una disposizione contenuta in un atto delle istituzioni delle Comunità europee sia incompatibile con la convenzione, gli Stati contraenti prenderanno senza indugio in considerazione emendamenti di detta convenzione in conformità dell'articolo 66, salva restando l'applicazione della procedura prevista dal protocollo n° 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

PROTOCOL 3

BETREFFENDE DE TOEPASSING VAN ARTIKEL 57

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEROMEN :

1. Voor de toepassing van dit verdrag worden de bepalingen betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning of tenuitvoerlegging van beslissingen in bijzondere zaken, welke bepalingen in besluiten van de Instellingen van de Europese Gemeenschappen zijn of zullen worden vervat, op gelijke voet gesteld met de in artikel 57, eerste lid, van dit verdrag bedoelde verdragen.
2. Wanneer volgens een Verdragsluitende Staat een bepaling in een besluit van de Instellingen van de Europese Gemeenschappen niet verenigbaar is met het verdrag, beraden de Verdragsluitende Staten zich onverwijld over een wijziging van dit verdrag overeenkomstig artikel 66, onverminderd de toepassing van de bij protocol 2 ingestelde procedure.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

PROTOKOLL NR 3

OM ANVENDELSEN AV ARTIKKEL 57

DE HØYE KONTRAHERENDE PARTER ER BLITT ENIGE SOM FØLGER:

- (1) Bestemmelser som på særskilt avgrænste områder regulerer jurisdikasjon eller anerkjennelse eller fullbyrding av dommer og som inngår eller vil inngå i rettsakter av institusjoner i De Europeiske Føllesskap, skal behandles på samme måte som konvensjoner nevnt i artikkel 57 ledd (1).
- (2) Dersom en Konvensjonstat mener at en bestemmelse i en rettsakt av institusjoner i De Europeiske Føllesskap er uforenlig med Konvensjonen, skal Konvensjonstatene uten opphold overveie å endre Konvensjonen etter artikkel 66, men uten fortrengsel for den prosedyre som er fastsatt i Protokoll nr 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

PROTOCOLO Nº 3
RELATIVO A APLICAÇÃO DO ARTIGO 57º

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES ACORDARAM NO SEGUINTE:

1. Para efeitos da Convenção, as disposições que em matérias especiais regulam a competência judiciária, o reconhecimento ou a execução de decisões a que constem ou venham a constar de actos das Instituições das Comunidades Europeias têm o mesmo tratamento que as Convenções referidas no nº 1 do artigo 57º;
2. Se, segundo um Estado Contratante, qualquer disposição de um acto das Instituições das Comunidades Europeias não for compatível com a Convenção, os Estados Contratantes considerarão imediatamente a possibilidade de alterar a Convenção nos termos do artigo 66º, sem prejuízo da aplicação do processo previsto no Protocolo nº 2.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

PÖYTÄKIRJA N:o 3
ARTIKLAN 57 SOVELTAMISESTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET OVAT SOPINEET SEURAAVASTA:

1. Tämän yleissopimuksen 57 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen sopimusten veroisina pidetään tämän yleissopimuksen osalta sellaisia erityisiä oikeudenaaloja koskevia tuomioistuimen toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä, jotka on otettu tai tullaan ottamaan Euroopan yhteisöjen toimielinten päätöskakteihin.
2. Jos yksikin sopimusvaltio katsoo, että määräys, joka on otettu Euroopan yhteisöjen toimielinten päätöskakteihin, on ristiriidassa tämän yleissopimuksen kanssa, sopimusvaltioiden on viivytyksettä harkittava tämän yleissopimuksen muuttamista 66 artiklan mukaisesti. Pöytäkirjassa n:o 2 tarkoitettua menettelyä voidaan kuitenkin aina soveltaa.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

**PROTOKOLL Nr 3
OM TILLÄMPNINGEN AV ARTIKEL 57**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

1. Bestämmelser som på särskilda områden reglerar domstolares behörighet, erkännande och verkställighet av domar och som finns intagna i, eller kommer att intas i, rättsakter från de Europeiska gemenskapernas institutioner skall, såvitt gäller denna konvention, behandlas på samma sätt som de konventioner som avses i artikel 57 punkt 1.
2. Om en konventionsstat anser att en bestämmelse som har intagits i en rättsakt från de Europeiska gemenskapernas institutioner är oförenlig med konventionen skall konventionsstaterna utan dröjsmål överväga en ändring av konventionen enligt artikel 66. Det förfarande som har fastställts i Protokoll Nr 2 kan dock alltid tillämpas.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

DECLARACION DE LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS
DE LOS ESTADOS SIGNATARIOS DEL CONVENIO DE LUGANO
MIEMBROS DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS, SOBRE EL PROTOCOLO N° 3
RELATIVO A LA APLICACION DEL ARTICULO 57 DEL CONVENIO

En el momento de la firma del Convenio relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil celebrado en Lugano el 16 de septiembre de 1988,

LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS DE LOS ESTADOS MIEMBROS DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS,

TOMANDO EN CONSIDERACIÓN los compromisos contraídos con los Estados de la Asociación Europea de Libre Cambio,

PREOCUPADOS por no perjudicar la unidad del sistema jurídico establecido por el Convenio,

DECLARAN que, en la elaboración de los actos comunitarios contemplados en el apartado 1 del Protocolo n° 3 relativo a la aplicación del artículo 57, adoptarán todas las medidas a su alcance para garantizar el respeto de las reglas de competencia judicial y de reconocimiento y ejecución de resoluciones judiciales establecidas por el Convenio.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

ERKLÆRING FRA REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR
DE STATER, DER HAR UNDERTEGNET LUGANO-KONVENTIONEN,
OG SOM ER MEDLEMMER AF DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER,
OM PROTOKOL NR. 3 OM ANVENDELSEN AF ARTIKEL 57
I KONVENTIONEN

I forbindelse med undertegnelsen af Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelsager, udfærdiget i Lugano den 16. september 1988,

ERKLÆRER REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS MEDLEMSSTATER,

SOM TAGER hensyn til de forpligtelser, der er indgået over for de stater, der er medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, og

SOM TILSTRÆBER ikke at krænke den ensartede retsorden, der således er indført ved konventionen,

at de vil benytte alle til rådighed stående midler for i forbindelse med udarbejdelsen af fællesskabsretsakter som omhandlet i nr. 1 i protokol nr. 3 om anvendelsen af artikel 57 at sikre, at de roglor for retternes kompetence og for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der er indført ved konventionen, overholdes.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

ERKLÄRUNG DER VERTRETER DER REGIERUNGEN
DER UNTERZEICHNERSTAATEN DES LUGANER ÜBEREINKOMMENS,
DIE MITGLIEDER DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN SIND,
ZUM PROTOKOLL NR. 3 ÜBER DIE ANWENDUNG VON
ARTIKEL 57 DES ÜBEREINKOMMENS

Bei der Unterzeichnung des am 16. September 1988 in Lugano geschlossenen Übereinkommens über die gerichtliche Zuständigkeit und die Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen

ERKLÄREN DIE VERTRETER DER REGIERUNGEN DER MITGLIEDSTAATEN DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN

IN ANBETRACHT der gegenüber den Mitgliedstaaten der Europäischen Freihandelsassoziation eingegangenen Verpflichtungen,

IN DEM BESTREBEN, die Einheit des mit dem Übereinkommen geschaffenen Rechtssystems nicht zu beeinträchtigen,

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

**ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΛΟΥΓΚΑΝΟ ΓΙΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΟ ΑΡΙΘ. 3 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 57
ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

Κατά την υπογραφή της συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που έγινε στο Λουγκάνο στις 16 Σεπτεμβρίου 1988,

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη τις ανειλημμένες υποχρεώσεις έναντι των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών,

ΜΕΡΙΜΝΩΝΤΑΣ να μη θιγεί η ενότητα του νομικού καθεστώτος που εγκαθιδρύεται με τη σύμβαση,

ΔΗΛΩΝΟΥΝ ότι θα λάβουν όλα τα δυνατά μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί, κατά την επεξεργασία κοινοτικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 για την εφαρμογή του άρθρου 57, η τήρηση των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας και αναγνώρισης και εκτελέσεως των αποφάσεων οι οποίοι θεσπίζονται με τη σύμβαση,

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

DECLARATION BY THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE STATES
SIGNATORIES TO THE LUGANO CONVENTION WHICH ARE MEMBERS OF THE
EUROPEAN COMMUNITIES ON PROTOCOL No. 3 ON THE APPLICATION
OF ARTICLE 57 OF THE CONVENTION

Upon signature of the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters done at Lugano on 16 September 1988,

THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN COMMUNITIES,

TAKING INTO ACCOUNT the undertakings entered into vis-a-vis the member states of the European Free Trade Association,

ANXIOUS not to prejudice the unity of the legal system set up by the Convention,

DECLARE that they will take all measures in their power to ensure, when Community acts referred to in paragraph 1 of Protocol No. 3 on the application of Article 57 are being drawn up, respect for the rules of jurisdiction and recognition and enforcement of judgments established by the Convention.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume.]

DECLARATION DES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS DES ETATS
SIGNATAIRES DE LA CONVENTION DE LUGANO
MEMBRES DES COMMUNAUTES EUROPEENNES
SUR LE PROTOCOLE N° 3 CONCERNANT L'APPLICATION
DE L'ARTICLE 57 DE LA CONVENTION

Au moment de la signature de la convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale faite à Lugano le 16 septembre 1988,

LES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS DES ETATS MEMBRES DES COMMUNAUTES EUROPEENNES,

PRENANT en considération les engagements souscrits à l'égard des Etats membres de l'Association européenne de libre-échange,

SOUCIEUX de ne pas porter atteinte à l'unité du régime juridique ainsi établi par la convention,

DECLARENT qu'ils prendront toutes les dispositions en leur pouvoir pour assurer, lors de l'élaboration d'actes communautaires visés au paragraphe 1 du protocole n° 3 concernant l'application de l'article 57, le respect des règles de compétence judiciaire et de reconnaissance et d'exécution des jugements instituées par la convention.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

DEARBHÚ Ó IONADAITHE RIALTAIS STÁIT SINITHE
CHOINBHINSIÚN LUGANO ATÁ INA BHALSTÁIT DE
NA COMHPHOBAIL EORPACHA
AR PHRÓTACAL UIMH. 3 MAIDIR LE CUR CHUN FEIDHME
AIRTEAGAL 57 DEN CHOINBHINSIÚN

Tráth sinithe an Choinbhinsiúin ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, arna dhéanamh i Lugano an 16 Meán Fómhair 1988,

DEARBHAÍONN IONADAITHE RIALTAIS BHALSTÁIT NA gCOMHPHOBAL EORPACH,

AG FÉACHAINT do na gealltanais a tugadh i leith Bhalstáit Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa,

ÓS É A MIANGAS gan dochar a dhéanamh d'aontacht an chórais dlí a bhunaítear leis an gCoinbhinsiún seo,

go ndéanfaidh siad gach beart is féidir leo lena chinntiú, nuair a bheid ionstraimí Comhpobail dá dtagraítear i mír 1 de Phrótacal Uimh. 3 maidir le cur chun feidhme Airteagal 57 á dtarraingt suas, go n-urramófar na rialacha a bhunaítear leis an gCoinbhinsiún seo maidir le dlínse agus aithint agus forghníomhú breithiúnas.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

YFIRLÝSING FRÁ FULLTRÓUM RÍKISSTJÓRNA DEIRRA RÍKJA, SEM
HAFU UNDIRRITAÐ LUGANO SAMNINGINN OG ERU AÐILAR
AÐ EVRÓPUBANDALÖGNUM, UM BÓKUN NR. 3 UM BEITINGU
57. GR. SAMNINGSSINS

Við undirritun samnings um dómsvöld og um fullnustu dóma í einkamálum í
Lugano 16. september 1988

LÝSA FULLTRÚAR RÍKISSTJÓRNA AÐILDARRÍKJA EVRÓPUBANDALAGANNA

SEM HAFU Í HUGA þær skuldbindingar sem teknar hafa verið gagnvart
aðildarríkjum Fríverslunarsamtaka Evrópu,

SEM ER UMHUGAÐ um að skaða ekki þá réttareiningu sem stofnað er til með
samningnum,

ÞVÍ YFIR að þau muni gera allar ráðstafanir, sem í þeirra valdi standa,
til að tryggja að virtar verði þær reglur um dómsvöld og um viðurkenn-
ingu og fullnustu dóma sem settar eru með samningnum þegar undirbúnar
verða þær ákvarðanir sem fjallað er um í 1. mgr. bókunar nr. 3 um
beitingu 57. gr.

*[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testi-
monium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]*

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

DICHIARAZIONE DEI RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI DEGLI STATI
FIRMATARI DELLA CONVENZIONE DI LUGANO MEMBRI DELLE
COMUNITA' EUROPEE SUL PROTOCOLLO N° 3 RELATIVO ALL'APPLICAZIONE
DELL'ARTICOLO 57 DELLA CONVENZIONE

All'atto della firma della convenzione concernente la competenza giurisdizionale e l'esecuzione delle decisioni in materia civile e commerciale fatta a Lugano il 16 settembre 1988

I RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI DEGLI STATI MEMBRI DELLE COMUNITA' EUROPEE,

PRENDENDO in considerazione gli impegni sottoscritti nei confronti degli Stati membri dell'Associazione europea di libero scambio,

SOLLECITI di non pregiudicare l'unità dell'ordinamento giuridico definito dalla convenzione,

DICHIARANO che, al momento dell'elaborazione degli atti comunitari di cui al paragrafo 1 del protocollo n° 3 relativo all'applicazione dell'articolo 57, faranno tutto quanto in loro potere per garantire l'osservanza delle norme in materia di competenza giurisdizionale, di riconoscimento e di esecuzione delle decisioni stabilite dalla convenzione.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

VERKLARING VAN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN
VAN DE STATEN DIE HET VERDRAG VAN LUGANO HEBBEN ONDERTEKEND
EN LID SIJN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
OVER PROTOCOL 3 BETREFFENDE DE TOEPASSING VAN ARTIKKL 57
VAN HET VERDREG

Op het tijdstip van de ondertekening van het verdrag betreffende de rechterlijks bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken te Lugano op 16 september 1988,

VERKLAREN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LID-STATEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

IN OVERWEGING NEMEND de verplichtingen die zij tegenover de Lid-Staten van de Europese Vrijhandelsassociatie hebben aangegaan,

VERLANGENDE de eenheid van het door dit verdrag ingevoerde rechtsstelsel niet aan te tasten,

dat zij alles zullen doen wat in hun vermogen ligt om bij de opstelling van besluiten van de Gemeenschap als bedoeld in punt 1 van protocol 3 betreffende de toepassing van artikel 57, zorg te dragen voor de naleving van de bij dit Verdrag ingestelde regels inzake de rechterlijke bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

ERKLÆRING FRA REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I DE
SIGNATARSTATER TIL LUGANOKONVENSJONEN SOM ER
MEDLEMMER AV DE EUROPEISKE FELLESKAP,
ANGÅENDE PROTOKOLL NR 3 OM ANVENDELSEN AV ARTIKKEL 57
I KONVENSJONEN

Ved undertegningen av Konvensjonen om domsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker, vedtatt i Lugano 16 september 1988,

ERKLÆRER REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I MEDLEMSTATENE I DE EUROPEISKE FELLESKAP

SOM tar i betraktning de forpliktelser de har inngått overfor Medlemstatene i Det Europeiske Frihandelsforbund, og

SOM anser det maktpåliggende ikke å skade enheten i det rettssystem som er opprettet ved Konvensjonen her

At de vil ta alle forholdsregler i sin makt for, når Fellesskapets rettsakter nevnt i ledd (1) i Protokoll Nr 3 blir utarbeidd, å sikre respekt for de regler om jurisdiksjon og anerkjennelse og fullbyrding av dommer som Konvensjonen her fastsetter.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

DECLARAÇÃO DOS REPRESENTANTES DOS GOVERNOS DOS ESTADOS
SIGNATÁRIOS DA CONVENÇÃO DE LUGANO
MEMBROS DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SOBRE O PROTOCOLO Nº 3 RELATIVO A APLICAÇÃO
DO ARTIGO 57ª DA CONVENÇÃO

No momento da assinatura da Convenção relativa à competência judiciária e à execução de decisões em matéria civil e comercial, celebrada em Lugano em 16 de Setembro de 1988,

Os Representantes dos Governos dos Estados-membros das Comunidades Europeias,

TOMANDO EM CONSIDERAÇÃO os compromissos assumidos perante os Estados-membros da Associação Europeia de Comércio Livre,

DESEJOSOS de não prejudicar a unidade do regime jurídico estabelecido pela Convenção,

DECLARAM que tomarão todas as medidas que estejam no seu poder para garantir, aquando da elaboração dos actos comunitários referidos no nº 1 do Protocolo nº 3 relativo à aplicação do artigo 57ª, o respeito pelas regras relativas à competência judiciária e ao reconhecimento e execução das decisões instituídas pela Convenção.

[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

EUROOPAN YHTEISSIIHIN KUULUVIEN LUGANON SOPIMUKSEN
ALLEKIRJOITTANEIDEN VALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJIEN
SELITYS YLEISSOPIMUKSEN 57 ARTIKLAN SOVELTAMISTA
KOSKEVAN PÖYTÄKIRJAN N:o 3 OSALTA

Allekirjoittaessaan yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, joka on tehty Luganossa 16 päivänä syyskuuta 1988.

NIIDEN VALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, JOTKA OVAT EUROOPAN YHTEISOJEN JASENIA

OTTAEN HUOMIOON ne velvoitteet, joihin on sitouduttu Euroopan vapaakaup-
paliiton jäsenvaltioihin nähden.

PITÄEN TÄRKEÄNÄ, ettei sitä yhtenäistä oikeudellista järjestelmää, joka
on saatu aikaan tällä yleissopimuksella, rikota

SELITTÄVÄT, että ne ryhtyvät kaikkiin käytettävissään oleviin toimenpi-
teisiin sen turvaamiseksi, että laadittaessa 57 artiklan soveltamista
tarkoittavan Pöytäkirjan n:o 3 kappaleessa 1 tarkoitettuja yhteisöjen
toimielinten päätöskäytäntöihin, otetaan huomioon tämän yleissopimuksen tuo-
mioistuimen toimivaltaa ja tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa
koskevat määräykset.

*[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testi-
monium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]*

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

FÖRKLARING AV OMBUDEN FÖR REGERINGARNA I DE SIGNATÄRSTATER TILL
LUGANOKONVENTIONEN SOM ÄR MEDLEGMAR I DE EUROPEISKA
GEMENSKAPERNA RÖRANDE PROTOKOLL NR 3 OM TILLÄMPNINGEN AV
ARTIKEL 57 I KONVENTIONEN

Vid undertecknandet av konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, upprättad i Lugano den 16 september 1988,

FÖRKLARAR OMBUDEN FÖR DE EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS MEDLEMSSTATERS
REGERINGAR,

MED BEAKTANDE AV de åtaganden som har gjorts gentemot medlemsstaterna i
Europeiska frihandelseammanslutningen,

ANGELÄGNA OM att inte skada det enhetliga rättsliga system som har
åstadkommit genom denna konvention,

att de skall vidta alla de åtgärder som står i deras makt för att, när
rätteakter som avsee i första stycket i Protokoll Nr 3 om tillämpningen av
artikel 57 utarbetas, respekten för de bestämmelser om domstolars
behörighet, erkännande och verkställighet av domar som har fastlagts genom
konventionen skall upprätthållas.

*[For the testimonium and signatures, see p. 795 of this volume — Pour le testi-
monium et les signatures, voir p. 795 du présent volume.]*

En fe de lo cual, los abajo firmantes suscriben la presente Declaración.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet denne erklæring.

Zu Urkund dessen haben die Unterzeichneten ihre Unterschrift unter diese Erklärung gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα δήλωση.

In witness whereof the undersigned have signed this Declaration.

En foi de quoi les soussignés ont signé la présente déclaration.

Dá fhianú sin, chuir na daoine thíos-sínithe a lámh leis an Dearbhú seo.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir undirritað yfirlýsingu þessa.

In fede di che, i sottoscritti hanno firmato la presente dichiarazione.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden deze verklaring hebben ondertekend.

De undertegnede har undertegnet erklæringen til vitterlighet.

Em fé do que os abaixo-assinados firmaram a presente Declaração.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Till bekræftelse härav har undertecknade undertecknat denna deklARATION.

Hecho en Lugano, a dieciseis de septiembre de mil novecientos ochenta y ocho.

Udfærdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundrede og otteogfirs.

Geschehen zu Lugano am sechzehnten September neunzehnhundertachtundachtzig.

Έγινε στο Λουγκάνο, στις δέκα έξι Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια ογδόντα οκτώ.

Done at Lugano on the sixteenth day of September in the year one thousand nine hundred and eighty-eight.

Fait à Lugano, le seize septembre mil neuf cent quatre-vingt-huit.

Arna dhéanamh i Lugano, an séú lá déag de Mhéan Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad ochtó a hocht.

Gjört i Lugano hinn sextánda dag septembermánaóar nitján hundruó áttatíu og átta.

Fatto a Lugano, addi' sedici settembre millenovecentottantotto.

Gedaan te Lugano, de zestiende september negentienhonderd achtentachtig.

Utferdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundre og åttiátte.

Feito em Lugano, em dezasseis de Setembro de mil novecentos e oitenta e oito.

Tehty Lugaossa kuudentenatoista päivänä syyskuuta vuonna tuhat yhdeksänsataa kahdeksankymmentäkahdeksan.

Som skedde i Lugano den sextonde september nittonhundraåttioåtta.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :
Voor de Regering van het Koninkrijk België:
[For the Government of the Kingdom of Belgium]:¹

[C. LEMMENS]²

For regeringerne for Kongeriget Danmark:
[For the Government of the Kingdom of Denmark]:
[Pour le Gouvernement du Royaume de Danemark] :

[J. MOSEGAARD]

Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland:
[For the Government of the Federal Republic of Germany]:
[Pour le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne] :

[WOLFRAM DUFNER]

23.10.1989

Για την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας:
[For the Government of the Hellenic Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République hellénique] :

[K. KERAMEUS]

Por el Gobierno del Reino de España:
[For the Government of the Kingdom of Spain]:
[Pour le Gouvernement du Royaume d'Espagne] :

Pour le Gouvernement de la République française :
[For the Government of the French Republic]:

[PHILIPPE CUVILLIER]

14/12/89

¹ The text within parentheses was translated by the Secretariat of the United Nations — Le texte entre parenthèses a été traduit par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

² The names of signatories appearing between brackets were not legible and have been supplied by the Government of Switzerland — Les noms des signataires reproduits entre crochets étaient illisibles et ont été fournis par le Gouvernement suisse.

Thar ceann Rialtas na hÉireann:
[For the Government of Ireland]:
[Pour le Gouvernement de l'Irlande] :

Per il Governo della Repubblica italiana:
[For the Government of the Italian Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République italienne] :
[LUIGI FERRARI BRAVO]

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :
[For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg]:
[J. ALEX]

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden:
[For the Government of the Kingdom of the Netherlands]:
[Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas] :
[M. P. S. VAN BERCKEL]
7.2.89¹

Pelo Governo da República Portuguesa:
[For the Government of the Portuguese Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République portugaise] :
[A. DA COSTA NEVES RIBEIRO]

For the Government of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:
[Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord] :
[CHRISTOPHER WILLIAM LONG]
18.9.89

¹ 7 February 1989 — 7 février 1989.

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

**DECLARACION DE LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS
DE LOS ESTADOS SIGNATARIOS DEL CONVENIO DE LUGANO
MIEMBROS DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS**

En el momento de la firma del Convenio relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil celebrado en Lugano el 16 de septiembre de 1988,

LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS DE LOS ESTADOS MIEMBROS DE LAS
COMUNIDADES EUROPEAS,

DECLARAN que consideran apropiado que el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas, al interpretar el Convenio de Bruselas, tenga debidamente en cuenta los principios contenidos en la jurisprudencia de los Estados contratantes derivada de las disposiciones del Convenio de Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

**ERKLÆRING FRA REPRESENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR
DE STATER, DER HAR UNDERTEGNET LUGANO-KONVENTIONEN,
OG SOM ER MEDLEMMER AF DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER**

I forbindelse med undertegnelsen af Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbordelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelseager, udfærdiget i Lugano den 16. september 1988,

**ERKLÆRER REPRESENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
MEDLEMSSTATER,**

at de finder det hensigtsmæssigt, at De Europæiske Fællesskabers Domstol i sin fortolkning af Bruxelles-Konventionen tager behørigt hensyn til de principper, der er indeholdt i den retspraksis, der følger af Lugano-Konventionen.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

ERKLÄRUNG DER VERTRETER DER REGIERUNGEN
DER UNTERZEICHNERSTAATEN DES LUGANER ÜBEREINKOMMENS,
DIE MITGLIEDER DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN SIND

Bei der Unterzeichnung des am 16. September 1988 in Lugano geschlossenen Übereinkommens über gerichtliche Zuständigkeit und die Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen

ERKLÄREN DIE VERTRETER DER REGIERUNGEN DER MITGLIEDSTAATEN DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN,

dass sie es für angezeigt halten, dass der Gerichtshof der Europäischen Gemeinschaften bei der Auslegung des Brüsseler Übereinkommens den Grundsätzen gebührend Rechnung trägt, die sich aus der Rechtsprechung zum Luganer Übereinkommen ergeben.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

**ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΛΟΥΓΚΑΝΟ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΤΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ**

Κατά την υπογραφή της σύμβασης για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που έγινε στο Λουγκάνο στις 16 Σεπτεμβρίου 1988,

**ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,**

ΔΗΛΩΝΟΥΝ ότι θεωρούν σκόπιμο να λαμβάνει το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσηκόντως υπόψη του, κατά την ερμηνεία της σύμβασης των Βρυξελλών, τις αρχές που περιλαμβάνονται στη νομολογία που απορρέει από τη σύμβαση του Λουγκάνο.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

**DECLARATION BY THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS
OF THE STATES SIGNATORIES TO THE LUGANO CONVENTION WHICH
ARE MEMBERS OF THE EUROPEAN COMMUNITIES**

Upon signature of the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters done at Lugano on 16 September 1988,

THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

DECLARE that they consider as appropriate that the Court of Justice of the European Communities, when interpreting the Brussels Convention, pay due account to the rulings contained in the case law of the Lugano Convention.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume.]

DECLARATION DES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS
DES ETATS SIGNATAIRES DE LA CONVENTION DE LUGANO
MEMBRES DES COMMUNAUTES EUROPEENNES

Au moment de la signature de la Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale faite à Lugano le 16 septembre 1988,

LES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS DES ETATS MEMBRES DES COMMUNAUTES EUROPEENNES,

DECLARENT qu'ils considèrent approprié que la Cour de justice des Communautés européennes, en interprétant la convention de Bruxelles, tienne dûment compte des principes contenus dans la jurisprudence résultant de la convention de Lugano.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

DEARBHÉ Ó IONADAITHE RIALTAIS STÁIT SÍNITHE
CHOINBHINSIÚN LUGANO ATÁ INA MBALLSTÁIT DE
NA COMHPHOBAIL EORPACHA

Tráth sínithe an Choinbhinsiúin ar dhlíne agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, arna dhéanamh i Lugano an 16 Meán Fómhair 1988,

DEARBHAÍONN IONADAITHE RIALTAIS SHALLSTÁIT NA gCOMHPHOBAL EORPACH

go measann siad gurb íomchuí go dtabharfadh Cúirt Shreithiúnais na gComhphobal Eorpach, agus Coinbhinsiún na Bruiséile é léiriú aici, aird chuí ar na rialuithe atá sa chás-dlí a thagann as Coinbhinsiún Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

YFIRLÖSING FRÁ FULLTRÓUM RÍKISSTJÓRNA ÞEIRRA RÍKJA SEM
HAFU UNDIRRITAÐ LUGANO SAMNINGINN OG ERU AÐILAR
AÐ EVRÓPUBANDALÖGNUM

Við undirritun samnings um dómsvald og um fullnustu dóma í einkamálum í
Lugano 16. september 1988

LÝSA FULLTRÚAR RÍKISSTJÓRNA AÐILDARRÍKJA EVRÓPUBANDALAGANNA

ÞVI YFIR að þau telja rétt að dómstóll Evrópubandalaganna taki við
túlkun Brussel samningsins réttmætt tillit til fordæma sem úrlausnir
sankvænt Lugano samningnum veita.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testi-
monium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

DICHIARAZIONE DEI RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI
DEGLI STATI FIRMATARI DELLA CONVENZIONE DI LUGANO
CHE SONO MEMBRI DELLE COMUNITA' EUROPEE

All'atto della firma della convenzione concernente la competenza giurisdizionale e l'esecuzione delle decisioni in materia civile e commerciale fatta a Lugano il 16 settembre 1988

I RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI DEGLI STATI MEMBRI DELLE COMUNITA' EUROPEE

DICHIARANO di considerare appropriato che la Corte di giustizia delle Comunità europee, nell'interpretare la convenzione di Bruxelles, tenga debitamente conto dei principi contenuti nella giurisprudenza risultante dalla convenzione di Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

VERKLARING VAN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN
VAN DE STATEN DIE HET VERDRAG VAN LUGANO HERBEN ONDERTEKEND
EN LID ZIJN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Op het tijdstip van de ondertekening van het verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken te Lugano op 16 september 1988,

VERKLAREN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LID-STATEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

dat zij het juist achten dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bij de uitlegging van het verdrag van Brussel naar behoren rekening houdt met de jurisprudentie over het verdrag van Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

ERKLÆRING FRA REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I DE
SIGNATARSTATER TIL LUGANOKONVENSJONEN SOM ER
MEDLEMMER AV DE EUROPEISKE FELLESSKAP

Ved undertegningen av Konvensjonen om domsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker, vedtatt i Lugano 16 september 1988,

ERKLÆRER REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I MEDLEMSSTATENE I DE EUROPEISKE FELLESSKAP

At de anser det passende at De Europeiske Fellesskaps Domstol ved tolking av Brusselkonvensjonen tar tilbørlig hensyn til de avgjørelser som utgjør rettspraksis under Luganokonvensjonen.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

DECLARAÇÃO DOS REPRESENTANTES DOS GOVERNOS
DOS ESTADOS SIGNATÁRIOS DA CONVENÇÃO DE LUGANO
MEMBROS DAS COMUNIDADES EUROPEIAS

No momento da assinatura da Convenção relativa à competência judiciária e à execução de decisões em matéria civil e comercial, celebrada em Lugano em 16 de Setembro de 1988,

OS REPRESENTANTES DOS GOVERNOS DOS ESTADOS-MEMBROS DAS COMUNIDADES EUROPEIAS,

DECLARAM que consideram conveniente que o Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias, ao interpretar a Convenção de Bruxelas, tenha em devida conta os princípios contidos na jurisprudência resultante da Convenção de Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

EUROOPAN YHTEISÖIHIN KUULUVIEN LUGANON SOPIMUKSEN
ALLEKIRJOITTANEIDEN VALTIOIDEN HALLITUSTEN
EDUSTAJIEN SELITYS

Allekirjoittaessaan yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, joka on tehty Luganossa 16 päivänä syyskuuta 1988.

NIIDEN VALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, JOTKA OVAT EUROOPAN YHTEISÖJEN JÄSENIÄ

selittävät, että ne pitävät perusteltuna, että Euroopan yhteisön tuomioistuin, tulkitessaan Brysselin sopimusta, kiinnittää asianmukaista huomiota Luganon sopimusta sovellettaessa annettuihin ratkaisuihin.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

**FÖRKLARING AV OMBUDEN FÖR REGERINGARNA I
DE SIGNATÄRSTATER TILL LUGANOKONVENTIONEN SOM ÄR
MEDLEMMAR I DE EUROPEISKA GEMENSKAPERNA**

Vid undertecknandet av konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, upprättad i Lugano den 16 september 1988,

**FÖRKLARAR OMBUDEN FÖR DE EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
MEDLEMSSTATERS
REGERINGAR**

att de anser det vara lämpligt att Gemenskskapsdomstolen, när den tolkar Brysselkonventionen, tar tillbörlig hänsyn till avgöranden som har meddelats enligt Luganokonventionen.

[For the testimonium and signatures, see p. 813 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 813 du présent volume.]

En fe de lo cual, los abajo firmantes suscriben la presente Declaración.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet denne erklæring.

Zu Urkund dessen haben die Unterzeichneten ihre Unterschrift unter diese Erklärung gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα δήλωση.

In witness whereof the undersigned have signed this Declaration.

En foi de quoi les soussignés ont signé la présente déclaration.

Dá fhianú sin, chuir na daoine thíos-síniúe a lámh leis an Dearbhú seo.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir undirritað yfirlýsingu þessa.

In fede di che, i sottoscritti hanno firmato la presente dichiarazione.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden deze verklaring hebben ondertekend.

De undertegnede har undertegnet erklæringen til vitterlighet.

Em fé do que os abaixo-assinados firmaram a presente Declaração.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Till bekräftelse härav har undertecknade undertecknat denna deklARATION.

Hecho en Lugano, a dieciseis de septiembre de mil novecientos ochenta y ocho.

Udfærdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundrede og otteogfirs.

Geschehen zu Lugano am sechzehnten September neunzehnhundertachtundachtzig.

Έγινε στο Λουγκάνο, στις δέκα έξι Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια ογδόντα οκτώ.

Done at Lugano on the sixteenth day of September in the year one thousand nine hundred and eighty-eight.

Fait à Lugano, le seize septembre mil neuf cent quatre-vingt-huit.

Arna dhéanamh i Lugano, an séú lá déag de Mhéan Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad ochtó a hocht.

Gjört i Lugano hinn sextánda dag septembermánaðar nitján hundruð áttatíu og átta.

Fatto a Lugano, addi' sedici settembre millenovecentottantotto.

Gedaan te Lugano, de zestiende september negentienhonderd achtentachtig.

Utferdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundre og åttiåtte.

Feito em Lugano, em dezasseis de Setembro de mil novecentos e oitenta e oito.

Tehty Lugaossa kuudentenatoista päivänä syyskuuta vuonna tuhat yhdeksänsataa kahdeksankymmentäkahdeksan.

Som skedde i Lugano den sextonde september nittonhundraåttioåtta.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :
Voor de Regering van het Koninkrijk België:
[For the Government of the Kingdom of Belgium]:¹

[C. LEMMENS]²

For regering for Kongeriget Danmark:
[For the Government of the Kingdom of Denmark]:
[Pour le Gouvernement du Royaume de Danemark] :

[J. MOSEGAARD]

Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland:
[For the Government of the Federal Republic of Germany]:
[Pour le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne] :

[WOLFRAM DUFNER]

23.10.1989

Για την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας:
[For the Government of the Hellenic Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République hellénique] :

[K. KERAMEUS]

Por el Gobierno del Reino de España:
[For the Government of the Kingdom of Spain]:
[Pour le Gouvernement du Royaume d'Espagne] :

Pour le Gouvernement de la République française :
[For the Government of the French Republic]:

[PHILIPPE CUVILLIER]

14/12/89

¹ The text within parentheses was translated by the Secretariat of the United Nations — Le texte entre parenthèses a été traduit par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

² The names of signatories appearing between brackets were not legible and have been supplied by the Government of Switzerland — Les noms des signataires reproduits entre crochets étaient illisibles et ont été fournis par le Gouvernement suisse.

Thar ceann Rialtas na hÉireann:
[For the Government of Ireland]:
[Pour le Gouvernement de l'Irlande] :

Per il Governo della Repubblica italiana:
[For the Government of the Italian Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République italienne] :
[LUIGI FERRARI BRAVO]

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :
[For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg]:
[J. ALEX]

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden:
[For the Government of the Kingdom of the Netherlands]:
[Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas] :
[M. P. S. VAN BERCKEL]
7.2.89¹

Pelo Governo da República Portuguesa:
[For the Government of the Portuguese Republic]:
[Pour le Gouvernement de la République portugaise] :
[A. DA COSTA NEVES RIBEIRO]

For the Government of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:
[Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord] :
[CHRISTOPHER WILLIAM LONG]
18.9.89

¹ 7 February 1989 — 7 février 1989.

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

DECLARACION DE LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS
DE LOS ESTADOS SIGNATARIOS DEL CONVENIO DE LUGANO
MIEMBROS DE LA ASOCIACION EUROPEA DE LIBRE CAMBIO

En el momento de la firma del Convenio relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil celebrado en Lugano el 16 de septiembre de 1988,

LOS REPRESENTANTES DE LOS GOBIERNOS DE LOS ESTADOS MIEMBROS DE LA ASOCIACIÓN EUROPEA DE LIBRE CAMBIO,

DECLARAN que consideran apropiado que sus juzgados y tribunales al interpretar el Convenio de Lugano tengan debidamente en cuenta los principios contenidos en la jurisprudencia del Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas y de los tribunales de los Estados miembros de las Comunidades Europeas relativa a las disposiciones del Convenio de Bruselas sustancialmente reproducidas en el Convenio de Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

ERKLÆRING FRA REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR
DE STATER, DER HAR UNDERTEGNET LUGANO-KONVENTIONEN,
OG SOM ER MEDLEMMER AF DEN EUROPÆISKE FRIHANDELSSAMMENSLUTNING

I forbindelse med undertegnelsen af Konventionen om Retternes Kompetence og om Fuldbyrdelse af Retsafgørelser i Borgerlige Sager, herunder Handelssager, udfærdiget i Lugano den 16. september 1988,

ERKLÆRER REPRESENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DEN EUROPÆISKE FRIHANDELSSAMMENSLUTNINGS MEDLEMSSTATER,

at de finder det hensigtsmæssigt, at deres retter i fortolkningen af Lugano--Konventionen tager behørigt hensyn til de principper, der er indeholdt i retspraksis ved De Europæiske Fællesskabers Domstol og retterne i De Europæiske Fællesskabers medlemsstater for så vidt angår de bestemmelser i Bruxelles-Konventionen, der i det væsentlige er optaget i Lugano-Konventionen. /

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

ERKLÄRUNG DER VERTRETER DER REGIERUNGEN
DER UNTERZEICHNERSTAATEN DES LUGANER ÜBEREINKOMMENS,
DIE MITGLIEDER DER EUROPÄISCHEN FREIHANDELSASSOZIATION SIND

Bei der Unterzeichnung des am 16. September 1988 in Lugano geschlossenen Übereinkommens über die gerichtliche Zuständigkeit und die Vollstreckung gerichtlicher Entscheidungen in Zivil- und Handelssachen

ERKLÄREN DIE VERTRETER DER REGIERUNGEN DER MITGLIEDSTAATEN DER EUROPÄISCHEN FREIHANDELSASSOZIATION,

dass sie es für angezeigt halten, dass ihre Gerichte bei der Auslegung des Luganer Übereinkommens den Grundsätzen gebührend Rechnung tragen, die sich aus der Rechtsprechung des Gerichtshofes der Europäischen Gemeinschaften und der Gerichte der Mitgliedstaaten der Europäischen Gemeinschaften zu denjenigen Bestimmungen des Brüsseler Übereinkommens ergeben, die in ihrem wesentlichen Gehalt in das Luganer Übereinkommen übernommen worden sind.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[GREEK TEXT — TEXTE GREC]

ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΛΟΥΓΚΑΝΟ
ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΖΩΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κατά την υπογραφή της συμβάσεως για τη δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις,

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΖΩΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ,

ΔΗΛΩΝΟΥΝ ότι θεωρούν σκόπιμο να λαμβάνουν τα δικαστήρια των χωρών τους προσhekόντως υπόψη τους, κατά την ερμηνεία της συμβάσεως του Λουγκάνο, τις αρχές που περιέχονται στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των δικαστηρίων των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία αφορά τις διατάξεις εκείνες της συμβάσεως των Βρυξελλών που έχουν κατ'ουσία επαναληφθεί στη σύμβαση του Λουγκάνο.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

DECLARATION BY THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS
OF THE STATES SIGNATORIES TO THE LUGANO CONVENTION WHICH
ARE MEMBERS OF THE EUROPEAN FREE TRADE ASSOCIATION

Upon signature of the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters done at Lugano on 16 September 1988,

THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN FREE TRADE ASSOCIATION

DECLARE that they consider as appropriate that their courts, when interpreting the Lugano Convention, pay due account to the rulings contained in the case law of the Court of Justice of the European Communities and of courts of the Member States of the European Communities in respect of provisions of the Brussels Convention which are substantially reproduced in the Lugano Convention.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume.]

DECLARATION DES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS
DES ETATS SIGNATAIRES DE LA CONVENTION DE LUGANO
QUI SONT MEMBRES DE L'ASSOCIATION EUROPEENNE DE LIBRE-ECHANGE

Au moment de la signature de la convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale faite à Lugano le 16 septembre 1988,

LES REPRESENTANTS DES GOUVERNEMENTS DES ETATS MEMBRES DE L'ASSOCIATION EUROPEENNE DE LIBRE-ECHANGE,

DECLARENT qu'ils considèrent approprié que leurs tribunaux, en interprétant la convention de Lugano, tiennent dûment compte des principes contenus dans la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes et des tribunaux des Etats membres des Communautés européennes relative aux dispositions de la convention de Bruxelles qui sont reproduites en substance dans la convention de Lugano.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[IRISH TEXT — TEXTE IRLANDAIS]

DEARBHÚ Ó IONADAITHE RIALTAIS STÁIT SÍNITHE
CHOINBHINSIÚN LUGANO ATÁ INA BHALSTÁIT DE
CHOMHLACHAS SAORTHRÁDÁLA NA HEORPA

Tráth sínithe an Choinbhinsiúin ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, arna dhéanamh i Lugano an 16 Meán Fómhair 1988,

DEARBHAIONN IONADAITHE RIALTAIS BHALSTÁIT CHOMHLACHAS SAORTHRÁDÁLA NA HEORPA

go measann siad gurb ionchuí go dtabharfadh a gcúirteanna, agus Coinbhinsiún Lugano á léiriú acu, aird chuí ar na rialuithe atá i gcás-dlí Chúirt Bheithiúnais na gComhphobal Eorpach agus chúirteanna Bhallstáit na gComhphobal Eorpach i leith fhorálacha Choinbhinsiún na Bruiséile atá ionchorpraithe go substaintiúil i gCoinbhinsiún Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

YFIRLÝSING FRÁ FULLTRÓUM RÍKISSTJÓRNA ÞEIRRA RÍKJA SEM
HAFA UNDIRRITAD LUGANO SAMNINGIÐ OG ERU AÐILAR
AÐ FRÍVERSLUNARSAMTÖKUM EVRÓPU

Við undirritun samnings um dómsvald og um fullnustu dóma í einkamálum í
Lugano 16. september 1988

LÝSA FULLTRÓAR RÍKISSTJÓRNA AÐILDARRÍKJA FRÍVERSLUNARSAMTAKA EVRÓPU

Því YFIR að þau telja rétt að dómstólar þeirra taki við túlkun
samningsins réttmætt tillit til fordæma sem úrlausnir dómstóls Evrópu-
bandalaganna og dómstóla í aðildarríkjum Evrópubandalaganna veita hvað
varðar ákvæði Brussel samningsins sem í öllum meginatriðum eru tekin upp
í Lugano samninginn.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testi-
monium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[ITALIAN TEXT — TEXTE ITALIEN]

DICHIARAZIONE DEI RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI
DEGLI STATI FIRMATARI DELLA CONVENZIONE DI LUGANO
CHE SONO MEMBRI DELL'ASSOCIAZIONE EUROPEA DI LIBERO SCAMBIO

All'atto della firma della convenzione concernente la competenza giurisdizionale e l'esecuzione delle decisioni in materia civile e commerciale fatta a Lugano il 16 settembre 1988

I RAPPRESENTANTI DEI GOVERNI DEGLI STATI MEMBRI DELL'ASSOCIAZIONE EUROPEA DI LIBERO SCAMBIO,

DICHIARANO di considerare appropriato che i loro organi giurisdizionali, nell'interpretare la convenzione di Lugano, tengano debitamente conto dei principi contenuti nella giurisprudenza della Corte di giustizia delle Comunità europee e degli organi giurisdizionali degli Stati membri delle Comunità europee, relativa alle disposizioni della convenzione di Bruxelles la cui sostanza sia recepita nella convenzione di Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

VERKLARING VAN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN
VAN DE STATEN DIE HET VERDRAG VAN LUGANO HEBBEN ONDERTEKEND
EN LID ZIJN VAN DE EUROPESE VRIJHANDELSASSOCIATIE

Op het tijdstip van de ondertekening van het verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken te Lugano op 16 september 1988,

VERKLAREN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LID-STATEN VAN DE EUROPESE VRIJHANDELSASSOCIATIE,

dat zij het juist achten dat hun gerechten bij de uitlegging van het verdrag van Lugano naar behoren rekening houden met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en van de gerechten van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen inzake de bepalingen van het verdrag van Brussel die in hoofdzaak in het verdrag van Lugano zijn overgenomen.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

ERKLÆRING FRA REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I DE
SIGNATARSTATER TIL LUGANOKONVENSJONEN SOM
ER MEDLEMMER AV DET EUROPEISKE FRIHANDELSFORBUND

Ved undertegningen av Konvensjonen om domsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker, vedtatt i Lugano 16 september 1988,

ERKLÆRER REPRESENTANTENE FOR REGJERINGENE I MEDLEMSTATENE I DET EUROPEISKE FRIHANDELSFORBUND

At de anser det passende at deres domstoler ved tolkingen av Luganokonvensjonen tar tilbørlig hensyn til de avgjørelser som utgjør rettspraksis for De Europeiske Føllesskaps Domstol og for domstolene i medlemstatene i De Europeiske Føllesskap under de bestemmelser i Brusselkonvensjonen som i det alt vesentlige er gjengitt i Luganokonvensjonen.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

DECLARAÇÃO DOS REPRESENTANTES DOS GOVERNOS
DOS ESTADOS SIGNATÁRIOS DA CONVENÇÃO DE LUGANO
QUE SÃO MEMBROS DA ASSOCIAÇÃO EUROPEIA DE COMÉRCIO LIVRE

No momento da assinatura da Convenção relativa à competência judiciária e à execução de decisões em matéria civil e comercial, celebrada em Lugano em 16 de Setembro de 1988,

OS REPRESENTANTES DOS GOVERNOS DOS ESTADOS-MEMBROS DA ASSOCIAÇÃO EUROPEIA DO COMÉRCIO LIVRE,

DECLARAM que consideram conveniente que os seus tribunais, ao interpretar a Convenção de Lugano, tenham em devida conta os princípios contidos na jurisprudência do Tribunal de Justiça das Comunidades Europeias e dos tribunais dos Estados-membros das Comunidades Europeias relativa às disposições da Convenção de Bruxelas cujo conteúdo é reproduzido na Convenção de Lugano.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

EUROOPAN VAPAAKAUPPALIITTOON KUULUVIEN
LUGANON SOPIIMUKSEN ALLEKIRJOITTANEIDEN
VALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJIEN SELITYS

Allekirjoittaessaan yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, joka on tehty Luganossa 16 päivänä syyskuuta 1988.

NIIDEN VALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, JOTKA KUULUVAT EUROOPAN VAPAAKAUPPALIITTON

selittävät, että ne pitävät perusteltuna, että niiden tuomioistuimet, soveltaessaan Luganon sopimusta, kiinnittävät asianmukaista huomiota Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja tähän yhteisöön kuuluvien valtioiden tuomioistuinten ratkaisuihin, jotka koskevat sellaisia Brysselin sopimuksen määräyksiä, jotka asiallisesti samansisältöisinä on otettu Luganon sopimukseen.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

**FÖRKLARING AV OMBUDEN FÖR REGERINGARNA I DE
SIGNATÄRSTATER TILL LUGANOKONVENTIONEN SOM ÄR
MEDLEMMAR I EUROPEISKA FRIHANDELSSAMMANSLUTNINGEN**

Vid undertecknandet av konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, upprättad i Lugano den 16 september 1988,

**FÖRKLARAR OMBUDEN FÖR EUROPEISKA FRIHANDELSSAMMANSLUTNINGENS
MEDLEMSSTATERS REGERINGAR**

att de anser det vara lämpligt att deras domstolar, när de tolkar Luganokonventionen, tar tillbörlig hänsyn till avgöranden som har meddelats av Gemenskskapsdomstolen och domstolarna i de stater som är medlemmar i de Europeiska gemenskaperna i fråga om bestämmelser i Brysselkonventionen som i allt väsentligt har återgivits i Luganokonventionen.

[For the testimonium and signatures, see p. 831 of this volume — Pour le testimonium et les signatures, voir p. 831 du présent volume.]

En fe de lo cual, los abajo firmantes suscriben la presente Declaración.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet denne erklæring.

Zu Urkund dessen haben die Unterzeichneten ihre Unterschrift unter diese Erklärung gesetzt.

Ἐν πίστῳσῃ τῶν ἀνωτέρῳ, οἱ υπογράφοντες πληρεξούσιοι ἔθεσαν τὴν υπογραφή τους κάτω ἀπὸ τὴν παρούσα δήλωση.

In witness whereof the undersigned have signed this Declaration.

En foi de quoi les soussignés ont signé la présente déclaration.

Dá fhianú sin, chuir na daoine thíos-sínithe a lámh leis an Dearbhú seo.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir undirritað yfirlýsingu þessa.

In fede di che, i sottoscritti hanno firmato la presente dichiarazione.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden deze verklaring hebben ondertekend.

De undertegnede har undertegnet erklæringen til vitterlighed.

Em fé do que os abaixo-assinados firmaram a presente Declaração.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Till bekræftelse härav har undertecknade undertecknat denna deklaration.

Hecho en Lugano, a dieciseis de septiembre de mil novecientos ochenta y ocho.

Udfærdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundrede og otteogfirs.

Geschehen zu Lugano am sechzehnten September neunzehnhundertachtundachtzig.

Έγινε στο Λουγκάνο, στις δέκα έξι Σεπτεμβρίου χίλια εννιακόσια ογδόντα οκτώ.

Done at Lugano on the sixteenth day of September in the year one thousand nine hundred and eighty-eight.

Fait à Lugano, le seize septembre mil neuf cent quatre-vingt-huit.

Arna dhéanamh i Lugano, an séú lá déag de Mhéan Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad ochtó a hocht.

Gjört í Lugano hinn sextánda dag septembermánaðar nítján hundruð áttatíu og átta.

Fatto a Lugano, addi' sedici settembre millenovecentottantotto.

Gedaan te Lugano, de zestiende september negentienhonderd achtentachtig.

Utferdiget i Lugano, den sekstende september nitten hundre og áttiátte.

Feito em Lugano, em dezasseis de Setembro de mil novecentos e oitenta e oito.

Tehty Lugaossa kuudentenatoista päivänä syyskuuta vuonna tuhat yhdeksänsataa kahdeksankymmentäkahdeksan.

Som skedde i Lugano den sextonde september nittonhundraåttioåtta.

Fyrir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands:

[For the Government of the Republic of Iceland]:

[Pour le Gouvernement de la République d'Islande] :¹

[SVERRIR H. GUNNLAUGSSON]²

For Kongeriket Norges Regjering:

[For the Government of the Kingdom of Norway]:

[Pour le Gouvernement du Royaume de Norvège] :

[STEIN ROGNLIEN]

Für die Regierung der Republik Oesterreich:

[For the Government of the Republic of Austria]:

[Pour le Gouvernement de la République d'Autriche] :

Für die Regierung der Schweizerischen Eidgenossenschaft:

Pour le Gouvernement de la Confédération suisse :

Per il Governo della Confederazione svizzera:

[For the Government of the Swiss Confederation]:

[ELISABETH KOPP]

Suomen tasavallan hallituksen puolesta:

[For the Government of the Republic of Finland]:

[Pour le Gouvernement de la République de Finlande] :

[RICHARD TÖTTERMAN]

30.11.88

För Konungariket Sveriges regering:

[For the Government of the Kingdom of Sweden]:

[Pour le Gouvernement du Royaume de Suède] :

[WANJA TORNBERG]

¹ The text within parentheses was translated by the Secretariat of the United Nations — Le texte entre parenthèses a été traduit par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

² The names of signatories appearing between brackets were not legible and have been supplied by the Government of Switzerland — Les noms des signataires reproduits entre crochets étaient illisibles et ont été fournis par le Gouvernement suisse.

RESERVATIONS MADE UPON
RATIFICATION

FRANCE

[TRANSLATION — TRADUCTION]

In accordance with article I *b* of Protocol No. 1, the French Republic declares that it reserves the right not to recognize or enforce judgements given in Contracting States if the jurisdiction of the court of the State of origin is based, pursuant to article 16 (1) *b*, exclusively on the domicile of the defendant in the State of origin, and the property is situated in the territory of the French Republic.

SWITZERLAND

[TRANSLATION — TRADUCTION]

In accordance with article I *a* of Protocol No. 1, the Swiss Confederation reserves the right not to recognize or enforce in Switzerland a judgement given in another Contracting State if:

(a) The jurisdiction of the court which has given the judgement is based only on article 5 (1) of this Convention;

(b) The defendant was domiciled in Switzerland at the time of the introduction of the proceedings; for the purposes of this article, a company or other legal person is considered to be domiciled in Switzerland if it has its registered seat and the effective centre of activities in Switzerland;

(c) The defendant raises an objection to the recognition or enforcement of the judgement in Switzerland, provided that he has not waived the benefit of the declaration foreseen under this paragraph.

In accordance with the second paragraph of article IV of Protocol No. 1, the

RÉSERVES FAITES LORS DE LA
RATIFICATION

FRANCE

« Conformément à l'article I *ter* du Protocole n° 1, la République française déclare qu'elle se réserve le droit de ne pas reconnaître ni exécuter les décisions rendues dans les Etats parties lorsque la compétence de la juridiction d'origine est fondée en application de l'article 16 point 1 sous *b*, sur le seul domicile du défendeur dans l'Etat d'origine alors que l'immeuble est situé sur le territoire de la République française. »

SUISSE

« Conformément à l'article I *bis* du Protocole n° 1, la Confédération suisse se réserve le droit de ne pas reconnaître ni exécuter en Suisse un jugement rendu dans un autre Etat contractant lorsque

a) La compétence du tribunal qui a prononcé la décision est fondée uniquement sur l'article 5, point 1, de la présente Convention;

b) Le défendeur avait son domicile en Suisse au moment de l'introduction de l'instance; aux fins du présent article, une société ou personne morale est considérée comme domiciliée en Suisse lorsqu'elle a son siège statutaire et le centre effectif de ses activités en Suisse;

c) Le défendeur s'oppose à la reconnaissance ou à l'exécution du jugement en Suisse, pour autant qu'il n'ait pas renoncé à se prévaloir de la déclaration prévue par le présent paragraphe.

Conformément à l'article IV, 2e alinéa, du Protocole n° 1, la Confédération

Swiss Confederation reserves the right to require the use of other procedures for the transmittal between public officers of documents sent from and to Switzerland.

suisse se réserve le droit d'exiger l'observation d'autres modes de transmission, entre officiers ministériels, d'actes en provenance et à destination de la Suisse. »

